

53009

TC
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ
İSLAM HUKUKU ANABİLİM DALI

**H. 1167 - 1169 (M. 1753 - 1755) TARİHLİ ADANA
ŞER'İYYE SİCİLİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman : Prof Dr. Zahid Aksu

Hazırlayan : Murat Fidan

9304

MALATYA - 1996

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
KISALTMALAR	II
GİRİŞ	1
A- Şer'iyye Mahkemeleri ve Önemi	1
B- Şer'iyye Sicilleri ve Belge Çeşitleri	1
a- Şer'iyye Sicilleri	1
b- Belge Çeşitleri	3
ba- Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Kayıtlar	3
1- İ'lâm ve özellikleri	3
2- Hüccet ve Özellikleri	6
3- Maruzlar	7
4- Müraseleler	7
bb- Üst Makamlardan Gelen Belgeler	8
1- Padişahdan Gelen Emir, Berat ve Fermanlar	8
2 - Sadrazam, Kadiasker, Beylerbeyi ve Valilerden Gelen Buyruhdular	8
3 - Tezkireler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar	8
C-Şer'iyye Sicilleri Üzerine Yapılan Çalışmalar	9
1- Katalog Çalışmaları	9
2 - Metin-Yayın Çalışmaları	9
3 - Şer'iyye Sicillerine dayalı olarak yapılan çalışmalar	10
D - Adana Hakkında Genel Bilgi	10
E- 133 Numaralı Adana Şer'iyye Sicil Defteri ve Kısa Bir Değerlendirme	11
1 - 133 Numaralı Adana Şer'iyye Sicil Defterinin Tanıtımı	11
II - Defterde Bulunan Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	15
A-Sosyal ve İdari Muhtevalı Belgeler	15
B - İktisadi Muhtevalı Belgeler	21
C - Askeri Muhtevalı Belgeler	24
D - Diğer Belgeler	24

II- BELGE ÖZETLERİ	25
III- METİN (TRANSKRİPSİYONU)	79
Sonuç	309
Bibloğrafya	310
Karma İndeks	311
Örnek belgelerin Fotokopileri	317

ÖNSÖZ

Yakın zamana kadar Osmanlı Devleti üzerine yapılan çalışmalar daha çok Osmanlı Devleti siyasi tarihi üzerinde olmuş, Devlet'in siyasetine etki eden içtimai, iktisadi ve hukûki meseler ihmal edilmiştir. Halbuki Osmanlı Devleti'nin daha iyi tanınabilmesi için hukûkî ve iktisâdî durumlarının ortaya konulması gerekmektedir. Bunun için ise Osmanlı Devleti döneminden kalan arşiv belgelerinin inceden inceye tetkik edilmesi gerekmektedir.

Osmanlı Devleti döneminden kalan arşiv belgelerinde pek çok malzemeye raslamak mümkündür. Şer'iyye sicilleri de bunlardan birini teşkil etmektedir. Osmanlı Devleti döneminin siyasi hukuki, iktisadi, idari ve sosyal yönünü tanıtmadaki önemine binaen ve bilhassa hukuki durumunun tartışmalara mahal vermeyecek şekilde anlaşılması için bu konuda çalışmayı uygun gördük.

Çalışmamızın konusunu 1753-1755 tarihleri arasını kapsayan Adana Şer'iyye sicillerinden Millî Kütüphane numarası 133 olan defterin transkripsiyonu, belge özeti ve giriş bölümünde kısa bir değerlendirme oluşturmaktadır. Bu defterde miras, boşanma, nafaka, vergi, vakıf gibi "Sicill-i mahfuz" ve ferman, buyruldu, temessük, berat vs. gibi "Sicill-i mahfuz defterlü" bölümleri bulunmaktadır.

Bugüne kadar Şer'iyye sicilleri üzerine yapılan çalışmalarda konunun anlaşılması için "Kadılık Müessesesi ve Şer'iyye Mahkemeleri" hakkında değişmeyen detaylı bilgiler verilmiş olub biz bu konular hakkında detaydan ziyade kısa ve özlü bilgiler vermeye çalıştık. Bunun yanısıra defterimizdeki belgelerin tanıtımına ve yerigeldikçe değerlendirmesine yervermeye çalıştık.

Tez çalışmamız esnasında transkripsiyon kaidelerine imkan dahilinde uyulmaya çalışılmıştır. (ع) Ayın harfi (ا) şeklinde, (ء) hemze (ة) işareti ile gösterilmiştir. Elif (/), vav (و) ve ye (ي) harfleri ile yapılan uzatmalar (ة) işareti ile gösterilmiştir. Belge numaralarını (B.), sicil sayfa numarasını (S.) harfleriyle gösterdik. Tezimizde okuyamadığımız yerleri (.....) ile gösterdik.

Tezimin hazırlanmasında ilgi ve desteğini eksik etmeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Zahid Aksu'ya, görüş ve düşüncelerinden istifade ettiğim kıymetli hocalarım Doç. Dr. Mustafa Öztürk Yrd. Doç. Dr. Mehmet Karagöz ve Yrd. Doç. Dr. İbrahim Yılmazçelik'e, bu tezin hazırlanmasında katkıları olan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkürü bir boç bilirim.

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
A:Ü:D:ve T:C:F:	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
A:Ü:S:B:F:	: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
F.Ü.D.	: Fırat Üniversitesi Dergisi
İ:A:	: İslam Ansiklopedisi
İ.A.V.	: İslami Araştırmalar Vakfı
Md.	: Madde
s.	: Sayfa
T:D:A.V:	: Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı
T.D.V.İ.A.	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
vd.	: Ve devamı
Yay.	: Yayını
yy.	: Yüzyıl

Metinde Geçen Arap Aylarının Kısaltmaları

M	: Muharrem
S	: Safer
Ra	: Rebi‘u'l-evvel
R	: Rebi‘u'l-ahir
Ca	: Cemâziye'l-evvel
C	: Cemâziye'l-ahir
B	: Receb
Ş	: Şaban
N	: Ramazan
L	: Şevval
Za	: Zi'l-ka'de
Z	: Zi'l-hicce

GİRİŞ

A - Şer'iyye Mahkemeleri ve Önemi :

Osmanlı Devleti döneminin en önemli yargı organı olan Şer'i mahkemeler, İslam hukukunun Osmanlı Devletinde her alanda uygulanışının görülmesi anlamında büyük önem taşır. Ancak unutulmaması gereken bir noktada Osmanlı Devleti'nin Türk Devletler halkasının bir parçası olarak geçmişinden getirmiş olduğu örfi hukukunda uygulama alanına koymasındır.¹ Zaten Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden itibaren şer'i ve örfi hukuk için tek bir mahkemenin teşkil edildiğini, böylece örfi hukuk'a gereken önemi vermiş olan İslam hukukunun pratikte de uygulanışının en güzel örneğini görmüş oluruz.²

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin daha iş başına geçer geçmez hükümet işlerini ümeraya bıraktığını, bütün teba'nın haklarını korumak maksadıyla Şer'iyye mahkemelerine ehemmiyet verdiğini ve her tarafa âdil Kadılar tayin ederek bunların serbestçe çalışmalarına imkan hazırladığını biliyoruz. Devletin yükselme dönemlerinde de bu hassasiyete dikkat edilmiştir.³

Fakat, Devletin duraklama döneminde, her sahada olduğu gibi adli işlerin de bozulmaya başladığı dikkat çekmektedir. XVIII. yüzyılın başlarından itibaren ise durumun gittikçe kötüleştiği, liyakatsiz kişilerin göreve getirildiği, Kâdılık görevinin alınıp satıldığı⁴ bir hale gelinmişti. Bu bozukluğun temelinde de ilmiye sınıfının içine düştüğü sıkıntılar yatmaktaydı.

Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda başlattığı yenilik ve ıslahat hareketleri içinde Şer'i mahkemelere de yer verilmişti. Yapılan yeni düzenlemeler ile içine düşülen sıkıntılar giderilmeye çalışılmıştır.⁵

B - Şer'iyye Sicilleri ve Belge Çeşitleri :

a : Şer'iyye Sicilleri :

Şer'iyye mahkemelerinde tutulmuş olan ve Şer'iyye Sicil defterleri olarak adlandırılan bu defterler millet ve din farkı gözetilmeksizin her milletten insanlarla ilgili mahkemelere intikal eden

¹ Daha geniş bilgi için bkz. Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisâdî ve İctimai Tarihi*, İstanbul 1974, C. 2, s. 49, 76, 77, 79, 108, 281, 333, 406; Fahrettin Atar, *İslâm Adliye Teşkilatı*, Ankara 1991, s. 33; Davut Dursun, *Din Bürokrasisi*, İstanbul 1992, s. 29; İsmail Kara, *İslamcıların siyasi görüşleri*, İstanbul 1994, s. 179 vd., Hasan Tahsin Fendoğlu, *İslam ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı Bağımsızlığı*, İstanbul 1996, s. 116 vd.; Yusuf Hallaçoğlu, *XIV-XVII. yy.'larda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Ankara 1995, s. 119 vd.

² Yusuf Hallaçoğlu, *a.g.e.*, s.121; Daha geniş bilgi için bkz., Hasan Tahsin Fendoğlu, *a.g.e.*, s.118 vd.; Halil İnalcık, *Osmanlı Hukukuna Giriş "Örfi-Sultanî Hukuk ve Fatih'in Kanunları"*, *A.Ü.S:B:F: Dergisi*, Akara 1958 C. XIII, s.102vd.

³ Halit Oğan, *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili*, A:Ü:D:ve T:C:F: yay. No.125, s.XXIV vd.

⁴ Halit Oğan, *a.g.e.*, s. XXV vd.

⁵ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, T:D:A:V: yay. , İstanbul 1988; s. 20 , Davut Dursun, *a.g.e.*, s., 174-181, 212

olayları ve idâri düzenlemeleri ihtiva etmektedir. Bu mahkemelerdeki kadılar ⁶, hem hukuki işlere hem de devletin. bulundukları yerlerdeki idari görevlerini de yürütmekle görevliyidiler. Bu defterlerdeki kayıtları şöyle sıralayabiliriz :

1- Kadının adlî görevi gereği yazdığı i'amlar, hüccetler, vakfiyeler, maruzlar, müraseleler ve diğer kayıtlar.

2- Kadının idârî görevi gereği tuttuğu memur ve müderris tayini, resmi binaların keşif ve tamiri, vakıfların murakabesi ve binaların kiraya verilmesi, vergi ve cizyelerin toplanması, esnaf teftişi, narh koyma, yiğitbaşı ve kethudâ tayini, mukata'a teftişi gibi kayıtları.

3- Başta Sultan olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan Beylerbeyine, Sancakbeyine, Kadılara, Mütessellimlere, Voyvodalara, Dizdarlara, Müftülere, Ayan-ı Vilayet ve İşçilerine hitaben yazılan ferman, buyruldu, berat, mektub, temessük gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı suretleri.

Defterler tutuluş hallerine görede :

1- Sadece bir konuya tahsis edilmiş olan defterler. İ'lam, hüccet, tereke defterleri gibi.

2-İki bölümünden oluşan ve "Sicil-i mahfuz" denilen ve genellikle mahalli olaylara (boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vakıf) ait olan kısımla, "Sicil-i mahfuz defterlü" denilen ve merkezden gelen (ferman, buyruldu, berat, temessük) belgeleri ihtiva eden defterler.

3- "Sicil-i mahfuz" ve "Sicil-i mahfuz defterlü" bölümleri karışık olarak tutulan defterler.⁷

Osmanlı Devleti dönemi Şer'î Mahkemelerde tutulan Şer'îye Sicil defterleri yukarıda bahsettiğimiz gibi çok geniş bir alanı içine alacak muhtevaya sahiptir. Mahkeme esnasında ve dava görüldükten sonra taraflara verilen dava ile ilgili belgeler birbirinin aynı olup Şer'îye Sicil defterlerine de aynen kaydedilmekteydi. İslam Dininin adaleti temin etmekteki hassasiyetini şer'î mahkemelerdeki davalarda da görmemiz mümkündür. Bu hassasiyetin davaları ve diğer belgeleri Şer'îye Sicil defterlerine kaydedilirken de gösterildiği bir gerçektir.⁸

Kendi kültürümüzün en önemli hazinelerinden olan Şer'îye Sicil defterleri, sayıları binlerle ifade edilmekte ve kütüphanelerimizde koruma altında tutulmaktadır.⁹

⁶ Kadılık Müessesesi hakkında daha geniş bilgi için bkz. Yücel Özkaya, *XVIII. yy.'da Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı*, Ankara 1985, s. 207 vd.; İsmet Kayaoğlu, *İslam Kurumları Tarihi*, İstanbul s.40-44 ; Davut Dursun, *a.g.e.*, s.157-8, 166-9 ; Davut Dursun, *Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din*, İstanbul 1989 s. 265; Fahrettin Atar, *a.g.e.*, s.99 vd.; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Ankara 1988, s.83-126 ;Yusuf Hallaçoğlu, *a.g.e.*, s.118-128 ; Hasan Tahsin Fendoğlu, *a.g.e.*, s.189-194; Hasan Tahsin Fendoğlu, *Hukuk Tarihimizde Temel Haklar*, Konya 1994, s. 107; Ahmed Akgündüz, *Kanunnâmeler*, İstanbul 1990, C. I, s.227; Ebu 'ula Mardin , *İ.A.*, s. 43; Halit Ongan, *a.g.e.*, s. XXV vd.

⁷ M. Zeki Pakalın, *Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, C. III, s.343

⁸ Halit Ongan, *a.g.e.*, s. XXV

⁹ Şer'îye Sicillerinin en son olarak tesbit edilen sayısı 8364'tür. Sicillerin müze ve kütüphanelere göre dağılışı ve sayıları hakkında bkz. İbrahim Yılmazçelik, A:Ü:T:İ:Tar. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara 1987

Yüzyıllardan beri İslam dinini din olarak kabul edip, onu hayatımızın her alanında uyguladığımızın nişâneleri olan bu defterler İslam hukukunun uygulanışı açısından da eşsiz birer şaheserdir.

b: Belge Çeşitleri :

Şer'îyye Sicil defterlerinde mevcut olan yazılı kayıtları iki ana gruba ayırmamız mümkündür.

ba- Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Kayıtlar.

Kadılar tarafından kaleme alınan kayıtlar da Kadıların hem adlî hem idârî görevleri olması sebebiyle kendi aralarında ikiye ayrılabilir:

a. Bu gruba kadının adli görevi gereği yazdığı i'lâmlar, hüccetler, vakfiyeler, maruzlar, müraseleler ve diğer kayıtlar girer.

b. Kadının idari göreviyle alakalı olarak tuttuğu kayıtlar ise: memur ve müderris tayini, resmi binaların keşif ve tamiri, vakıfların murakabesi ve vakıf binalarının kiraya verilmesi, vergi ve cizyelerin toplanması, esnaf teftişi, narh koyma, yiğitbaşı ve kethüda tayini gibi kayıtlardır.¹⁰

Kadının adlî görevi icabı tuttuğu belgelerin muhtevası hakkında aşağıdaki bilgileri verebiliriz.

1- İ'lâm ve özellikleri

Sözlük anlamı, bildirmek demektir. Terim olarak, şer'î bir hükmü ve altında kararı veren kadının imza ve mührünü ihtiva eden yazılı belgeye i'lâm denmektedir. bir diğer tarife göre ise, İ'lâm; Kadının bir davada şer'îate göre verdiği hükmünü ve üstünde imza ve mührünü taşıyan bir vesikadır. Her İ'lâm belgesi, davacının davasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını ve eğer müdafaada bulunmuş ise dayandığı delilleri ve sonuç bölümünde de gerekçeli verilen kararı, kararın nasıl verildiğine dair kayıtları ihtiva eder. İ'lâmları diğer belge çeşitlerinden ayıran en önemli özellik, kadının verdiği kararı ihtiva etmesidir. Kadının kararını ihtiva eden her belge i'lâmdır; hüccet, maruz veya bir başka belge değildir.

Şer'îyye mahkemelerinde yargı görevini ifa eden Kadı, yargılamayı tamamladıktan sonra mevcut dava dosyasını esas alarak şer'î hükümlere göre kararını verir. Verdiği kararı önce taraflara şifahi olarak anlatır. Daha sonra verilen kararın gerekçelerini de ihtiva eden bir i'lâm tanzim eder. Hem davacıya hem de davalıya - icab ederse - birer suretini verir. Bir suretini de sicile kaydeder.

¹⁰ Ahmed Akgündüz, *Şer'îyye Sicilleri*, T:D:A:V:yay. İstanbul 1988, s. 11

1296/1878 tarihinden önce yazılan i'âmîlar ile bu tarihten sonra yazılanlar arasında üslup, ifade ve şekil açısından bir fark yoktur. Sadece daha önce var olan esaslar yazılı hale getirilmiştir.¹¹

i'âmîların özelliklerine gelince:

1- Kadının imzası ve mührü, hüccetlerin tam aksine i'âmîların alt tarafında yer alır.¹² Bu durum hem konuyla ilgili eserlerde hem de hukuki düzenlemelerde açıkça belirtilmiştir. Uygulamalarda da buna uyulmuştur. İmza kadının kendi elyazısıyla yazmış olduğu ismi ile künyesinden ibarettir. Mühür ise aynen imza gibi kadının ismini, babasının ismini ve bazen de kısa bir dua cümlesini ihtiva eder.

2- Tarafların ve dava yerinin fomüle edilmiş ifadeler ile tanıtılması. Bu kısım hüccetlerden farksızdır. i'âmîda evvela davacının adresi, adı, babasının adı yazılır. Eğer davacı başka bir beldeden ise memleketi belirtilir ve davanın görüldüğü yere nereden ve niçin geldiği, halen nerede oturduğu kaydedilir. Davalının adı, varsa meşhur olduğu ünvanı ve babasının adı yazılır, adrese pek temas edilmez.

3- Davacının iddiası yani dava konusu da eksiksiz olarak zikredilmelidir. Kısaca i'âmînin bu kısmında eksiksiz ve fazlasız olarak davacının iddiası yer almalıdır.

4- Davalının cevabı yani karşı davası, def'i ve itirazları da i'âmîda zikredilmelidir. Burada şu nokta unutulmamalıdır: Davalı, davacının iddiasını ya kabul eder veya reddeder. Yahut iddiayı hükümsüz bırakacak şekilde karşı dava (def'-i dava) açar. Bu üç şekilden her biri i'âmîda belirtilir. Davalı iddiayı tamamen reddetmiş ise durum i'âmîda "gıbbe's-su'âl ve akıbe'l-inkâr..." ve benzeri bir formüle ifadeyle belirtilir.

5- i'âmîlarda yer alması gereken hususlardan birisi de kararın gerekçesi demek olan isbat vasıtalarıdır. İddiayı isbat edecek vasıta demek olan delil, i'âmîda genellikle "gıbbe's-su'âl ve akıbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukda..." ifadesiyle istenir. İsbat vasıtalarına göre kullanılan ifade de değişik olacaktır. a- İsbat vasıtası davalının ikrârı ise bunun aynen yazılması gerekir. "...bi tav'ihî ikrar ve i'tiraf etmeğîn..." kalıbı kullanılır. b- İsbat vasıtası yazılı delil ise i'âmîda aynen belirtilir. Fakat, yazılı delillerin davayı ilgilendirmeyen yönleri var ise bunların yazılmaları gerekmez. c- İsbat vasıtası şahitlik ise durum eski ve yeni devre ait i'âmîlarda farklılık göstermektedir. İlk dönemlerde şahitlerin isimleri, cinsiyetleri, mensub oldukları din ve bulundukları adres i'âmîa yazılır ve şahitlerin davalıyı tanıdıklarına işaret olunduktan sonra şehadet beyanları aynen kaydedilirdi. Son devre ait

¹¹ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s 29

¹² Abdülaziz Bayındır'a göre ise tam aksine Kadı mühürleri i'âmîların üst taraflarındadır. bkz. Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku*, İstanbul 1986 , İ.İ.A:V:yay., s.1

i'lâmlarda bu konunun üzerinde daha ciddi olarak durulmuş ve şahitlerin gizli ve açık tezkiye edildiklerinin yazılmasından başka tezkiye edenlerin durumları da i'lâma kaydedilmeye başlanmıştı. d- Davanın isbat vasıtası yemin veya yeminden kaçma ise kadı teklif ettiği yeminin suretini i'lâmda göstermesi gerekir. Zira teklif olunan yeminin usulüne uygun olmaması ve dolayısıyla davalının yemin etmesi veya yeminden kaçınmasının hükme esas teşkil edememesi ihtimali olabilir. Bütün şer'îye sicillerinde, davalı veya davacının dini inancının yemin şeklinde etkili olduğu görülmektedir. Yani herkese dini inancına uygun yemin ettirilmiştir.¹³

6- Bundan sonra kadı i'lâm metninin sonunda, davacının isbat vasıtasına göre ayrı ayrı kalıb ifadelerle kararını açıklar. Eğer i'lâmlardaki isbat vasıtası ikrar ise kadı kararını ifadede "ilzam" ibaresini kullanır. "...redd ve teslim etmek üzere merkûm filana ilzâm olunduğu ..." gibi. Eğer davada isbat vasıtası şahitlik ise bu durumda kararda "tenbih" ifadesi kullanılır. "...def ve teslime vekil-i merkûm filana olduğu..." gibi. Her ikisinde de "hükmolundu, kaza olundu ..." gibi ifadelerde kullanılabilir. Bütün bunlar kadının, "hükmettim, iddia olunan şeyi ver" demek gibi sözlerle dava konusu olan şeyin davalıya ilzam kılınması demek olan ve "kaza-i ilzâm" veya "kaza-i istihkâk" denilen karar çeşidi için kullanılan ifadelerdir. Kadının davacıyı "hakkın yoktur", "münaza'a etmemelisin" gibi sözlerle davadan men ettiği ve "kaza-i terk" denilen kararlarda ise "mu'arazadan men" olunduğu, "bi-vech-i mu'arazadan men" olunduğu... gibi ifadeler kullanılır.

7- Tarih ya Arapça yazı ile yazılır veya günün tarihini atma şeklinde önce rakamla gün sonra yazıyla ay ve rakamla sene yazılırdı. "Fi 11 Ramazani'l-mübâreke sene 1168" gibi.

8- İ'lâmlarda hüccetlerde olduğu gibi sonda şuhûdu'l-hâl başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir. İsbat vasıtası şahitlik ise i'lâmın başında ve ya sonunda şahitlerin ismi yazılabilir. İlk dönemlerde tıpkı hüccetlerde olduğu gibi i'lâmlarda da sonda şahitlerin isimlerinin yazıldığı görülmektedir. Son zamanlarda özellikle ikrar ve yemine dayanan i'lâmlarda şahitler zikredilmemektedir.

Kısaca i'lâmlarda şu kısımlara rastlamak mümkündür.

a- Kadının imza ve mührü b- Davacının adı ve adresi c- Davalının adı ve adresi d- Dava konusu e- Davacının cevabı f- Beyyine talebi g- isbat veya yemin h- Şahitler hakkında güvenlik soruşturması ı- Hüküm j- Tarih k- Şuhûdu'l-hâl

Şer'îye sicillerinde bulunan i'lâmlar konularına göre genellikle şu başlıklar altında toplanabilir: Borç ikrarı, alacağın isbatı, karşı tarafa yemin teklifi (tahlif), alacağın tecili, kefalet, havale ve istihkak, muhayyerlik hakkında, hürriyetin ispatı, tazminatlara dair, icâre, vakıf.

¹³ Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s 9

evlenme ve boşanma, ta`zir cezası, iffete iftira ( kazf ), içki içme ( şirb ), zina cezası ( hadler ), su-i hâl, bina keşfi, maktulun keşfi, diyet, kısas, müslüman olma veya dinden çıkma ( irtidad ), sulh, ramazan ayının tesbiti, hırsızlık suçu ve cezası ( hadd-i sirkat ) ile ilgili i`lâmlar ve benzerleri.¹⁴

2- Hüccet ve Özellikleri

Hüccet, sözlükte delil ve bir fiilin sabit olduğuna vesile olan şey demektir. Terim olarak iki anlama gelmektedir. **Birincisi;** şahitlik, ikrar, yemin veya yeminden kaçma (nükûl) gibi bir davayı isbat eden hukuki delillerdir. **İkincisi;** şer`iyye sicillerindeki manasıdır. Hakim huzurunda ikrar ve takrir, akit ve vasi tayini, bir hususa izin verilmesi gibi hüküm ihtiva etmeyen hususlar hakkında kullanılır tabirdir.<sup>15</sup> Tanzimattan sonra ise hüccet tabiri yerine senedât-ı şer`iyye ifadesi de kullanılmıştır. Halk dilinde hüküm ihtiva etsin veya etmesin üst tarafında kadının imza ve mührü bulunan her belgeye hüccet denmiştir.¹⁶

Hüccetlerin i`lâmlardan farkını belirtmek gerekirse: hüccetler, mahkemelerin noterlik çalışmalarının ürünüdür. Bunlarda kadının hükmü bulunmaz. Halbuki i`lâmlarda kadının hükmü mutlaka bulunmaktadır. Taraflara verilen hüccetlerin bir sureti sicile kaydolunur. Ancak hücceti veren kadının ismi ve mührü sicil defterindeki kayıta bulunmaz.¹⁷

Şer`iyye sicillerinde bulunan hüccetler bey`, nafaka, vasiyet, vekalet, ikrar, istidâne, sulh, vasi ve kayyım tayini, hibe ve teslim, tahmil-i şahadet, isbat-ı rüşd, ibra, akd-i müraza`a, akd-i müsâkât, mudârebe ve benzeri konularda hüccetler tanzim edilmiştir.

Hüccet metinlerinin ortak özellikleri:

a- Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında mutlaka hücceti veren Kadının imzası ve mührü bulunur. Halbuki sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Bunlarda kadının imza ve mühürleri; sadece sicilin baş tarafında veya kadının göreve başladığı tarihin baş kısmında kaydedilir.

b- Tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde açıklanır.

c- Hüccetin konusunu teşkil eden mal veya mülk bütün tafsilatıyla tanıtılır.

d- Hukuki muamelenin şekli, şartları ve varsa teslim-tesellüm işleri beyan edilir.

e- İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği ve konunun çekişme ve dava konusu yapılmayacağı belirtilir.

f- Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih, yıl, ay, gün ve bazen de

¹⁴ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.29 vd.; Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s.9 vd.

¹⁵ M. Zeki Pakalın, *a.g.e.*, *Hüccet md.*, C. I, s 865

¹⁶ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.21.

¹⁷ Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s., 12

günün belli bir dilimi halinde mutlaka belirtilir.

g- Hüccecin altına mutlaka “şuhûdu'l-hâl” ile olaya şahit olanların isimleri ve ünvanları kaydedilir.¹⁸

Burada İ'lâm ve Hüccecin kavram olarak ihtiva ettikleri mana üzerindeki tartışmalara girmeden basılı kaynaklara göre bilgi vermeye çalıştık.

3- Maruzlar

Maruz kelime anlamı olarak arzedilen şey demektir. Terim olarak ise biri asıl diğeri tali olmak üzere iki manası vardır.

Tali manası: Na'ibler tarafından icra makamlarına arzedilen ve i'lâmlara benzeyen belgeler. Asıl manası ise kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı bir delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durumu arzettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamlarına yahut kadıya hitaben yazdığı şikayet dilekçelerine denir. Kısaca astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını konu alan yazılı belge ve kayıtlardır.

Buna maruz dendiği gibi “ariza” veya “arz” da denir. Genellikle çoğulu olan “marûzât” kullanılır.

Maruzlar, bazı i'lâm ve hüccet defterlerinin ortasında veya sonunda bulunmaktadır. Ancak daha çok bu konuda müstakil sicillerin tutulduğu görülmektedir. Bugüne kadar bu konuda araştırma yapılmadığından Osmanlı hukuku hakkında yapılan değerlendirmeler isabetsiz olmaktadır. Mesala bazı Osmanlı kadılarının sadece medeni hukukla ilgilendiğini, cezaların başka mercilerce uygulanmış olabileceğini sürerlerken, bazıları da, Osmanlı toplumunda cezayı gerektirecek davranışın çok az olduğunu, bu yüzden sicillerde ceza davalarına rastlanmadığını söylemektedirler. Maruz defterlerinin farkına varılmasıyla her iki görüş sahiplerinin talimlerinin de gerçeklere uymadığı ortaya çıkmıştır. Bu defterlerde kadıların ceza davalarına da baktıkları ve şer'i'ate uygun cezalar verdikleri görülmektedir.¹⁹

4- Müraseleler

Şer'iyye sicillerinde bulunan ve Kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs veya makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere “mürasele” veya çoğulu olan “mürâselat” adı verilmektedir.²⁰ Kadılar, merkezden gelen bir ferman veya buyruldu üzerine, herhangi bir

¹⁸ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.21 vd.; Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s.12 vd.

¹⁹ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.37 vd.; Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s.19 vd.

²⁰ M. Zeki Pakalın, *a.g.e.*, *Mürasele md.*, C.II

sanığın yakalanması için mahallin Voyvodasına veya Kethüdasına yazdığı resmi yazı veya tayin edildikleri kadılık görevini Nâ'ibe devrettiklerini gösterir resmi yazılar gibi.

bb- Üst Makamlardan Gelen Belgeler

Bu belgeler kadıların bizatihi kendileri tarafından tutlmayan, kendilerine hitaben gönderildiği için kaydedilen belgelerdir. Şimdi bu belge çeşitlerini incelemeye çalışalım:

1- Padişahdan Gelen Emir, Berat ve Fermanlar

Bunları iki ana grupta toplamamız mümkündür.

Birincisi: Padişahın İslam hukuku tarafından kendisine tanınan içi boş yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olarak kaleme aldığı veya şer'iyye sicillerinde "evâmir ve ferâmin" olarak kaydedilmiş olan belgelerdir. Padişah ya ihtilafı olan şer'i bir meselede mevcut görüşlerinden birini tercih ettiğini kadıya bildirir; ya şer'i hükümlerin icrasını teyit için yazılı emirler gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici kaideleri Divân-ı hümayun'un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kadıya bildirir. Şer'iyye sicillerinde bulunan ve İstanbul kadılığında olduğu gibi hususi defter tutulan bu kayıtlar Osmanlı Devleti hukukunun da başta gelen kaynaklarından. Müstakil bir defter tutulmadığı zaman, bazen şer'iyye sicillerinin başına, bazen ortasına, bazen de diğer kayıtlardan ayrılması için ters olarak sicillere kaydedilirdi.

İkincisi: Yine Padişahdan sadır olan ancak birinci gruptaki gibi umumi değil hususi şahısları ilgilendiren ve "vazife tevcihi, tımar tevzii, ticaret, imamet, müezzinlik" v.s. beratları ve nişanlarıdır.²¹

2- Sadrazam, Kadiasker, Beylerbeyi ve Valilerden Gelen Buyrulduklar

Osmanlı devletinde Padişahdan sonra şer'i ve kanuni hükümleri icra ve takip ile görevli olan makam, Padişahın bir nevi vekili olan Sadrazamlardır. Sadrazamlar Padişahın emirlerine dayanarak, bazı hususları kadıya hatırlatabilir. İşte bu ve diğer üst yöneticilerden gelen ve idari görevi temine yönelik emirleri içeren buyrulduklardır.

3- Tezkireler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar

Tezkireler: Şer'iyye sicillerinde yer alan ve kadıların dışındaki makamlar tarafından kaleme alınan belgelerdir. Daha ziyade üsten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkire denmektedir. Aslında aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden diğerine yazdıkları yazılara tezkire, şehirler arası yazışmalara ise tahrirat denmesi son zamanlarda aded haline gelmiştir.

²¹ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.43 vd.; Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s. 22 vd.; Cahit Baltacı, *İslam Paleografisi*, İstanbul 1989, s. 41 vd.

Temessükler: Sözlükte bir işi sıkı tutmak demek olan temessük kelimesinin terim olarak birçok manaları vardır. Borç için alınan senede temessük dendiği gibi, muahade ve sulhname gibi konularda devlet veya muahadeyi yapan hükmi şahıslar tarafından verilen mühürlü kağıtlarada denir. Şer'iyye sicillerinde ise, Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf sahiplerine yetkili makam ve şahıslar tarafından verilen belgelerdir.²²

C - Şer'iyye Sicilleri Üzerine Yapılan Çalışmalar:

Şer'iyye sicilleri belge tarihçiliği, sosyo-ekonomik tarih, halk kültürü ve etnografya çalışmaları, idarî, askerî, hukukî ve beledî çalışmalar açısından birinci derece öneme sahiptirler. Siciller bu önemlerinden dolayı günümüzde pek çok ilim adamı tarafından, çalışmalarında ana kaynak olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de şer'iyye sicillerinin önemi üzerinde ilk duran İsmail Hakkı Uzunçarşılı olmuştur. Fuat Köprülü, Hasan Fehmi Turgal ve Halit Ongan²³ bu konuyu eserlerinde incelemişlerdir.

Şer'iyye sicillerinin sayısı hakkında kesin bilgi vermek zordur. Ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda şer'iyye sicillerinin 20.000 civarında defter olduğu tahmin edilmektedir.

Şer'iyye sicilleri üzerinde yapılan çalışmaları üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

1- Katalog Çalışmaları

Şer'iyye sicillerinin kataloglarının hazırlanması konusunda, Halit Ongan'ın, Osman Ersoy'un, Yusuf Hallaçoğlu'nun, Mücteba İlgüler'in, Yusuf Oğuzoğlu'nun, Mustafa Öztürk ile Mehmed Kayıran'ın, Rıfat Özdemir'in, Nazmi Sevgen'in, Fahrettin Kırzioğlu'nun, Abdülaziz Bayındır'ın, Ahmed Akgündüz'ün hazırladıkları kataloglar büyük bir eksikliği gidermiştir.

2- Metin-Yayın Çalışmaları

Bu konuda ilk çalışmayı yapanlardan biri Halit Ongan'dır. Ankara'nın bir ve iki numaralı şer'iyye sicillerinin telhisli fihristlerini yayınlamıştır. İkinci çalışma ise Cahit Cemil Güzelbey tarafından yapılmış olup çalışmaları halen devam etmektedir. Zahid Aksu'nun, Mustafa Öztürk'ün, Mehmed Karagöz'ün, İbrahim Yılmazçelik'in ve daha birçok hocalarımızın çalışmaları mevcuttur.

²² Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.47 vd.; Abdülaziz Bayındır, *a.g.e.*, s 28 vd.; Cahit Baltacı, *a.g.e.* İstanbul 1989, s. 42 vd.

²³ Halit Ongan, *a.g.e.*

3- Şer'iyye Sicillerine dayalı olarak yapılan çalışmalar

Bu sahada çalışan ilim adamlarımızdan Ömer Lütfi Barkan, Halil İnalçık, Mustafa Akdağ, Tayyib Gökbilgin, Zahid Aksu, Mustafa Öztürk, Rıfat Özdemir Şer'iyye sicillerinden faydalanarak çeşitli sahalarda kıymetli eserler ortaya koymuşlardır.²⁴

D - Adana Hakkında Genel Bilgiler :

Akdeniz bölgesinde Çukurovada bulunan Adana XVI . asırda Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında Osmanlı devleti sınırlarına dahil edilmiştir. XIV. asrın ortalarından itibaren, Mısır Memlüklerine bağlı olan Türkmenlerin üç ok koluna mensub Yüreğir boyu reislerinden Ramazan ailesine intikal eden Adana'nın idaresi bu fetihle birlikte bir müddet daha Ramazanoğullarının idaresinde kalmıştır.

Osmanlı hakimiyetindeki Adana, zaman zaman Halep eyâletine bağlı bir sancak olarak, bazen de müstakil bir eyâlet olarak Osmanlı idari teşkilatında yer alan Adana XVIII.yüzyılda müstakil bir eyâlettir. XIX. yüzyılın ilk yarısında devlete isyan eden Mısır Vâlisi Mehmed Ali Paşa tarafından istila edilerek, Mısır ordularının umumi karagahı durumuna getirilen Adana yapılan anlaşma sonucu iade edilmiştir. Adana'nın 30.000 bin olarak tahmin edilen nüfusu ekseriyetle Türk, az bir miktar Ermeni, Arap, Rum, Yahudi ve Süryani yaşamaktaydı.²⁵

1071'den itibaren Çukurovaya birçok Türk boyu ve aşiretleri gelerek yerleşmişlerdir. Nitekim, Osmanlı fethinden sonra 1168-1169 yılları arasında müstakil bir sancak olan Adana, Sarayhan, Karakışla, Karaisâli, Dindarlı, Yüreğir, Hânât, Sarıhamam, Nâhiye-i Canîbi'sh-şehr ve Nefs-i mahallât-ı Adana nahiyelerinden teşekkül etmekteydi. Adananın mahalleleri ise Neccerân, Kuruköprü, Tarsus, Hamamkurbı, Kayalıbağ, Çınarlı, Yarbaşı, Ağâmeahmed, Sufibağçe, ÇukurMescid, Serracan, Harabbağçe, Halhal, Baytimur, Sugediği, Mestanzade, Paşanebi, Yurtan, Sarıyakub, Kasbbekir, Sacıhamid, Hacıhamid, Hacıfakiyye, Durmuşfakiyye, AkçaMescid, Cami-i cedid, Emirler, Debbagan, Şeyhmustafa, Alidede, Kantârân, Karasoku, Hamamkurbı, Mermerli, Taşçıkan, Eskihamam, Handan, Hocavezir, Sucuzâde, Dervişpâşa, Ansafzâde, Tekkekurbı, Eskiçarşı, Şeyhzâde, Zımmiyyân, Bağçeciyan-ı Adana 'dan oluşmaktaydı.²⁶

²⁴ Bu konu hakkında daha geniş bilgi için bkz. İbrahim Yılmazçelik, "1840-1850 Yıllarında Harput" *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Sayı:52, s.124

²⁵ Daha geniş bilgi için bkz.T.D.V.İ.A.İstanbul 1994, *Adana Md.C.I.* s.348; Besim Darkot İ.A. *Adana Md. C.I.* s 128 vd.; M.Hâdi Altay, *Adım Adım Çukurova*, Çukurova Turizm Derneği Yay. No1, s.12 vd. 1965

²⁶ Daha geniş bilgi için bkz.133 No'lu Adana Şer'iyye sicili, belge no. 24, 38, 40, 49, 52, 60, 78

E- 133 Numaralı Adana Şer'iyeye Sicil Defteri :

1- 133 Numaralı Adana Şer'iyeye Sicil Defterinin Tanıtımı ve Kısa Bir Değerlendirme :

Bulunduğu Yer : Ankara Milli Kütüphane

Envanter No : 133

Tarihi : H. 1167-1168 (M.1753-1755)

Yaprak Sayısı : 105

Sayfa Sayısı : 210

Belge Sayısı : 276

Eni : 15.5

Boy : 42.5

133 numaralı Adana Şer'iyeye Sicili sırtı siyah meşin kaplı bez defterdir. Sicil 105 yaprak olup, fazla yıpranmamıştır. 3, 27, 28, 37, 49, 50, 52, 106, 137, 140, 147, 171, 174 numaralı belgelerde bazı yerlerin okunamaz olduğu görülmektedir. Defterin sayfa numaraları, kurşun kalemle sonradan verilmiştir. Sayfaların tamamına yakını doludur. Ancak 1, 79, 80. sayfalar boş bırakılmıştır. Belgelerin numaralandırılmasında ise hatalar vardır. Belge numaralarını yeniden verdik.

Defterdeki yazının, harf, kelime ve cümlelerin tam olmasına, imla kurallarına uygunluğuna, yazının okunaklı olmasına, bazı belgeler hariç dilin sade, anlaşılır ve külfetsiz olmasına özen gösterilmiştir. Bununla beraber bazı imla hataları dikkat çekmektedir. Belgelerde takdim-tehir, fazla ve eksik kelimelerin yazıldığı görülmektedir. 58. belgede takdim-tehir yapılmıştır. 2, 24, 103, 152, 171, 207, 246, 264, 265, 271 numaralı belgelerde üzeri çizili kelimeler görülmektedir. Bunlar genellikle unutulmuş yazılmayan ifadelerin yazılması için karalanmış ve unutulmuş ifadenin yazılmasından sonra üzeri karalı kelimeler tekrardan yazılmıştır. 135. belgenin baş kısmında eksiklik vardır. 58. belgenin son tarflarına doğru bazı kelimelerin yan olarak yazıldığı görülmektedir. 199. belge de ise isim kısmı belgenin yanına yazılmıştır. Ancak, bu hatalar çok az bir yekün teşkil etmektedir. 137. Belgede yeni bir Padişahın tahta çıktığı kaydı olmakla birlikte yeni Padişahın ismine rastlanmamaktadır. H.27 Safer 1168 (M.13 Aralık 1754) tarihinde tahta cülüs eden Padişah Osaman III. dür.²⁷

133 numaralı Adana şer'iyeye sicilinde 276 belge bulunmaktadır. Bu belgeler umumiyetle, buyruldu, nasb, i'lâm, ferman, hüccet, alacak verecek anlaşmazlığı, temessük, narh, kayd, ilm ü haber, vakıf, tereke ve benzeri kayıtları ihtiva etmektedir. Sicilde yer alan belgelerin konularına

²⁷ *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, Komisyon, 1993, C.11, s.147

göre dağılımı ise şöyledir: Sosyal ve idari muhtevalı belgeler 122, hukukî muhtevalı belgeler 63, askerî muhtevalı belgeler 3 , iktisatla ilgili belgeler 80, diğer belgeler 8 olmak üzere, toplam belge sayısı 276 'dır. Bu belgelerin 256 tanesi Müslimlerle, 15 tanesi Zimmilerle ve 5 tanesi de, Müslim ve Zimmilerle ilgilidir.

133 numaralı Adana Şer'iyeye Sicilinin (h.1167-1169) sayfalarında yer alan belge sayısı, en az bir, en fazla altı tanedir. Bu sayı sicilin sayfalarına göre, genellikle, iki ila dört arasında değişmektedir. Bazı belgeler, 2 hatta 3 sayfa yer kaplamakla beraber çok kısa belgelerde bulunmaktadır. Özellikle, sicilin baş sayfasında yer alan belgeler oldukça kısadır.

Sicilin yazı türü ise, rika ve rika çeşitleridir. Bunun yanında divanî, taklik, talik kırması örneklerine de rastlanmaktadır. Bu yazılarda görülen yazı değişikliği nedeniyle, sicilin birden fazla Kâtip tarafından yazıldığı söylenebilir.

133 numaralı Adana Şer'iyeye Sicili hicri 1167-1169 yıllarını ihtiva etmektedir ki, bu da miladi 1753-1755 tarihlerine isabet etmektedir. Genellikle bu tarihlerin dışına taşılmamıştır. 211 numaralı belge 1162 , 213, 218 ve 219 numaralı belgeler 1166 yıllarını ihtiva etmektedir. Diğer hükümler 1167-1169 tarihleri arasına ait olup, bunların en eski tarilisi 22 Muharrem 1167, en son tarhlisi ise 15 Zî'l-hicce 1169 tarihlerine aittir. Belgelerde ay ve gün itibariyle tarih sırasına uyulduğu söylenemez. Ancak bazı istisnalar dışında yıl esasına uyulmuştur. Tarihlerin ekserisi, Arapça olarak yazı ile yazılmıştır. Belgelerin sonlarında yer alan tarihlerin başında, büyük bir çoğunlukla "fi" imlası vardır. Ayrıca, Arap rakamlarıyla yazılan tarihler de vardır ki, bunlarda ay adları umumiyetle kısaltılarak yazılmıştır.

Sicilde, özellikle narh ve tereke kayıtlarında bir kısım mahalli terimlere ve eşya adlarına rastlanmaktadır. Bu mahalli tabir ve terimlerin diğer belgelerdeki nisbetleri oldukça düşüktür. Sicilde geçen Arapça ve Farsça kelimelerin sayısı fazla olmamakla beraber, dilinin sade, anlaşılır ve külfetsiz olmasına özen gösterilmiştir.

Tez konumuzu oluşturan Adana 133 no'lu Şer'iyeye Sicilinde bulunan belgeler hakkında kısaca şunları söylememiz mümkündür.

Kadılar herşeyden önce bulundukları mahallerdeki halkın hukuk ve cezaya taalluk eden davalarına bakarlar, husumetleri, şeri'at kaidelerine ve İslâm hukuk prensipleriyle örfe göre hallederlerdi. Bir merkezde oturan kadılar, o ile bağlı diğer kasabalara nâ'ibler tayin etme selahiyetine de sahiptiler. Çeşitli görevlilerin tayin ve azilleri, bu hususlarda gerekli arzların Divân-ı Hümayuna yazılarak, tevcih beratlarının getirilmesi, yine çeşitli kimselerin üzerlerine vasiler ve nazırlar nasb edilmesi gibi işler de Kadıların görevleri arasında idi. Kadı ve nâ'ibler aynı zamanda aile hukukunun da düzenleyicisi idiler. Evlenenlerin ve boşananların işlemleri kadılar tarafından yürütülürdü. Kadılar, Beylerbeği ve Sancakbeğinden sonra derece alan yetkili

idarecilerdi. Bu sebeble merkezden gönderilen ve hatta her derecedeki makamlardan yazılan resmi yazılar sicillere işlenirdi. Bunlara ilaveten esnaf teşekküllerinin başında bulunan kethüda ve yiğitbaşlar, esnafın isteği üzerine kadı tarafından azl olunurlardı.

Osmanlı ekonomik sisteminde bütün ihtiyaç maddelerinin fiatları senede birkaçdefa tesbit edilirdi. Yiyecek, giyecek fiatları, işçi, usta ücretleri günün şartlarına göre ayarlanırdı. Bu işleme narh denirdi. Narh koyma kazanın adli ve şer'î idarecisi olan kadı'nın başkanlığında esnaf temsilcileri, ihtiyar heyeti ve ihtiyar ihtisab nezareti yetkililerinden kurulu bir heyet tarafından yapılırdı. Yani günümüzün Belediye encümen meclisinin yaptığı görevi yaparlardı. Tesbit edilen fiatlar, halka ilan edilir ve bir sureti de Şer'îyye Siciline geçirilirdi.

Tevzi' defterleri ise, halkın ödemekle yükümlü olduğu örfî vergiyi gösteren müfredatlı defterler hakkında kullanılan tabirdir. Buna Salyane defteri de denirdi. Her kazada ayrı ayrı olarak yapılan tevzi' defterlerine, o yöre halkının ödemesi lazım gelen memleket masrafı, oradan gelip geçen memurların menzil ücretleriyle, vali, mütesellim, voyvodlar ile köy muhtarlarının masrafları, hükümet konakları, kışlalar, köprüler, su yolları inşaat ve tamir bedelleri geçirilirdi. Tevzi' defterleri "Rûz-ı hızır" ve "Rûz-ı kasım" olmak üzere, senede iki defa düzenlenirdi. Tevzi' defterleri vali, mütesellim ve voyvodalar tarafından memleketin ileri gelenleri hazır olduğu halde, kadının huzurunda yapılırdı. Düzenlenen defterler, mahallî Şer'îyye Siciline kaydedilirdi. Kadılar bu tevzi'attan, kuruşta bir para hesabıyla "Harc-ı imza" adıyla tasdik harcı alırlardı. Hazırlanan defter, İstanbula gönderilir, merkezde incelenerek uygun görülmeyenler çıkarıldıktan sonra, bir Hatt-ı Hümayûn ile yerine iade edilirdi. Bu suretle kanûnilik vasfı kazanan defterin yekünü, ya erkek nüfusa veya haneye göre tevzi' olunurdu. Kanunen vergi ile mükellef olmayanlar veya muaf olanlar tevzi' dışında kalırdı.

Günümüzde noterlerce tanzim olunan kefalet, vekalet, mukavele, borçlanma gibi her nevi akidler, Kadılar veya Na'ibler tarafından yapılır ve bütün bu akidler, Şer'îyye Siciline kaydedilirdi. Tapu dairelerinin gördüğü işler de Şer'îyye mahkemelerinde yapılır. arazi ve emlak alım-satımları kadılar ve na'ibler tarafından gerçekleştirilirdi.

Askerî konularda da hemen hemen ilk muhatap kadılar veya na'ibler olmuştur. Kadılar ve na'ibler sefer zamanında bulundukları mahalden ayrılamazlar, ordunun iâşesi ile silah techizatının hazırlanması, sefer kaçaklarının haklarından gelinmesi görevlerini yerine getirirlerdi.

Kaza (yargılama) göreviyle sorumlu olan kadı ve na'ibler, velayet sıfatını da taşıdıklarından dolayı, her bakımdan güvenilir kimselerdi. Bu sebeble âmmе hukukunun korunması, kadılara düşen görevlerin başında gelirdi. Vakfiyelerin tanzim ve tescili, vakfiye şartlarına göre mütevellî ve nazırların, imam, müezzin, hatip gibi görevlilerin tayin veya azil işlemleri kadılar tarafından yürütülürdü. Kadılar bulundukları vilayet ve sancakların tüm

mukâta'a (kiraya verme) işlerini de, kontrol etmekle sorumlu idiler. Herhangi bir vakfa ait han, hamam, dükkan gibi akarlar, şer'iyeye mahkemelerinde ve artırma yoluyla icara verilir ve bu hususlar Şer'iyeye Sicil defterine kaydedilirdi.

Miras hususunda yeğane merci, İlâm hukuna göre kadı ve na'ib idi. Ölen bir kimsenin mallarını hiç bir haksızlığa meydan vermeden, verese arasında taksim etmek, kadıların en mühim vazifeleri arasındaydı. Bunun için kadı veya na'ib müteveffanın evine gider, varisleri veya varisleri yoksa vekilleri çağırır, menkul ve gayri menkul mallardan ne var ise, her birini ayrı ayrı ve kıymetleriyle birlikte sicile yazardı. Bu arada müteveffanın borcu veya alacağı varsa onlar da kaydedilirdi. Borçlar ve harçlar tereke tutarından çıkarıldıktan sonra kalan miktar, şer'at usüllerine göre mirasçıları arasında paylaştırılırdı. Küçüklerle, hastaların hisseleri vasilerine teslim edilir, vasi mevcut değil ise, verese içindeki aklı başında, güvenilir bir vasi tayin edilerek hisse ona teslim edilirdi. Ölen kimsenin mirascısı yok ise, malları "Beytü'l-mâl'a" intikal ederdi.

Kadı veya na'ib terekenin bölüştürülmesi sırasında "Resm-i kismet" adlı malın değerine göre harç alırdı. Ayrıca kaydiyye, kalemiye, delaliye, katibiye, huddamiye, ihzariye gibi alınan harçlar, mahkemedeki çeşitli görevlilere ücret olarak verilirdi. Bu defterlere "Tereke" veya "Kassam" defterleri adı verilirdi.²⁸

Yukarıda da belirttiğimiz gibi kendisine din olarak İslamı seçen Osmanlı Devleti, asırlar boyu süren hakimiyetinde adaleti temin hususunda gereken hassasiyeti büyük bir titizlikle göstermiştir. İslam hukukunun uygulama alanındaki en güzel misallerini ortaya koyan Osmanlı Devleti Şer'î mahkemeleri, asırlar boyu süregelen Türk Devlet geleneğine bağlı olarak getirdiği örfî hukukunu da İslamî kurallar dahili içinde uygulamıştır. Aşağıda fihristini vermeye çalıştığımız Adana 133 no'lu Şer'iyeye Sicili bu uygulamanın küçük bir halkasını teşkil etmektedir.

²⁸ Bu konular hakkında daha geniş bilgi için bkz. Rifat Özdemir, *"XIX. Yüzyılın ilk yarısında Ankara"* Ankara 1986; Halit Ongan, *a.g.e.* ; İbrahim Yılmazçelik, "392 numaralı Harput Şer'iyeye Sicili'nin tanıtımı ve fihristi" *F.Ü.D.* 1988

II-Defterde Bulunan Belgelerin Konularına Göre Tasnifi

A-Sosyal, İdari ve Hukukî Muhtevalı Belgeler				
Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
1	Din değıştirme	5	31	86
2	Kadı Tayini	12	32	88
3	Kadı Tayini	13	32	88
4	Mürasele	14	32	89
5	Mürasele -Umûr-ı Kismet-i Askeriye	15	32	89
6	Mürasele -Umûr-ı Kismet-i Askeriye	16	33	90
7	Hüccet - Muhala'a	17	33	90
8	Tereke	19	33	92
9	İ'lâm - Borç tahsili	20	33	93
10	Hüccet - Muhala'a	21	33	94
11	Kâ'im-i makam ve Nakibu'l-eşraf Tayini	22	34	94
12	Hüccet - Davasından vazgeçtiğine dair	23	34	95
13	İ'lâm - Vakıf evini işgalden men	25	34	98
14	İ'lâm - Vergi tahsilinin doğruluğu	27	34	100
15	İ'lâm - Hisse talebinin reddi	28	35	101
16	Terke	29	35	102
17	Tereke	30	35	103
18	Hüccet - Vakıf arsası üzerine ev yapma izni	31	35	105
19	İ'lâm - Mirastan hisse alma	32	35	105
20	İ'lâm - Hisseden men	33	36	107
21	Vakıf hücceti - Dükkan	34	36	108
22	İ'lâm - Hisseden men	35	36	109
23	Vakıf hücceti - Ev	36	36	111
24	Vakıf hücceti - Dükkan	37	37	112
25	Hüccet - Muhala'a	41	37	118
26	İ'lam - Hisseden men	42	37	119

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez İçindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
27	İ'lam - Alacaktan men	43	38	120
28	Hüccet - Nafaka	44	38	121
29	Tereke	45	38	122
30	İ'lam - Mahalleliye baskıdan men	46	38	123
31	Hüccet - Kayyuma teslim	50	39	127
32	İ'lam - Mülkü işkalden men	51	39	128
33	Hüccet - Gayb olanın malını Emine teslim	53	39	132
34	Hüccet - Alacağın mirasla takası	54	40	132
35	İ'lam	55	40	133
36	Hüccet - Nafaka	56	40	133
37	İ'lam - Vergi borcunun kabulü	57	40	135
38	İ'lam - Vergi borcunun kabulü	58	41	137
39	Hüccet - Alacağının kalmadığına dair	59	41	138
40	İ'lam - Davadan men	62	41	143
41	İ'lam - Hisse talebinden men	63	42	144
42	Tereke	64	42	145
43	Tereke	65	42	146
44	Tereke	66	42	147
45	Ferman - Kadı Azli	67	42	149
46	Buyruldu - Na'ib Tayini	68	43	150
47	Buyruldu - Kadının Görevine İadesi	69	43	151
48	Ferman - Kadıya Görevini İade	72	43	153
49	Tereke	73	44	153
50	Hüccet - Nafaka	74	44	155
51	İ'lam - Kasr-ı yed'e tenbih	76	44	156
52	İ'lam	77	44	157
53	Tereke	79	45	161
54	Tereke	81	45	162
55	Hüccet - Oda ve bina yapmaya izin	82	45	163
56	Hüccet - İstibdale izin	83	45	165

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
57	Hüccet - İstibdale izin	84	46	166
58	Vakıf hücceti - Ev	85	46	167
59	İ'lam - Zimmeti kabul	86	46	168
60	Tereke	88	47	170
61	Vakıf hücceti - Ev	90	47	171
62	Tereke	91	47	173
63	İ'lam - Menzilin mütevellîye teslim tembihi	92	47	175
64	Tereke	93	48	177
65	Vakıf hücceti - Ev	94	48	177
66	İ'lam - Davadan men	95	48	178
67	İ'lam - Borcun ödenmesi	96	48	180
68	Vakıf hücceti - Ev	98	49	181
69	İ'lam - Borcun ödenmesinin tenbihi	99	49	183
70	İ'lam - mu'arazadan men	100	49	184
71	Buyruldu - Kadının Na'ib Tayini	105	50	188
72	Hüccet - İbra	106	50	188
73	Hüccet	108	51	189
74	İ'lam	109	51	190
75	Buyruldu - Konak Yapımı	111	51	192
76	Ferman - Mukata'a Borcunun Tahsili	112	51	192
77	Ferman - Ahali ile a'yân anlaşmazlığı	113	52	193
78	Berat - İmam tayini	114	52	194
79	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdarlığı	115	52	194
80	Ferman-Mukata'a üzerinde anlaşmazlık hakkında	117	52	195
81	Ferman-Mukata'a üzerinde anlaşmazlık hakkında	118	53	197
82	Ferman - Nakşibendî Şeyhi Tayini	119	53	198
83	Ferman - Mukata'a alacağı	120	53	198
84	Sadrazam Mektubu - Huccac-ı Müsliminin emniyeti hakkında	121	53	200
85	Berat - Cami inşası	122	54	200

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
86	Berat - Hatib tayini	123	54	201
87	Ferman - Mütesellimlik emri	124	54	201
88	Ferman - Yeniçerilerin çukalarının teminine dair	126	54	203
89	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdarı tayini	128	55	205
90	Ferman - Hüccac-ı müsliminin emniyetini temin	130	55	206
91	Berat - Mu'allim-i sibyan tayini	131	55	207
92	Ferman - Hüccac-ı müsliminin emniyetini temin	132	55	208
93	Ferman - Patrikliğe ait murahhaslık hakkında	134	56	209
94	Ferman - Hüccac-ı müsliminin emniyetini temin	135	56	210
95	Berat - Cami görevlisi hakkında	136	56	211
96	Ferman- Hutbe ve Sikke Emri	137	57	211
97	Berat - Müderris tayini	138	57	213
98	Berat - Müderris tayini	139	57	213
99	Ferman - Cülus-ı Hümayun getiren ulakların ulaşımını temin hakkında	140	57	214
100	Ferman - Mukata'adan haksız şakka alınmamasına dair	141	57	215
101	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdârı tayini	144	58	216
102	Ferman - Çalınan malın bulunarak iadesi hakkında	145	58	217
103	Ferman - Bervat ve Ahkamların yenilenmesi	146	58	218
104	Ferman - Bervat ve Ahkamların yenilenmesi	147	59	219
105	Berat - Müteveli tayini	149	59	222
106	Buyruldu - Mütesellim tayini	151	59	223
107	Ferman - Şeyhli Karyesinin mu'af emri	152	59	224
108	Berat - İmam tayini	153	60	225
109	Berat - İmam tayini	154	60	226
110	Berat - Cibayet tayini	155	60	226
111	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdarlığı tayini	160	61	229
112	Buyruldu - Seray tağmiri	161	61	230
113	Berat - İmam tayini	162	61	231
114	Buyruldu - Vergi tahsili	163	62	231

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
115	Mürasele - Tekalifatın geri ödenmesi	164	62	232
116	Buyruldu - Arzuhalin durumu hakkında	165	62	232
117	Ağa Mektubu - Yeniçeri Zabıta tayini	167	62	233
118	Buyruldu - Vakıf Nazırlarının mütevellî tayinine kadar yapcıkları işler hakkında	170	63	235
119	Ferman - Cizye hakkında	171	63	236
120	Ferman - Cizye'ye dair emir	172	63	239
121	Ferman - Erbab-ı Tımarın Sibyan-ı Cebeliyesi emri	173	64	241
122	Ferman - Haksız toplanan vergi hakkında	174	64	242
123	Buyruldu - Mütesellim tayini	175	64	246
124	Ferman - Mütesillim azli	176	64	246
125	Ferman - Valinin alacağı hakkında	177	65	247
126	Ferman - Hüccac-ı müsliminin emniyetini temin	178	65	249
127	Berat - İmam tayini	183	66	251
128	Berat - Zaviyedar tayini	184	66	251
129	Ferman - Koyun emri	186	66	252
130	Buyruldu - Mirascısız olarak ölenlerin miraslarının beytül-mala kalması hakkında	188	67	254
131	Berat - İmam tayini	190	67	255
132	Mektub - Kâ'im-i makam tayini	191	67	256
133	Buyruldu - Eşkiyanın izalesi	192	67	256
134	Ferman - Nizamname	193	68	257
135	Ferman - Başiboş Levendât hakkında	194	68	259
136	Buyruldu - Mi'marbaşının azli ve Nezir alınması	195	68	260
137	Ferman - Ahali ile A'yan arasındaki anlaşmazlık hakkında	196	68	261
138	Ferman - Surre-i Hümayun emri	197	69	262
139	Berat - İmam tayini	198	69	263
140	Ferman - Mukata'a anlaşmazlığı hakkında	199	69	264
141	Ferman - Mukata'a anlaşmazlığı hakkında	200	69	266
142	Berat - İmam tayini	201	69	267
143	Berat - Vakıf görevi	202	69	267

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
144	Berat - Cibayet tayini	203	70	268
145	Buyruldu - Vergi tahsili	204	70	268
146	Berat - Esnaf Şeyhliği tayini	205	70	269
147	Ferman - Haksız yeniçeri zabıtlık iddiasında olan hakkında	206	70	269
148	Ağa Mektubu - Haksız yeniçeri zabıtlık iddiasında olan hakkında	207	70	270
149	Ferman - Başiboş Levendât emri	223	73	277
150	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdarı tayini	228	74	281
151	Buyruldu - ahalinin eski yerine nakli	231	74	282
152	Buyruldu - Şekavetin önlenmesi	233	75	283
153	Ferman - Vergi alınmaması	234	75	284
154	Buyruldu - Konak ve ahır yapımı	47	38	124
155	Berat - Müteveli tayini	237	75	286
156	Berat - Hürre-i şerif	238	76	286
157	Berat - Mua'allim-i sibyan tayini	239	76	287
158	Berat - Nâzır tayini	240	76	287
159	Buyruldu Vergi tahsili	241	76	288
160	Mektub - Ka'im-i makam tayini	242	76	288
161	Berat - Mi'marbaşı tayini	243	76	288
162	Sadrazam Mektubu - Görevliye yardım	244	77	289
163	Ağa Mektubu - Yeniçeri Serdarı tayini	245	77	289
164	Ferman - Sürre-i Hümayun emri	246	77	290
165	Berat - İmam tayini	247	77	291
166	Ferman - Mukata'a anlaşmazlığına dair	249	77	292
167	Ferman - Tekeli cema'ati için emir	250	78	294
168	Buyruldu - Vergi tahsiline dair	251	78	296
169	Ağa Mektubu - Yeniçeri zabıtlık tayini	252	78	297
170	Ferman - Suçlunun Nakline dair	253	78	297
171	Ferman - Suçlunun davalarının nakline dair	254	79	298
172	Berat - İmam tayini	255	79	299
173	Berat - Müderris tayini	257	79	300

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
174	Mektub Ka'im-i makam tayini	258	79	300
175	Berat - İmam tayini	260	80	302
176	Buyruldu - Vergi tahsiline dair	261	80	302
177	Ferman - Haksız vergi alınmamasına dair	264	81	304
178	Ferman - Cizyeye dair	265	81	305
179	Berat - Müderris tayini	266	81	308
180	Berat - Mütevelli tayini	267	81	308
181	Berat - Müderris tayini	268	82	309
182	Ferman - Yeniçerilerden miasçsız olarak ölenlerin miraslarına dair	271	82	310
183	Ağa Mektubu - Tornacıbaşılık tayini	272	82	311
184	Berat - İmam tayini	275	83	312
185	Berat - İmam tayini	276	83	313

B - İktisadi Muhtevalı Belgeler

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
1	Narh	1	31	85
2	Narh	3	31	85
3	Narh	4	31	85
4	Hüccet - Ev satışı	18	33	90
5	Tevzi* - Menazil akçesi	24	34	96
6	Temessük	26	34	99
7	Tevzi* - Menazil salyanesi	38	37	113
8	Hüccet - Satış	39	37	116
9	Tevzi* - Hazariye salyanesi	40	37	116
10	Hüccet - Ev satışı	48	39	125
11	Tevzi*	49	39	126
12	Tevzi*	52	39	129
13	Tevzi*	60	41	139

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Begenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
14	Hüccet - Bahçe satışı	61	41	142
15	Hüccet - Ev satışı	70	43	151
16	Hüccet - Mübayı'a	71	43	152
17	Hüccet - Ev satışı	75	44	155
18	Tevzi - İmdad-ı hazeriye salyanesi	78	45	157
19	Hüccet - Ev satışı	80	45	162
20	Hüccet - Ev satışı	87	46	169
21	Hüccet - Ev satışı	89	47	171
22	Hüccet - Ev satışı	97	49	181
23	Hüccet - Ev satışı	101	49	185
24	Hüccet - Ev satışı	102	50	186
25	Hüccet - Ev satışı	103	50	186
26	Hüccet - Ev satışı	104	50	187
27	Hüccet - Ev satışı	107	50	188
28	Hüccet - Ev satışı	110	51	191
29	Ferman - Hazeriye emri	125	54	202
30	Tahvil	127	55	204
31	Varaka	133	56	209
32	Temessük	148	59	222
33	Temessük	156	60	227
34	Temessük	157	60	227
35	Temessük	158	61	228
36	Temessük	159	61	229
37	Buyruldu	185	66	252
38	Buyruldu - kudumiye	187	67	254
39	Buyruldu - idadiye	189	67	255
40	Temessük - Zapt	208	71	271
41	Temessük	209	71	272
42	Tahvil	210	71	272
43	Tezkire	211	71	273
44	Temessük	212	71	273

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
45	Temessük	213	71	274
46	Tezkire	214	72	274
47	Tezkire	215	72	274
48	Tezkire	216	72	275
49	Tezkire	217	72	275
50	Tahvil	218	72	275
51	Temessük	219	72	276
52	Tahvil	220	73	276
53	Tahvil	221	73	276
54	Tezkire	222	73	277
55	Tahvil	224	73	279
56	Temessük	225	73	280
57	Temessük	226	74	280
58	Tahvil	227	74	280
59	Tahvil	230	74	282
60	Tahvil	235	75	284
61	Ferman - Kalemîye emri	236	75	285
62	Ferman - Kalemîye emri	248	77	292
63	Tezkire	256	79	299
64	Temessük - Zapt	262	80	302
65	Temessük - Zapt	263	80	303
66	Temessük - Zapt	269	82	309
67	Temessül - Zapt	270	82	310
68	Tezkire	273	83	312
69	Tezkire	274	83	312
70	Para tahsil kaydı	7	31	86
71	Tezkire	10	32	87
72	Kayd	181	65	250
73	Temessük	116	52	195
74	Tezkire	142	58	216
75	Tezkire	143	58	216

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
76	Tezkire	150	59	223
77	Tezkire - Divan	169	63	235
78	Tahvil	179	65	249
79	Tahvil	180	65	249
80	Ferman - Hazeriye	129	55	206

C - Askeri Muhtevalı Belgeler

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
1	Buyruldu	168	62	234
2	Buyruldu	182	66	250
3	Ferman - Cebelü Emri	259	80	301

D - Diğer Belgeler

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin Tez içindeki Özetin Sayfa Numarası	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
1	Masraf kaydı	2	31	
2	Durum tesbit kaydı	6	31	86
3	Geri dönüş kaydı	8	31	86
4	İlm ü haber	9	32	87
5	Ortaklık kaydı	11	32	88
6	Arzuhal	166	62	233
7	Ma'ruz	229	74	281
8	Arzuhal	232	75	283

BELGE ÖZETLERİ

B. 1

Hubbâzan esnafına şeriata uygun olarak ayrıntılı bir biçimde verilen narh hücceti.

Gurre-i Zi'l-hicce sene 1167

B. 2

Selim Battal Mehmed Ağâ 'nın Paşa sarayı içinde yeniden yaptığı ve tamir ettiği konaklar ve oda için yeni masraf parasının defter kaydı.

3 Muharrem sene 1168

B. 3

Kasaplık edenlerin ahaliye sıkıntı çekdirmemek için tesbit edilen narh üzerinde anlaştıklarına dair kayd.

B. 4

Hubbâzan esnafından olanların ahaliye sıkıntı çekdirmemek için tesbit edilen narh üzerinde anlaştıklarına dair kayd.

B. 5

Hıristiyan olan Turfanda binti Ba'risar 'ın İslam dinine geçerek Ayşe ismini aldığı kayd.

6 Safer sene 1168

B. 6

Kürt taifesinden olan Mehmed'in delirmesi üzerine karısının kendisini bırakması durumunda deliliğinden dolayı dava açamayacağının kaydı.

12 Zi'l-hicce sene 1168

B. 7

Defterdâr Molla Mehmed'in Adana kalesinde habs olmuş Tamarmalı Ali'den şahitler huzurunda ikibinbeşyüz gurûşu tamamen aldığı kayd.

25 Zi'l-hicce sene 1168

B. 8

Hesab emri getiren Defterdâr Çukadârı Molla Mehmed'in selametle geri döndüğünün kayd.

15 Muharrem sene 1168

B. 9

Karaman Derbendi Zabıtı olan Ali Ağa'nın hududında hacdan gelenleri ve beraberindekileri karşıladığını ve beraberce Güllük kalesine kadar ulaştıklarını haber veren ilmuhaber. 5

Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 10

Mütesellim Battal Mehmed Ağa'nın irâd-ı tayyârât hesâbının kendisine iyilik olması için hülâsa olarak düzenlenib eline verildiğini gösterir tezkire.

9 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 11

Adana'nın binyüzaltmışyedi senesine ait cizyenin tahsili Sadrazam beratı ile Hacı Bekir Ağa ve ortağı Hasegi Mehmed Ağa'nın sorumluluğuna verilmiş iken Hasegi Hacı Ali Ağâ'yı da cizye tahsiline ortak olarak kabul ettiklerinin kaydı.

7 Rebi'ü'l-ahir sene 1169

B. 12

Mustafa bin 'Abdurrahman'ın Adana Kâdılığına tayin edildiğine da'ir belge.

Gurre-i Zi'l-ka'de 1167

B. 13

Adana ve Kara'isalı Mutasarrıfı olan Osmanzâde eş-Şeyh el-Hac Mehmed'den boşalan makama Mevlana Mustafa'nın atanma isteginin kabul edildiğini bildirir belge.

Şa'ban sene 1167

B. 14

Mevlana Mustafa'nın Adana ve Kara'isalı Kâdılığına tayin edildiğine dâir. Anadolu Kâdiaskerî Mehmed Sâlih tarafından gönderilen tevcihnâme.

B. 15

Binyüzaltmışyedi senesinin zilka'denin birinci gününden itibaren Adana ve Kara'isalı Kâdısı Mevlana Mustafa'ya Kâzaların Kassamlık işleri görevinin verildiğine dâir. Anadolu Kâdiaskerî Mehmed Sâlih tarafından gönderilen tevcihnâme.

B. 16

Binyüzaltmışsekiz senesinin şa'banın onuncu gününden itibaren Adana ve Kara'isalı Kâdısı Mevlana Mustafa'ya Kâzaların Kassamlık işleri görevinin verildiğine dâir. Anadolu Kâdiaskerî Mehmed Sâlih tarafından gönderilen tevcihnâme.

B. 17

Adana'nın Çınarlı mahallesinde oturan Fatma binti Ömer isimli kadın, kocası olan Seyyid İbrahim bin Mustafa ile aralarında beraber yaşama isteği kalmadığından adil şahitler huzurunda mihr-i mü'ecceli, nafaka-i 'iddet-i ma'lûmesi kocasına me'ünet-i süknâsı kendisine olmak üzere anlaşarak ayrıldıklarını gösterir hüccet.

23 Zi'l-ka'de 1167

B. 18

Adana'nın Harabbağçe mahallesinden İbrahim Beşe bin Abdullah'ın ölmesiyle mahallede miras bıraktığı evin mirasçıları tarafından Vaizzâde Fazlullah Efendiye ikiyüzyetmişbeş gurûşa sattıklarına dair hüccet.

24 Zi'l-ka'de 1167

B. 19

Adana'nın Durmuşfakiyye mahallesinden Raziye binti el-Hac Mustafa bin Ali'nin terekesi.

24 Zi'l-ka'de 1167

B. 20

Adana'nın Ağcamescid mahallesinden Agob'un, Kirkor veled-i Tavta'ya olan borcunu ödemediği üzerine Kirkor veled-i Tavta'nın açtığı dava ile ölenin mirasçısı olan karısından bu parayı talep etmesi üzerine davalının borcun ödendiğini şahitlerle ispatlamasıyla davacının davadan men edildiğini gösterir hüccet.

27 Zi'l-ka'de 1167

B. 21

Harput ahalisinden olup Adana'da misâfiren bulunan Ayşe binti Abdullah isimli kadın, kocası olan İsmail bin Ali ile aralarında beraber yaşama isteği kalmadığından adil şahitler huzurunda mihr-i mü'ecceli, nafaka-i 'iddet-i ma'lûmesi kocasına me'ünet-i süknâsı kendisine olmak üzere anlaşarak ayrıldıklarını gösterir hüccet.

29 Zi'l-ka'de 1167

B. 22

Adana ve Dindarlı Kazâlarının Nakibu'l-eşrâf Kâ'im-i makâmılığına selefinin azl olamasıyla es-Seyyid Mehmed Said Efendi'nin tayin edildiğine dâir buyruldu.

Gurre-i Zi'l-hicce sene 1167

B. 23

Adana'nın Durmuşfakiyye mahallesinden Kirkor veledi David isimli zımmî'nin borcu terekesinden çok olduğu halde ölmesiyle beraber Kızkardeşi hissesini istemek için diğer mirasçılar üzerine açtığı davadan mirasın borcu karşılamadığını görmesiyle vazgeçtiğini ve davalılar ile aralarında herhangi bir anlaşmazlığın ve düşmanlığın olmadığını gösterir hüccet.

26 Zi'l-hicce sene 1167

B. 24

Adana menziline binyüzaltmışyedi senesinde isabet eden verginin ikinci taksitinin ve ahaliden alınması gereken diğer alacak ve borçların tahsilinde mahallelerin hisselerine düşen miktarın gösterildiği tevzi' defteri.

20 Zi'l-hicce sene 1167

B. 25

Adana'dan el-Hac Ahmed bin Osman Debbağan mahallesinde bulunan babasının kardeşi Resul Efendiye ait evin Resul Efendi tarafından vakfedildiğini, vakf şartına göre evin tasarruf yetkisinin kendisinde olması gerekirken İbrahim Beşe'nin evi fuzulî zabtettiğini belirterek İbrahim Beşe'ye tenbih isteği karşısında İbrahim evi Küttab-ı Cebeci'ândan Ebubekir Efendi'nin vekili Çukadar Molla Mehmed'den satın aldığını bildirmesi üzerine el-Hac Ahmed bin Osman adil şahitler ile evin tasarruf hakkının kendisinde olduğunu isbatlaması üzerine davalıya tenbih olduğunu gösterir hüccet.

B. 26

..... mukâta'asının Kusun kazası rûsûm-ı kışlakiyeleri iltizâmı binyüzaltmışbir senesinden itibâren bir seneliğine 'Ali Çavuşa dörtyüzotuz gurûş'a verildiğini gösterir zabt temessükü.

B. 27

Tarsus Sancağı Mukata'asının nısf hissesine sahip olan Köse Mehmed Ağâ ve ortağının ahali ile aralarının haksız olarak alınan mallar yüzünden iyi olmadığını ahalinin Asitaneye bildirilmesi üzerine tayin olunan Mütesslim Battal Ağâ şikayette bulunan Karye'ye Köse Mehmed

Ağâ ile birlikte varib ahali huzurunda Köse Mehmed Ağâ'nın Kazâ'ya isabet edenin dışında herhangi bir vergi almadığını söylemesi üzerine ahalinin söylenenleri kabul ettiğini gösterir hüccet.

3 Muharrem sene 1168

B. 28

Adana'nın Ağcamescid mahallesinden Emir Ali oğlu es-Seyyid Ali Efendi bin Mustafa'nın ölmesi üzerine ölenin gelini Fatma vekil tayin ederek açtığı dava ile ölen kaynanasının mirasçısı olan es-Seyyid Ali Ağâ'nın kaynanasının ilk kocasından kalan miras ve mihri olan paranın bir misli fazla olarak kendi kocasından alındığını belirterek es-Seyyid Ali Ağâ'dan parayı istemesi üzerine davalı iddiayı kabul etmekle birlikte bu paranın davacının hakkı olmadığını söylemesi üzerine davacıdan bu iddia karşısında şahit istenmiş olup davalının şahit getirememesinden dolayı ve muhallelât defterinde yapılan inceleme sonucunda davalı Fatma'nın yalancılığı ortaya çıktığından davadan men edildiğini gösterir i'lam.

8 Muharrem sene 1168

B. 29

Adana'nın Kayalıbağ mahallesinden Abdülfettah bin Abdülbaki'nin terekesi.

15 Muharrem sene 1168

B. 30

Adana'nın Kuruköprü mahallesinden Alemdar Said Ağâ bin Hacı Yunus Ağâ'nın terekesi.

16 Muharrem sene 1168

B. 31

Adana'nın Serrâcân mahallesinde bulunan caminin İmamı Mehmed Efendi bin Abdullah tayin ettiği vekil ile vakfiyet üzere sahip olduğu evin tamirine ve bakımına gücü yetmediğinden dolayı evin tasarruf hakkını ve vakıf arsasını Serdâr el-Hac Ali Ağâ 'ya geliri vakfa kalmak üzere verdiğini. Serdâr'ın da tesbit edilen bedel karşılığı ve mütevellinin izniyle arsa üzerine ev yapmasına izin verildiğini gösterir hüccet.

12 Muharrem sene 1168

B. 32

Adana'nın Hânekurbu mahallesinden Süleyman bin Abdullah'ın ölmesiyle karısı Mihribânî yeniden evlenmiş olup Mihribânî öldükden sonra ikinci koca Seyyid Halil bin Mahmud ilk

kocadan kalan mirasdan üvey kızının hissesini satın aldığını fakat üvey oğlu Mehmed'in hisselerini almasına engel olduğunu belirterek açtığı dava üzerine Mehmed mirasın varlığını kabul etmekle birlikte kızkardeşinin hisselerini sattığını inkar etmesi üzerine hazır bulunan kızkardeşi Hatice'nin sattığını kabul etmesiyle humus hissesi Mehmed'in olacak şekilde Seyyid Halil'e tasarrufun verildiği ve Mehmed'e tenbih olduğunu gösterir i'lam.

20 Muharrem sene 1168

B. 33

Adana'nın Kuruköprü mahallesinden Ahmed bin Abdullah'ın ölmesiyle kızı Elif açtığı dava ile Ali Sipahi ibni Habib adlı kişiden ceddinden miras olarak hissesine düşen evi talep ettiğinde. Ali Sipahi bu evi yirmi sene önce Ahmed bin Abdullah'ın Abdülcelile sattığını Abdülcelil'den de kendisinin satın aldığını adil şahitler huzurunda ispatlaması üzerine Elif'in davadan men edildiğini gösterir i'lam.

13 Safer sene 1168

B. 34

Adana'nın Sugediği mahallesinden Şerife binti Ahmed vakfı için müteveli tayin eylediği Süleyman bin Ali huzurunda Tarsusda bulunan Yetmerci dükkanını tasarruf hakkı kendisinde olacak şekilde ahara vakfetmişken ettiği vakıfdan geri dönmüş ve dükkanını evlâdiyet üzere vakfettiğine dâir vakfiye hücceti.

21 Safer sene 1168

B. 35

Adana'nın Tarsus Kasabasından Ahmed bin Abdurrahma'nın ölmesiyle kardeşinin küçük oğulları ve küçük kızlarının vasisi olan anneleri Ayşe binti Mustafa açtığı dava ile mirasdan hisselerine düşen haklarının ölenin kızı Ümmügülsümün kocası Hacı Mehmed'den alınmasını istemiş olup davalı Hacı Mehmed'in iddiayı reddi üzerine davacıdan şahit istenmiş ancak davacının şahit getirememesi üzerine davalıya yemin teklif olunmuş. davalının yemin etmesi üzerine davacının davadan men edildiğini gösterir i'lam.

11 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 36

Adana'nın Şeyh Mustafa mahallesinden Veliyyüddin ibni Bektaş bin İbrahim vekili aracılığıyla vakfı için müteveli tayin eylediği Seyyid Mustafa bin Ahmed huzurunda mahallede bulunan evini Seyyid Mustafa ve onun evlâdiyeti üzere vakfettiğine dâir vakfiye hücceti.

11 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 37

Adana'nın Şeyh Mustafa mahallesinden Veliyyüddin ibni Bektaş bin İbrahim vekili aracılığıyla vakfı için mütevellî tayin eylediği Seyyid Mustafa bin Ahmed huzurunda mahallede bulunan dükkanını Seyyid Mustafa ve onun evlâdiyeti üzere vakfettiğine dâir vakfiye hücceti.

11 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 38

Adana'ya binyüzaltmışsekiz senesinde isabet eden imdâd-ı hazeriyelerinin birinci taksitinin ve ahaliden alınması gereken diğer alacakların tahsilinde mahallelerin hisselerine düşen miktarın gösterildiği tevzi' defteridir.

25 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 39

Adana'nın Kayalıbağ mahallesinden olan Hatice binti Musa mahallede bulunan evini yüzyirmi güruşa Mehmed Sipahi'ye sattığını gösterir hüccet.

12 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 40

Adana'ya idaresi için binyüzaltmışsekiz senesinde isabet eden verginin birinci taksitinin ve ahaliden alınması gereken diğer alacakların tahsilinde mahallelerin hisselerine düşen miktarın gösterildiği tevzi' defteridir.

20 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 41

Adana'nın Baytemur mahallesinde oturan Ümmühan binti Halil isimli kadın, kocası olan Abdulah bin İbrahim ile aralarında beraber yaşama isteği kalmadığından adil şahitler huzurunda mihr-i mü'ecceli, nafaka-i 'iddet-i ma'lûmesi kocasına, me'ûnet-i süknâsı kendisine olmak üzere anlaşarak ayrıldıklarını gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 42

Adana'nın Baytemur mahallesinde oturan Serdengeçdi Ağalarından Salih Ağâ ibni Mehmed'in ölmesiyle mirasçılarında olan kardeşi Hacı Ahmed, ölenin kızı üzerine açtığı dava ile abisinin Şirmanlı mezra'asında bıraktığı bağdan hisselerine düşeni istediğinde, davalının vekili aracılığı ile adı geçen bağın altmışdört tarihli belge ile babasının kendisine hibe ettiğini adil şahitler ile ispatlaması üzerine Hacı Mehmed'in davadan men olduğunu gösterir i'lam.

10 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 43

Adana'nın Durmuşfakiyye mahallesinden Mustafa Ağâ bin Ahmed, mütevellisi olduğu vakfın malından olan Yüreğir Kazasına bağlı Pınar mezra'asını bir seneliğine vekili ile Mahmud Efendi ve ortağı Davut Ağâ'ya iltizam, karşılığında bedelini peşin alıp vakıf çalışanlarına harcamış ve iltizamın gerçekleşmemesi durumunda paranın ödenmesine kefil olmuş olub iltizamın gerçekleşmemesi üzerine Davut Ağâ'nın iltizam için verilen paradan hissesine düşeni almasıyla mütevelliliğinin zora girdiğini belirterek açtığı dava ile Davut Ağâ'dan parayı istemiştir. Davut Ağâ iddiayı kabul etmekle birlikte davacının vakıf malını kendi menfaati için kullandığını vakıf defterlerinin incelenmesi ve adil şahitler ile isbat etmesi üzerine davacının mu'arazadan men edildiğini gösterir hüccet.

27 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 44

Adana'nın Sofubağçe mahallesinden Fatma binti Mehmed vasisi olduğu kızının bakımı ve nafakası için kızının babası malından talebde bulunması üzerine durumunun incelenmesi ile kendisine kızının bakımı ve nafakası olmak üzere yevmi üçer pâre'nin verildiğini gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-ahir sene 1168

B. 45

Adana'nın Kantaran mahallesinden Serdengeçdi Ağâlarından olan Salih Ağâ ibni Mehmed bin Osmanzâde'nin terkese.

26 Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 46

Adana'nın Alidede mahallesinden İmâm Şeyh Mustafa Efendi ile mütevellisi Usta Mustafa ve ahaliden Molla Ahmed ve diğerlerinin şehir Kethüdâsı tayin olunan Seyyid Hüseyin üzerine açtıkları dava ile mahallelerine tahsis kılınan Mataracıbaşılarının konaklama işlerini eskiden beridir yaptıklarından dolayı yeni konak ile tazyik edilmeme istekleri karşısında davalının iddiayı kabulünden dolayı davalıya yeni konak baskısından vazgeçmesinin tenbih edildiğini bildirir hüccet.

10 Cemaziye'l-ahir sene 1168

B. 47

Adana'nın Alidede mahallesi İmamı ve mütevellisi ile sair ahalilere, mahallelerinde bulunan harabe halindeki Ramazan oğlu vakfının arsasını, Mataracıbaşılara konak ve ahır yapmaları için binyüzaltmışyedi senesinden itibâren kiraya verildiğini gösterir temessük.

Gurre-i Muharrem sene 1168

B. 48

Adana'nın Mermerli mahallesinde Yiğitbaşı olan Mehmed Ağâ'nın mahallede bulunan evini görev süresinin bitmesinden dolayı ellibeş gurûşa Eltun isimli Nasraniye sattığını gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-ahir sene 1168

B. 49

Adana Vâlisine ötedenberi verilegelen ecnâs-ı zehâyir'in İbrahim Ağâ'dan gelen buyruldu ile ahalinin vereceği ecnâs-ı zehâyir ve masraflarının mahallelere taksimini gösterir tevzi defteridir.

5 Cemaziye'l-ahir sene 1168

B. 50

Harput ahalisinden olan Melyik zımmi Adana'nın Kerim Ağâ hanında oturur iken yirmi gün önce firar ve gaybet etmesinden dolayı ortada kalan eşyasının tayin edilen Kayyuma teslimi ve kendisi ortaya çıkıncaya kadar Kayyumda kalacağını gösterir vesika.

10 Receb sene 1168

B. 51

Adana'nın Yurthan mahallesinden olan Seyyid Abdullah bin Musa, karısının kızkârdeşleri olan Emine ve Hatice üzerlerine açtığı dava ile karısına babasından miras kalan iki odayı davalıların tayin ettikleri vekiller aracılığıyla müzâyede ile satmaları ve kendisinin de bu müzâyede sonucunda odaları satın alması neticesinde satıştan elde edilen gelirin karısına düşen hissenin çıkılması, geri kalan paranın teslimi karşılığında anlaştıkları halde satın aldığı mülkün kendisine verilmediğini şahitler ile ispatlaması üzerine davalıların kasr-ı yedine tenbih olduğunu gösterir i'lam.

5 Receb sene 1168

B. 52

Adana Valisi Mustafa Paşa'ya ahalinin öteden beri ver geldiği kudumiyenin ve diğer alacak ve masrafların mahallelere taksimini gösterir tevzi at defteridir.

2 Receb sene 1168

B. 53

Erzincan ahalisinden olan Zartak veled-i Tamim zımmi Adana'nın Bozoğlu hanında oturur iken firar ve gaybet etmesinden dolayı ortada kalan eşyasının tayin edilen güvenilir birisine teslimi ve kendisi ortaya çıkıncayakadar güvenilir birisinde kalacağını gösterir vesika.

18 Receb sene 1168

B. 54

Adana'nın Eskihamam mahallesinden olan Mustafa Beşe bin Hasan'ın borcu ~~terkesinden~~ çok olduğu halde ölmesi üzerine, mirasçılarının ölenin alacaklılarından olan el-Hac Mustafa Ağâ bin el-Hac Hüseyin huzurunda ifâde-i meramlarında bu şahsın alacağının karşılanması için Karaaynalı mezra'asında bulunan bağının müzâyede ile satışı neticesinde bu şahsın ikiyüzkırkbeş gurûşa satın aldığı, parasını ise alacağı ile takas ettiğini gösterir hüccet.

17 Receb sene 1168

B. 55

Adana'da bulunan Balciyân esnâfının Mi'marbaşısı Befûs veled-i Aslan ve diğerlerinin Desticiyân esnâfından Usta Mehmed bin Mustafa ve diğerleri huzurunda açtıkları dava ile Desticiyân esnâfının Balciyân esnâfına bağlı olduğunu ve Mi'marbaşılığa verilmesi gereken parayı istemeleri üzerine davâlılar şahitler ile kendilerinin Yaşfe esnâfından olduklarını isbatlamaları karşısında davâcıların mu'arazadan men olduğunu gösterir i'lam.

5 Şa'ban sene 1168

B. 56

Adana'nın Zımmiyyân mahallesinden Hasnâme binti Abdullah vasisi olduğu oğlunun bakımı ve nafakası için oğlunun babası malından talebde bulunması üzerine durumunun incelenmesi ile kendisine oğlunun bakımı ve nafakası olmak üzere yevmi onar akçe'nin verildiğini gösterir hüccet.

19 Şa'ban sene 1168

B. 57

Adana'nın Serrâcân mahallesinde Çukadar Ali Ağâ'nın evinde bab Nâ'ibimiz Mevlana Süleyman Efendinin başkanlığındaki meclis-i şer'ide Dindarlı mukâta'ası Mutasarrıfları el-Hac Ali Ağâ bin el-Hac Hüseyin Çavuş Ağâ ile oğlu Hasan Ağâ mukata'a cema'atleri üzerine açtıkları dava ile binyüzaltmışdört ve altmışbeş senelerine ait borcun yapılan iki ayrı incelemede ortaya çıkması üzerine bu borcun kendilerine ödenmesini istmişler. mukâta'a ahâlisinin de bu iddi'ayı kabul etmeleri üzerine mukâta'a ahâlisine borcun ödenmesinin tenbih olduğunu gösterir hüccet.

13 Şa'ban sene 1168

B. 58

Adana'nın Serrâcân mahallesinde Çukadar Ali Ağâ'nın evinde bab Nâ'ibimiz Mevlana Süleyman Efendinin başkanlığındaki meclis-i şer'ide Dindarlı mukâta'ası Mutasarrıfları el-Hac Ali Ağâ bin el-Hac Hüseyin Çavuş Ağâ ile oğlu Hasan Ağâ mukata'a cema'atleri üzerine açtıkları dava ile binyüzaltmışyedi senesine ait borcun yapılan incelemede ortaya çıkması üzerine bu borcun kendilerine ödenmesini istmişler, mukâta'a ahalisinin de bu iddi'ayı kabul etmeleri üzerine mukâta'a ahâlisine borcun ödenmesinin tenbih olduğunu gösterir hüccet.

13 Şa'ban sene 1168

B. 59

Adana'nın Cami'-i Cedid mahallesinden Fethullah Efendi ibni Numan Efendi küçük olan Halil ve Ali ibni Mustafa'nın vasisi olan anneleri'nin vekâleten temsil edildiği mahkemede açtığı dava ile 'ammizâdesinden miras kalan hissesini hazır bulunmadığından dolayı alamadığını, diğer hissedârın kendi hissesini bu çocukların ölen babalarına sattığını, hissesinin bu çocuklarda olduğunu belirtmesi üzerine aralarına sulh edicilerin girerek yüz gurûşa anlaştırmaları neticesinde çocukların zimmetini kabul ettiğini gösterir hüccet.

25 Şa'ban sene 1168

B. 60

Adana Valisi'nin tayin ettiği Baş Ağâlarına Sürre-i Hümayunun ve hacıların Adana'dan sâlimen varacakları yerlere ulaşmaları için ahalinin ver geldiği para ile diğer alacak ve masrafların mahallelere taksimini gösterir tevzi' defteridir.

28 Şa'ban sene 1168

B. 61

Malatya ahalisinden olup Adana'nın Yusuf Ağâ hanında misâfîren kalan Kirkor veled-i Kariz zımmi Malatya yalağında bulunan bağçesini Meylik isimli zımmiye kırk gurûşa sattığını gösterir hüccet.

15 Şevval sene 1168

B. 62

Adana'nın Kasabebubekir mahallesinden Ayşe binti Osman A'mirinnas'ın mirascısı olan 'Ammibeşe Mehmed huzurunda açtığı dava ile annesinden kalan evini onbir sene önce A'mirinnas Beşe'ye sattığını, satıştan dört sene sonra satışta eksiklik vardı diyerek vazgeçmesi

üzerine aralarına giren sulh edicilerin anlaştırmalarıyla A'mirinnas Beşe'nin zimmetini kabul ettikten sonra duyduğu pişmanlıktan dolayı Ammibeşe Mehmed'e su'al olunarak kasr-ı yedine tenbih isteği karşısında Ayşe Beşe'nin şer'an böyle bir isteğinin olamayacağından dolayı mu'arazadan men olduğunu gösterir i'lam.

19 Şevval sene 1168

B. 63

Adana'nın Halhal mahallesinden el-Hac Ali Ağâ bin Hüseyin bin Abdullah ölünce kızı Şerife, Sarraf Arteyun isimli zımmî üzerine açtığı dava ile babasının Arteyunla ortak olduklarını, bu ortaklıktan babasının alacağı olan paradan hissesine düşen paranın Arteyundan alınmasını istediğinde, davalı iddiayı kabul etmekle birlikde bahsi geçen parayı davacılara verdiğini ve elinde verdiğine dair temessük bulunduğunu adil şahitler ile ispatlaması neticesinde davacının mu'arazadan men' olduğunu gösterir i'lam.

20 Şevval sene 1168

B. 64

Saltanat-ı 'ali tarafından hacılara Cerdeveci tayin edilen ve Adana'da Hacı Tosun hanında misâfîren sakin iken ölen Diyarbakırlı Kahveci Ali'nin terekesidir.

Gurre-i Zi'l-ka'de sene 1168

B. 65

Harput kasabası ahalisinden olub Adana'da Carsu hanında misâfîren sakin iken ölen Mustafa'nın terekesidir.

21 Safer sene 1168

B. 66

Adana'nın Hamamkurbu mahallesinden Mehmed Beşe bin Abdullah ölünce mirascı olarak sadece karısını bırakması üzerine mirasının dörtte biri karısına geri kalanın ise beytül-mâle kaldığını, beytül-male kalan malların müzâyede ile satıldığını gösterir terekesidir.

15 Safer sene 1168

B. 67

Adana'ya ta'yin olan 'Arabzâde Mustafa isimli Kâdî'nın, ahali üzerine ahkâm-ı şer'îyye'yi de vesile kılarak tahsis kılınmayan vergileri ahaliden bazı kimselerin yardımlarıyla topladığı

şikayeti üzerine durumun inceden inceye tetkikinden sonra Kâdî'nın azline ve Kâdî'nın geriye kalan sekiz aylık görev süresinin Nâ'ib atanarak tamamlatılmasını. Anadolu Kazeskeri olan Mevlana şeyh Said 'e Kâdî'ya bu ferman gereğince hareket etmesini tenbih edici mektub yazmasını bildirir ferman.

Sah-ı Şevval 1168

B. 68

Adana Kâdısı Mevlana Mustafa'ya binyüzaltmışyedi senesinin zi'l-ka'de başından itibaren azledildiğini ve yerine kendisinin geriye kalan sekiz aylık görev süresini tamamlamak için İbrahim Efendinin Nâ'ib olarak atandığını bildirir Anadolu Kazaskeri Şeyh Mehmed Said'in muktubu.

B. 69

Mevlana İbrahim Efendi'ye Adana Kâdısı Mevlana Mustafa'nın azlinden dolayı Nâ'ib olarak atandığını ve yapması gereken görevleri bildirir Anadolu Kazaskeri Şeyh Mehmed Said'in muktubu.

B. 70

Adana'nın Ağâmehmed mahallesinde Mehmed bin Süleyman Ağâ mahallede bulunan evini ikiyüzon gurûşa Molla Mustafa ve kardeşi Mehmed'e sattığını gösterir hüccet.

23 Cemaziye'l-ahir sene 1169

B. 71

Adana'nın Alidede mahallesinden Tarus veled-i Arteyin ve karısı mahallede bulunan ev ve değirmenlerini beşbindörtüz gurûşa Hasan Beşe bin Abdullaha sattıklarını ve parasını da tamamen alarak Hasan Beşe'nin mülkiyetini kabul ettikten sonra aralarında çıkan anlaşmazlıktan dolayı dava açdıklarını, pişman olmaları üzerine davadan vazgeçerek Hasan Beşe'nin zimmetini kabul ve mülk üzerinde hiçbir haklarının kalmadığını gösterir hüccet.

8 Zi'l-hicce 1168

B. 72

Adana Kâdısı Arabzâde Mustafa'ya azlinden sonra Adana Vâlisi Mustafa Paşa'nın yaptığı incemeler neticesinde iyi halinin ortaya çıkması üzerine Asitane'nin izni ve Anadolu Kazaskeri Şeyh Mehmed Said'in verdiği i'lâm gereğince tekrardan kalan sürenin sonuna kadar Kâdılığa getirildiğini bildirir ferman.

5 Zi'l-hicce 1168

B. 73

Adana'nın Kayalıbağ mahallesinden Teslime binti Sefer'in terekesi.

Gurre-i Muharrem sene 1169

B. 74

Adana'nın Halhal mahallesinden el-Hac Hasan büyük kızı Ümmügülsümün kocası İbrahim'in bir senedir firar ve gaybet etmesinden dolayı kız ve oğlunun bakımı ve nafakası için İbrahim'in malından talebde bulunması üzerine durumunun incelenmesiyle kızı'nın ve çocuğunun bakımı ve nafakası olmak üzere İbrahim'in malından el-Hac Hasan'ın yevmi onbeş sağ akçe almasına izin verildiğini gösterir hüccet.

Evâ'il-i Muharrem sene 1167

B. 75

Adana'nın Harabbağçe mahallesinden Kapucu Hüseyin Beşe bin Abdullah'ın ölmesiyle mirasından olan mahalledeki evin mirasçılar tarafından altmışbeş gurûşa es-Seyyid İsmail Efendi ibni el-Hac Ali'ye sattıklarını gösterir hüccet.

22 Muharrem sene 1169

B. 76

Adana'nın Tekkekurbu mahallesinden Habib bin Ali'nin ölmesinden sonra karısı Hatice binti Abdullah kocasının kızkardeşi Elif binti İbrahim üzerine açtığı dava ile iki sene önce mütevellî izniyle vakıf arsası üzerine yaptığı evin kocasına aid olduğunu ancak Elif'in kendisini evden men ettiğini belirterek Elif'in kasr-ı yedine tenbih olunmasını, iddiasını da adil şahitler ile ispatladığından Elif'in kasr-ı yedine tenbih olunduğunu gösterir i'lam.

26 Muharrem sene 1169

B. 77

Adana'nın Hamamkurbu mahallesinden Fatma binti Musa mahalle imamı Salih bin Hasan üzerine açtığı dava ile kocasının elliye yedi senesinde vakfettiği ev'in vakıf şartına göre tasarrufunun kendisinde olması gerekirken Salih'in tasarrufuna engel olduğunu belirterek kasr-ı yedine tenbih olunmasını istediğinde, İmam Salih iddiayı kabul etmekle birlikte Fatma'nın vakıf şartında geçen kişi olmadığını söyleyince Fatmadan delil istenmiş ancak delil getiremediğinden dolayı Salih'in tasarrufunu kabul ettiğini gösterir i'lam.

15 Safer sene 1169

B. 78

Adana'da binyüzaltmışdokuz senesine ait Vali Mustafa Paşa'ya ahalinin öteden beri ver geldiği imdâd-ı hazeriye ve diğer alacak ve masrafların mahallelere taksimini gösterir tevzi'at defteridir.

21 Muharrem sene 1169

B. 79

Niğde ahalisinden olup Adana'da Hoca Ağâzâde hanında sakin iken memleketine giderek orada ölen Osman Çelebi'nin terekesi.

23 Safer sene 1169

B. 80

Adana'nın Serracân mahallesinden Fatma binti Süleyman tayin ettiği vekili aracılığı ile mahkemede kocasından kalan evdeki hissesini mahkemede vekâleten temsil edilen kızına yüz yirmi gurûşa sattığını gösterir hüccet.

3 Rebi'u'l-ahar sene 1169

B. 81

Adana'nın Serracân mahallesinden Fatma binti Süleyman'ın terekesi.

15 Rebi'u'l-ahar sene 1169

B. 82

Adana'nın Mestanzâde mahallesinden Emine binti Halil haletesi kızı Hatice binti Ahmed huzurunda evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere sahip olduğu üç vakıf dükkan'ın harabe haline gelmesiyle kendisinin tamire gücünün yetmemesi ve Hatice'nin evinin bu dükkanlara bitişik olması sebebiyle Haticeye dükkanlarını tamir ettirme ve senelik kira verme şartıyla üzerlerine üç oda yapmasına izin verildiğini gösterir hüccet.

12 Şa'ban sene 1168

B. 83

Adana'nın Mestanzâde mahallesinden Emine binti Halil annesinden vakf ile miras kalan Sofubağçe mahallesinde dört han odasının olduğunu, Sofubağçe mahallesinde oturan haletesi kızı Hatice binti Ahmed'in de Mestanzâde mahallesinde evinin bulunması sebebiyle ikisinin

bunları karşılıklı değişmeye karar verdiklerini ve mahkemeninde buna izin verdiğini gösterir hüccet.

12 Şa'ban sene 1168

B. 84

Adana'nın Mestanzâde mahallesinden Emine binti Halil annesinden vakf ile miras kalan Sofubağçe mahallesinde dört han odasının olduğunu. Sofubağçe mahallesinde oturan haletesi kızı Hatice binti Ahmed'in de Mestanzâde mahallesinde evinin bulunması sebebiyle ikisinin bunları karşılıklı değişmeye karar verdiklerini ve mahkemeninde buna izin verdiğini gösterir hüccet.

12 Şa'ban sene 1168

B. 85

Adana'nın Sugediği mahallesinden el-Hac Ali bin Abdurrazık vakfı için mütevellî tayin eylediği Hafız Musa Efendi ibni el-Hac Ahmed huzurunda mahallede bulunan evini tesbit ettiği şartlar gereğince vakfettiğini gösterir vakfiye.

12 Rebi'ü'l-ahar sene 1169

B. 86

Adana'nın Taşçıkan mahallesinden Seyyid Süleyman bin Ömer açtığı dava ile Mehmed bin İbrahim'in hâlen oturduğu evin annesi tarafından kendisi için babasından satın alındığını. annesinin ölümü üzerine kendisinin küçük olması sebebiyle babasının evi tekrardan bu şahsa sattığını. evin önceden kendisine ait olmasından dolayı Mehmed'in kasr-ı yedine tenbih isteği kaşısında Mehmed iddiayı kabul etmekle birlikte daha önce Süleyman'ın bu konu ile ilgili davada sulh ediciler vasıtasıyla anlaştıklarını belgeyle isbatlaması üzerine araya giren sulh ediciler vasıtasıyla son olarak on gürüş krşılığında anlaştıklarını ve Süleyman'ın Mehmed'in mülkü üzerinde hiçbir hakkının kalmadığını kabulettiğini gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 87

Adana'nın Mestanzâde mahallesinden Ümmühan binti Mehmed mahallede kendisine Danyaldan miras kalan evi Ayşe binti Mehmed'e yüzon gürüşa sattığını gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 88

Anteb ahalisinden olub Adana'da Gazganlı oğlu hanında misâfîren kaldığı sırada ölen Çolak oğlu bin Abdullah'ın zahirde mirascısı olmadığından beytül-mâle kalan mallarının beytül-mâl emini tarafından tesbit edilerek satışından elde edilen para'nın kaydı.

23 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 89

Adana Serdârı olan Hâletzâde el-Hac Mustafa Ağâ Hamamkurbu mahallesinden Mehmed Beşe bin Abdulah'ın ölmesi üzerine mirascısının olmamasına binâen beytül-mâle kalan evini ayını mahallenin İmamı olan Molla Salih'e müzâyedeyle sattığını gösterir hüccet.

11 Rebi'ü'l-evvel sene 1169

B. 90

Adana'nın Serracan mahallesinden el-Hac Ali bin Mehmed vakfı için müteveli tayin eylediği es-Seyyid Hüseyin Çelebi huzurunda mahallede bulunan evini tesbit ettiği şartlar gereğince vakfettiğini gösterir vakfiye.

Gurre-i Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 91

İzmir ahalisinden olub Adana'da Ramazanoğlu evkâfının Çarşı hanında kaldığı sırada ölen Balta isimli zimmi'nin terekesi.

25 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 92

Adana'nın Eskihamam mahallesinin fukaralarının vekili el-Hac Mehmed bin Mehmed, mahalle sakinelerinden Müslime'nin mahallede bulunan evini tesbit ettiği şartlar gereğince vakfettiğini, vakıf şartına göre evin tasarruf hakkının mahalle fukarasında olması gerekirken bir önceki tasarruf sahibinin oğullarının evin kendi mülkleri olduğunu iddia ederek vermediklerini bildirerek açtığı dava ile takrirlerine tenbih isteği karşısında davalıların annelerinin ölmeden önce yaptığı ikrâr gereği evin tasarrufu ile bir ilgilerinin kalmadığını tasarruf hakkının mahalle fukarasına ait olduğunu kabul etmelerinden dolayı evin mahalle fukaralarının vekiline verilmesi için tenbih olunduğunu gösterir hüccet.

Evâsıt-ı Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 93

Diyarbakir ahalisinden olan İsmail'in borcu tereksinden çok olduğu halde fîrar ve gaybet etmesiyle Adana'da kaldığı sofa ve odasında bulunan eşyalarının kaydı.

Gurre-i Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 94

Adana'nın Cami-i Cedid mahallesinden Mü'mine binti Mustafa Ağâ vakfı için mütevellî tayin eylediği es-Seyyid Ali Çelebi huzurunda mahallede bulunan evini tesbit ettiği şartlar gereğince vakfettiğini gösterir vakfiye.

17 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 95

Adana'nın Paşanebi mahallesinden Mehmed bin Ali Koşmaz Nahiyesinde tasarrufu altında bulunan ze'âmetin altmışüç ve altmışbeş senelerine ait gelirlerinin Tarsus Alaybeği Seyyid Ahmed Ağâ bin Seyyid Mehmed tarafından zabt edildiğini bildirerek açtığı dava ile mahsulâtın Ahmed'den geri alınması ve kendisine teslimi için tenbih talebi karşısında Ahmed davacının ze'amet ile bir ilgisinin olmadığını, ze'ametın Seyyid Osman'a ait olduğunu, bu sebeble iddiayı reddediğini bildirmesi üzerine davacıdan şahit istenmiş, davacının şahit getirememesi üzerine yemin teklif edilmiş olub yemindende çekinmesi üzerine davacının mu'arazadan men olduğunu gösterir i'lam.

15 Zi'l-hicce sene 1169

B. 96

Adana'nın Paşanebi mahallesinden Tarsus Alaybeği Seyyid Ahmed Ağâ bin Seyyid Mehmed tarafından açılan davada Mehmed bin Ali'nin Koşmaz Nahiyesinde bulunan ze'âmetin tasarrufunu isim benzerliğinden yaralanarak kendi üzerine almak istemesi karşısında sancak mülazımlarından Seyyid Osman'ın durumu farkederek üzerine berat ettirdiken sonra Mehmed ile Osman'ın Vali Mustafa Paşa huzurunda yapılan mahkeme neticesinde Mehmed'in haksızlığının ortaya çıkmasına aldırmadan Adana Beğlerbeğisi Mehmed Paşa ve daha sonra Süleyman Paşa'ya şikayetleri neticesinde kendisine verdiği üçyüzellibeş gurûsu taleb etmesi üzerine Mehmed'in beyhude şikayetinde ısrarı üzerine hakimin paranın davacı Tarsus Alay Beği Seyyid Ahmed Ağâ'ya ödenmesine karar verdiğini gösterir i'lâm.

15 Zi'l-hicce sene 1169

B. 97

Adana'nın Yurthan mahallesinden Halil bin Mustafa mahallede bulunan evini İbrahim bin Murâdin'e altmışiki gurûşa sattığını gösterir hüccet.

Evâil-i Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 98

Adana'nın Eskihamam mahallesinden Kamile binti Ali vekâleten vakfı için müteveli tayin eylediği el-Hac Mustafa Efendi ibni İbrahim Ağa huzurunda mahallede bulunan evini tesbit ettiği şartlar gereğince vakfettiğini gösterir vakfiye.

17 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 99

Adana'nın Sofubağçe mahallesinden Ali bin Abdullah. Agob veled-i Bezus'a sekiz sene önce verdiği altı kıntar koza'nın parası olan yüzyirmi gurûşu alamadığını bildirerek açtığı dava ile paranın alınmasını istemiş, davalı Agob'un durumu inkarı karşısında iddiasını adil şahitler ile isbatladığından paranın davalı Agob tarafından ödenmesi için tenbih olunduğunu gösterir i'lam.

20 Muharrem sene 1169

B. 100

Adana'nın Eskiçarşı mahallesinden Esine binti Seyyid Mehmed vekâleten açtığı davayla babalarının kalan mirasından hissesine düşen paranın küçük bulunması sebebiyle Cami-i Cedid mahallesinde bulunan baba bir kardeşi Paşa'da bulunduğunu bildirerek hissesinin, elindeki Kassam defteri gereğince kendisine verilmesi için Paşa'ya tenbih isteği karşısında Paşa, kardeşinin vasisi tarafından talep edilen paranın babalarının borcunun ödenmesi için verildiğini adil şahitlerle isbatlaması üzerine Esine'nin mu'ârazadan men edildiğini gösterir i'lam.

19 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 101

Adana'nın Kantârân mahallesinden Tatar Mehmed Ağâ ibni Salih mahallede bulunan evini Şahir Mehmed bin Abdullah'a üçyüzkırk gurûşa sattığını gösterir hüccet.

18 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 102

Adana'nın Paşanebi mahallesinden Ahmed Efendi Ağâmeahmed mahallesinde Seyyid Ali'den satın aldığı evini Haffak Molla Mustafa'ya döryüzelli gurûşa sattığını gösterir hüccet.

20 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 103

Adana'nın Yurthân mahallesinden Ömer bin el-Hac Süleyman ve kız kardeşi Rukiyye mahallede bulunan evlerini Osman bin Mevsaliye yüzseksen gurûşa sattıklarını gösterir hüccet.

20 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 104

Adana'nın Taşçıkan mahallesinden küçük Bekir ve Mehmed ibni Zil'in amcalarından miras kalan evi, küçüklerin vasiyyeleri Ayşe binti Mehmed ve Fatma binti Osman tarafından ölen amcalarının borcunun, bıraktığı mirasdan çok olması sebebiyle borcun karşılanması için Evsiye Ali bin Mehmed'e yüzonbeş gurûşa sattıklarını gösterir hüccet.

20 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 105

Adana Kâdısı görev süresinin bitib Asitâneye döneceğinden şehrin umûr-ı şer'iyyesi görevini Adana'da İmâmet hizmetinde olan Mehmed Efendiye şipârîş olduğunu bildirir mektub.

23 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 106

Valinin maiyyetinde bulunanlara binyüzaltmışsekiz senesinde on ay boyunca verilen yiyecek ve içecek ve sair zahirenin parasını Habbâzân, Kassâbân, Bakâlân ve Attarân esnaflarının Valinin Kethudâsından aldıklarını ve herhangi bir alacaklarının kalmadığını ikrâr ettikleri ibrâ hücceti.

Gurre-i Cemaziye'l-evvel sene 1167

B. 107

Adana'nın Kasabebubekir mahallesinden Seyyid Mehmed Çelebi ile büyük oğlu es-Seyyid Mahmud mahallede bulunan evlerini Osman Çelebi bin Mehmed'e üçyüzotuz gurûşa sattıklarını gösterir hüccet.

25 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 108

Adana'ya gelen devlet erkânının geldiklerinde kalacakları yerler olmadığından, onlar için konak yapımı ve masraflarının ahali tarafından karşılanacağını taahhüd edilmesi üzerine bu işi üzerine alan Battal Mehmed Ağâ bin İbrahim'in yaptığı masrafların ahali tarafından kabul edildiğini gösterir hüccet.

11 Zi'l-hicce sene 1169

B. 109

Adana'nın Şeyhzâde mahallesinden es-Seyyid Mehmed evinde Kâtib Abdullah Efendi'nin kurduğu meclisde Molla Mustafa bin İbrahim üzerine açtığı davada, Molla Mustafa ile müşterek duvara sahip olub duvarın altında bulunan çirkab kuyusunu Molla Mustafa'nın kullanmasına izin vermediğini bildirerek Molla Mustafa'nın mu'arazadan men olunması isteği karşısında Molla Mustafa duvarın kendi mülkü olduğunu üstelik kuyuya bakan penceresi olması sebebiyle Seyyid Mehmed'in davadan men olduğunu gösterir i'lam.

Gurre-i Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 110

Adana'nın Kantâranmahallesinden Kasab Halil Ağâ, oğlu Mehmed ve karısı Emine binti Abdullah Zımmiyyân mahallesinde bulunan evlerini Payaslı oğlu İbrahim Ağâ 'ya üçyüzon gurûşa sattıklarını gösterir hüccet.

22 Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 111

Adana Kâdısına, Adana'da bulunan Mîrî serâyının ta'mirinin ve yeni konak yapımı masraflarının ahali tarafından karşılanmasını, Mütessellim'in bu masrafları ahaliden tahsilini bildirir buyruldu.

12 L sene 1167

B. 112

Adana Beylerbeğisi Rüştanzâde Seyyid Süleyman Paşa'ya, Adana a'yânından Mercanzâde Hüseyin ve Hasegi Pektbâşı Mehmed'in Cebeciler Kâtibi Ebu Bekir'den iltizâm eyledikleri ve zimmetlerinde bulunan ba'zı mukâta'at-ı mîriyyelerin altmışyedi senesine ait birbirlerine kefil oldukları mühürlü borç temessüklerinin olduğunu ve borçlarını ödemediklerinden bu borcun

hangisi bulunur ise ondan, bulunamazlar ise mukâta'aları zabt edenlerden tahsilini ve Ebu Bekir'e teslimini bildirir ferman.

16 Zi'l-ka'de sene 1169

B. 113

Adana Beylerbeğisi Rüşvanzâde Seyyid Süleyman Paşa'ya. Adana ahalisinin a'yânları ile aralarında çıkan anlaşmazlık üzerine Mübâşirin a'yânın ve atalarının hesaplarında yaptığı kontrol de üzerlerinde olan hukûk-ı ibâdın geri alınması tahsili ve ashabına geri verilmesi kararı karşısında ahali kendi rızaları ile a'yân zimmetinde olan alacaklarını cânib-i mîriye bağışlamış olub A'yândan alınacak olan onbeşbin gurûşun ikibinbeşyüz gurûşunun Abdurrahman ve Hasegi Mehmed'in zimmetine geçdiği bildirilerek bu paranın ve diğer paraların tahsili ve hazine-i amireye getirmesi için Mübâşire vermelerini bildirir ferman.

16 Zi'l-ka'de sene 1169

B. 114

Kara'ısalı Kazâsının Kazlıdağ yaylağında İbrahim Beğ Cami'inde Müderris olan Resûl oğlu es-Seyyid Halilin ölmesiyle boşalan yerine Şeyh Ali'nin atandığını gösterir berat.

Evâhir-i Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 115

Adana Kâdısı Abdüsselâm'a. Yeniçeri Serdârı olarak Karşı Hacı Ali'nin tayin olduğunu bildirir Ağâ mektubu.

Evâsıt-ı Muharrem

B. 116

Adana Kazâsı'nın Muhzırbaşısı tarafından Kazâ'nın iltizâmının binyüzaltmışsekiz senesinin muharrem ayından itibâren bir seneliğine Ahmed ve Hüseyin Ağâ'ya verildiğini gösterir temessük.

B. 117

Adana Beylerbeğisi Rüşvanzâde Seyyid Süleyman Paşa'ya. Tarsus sancağı mukâta'alarına ortak olarak sahip olan Köse Mehmed'in altmışyedi senesinde mukâta'a'da ortağının hakkına tecâvüz etmesi ve çıkardığı karışıklık yüzünden Adana kalesinde hapsedilmesi istenmişken firar ederek İlvanlı Nahiyesine sığınmış, bura halkında arkasına alarak yaptığı zulüm ve adam

öldürmelerinin Tarsus Sancağı ahalilerinin haber vermeleri üzerine Köse Mehmed'in yakalanarak yüzleştirme usulüyle mahkeme edilmesi ve durumunun Asitaneye bildirilmesini isteyen ferman.

2 Zi'l-hicce sene 1169

B. 118

Adana Beylerbeğisi Rüşvanzâde Seyyid Süleyman Paşa'ya. Kasvân Kâzası Nâ'ibi Molla Ömer'in Tarsus mukâta'ası Mutasarrıfı el-Hac Ali'nin mukâta'a bakâyasını tahsil için görevlendirdiği Mütesellim Voyvodası Seyyid Ebu Bekir'in mukâta'a'nın yarım hissesine sahip Köse Mehmed tarafından engellendiğini bildirmesi üzerine, bu şahsın yaptıkları hakkında araştırmaya yapılarak herhangi bir yalan karıştırmadan durumunu Asitâneye bildirmelerini isteyen ferman.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1167

B. 119

Adana Kâdısı'na. Nakşibendî Şeyhlerinden Şeyh Abdullah'ın. Adana'da bulunan Nakşibendî tekkesi Şeyhliği ile Tarsusda bulunan Mencek zâviyedârlığına berat ile atanan Şeyh Mehmed bin Şeyh Tuhûr'un küçük olduğunu, akıl ve rüşde erinceye kadar tekkede terbiye olmasını ve Şeyhliğe vekâleten amcası Şeyh Aşur'un getirilmesi isteğinin kabul edildiğini ve görevin Şeyh Aşura verildiğini bildirir ferman.

Evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1167

B. 120

Adana ve Tarsûs Kâdılarına, Tarsûs ve Kovancı mukâta'alarına ortak olarak mutasarrıf ve halen Voyvodası olan Köse Mehmed'in, mukâta'nın binyüzaltmışyedi senesi vergisini ödemek için Şeyh İbrahimden aldığı dokuzyüz gürüşü hâlâ ödemediğinden ve borçlarını ödeme işini savsaklamayı adet haline getirdiğinden Mütesellim tarafından Köse Mehmed'in bocunu ödeyinceye kadar habsine, Şeyh İbrahim'in alacağının ve diğer borçlarının Köse Mehmed'in malından tahsil edilerek verilmesini bildirir fermân.

3 Muharrem sene 1168

B. 121

Adana a'yânından el-Hac Ali Ağâ'ya, Adana Eyâletine Vâli olarak Van Muhafızı Şehsuvârzâde Mustafa Paşa'nın atandığını, onun şehre gelmesine kadar kendisinin ferman gereği Mütesellim tayin edildiğini ve yapacağı işleri bildirir sadrazam mektubu.

B. 122

Adana Kâdisına, ÇukurMescid mahallesinde bulunan Hacı Mahmud Mescidinin cema'atinin çok olmasından dolayı kişinin kendi malı ile Mescidi Cami haline getirmek için istediği izin üzerine Hanefiye imamlarının uygun gördükleri bir yerde cami yapılmasına izin verildiğini bildirir ferman.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1167

B. 123

Adana'da ÇukurMescid mahallesinde bulunan Hacı Mahmud'un yaptırdığı Mescidin cami haline gelmesi ile Şeyh Mehmed'in hatib tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1167

B. 124

Adana'da bulunan Kâdırlara ve Nâ'iblere, Adana Eyâletine Vâli olarak atanan Mustafa Paşa'nın gelmesine kadar Mütesellim tayin edilmesini Hacı Mehmed Sadıkın istemesi üzerine. Mütesellimliğe el-Hac Ali Ağâ'nın tayin edildiğini bildirir Mütesellimlik emridir.

27 Muharrem sene 1168

B. 125

Adana Eyâletinde bulunan Kâdırlar ve A'yân-ı vilâyet'e, Adana'ya Vâli olarak gelen Mustafa Paşa'nın imdâd-ı hazeriyeden hissesine düşen mikdârı Kapı Kethüdâsı el-Hac Mehmed Sâdık vasıtasıyla talep etmesi üzerine, divân-ı hümâyunda saklanan imdâd-ı hazeriye tertibin defterlerinde yapılan inceleme neticesinde binyüzaltmışsekiz senesine ait iki taksitde toplanan imdâd-ı hazeriyeden oniki günlüğü selefının geri kalanın ise Mustafa Paşa'nın hissesine düştüğünü, hissesine düşen miktarın ahali üzerinden ikinci kere tahsilinden ziyâde selefın üzerine geçmiş ise ondan tahsil edilerek Mustafa Paşa'ya verilmesini bildirir hazeriye fermanı.

Evâsıt-ı Muharrem sene 1168

B. 126

Adana Beylerbeğisi Rüşvanzâde Süleyman'a, Bozca ada kalesi muhafazasında olan Yeniçerilerin altmışbeş senesi bahşiş, zahire ve çuka paraları için uhdesinde olan Adana Eyâleti mukâ'atasının altmışyedi senesi mâlından yedibinbeşyüz gurûşun acele ve süratli bir şekilde mahallerden tahsil ve salyâneciye teslimini bildirir ferman.

15 Receb sene 1167

B. 127

Adana'da binyüzaltmışyedi senesinde olan mukâta'at, avâriz ve kışlak mâlından Salyâneci Çavuşlarından Osman Çavuş Ağâ'nın ferman ve buyruldu gereği Battal Mehmed Ağâ'dan onbeş kese akçeyi tamamen aldığını belirtir tahvil.

B. 128

Adana Kâdisına, Yeniçeri Serdârının görevden alınarak yerine Hasegi mütekâ'üdlerinden Mehmed Ağâ'nın tayin olduğunu bildirir Ağâ mektubu.

8 Safer sene 1168

B. 129

Adana Eyâlet'inde bulunan Kâdılara ve Nâ'iblere, Adana Eyâlet'inin binyüzaltmışsekiz senesine ait imdâd-ı hazeriyenin iki taksitde tesbit edildiği şekilde tayin edilecek me'mûr tarafından tahsîlini ve tesbit edilenin dışında en ufak bir para alınmamasına dikkat edilmesini bildirir hazeriye fermanı.

Evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1167

B. 130

Adana Mütessellimi el-Hac Ali'ye, hacdan dönenlerin ve sürrenin Şamdan Adana'ya doğru geldikleri bildirirlib Adana'dan geçişleri sırasında yol emniyetlerinin ve huzurlarının sağlanması için gerekenleri yapmasını, bunlara bir zarar gelmesi durumunda hakkından gelineceğini bildirir ferman.

Evâil-i Safer sene 1168

B. 131

Adana'da Sarıyakub mahallesinde İbrahim Çelebinin yaptırdığı mektebde yevmi bir akçe vazife ile sibyan mu'allimi olan es-Seyyid Abdüssettar'ın beratı olmadığından kendisine verilen berat.

Evâil-i Cemaziye'l-ahar sene 1167

B. 132

Adana Mütessellimi el-Hac Ali'ye, hacdan dönenlerin ve sürrenin Adana'dan geçişleri sırasında yol emniyetlerinin ve huzurlarının sağlanması için gerekenleri yapmasını diğer illere olduğu gibi kendisinede tenbih olduğu halde bu sene bu hususlara daha çok dikkat etmesini, yol emniyetlerini ve huzurlarını sağlayarak hududundan çıkarmasını ve ellerine hüccet verilip

durumlarını acele olarak Asitaneye bildirilmesini, bunlara bir zarar gelmesi durumunda hakkından gelineceğini bildirir ferman.

Evâil-i Safer sene 1168

B. 133

Adana Mutesellimi Battal Mehmed Ağâ'ya, Devlet-i 'Aliye'ye Çukadar göndermek için gerekli paradan bin gurûşun kendisinden veya diğer yerlerden ödüç alınarak süratlice göndermelerini, verilecek bu paranın hesâba ait olacağını bildirir mektub.

B. 134

Haleb Vâlisine, Kâdisinâ, Sis, Adana, Anteb, Mar'aş, Hassa-i Mansur, Malatya, Gürün, Darende, Divriğ, Tarsus, Peyas, Bolak, Antakya ve Zabantı Kâdılarına ve Nâ'iblerine, İstanbul ve Ermeni maiyyetinin Patriği Agob, Patrikliğine bağlı yukarıda adı geçen yerlerdeki murahhaslıklarda yaşayan Ermeni re'ayâsının iktâ'larını kontrol ve vergilerini toplaması için görevlendirdiği Kabâsil isimli Rahibin akrabaları ve sa'ir zimmîler tarafından engellendiği, mahsûlat ve rusûmât'a ha'inlik ettiklerini bildirerek kendisinin ve tayin ettiği ruhbanların kontrol ve vergi toplamalarına fukara halkı koruma şartıyla emr-i şerîf verilmesi talebi karşısında, Piskopos mukâta'aları defterlerinde yapılan incelemere göre isteğin kabul edildiğini bildirir ferman.

2 Cemaziye'l-ahar sene 1167

B. 135

[Adana ?] Voyvodasına, Peyas Kâ'im-i makâmına, 'Aziz Beğine, Beylak ve Kara Murat Hanı Zâbitlarına bildirildiği gibi, hacdan dönenlerin ve sürrenin Adana'dan geçişleri sırasında ve yol emniyetlerinin ve huzurlarının sağlanması için sınır illerin yetkilileri ile haberleşerek gerekenlerin yapılmasını, bunlara bir zarar gelmesi durumunda zararın tazmini ile yetinilmeyib haklarından gelineceğini bildirir ferman.

Evâil-i Rebi'u'l-evvel sene 1168

B. 136

Adana'da Ramazan oğlunun yaptırdığı Camide vazifesi olan Abdullah berat ile mutasarrıfken Mehmed'in, Abdullah öldü diyerek görevi kendi üzerine berat ettirmesi üzerine Abdullah'a haksızlık edildiğinin halk tarafından haber veirilmesiyle Mehmed'in görevden alınarak Abdullah'ın tekrardan bu göreve getirilmesi için verilen berat.

Evâil-i Safer sene 1168

B. 137

Adana Vâlisi Şehsuvarzâde es-Seyyid Mustafa Paşa'ya ve Adana'da bulunan Kâdılar ve Nâ'iblere, Sultan Mahmud'un yerine binyüzaltmışsekiz senesinin safer ayının yirmisekizinci cuma günü tahta çıkan Padişah adına hutbe okutulması, sikke bastırılması ve adının eyâletde duyurulması için selhuşlarından Ahmed ile gönderilen hutbe ve sikke fermanı.

Evâhir-i Safer sene 1168

B. 138

Adana'da bulunan Kuruköprü Medresesinin parasızlıktan dolayı Müderrisinin olmadığı ve içinde bulunan talebenin tahsilinin devamının sağlanmak için Seyyid Mehmed'in bu Medreseye Müderris olarak atandığını gösterir berat.

Evâhir-i Cemaziye'l-ahar sene 1167

B. 139

Adana'da Keçeli ve Kara Hamza'nın yaptırdıkları ve tamir ettirdikleri Medresesinin Müderrise ihtiyacı olduğundan Seyyid Mehmed'in bu Medreseye Müderris olarak atandığını gösterir berat.

Evâhir-i Cemaziye'l-ahar sene 1167

B. 140

Üsküdardan Adana'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan Vâliler'e ve diğer idârecilere, binyüzaltmışsekiz senesinin safer ayının yirmisekizinci cuma günü Padişah'ın tahta çıkışının nişânesi olan cülûs'ın duyurulması için gönderilen görevlilerin süratli bir şekilde görev yerlerine ulaşmalarında ve geri dönmeleri esnâsında ulaşımalarının sağlanmasına dikkat edilmesini bildirir ferman.

27 Safer sene 1168

B. 141

Adana ve Dindarlı Kâdılarına, Dindarlı Mukâta'asının tasarrufu daha önce verilen emir üzere es-Seyyid el-Hac Mehmed Emine ait iken, Adana'nın re's-i a'yânından Abdurrahim'in yüzellidört senesinde önceki vezir Ali Paşa'dan zahire parası ismiyle zorla aldığı emir ile ahaliden aldığı bin gurûş'ın yapılan mahkeme neticesinde hâlâ zimmetinde olduğu anlaşıldığından Mehmed Emine ait bu para'nın Abdurrahim'den tamamen alınarak Mehmed Emin'e verilmesini bildirir ferman.

24 Şa'ban sene 1168

B. 142

Adana'da bulunan İbrahimlik mukâta'asının binyüzaltmışyedi senesine ait Sadrazam Ali Ağâ'nın hissesi olarak yüziki gurûş verginin tahsildâr Osman Çavuş tarafından mukâta'a Çukadârı Ali Ağâ'dan tamamen alındığını gösterir tezkire.

18 Zi'l-hicce sene 1168

B. 143

Adana'da bulunan İbrahimlik mukâta'asının binyüzaltmışyedi senesine ait Sadrazam Ali Ağâ'nın hissesi olarak ikiyüzonyedi gurûş verginin tahsildâr Osman Çavuş tarafından mukâta'a Çukadârı Ali Ağâ'dan tamamen alındığını gösterir tezkire.

15 Zi'l-ka'de sene 1168

B. 144

Adana Kâdısına, Yeniçeri Serdârı olan Hasegi tekâ'üdi Mehmed Ağâ'nın görevden alınarak yerine Hasegi Hacı Ali'nin tayin olduğunu bildirir Ağâ mektubu.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 145

Adana Vâlisine ve Kâdısına, İstanbulda Vâlide hânıda tüccar olan Hacı Halil hac dönüşünde Adana'nın Çakıt han'ında konaklamışken kapının önünde bulunan mallarının geceleyin çalındığını, Adana Mütessellimine haber vermesiyle şüpheli görülenlerin yakalandığını, ancak kafilisinin hareket edeceğinden Mütessellim'in kendisine mallarının tahsil edilerek gönderileceğini söylediğini fakat göndermediğinden mağdur olduğunu bildirmesi üzerine, Mütessellim malları eğer tahsil etmiş ise ondan eğer tahsil etmemiş ise çalanlardan tahsil olunarak Hacı Halil'e veya vekiline teslimini bildirir ferman.

Evâil-i Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 146

Üsküdardan Adana'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan Vâliler'e ve diğer idârecilere, binyüzaltmışsekiz senesinin safer ayının yirmisekizinci cuma günü Padişah'ın tahta çıkmasından dolayı önceden veirilmiş olan beratların ve ahkamların değiştirilmesinde zorluk yaşanmaması için tayin edilen vekillerin en fazla üç kişinin beratlarını şer'i meclislerde değiştirebileceğini, değiştirilmek için getirilen berat ve ahkamların deftere yazılması ve kontrolünden sonra değiştirileceğini ve dikkatli olunmasını bildirir ferman.

B. 147

Üsküdar'dan Adana'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan Vâliler'e ve diğer idârecilere, tahta yeni çıkan Padişah'ın adâlet'in temini ve düzenin sağlanması için dikkat edilecek hususları bildirdiği adâlet fermanı.

Evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 148

Mültezim Seyyid Mustafa'nın uhdesinde olan Adana, Ala'iyye, İçil ve Sis mukâta'alarının binyüzaltmışsekiz senesine ait zabt ve rabtını Hacı Alizâde Hasan Ağa'ya sipariş ettiğini bildirir temessük.

B. 149

Adana'da bulunan Musa Bali oğlu el-Hac Mustafa'nın vakfının mütevellîği vakf şartı gereği evladı Osman'ın hakkı iken, küçük olması nedeniyle kızı Fatma vakf şartına rağmen mütevellî olmuş olub Osman'ın reşid olmasıyla ve Fatma'nın vakf işlerine gücü yetmeyeceğinden Osman'ın mütevellî kılındığını gösterir berat.

Evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 150

Mütesellim Mehmed'in, Adana Vâlisinin hissesine düşen binyüzaltmışsekiz senesine ait imdâd-ı hazeriye'nin ikinci taksitinin Tarsus Sancağına isâbet eden mikdârını Alemdâr es-Seyyid el-Hac Ağâ'dan aldığı gösterir tezkire.

23 sene 1168

B. 151

Adana Kâdisına, Adana Eyâletine Vâli olarak atanan Mustafa Paşa'nın gelmesine kadar el-Hac Ali Ağâ'nın Mütesellim tayin edildiğini ve görevlerini bildirir Çukadâr Abdullah Ağâ ile gönderilen buyruldu.

25 sene 1168

B. 152

Adana Beğlerbeğisine ve Kâdisına, Adana'da bulunan Şeyh Kıbâd ve Halifesi evladlarının vergiden mu'af oldukları halde Dindarlı Voyvodasının ve diğer örf ta'ifesinin haksız vergi

talepleri ve düşmanlıklarından dolayı rencide olduklarını bildirmeleri üzerine, yapılan incelemede haklılıklarının ortaya çıkmasından dolayı vergilerden mu'af olduklarının bildirir ferman.

20 Cemaziye'l-evvel sene 1167

B. 153

Adana'nın Neccârân mahallesinde Süleymanın yaptırdığı Mescidde İmam olan Abdülcelil'in ölmesiyle yerine kardeşi Ali'nin tayin olduğunu gösterir berat.

15 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 154

Adana'nın Neccârân mahallesinde Emir Halil'in yaptırdığı Mescidde İmam olan Ali Halife'nin Padişah'ın değişmesi ile elinde olan berat gereği yeniden imamlığa atandığını gösterir berat.

Evâil-i Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 155

Adana'da bulunan Ramazan oğlu evkâfından Kıntâran mezra'asının vergi tahsildârı İbrahim'in ölmesiyle görev oğlu Mehmed Halife'nin hakkı olduğu halde vakıf mütevellisinin es-Seyyid Ahmed'e görevi vermesinin Mehmed Halife'ye haksızlık olduğu şer'i mahkemeye bildirildiğinde Ahmed'in azl ve yerine Mehmed Halifenin atandığını gösterir berat.

Evâhir-i Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 156

Adana'nın binyüzaltmışsekiz senesi öşür vergisi tahsildârının, görevini belgeleyen temessükünü rıza gösterilmeyen kişilere vermesi üzerine temessükün iptal edildiğini ve görevin binyüzaltmışsekiz senesi martından itibaren bir seneligine el-Hac Ebubekir Ağâ ve Yekit Başı Hasegi Mehmed Ağâ'ya verildiğini gösterir ihtisab temessükü.

2 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 157

Adananın Kara'ısalı Kazâsının, Nâhiye ve mezra'asının binyüzaltmışsekiz senesi öşür vergisi tahsildârı Mültezim'in, görevini belgeleyen temessükünü rıza gösterilmeyen kişilere vermesi üzerine temessükün iptal edildiğini ve görevin binyüzaltmışsekiz senesi martından itibaren bir

seneligine el-Hac Ebubekir Ağâ ve Yekit Başî Hasegi Mehmed Ağâ'ya verildiğini gösterir ihtisab temessükü.

2 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 158

Adana. Sis. Tarsûs. `Ala`iyye. İçil ve çevresindeki mukâta`aların binyüzaltmışsekiz senesi rubu` hissesi vergi tahsildârlığı görevi Kayserili Molla Şeyhzâde Mustafa Ağâ'ya verilmişken bu şahsın aşırı tamahkarlığından dolayı görevini belgeleyen temessükünü rıza gösterilmeyen kişilere vereceğinin haber alınması üzerine temessükün iptal edildiğini ve görevin binyüzaltmışsekiz senesi martundan itibaren bir seneligine Mehmed Ağâ'ya verildiğini gösterir ihtisab temessükü.

Fi 8 Câ sene 1168

B. 159

Adana'nın Ramazan oğlu evkâfının mezra`alarından İkayâl-ı Kayd ve Bersetâl mezra`alarının binyüzaltmışsekiz senesi iltizamını bir seneligine Malatyalızâde el-Hac Hasan Ağâ'ya yediyüzirmi gürûşa verildiğini ve parasının tamamen alındığını gösterir temessük.

B. 160

Adana Kâdısı'na, Yeniçeri Serdârı olarak Karslı Hacı Ali'nin eskiden olduğu gibi yeniden tayin olduğunu bildirir Ağâ mektubu.

Evâil-i Cemaziye'l-ahar sene 1168

B. 161

Adana Kâdısına, Adana'ya Vâli olarak tayin edilen Şehsuvârzâde Mustafa Paşa'nın Adana'ya geldiğinde kalacağı konağın tamir ve tezyin işlerinin önceden olduğu gibi biran önce yapılarak hazır hâle getirilmesini bildirir buyruldu.

25 Câ sene 1168

B. 162

Adana'da bulunan Durmuşfakiyye mahallesinde bulunan Mescid'de bir akçe ile imam olan Mehmed bin Ali'ye, eş-Şeyh Osman'ın atama emrine muhalefetle iktidâra selâhiyeti yoktur diyerek görevi kendi üzerine berat ettirmesiyle Mehmed'e haksızlık yaptığının bildirilmesi üzerine Osman'ın azl ve yerine Mehmed'in yeniden atandığını gösterir berat.

15 Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 163

Adana Kâdısına, Kale ve hükümetdeki bazı işlerin halli için verilen ferman'ın hükmünü uygulamak durumunda olan Valilere Adana ve Nahiyyelerinden verilegelen ecnâs ve câbîlerin biran önce verilip divân-ı Adana'ya ulaştırılmasını bildirir buyruldu.

Fî 3 C sene 1168

B. 164

Adana'nın Sucuzâde mahallesinde bulunan Ceryeci Hanı müstâciri Seyyid İbrahim'e, mahalle mütevellisi el-Hac Fakıyye ve diğerlerinin kiraladıkları han'ın gelirinden alınan para'yı, bu yıl sıkıntı çektiklerinden dolayı veremeyeceklerini şer'î meclise bildirmeleri üzerine durumlarının doğruluğu araştırıldıktan sonra mahalle hissesine düşen vergiden olan paranın geri verilmesini bildirir murâsele.

4 Muharrem sene 1168

B. 165

Adana Kâdısına ve Mütesellim Mehmed'e, Hacı Sahhal'in iddiasının doğruluğu kesinleşmiş ise tayin edilen Mübâşir vasıtasıyla Ayşe'den tahsil ve Hacı Sahhal'e tesliminin bildirilmesini isteyen buyruldu.

Fî 5 C sene 1168

B. 166

Alî'nin babasından irsen intikâl eden ve analığının vermediği hisselerinin alınmasını isteyen arzuhâl.

7 Cemaziye'l-ahar sene 1168

B. 167

Tornacıbaşı Tokatlı Hüseyin Ağâ'ya liyâkatinden dolayı Yeniçeri Zâbıtı olarak tayin olduğunu, bildirir Ağâ mektubu.

7 Cemaziye'l-ahar sene 1168

B. 168

Adana Yeniçeri Serdârı Hüseyin'e, birkaç senede bir isyân eden Timurkapıdan yaylağına varıncaya kadar bulunan kabile, aşiret ve konar-göçerlerin isyanlarının bastırılması fermanı

geriğince şavaşacak durumda olanların bayrak altında toplanarak zararlarının önlenmesini aksi halde şiddetli olarak cezâlandırılacaklarını bildirir buyruldu.

Fi 9 C sene 1168

B. 169

Rakka-i Haleb Muhassallığı dairesinden Haleb ve Adana civarında bulunan Arab re'ayaların binyüzaltmışsekiz senesine ait mîrîlerinin vergilerinin Hayrullah Mehmed Ağâ tarafından toplanarak daireye teslimi için verilen divân tezkiresi.

Gurre sene 1168

B. 170

Adana'da bulunan Ramazan oğlu evkâfının Nâzırı Mehmed Ağâ ve Ğansâfzâde Osman Ağâ'ya, vakıf mütevellilerinden olan el-Hac Mehmed'in ölmesi üzerine yerine evlâd-ı vâkıfdan Seyyid Mehmed Beğ ve Hüseyin bin Numan'ın atandığını ve bu şahıslara görevlerinin hatırlatıldığını bildirir buyruldu.

Fî 11 C sene 1168

B. 171

Yahudi ve Hıristiyanlardan Hanefî mezhebine göre a'la, evsat ve edna olarak toplanan cizyenin, Arab ayına göre senenin onbir gün önce gelmesi nedeniyle tahsili ve yapılacak ödemelerin dengelenmesi için tahsilin receb ayına çekildiğini, böylece binyüzaltmışsekiz-altmışdokuz senelerinin ödemelerinin dengelendiğini, altmışdokuz senesinin tahsiline cemaziyelevvel başında başlanmasını, alınacak cizye miktarının tesbitini, cizye olarak verilen paraların günün parasına olan karşılığını, durumları iyi olmayanlar hariç diğerlerinden dört taksit halinde toplanan cizyeden kimsenin hiçbir şekilde muaf olmadığını, cizye vermemek için yapılan sahtekarlıklara karşı Cizyedârların uyarıldığı ve bunlara izin vermemelerini, yapanların şiddetli bir şekilde cezalandırılacağını, tesbit edilenin dışında para alınmamasını, cizye tahsiline yardımcı olunmasını, cizye verenlerin tek tek defterlere durumunu belirtir şekilde kaydedilmelerini belirtir Padişah hükmü.

6 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 172

Adana ve çevresindeki Kazâların Kâdılarına, binyüzaltmışdokuz senesine ait cizyelerin tahsili esnâsında verilecek evrakların defterlere göre verilmesini, cizye vereceklerin ve

tahammüllerinin tesbiti, cizye vermeye muhalefet edenler ile engel olanların haklarından gelinmesini, cizye vermemek için yapılan sahtekarlıkları ve yapanların şiddetli bir şekilde cezalandırılacağını, durumları iyi olmayanların tesbit edilerek cizye alınmamasını, tesbit edilenin dışında para alınmamasını bildirir ferman.

5 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 173

Adana Eyâletinde bulunan Kazâların Kâdılarına, Tımar sahiblerinin binyüzaltmışsekiz senesine ait üzerlerine düşen cebelü akçesinin Cizyedâr tarafından tahsil edileceğini bildirir ferman.

12 Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 174

Anadolu, Karaman, Sivas, Haleb, Rakka, Erzurum, Diyarbekir, İdin, İçil Vâlilerine, Mar'aş Beglerbeğisine, Üsküdar'da bulunan Vâlîde Sultan evkâfından olan Yeniil ve Terkemân-ı Haleb çevresinin hassaları ve re'ayâsının diğer illere gitmeleri sebebiyle vakıf için gerekli olan gelirlerin toplanamamasına binâen bu yöre halkının gittikleri yerlerden alınarak önceki yerlerine getirilmelerini, getirilmemek için gösterilecek bahanelere aldırılmamasını, eski yerlerine dönenlerden vergi alınmamasını bildirir ferman.

17 Cemaziye'l-ahir sene 1168

B. 175

Adana Kâdisına, Timurkapıdan yaylağına varıncaya kadar bulunan kabile, aşiret ve konar-göçerlerden eşkiyalık yapanların yakalanmaları ve cezâlandırılmaları için görevlendirilen Mütessellim Ahmed Ağâ'nın basiretsizliği ve liyakatsizliğinden dolayı azl ve yerine Yeniçeri ocağı Hasegilerinden Mehmed Ağâ'nın Mütessellim olarak tayin edildiğini ve görevlerini bildirir buyruldu.

Fî 21 C sene 1168

B. 176

Adana Eyâletinde bulunan Kâdılar ve Nâ'ibler'e, Şehsuvârzâde Mustafa Paşa'nın Mütessellim olarak atadığı Hacı Ahmed'in liyakatsizliğinden dolayı azl ve yerine Pir Mehmed'in Mütessellim olarak tayin edildiğini ve görevinde yardımcı olmalarını bildirir femandır.

7 Safer sene 1168

B. 177

Adana Eyâletinde bulunan Kâdılar ve Nâ'ibler'e. Şehsuvârzâde Mustafa Paşa'nın altmışsekiz senesine ait imdâd-ı hazeriyeden hissesine düşen mikdârın selefî Rüşvânzâde Süleyman'ın Mütesselimi tarafından haksız olarak Rüşvânzâde Süleyman adına alındığını ve el-Hac Mehmed Sâdık vasıtasıyla talep ettiğini bildirmesi üzerine. yapılan inceleme neticesinde binyüzaltmışsekiz senesine ait iki taksitde toplanan imdâd-ı hazeriyeden oniki günlüğü selefinin geri kalanın ise Mustafa Paşa'nın hissesine düştüğünü. hissesine düşen miktarın ahali üzerinden ikinci kere tahsilinden ziyâde selefin üzerine geçmiş ise ondan tahsil edilerek Mustafa Paşa'ya verilmesini bildirir ferman.

Evâsıt-ı Safer sene 1168

B. 178

Adana Mütesselimine. hacdan dönenlerin Adana'dan geçerken emniyetlerinin sağlanmasını bildirir ferman.

Fi 21 C sene 1168

B. 179

Binyüzaltmışsekiz senesine ait Adana Eyâleti imdâd-ı hazeriyesinden oniki günlük dörtyüz gurûş alacağı olan Rüşvânzâde Süleyman'ın alacağını şehir vekili Seyyid Hüseyin Çelebiden tamamen aldığını gösterir tahvil.

Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 180

Adana Sancağı'nın binyüzaltmışsekiz senesine ait imdâd-ı hazeriyenin birinci taksiti olan ikibinsekizyüzdoksan gurûş Adana Sancağı'nın Mütesselimi Mehmed Battal'ın şehir vekili Seyyid Hüseyin Çelebi'den tamamen aldığını gösterir tahvil.

Fi 25 C sene 1168

B. 181

Sarıçam Kazâsı Ahmed Çelebi Karyesinin hazeriyesi olan kırkbeş gurûşın Adana Sancağı'nın Mütesselimi Mehmed Battal'a şehir vekili eliyle verildiğinin kayıdır.

Fi 19 C sene 1168

B. 182

Adana Mutesellimi Hasegi Mehmed Ağa'ya. Eyâlet dâhilinde bulunan göçebelerin eşkiyâlıklarının üzerine gidilmesi için bin neferin silahlarıyla birlikte hazırlanması ve başına Başbuğ tayin ederek divâna bildirmesini isteyen buyruldu.

Fi 21 C sene 1168

B. 183

Adana'nın Kayalıbağ mahallesinde Veli Halife'nin yaptırdığı Mescid'de nim akçe ile İmâm olan Halil'in ölmesi üzerine yerine nim akçe ile el-Hac Ahmed'in atandığını gösterir berat.

Evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1168

B. 184

Adana'nın Dindarlı Kazâsına bağlı Hacılı Beraklı Nâhiyesinde bulunan Erikli ve Sofu mezra'alarının Zâviyedârı olan Osman Halife kendi rızâsıyla görevini Şehriyân Mehmed'e bırakması üzerine Şeyh Seyyid Mehmed'e Zâviyedârlığına dair verilen berat.

Evâhir-i Rebi'ü'l-ahir sene 1168

B. 185

Adana Kâdisına. Vâliye ahali tarafından verilen üçer günlük ta'yinatın yerliyerinden toplanarak me'mura verilmesini bildirir buyruldu.

Fi 7 C sene 1168

B. 186

Üsküdârdan Adana'ya varıncayakadar Anadoluda bulunan Vâlilere. İstanbul ihtiyacı olan koyunların karşılanması için Anadoludan koyun getirenlerden belirlenenin dışında hiçbir sûrette para alınmamasını, koyun getirenlerin çâşeni tutmadan koyunlarını istediklerine satabilmelerini ve paralarının tamamen ödenmesini, koyun getirenlerin teşvik edilmesini ve yardımcı olunmasını, aksi ile davrananların cezâlandırılacağını bildirir ferman.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 187

Adana Kâdısına, Adana Vâlisinin kardeşlerinden Hüseyine verilegelen kudûmiyenin şeri'ate uygun olarak ahali üzerine taksiminin yapılmasını ve tahsil edilerek tarafına verilmesini bildirir Adana divânından çıkan buyruldu.

Fi 14 C sene 1168

B. 188

Adana Kâdısına ve Piyâde Tüfenkçibaşısı Osman Ağâ'ya, mirascı bırakmadan ölenlerin mallarının beytû'l-mâle kalacağını, bunun için bu malların Osman Ağâ tarafından tesbitinin yapılmasını, deftere imzalayarak geçirmesini ve malların zabtı için durumu Adana divânına bildirmesini, Osman Ağâ'ya bildirilen görev dışında hareket etmemesini bildirir buyruldu.

Fi 14 C sene 1168

B. 189

Adana Kâdısına, binyüzaltmışsekiz senesine ait imdâd-ı hazeriyenin ikinci taksit zamanın geldiğini, önceden olduğu gibi verginin ilgili yerlerden belirlendiği gibi alınarak toplamakla görevli memura verilmesini bildirir Adana divânından çıkan buyruldu.

Fi 3 B sene 1168

B. 190

Adana'nın Hamamkurbu mahallesinde Hacı Mustafa'nın yaptırdığı Mescid'de İmâm olmamasından dolayı bu Mescide şehriyârı Hüseyin Halife'nin İmâm olarak atandığını gösterir berat.

Evâhir-i Rebi'ü'l-ahar sene 1168

B. 191

Adana ve Dindarlı Kazâlarına es-Seyyid Sa'id Mehmed'in önceden olduğu gibi tekrardan Kâ'im-i makâm olarak atandığını bildirir muktub.

Evâsıt-ı Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 192

Adana Serdârına, Adana'da bulunan Baharlı cemâ'atının isyânının bastırılması için bütün askeri erkânın ve askerlerin eksiksiz hazırlanmasını, cemâ'atın cezâsının verilmesi için gerekenin yapılmasını tenbih eden buyruldu.

Fi 13 B sene 1168

B. 193

Üsküdârdan Adana'ya varıncaya kadar Anadoluda bulunan Vâlilere, adâleti temin için gönderilen hükümleri, kendi menfaatleri doğrultusunda kullanarak sevmedikleri insanlardan öç almak için iftiralarda bulunma, idârecilerin azl olacağını, kânûn gereği olan emvâl-i mîriyenin ödenmemesini söyleyerek vergilerin yok olmasını sağlayarak fesat çıkarmak ve bunları insanlar arasında yayanların haber alınması üzerine bu kişileri taarruzla değil şeri'ata uygun olarak verdikleri zararların giderilmesi ve haklarından gelinmesini vergi tahsilinin zaman geçirilmeden düzene konarak devâmının sağlanmasını bildirir ferman.

Evâil-i Cemaziye'l-evvel sene 1168

B. 194

Adana Vâlisi Şeyhsuvarzâde el-Hac Mustafa Paşa, başıboş bulunan leventlerin ahâlîye zarar vermemeleri için bunların ortaya çıktıkları yerde idârecilerin haberleşerek yakalanmasına dikkat göstermelerini, aksi ile hareketten kaçınmalarını sıkısıkıya tenbih eden ferman.

Evâil-i Receb sene 1168

B. 195

Adana Kâdisına, Yapucuyân sınıfının Mi'mar Başısı olan Ehvân zımminin hiyânet ve adâletsizlik içinde bulunmasından, zimmetine cemâ'atin parasını geçirdiğinin anlaşılmasından dolayı azl, te'dîb ve ta'zîr cezâsına çarptırılmasını, yerine ise bu esnâf içinden Bigos zımminin tayin edildiğini, Bigos'un selefinin zimmetine geçirdiği parayı tahsilini ve Ehvân'dan umûrun işlerine karışmaması için bin gurûş almasını, tayin olan Bigos zımminin hiyâneti zahîr olmadıkça azl edilmemesini tenbih eden buyruldu.

Gurre Ş sene 1168

B. 196

Adana Vâlisi ve Kâdisına, İbrahim'in kendisi ile ahâli arasında çıkan anlaşmazlıktan dolayı Adana a'yânından Resûl oğlu Seyyid Halil'e teslim ettiği paranın tahsili için evinin satışında çıkan durumun yerinde halledilemediğini bildirmesi üzerine, davânın İstanbulda görüleceğini bildirir ferman.

15 Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 197

Adana Vâlisine, hacdan dönenelerin Adana'ya geldiklerinde yanlarına askerler ile refâkat edilmesini, rahatlarının ve emniyetlerinin sağlanarak hudûdun sonuna kadar götürülmelerini, Mütessellim sancağının Şam'a götürülmesi için Mütessellime teslimini, hacılara herheangi bir zarar gelmemesi için dikkatli olunmasını, aksi takdirde cezâlandırılacaklarını bildirir ferman.

Evâil-i Receb sene 1168

B. 198

Adana'nın Tarsûs kapısı mahallesinde 'Abdurrazık Efendinin yaptırdığı Cami'de İmâm olan 'Abdulgaffârın ölmesiyle yerine oğlu es-Seyyid Yusuf'un tayin edildiğini gösterir berat.

Evâhir-i Rebi'u'l-ahar sene 1168

B. 199

'Osman'ın Adana Sancağı'nın Yüreğir Nâhiyesinde bulunan Büyük Gülhavir ve gayrında kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmetin babasının ölmesinden sonra kendisine geçmesi gerekirken İbrahim Kaftâniye tevcih edildiğini, oysa ölenin oğlu olduğundan kendisine tevcih edilmesi gerektiğini bildirir isteğini şahitlerle de isbatladığından ve yapılan incelemelere göre 'Osman'ın isteğinin kabul edilerek ze'âmet'in kendisine tevcih edildiğini bildirir ferman.

B. 200

Adana Vâlisine, Adana Sancağı'nın Yüreğir Nâhiyesinde bulunan Büyük Gülhavir ve gayrında kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmetin Altmışsekiz senesi şa'banın sekizinci gününden itibaren on sene kendisine tevcih edildiğini bildirir ferman.

Evâsıt-ı Şa'ban sene 1168

B. 201

Adana'nın Sofubağçe mahallesinde Burzâde Hacı Ali'nin yaptırdığı Mescid'de yevmi iki akçe ile İmâm olan Musa'nın ölmesiyle yerine şehriyârı Hasan Halife'nin tayin edildiğini gösterir berat.

Evâhir-i Receb sene 1168

B. 202

Adana'nın Kara'isâlı kasabasında bulunan vakıf mütevellliğine, vakıf şartına rağmen 'Abdulhalim ve Mehmed'in gelmesinden dolayı azl ve yerine vakıf şartına göre evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Ali Halife'nin müteveli olarak tayin edildiğini bildirir berat.

Evâhir-i Şa'ban sene 1168

B. 203

Adana'da bulunan Pîrî Mehmed Paşa veled-i Halil Beğ vakfından olan Kazlıdağın vergi tahsildârı İbrahim'in görevini Hamza Beğ'e devretmiş ancak Hamza'nın tasarrufa şartlarının tutmamasından kendi rızâsı ile görevi es-Seyyid Ahmed'e teslim etmişken İbrahim oğlu Mehmed kendisine bu görevin verildiğini söyleyerek Ahmed'e zarar vermesi üzerine vergi tahsiliyle İbrahim oğlu Mehmed'in ilğisinin olmadığını ve es-Seyyid Ahmed'e vergi tahsili görevinin verildiğini gösterir berat.

Evâhir-i Receb sene 1168

B. 204

Adana Nâ'ibine, altmışsekiz senesinde idâremiz halkına iktizâ eden ruzmerre ta'vinatı için şa'ir'in akçe ile acele olarak belirtilen yerlerden toplanmasını ve bu işe görevli me'mura teslimini bildirir buyruldu.

9 L sene 1168

B. 205

Adana'da bulunan Hudâdan harbının Şeyhi olan Şeyh Mehmed'in, Kalenciyan ve Bıçakçıyan tâifesinde istemesiyle onlar üzerine de şeyh olduğunu gösterir berat.

Evâhir-i Rceb sene 1168

B. 206

Adana Kâdisına ve Konya kalesi Dizdârına, Hasegi tekâ'üdi Mehmed isimli Yeniçerinin kanûna uygun Yeniçeri ocağından alınmış mühürlü mektubu olmadığı halde Adana'nın Yeniçeri Zâbitlığı iddiasında bulunduğunun bildirilmesi üzerine, ocakdan tayin olan Mübâşirle birlikte Mehmed'in aklı başına gelinceye kadar Konya kalesine götürülerek hapsedilmesini ve durumunun bildirilmesini isteyen ferman.

Evâsıt-ı Ramazan sene 1168

B. 207

Adana Kâdisına ve Konya kalesi Dizdârına, Hasegi tekâ'üdi Mehmed Ağâ'nın görev verilmediği Yeniçeri Zâbitlığı iddiası ile Yeniçeri ocağının düzeninin bozulmasına neden olmasından dolayı ibret ve yaptığı yanlış anlaması için Konya kalesine götürülerek hapsedilmesi fermanı gereğince Mehmed'i Konya kalesine götürmek üzere Mustafa Çavuşun Mübâşir

tafinini. Hüseyin Ağâ'nın Yeniçeri Zâbıtı olarak görevine devâmını Mehmed'in Konya kalesine götürülerek zindana atılmasını, ikinci bir emre kadar çıkarılmamasını bildirir Ağâ mektubu.

Evâil-i Ramazan sene 1168

B. 208

Adana'da bulunan Memlehe-i Ağcadeniz ve Gül-i Mülk mukâta'alarının iltizâmının parasını alma şartıyla derğâh-ı 'âli Gediklilerinden el-Hac Ali Ağâ'ya binyüzaltmışsekiz senesinden itibâren bir seneliğine verildiğini gösterir ihtisab temessüki.

2 Zi'l-ka'de sene 1168

B. 209

Adana Muhzırbaşısı olan İbrahim Çukadâr Beğ. Muhzırbaşılığı binyüzaltmışdokuz senesinin muharreminden zilhiccenin sonuna kadar bir seneliğine Seyyid el-Hac Hüseyin'e kırk gurûşa iltizam ettiğini ve parasını aldığını gösterir temessük.

B. 210

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışyedi senesinde Defterdâr kalemiyesi olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir tahvil.

B. 211

Adana'nın Revnefûş mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzellidokuz-altmış-altmışbir - altmışiki senelerine ait Sadr-ı 'âli hissesine düşen kalemiye olarak altmışdört gurûşun alındığını gösterir halas tezkeresi.

Sene 1162

B. 212

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmış senesine ait Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir temessük tahvili.

B. 213

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Bayram Ağâ olmadığından ortağı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışaltı senesine ait Sadrazam Behrâm Ağâ hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir temessük.

Sene 1166

B. 214

Adana'nın Yüreğir mukâta'asının Kürhây ve Gümüşlü mezra'alarının Mutasarrıfı Halil ve Hasan Ağâ'dan binyüzellibeş binyüzaltmış arası beş senelik Sadrazam hissesine düşen kalemiye olarak ikiyüz gurûşun alındığını gösterir halas tezkeresi.

B. 215

Adana'nın Yüreğir mukâta'asının Kürhây ve Gümüşlü mezra'alarının Mutasarrıfı Halil ve Hasan Ağâ'dan binyüzaltmış - yetmiş arası beş senelik Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak yüz gurûşun alındığını gösterir edâ tezkeresi.

B. 216

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışsekiz senesine ait Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak on gurûşun alındığını gösterir tezkire. gurre

Ş sene 1168

B. 217

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışsekiz senesine ait Sadr-ı 'âli hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir tezkire.

Gurre Ş sene 1168

B. 218

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışaltı senesine ait Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir tahvîl.

5 C sene 1168

B. 219

Adana'nın Mîrân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışaltı senesine ait Sadr-ı 'âli hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir temessük.

11 R sene 1168

B. 220

Adana'nın Mirân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışaltı senesine ait Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak yirmi gurûşun alındığını gösterir tahvîl.

5 C sene 1168

B. 221

Adana'nın Mirân-ı Harîr mukâta'asının Mutasarrıfı Hasan Ağâ'dan binyüzaltmışbeş senesine ait Sadrazam hissesine düşen kalemiye olarak kırk gurûşun alındığını gösterir tahvîl.

B. 222

Adana'nın Yüreğir mukâta'asının Kürhây ve Gümüşlü mezra'alarının Mutasarrıfı Halil ve Hasan Ağâ'dan binyüzaltmış binyüzaltmışbeş arası beş senelik Sadrazam hissesine düşen kalemiye olarak ikiyüz gurûşun alındığını gösterir edâ tezkeresi.

B. 223

Adana Vâlisine, başıboş leventlerin halka verdikleri zararın önlenmesi için bunların görüldükleri yerlerde öldürülmelerini, mallarına elkoymalarını, bunları öldürenler hakkında soruşturma açmayarak cezâ verilmemesini, başıboş leventlerin peşlerine düşülerek öldürülünceye kadar peşlerinin bırakılmamasını, günahsız kişilere zulüm ve zarar vermekten mümkün olduğunca kaçınılmasını, aksi ile davrananların azliyle yetinilmeyib haklarından gelineceğini bildirir ferman.

Evâsıt-ı Şevval sene 1168

B. 224

Adana'nın Yüreğir nahiyesinin Kürhây ve Gümüşlü mezra'alarının Mutasarrıfı Halil ve Hasan Ağâ'dan binyüzellibeş binyüzaltmış arası beş senelik Serdâr hissesine düşen kalemiye olarak yüz gurûşun alındığını gösterir edâ tahvîli.

B. 225

Binyüzaltmışsekiz senesinde Çukadâr Süleyman Ağâ'dan mahalle halkının birbirlerine kefil olarak mahalle için doksanbir gün vâdeyle aldıkları borcu belgeleyen temessük.

B. 226

Binyüzaltmışsekiz senesinde Çukadâr Süleyman Ağâ'dan mahalle halkının birbirlerine kefil olarak tersîm-i cahz ve bernefâ-i kürk parası olarak yüzellibir gün vâdeyle aldıkları borcu belgeleyen temessük.

B. 227

Binyüzaltmışaltı senesine ait yazılı ahkam gereği nisf hisseye mutasarrıf Dede 'Abdullah'ın mültezimi Mehmed Ağâ'dan ikibinsekizyüz gurûş bir rubu' mâl-ı havâlât'ın alındığını gösterir tahvîl.

B. 228

Adana Kâdısı'na, Yeniçeri Serdârı olan es-Seyyid Hüseyin Ağâ'nın azl ve yerine Serdengeçdi Ağası Mustafa Ağâ'nın Serdâr olarak tayin olduğunu bildirir Ağâ mektubu.

Evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1168

B. 229

Yüreğir Kazâsına bağlı Büyük Gülhâvir mezra'asının ze'âmet mutasarrıfı Mehmed'in ölmesiyle yerine önce İbrahim Kaftânî, binyüzaltmışsekiz senesinin Şa'banında ise ölenin oğlu Osman, binyüzaltmışsekiz senesinin Şevvâlinde ise tekrardan İbrahim Kaftânî tayin olduğunda, mezra'adan toplanan hubûbat hasadının durumu hakkında Mübâşir aracılığıyla ahaliye sorulan soru karşısında ahali hububât hasadını Osman'ın topladığını İbrahim'in hububât hasadıyla şer'î olarak bir ilgisinin olmadığını bildirir ma'ruz.

18 Zi'l-ka'de sene 1168

B. 230

Adana'nın,mukâta'asının Mutasarrıfı Karâbet-i zimmi'den binyüzaltmışsekiz senesine ait Defterdâr hissesine düşen kalemiye olarak onsekiz gurûşun kırk akçenin alındığını gösterir tahvîl.

25 Z sene 1168

B. 231

Adana Nâ'ibine, Eyalet ve elviyelerde bulunan re'ayanın bulundukları yerleri terk ettikleri, bunlardan olan ve Adana'da bulunan Malatyalıların üç gün içinde eski yerlerine nakl ettirmesini isteyen buyruldu.

Fi 27 Z sene 1168

B. 232

Sellatoni Zimmi'nin kendisinden haksız olarak ispençe mûr taleb edilerek alındığını, bu yüzden kendisinin vergiden affını isteyen arzuhalidir.

B. 233

Adana Nâ'ibi'ne, Diyarbekir re'âyâsı aklâmından olub 'avârız kayd olunmayan Nâne Beğ (?)'e yapılan kötü davranışların başkalarına da yapılmaması için gerekenin yapılmasını bildirir buyruldu.

Fi ğurre 1168

B. 234

Sis kazası mukâta'ası Voyvodasına, Seyyid Hasan bin Seyyid Halil'in Adana sâkinlerinden olduğu, babası ve dedesinin zamanından beri vergiden mu'af olduğu halde kendisinin rencide edilmemesine dair ferman.

Evâ'il şa'ban sene 1168

B. 235

Adana'nın,mukâta'asının Mutasarrıfı Karâbet-i zimmi'den binyüzaltmışsekiz senesine ait Efendi hazretlerinin hissesine düşen kalemiye olarak otuzaltıbuçuk gurûşun alındığını gösterir tahvil.

25 N sene 1168

B. 236

Adana Vâlisine, Adana ve civârında bulunan mukâta'aların Defterdâr hissesine düşen kalemiye parasının imzâlı defterde belirtildiği üzere yerli yerinden toplanarak gönderilen Mübâşirle acele olarak Baş Defterdâra ulaştırılmasında gereken dikkatin gösterilmesini bildirir ferman.

Zi'l-hicce sene 1169

B. 237

Adana'da bulunan Hasan Ağâ camisinin mütevelliliği vakf şartına göre vâkıfın kardeşi Halil'in hakkı iken Kâmile'nin kendisi üzerine berat ettirerek haksızlık yaptığının anlaşılması üzerine mütevelliliğe Halil'in tayin edildiğini gösterir berat.

Evâhir-i Receb sene 1168

B. 238

Adana'da bulunan Ramazan oğlu vakfından ikişer akçe ile iki aded hürreye mutasarrıf olan Mustafa'nın ölmesi üzerine yerine Şeyh 'Abdurrahman Halife'nin tayin edildiğini gösterir berat.

Evâhir-i Receb sene 1168

B. 239

Adana'nın Zımmıyyân mahallesinde bulunan Sıbyân okulunun Mu'allimi olmadığından 'Abdurrahman Halife'nin bu okula Mu'allim olarak tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Zi'l-ka'de sene 1168

B. 240

Adana'nın Yarbaşı mahallesi ahalisinin mahalle üzerine düşen vergilerin karşılanması için vakfettikleri menzillerin gelirini taksim edecek Nâzır olmadığından mahalleye Şeyh Mehmed Halife'nin Nâzır olarak tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Zi'l-ka'de sene 1168

B. 241

Adana ve Kâdısı ile diğer idârecilere, daire halkının günlük erzak tedârîki için altmışdokuz senesinde mâl-ı hazeriyeden karşılanmasının ahalinin işlerinin durmasına sebep olacağından Arpa toplanmasına karar verildiğini, Arpanın acele olarak toplanmasına dikkat gösterilmesini bildirir Adana divânından göndrilen buyruldu.

Fi 17 M sene 1169

B. 242

Adana ve Dindarlı Kâzasının Kâ'im-i makâmı olan es-Seyyid Mehmed Sa'id Efendi'nin önceden olduğu gibi yeniden bu göreve atandığını gösterir berat.

Evâil-i Muharrem sene 1169

B. 243

Adana'da bulunan ehl-i zimmet ta'ifesinin Mi'marbaşı olan Ebraha'nın liyâkatsizliğinin anlaşılması üzerine görevden alınarak yerine Keysir'in tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Muharrem sene 1169

B. 244

Üsküdârdan Mısır'a varıp gelinceye kadar yol üzerinde bulunan Kâdılar ve Nâ'ibler ile A'yân-ı vilâyet 'e. Kabucıbâşlarından olan el-Hac Mustafa Ağâ'nın bir iş için Mısır'a memur kılındığını, acele olarak ulaşımının sağlanması için uğradığı Kazâlarda otuzbeş baş at verilerek herhangi bir talebde bulunulmamasını bildirir Sadrazam mektubu.

B. 245

Adana Kâdısı'na, Yeniçeri Serdârı olan Mustafa Ağâ'ya yeniden Serdârlığın verildiğini bildirir Ağâ mektubu.

Evâsıt-ı Safer sene 1169

B. 246

Adana Vâlis Şehsuvâzâde es-Seyyid Mustafa Paşa'ya, hacdan dönenleri sağ sağlam hudûdunun sonuna kadar götürmesini, hudûdu içinde olan eşkiyânın zarar vermemesi için önceden verilen ferman gereği bulundukları yerde idam edilmelerini, eğer hacdan dönenlere bir zarar gelirse verilecek cezânın çok şiddetli olacağını, aksi ile davranılmamasını bildirir ferman.

Evâhir-i Muharrem sene 1169

B. 247

Adana'nın Şeyh Mustafa mahallesinde Hacı Mustafa'nın yaptırdığı caminin İmamı olmadığından bu camiye yevmi üç akçe ile es-Seyyid Mehmed Halife'nin İmam olarak tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Rebi'u'l-ahar sene 1169

B. 248

Adana Vâlisine, Adana ve civârında bulunan mukâta'aların Şehrvekili Sa'id Mehmed Paşa'nın hissesine düşen kalemîye parasının imzâlı defterde belirtildiği üzere yerli yerinden toplanarak gönderilen Mübâşirle acele olarak Baş Defterdâra ulaştırılmasında gereken dikkatin gösterilmesini bildirir ferman.

12 Rebi'u'l-evvel sene 1169

B. 249

Adana Vâlisine, Adana'da bulunan Çalım ve buna bağlı mukâta'alara ortak olarak sahip olan Fazlullah'ın, ortağı Mustafa'nın mukâta'a gelirinden hissesini vermede çeşitli bahaneler

göstererek yavaş davranması üzerine mukâta'anın anlaşma gereği vergilerinin ~~ödenmesi~~ ve alacağını da alınmasından sonra Mustafa'nın mukâta'ayı ortağının bulundurduğu süre kadar anlaşma şartlarına uyma şartıyla tasarrufunda bulundurma isteği karşısında Baş Muhasebe defterlerinde yapılan inceleme sonucu isteğinin kabul edildiğini bildirir ferman.

9 Safer sene 1169

B. 250

Adana Vâlisine, es-Seyyid Ahmed'in İçel'in Anamur Nâhiyesinin Bozyazı ve çevresinde bulunan ze'âmetden aldığı vergileri, ze'âmetde yaşayan Yörüklerin ödemede bir kusurları yokken Tarsûs Mütessellimlerinin çeşitli adlar altında haksız vergi talebi karşısında re'âyânın ~~rencide~~ ve perişân olduklarını bildirirb bu haksızlığın giderilmesi isteği karşısında Baş Muhasebe defterlerinde yapılan inceleme sonucu, konar ve göçer taifesinden olmaları ~~hasebiyle~~ Mütessellimlerin talep ettikleri vergilerden mu'af oldukları, sadece yaylak ve kışlak vergisi vereceklerini, bunun dışında re'âyânın rencide ve perişân edilmemesini, halen bulunan hass kaydının silinerek verdikleri malların tahsili için ze'âmet olarak kaydedilmesine, Tarsûs Mütessellimleri ve diğer ehl-i 'örf taifesine rencide etmemeleri hususunda dikkatli olmalarını bildirir ferman.

12 Ramazan sene 1169

B. 251

Kâdı Efendi hazretine, Adana Eyâletinden tahsîl olunan 'avârız bedellerinin vaktinin gelmesi üzerine, binyüzaltmışsekiz senesine ait tahsîlat için Adana ve Kazâlarının 'âvârızhâne defterlerinin Adana divânına gönderilmesini bildirir buyruldu.

fi 15 Ra sene 1169

B. 252

Tornacıbaşı es-Seyyid Hüseyin Ağâ'nın Adana'nın Yeniçeri Zâbitlığına atandığını bildirir Ağâ mektubu.

Evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1169

B. 253

Üsküdârdan Adana'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan Kadılara, Saruhân Mütessellimi maktûl Kara Osman oğlunun İznikmîd kalesine nakl ve akrabalarının davalarının nakli sırasında gereken masrafların kazâ ahâlilerinin vergilerine sayılmak şartıyla ahâlinin

karşılanmasını, nakil esnâsında geceleri bekçi, yollarda cebelü tayin edilerek sıkıntı çekilmemesi için gerekenin yapılmasını bildirir ferman.

25 Rebi'ü'l-evvel sene 1169

B. 254

Adana Vâlisine, Kara Osman oğlunun Adana'da mahbûs akrabalarının davalarının der'aliyyeye nakli için tayin edilen Mübâşir Ahmed'in varmasıyla davaların Ahmed'e teslim edilmesini, nakli sırasında gereken masrafların Kazâ ahâlilerinin vergilerine sayılmak şartıyla ahâlinin karşılanmasını bildirir ferman.

25 Rebi'ü'l-evvel sene 1169

B. 255

Adana'nın Hânekurbu mahallesinde Şeyh İbrahim'in yaptırdığı Mescid'de müşterek olarak İmam olan Hüseyin ve Süleymandan Hüseyinin ölmesi ve Süleyma'nın da görevi bırakması üzerine es-Seyyid Mustafa Halife'nin İmam olarak tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1169

B. 256

Ekrem Ağâ'nın, Kara Osman oğlunu, berâberindekileri, eşyalarını ve tayin olan 'Alemdâr Ağâ'yı Kuzuoluk hânına sağ sâlim ulaştırdığını gösterir tezkire.

8 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 257

Adana'da bulunan Oğri Kazil oğlunun yaptırdığı medresenin, hücrenin ve diğer hayır sahiblerinin yaptırdığı hücrelerin müderrisi olan Mevlana Ali'nin, Padişahın değişmesi üzerine elinde bulunan berat gereği yeni Padişah tarafından tekrardan müderris olarak atandığını gösterir berat.

Evâil-i Zi'l-kâde sene 1169

B. 258

es-Seyyid Mehmed Said Efendiye, Adana ve Dindarlı Kazâlarının Kâ'im-i makâm görevinin önceden olduğu üzere tekrardan kendisine verildiğini ve yapması gereken görevleri bildirir Ağâ metubu.

Gurre Rebi'ü'l-ahar sene 1169

B. 259

Adana'da bulunan Kazâların Kâdılarına, Adana, Tarsûs, İçil ve 'Ala'yye Sancaklarında bulunan zü'ama ve erbâb-ı tımârın, sıbyân ve mütekâ'adenin üzerlerine edâsı lazım gelen binyüzaltmışdokuz senesine ait binyüzelli gurûş mâl bedeliyesinin Cizyedâr tarafından tahsilinin yapılmasını ve tahsiline yardımcı olunmasını bildirir ferman.

12 Safer sene 1169

B. 260

Adana'nın Yurthan mahallesinde Balcı oğlu Mescidinde yevmi nim akçe ile İmam olan Şeyh Mehmed'in ölmesiyle oğlu Mustafa'nın üzerine berat ettirerek eziyet vermesi üzerine azl ve yerine ölenin diğer oğlu Ahmed Halife'nin İmam olarak tayin edildiğini gösterir berat.

Evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahar sene 1169

B. 261

Kâdî Efendi hazretine, vergi toplama başlangıcının mart ayı olması ve binyüzaltmışdokuz senesi mart ayının yaklaşması nedeniyle ahâlinin durumunun kontrolüne şimdiden başlanmasını bildirir Adana divânından gönderilen buyruldu.

3 C sene 1169

B. 262

Adana'da toplanan vergilerin tahsildârlığının binyüzaltmışdokuz senesi martından itibaren Hasegi Mehmed Ağâ, Hasan Ağâ ve Ali Ağâ'ya verildiğini bildirir ihtisâb temessükü.

5 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 263

Adana'nın Kara'isâlı Kazâsı ve Sipahizâdeğân ve Hacılı nahiyesi ile Menkere, Kamışlı, Bindallı ve Yadmaluca ile diğer mukâta'a mezra'alarının 'avârız bedellerinin tahsîli görevinin binyüzaltmışdokuz senesi martından itibaren Hasegi Mehmed Ağâ, Hasan Ağâ ve Ali Ağâ'ya verildiğini bildirir ihtisâb temessükü.

5 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 264

Adana Vâlisine, Tarsûs ve çevresi mukâta'ası mutasarrıflarının zulüm ve haksızlıklarından dolayı ahalinin yaptığı şikâyet ve iddialar neticesinde ahâli binyüzaltmışdokuz senesinin martından itibaren mukâta'aya müştereken mutasarrıf olan İskemleci Mustafa ile Mehmed Paşazâde Ali'ye himâye edilmiş ancak nizam gereği alınması gereken vergilerin tahsilinin devâmına karar verilmiş olup şikâyete devâm edenlere itibâr olunmamasını, mukâta'anın nizâmına zarar veren olur ise mahkeme ile hakkından gelinmesini, Voyvoda tayin edilen kişilerin şer'ate ve kânûna uygun davranmalarını ve Voyvodalara mukâta'a nizâmı husûsunda zorluk çıkartanların şiddetli bir şekilde cezâlandırılması için Asitâneye bildirilmesini isteyen ferman.

15 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 265

Adana, Sis, Tarsûs ve İçil Sancakları ve çevresinde sâkin ve murûr ve ubûr eden ehl-i zimmet Kefere, Yehud ve Erâmine-i 'acem taifelerinin şer'an üzerlerine tahsîs kılınan, binyüzyetmiş senesi cizye tahsiline binyüzaltmışdokuz senesi cemâziyel-ula başından itibaren başlanmasını, Cizyedârın cizye vereceklerin ve tahammüllerinin tesbiti, Hanefî mezhebine göre alınacak cizye miktarının tesbitini, cizye olarak verilen paraların günün parasına olan karşılığını, durumları iyi olmayanlar hariç diğerlerinden dört taksit halinde toplanan cizyeden kimsenin hiçbir şekilde muaf olmadığını, cizye vermemek için yapılan sahtekarlıklara karşı Cizyedârların uyarıldığı ve bunlara izin vermemelerini, yapanların şiddetli bir şekilde cezalandırılacağını, tesbit edilenin dışında para alınmamasını, cizye tahsiline yardımcı olunmasını, cizye verenlerin tek tek defterlere durumunu belirtir şekilde kaydedilmelerini belirtir, aksi ile davranılmamasını bildirir ferman.

5 Rebi'u'l-ahar sene 1169

B. 266

Adana'nın Şeyh Mustafa mahallesinde bulunan Keçeli oğlu medrsesinin müderrisi olan Molla Hüseyin berat ile bu görevde bulunurken, bazı kişilerin müdâhalesi karşısında Molla Hüseyin'e yeniden Müderrisliği için verilen berat.

Evâsıt-ı Şevval sene 1169

B. 267

Adana'da Keçeli oğlunun yaptırdığı Medrese ve Mescid'in mütevellisi olmadığından, mütevelliliğe Hüseyin Halife'nin tayin edildiğini gösterir berat.

Evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1169

B. 268

Kara'isâli Kazâsının Kazlıdağ yaylağında İbrahim Beğ camisinin civârında ve hayır sahiblerinin yaptırdıkları hücrelerin Müderrisi olmadığından. Müderris olarak Mevlâna Ali'nin tayin edildiğini gösterir berat.

Evâhir-i zi'l-ka'de sene 1169

B. 269

Adana, Sis ve Tarsûs Sancaklarında bulunan Kalahân mukâta'asının nisf hissesi iltizâmının binyüzaltmışdokuz senesinde itibâren bir seneliğine parası peşin olarak alındıktan sonra el-Hac Ahmed ve Hasan Ağâ'ya altıyüz gurûş'a verildiğini gösterir zabt temessükü.

B. 270

Adana, Sis ve Tarsûs sancaklarında bulunan Kalahân mukâta'asının nisf hissesi iltizâmının binyüzaltmışdokuz senesinden itibâren bir seneliğine parası peşin olarak alındıktan sonra el-Hac Ahmed ve Hasan Ağâ'ya altıyüz gurûş'a verildiğini gösterir zabt temessükü.

B. 271

Adana Vâlisine, Yeniçeri ocağında beytû'l-mâl emini olan Hasegi Osman'ın, Yeniçeri Hacı Osman Beşe'nin mirascı bırakmadan ölmesi üzerine mallarını beytû'l-mâle geçireceği sırada Çopuroğlu Hacı Mustafa'nın hile ile bu mallara el koyduğunu ve zarar verdiğini bildirmesi üzerine Çopuroğlu'nun Vâli tarafından mahkemeye çıkarılması ve el koyduğu malların alınarak Mübâşire teslim edilmesini ve beytû'l-mâle bildirilmesini, Mübâşirin gerekli görmesi durumunda Çopuroğlu'nun askeri Kassam huzûrunda mahkeme edilmesini bildirir fermân.

Evâsıt-ı Rebi'u'l-ahar sene 1169

B. 272

Hasegi tekâ'üdi Mehmed Ağâ'ya, kendisine Tornacıbaşılığın verildiğini ve buna şükür için Padişaha dua etmesini bildirir mektub.

Evâil-i Cemaziye'l-ahar sene 1169

B. 273

Adana'da bulunan mukâta'alar.ve Kayrâk mukâta'alarından Mustafa Efendi için binyüzaltmışsekiz senesine ait emvâl-i mîrî ve harc-ı aklâmlarından alacakların Çukadâr Seyyid Mehmed Ağâ tarafından tamamen alındığını gösterir tezkire.

Fi 9 Ra sene 1169

B. 274

Adana'da bulunan mukâta'alar. mukâta'asından Mustafa Efendi için binyüzaltmışsekiz senesine ait emvâl-i mîrî ve harc-ı aklâmlarından alacakların Çukadâr Seyyid Mehmed Ağâ tarafından tamamen alındığını gösterir tezkire.

Fi 9 Ra sene 1169

B. 275

Adana'da bulunan Cafer Paşa camisinin yevmi beş akçe ile İmam ve hatibi olan İsmail Halife'nin ölmesi üzerine Şeyh Ali Halife'nin bu görevi istediğini bildirir arzuhâli neticesinde. liyâkatinden dolayı kendisine göreve tayin edildiğini gösterir berat.

5 Cemaziye'l-evvel sene 1169

B. 276

Adana'nın Harabbağçe mahallesinde bulunan Hacı İbrahim Mescidinde yevmi bir akçe ile İmamlık yapan Veli'nin ölmesi üzerine yerine oğlu şehriyârı Musa Halife'nin yevmi bir akçe ile İmamlığa tayin edildiğini gösterir berat.

Evâil-i Rebi'u'l-evvel sene 1169

METİN (TRANSKRİPSİYONU)

B. 1 S. 2

Cümle 'ulemâ ve a'yân ve ahâlî ma'rifetî ve ma'rifet-i şer'le Hubzân esnâfına virilen narhdır ki müfredâtıyla işbu malle kayd olundî.

Hürrire fî ğurre zî'l-hicce sene 167

Harc-ı Nân-ı Azîz	Halka Simit	Halka Simit-i
meblağ	kıntar	Nân-ı Azîz
1	1	meblağ
direm	kıymet	1
80	guruş	direm
	11 buçuk	50

B. 2 S. 2:

Selim Battâl Mehmed Ağâ 'nın Pâşâ serâyı derununda müceddiden binâ ve ihyâ eylediği Kethudâ konâğı ve Çukâdar odalarî ve Mezrecî konâğı ve Tüfenkçi Pâşâ konâğı masârıflarî ma'rifet-i şer'le keşfiyesi nâtik olduğu vech üzere cem'an üçbinotuzbirbuçuk gürüşa balığ olmağla meblağ-ı mezbûrın bu def'a tevzi' ve taksim olunân deftere cümle ma'rifetiyle idhâl mâ'adâ altıyüzyirmibuçuk gürüşî defterâtiye idhâl için bâkî olmuştur.

.Fi 3 muharrem sene 1168

B. 3 S. 2

Adana a'yânından Hâletzâde Hacı Mustafa Ağâ ve şerîkî Yurd Mehmed ve Çopurzâde Hacı Mustafa Ağâ ve şerîkî Halil Beşe ve İnce Mehmed Ağâ ve Hüseyin Ağâ ve şerîkî Süleyman ve şerîkî İbrâhim Beşe ve Pehlivân oğlu Hasan Beşe ve şerîkî 'Alî Beşe nâm kimesneler. fusûl-i erbi'ada Kasablık edüb altışar paraya olmak üzere ahâlîye bulunub müzâyaka çekdirmemek üzere meclis-i şer'le birbirlerine kefil ve müte'ahhid olduklarî işbu malle kayd şod.

Fi 5 saferu'l-hayr sene 168

B. 4 S. 2

Hiref-i Hubbâzân Şeyhleri Hacı Halil ve Seyyid Mustafa ve Süleyman Beşe ve İsmail Beşe ve Hacı İsmail ve Mehmed Beşe ve Harbeteli Seyyid Veli ve diğer Mehmed Beşe ve Seyyid İbrahim ve Evşe Mestan ve Evsân ve Berdus ve Kirâkos ve diğer Berdus ve Mamık ve Kesir ve diğer Evsân ve Bekûs ve Tuma ve diğer Berdus ve diğer Evsân ve Tercûn oğlu ve Hacılık Ağâ dükkanına Tuma ve diğer Berdus ve Bızdık ve Na'lined oğlu Barledim bi'l-cümle meclis-i şer'a gelib cümlesi birbirlerine bi'l-kefâle fusûl-i erbi'ada narh-ı kadîm üzere ahâlîye ve Vâli-yi vilâyete bulunub hizmet-i lâzimelerine kusûr etmemeğe müte'ahhid oldukları.

Yurthan mahallesinde sâkine Turfânda binti Bâ'risâr nâm Nasrâniye meclis-i şer' de bâtil dinden rucu ve bu dinî kabûl ve 'Aişe ismî ile tesmiye olundî işbu mahalle kayd şod

Fi 6 min safer sene 168

Şuhudu'l _____-hal

Muhzır 'Ali Beşe, İmam Mustafa Efendi, Melikzade Mehmed Ağâ, es-Seyyid İbrahim, Mollâ Mahmud bin 'Abdullah, Seyyid 'Osmân bin Hüseyin

B. 6 S. 2

'Arâsil Befdâdan olub Ekrâd tâifesinden Mehmed nâm kimesne meczûb olub zevcesî eğer kendüyi bir mahalden ve tehlikeden ilkâ veyâhud bir hüzn zarar isabet ider ise da'va olunmamak üzere cunûnî işbu mahalle şod

Fi 12 zî'l-hicce sene 168

B. 7 S. 3

Defterdâr Serfedârı Mollâ Mehmed nâm kimesne meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Adana kal'asında mahfûz olub Tamarmalî 'Alî ahz ve kabza me'mûr olduğım ikibinbeşyüz guruşî işbu meclis-i şer' de zeyl-i vesikada muharreru'l-es'âmî huzûrunda tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim dediği kayd şod

25 zî'l hicce sene 1168

Şuhûdu'l _____-hâl

Muharre'l-imrâr Battal Ağâ Mütessellim-i Adana, Muharre's-sâdât Rasim Efendî Kâ'im-i makâm-ı. Adana, es-Seyyid Mehmed Sa'id., el-Hac Mustafa Ağâ Samedzâde, el-Hac Mustafa Ağâ....., el-Hac 'Ali Ağâ Hasegi Serdâr-ı Adana, 'Ömer Ağâ Musa Bâlîzâde, Ali Beğ mütevellî-yi vakf-ı li-eb Ramazan, es-Seyyid İbrahim Ağâ Kayderzâde, el-Hac Mehmed Sipahi, Mehmed Ağâ Dizdâr-ı Kal'a-i Adana ve gayruhum.

B. 8 S. 3

Defterdâr Çukadarî Mollâ Mehmed yediyle vürûd bulân hesâb emrî vusûl ve selâmet birle ric'at eylediği işbu mahalle kayd olındî.

Fi 15 min muharremu'l-haram sene 168

B. 9 S. 3

Bâ'is-i tahrîr vusûldir ki.

İşbu sene-i yümn-i ikbâlde 'ubûr iden hüccâc-ı müsliminin Kazâlardan masûn ve mahfûz ve imrâr itdirilmek bâbında şeref-sudûr iden fermân-ı celilî's-şân mûcibince hâlâ Karaman derbendî Zâbitî 'Alî Ağâ hudûdunda istikbâl ve ma'îyyetimizde olan hüccâc-ı (zevi'l-ihtram) Gülük kal'asî derbende değin mashûben bâbü's-selâm vusûlini müş'ir işbu 'ilm ü haber verilmiştir.

Fî 5 rebî'u'l-evvel sene 1168

el-Hac Salih.emîn-i sâbık

B. 10 S. 3

Ba'is-i tezkire budurki.

Binyüzaltmışyedî sensî mâh-ı şevvâlin onikincî gününden mâh-ı muharremin onikincî gününe gelince üç aylık Mütessellimim Battal Mehmed Ağâ'nın irâd-ı tayyârat hesâbî rû'yet ve kendüye in'âm olunmağın işbu tezkire tahrîr ve hülâsa olacak üzre merkûmun yedine i'tâ olunmuşdur gerekdîrki husus-ı mezkûre için tarafımızdan ve taraf-ı ahardan müdâhale olunmaya.

Fî 19. Ra.sene 168

İsmail mîr-i mîrân-ı Adana Sâbık

mâl-ı hazeriye-i Eyâlet-i Adana			
livâ-i Adana	livâ-i Tarsus	livâ-i İçil	livâ-i 'Alâiye
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
6750	1687	2966	2097
Taksîd-i evvel mâl-ı mezkûr			
livâ-i Adana	livâ-i Tarsus	livâ-i İçil	livâ-i 'Alâiye
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
3370	843 buçuk	1483	1048 buçuk
3370	843 buçuk	1483	1048 buçuk
-----	-----	-----	-----
6750	1687	2966	2097
Taksîd-i sâni bâliğ-i mâl-ı mezkûr			
Taksîd-i evvel		6750	
Taksîd-i sâni		6750	

		13500	

Mâl-ı meztu'ât-ı nevâhiye-i Adana			
kazâ-i Sarayhân	nâhiye-i Karakışlâk	nâhiye-i Dindârli	kazâ-i Kara'isâli
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
tak.ev.350	500	700	260
tak.ev.350	500	700	260

700

1000

1400

520

B. 11 S. 4

İşbu binyüzaltmışdokuz senesinin cemâziye'l-evvelî gurrelerinden cibâyet olunmak üzere Eyâlet-i Adana binyüzetmiş senesî cizyesini bâ berât-ı 'âlî 'uhdelerine tefvîz olan Hacı Bekir Ağâ ve şerîkî Haseği Mehmed Ağâ meclis-i şer'a medine-i mezbûre a'yanından Haseği Hacı 'Ali Ağâ'yı cizye-i mezkûreye teslîsen müşterek edüb Ağâ bin merkûm dahi şerîkinî kabûl etmekle üçü ma'an 'ale'l-iştirâk cibâyet etmeğe müte'ahhid olduklarî kayd şod.

Fî 7 min rebi' u'l-ahir sene 169

B. 12 S. 5

Lenâ iftâhu ilâhi bâb-ı rahmet bi hakk-ı hatem-i mühr-ı nübüvvet Elhamdulillahi'l-lezî ahkamu's-şer'i'l-kavîm bi'l-kalem vece'ale nizâmu'l-'âlem bi kütübî's-sukûk ve's-sicillât beyne'l-ümem ve's-selâtü ve's-selâm 'alâ men be'ase rahmeten lil'âlemîn bi'l-'ilm ve'l-hükm ve 'alâ alihi ve eshâbi'l-lezîne mümejhîdu cerâyir-i şe'â'iri'l-a'zam beyne'r-rab ve'l 'acem ve ba'de subhânehu. men teferrade ve's-selevatü ve's-selâmu 'alâ hayru'l-berîyye ve 'alâ 'alihi zevi'n-nefsü'z-zekiyye ve's-sehâbe'l-'aliyye ve'l-letî kad bede'tü bi-icrâyi'l-ahkâmu's-şer'iyye ve tahrîri'l-vekâyi'l-mer'iyye ve akza fî zamani'l-fakîr ilâ berîreti'l-kadir Mustafa bin 'Abdurrahman el-Kâdî bi-medine-i Adana kad veka'a'l-ibtidâ fî ğurre zî'l-ka'de sene seb'a ve sittin ve mi'e ve elf.

B. 13 S. 5

Fî şa'bânî'l-mu'azzam li-sene seb'a vesittîn ve mi'e ve elf.

Adana ma'a Kara'isâli Mutasarrıfı 'Osmânzâde eş-Şeyh el-Hâc Mehmed ğâyet şehr-i âtiden bir ay tevkîtle ref' ve yerî muvakkitî oldığı ve Kaz'asker-i esbak rûz-namçesinde mukayyet sâbıkan ser-levha-i canib-i yemîn eşrâf-ı kuzât-ı kirâm zevi'l-ihtirâmdan sezâvar-ı inâyet şehriyârî ve sâyeşte-i re'fet-i cihândârî Mevlâna Mustafa dâ'ilerine ber tevcih-i esbak ibka' olunub sene-i mezbûre zî'l-ka'deti's-şerife ğurresinden müddet-i 'örfiyye-i kâmile mutasarıf olmak ric'asına ba'de'l-'arz sadaka buyrıldı.

B. 14 S. 5

İzzet-me'âb şeri'at-nisâb Mevlâna Mustafa Efendî kâmeyâb ba'de't-tahiyye'l-vâfiye inhâ olunur ki Adana ma'a Kara'isâli Mutasarrıfı 'Osmânzâde eş-Şeyh el-Hâc Mehmed işbu sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf ramazanü'l-mubârekî ğâyetinden bir ây tevkitle ref' ve yerî muvakkatî olmağın Kaz'asker-i esbâk rûz-namçesinde mukayyed sâbıkan ser-levha-i cânib-i hümâyûn eşraf-ı kuzât-ı kirâm zevi'l-ihtirâmdan sezâvâr-ı inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re'fet-i cihândârî olmakla ber tevcih-i esbâk sana ibkâ olunmuştur. Gerekdirki Kazâ-i mezburede sene-i merkûme zi'l-ka'de's-şerife ğurresinden müddet-i 'örfiye-i kâmile Mutasarrıf olub beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'alî eylesiz ve's-selâm

el-Fakîr Mehmed Salih el-Kâdî
bi'asker-i Anadolu

B. 15 S. 6

İzzet-me'âb şeri'at-nisâb Adana ma'a Kara'isâli Kadîsî Mevlâna Mustafa Efendî kâmeyâb ba'de't-tahiyye'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf zi'l-ka'deti's-şerife ğurresinden zikr olunân kazâların umûr-ı kısmet-i 'askeriyeleri sana tefvîz ve şipârîş olunmuştur Gerekdirki vâkı'a olan mevtâ-yı 'askeriye muhallefâtî tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-fariziyye's-şer'iyye tevzi' ve taksîm eylesiz ve's-selâm

el-Fakîr Mehmed Salih el-Kâdî
bi'asker-i Anadolu

Mukâta'a-i Gümrik-i duhân Eyâlet-i Şâm
ve Gümrik-i duhân Eyâlet-i Adana

4 gurru M sene 1168

Der-'uhde-i İshak Ağâ ve 'Osman Ağâ Malikhâne

gurûş

311

58 berây-ı hisse-i hazret-i Sadr-ı 'ali

9006 buçûk

30

kalem ve sâire

218

28

Mukâta'a-i karye-i Hitâm ve tevâ'ihim

1 gurru M sene 1168

Der-'uhde-i İshak Ağâ ve 'Osman Ağâ Malikhâne

gurûş

33

40 berây-ı hisse-i hazret-i Sadr-ı 'ali

1

30

kalem ve sâire

34

10

B. 16 S. 6

‘İzzet-me‘âb şeri‘at-nisâb Adana ma‘a Kara‘isâlî mutasarrıfı eşrâf-ı kuzâd-ı kirâmdan Mevlâna Mustafa Efendî kâmeyâb tahiyyât-vâfiye eblağıyle inhâ olunurki işbu sene semân ve sittin ve mi‘e ve elf şa‘bânî'l-mu‘azzamın onuncu gününde Kazâ-i mezbûrın umûr-ı kısmet-i ‘askeriyesi tarafından size tefviz ve şipâriş olunmuştur. Gerekdir ki Kazâ-i mezbûrda vâkı‘a olan mevtâ-yı ‘askeriyye muhallefâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîziyye's-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm eylesiz ve's-selâm.

el-Fakîr Mehmed Salih el-Kâdî

bi ‘asker-i Anadolu

B. 17 S. 7**Muhâla‘a hücceti**

Medine-i Adana mahallatından Çınârî mahallesî sâkinelerinden zât-ı zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-yi müslimîn ta‘rifleriyle ma‘rûfe olan Fatma binti ‘Ömer nâm hâtûn meclis-i şer‘-ı şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbû bâ‘isü'l-kitâb Seyyid İbrâhim bin Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idûb işbû mezbûr Seyyid İbrâhim zevcem olub yanımızda hüsn-i mu‘âşırımız olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma‘kûd-ı ‘aliyye olan ellî gurûş mihr-i mü‘eccelim ile nafaka ve ‘iddet-i ma‘lûmem üzerlerine ve me‘ûnet-i süknâm dahî kendî üzerime olmak üzere zevcem merkûm Seyyid İbrâhim ile muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile hal‘ olduğumda oldahî hal‘-ı mezbûrî ba‘de'l-kabûl hukuk-ı zevciyete müte‘allik ‘amme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtından herbirimiz aharın zimmetinî ibrâ ve iskât ve herbirimiz aharın ibrâsınî kabûl eyledik didikde ğıbbe't-tasdîkî's-şer‘î mâ veka‘a bi't-taleb ketb olındı hürriye fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-‘işrîn min şehr-i zîl-ka‘de's-şerîfe lisene seb‘a ve sittin ve mi‘e ve elf

Şuhûdu'l_____ -hâl

es-Seyyid İbrâhim bin ‘Osmân, es-Seyyid Hüseyîn Çelebi vekîl-i da‘avî, el-Hac Alî bin Rakis, Ahmed bin ‘Abdullah, Molla İbrâhim

B. 18 S. 7

Husûs-ı atîl-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer‘den bi't-taleb me‘zûnen irsâl olunân kâtib ‘Abdullah Efendî oldahî medine-i Adana'da Harabbağçe mahallesinde Hatice nâm hatunun sakine olduğu menzile varûb zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî huzurunda akd-ı meclis-i şer‘-i nebevî eyledikde menzil-i merkumede sâkine iken bundan akdem fevt olan Battal oğlu dimekle ma‘rûf İbrahîm Beşe bin ‘Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkuhesi

mezbûre Hatice binti Ahmed nâm hatûn ile sulbiye-i kebîre kızları Hûrî ve Hatice'ye münhasıra ve tashih-i meselesî onaltı sehmden olûb sehâm-ı mezbûreden iki sehâmî zevcesî mezbûreye ve yedişer sehmi kızları mezbûretândan herbirne isâbetî lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra zâtları zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî-yi müslimîn ta'rifleriyle ma'rufe olan mezbûrât Hatice ve Hûrî ve diğer Hatice meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede mefharu'l-ulemâ sahîbe'l-kitab Va'izzâde Fazlullah Efendî ile el-merkûm Mustafa Efendî mahzarında herbirî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idûb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrın ile'l-evkât yedinde mülk vasfî olûb ba'de vefât bi'l-irsi'd-du'â bizlere isâbet ve intikâl iden mahalle-i mezbûrede vâkî bir taraftan merkûm Vâizzâde Fazlullah Efendî ve bir taraftan Çürük 'Alemdâr Mehmed Beşe menzili ve bir taraftan el-Hac Halimzâde menzili ve bir taraftan tarik-i 'âm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve dehâz ve tahtânî iki bâb oda ve ahûr ve kenîf ve bir mikdâr havlu-yı müştemîl bir bâb mülk menzîl ber vech-i tashih merkûm bize intikâl itmekle bizler menzîl-i mahdûd-ı mezkûrede olan hisse-i irsiyye-i şer'iyemiz bi'l-cümle't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffe'l-hukûk ve'l-murâfık tarafından icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfside-i mübtileden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mumâ ileyh Va'izzade Fazlullah Efendîye ikiyüz yetmişbeş guruşa bey' ve teslim ve temlik oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semenî olan meblâğ-ı mezbûr ikiyüzyetmişbeş gurûşî mûmâ ileyh Va'izzâde Fazlullah Efendî mezbûrdan tamâmen ahz ve kabz ve beynimizde bi-kaderi'l-husus iktisâm eyledik fîmâ ba'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûr mûmâ ileyh Fazlullah Efendînin mülk-i müşterâsî ve hakk-ı sarfıdır bizim vechen mine'l-vucûh 'alâka ve medhalimiz kalmâmağla. bey'-i mezbûrın takrîr veve bi'l-cümle husus-ı mezbûra müte'allika 'âmm-i da'yâ ve kâffe-i mütâlebâtıdan mûmâ ileyh Fazlullah Efendînin [mülk-i müşterâsî ve] zimmetinî herbirimiz ibrâ-i 'âmm-ı sahîh-i şer' ile ibrâ ve iskât eyledik didikde ğıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ veka'a hâli Kâtib merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's-ı emna-yı şer'le yine meclis-i şer'a gelûb 'alâ vuku'a inhâ ve takrîr itmeğin mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı. Hürrire fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehr-i zil-ka'de lisene seb'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Hasan Beşe, 'Alî Ağâ bin Hasan, 'Ömer Ağâ Çilzâde. Hacı Hüseyîn bin Vefî, es-Seyyid 'Abdüllatif. Poyrazlı Molla Yusuf, es-Seyyid 'Ali Efendî bin Musa. Mustafa Efendî ibnî 'Ali

B. 19 S. 8

Medine-i Adana'da Durmuş Fakıyye mahalesinde sâkin iken bundan akdem müteveffıye olan Raziye binti el-Hac Mustafa bin 'Ali nâm hatunun verâseti zevci es-Seyyid 'Ömer bin Mehmed ile sadr-ı sağır ogulları Mustafa ve Mehmed'e ve sadriye kızı Hatice'ye münhasıra olduğu lede's-şer' zâhîr ve mütehakkık oldıktan sonra mezbûrenin zevci merkûm el-Hac 'Ömer talebiyle müteveffıye-i mezbûrenin terekesi tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile tanzîm olunan muhalledfâtî defterîdir ki ber-vech-i atı zıkr ve beyân ve tafsîl-i 'ayân olunûr fi'l-ıyevmî'r-râbi' ve'l-ıshrîn min şehr-i zil-ka'de lisene seb'a ve sittin ve mi'e ve elf

Sim Kuşak 1 Para 1000	Sim Bilâzik 1 Para 200	Bir Mikdâr Ketân Para 80	Çiçekli 'Antari 1 Para 200	Tahra Buçak 1 Para 100
Kilim 1 Para 40	Kırmızı Döşek 1 Para 120	Cenger ve Sahin 1 Para 40	Yasdık 4 Para 160	Mile Yorgan 3 Para 360
Mak'ad 2 Para 160	Hurdavat-ı menzil Para 120	Mihr-i Mü'eccel der-zimmet li'l- zevci'l-mezbûr Seyyid Hacı 'Ömer el-tereke'l-mezbûr		
Cem'an yekûn Para 4580	Yalnız dörtbinbeşyüzseksen	Mine'l-ıhrâcat Kâtibiyye Para 40	Çukadariyye Para 40	
Resm-i kısmet Para 114		Muhzırıyye ve Kaydiyye Para 25		
Nazırıyye Para 25		Cem'an yekûn'l-ıhracât Para 244		
	Sahhu'l-bakî li'l-taksîm beyne'l-verese Para 4336	Yalnız dörtbinüçyüzotuzaltı paradır.		
Hisse-i zevci'l-mezbûr Para 1083	Hisse-i ibni'l-mezbûr Para 1300	Hisse-i ibni'l-mezbûr Para 1300	Hisse-i binti'l-mezbûr Para 650	
Meblağ 1				

B. 20 S. 9

Medine-i Adana mahallâtından A'ca Mescid mahallesî mütemekkinlerinden Delî 'Acem dimekle ma'rûf Ağob veled-i nâm zimmi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medine-i mezbûr ahalisinden olûb bundan akdem hâlik olan Kirkor veled-i Tavta nâm zimminin terekesine bi'l-verâse vâzika'l-yed olan zevce-i metrûkesî hâkile's-sefer Mârim binti Avânis nâm Nasrâniye muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idûb ben ve hâlik-i merkûm Kirkor ve gâibân 'anî'l-meclis 'Acem Nebûs ve Mulayita nâm zimmilerin gâib-i 'anî'l-meclis el-Hac Hasan Ağâ'ya bâ-temessük üçyüzon gurûş deynimiz olûb ve meblağ-ı mezbûr ki herbirimiz ahârın zimmetine lâzım gelen meblağa bi'l-emr ve'l-kabûl kefil ve zâmin olûb ve meblağ-ı mezbûr üçyüzon gurûşdan hâlik-i merkûmın hissesî olan yetmişyedî buçûk gurûşî kable'l-edâ hâlik olûb merkûmın hisse-i merkûmesinî gâib-i merkûm el-Hac Hasan Ağâ kefâletimize inhâ ve hükm-i hâkimî'ş-şer'le benden ahz itmekle bendahî hâlik-i merkûmın hissesî olan meblağ-ı mezbûr yetmişyedî buçûk gurûşî terekesine vâzika'l-yed olan zevcesî mezbûreden bi'l-murâca'at eylediğimde virmede ta'allûl ider su'al olunûb aldırılması matlubumdır didikde ğibbe's-su'al mezbûre Mârim nâm Nasrâniye cevâbında zevcî hâlik-i merkûmın terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedinî merkûm ile müdde-i-yi merkûmın kefâletini ber vech-i muharrer ikrâr lakin meblağ-ı merkûm yetmişyedî buçûk gurûşî bundan akdem medine-i Adana Vâlisî devletlû Mustafa Pâşâ hazretlerinin Kethudâlarına mahsûs oda derûnında meblağ-ı mezbûr yetmişyedî buçûk gurûşî müdde-i-yi merkûma bi't-tamâm edâ ve teslîm eyledim deyû ref'le mukâbele idicek ğibbe'l-istintâk ve'l-inkâr müdde-i-yi 'aliyye mezbûre Mârim nâm Nasrâniyeden def '-ı meşrûhına mutâbık beniyye taleb olındıkda 'udûl-ı ihrâr-ı ricâl-i Nasârâdan medine-i mezbûr ahalisinden Yafûs veled-i Kirkor ve Serkîz veled-i Hanîs nâm zimmîler liecli'ş-şahâdet hâzırân olûb istişhâd olındıkda fi'l-hakika işbû mezbûre Mârim nâm Nasrâniye meblağ-ı mezbûr yetmişyedî buçûk gurûşî zevcî hâlik-i merkûmın deynî içün sâbikan medine-i mezbûre Vâlisî devletlû Mustafa Pâşâ hazretlerinin Kethudâlarına mahsûs oda derûnında müdde-i-yi merkûme bi't-tamâm bizim huzûrımızda edâ ve teslîm eyledî bizler bû husûsa bû veche üzere şahidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyû herbirlerî edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerî makbûle olmağın mûcibince müdde-i-yi merkûm Ağob zimmi bi-vech-i şer'î mu'arazadan men'-ı birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olındî hürrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min zi'l-ka'de sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdu'l _____-hâl

A'keci oğlî Serkîz, Huddâm ve Küttâb Kirkor oğlu Harcî Menâs, Köçer oğlû Kirkor Bevice oğlî Karabe, 'Abdullah Efendî Kâtib, İnce Mehmed Ağâ, Vâsıl oğlî Menduh

B. 21 S. 9

Muhâla'a hücceti

Harpût ahâlisinden olûb medine-i Adana'da misâfîren sâkine ve zât-ı zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-yi müslîmin ta'rifleriyle ma'rûfe olan bâ'isü'l-kitâb 'Ayşe binti 'Abdullah nâm mühtediye meclis-i şer'î şerîf-i enverde zevc-i muhâlî'î İsmâil bin 'Alî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idûb mezbûr İsmâ'îl zevcem olûb beynimizde hüsn-i mu'âşırımız olmâmağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd-ı 'aliyye olan elli gurus mîhr-i mü'ecelim ile nafaka-i 'idet-i ma'lûmem üzerine ve me'unet-i süknâm dahî kendi üzerime olmak üzere hal'ı ba'de'l-kabûl hukuk-ı zevciyete müte'allik 'âmme-i da'âvî ve kâffe-i mütâlebâtından herbirimiz aharın zimmetinî ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ ve iskât ve herbirimiz aharın ibrâsını kabûl eyledik didikde ğıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı fî'l-yevmi't-tasi' ve'l-işrîn min zi'l-ka'de lisene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdu'l- _____ -hâl

Mehmed bin Ahmed, Ahmed bin Mehmed, Muhzır Alî bin 'Abdullah, Muhzırbaşî Ahmed

B. 22 S. 10

Ümdetü's-sâdâtî'l-kirâm üsvetü'l-'ulemâi'l-a'lâm sabıkân Adana ve Dindarlî kazasında Ka'im-i makam nâkibü'l-eşrâf olan es-Seyyid Mehmed Sa'id Efendi dâme mükerreremen ve müşerreten bi-hasebi't-tahîyye'l-behiyye münhâdır ki bi'l-iktizâ selefiniz 'azîl olûb ve cenâbınıza kemâ-kân Kazâ-i mezbûrlarda Ka'im-i makamlık tefvîz ve sipâriş ve tevcih olunmuşdır gerekdir ki tarafımızdan Ka'im-i makam olûb sadât-ı kirâm zevî'l-ihtirâma i'zâz ve ikrâm ve 'aleyhime müterettibe-i ahkâm-ı şer'iyye ma'rifet ve mübâşeretiniz ile icrâda sa'y ve ihtimâm eyleyüb tevcihiyye ve 'arûsiyye ve divâniyye ve muhdesât-ı hablise-i ğayr-ı merziyye nâmıyle bir pâralarını almayasız hüccet-i şer'iyye ve temessükât-ı mer'iyye ile bir ferde yeşil sardırmayasız ve hiyel ve müteseyyid olanlarî ve hicâb ve mütebeyyine olmayanlarî def' ve ref' be bu tarafa sevk ve ihâle eylesesiz ve ahârî tevkîl ile umûr-ı sâdâtî ta'til eylemeyesiz şer'î şerîf-i lâzimu't-tevkîr için ef'âl ve hareket ve a'mâllî müteveffik ve tatbîk eyleyüb mazhar-ı şefâ'at-ı seyyidü'l-enâm ve nâ'il-i 'inâyet hazret-i melikü'l-'allâm olasız ve's-selâm fî ğurre-i zi'l-hiccetî's-şerîfe lisene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf

el-Fakir es-Seyyid Mahmud Salihi

'ulemâ-i Memâlik-i 'Osmaniye

B. 23 S. 10

Medine-i Adana mahallatından Durmuşfakiyye mahallesinde mütemekkin iken deyni terekesinden ezyed oldığı halde bundan akdem halik olan Kirkor veled-i Dâvîd nâm zimminin verâseti zevce-i menkûhesi Mârim binti Evâyiş nâm Nasrâniyye ile sülbiye-i kebîr kızı diğer Marim ve li-ebeveyn kız karındâşî Harûf nâm Nasrâniyye'ye münhasıra ve tashih-i meselesi sekiz sehmden olûb sehâm-ı mezbûreden bir sehmî zevcesi mezbûreye dört sehmi kızı mezbûreye ve üç isâbet eylediği ledeş-şer'i'l-enver zâhir ve mütelhakkık oldıktan sonra şahsî zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi-yi müslimîn ta'rifleriyle ma'rûfe olan mezbûre Harûf nâm Nasrâniye zevce-i dâhilî 'Acem-i Ğarar nâm zimmi hâzır olduğu halde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke-i hâlik merkûme bi'l-verâse vâzî'i'l-yed olan işbu hâsılı's-sefer Marîm ile kızî diğer Marîm muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisim karındâşım hâlik-i mesfûrın bermucib defter-i kassâm terekesinî kıymetlerî ba'de'l-ihraci'l-masârif ve'l-levâzim yüzsekseniki gurûşa bâliğ olûb ve hâric-i ez defter-i kassâm mecmû'î ikiyüz gurûş yetmişbir sehmî çuka-i kebîr ile sâyir ber-mucib defter-i müfredât eşya-i ma'lûmede ber-mucib tashih-i merkûme hisse-i irsiyye-i şer'iyyeyi bundan akdem mezbûr Etândan taleb ve da'vâ eylediğinde ben ber-vech-i muharrer müdde'âyı isbâta kâdir olmayûb talebimde mezbûr Etândan herbirî ba'de't-tahiyye's-şer'iyye ben bi vech-i mu'ârazadan ba'de'l-men' dâhil-i ez defter-i kassâm terekesi kıymetlerî olan meblâğ-ı mezbûr yüzsekseniki gurûş dahî vech-i şer'î üzere sâbit olan duyûnına vefâ itmeyûb bana bir akçe ve bir habbe isâbet itmeyeceği benim ma'lûmum olmağla hâlik-i merkûmın terekesinden ber-mucib tashih-i merkûm üç sehm hisseye müte'allika 'âmme ve da'vâ ve kâffe-i mütâlebât ve iman-ı muhâsamâtdan mezbûr Etânın zimmetlerinî ibrâ-yı 'âmme-i sahih-i şer'î ile ibrâ ve iskât ve merkûmetândan herbirî edâ ve mezkûrî ba'de'l-kabûl husûmet-i mezbûra müte'allık mezbûretân ile kat'an da'vâ ve nizâ' ve husûmetim yoktur eğer zuhûr ve sudûr ider ise lede'l-hükmü'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olunmasın dedikde ğibbe't-tasdikî's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min zi'l-hicce li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Muhzır Mehmed Gökçe, Ahmed Beşe bin İbrâhim, 'Attâr 'Osmân bin 'Abdullah el-Hac Hasan bin 'Ali, Evkâf-ı Halîl müteveli-yi Durmuşfakiyye, es-Seyyid Velî bin Mehmed Derzi, Lenper oğlu Mehmed bin Mizrâ, Tümerli karyesinden Molla Ya'kûb, Agob sulbi Vâsıl, Bezrûyik oğlu Arteyin, Serîr veled-i Arteyin, Cerci Manyas ve gayruhum.

B. 24 S. 11

İşbû binyüzaltmışyedî senesine mahsûb olmak üzere Adana menziline taksîd-i sânisî olan üçbinyedi-yüzellî gurûş ve çâkîd üzerinde cümle ma'rifetle vaz' olunân sekbânların 'ulûfe ve me'ûnet masârifleri üçyüz gurûş ve Süleymân Pâşâ hazretlerinin teşriflerinde şehir sâhiblerinin serâyı döşemesi masârifleri altıyüzaltmışbir gurûş ve yine şehir sâhiblerinin ber-mûcib mûfredât-ı mahkeme döşeme ve ta'mîrât masârifleri dörtyüzsekseniki buçuk gurûş ve mukaddemâ tevzî' olunân defterden mahallat bakâyâsından müctemî' dörtyüz kırkbeş gurûş Dindârî nâhiyesinin maktû'ları ziyâdesinden bâkî yüz gurûş umûr-ı vilâyetler için yâylâkdan asitâneye ırsâl olunân Tâtâr ücreti yüzseksen gurûş ve Mütessellim Battal Ağâ'nın serây-ı derûnında cümle ma'rifetle müceddiden binâ eylediği Kethudâ konâğı ve etbâ'î odaları keşfiyesi nâtik olduğu üzere ikibinaltıyüzdoksân gurûş ve mukaddemâ âhûr ta'mîrâtı masârifî yûzyirmi gurûş [ve sarâyın kible tarafından birbirine muttasıl eshâblarıdan velâyetiçün iştirâ olunacak altı bâb mülk menzil kıymetlerinden müctemî'] ve sarây derûnında ahûr ta'mîriçün şehir sâhibleri ma'rifetiyle masârif olûnacak ikiyüz gurûş taraf-ı vakfa virilecek serây ve 'imâret icâresi üçyüzellî gurûş ve sâbık nâkibu'l-esrâfî medinenin şa'îr akçesi kırk gurûş ve Kârsî el-Hac Alî Ağâ'nın mukaddemâ çâkîd üzerine vaz' olunân sekbânların 'ulûfe ve me'ûnet masârifinden 'ale'l-hesâb yüzellî gurûş ve Yüreğir Kazâsının yûzotûz kıl şa'îr kıymetî yüzseksen gurûş mukaddemâ cümle ma'rifetiyle kal'a derûnına ber-vech-i emânet Mûbâşirî ma'rifetiyle vaz' olunân akçe noksânî altıyüzellî gurûş ve Bâzergân el-Hâc Hasân Ağâ'nın alacağından bâkî kalân ellüç buçuk gurûş ve altmışyedî senesine mahsûb olmak üzere mahkeme icâresi bakıyyesi ellî gurûş ve sene-i mezkûreye mahsûben şehir sâhiblerinin ücretlerinden 'ale'l-hesâb yüz gurûş ve yine şehir sâhiblerinin umûr-ı vilâyet için cümle ma'rifetiyle masârif-ı müteferrikaları beşyüz gurûş ve sa'âdetlü Mütessellim Battâl Ağâ'ya tahsiliyye beşyüz gurûş ve hüdâmiyeleri yüz gurûş ve umûr-ı vilâyet için virilen hüccet ve i'lâmları harcî ikiyüzellî gurûş ve harc-ı defter-i imzâ bin gurûş nâ'ibiyye-i emîniyye ve hüdâmiye ve kalemiye ma'a ihzâriye yüzellî gurûşki min haysül'l-mecmu' onüçbinsekizyüziki gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle 'ulemâ ve sülehâ ve a'yân ve ahâlî ma'rifetî ve ma'rifeti's-şer'le ber-vech-i ta'dîl ve t-tesviye olunân tevzî' defteridir ki ber-vech-i atî zikr olındî fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i zi'l-hiccetî's-şerîfe li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Nefs-i Şehr-i Adana Mahallatî

gurûş

7037

Hakân

gurûş

5000

Kazâ-i Yüreğir

gurûş

1113

Nahiye-i canibi's-şehr

gurûş

700

Vech-i meşrûh üzere nefis-i Adana mahallâtına cümle ma'rifetî ve ma'rifetî's-ser'le ikrâr olûnân meblâğ-ı mezbûrîn yedibinotûzyedi gurûşî ber-vech-i ta'dîl ve't-tesviye tevzî ve taksîm defterîdir ki zeylde zikr olûnur fi't-tarîhi'l-mezbûr.

Mahalle-i Neccerân gurûş 290	Mahalle-i Kuruköprü gurûş 255	Mahalle-i Sufibalçe gurûş 195	Mahalle-i Bâb-ı Tarsus gurûş 300
Mahalle-i Eskihamam gurûş 345	Mahalle-i Alidede gurûş 81	Mahalle-i Kayalıbağ gurûş 113	Mahalle-i Handan gurûş 120
Mahalle-i Sarıyakub gurûş 115	Mahalle-i Yurtan gurûş 126	Mahalle-i Hamankurbı gurûş 300	Mahalle-i Mermeli gurûş 303
Mahalle-i Karasoku gurûş 212	Mahalle-i Taşcikan gurûş 153	Mahalle-i Kasabbekir gurûş 100	Mahalle-i Saclıhamid gurûş 158
Mahalle-i Hacıhamid gurûş 95	Mahalle-i AkçaMescid gurûş 63	Mahalle-i Çınarlı gurûş 178	Mahalle-i Yarbaşı gurûş 160
Mahalle-iCami-i Cedid gurûş 63	Mahalle-i Emirler gurûş 63	Mahalle-i Durmuşfakiyye gurûş 99	Mahalle-i Debbağan gurûş 54
Mahalle-i Halhal gurûş 50	Mahalle-i Hânkurbu gurûş 216	Mahalle-i Ağa Mehmed gurûş 130	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 68
Mahalle-i Harabbahçe gurûş 40	Mahalle-i Serrâcan gurûş 30	Mahalle-i ÇukurMescid gurûş 126	Mahalle-i Baytemur gurûş 50
Mahalle-i Sugediği gurûş 72	Mahalle-i Mestânzâde gurûş 900	Mahalle-i Paşanebi gurûş 702	Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 99
Mahalle-i Hocavezir gurûş 72	Mahalle-i Ansefzâde gurûş 63	Mahalle-i Tekkekurbı gurûş 75	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 67
Mahalle-i Dervîşpâşâzâde gurûş 67	Mahalle-i Kıntâran gurûş 118	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 14	Mahalle-i Zımmiyyân gurûş 609
Mahalle-i Bağçeciyan gurûş 1120			
Yekûn gurûş 7037			

Yalnız yedibinotûzyedi gurûşdır.

İşbû derûn defterde alınacak altı bâb iştirâ menâzil akçesi binbeşyüzirmi gurûş defter-i mezbûr tahrîr ve kayd olındıktan sonra ittifâkıyla menâzil-i mezbûr esir olunmayub meblağ-ı mezbûrın defterden ihrâcî iktizâ itmekle mezbûrın beşyüzirmi gurûş ihrâc olunub ancak onüçbinsekizyüziki gurûş bâkî kalmağla ber-vech-i ta'dîl taksîm olunub isâbet iden meblağ herbir mahalle ve kazâ ve nâhiye tahtına tekrar tashîh olunmuştur.

Yevmü'l-cum'a gurre-i muharremu'l-harâm sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

B. 25 S. 12

Medine-i Adana kal'asî derûnında sâkin işbû râfî'u'l-kitâb el-Hâc Ahmed bin 'Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medine-i mezbûr ahâlisinden İbrâhim Beşe bin Hüeyin mahzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medine-i mezbûr mahallâtından Debbâğan mahallesinde vâkî bir taraftan Terânervecî oğlu ve bir taraftan Seyyid Alî ve bir taraftan Bozâ vakf ve Bozâ 'Abdubâkî menzilleri ve bir tarafındandan tarîk-ı 'âmm ile mahdûd dâhiliyesinde fevkânî iki bâb oda ve iki sofa ve tahtânî iki bâb oda ve bi'r-i mâ ve matbah ve bir hamâm ve kenîf ve bir mikdâr havlû ve hâriciyyesinde fevkânî bir bâb oda ve tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve bir ahûr ve kenîf ve bir mikdâr havlû-yı müştemil mülk menzîl bâbâm müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in li-ebeveyn er karındâşî 'ammim müteveffî Resûl Efendî diyâr-ı âhara gider oldıkda menzîl-i mahdûd-ı mezkûrî "hasbetallahu's-samed ve taleben li-merzâtî rabbehu'l-ehad" etyib malından ikrâr ve vakf-ı sahîh-i mü'ebbed ve habs-ı sarîh-i muhalled ile vakf ve şöyle şart eylediki menzîl-i mahdûd-ı mezkûra evvelâ kendim hayatda oldıkça sâkin ve mutasarrıf olam ba'de vefâte evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım meşrûtiyet üzere mutasarrıf olalar ba'de inkırâz el-evlâd-ı akrab-ı akrabâm mutasarrıf ola ve ba'de'l-inkırâzı'l-küll vakf-ı mezbûr mutlakan fukarâ-yı müslimîne meşrûta ola deyü ta'yîn-i şurût ve tebyin-i kuyûd-birle mısren 'aliyye fevt ve 'ammim vâkıf-ı merhûmın evlâdî bi'l-küllîye mütekarrız ve ben akrab-ı akrabâsından li-ebeveyn er karındâşî oğlî olmam ile ve vakfiyed ve meşrutiyyet üzere el-yevm nevbet-i tasarruf bana münhasıra olub menzîl-i mahdûd-ı mezkûrî merkûm İbrâhim Beşe fuzûlî tasarruf itmekle kasr-ı yedine ve ba'de't-tahiyye bana teslîme merkûm İbrâhim Beşe'ye tenbih olûnmak matlûbumdur deyü binyüzotuzdört tarihiyle müdî' ve müddet-i mezbûrede hâkimü's-şer' olan Mehmed Efendî imzâsıyla mumzî ve hatmıyla mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyye icâz ve nazar olındıkda mazmûnî min külli'l-vucûh müdde'i-yi mezbûr el-Hâc Ahmed'in takrîrine mutâbık olmağın gıbbe'l-istintâk merkûm İbrâhim Beşe cevâbında menzîl-i mahdûd-ı mezkûrî asitâne-i 'aliyyede Küttâb-ı Cebeciyan'da Ebû Bekir Efendî'nin vekîl-i müseccel-i şer'iyyesî Çukadâr Mollâ Mehmed'den semen-i ma'lûme iştirâ idüb ol vechle mülk-i müşterâmdır deyü vaz'-ı yedini ve vâkıf-ı merkûmın evlâdî bi'l-küllîye mütekarrız ve müdde'i-yi mezbûr el-Hâc Ahmed akrab-ı akrabâsından li-

ebeveyn er-karındâşî oğlû oldığîni ikrâr mâ'adâyı ve mazmûn-ı muhtî bi'l-küllîye inkâr idicek müdde-i-yi mezbûrdan ber-vech-i muharrer da'vâsına muvâfık beyyine taleb olındıkda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müsliminden medine-i merkûme ahâlisinden Ahmed Efendî ibin Hacı Yusuf ve Kantârzâde İbrâhim Ağâ bin Hasan ve Sa'dullah Beşe bin İshak nâm kimesneler li-ecli's-şehâdet meclis-i şer'a hâzır olub istişhâd olındıklarında fi'l-hakika vâkıf-ı merkûm Resûl Efendî diyâr-ı âhara gider oldıkda menzil-i mahdûd-ı mezkûrî "hasbetallahu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad" malından ikrâr vakf-ı sahih-i mü'ebbed ve habs-ı sarîh-i muhalled ile vakf ve şöyle şart eylediki menzil-i mahdûd-ı mezkûre evvelâ hayatda oldıkça kendî mutasarrıf olâ ve ba'de vefâte evlâdî ve evlâd-ı evlâdî ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdî meşrûtiyet üzere mutasarrıf olalar ve ba'de inkırâz el-evlâd-ı akrab-ı akrabâsî meşrûtiyet üzere mutasarrıf ola ve ba'de'l-inkırâz-ı'l-küll vakf-ı mezbûr mutlakan fukarâ-yı müslimîn meşrûta ola deyü ta'yîn-i meşrûta ve tebyin-i kuyûd-birle vakf idüb mısren 'aliyye fevt oldığî hâkim-i mumâ ileyhın huzûrında sâbit ve ol-vechle bû husûsa mazmûn-ı hüccet bu vechle şâhidleriz ve şehâdet dahî ideriz deyü herbirlerî edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerî makbûle olmağın mücebince menzil-i mahdûd-ı mezkûrda kasr-ı yedine ve ba'de't-tahiyye müdde-i-yi mezbûre teslim mezbûr İbrâhim Beşe'ye tenbih-i şer'îyye ki ma vaka'a bit'-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

'Ali Ağâ Berta'sir zâde, Muharre'l-'ulemâi'l-müderrişin Fazlullah Efendî Va'izzâde Muharre'l-a'yân el-Hac 'Ali Ağâ Serdâr-ı Adana hala, 'Abdullah Efendî Kâtib, 'Osmân Efendî Kâtib Yegen 'Ali Ağâ,

B. 26 S. 13

Vech-i tahrî-i hurûf budur ki,

İşbu binyüzaltmışbir senesine mahsûb olmağ üzere ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olduğım mukâta'ası mülhakatından Kusun kazası rûsûm-ı kışlakiyeleri işbu hafizü't-temessûk dergah-ı 'âlî Gedikli Zü'emalarından 'Ali Ağâ'ya dört yüz otuz gurûşa tefviz ve iltizam olunub Ağâ-yı mûmâ ileyh dahi iltizam ve kabul etmekle bedel-i iltizâm olan meblağ-ı mezkûr sene-i mezbûre mahsûben bâ- sebeb-i tahrîr Yeniçeri ocağı mevâcibine iltihak buyrulan 'Ali Çavuş havâle olunmağla zabtıçün işbu temessûk tahrîr ve i'tâ olunmuştur taraf-ı ahardan mûmâni'at olunmaya sene 1168

B. 27 S. 14

Medine-i Adana civârında vâki Tarsûs Sancâğî mukâta'asının nısf hissesine ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olan Köse Mehmed Ağâ hisse-i ahara müşterekî el-Hac 'Ali Ağâ ile beyñlerinde ma'kûd olan şurût-ı münâvebe üzere mukata'a-i mezbûrî altmışvedî senesini mârtî ibtidâsından zabt ve zamân tasarrufunda ahalîsî ile hüsn-i imtizâc eylemediğinden ahâlî-yi fukarâ der-'aliyye'ye istirhâm-ı hâl eylediklerinde ve bunda mezbûrın bi-ğayr-i hakk aldığı mâl-ı fukarâ ba'de't-terâfu' ve'l-istirdâd ve keyfiyet-i ahvâli der-devlet-masire i'lâm olunmak bâ'bında Adana Beglerbeğisi sa'âdetlü Süleyman Pâşâ hazretlerine ve bû fakire hûtaben şeref-yafte-i sudûr olan emr-i şerîf-i celîlî's-şân dergâh-ı 'âlî Gediklilerinden 'Ali Ağâ mübâşeretiyle verdirilüb imtisâlen li-emrî'l-'âlî mîr-i mîrân müşârun ileyh tarafından Mütessellimlerî Battal Mehmed Ağâ ve Mubâşir mûmâ ileyh 'Ali Ağâ ile medine-i mezkûre ile Tarsus'ın mübâyesinde vâki Zeytûn nâm karye'ye vârilub 'akd olunân meclis-i şer'-i kavîminde Voyvada-i mezbûr Köse Mehmed Ağâ işbû râfî'u'l-kitâb nefsi Tarsûs sükkânından belde-i mezbûrede sâbıkan Müftî olan Mehmed Efendî ve Sâlih Efendî ve Müderrisin-i kirâmdan Yusuf Efendî ve 'Osmân Efendî ve Mirâlây Seyyid Ahmed Ağâ ve Serdâr Mehmed Ağâ ve Serdâr-ı sâbık Hacı 'Ali ve a'yanından 'Abdullah Efendî ve Ulâş kazâsî Ağâsî Tûrzâde Seyyid Ebû Bekir Ağâ ve Gökçelî nahiyesi ihtiyârî Köse Mahmud ve oğlu Mehmed ve İlvanlı nahiyesi ihtiyârlarından Halil oğlu İbrahim ve Kuzici oğlu Seyyid Süleymân.ma'lûmu'l-esâmî ve mahsûrî'l-eşhâs kimesnelerinde şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm eylediği işbû sene-i merkûmda mukata'a-i mezbûrda mukayyed olan bindokuzyüzon gurûş mâl-ı 'avârız ve beşyüz gurûş tahsildârîyesî ve onbirbinbeşyüz gurûş tekfûr menzili idâresiçün bi'l-cümle ahâlîye ilzâm eylediğim bâc-ı 'ubûr verilen mukata'a mâlî beşyüz gurûş tahsildârîyesî ve ikiyüzelli gurûş serây icâresî ve döşemesî dörtyüz gurûş harc-ı defter-i imzâ min haysu'l-mecmu' yalnız onbeşbinaltmış gurûş sene-i mezbûre mârtî ibtidâsında cümle ahâlî ma'rifetî ve ma'rifet-i şer'le beyne'l ahâlî 'âsiye tevzi' ve taksîm olûnub kibel-i şer'den yedime i'tâ olunân mumzî ve mahtûm defter-i nâtik olduğu üzere nefsi Kasaba ve sâ'ir Kazâ ve Nevâhî ahâlileri hisselerine isâbet iden sehmîlerînî tamâmen ve kâmilan ahz ve istifâ idüb mebâlig-i mezkûrlarınî bi'l-cümle ahâlî zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe alacağım kalmadî deyü 'akd olunân meclis-i şer'de bi't-tav'î's-sâf ve'r-rızâ. la bir kerre (?) ve'l-cezâ ikrâr ve i'tirâf idüb bu mezbûrın takrîr-i meşrûhasını almağın lehumu'l-merkûmun vechen tahkîk ve şifâhen tasdik itmeleriyle mâ veka'a bi't-taleb ketb ve tahrîr virilmeye i'ta olındi hürrire fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdu'l _____ -hâl

Zahru'l-eşbâh Battal Mehmed Ağâ Mütessellim-i Adana. Fahru'l-a'yân el-Hâc 'Ali Ağâ Serdâr-ı Adana. Fahru'l-müderrişin Fazlullah Efendî Va'izzâde. Fahu'l-a'yân es-Seyyid Osmân Ağâ 'Ansafzâde, İsmail Beğ mîr-i 'aşiret, es-Seyyid Ahmed.mîr-i 'aşiret, Mustafa Beğ mîr-i 'aşiret-i Tekeli

B. 28 S. 15

Medine-i Adana'da Akçamescid mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Emîr 'Ali oğlı es-Seyyid 'Ali Efendî bin Mustafa Ağâ'nın verâseti zevcesi Şerife 'Ayşe binti el-Hac 'Abdurrahman nâm hâtûn ile sulbi-i kebîr oğlı Seyyid Ahmed İslâm Ağâ'ya münhasıra ba'dehu mezbûr es-Seyyid Ahmed İslâm Ağâ dahî fevt olub verâseti zevcesi Fatma binti el-Hac Mustafa Ağâ nâm hâtûn ile sulbiye-i sağır oğlı es-Seyyid Mustafa'ya ve sulbiye-i sağıra kızı Zeliha'ya münhasıra ve tashih-i meselesi yüzdoksaniki sehmden olub sehâm-ı mezbûreden yirmidört sehmî mezbûre Şerife 'Ayşe ve yirmibir sehmî mezbûre Fatma'ya ve doksansekiz sehmî mezbûre es-Seyyid Mustafa'ya ve kırkdokuz sehmî mezbûre Zeliha'ya isâbeti lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra sağırân-ı mezbûrânın kibel-i şer'den mansûbe-i vasiyyesi anaları mezbûre Fatma tarafından husus-ı atîl-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân Ahmed bin Mehmed ve Ömer bin 'Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Ağâ bin Hasan Çavuş nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Serrâcân mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan mezbûre el-Hâc 'Abdurrahman'ın li-ebeveyn er-karındâşi oğlu el-Hâc Hamza'nın sülbi-i kebîr oğlı mukırren vârisi olub terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedî mütehakkık olan işbu sâhibu'l-kitâb es-Seyyid 'Ali Ağâ mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffîye-i mezbûre Şerife 'Ayşe'nin zevci tarafından vekîl-i müseccel-i şer'isi müteveffî İmâmzâde es-Seyyid 'Abdurrahim Efendî hayatında zevcesi müteveffîye-i mezbûre Şerife 'Ayşe'nin ber-mûcib tashih merkûm mihrî ve semen-i hisse-i irsiyye-i şer'iyyesi zevci evvelî müteveffâ-yı evvel merkûm Emir 'Ali oğlı es-Seyyid 'Ali Efendî'nin terekesine bi'l-verâse vâzı'u'l-yed olan oğlı müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Ahmed İslâm'dan hayatında tereke kıymetlerinden müvekkilesi zevcesi müteveffîye-i mezbûre Şerife 'Ayşe mihrî ve semen-i hissesi için yediyüzelli gurûş iken ferâğat itmeyüb cebren hilâf-ı şer' yediyüzelli gurûş dahî ziyâde kabz etmekle müvekkilem mezbûre-i müteveffî İmâmzâde 'Abdurrahim Efendî'nin tereke-i müteveffâ-yı evvelî merkûm Emir 'Ali oğlı es-Seyyid Ahmed İslâm'dan hayatında ziyade kabz eylediği yediyüzelli gurûş sâbıkan medine-i Adana'da hakimü's-şer' olan Mehmed Yahya Efendî huzurunda bi'l-asâle ve bi'l-vesâne da'vâ ve müdde'âsız şuhûd-ı 'udûl ile muvâcehesinde vech-i şer'î üzere isbât ve kebir ve da'vâsına hükm-i şer'î lâhık olub kable'l-ahir fevt ve terekesine merkûm es-Seyyid 'Ali

Agâ va'zu'l-yed olmağla ziyade kabz eylediği meblağ-ı mahkûmiye olan meblağ-ı mezbûr yediüyüze gurûşın tereke-i müteveffîye-i mezbûrdan ve merkûm es-Seyyid 'Ali Ağâ'dan taleb eylediğimde vermede ta'allül ider su'al olunub alıverilmesi bi'l-vekâle matlûbumdır didikde gıbbe's-su'al merkûm es-Seyyid 'Ali Ağâ cevâbında müvekkilem mezbûr Fatma mûrisim müteveffîye-i mezbûre Şerife 'Ayşe'nin zevci ve tarafından vekî'l-i müseccel-i şer'îsî müteveffî İmâmzâde es-Seyyid 'Abdurrahim Efendî cevâbında zevcesî müteveffîye-i mezbûre Şerife 'Ayşe'nin mihr-i müeccelî ve semen-i hissesî olmak üzere tereke-i müteveffâ-yı merkûm Emir 'Ali oğlu es-Seyyid 'Ali Ağâ'dan ber-vech-i muharrer binbeşyüz gurûş kabzını ikrâr lakin müvekkile-i mezbûre Fatma meblağ-ı mezbûr yediüyüze gurûşî kebir ve da'vâ ve hükm-i şer'î lâhık olduğunu inkâr idicek vekî'l-i müdde'î-yi merkûmdan ber-vech-i muharrer da'vâsına mutabık beyyine taleb olındıkda bi'd-def'at mehil-i şer'î murûr eyleyüb ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz ve tahlife dahî tâlib olmamağla merkûm es-Seyyid 'Ali Ağâ müvekkilî ol merkûm Emir 'Ali oğlu es-Seyyid 'Ali Efendî'nin terekesini ma'rifet-i şer'le tahrîr olındıkda terekesî kıymetlerî sahîhu'l-âmm onsekizbinaltıyüzaltmış gurûşa balığ olmuştur deyü binyüzelliüç tarihiyle müftî-yi sâbık medine-i mezbûrda hakimü's-şer' olan Mehmed Selim Efendî imzâsıyla mumzî ve hatmiyle mahtûm bir kıt'a defter-i kassâm ibrâz ve nazar olındıkda mazmûnî min külli'l-vucûh takririne mutâbık olmağın müteveffâ-yı evvel merkûmun terekesî kıymetlerî olan meblağ-ı mezbûrdan mûrisim müteveffîye-i mezbûrenin mihrî ve semen-i hissesî vekîl-i zevc müteveffâ-yı mezbûr İmâmzâde'nin kabzî ma'rifet olduğu binbeşyüz gurûşdan ezîd olduğu tamâmen olup ol-vechle müvekkile-i mezbûrenin müdde'âsî tezvîr ve zâhir-i mükezzib olmağın mücebince vekîl-i merkûm ile müvekkile-i mezbûre Fatma meblağ-ı mezbûr mutâlebesiyle her birî bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men'-i birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olındî fi'l-yevmi's-sâmin min muharremu'l-haram li-sene seman ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Agâzâde Mehmed Efendî, Parmaksızzâde 'Ali Ağâ, Muhzırbaşı Ahmed, 'Abdullah Efendî bin Hasan Efendî, Tefezâde Seyyid İbrahim Ağâ, Va'izzâde Fazlullah Efendî

B. 29 S. 16

Kayalibağ mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan 'Abdulfettah bin 'Abdübâki nâm kimesnenin verâsetî zevcesî Cemile binti 'Abdullah nâm hâtun ile gâib-i anî'l-belde li-ebeveyn er-karındâşî oğlu 'Abdübâkî bin Hasan'a münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra gâib-i mezbûrın zikr-i atî hissesinî ahz ve kabz ber-vech-i emânet-i hıfza kıbeli's-şer'den kayyum nasb ve ta'yîn olunân 'Ammîzâdesî Hüseyin bin 'Ali nâm

kimesnenin taleb ve iletmesiyle müteveffâ-yî mezbûrın terekesi tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile tanzim olunân muhalledâfî defteridirki ber-vech-i atî zikr olunır fî 15 müharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Köhne Yorgan para 40	Köhne Çuvâl para 15	Köhne Kilim para 40	Seccâde para 60	Köhne Kürk para 20
Sağır Sini para 120	Bakraç 1 para 30	Sağır Leğen 1 para 25	Çarkân 1 para 140	Sahra para 100
Lebker 3 para 70	Sağır Lebker para 20	Sağır Tas para 80		
	Yekûn para 850			
Mine'l				-ihrâcât
Resm-i adî para 21	Kâtibiyye para 25	Çukadâr para 25		Muhzîr para 9
Sahihu'l				-bâki
		para 77		
Hisse-i zevce'l-mezbûre Cemile para 192			Hisse-i ğâ'ib-i mezbûr 'Abdûlbaki para 578	

B. 30 S. 16

Oldır ki medine-i Adana mahallatından Kurîköprü mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden 'Alemdâr Sa'id Ağâ ibni Hacı Yunus Ağâ nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emine binti 'Ali nâm hâtun ile li-ebeveyn kız karındâşi Ümmügülsüm ve li-eb kız karındâşları Cennet ve Meryem ve Elif nâm hâtunlara ve 'Ammizâdesi 'Ali bin Şa'bân'a münhasıra oldığı lede's-şer' zâhîr ve nümâyân olmağla terekesi defteridir ki ber-vech-i atî zikr olunır.

Fî 16 muharremu'l-harâm sene 168

Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkânî sofa örtmeden hisse gurûş 255	Kuruköprü mahallesinde vâki' iki bâb tahtânî kerih mülk menzil kıymet gurûş 100	Cennet mezra'asında vâki' cefet dâmi gurûş 55
--	---	---

Mezra'a-i mezbûrede dönüm bağ gurûş 40	dört	'Atik hinta kile 13 gurûş 40	Cedid hinta kile 15 gurûş 45	Şa'ir kile 7 gurûş 14	Bargir re's 7 gurûş 140
Öküz 'aded 4 gurûş 60		Koza kintâr 3 buçuk gurûş 87 buçuk	Cennet mezra'a' sında koza kintar 4 gurûş 100	Alât cefet gurûş 20	Kara'isâli Kazâsında ortakları zimmetinde gurûş 100
Koza kintar 2 gurûş 50		Susam gülük 3 gurûş 2 buçuk	Hatab bahası gurûş 15	Harar ve çuval 4 gurûş 8	Ağ oğlan zimmetinde gurûş 6
Müsta'mel ma'a hisbe gurûş 11		Tüfenk ma'a silah bahâsı gurûş 16	Kadâre maa topuz 1 1 gurûş 4	Beş tane köhne kürk bahâsı gurûş 5	Mâ'i yağmurluk müsta'mel gurûş 11
Ceşşer cedîd 1 gurûş 7		Köhne kavuk sarık 1 gurûş 2	Köhne heybe 1 gurûş buçuk	Müsta'mel beyaz 'entârî aded 3 gurûş 2	Gömlek don gurûş 3
Müsta'mel 'entârî gurûş 3	şam	Müsta'mel hâlica 1 gurûş 8	Müsta'mel kilim 4 gurûş 8	Ezân nehâyesi kıymet 2 gurûş 30	Yatak kât 1 gurûş 15
Sarık ortası ma'a yasdık gurûş 6		Köle için yatak gurûş 5	Köhne seccâde 2 gurûş 3	Heğbe cedîd 3 gurûş 2	Köhen heğbe 2 gurûş 1
Beyaz şalvâr 1 gurûş 1 buçuk		Bağ-ı me'külât gurûş 5	'Alât karak ve sahân gurûş 3	Kimyâr simli sacâk 1 gurûş 3	Simli sacâk kını 1 gurûş 2
Haşâb kaşığı 6 gurûş 1 buçuk		Müntefiş sağır ma'a mile sağır gurûş 4	Peşkîr müsta'mel 1 gurûş 1	Müsta'mel yasdık 'aded 3 gurûş 3	Tecmelethâne gurûş 5
		Yekûn gurûş 1386			
Mime'l					-ihracât
Resm-i 'adî gurûş 33		Kâtibiyye gurûş 6	Çukadâriyye gurûş 2	Nâzirîyye gurûş 3	İhazîyye gurûş 3
Sahîhu'l					-bâki
			gurûş 1194		
Hisse-i zevceti'l-mezbûre gurûş 149		Hisse-i uht li-ebeveyn Ümmügülsüm gurûş 597	Yalnız binyüzdoksandört gurûşdur.	Hisse-i ibni Ali 'ammi gurûş 248	
			Hisse-i uht li-ebCennet ve Meryem ve Elif gurûş 199		

B. 31 S. 17

Medine-i Adana'da Serrâcân mahallesinde vakı Mescid-i şerîfin bâ-berât-ı 'âlişân İmâmı olan Halifezâde dimekle ma'rûf Mehmed Efendî bin 'Abdullah tarafından husus-ı atî'l-beyâda vekîlî olduğu Ahmed bin Derviş ve 'Ali bin Veliyyuddin şehâdetleriyle sâbit olan Hafız es-Seyyid Mahmut Efendî ibni es-Seyyid Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâla medine-i mezbûre Serdârî olan işbû sâhibu'l-kitâb el-Hâc 'Ali Ağâ bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan Çakal 'Ali Beşe menzilî ve bir taraftan el-Hâc 'Osmân menzilî ve bir taraftan yine Serdâr-ı merkûm el-Hâc 'Ali Ağâ menzilî ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd bir bâb menzil Mescid-i merkûmda İmâm olanlara meşrûta olûb hâla müvekkilem merkûm Mehmed Efendî menzil-i mahdûd-ı mezkûre ber vech-i meşrûtiyet üzere mutasarrıf olub ve menzil-i merkûma hoca-i müşerref ve vakf-ı mezbûrın dahî ta'mîre iktidârî olmayub ve menzil-i merkûmın nakzu'l-yevm bedel-i misliyle âhara ferâğ ve kasr-ı yed ve 'arsasıçün cânib-i vakf-ı merkûma beher sene üçer gurûş icâre-i mü'ecceleye tahammülî ve nakzının el-yevm kırk gurûş bedel-i mislî idüğü zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî-yi müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olmağın müvekkilim mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûrın üçer gurûş 'arsasıçün cânib-i vakfa beher sene edâ ve teslim itmek üzere nakzının bedel-i mislî olan kırk gurûşa merkûm el-Hâc 'Ali Ağâ'ya ferâğ ve tefvîz ve bedel-i merkûm kırk gurûş müvekkilem merkûm bi't-tamam ahz ve kabz ve üzerine müceddiden nefsiçün binâ ihdâs itmeğın bi't-tevliye müvekkilem merkûm izin vermeğın merkûm el-Hâc 'Ali Ağâ dahî menzil-i mahdûd-ı mezkûrın nakzının bedel-i mislî olan meblâğ-ı merkûm kırk gurûşa ber-vech-i muharrer nukûz ve kabûl ve üzerine nefsiçün binâ ihdâs itmek üzere eşhâd ve 'arsasıçün beher sene cânib-i vakf-ı merkûm üçer gurûş icâre-i müeccelesinî edâ ve teslim itmek üzere ta'ahhüd itmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Mahmûd Beşe, Hasan Çelebi, 'Abdullah Efendî bin Hasan Efendî, Battal Mehmed Ağâ Mütessellim-i Adana hâlâ, Kâtib Mehmed Efendî, Mehmed Ağâzâde, es-Seyyid 'Ömer Ağâ, Hazer Ağâzâde Süleyman Ağâ ve gayruhum.

B. 32 S. 18

Medine-i Adana mahallâtından Hanekurbî mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Süleyman bin 'Abdullahın veresesî zevce-i menkûhe-i metrûkesî Mihribânî ile sulbiye-i kebîre kızları Hatice binti ve Ümmü-gülsüm'e münhasıra olûb kibelî'l-kasmina Ümmü-gülsüm

dahî fevt olub vârisetî vâlidesi mezbûre Mihrîbânî ile li-ebeveyn kız karındâşî mezbûre Hatice'ye ve li-ümm er-kârındâşî Mehmed'e münhasıra olub kable'l-kıymet mezbûre Mihrîbânî dahî fevt olub verâsetî zevcî Seyyid Halil ile sadriye kızı mezbûre Hatice ve sadr-ı oğlî merkûm Mehmed'e münhasıra olub 'ala tarîkî'l- münasaha tashih-i meselelerî üçyüzyirmi sehmden olmağla sehâm-ı mezbûrede onyedî sehmî zevce-i merkûm Seyyid Halil ve altmışiki sehmî merkûm Mehmed ve ikiyüzkırbir sehmî mezbûreye onyedî sehmî zevce-i merkûm Seyyid Halil'e ve altmışiki sehmî Hatice'ye isâbet eylediğinden sonra işbû rafî'ul-kitab merkûm Seyyid Halil bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'-ı hâtır-ı lâzimu't-tevkırde sulbî oğlî mezbûr Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm idüb zevcem müteveffîye-i mezbûreden izn-i şer'le muttasıl mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan 'Abdulkerim Ağâ hanî ve bir taraftan el-Hac Süleyman menzîlî ve bir taraftan Hasan Beşe ve taraf-ı râbî'î tarîk-i hâs ile mahdûd iki bâb tahtânî beyt ve bir kenif ve bir mikdâr havlu-yı müstemîl mülk menzilden hisse-i şâyi'am olan onyedî sehmden ğayrî mezbûre Hatice vâlidesinden mütenekkile ikiyüzkırbir sehm hissesî otuz gurûş mukâbelesinde bâna bey'-i bât-ı sahihâ ile bey' ve teslim ve temlîk idüb bendahî iştirâ ve tesellüm ve temellük idüb ol vechle mezil-i mahdud-ı mezkûrın erika-i ihtimâs irsen ve şirâen mülküm olub bir humsî işbû mezbûre Mehmed'in ol-mikdâr menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan olmikdâr hissemî zabta mümâna'at ider su'al olûnub takrîrini tahrîr ve hisse-i şer'iyeye müdâhalesî men' olunmak matlûbumdur didikde ğibbes'-su'al mezbûr Mehmed cevâbında ber-vech-i muharrer menzil-i mahdûd -ı mezkûrî 'ala tarîkî'l-münâsaha müşâ'an mülklerî oldığınî ikrâr lakin bâbâsî müdde-i-yi merkûm Halil'in mezbûre Hatice'den hisse-i şer'iyesinî iştirâ eylediğini inkâr idicek mezbûre Hatice hâzıra-i bi'l-meclis olmağla ğibbe'l-istintâk mezbûre Hatice hisse-i şer'iyesî olan ikiyüzkırbir sehmî otuz gurûşa müdde-i-yi mezbûra bey' ve temlîk eylediğini tâyı'a ikrâr ve i'tirâf itmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûrın erba'a-i ihtimâsî müdde-i-yi mezbûr Halil'in irsen ve mübâyâ'a-i mülkî olub ancak bir humsî oğlî Mehmed'in irsen hissesî oldığı lede's-şer' zâhir olmağla mûcibiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûrî fimâ ba'd 'ala kader-i hissesîhim tasarruf itmelerine tenbih-i şer'-i birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olındî hurrire fi'l-yevmi's-sabi' ve'l-işrîn fi şehr-i muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Beğzâde oğlî Seyyid Mustafa, 'Abdullah Efendî Kâtib. Ahmed Ser-muhzırân, 'Ali göle Muhzır, Gedikçi oğlû Mehmed Beşe

B. 33 S. 19

Medine-i Adana mahallatından Kuruköprü mahallesinde sakin iken bundan akdem vefât olan Ahmed bin 'Abdullah'ın verâseti sulb-i kebîr oğlu Mustafa'ya ve sulbiye kızı Fatma'ya münhasıra olub kable'l-kısmına mezbûr Mustafa dahî vefât ve verâseti sulbiye-i kebîr kızı Elif nâm hatûn ile li-ebeveyn kız karındâşî mezbûre Fatma'ya münhasıra ve tashih-i mes'eleleri üç sehmden olub sehâm-ı mezbûrdan iki sehmî mezbûre Fatma'ya ve bir sehmî mezbûre Elif'e isâbeti lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra zât-ı zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî kimesnelerin ta'rifleriyle ma'rûfe olan mezbûre Elif nâm hâtun meclis-i şer'i hâtır-ı lazumu't-tevkirde işbû sâhibû'l-kitâb 'Ali Sipahi ibni Habib nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm idüb ceddîm müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in ile'l-vefât yedinde 'ala hakkı olub ba'de vefâte bi'l-irsi's-şer'i bana isâbet ve intikâl iden mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafdan Elmacî Veli ve bir tarafdan 'Alicanlî ve bir tarafdan Ba'zâocâk oğlu zimmî ve Ba'zâzincâ hâtun mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarik-i hâs ile mahdûd tahtânî üç bâb oda ve bir mikdâr havlu-yı müstemîl bir bâb mülk menzilden ber-mûcib tashih-i hisse-i ırsıyye-i şây'âmî taleb eylediğimde merkûm 'Ali hisseme muhâlefet ider su'al olunub takrir-i tahrir ber-mûcib şer'iyyesi icrâ olunmak matlûbumdır ğıbbe's-su'al merkûm 'Ali cevâbında menzil-i mahdud-ı mezkûrî zabt ve tasarrafını ikrar lakin müdde'iyeye-i mezbûrenin ceddî müteveffâ-yı evvel merkûm Ahmed bin 'Abdullah hayatında vefâtından yirmi sene mukaddem oğlu merkûm Mustafa muvâcehesinde tarafından icâb ve kabûl-i hâvî bey'-i bât-ı sahih-i şer'le 'Ammî Buldık 'Abdulcelil ibni 'Abdurrahman semen-i ma'lûme bey' ve teslîm ol dahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve müddet-i vâfire merkûm Mustafa muvâcehesinde zabt ve tasarruf idüb ba'dehu merkûm Buldık 'Abdulcelil yine tarafından icâb ve kabûl-i hâvî bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile menzil-i mahdûd-ı mezkûrî yüzelli guraşa bana bey' ve temlik ve teslim bendahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük eyledim olvechle zabt ve tasarruf iderüm deyü def'iyle mukâbele idecek ğıbbe'l-istintâk ve 'akıbe'l-inkâr vâzı'ı merkûmdan def'-ı meşrûhını mübeyyi'in beyyine taleb olındıkda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müsliminden Mehmed bin Selim ve Hasan bin Halil nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'de hâzırân olub istişhâd olındıkda fi'l-hakika müdde'iyeye-i mezbûrenin ceddîm müteveffâ-yı merkûm Ahmed bin 'Abdullah hayatında fevtinden yirmi sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûrî bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile işbu merkûm 'Ali'nin bâyı'-ı mezbûr Buldık Abdulcelil semen-i ma'lûme bey' ve teslim ve temlik ol dahî iştirâ ve temellük itmekle oğlu merkûm Mustafa muvâcehesinde müddet-i vâfire tasarruf ve ba'dehu merkûm 'Abdulcelil dahî işbû mezbûr 'Ali Sipahiye yüzelli guraşa bey-i bât-ı sahih-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlik oldahî ber-vech-i muharrer üzere iştirâ ve kabûl eyledi bizler bû hususa bû vech üzere şahidleriz ve şehâdet dahî iderüz deyü her birleri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye idüb şehâdetleri

ba'de ri'âyete şerâyiti'l-kabûl hayyiz-i kabûlde vâkıâ olmağın mücibiyle müdde'îyye-i mezbûre Elif nâm hâtun menzil-i mezkûrdan hisse mutâlebesiyle bi-vech-i şer'î mu'arazadan men'-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar fi şehr-i saferü'l-hayr sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Ahmed Ağâ serdâr-ı Adana sâbikan, 'Abdullah Beğ Miralay-ı sâbık, el-Hâcî 'Osmân Efendî Kâtib, 'Abdullah Efendî Kâtib, Ahmed ser-Muhzırân, Mehmed Muhzır.

B. 34 S. 20

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdeti'l-kebîru'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâmu 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb -ı sıhhat nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is bâdî budûr ki medine-i Adana mahallâtından Sugediği mahallesi sâkinelerinden zât-ı zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî-yi müslimîn tarifleriyle ma'rûfe olan Şerife binti Ahmed nâm hatûn meclis-i şer'-i şerîf-i hâtır-ı lazımu't-tevkirde vakf-ı atîl-beyâna li-aslı't-tescîl ve'l-emru'l-itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Süleyman bin 'Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı sahih-i şer'î ve i'tiraf-ı sarîh-i mer'î idüb yedimde mülk ve hakkım olûb Bâb-ı Tarsûs sevkinde vâkı' bir tarafî Hasan Efendî dükkânî ve bir tarafî Köse Ahmed menzili ve bir tarafî Haydârzâde dükkânî ve bir tarafından tarik-ı 'âmika taraf bir bâb yetmercî dükkânımî "hasbetullahu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad" vakf-ı sahih-i mü'ebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrî binyüzaltmışyedi senesi cemâziye'l-aharın dokuzuncî günü medine-i mezbûrda nâ'ibu's-şer' olan Mehmed Kaşif Efendî imzâsıyla mumzî bir kıt'a vakfiye-i ma'mul bihasında tebdîl ve tağyirî taklîl ve teksîrî merreten ba'de'l-ahar yedimde olâ deyû cihet-i uhrâya vakf itmişidî lakin benim içün şart-ı mezkûremden rucu' ve cihet-i uhrâya şart eylemek şer'an câiz olduğına binâen. dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrî vakf ve şöyle şart eyledim ki dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrî icâre-i mu'accele ve beher yevmî bir akçe icâre-i mü'eccele ile ahara icâr olunûb hâsıl olan gîllesinden senevî üçyüzaltmış akçe Mestânzâde el-Hâc Mahmûd Ağâ binâ eylediği câmi'-i şerîfde müezzin olan kimesnelere 'ale's-seviyye virilub mukâbelesinde câmi'i merkûmede beher yevm üçer ihlâs-ı şerîf kırâat idüb sevâbınî zevceme ihdâ ideler ve gîlle-i mezkûrde zikr olûnan dükkânın iktizâ iden ta'mîr ve tezyîne harc ve sarf oluna ve fazlası yed-i mütevellide zabt olına vakf-ı mezbûra evvelâ hayatda oldıkça ben mutasarrıf olub ba'de vefâtdan sonra evlâdımın ve evlâd-ı evlâdımın ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın batnen ba'de bâtn zükûr ve ünâsına 'ale's-seviyye meşrûta ola ve ba'de'l-inkırâz evvelâ hâlâ zevcim olan Paçacî oğlu Molla

Mehmed bin 'Osmân meşrûta ola ba'de vefâte ona oğlûm es-Seyyid Mustafa Efendî meşrûta ola ve ba'dehum evlâdî ve evlâd-ı evlâdî ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdî batnen ba'de bâtn zükûr ve ünâsına 'ale's-seviyye meşrûta ola ba'de'l-inkırâzı'l-küll salifu'z-zikr cami'-i şerifinde mü'ezzin olan sekeneler 'ale's-seviyye meşrûta olûb şurûtima mürâ'at ideler ve şart-ı mezkûrenin tebdîl ve ta'miri ve taklîlî ve teksîrî merreten ba'de'l-ahârî yedimde ola ve eğer murır-ı eyyâm ve kürîr-ı a'vâm ile şart-ı mezkûreye ri'ayet-i müte'azzire olûr ise vakf-ı mezbûr mutlakan fukara-i müslimîne meşrûta ola deyû ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd birle dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrî fâriğân 'anî's-şivâğil mütevellî-yi merkûma teslim ol dahî ahz ve kabz ve emsâlî gibi tasarruf eyledî didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î vâkıfe-i mezbûre Şerife hatûn semt-i vifâkdan cânib-i şikâka 'âzim olûb vakf-ı akâr İmâm-ı muhtâr Ebu Hanife Nu'man bin Sabit'l-Kufî hazretleri katında sahih olûb lakin gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan rucu' ve mülkine istirdâd iderim deyücek mütevellî-yi mezbûr cevâbında eğerce ol İmâm celîlî'l-mikdâr hazretleri katında vakf-ı 'akâr gayr-ı kârdır lakin İmâm-ı sâni Ebû Yusuf bin Ya'kub el-hemedânî ve İmâm-ı sâlis Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî katlarında sıhhat lüzûm lazımdır deyû reddet intina' idûb hakim-i mevkı'ı sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-i me'âb Efendî hazretleri huzurunda müterâfî'an herbirî fasl ve hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûma ileyh Efendî hazretleri dahî tarafeynin kelâmını iskâ ve cânib-i vakfî evlâ ve ecrâ görüb. câlimen bilâ hilâf murâ'iyen bimâ yecibu murâ'atibi fi tescîlî'l-evkâf vakf-ı mezkûrın sıhhat ve lüzûmuna 'ala kavli men yerâhu hükm-i sahih-i şer'î ve kaza-i sarîh-i mer'î idûb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lazîm olûb nakz ve nakizina mecâl-i muhâl oldî fe-men beddelehû ba'de mâ-semi'ahû fe-innemâ ismuhu ale'l-lezine yubeddilûnehu inne callahe semî'un 'âlim ve ecrâ'l-vâkıfî ale'l-hayyî'l-cevâdî'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmî'l-hâdî ve'l-işrin min şehr-i seferu'l-hayr li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Molla Ya'kûb bin 'Osmân, Molla Ahmed bin Mehmed, es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid 'Osmân, Molla 'Abdülhalim bin Mehmed, es-Seyyid Halil Efendi ibni 'Abdülhâdî ve gayruhum.

B. 35 S. 21

Medine-i Adana civârında Tarsus kasabası ahalisinden bundan akdem fevt olan es-Seyyid Ahmed bin 'Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi 'Ayşe binti Halil nâm hatun ile sulbî oğlû Seyyid İbrâhim ve sulbiye kızı Şerife Ümmügülsüme münhasıra olûb kable'l-kismet İbrâhim fevt ve verâseti vâlidesi mezbûre 'Ayşe ile li-ebeveyn kız kârındaşı mezbûre Ümmügülsüme münhasıra olûb kable'l-kismet mezbûre 'Ayşe dahî fevt olûb verâseti vâlidesi Rahime binti Habib nâm hatûn ile sadriye kızı Şerife Ümmügülsüme ve erkarındaşı oğulları

Mehmed ve Halil ibniyye 'Abdulkerîme münhasıra kable'l-kismet mezbûre Rahime dahî fevt verâseti sadr-ı oğlı müteveffâ-yı mezbûr 'Abdulkerim'in sulbi-yi sağır oğlı merkûman Mehmed ve Halil'e ve sulbîye kızlarî Hatice ve Raziye ve diğer Ümmügülsüme münhasıra olub tarîku'l-münasaha tashih-i mes'eleleri beşbinkırk sehmden olub bi'l-farizati's-şer'iyye sehâm-ı mezkûrdan dörtbinyüzotuzvedi sehmi mezbûre Ümmügülsüme ve üçyüzseksenvedişer sehmi [mezkûreden] sağiran-ı merkûman Mehmed ve Halil'e ve kırküçer sehmi sağırât-ı mezkûrât Hatice ve Râziye ve Ümmügülsüme isâbet ve intikâl eylediği lede's-şer' tahkikden sonra sağırân-ı merkûman ve sağırât-ı mezkûrâta bâ-hüccet-i şer'iyye-i vasiyye-i mansûbeleri ve vâlideleri medine-i mezbûre mahallâtından Serrâcân mahallesinde sâkine olub zâtî bi't-tarîfi's-şer'î ma'rûfe olan 'Ayşe binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i hâtır-ı lâzümü't-tevkîrde işbû râfi' u'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Musa nâm kimesne mahzarında üzerine bi'l-vesâye da'vâ ve takrir-i kelâm idub mûrisimiz müteveffîye-i mezbûrenin hîn-i vefâtında emvâle-i zâhire-i mevcûdesi ma'rifeti's-şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizati's-şer'iyye iktâm ve 'alâ kaderi hissehum her birlerimiz hisse-i irsiyyelerimizi ahz ve istifâya idub lakin işbû merkûm Hacı Mehmed mezbûre Şerife Ümmügülsüm'ün zevci olub müteveffîye-i mûrisimizin Adana kal'ası derûnında vâki' menziline sâkin olmağla müteveffâ-yı evvel Seyyid Ahmed'den muntekil menzil-i mezkûr köşesinde mahfûz ve medfûn iki. derûnında [vâki' menziline] sâkin olmağla müteveffâ-yı evvel Seyyid Ahmed'den muntekil menzil-i mezkûr beşyüz gurûşluk beyaz ve üçbinbeşyüz gurûşluk esâs ve nâyiz cem'an dörtbin gurûş işbû merkûm Hacı Mehmed zevcem Seyyid Hasan ile ihrâc eylediğimizde bizi iğfâle yarınki güne iktisâm idelim deyü meblağ-ı mezbûrî bi'l-cümle zabt ve zimmetinde kalmağla meblağ-ı mezbûrda ibtâm-ı mezbûrının hisse-i irsiyyelerini bi'l-vesâye taleb iderûm su'al olunub takrîr-i tahrîr ve mücib-i şer'isi icrâ murâdımdır didikde ğıbbe's-su'al ve akıbe'l-inkâr müdde'iyye-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olındıkda ba'de'l-imhâl ve'l-istimhâl ityân-ı beyyineye kâdire olmayub tahlîfe tâleb olmağla merkûm Hacı Mehmed'e ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûrın vuku'ı olmadığına yemîn teklîf olundıkda 'alâ vakfî'l-mes'ûl hallefe billahi'l-'aliyyi'l-a'lâ itmekle mucibiyle müdde'iyye-i mezbûre 'Ayşe bi-vech-i şer'î mu'arazadan men'-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min rebî'u'l-evvel li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Hâfız Mahmûd Efendî Hendizâde, Mehmed Ağâ Yeğenzâde, 'Abdullah Efendî Katib, el-Hac 'Osmân Efendî Katib, Ahmed Beşe Ser-Muhzırân

B. 36 S. 22

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdeti'l-kebîru'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâmu 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâ-verâ budûr ki medîne-i Adana mahallâtından Şeyh Mustafâ mahallesı sükkâmından el-Hac Veliyyüddin ibni Bektaş bin İbrahim tarafından husus-ı atî'l-beyânda vekil olduğu karındâşî İbrahim bin mezbûr Bektaş ve Ahmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sabit olan Mehmed Efendî ibni Musa nâm kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde zikr-i atî vakfına li-eclî't-tescîl ve'l-emru'l-itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Balçalı Balak oğlu demekle ma'rûf Seyyid Mustafa bin Ahmed mahzarında bi'l vekâle ikrâr-ı sahih-i şer'î ve i'tiraf-ı sarih-i mer'î idüb müvekkilem mezbûr Veliyyüddin'in yedinde mülk ve hakkı olub mahalle-i mezbûrede vâkı' bir tarafından Mehmed Beşe ve bir tarafından Cafer oğlu ve iki tarafından tarik-ı 'âmm ile mahdûd dört bâb tahtânî oda ve iki örtme ve bi'r-i mâ ve kenif ve bir mikdâr havlu-yı müştemil menzilinı "hasbetullahu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad" vakf-ı sahih-i mü'ebbed ve habs-i sarih-i muhalled ile vakf ve habs ve şöyle şart eylediği menzil-i mahdûd-ı mezkûr icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile ahara icâr olunub hâsıl olan gıllesinden Hanekurbı mahallesinde müceddiden binâ ve ihyâ eylediğim Mescid-i şerifde İmâm olan kimesneye beher yevm beş akçe virölub mukabelesinde beher yevm üçer ihlâs-ı şerîf tilavet idüb sevâbını zevceme ihdâ ideler ve gılle-i mezbûrda Mescid-i mezkûradan iktizâ iden ta'mîr ve tezyîne harc ve sarf idüb fazlası yed-i mütevellide hıfz olına vakf-ı mezbûra evvelâ hayatda oldıkça müvekkilem mezbûr nefsihü kendî sâkin ve mütevellî olub vefâtından sonra mütevellî-yi merkûm Seyyid Mustafa'ya meşrûta ve mütevellî ola ba'de vefâte evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına meşrûta olub müvekkilem mezbûrın şurıtına müracâ'at ideler ve şurıt-ı mezkûranın tebdîl ve ta'mîrî ve ta'lîl ve teksîrî merreten ba'de'l-ahârî yedinde ola ve ba'de'l-inkırâzî'l-evlâd vakf-ı mezbûr zâyî-i hâkimüş-şer'le bir sâlih ve mütedeyyin kimesneye virile ve ba'de'l-inkırâzî'l-küllî vakf-ı mezbûr mutlakan fukara-yı müslimine meşrûta ola deyü ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd birle menzil-i mahdûd-ı mezkûrî fâriğân 'anî's-şivâğil mütevellî-yi merkûm teslim ol dahî tesellüm ve ahz ve kabz ve emsâlî gibi tasarruf eyledî didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î müvekkilem vâkıf-ı mezbûr Hacı Veliyyüddin semt-i vifâkdan cânib-i şikâka 'âzim olub vakf-ı akâr İmâm-ı muhtâr Ebu Hanife Nu'man bin Sabiti'l-Kufî katında sahih lakin gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezkûrdan rucu' ve bi'l-vekâle mülküne istirdâd murâd iderim dedikde mütevellî-yi merkûm cevâbında eğerce evvel İmâm celilî'l-mikdâr hazretleri katında vakf-ı akâr gayr-ı lâzımdır lakin İmâm-ı sâni Ebû Yusuf bin Ya'kub el-hemedânî ve İmâm-ı sâlis Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katlarında sıhhat-i lüzûm lazımdır deyü reddine imtina' idüb hakim-i mevki'ı sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-

i me'âb Efendî hazretlerî huzırında müterâfî'an ve herbirlerî hâsıl-ı hisseme tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh Efendî hazretlerî dahî tarafeynin kelâmınî iskâ ve cânib-i vakfî evlâ ve ecrâ görüb âlimen bi'l-hılâf ve murâ'iyâ bimâ yecibu ve mura'âtihi fi tescilî'l-evkâf vakf-ı mezkûrın sıhhat ve lüzumuna 'ala kavli men yerâhu hükm-i sahih-i şer'î ve kaza-i sarih-i mer'î idüb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lazîm olüb nakz ve nakzına mecâl-i muhâl oldî fe-men beddelehû ba'de mâ-semî'ahû fe-innemâ ismuhu ale'l-lezine yubeddilûnehu inneallahe semî'un 'alîm ve ecrâ'l-vâkıfı ale'l-hayyî'l-cevâdî'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmî'l-hâdî ve'l-'işrîn min şehr-i rebi'ul-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

B. 37 S. 23

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdeti'l-kebîru'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâmu 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâ-verâ budûr ki medine-i Adana mahallâtından Şeyh Mustafa mahallesi sükkânından el-Hac Veliyyüddin ibni Bektaş bin İbrahim tarafından husus-ı atî'l-beyânda vekil olduğu karındâşî İbrahim bin mezbûr Bektaş ve Ahmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sabit olan Mehmed Efendî ibni Musa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımu't-tevkirde zikr-i atî vakfına li-ecli't-tescil ve'l-emru'l-itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Balçalî Balak oğlu demekle ma'rûf Seyyid Mustafa bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l vekâle ikrâr-ı sahih-i şer'î ve i'tiraf-ı sarih-i mer'î idüb müvekkilem mezbûr el-Hac Veliyyüddin'in yedinde mülk ve hakkı olüb mahalle-i mezbûrede vâki' ve taraf-ı selâsesi Hankurbî mahallesinde kendileri binâ eylediği Mescid-i şerîf İmâmına meşrûta vakf-ı menzîlim ve taraf-ı râbî'î tarik-ı 'âmm ile mahdûd bir bâb dükkânını "hasbetullahu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad" vakf-ı sahih-i mü'ebbed ve habs-ı sarih-i muhalled ile vakf ve habs ve şöyle şart eyledikî evvel-emr-i külli vâkıf-ı müvekkilem hayâtî lâbise oldıkça bi-nefsihî kendî dükkân-ı mezkûra mutasarrıf ve mütevellî ola vefâtından sonra merkûm Seyyid Mustafa mutasarrıf ve mütevellî olüb dükkân-ı mezkûrî ecr-i misli ile ahara icâr idüb hâsıl olan gîllesinden beher yevmî bir akçe cihet-i tertîb ahz idüb bâkî gîllesinden dükkân-ı mezkûrî ta'mîr ve tezyîne harc ve sarf fazlasını dükkân-ı mezkûr garbında ve civârında müvekkilem mücediden binâ ve ihdâs eylediği muvakkidesinin ta'mîr ve terhimine ve iktizâ iden masârıfına harc ve sarf idüb fazla kalur ise yed-i mütevellide hıfz olına ba'de vefâte merkûm Seyyid Mustafa'nın evlâdî ve evlâd-ı evlâdî ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı batnen ba'de batn karnen ba'de karn mütevellî ve mutasarrıf olüb şurût-ı mezkûreye mürâ'ât eyleyeler

ba'de'l-inkırâzi'l-evlâd zâyi'-i hâkimü's-şer'î bir sâlih ve mütedeyyin kimesne şurût-ı mezkûr üzere mütevellî nasb ve ta'yîn olına ba'de'l-inkırâzi'l-küllî mutlakı fukara-yı müslimine meşrûta ola deyü ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd birle dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrî fâriğân 'ani's-şivâğl mütevellî-yi merkûma teslim ol dahî tesellüm ve ahz ve kabz ve emsâlî gibi tasarruf eyledî didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î müvekkilem vâkıf-ı mezkûr semt-i vifâkdan cânib-i şikâka âzim olûb vakf-ı akâr İmâm-ı muhtâr Ebu Hanife Nu'man bin Sabit hazretleri katında sahih lakin gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan rucu ve kemâ fi'l-evvel mülküne istirdâd murâd iderim dedikde mütevellî-yi merkûm cevâbında eğerce evvel İmâm celili'l-mikdâr hazretleri katında vakf gayr-ı lâzım ise İmâmu Ebû Yusuf bin Ya'kub el-Hemedânî ve İmâm-ı sâlis Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katlarında sıhhat-i lüzûmî lazımdır deyü vakfiyetine hüküm taleb iderim dedikde hakim-i mevki'î sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-i me'âb huzurunda müterâfi'an ve herbirî fasl ve hasma tâlibân olduklarında mûmâ ileyh Efendî hazretleri ahar tarafının kelâmını iskâ ve cânib-i vakfi evlâ ve ecrâ görüb âlimen bilâhılâf ve murâ'iyen bimâ yecibu murâ'âtihi fi tescili'l-evkâf vakf-ı mezkûrın sıhhat ve lüzumuna 'ala kavli men yerâh hükm-i sahih-i şer'î ve kaza-i sarih-i mer'î idüb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lazîm olûb nakz ve nakızına mecâl-i muhâl oldî fe-men beddelehû ba'de mâ-semi'ahû fe-innemâ ismuhu ale'l-lezine yubeddilûnehu inneallahe semî'un 'alim ve icra'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-işrin min şehr-i rebî'u'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

'Abdullah Efendî Kâtib, el-Hac 'Osmân Efendî Kâtib, Molla Ahmed, İbrâhim bin Yeknâs, Seyyid İbrâhim bin Seyyid 'Alî, Gûdiklî Kara Mehmed Beşe, Dindarlı 'Osmân Efendi Şerbetci oğlî 'Abdullah Beşe, Seterelî Carce bin Hüseyin Beşe, Ahmed Beşe Muhzırân, Hacı Hüseyin ibni Receb.

B. 38 S. 24

Budur ki İşbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb olmağ üzere hâlâ Eyâlet-i Adana vâlîsi vezîr-i 'asâf nezîr devletlû 'inâyetlû Mustafa Pâşâ yesserallahû mâ yürîd vemâ yeşâ hazretleri kabl-i 'alîlerine bâ-fermân-ı 'âlî ta'yîn ve tahsis olunan imdâd-ı hazeriyeleri taksît-i evvelinden üçbinüçyüzyetmişbeş gurûş ile bundan akdem tevzi' olunan altmışyedî senesinin menzîl taksîd-i sânisî salyânesinden mümteni'u'l-husûl olan mahallât bakâyâları ikiyüzyetmişaltıbuçuk gurûş kenzâlik salyane-i mezkûrdan sehven ve âmden hânât bakâyası üçyüzyetmiş gurûş kasabaların Süleyman Pâşâ vaktinde bâkî kalan doksanbeş gurûş Menzîlci 'Abdulkadir Beşe'nin altmışbeş senesini menzîl-i iltizâmından vilâyetinden mutâlebe eylediği ikibinbeşyüz gurûşun kusûrından

ibrâ-yı zimmet mukâbele verilecek bin gurûş basmacî karabet zimmetinin kîle behâsî yüz gurûş ve pikâriyesinde derbent ta'yîn olunan salyanelere mısırlû 'ulûfesi ve ta'âmiyesi olmak üzere dört yüzelli gurûş ve Mütessellim el-Hac 'Ali Ağâ'nın mukaddemâ verdiği bekçi akçesinden bâkî kalan iki yüzelli gurûş canibi's-şehr Kethudâ'sının onbeş gurûş hazeriye emri getiren Çukadâra hizmeti iki yüz gurûş kal'ada mevzû akçenin Mübâşiri defterdar Çukadârî Molla Mehmed'e hizmeti verilen yüz kırk gurûş sekbân-ı mezkûrelere hâric ez defter olan masârîf kırk gurûş ve merkûm el-Hac 'Ali Ağâ'nın verdiği hınta ve şa'ir semeninden bâkî kalan yüz otuziki gurûş ve yine merkûm ve vaktinde serâye masârîf-ı cedid elli gurûş serây garbında Mehmed Beşe menzili icâresi yirmi gurûş 'Acem hânında iki aded oda icâresi yirmibeş gurûş şehr-i vekillerinin menkûlât masârîfı ve akçe noksanı yüz gurûş seray derûnında ahur tamirâtı dokuz buçuk gurûş hazeriye-i mezkûr için Mübâşiriye ücreti beş yüz gurûş ve hudâmiye yüz gurûş Mütessellim Mehmed Ağa vaktinde seray masârîf-ı müteferrika doksanüç gurûş hutbe emiri getiren Ağa'ya kudumiye-i derûniye sekiz yüz gurûş ve mahkeme icâresi yüz gurûş bakâllara verilecek kırk gurûş şehr vekiline 'ale'l-hesab yüz gurûş harc-ı defter-i imzâ ve nâibiyye ve kâtibiyye ve eminiyye ve hudâmiye ve ihzâriye bin gurûş ile min haysû'l-mecmu' dokuzbinüçyüzseksenbir buçuk gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle 'ulemâ ve sülehâ ve a'yân ve eşrâf ma'rifeti ve ma'rifei's-şer'le 'âmiyye 'ale't-ta'dîl tevzî defteridir ki ber-vechi atf zikr olunur hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i rebî'u'l-evvel li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Kaza-i Sarayhan gurûş 350	Kaza-i Karakışla gurûş 500	Kaza-i Kara'isâli gurûş 260	Kaza-i Dindarlı gurûş 700	Kaza-i Yüregir gurûş 937 buçuk
Nâhiye-i Canibi's-şehr gurûş 468	Nefs-i mahallât-ı Adana gurûş 6165			

Bâlâda mestûr olan dokuzbinüçyüzseksenbir buçuk gurûşdan üçbinonaltı gurûş bir rubu' ber-mu'tad-ı kadîm beher kaza ve nevâhiye 'ale'l-infirâd terkîm olunduğu üzere bi'l-cümle 'ulemâ ve 'ayân-ı ma'rifetle ahz olunub bâkî kalan altıbin yüzaltmışbeş gurûş nefsi-i şehr mahallâtından ber-vechi ta'dîl tevzî ve bundan akdem tevzî olunan menzîl salyanesinden ba'zı mümkinî'l-husûl olan mahallât bakâyalarına mahallesi esâmilerine başka başka tahmîl olunmağla ma'ruzât defteridir ki ber-vechi atf zikr olunur fi 25 rebî'u'l-evvel

Mahalle-i Neccerân gurûş 340	Mahalle-i Kuruköprü gurûş 250	Mahalle-i Bâb-ı Tarsus gurûş 240	Mahalle-i Hamamkurbı gurûş 180 ----17
Mahalle-i Ağâmehmed gurûş 105	Mahalle-i Yarbaşı gurûş 125	Mahalle-i Çınarlı gurûş 115	Mahalle-i Kayalıbağ gurûş 180 009
Mahalle-i Harabbağçe gurûş 45 5	Mahalle-i Serracan gurûş 50	Mahalle-i ÇukurMescid gurûş 120	Mahalle-i Sufibağçe gurûş 165 005
Mahalle-i Halhal gurûş 35	Mahalle-i Baytimur gurûş 35	Mahalle-i Sugediği gurûş 65	Mahalle-i Mestanzade gurûş 70
Mahalle-i Kasbbekir gurûş 100 064	Mahalle-i Sarıyakub gurûş 105	Mahalle-i Yurtan gurûş 95	Mahalle-i Paşanebi gurûş 60
Mahalle-i Saclıhamid gurûş 65 19	Mahalle-i Hacıhamid gurûş 80	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 70	Mahalle-i Durmüşfakiyye gurûş 60 5
Mahalle-i AkçaMescid gurûş 60	Mahalle-i Cami-i cedit gurûş 60	Mahalle-i Emirler gurûş 60	Mahalle-i Debbağan gurûş 55 08
Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 95	Mahalle-i Alidede gurûş 80	Mahalle-i Kantârân gurûş 80	Mahalle-i Karasoku gurûş 200
Mahalle-i Eskihamam gurûş 330	Mahalle-i Taşçıkan gurûş 120	Mahalle-i Mermerli gurûş 215	Mahalle-i Hamamkurbı gurûş 190 18
Mahalle-i Handan gurûş 135	Mahalle-i Hocavezir gurûş 95 05	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 55	Mahalle-i Dervişpâşâ gurûş 40
Mahalle-i Ansafzâde gurûş 50	Mahalle-i Tekkekurbı gurûş 75	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 15	Mahalle-i Şeyhzâde gurûş 50
Mahalle-i Zimmiyyân gurûş 550	Mahalle-i Bağçeciyân-ı Adana gurûş 900 080		

Yektin-----
 gurüş
 6165 yalnızaltıbinüzaltmışbeş gurüşdur
 0231 buçuk yalnızikiyüzotuzbir buçuk gurüşdur.

B. 39 S. 25

Medine-i Adana mahallâtından Kayalıbağ mahallesi sâkinelerinden zât-ı ta'rif-i şer'le ma'rûf olan Hatice binti Musa nâm hâtun meclis-i şer'-i şerif-i lâzımı't-tevkirde erbâb-ı tımârdan işbu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb işbu tarihe gelince silk-i mülk-i sahihimde münselik mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafından Mü'mine hâtun ve bir tarafından Kandilci oğlu ve bir tarafından Emir Halil menzilleri ve taraf-ı rabi'i tarik-i 'âmm ile mahdûd iki bâb tahtani oda ve kenif ve bir miktar havlu-yı müştemil menzili ve Şeref cânibi divarına mulâhik üç bâb dükkanımı tarafından icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey-i bât-ı sahih-i şer' ile el-yevm semen-i misli olan yüzyirmi gurûşa işbu merkûm Mehmed Sipâhi'ye bey' ve teslim ve temlik oldahi iştira ve kabûl ve tesellüm ve temellük edüb semen-i mübeyyi'-i mezkûrı yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ve kabz eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdud-ı mezkûrı müşteri-yi merkûm Mehmed Sipahi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfidır keyfemâ yeşâ' ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde ğıbbe't-tasikîş-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşar fi şehr-i rebî'u'l-ahâr li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

el-Hac 'Osmân Efendi Kâtib, 'Abdullah Efendi Kâtib, es-Seyyid Hacı Hüseyin Ser-muhzırân, es-Seyyid el-Hac Mehmed Çopurzâde, el-Hac Hasan Ağâ Beğ Çeşimzâde, Erbek el-Hac Mehmed Sipahi

B. 40 S. 26

Budur ki İşbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb olmak üzere Adana menzili idâresiçün menzilci 'Abdülkadir Beşe'ye virilecek taksîd-i evvelisi beşbin gurüş bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve eşrâf-ı re'y ve ma'rifetleriyle umur-ı vilayetiçün şehr vekili es-Seyyid Hüseyin Çelebi'ye verilecek üçbinbeşyüz gurüş ve Pikâr nâm mahalde vaz' olunan sekbanelere rebî'u'l-ahar ve cemaziye'l-evvel iki ilik 'ulufe ve rûziye ikiyüz gurüş Kâtibağazâde Mehmed Efendi 'atık konak icaresi yüzelli gurüş ve Battal Ağâ'nın mutâbık eylediği altıyüz gurüşdan ibrâ-i vakt mukabele üçyüz gurüş ve mestan ve hakkı kârban serây iki han ta'mirât masârıfı için 'Osmân Ağâ'ya verilecek ikiyüz gurüş hazeriye emiri getiren Sadık Ağâ Çukadârına hizmeti yüz gurüş hâlâ Mütessellim Pir Mehmed Ağâ yediyle ol emr-i 'atiyye getirenlere verilen sekseüçbuçuk şehr vekili

Hüseyin Çelebi'nin eylediği masarîf-ı müteferrikası yüzyetmiş gurûş selhaşûr hazret-i şeh-r-yârı Ahmed Beğ Efendi'ye rûziye üçyüzyirmiüç gurûş ve hazeriye salyanesinden mümteni' u'l-husûl olan mahallât bakayasından yetmişdört gurûş ve sarrâfiye on gurûş ve tahsiliyye ikiyüzelli gurûş ve harc-ı bâb elli gurûş ve harc-ı naktar-ı imzâ yediyüzelli gurûş ve harac-ı bâb-ı mahkeme yüz gurûş kalemiye yirmi gurûş ile min haysü'l-mecmu' yalnız onbirbinikiyüzseksen buçuk gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve eşrâf ve ahali ma'rifetleri ve ma'rifei's-şer'le 'âla vechi't-ta'dil 'âmiyye tevzi' defteridir ki ber-vech-i atî zikr olunur hurrîre fî'l-yevmi'l-i-ışrin fî şeh-r-i cemâziyel-evvel li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Kaza-i Yüreğir	Mahalle-i Canibi's-şehr	Nefs-i mahallât-ı Adana
gurûş	gurûş	gurûş
1410	205	9165 buçuk

Derun ser defterde mestûr meblağ-ı mezkûrdan ğayri bundan akdem tevzi' olunan hazeriyye salyanesinden ba'zı mahallâtta ikiyüzellibeş gurûş bakâya kalmağla mümteni' u'l-husûl olan mahallelerin yetmişdört gurûş bakâyası derûn-ı deftere mevzu' mümkinu'l-husûl olan mahallerin yüzseksenbir gurûş bakayaları yine mahalleleri esâmiyeleri tahtına terkîm ve mahallelerinden tahsil olmak bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yânın re'y ve istikvâbları olmağın mahallât-ı mezkûrânın müfredât defteridir ki ber-vech-i atî zikr olunur hurrîre fî't-tarihi'l-mezbûr.

Mahalle-i Neccerân gurûş 360	Mahalle-i Kuruköprü gurûş 250	Mahalle-i Bâb-ı Tarsus gurûş 360	Mahalle-i Hamamkurbi gurûş 270 kûsür 17
Mahalle-i Ağâmehmed gurûş 157 buçuk	Mahalle-i Yarbaşı gurûş 187 buçuk	Mahalle-i Çınarlı gurûş 175	Mahalle-i Kayalıbağ gurûş 370
Mahalle-i Harabbağçe gurûş 67 buçuk	Mahalle-i Serracan gurûş 75	Mahalle-i ÇukurMescid gurûş 180 kûsür 2	Mahalle-i Sufibağçe gurûş 247 kûsür 8
Mahalle-i Halhal gurûş 45	Mahalle-i Baytimur gurûş 52 buçuk 3 kûsür	Mahalle-i Sugediği gurûş 100	Mahalle-i Mestanzade gurûş 105
Mahalle-i Kasbbekir gurûş 150 13	Mahalle-i Sarıyakub gurûş 107 buçuk	Mahalle-i Yurtan gurûş 142 buçuk	Mahalle-i Paşanebi gurûş 90

Mahalle-i AkçaMescid gurüş 85 6 buçuk	Mahalle-i Cami-i Cedid gurüş 95 7 kûsür	Mahalle-i Emirler gurüş 95	Mahalle-i Debbağan gurüş 85
Mahalle-i Şeyhmustafa gurüş 142 26 buçuk	Mahalle-i Alidede gurüş 120	Mahalle-i Kantârân gurüş 120	Mahalle-i Karasoku gurüş 300
Mahalle-i Eskihamam gurüş 395 10 kûsür	Mahalle-i Taşçıkan gurüş 185	Mahalle-i Mermerli gurüş 322	Mahalle-i Hamamkurbı gurüş 387
Mahalle-i Handan gurüş 203 buçuk	Mahalle-i Hocavezir gurüş 145 15	Mahalle-i Sucuzâde gurüş 82 buçuk	Mahalle-i Dervîspâşâ gurüş 60
Mahalle-i Ansafzâde gurüş 80	Mahalle-i Tekkekurbı gurüş 100 5 kûsür	Mahalle-i Eskiçarşı gurüş 15	Mahalle-i Zimmiyyân gurüş 825 43
Mahalle-i Bağçeha-i Adana gurüş 1350			
Yekun gurüş 9165 185 buçuk	yalnız dokuzbinyüzaltmışbeş buçuk gurüşdur yalnız yüzseksenbir gurüşdur.		

B. 41 S. 27

Medine-i Adana da Baytimur mahallesinde sâkine zât-ı ta'rif-i zeyl-i vesıkada muharreru'l-esâmi-yi müslimîn ta'rifleriyle ma'rufe olan Ümmühan binti Halil nâm hâtûn meclis-i şer'-ı şerîf-i enverde zevc-i dâhl-i muhâlî'ı işbû sâhibü'l kitâb 'Abdullah bin İbrâhim mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idûb mezbûr 'Abdullah zevcem olûb beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma' kud-ı 'aliyye olan üçyüz gurüş mihr-i mü'eccelim ile nafaka-i iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'unet-i süknâm dahî kendî üzerime olmak üzere zevcem merkûm ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hal' olduğım da oldahî hal'-ı mezbûrî ba'de'l-kabûl hukuk-ı zevciyete müte'allık 'amme-i da'avî ve kâffe-i mutâlebâdan herbirimiz aharın zimmetinî ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve iskât ve herbirimiz aharın ibrâsınî kabûl eyledik didikde ğıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı fi'l-yevmi's-sâni ve'l-işrin fi cemâziye'l-evvel lisene seman ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

el-Hac Seyyid Musa Ağa bin el-Hac Süleyman, Hüseyin Efendi Mercanzâde, Nakibu'l-esrâf es-Seyyid Mehmed Sa'id Efendi, Dervişpâşâzâde Hüseyin Beğ, el-Hac Selim bin 'Abdullah, es-Seyyid el-Hac 'Abdurrahman, el-Hac 'Osmân Efendi Kâtib, 'Abdullah Efendi Kâtib, Mehmed Efendi Ağâzâde

B. 42 S. 28

Medine-i Adana mahallatından Kıntazâde mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Serdengeçdi Ağâlarından Salih Ağa ibni Mehmed nâm kimesnenin verâsetî zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma binti 'Osmân nâm hatun ile sulbiye-i kebire kızı Zeyneb ve li-ebeveyn er karındâşları el-Hac Ahmed ile ğaib 'ani'l-belde Mustafa'ya münhasıra ve tashih-i mes'elesleri onaltı sehmden olûb sehâm-ı mezbûreden iki sehmi zevce-i mezbûre Fatma'ya ve sekiz sehâmı mezbûre Zeyneb ve üçer sehâmı merkûman el-Hac Ahmed ile Mustafa'ya isâbeti lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra verese-i merkûmundan mezbûr ve Hacı Ahmed meclis-i şer'-i hâtır-ı lazımu't-tevkirde tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse vâzıkâ'l-yed olan işbû hafızû'l-kitâb mezbûre Zeyneb'in zevci ve tarafından husus-ı atîl-beyâna vekil olduğu zât-ı mezbûreyî bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye 'ârifân olan Seyyid Hasan bin 'Ali ve Yusuf bin 'Abdulkeşan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hafız Mahmud Efendi ibni Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mûrisim karındâşım merkûmun terekesinden Şirmanlı nâm mezra'ada ve üç bir tarafından Hüseyin Efendi ve bir tarafından el-Hac 'Osmân Efendi ve Mahmud Çelebi bağları ve bir tarafından Emir Halil oğlu tarlası ve taraf-ı râbi'i tarık-ı 'âmm ile mahdûd ve tahminen kırk dönüm mülk bağların ber-mucib tashih-i hisse-i irsiyye-i şer'iyyemi taleb iderum su'al olunub takrir-i tahrir ve gürumu'l-hudûd-ı (?) mezkûrdan hisse-i şer'iyyem alıverilmek murâdımdır didikde ğıbbe's-su'al vekil-i merkûm cevâbında zevcesi mezbûrenin bağ-ı mezkûr vaz'-ı yedini ikrâr lakin babası müteveffâ-yı merkûm Salih hâl-i hayatında müvekkilem mezbûreye şuhûd mahzarında hibe-i sahih-i şer'iyye-ile hibe ve temlik ve arazisi dahî bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz ferağ ve tefvîz edüb oldahi mahalleri hibede ittihâb ve kabz ve kabûl ve arazisi dahî tefviz edüb ol-vechle mülk-i mevhubesi olmağla zabt ider deyü altmışdört rebî'u'l-evveli tarihiyle mevruh-ı mezra'a-i mezkûr ve Sipahisi 'Osmân hizmetle mahtum bir fi'ata ma'mûleye temlik-i ibrâz ve nazar olundukda mazmûnî min külli'l-vucuh vekil-i merkûmun takririne mutabık olmağın ğıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr vekil-i merkûmdan ber-vech-i muharrer takrir-i meşruhasına muvafık beyyine taleb olındıkda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müsliminden Çınarlı mahallesi ahalisinden Kara 'Ali oğlu Hüseyin bin 'Abdurraman ve Kantarân mahallesinden el-Hac İsmail bin el-Hac Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâdete meclis-i şer'a hâzırân olûb

istişhâd olındıkda fi'l-hakika müteveffâ-yı merkûm Salih Ağa hâl-i hayatında tarih-i mezkûrda gürüm-i mahdûd-ı (?) mezkûrî mezra'ası mutasarrıfı 'Osmân Sipahi ma'rifeti ma'nûn-ı mersûm aldığı temessük ile kızı mezbûre Zeyneb'e hibe-i sahih-i şer'iyye ile hibe ve temellük eyledi bizler bû hususa bû vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî iderûz deyû bizleri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye idüb ba'de't-ta'dîl ve't-terkime şehâdetleri makbûle olmağın bu vechle müdde'î-yi mezbûr Hacı Ahmed bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda bi-vech-i şer'î mu'arazadan men-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi'l-'âşir min şehri-i cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Hacı Mehmed Efendi ibni Musa, 'Abdullah Efendi Kâtib, el-Hac 'Osmân Efendi Kâtib Mehmed Ağâbegzâde, Seyyid Hacı Musa 'Alemdâr, Mahmud Efendi Kasmîzâde, Mu'acceru'l-'ulema es-Seyyid Mehmed Efendi Ğanizâde, Mu'acceru'l-'ulema Hüseyin Efendi Karkanzâde Ahmed Ser-muhzır'ân, Molla Hüseyin bin Abdülfettah..ve gayruhum

B. 43 S. 29

Davud Ağâ'nın hücceti

Medine-i Adana mahallâtından Durmuşfakiyye mahallesi sükkânından Mustafa Ağa bin Ahmet nâm kimesne şer'i hâtır-ı lâzımı't-tevkirde Süfibağçe mahallesi sükkânından râfi'u'l-kitâb Davut Ağa bin Şa'ban nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm edüb medine-i mezbûrede vâki' merhûm Ramazan oğlu evkâfına bundan akdem bâ-berât-ı şerif-i 'âli-şân müteveli olan Fevzi Mehmed bin zâde Hüseyin bin tarafından kâim-kâm müteveli olduğum halde vakf-ı mezbûr mülhakâtından Yüreğir Kazâsına tabi' Pınar mezra'a ellibeş senesini receb-i şerif ğurresinden bir sene tamamına değin zabt etmek üzere binotuz gurûşa şerikî müteveffi Mahmud Efendi ile işbu merkûm Davut Ağa'ya bi'l-vekâle iltizâm ve bedel-i iltizâmî merkûmân yedlerinden ber-vech-i peşin bi'l-vekâle kabz ve vakf-ı mezkûr mürtezikaları vazifesine sarf edüb bedel-i merkûmu hîn-i kabzda eğer mezra'a-i mezbûra sene-i merkûmda sizlere zabtî müyesser olmaz ise meblağ-ı mezkûra ben bi'l-emr ve'l-kâbûl kefil ve zâmin olub ve mezra'a-i merkûmenin zabtî merkûmâne müyesser olmamağla işbu merkûm Davud Ağa kefâletime binâen (benden) bundan bedel-i merkûmdan nisf hissesi olan beşyüzonbeş gurûşu hükm-ü hâkimü's-şer'le ahz itmekle benim husus-ı mezkûra fa'âliyetim ğayr-ı sahih olmağla benden ahz eylediği meblağ-ı mezkûrî talep ederim su'al olunub takrir-i tahrir ve mu'ceb-i şer'isi icra olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-su'al merkûm Davud Ağâ cevâbında meblağ-ı mezkûrî müdde-i-yi merkûmın kefâletine binâen hükm-i hakimü's-şer'le aldığını ikrâr lakin müdde-i-yi merkûm bana def' ve teslim eylediği meblağ-ı mezkûrî ehl-i vezâyife verdiğine binâen müteveli-yi merkûm azlinden

sonra mütevellî olan Mehmed Beğ ile muhasebe-i vakfî irât'et eylediklerinde hesâbına mahsûb ve zimmetinde zuhûr eden mâl-ı vakıfıdan ferûnhâde etmekle ol-vechle cânib-i vakıfıdan istifa eyledi deyû def'le mukâbele edecek ğibbe'l-istintâk ve'l-inkâr râfî'-i merkûmdan def'-i meşruhasına muvâfık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müsliminden Mercânzâde Hüseyin Efendi ve Battal Mahmed Ağa ve Çopurzâde Mustafa Ağa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olûb istişhâd olındıkda fi'l-hakika müdde'-i-yi mezbûr Mustafa Ağâ'nın işbu merkûm Davua Ağâ'ya bi'l-kefâle hükm-i hakimü's-şer'le verdiği beşyüzonbeş gurûşu mütevellî-yi lâhık Mehmed Beğ ile muhasebe-i vakfî irâ'et eylediklerinde ehl-i vezâyife verdüm deyû takririne binâen hesâbına mahsûb zimmetinde zuhur eden mâl-ı vakıfıdan ferûnhâde itmekle cânib-i vakıfıdan istifa eyledi bizler bu hususa bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî iderûz deyû herbirleri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idûb şahâdetleri ba'de'l-kabûl ve't-tezkiye makbûle olmağla mûcibiyle müdde'-i-yi mezbûrun merkûm Davud Ağâ'dan bi-vech-i şer'î mu'arazadan men-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındî hürrire fi'l-yevmi's-sabî' ve'l-'işrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____hâl

'Abdullah Efendi Kâtib, 'Osmân Efendi Kâtib, es-Seyyid Hacı Hüseyin Çelebi Ser-muhzıran, Ahmed Ser-muhzıran, es-Seyyid Hüseyin vekîl-i da'vâ-i Adana, el-Hac Mustafa Ağa Halefzâde, Mehmed Ağa Serdâr-ı sâbık, es-Seyyid Hüseyin Serdâr-ı sâbık, Mehmed Efendi Ağâzâde.

B. 44 S. 30

Nafaka hücceti

Medine-i Adana mahallâtından Sûfibağçe mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Mustafa Beşe bin Hüseyin nâm müteveffanın sulbiye-i sağıra kızı Emine'nin kıbel-i şer'den mansûbe bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyye-i mansûbesi vâlidesi işbu râfî'u'l-vesika Fatma binti Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelam edûb vasiyyesi olduğum işbu sağıra-i mezbûre Emine zevcim müteveffâ-yı mezbûrın firâşından hâsıla ve benden mütevellide ve hala çuka'l-hıdane hicr ve terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâç ile muhtâç olmağla sağıra-i mezbûrenin bâbâsı müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Beşe'den irsen intikâl eden emvâl-i mevrûsesinden kadr-ı ma'rûf nafaka kisve-yi bâhâ farz ve takdir olmak bi'l-vesâye ve bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikte hâl-i minvâl-i muharrer olduğu zeyl-i vesikada muharrerü'l esâmi-yi müslimin ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olmağla hâkim-i mevkî'-ı sadr-ı kitab tûba lehu ve hüsn-i me'âb Efendi hazretleri sağıra-i mezbûreye nafaka ve kisvesiçün tarih-i kitabdan

beher yevmi üçer pâre ve farz ve takdir edüb meblağ-ı ma'rûz-ı mezkûrî sağıra-i mezbûrenin nafaka ve kisvesine harç ve sarfa ve vakt-i zaruretden istidâneye veledi'z-zafer bâbâsı müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikâl eden mâl-ı mevrûsuna rucu'a validesi ve hâzanesi mezbûre Fatma'ya izn-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sanî ve'l-îşrin min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Molla Mehmed Akça Tenvilizâde, 'Ali Beşe bin Mehmed, Tefsîrî Mehmed Efendi, el-Hac 'Osmân Efendi el-İmâm-ı mahalle-i Sûfibağçe

B. 45 S. 30

Medine-i Adana mahallatından Kantâran mahallesinde sakin iken bundan akdem vefât iden Serdengeçdi Ağâlarından Salih Ağâ ibni Mehmed bin 'Osmanzâde nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhesi Fatma binti 'Osmân nâm hâtun ile sulbiye-i sağır kızı Zeyneb ve li-ebeveyn er karındâşî Hacı Ahmed ve Mustafa fi ğâibi 'ani'l-belde münhasıra olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra verese-i merkûmun taleb ve iltimaslarıyla müteveffâ-yı merkûmun terekesi tahrîr ve tahmin-i sahih ile takvîm olunan muhallefât defteridir ki ber-vech-i atî 'ale'l-esâmi zıkr ve bey' ve tafsîl-i 'ayân olunur fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-îşrin min rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Müftî karyesinde vâki' hanû'	Karye-i mezbûrda öküz	Karye-i mezbûrda mevrû' hinta	Mevrû' şa'ir	
gurûş 6	'aded 3 gurûş 45	kile 7 gurûş 45	kile 7 gurûş 28	
Karye-i mezbûrda alât-ı mansûb gurûş 7	Bağçe öküz 'aded 3 gurûş 45	Bağçede mevrû' hinta kile 2 gurûş 6	Mevrû' şa'ir kile 1 gurûş 4	Def'a oda bağçede mevrû' hinta kile 3 gurûş 6
Def'a mevrû' şa'ir kile 3 gurûş 7	Def'a öküz 'aded 3 gurûş 30	Def'a bağçede alât-ı mansûb gurûş 5	Müftî mezra'a'sında şeriki zimmetinde gurûş 100	Def'a şeriki fulan zimmetinde gurûş 107
Oda bağçede şeriki zimmetinde gurûş 9	'Uhdesinde olan bağçede öküz 'aded 2 gurûş 30	Bağçede mevrû' şa'ir kile 1 gurûş 6		Bağçe-i mezbûrda bargir re's 1 gurûş 15
Def'a kısarak re's 1 gurûş 10	Oda bağçede bargir re's 2 gurûş 20	Def'a bargir ve kısarak re's 3 gurûş 35	Bağçe-i mezbûrda alât-ı mansûb gurûş 3 buçuk	Yaylakda vâki' menzil gurûş 30

Derûn kuyuda mevcûd hinta kile 100 gurûş 235	Def'a şa'ir kile 30 buçuk gurûş 41	Kına kintâr 7 buçuk gurûş 150	Def'a kına kintâr 3 buçuk gurûş 50	
Simli kılıç 1 gurûş 15	Kadâre topuz ve. gurûş 6	Müsta'mel bâce kürk gurûş 10	Köhne heybe 1 gurûş 3	Köhne sâye 1 gurûş 3
.....		Karşâk 1 gurûş 3 buçuk	Köhne kavuk sarık 1 gurûş 1 buçuk	Yatak kât 1 gurûş 10
Hâriciye döşeme gurûş 15	Harâr 2 gurûş 2	Mâkâlât-ı hâne gurûş 8	Dahiliyye döşeme gurûş 10	
Tecmelethâne gurûş 10				

Yekûn -----

gurûş

1264 buçuk

Yalnız binikiyüzaltmışdörtbuçuk gurûşdır.

Mine'l			-ihracât
Techîz-i tüfenkçi gurûş 60	Resm-i kıymet-i 'ad î gurûş 31 buçuk	Kâtibiyye gurûş 4	Nâzırıyye gurûş 4
Çukadâriyye gurûş 4	İhzâriyye ve kaydiyye gurûş 4	Mühr-i müsbit ikrâr-ı sâire'l-mezbûr gurûş 100	 müsbit zevce'l- mezbûre behâret Süleyman ve hafız Mamud gurûş 112
	Yekûn gurûş 389 buçuk		

Sahihu'l

gurûş

985

-bâkî

Hisse-izevce-i mezbûre gurûş meblağ 123 36	Hisse-i binti'l-mezbûre gurûş meblağ 492 204	Hisse-i ahi'l-mezbûr Ahmed gurûş meblağ 184 99	Hisse-i ahi'l-mezbûr ga'ib Mustafa gurûş meblağ 184 99
Taksîm-i ğayr-ı kâbil meblağ 16			

B. 46 S. 31

'Alidede mahallesinin konak hücceti

Medine-i Adana'da 'Alidede mahallesi İmamı Şeyh Mustafa Efendi ve mütevellisi Usta Mustafa ve ahalisinden Molla Ahmed ve es-Seyyid Mustafa ve el-Hac Ahmed Sarrac Seyyid Meste Yusuf ve sayir mazbûtu'l-esâmi kimesneler meclis-i şer'-i şerif-i enverde 'ulema ve suleha ve sayir ahâlî ve fukara-i zu'afâ'nın 'amme-i umurlarına cümle ma'rifetî ve ma'rifet-i şer'le şehri

Kethudası nasb ve ta'yin olunub ve kibel-i şer' den redd-i cevâba me'zûn olan es-Seyyid Hüsey'in Ağa ibni nâm kimesne mahzarında herbiri şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm edüb merkûm Ramazanoğlu evkâf mülhakatından serây-ı kebîr in kible tarafında vâki' harabe-i müşerref olan yalnız göz ve kirman üzerinde vilâyet tarafından müceddidin binâ ve inşâ olunan bir bâb vakf-ı mahalle-i menzil taraf-ı vakıfdan ma'mûleye temessük mücibince binyüzaltmışyedi sene-i şevvâl-i şerifi ğurresinden beher sene cânib-i vakfa onar gurûş vermek üzere taht-ı icâre ferde olub öteden berü Eyâlet Vâlileri vüzerâ Efendilerimiz sâdet ve ecilleri ile medine-i merkûma teşriflerinde ittibâ'ından mahallata tevzi' ve taksim olunan konaklardan Matarıcıbaşılar mahallemize ta'yin ve tahsis olunub bizim mahallemize ta'yin olunan sâlifü'z-zikr Matarıcıbaşılarını menzil-i mezkûrda iskân ve sâyir mahallâta nuzûl eden konakları ahali-yi mahalle tevcihiyle ru'yet ederler ise bizler dahî ol-vechle mahalle-i merkûmda ru'yet murâd eylediğimizde şehir Kethudâsı merkûm es-Seyyid Hüseyin Ağa redd ile cevâb eder su'al olunub mu'ârazası men' olunmak matlubumuz dedikleride ğıbbe's-su'al merkûm es-Seyyid Hüseyin cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ve i'tirâf etmeğin mucibince mahalle-i merkûm ahalîleri öteden berü mahallelerine tahsis olunan Matarıcıbaşılarını taht-ı icârelerinden olan mahalle-i merkûmda ber-mu'tâd-ı kadim olageldiği vech üzere ru'yet eyledikçe mahallelerine sâyir konak ile tazyik etmemek üzere şehir Kethudâsı merkûm es-Seyyid Hüseyin Ağa'ya tenbih-i birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olunur fi'l-yevmi'l-âşâr min şehir-i cemâziyel-'l-ahar li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf

Şuhûdu'l_____ -hâl

Hacı 'Osmân Efendi, Hâlet 'Abdullah Efendi, Yekçeşim zâde el-Hacı Hüseyin Ağâ, zâde Mehmed Ağâ nâ'il-i evkâf, Hasefzâde 'Osmân Ağâ, Selefzâde el-Hac Mustafa Ağâ ve gayruhum.

B. 47 S. 31

Vech-i tahrir-i hurûf budur ki merhum Ramazanoğlu mülhakâtından sâ'ir-i kebîr kurbunda vâki' harabe-i müşerref-i 'örfiye hâlinde mevcûd olan Balğirgöz zikr olan harc-ı edâ üzerine 'Alidede mahallesinin mahsûs ve müte'ayyin Vâliler geldiklerinde Adana'da bervâ konakları olan Matarıcıbaşları için konak binâ olunmak üzere 'arsa-i mezbûre icâr. senevî on gurûş icâre ile mahalle-i mezbûr İmâmı ve mütevellisi ve sâyir ahalîleri tâlib ve râğib olmaları işbu binyüzaltmışyedi senesi ğurresinden olmak üzere icâr olunub onlar dahî minvâl-i muharrer üzere isticâr ve kabûl edüb işbu zabtları kibel-i zimmetden yedlerine temessük verilmiştir gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mahalle-i mezbûr ahali si zikr olunan Balğirgöz harc-ı edâ 'arsası üzerinde konak olan Mataracıbaşları için odalar ve ahur bina edüb senesine taraf-ı vakfa zikr

olunan on gurûş icâre edâ ve teslim eyledikten sonra mahalle-i mezbûrun mahsûs Mataracıbaşıları için konakları olub tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir ferd mâni' olmayalar hurrîre fî gurre-i muharremu'l-harâm sene 168

Mehmed Beğzâde
Kâ'm-i makâm-ı müteveli

'Osman 'Ansafzâde
Kâ'im-i makâm

B. 48 S. 32

Medine-i Adana sükkânından olub hâlâ Eyâlet-i mezkûre Vâlisi vezir-i mükerrrem devletlü Mustafa Pâşâ yesserallahu mâ yürîd vemâ yeşâ hazretleri kibel-i 'âliyelerinden Mütessellim olan zahru'l-eşbâh Yiğitbâşı Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzîmü't-tevkîrde Mermerli mahallesinde mümekkine olub zâtî zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî kimesneler ta'rifleriyle mu'arrefe olan işbu hâkile's-sefer Numam veled-i Merkiz nâm Nasrâniye muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm edüb bundan akdem mahalle-i mezbûre mütemekkinelerinden iken hâlike olan Eltun nâm Nasrâniyenin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfe olmayub terekisi beytü'l-mâle 'ayid olmağla hâlike-i mezbûrenin mahalle-i mezbûrede vâkî tarafeyni mesfûre Numam ve bir tarafı Emir Hasan menzilleri ve taraf-ı râbî-i tarik-i 'amm ile mahdûd bir bâb tahtani oda ve bir miktâr havlu-yı müştemil menzil vezir-i müşârun ileyh hazretleri tarafına râcî olunmağın savb-ı şîrânelerinden me'mûriyetim hesabıyla menzil-i mezkûr mücmile't-tevâbi ve'l-levâhık tarafından icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey-i bât-ı sahih-i şer'î ile el-yevm semen-i misli olan ellibeş gurûş işbu mezbûre Numam Nasrâniyye'ye bey' ve teslîm ve temlîk oldahî iştirâ ve kabûl ve temellük ve tesellüm edüb semeni bey'-i mezbûr ellibeş gurûş mesfûre Numam yedinden tamâmen canib-i beytü'l-mâl için ahz ve kabz eyledüm fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Nasrâniyye'nin yed-i mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır keyfemâ yeşâ ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdiki'-ş-şer'i mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrin şehir-i cemâziye'l-ahâr li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Muharreru'l-âyan el-Hac 'Ali Ağa Serdâr-ı Sabık, Seyyid Hacı Musa 'Alemdâr, Molla İsmail Kâtib, 'Abdullah Efendi Kâtib, Ahmed Ser-muhzırân

B. 49 S. 33

Budur ki. Şehsuvârzâde devletlü inâyetlu Mustafa Pâşâ yesserallahu mâ yeşâ` ve mâ tuhtâr. .... taraf-ı saltanat-ı ‘aliyyeden bâ-fermân-ı ‘âlî ba`zı umûr-ı mühimmeye me`mûr buyrulduğuna mahalle ve ârâmlarında kemâ fi'l-eslâf verile gelen ecnâs-ı zehâyiri mütâlebe-i ‘aliyyeleri. İslâm İbrahim Ağa mübâşeretle şeref-vurûd eden buyrıldı-yı ‘aliyyelerine imtisâlen taraf-ı. ‘aliyyelerine verilen zâhire bahâ beşbinbeşyüz gurûş ve hârc-ı bâb üçyüz gurûş ve hizmet-i mübâşeret ikiyüz gurûş ve bundan akdem menzil Salyânesine Şeyhzâde mahallesine sehve vaz` olunan kırk gurûş ve hârc-ı defter-i imzâ ikiyüzelli gurûş ve hârc-ı ‘ilâm elli gurûş ve hudâmiye elli gurûş ve kalemiye on gurûş ve sarrâfiye on gurûş ile min haysu'l-mecmu` yalnız altıbindörtüyüzon gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle ‘ulema ve suleha ve a`yan ve eşrâf ve ahâli ma`rifeti ve ma`rifet-i şer`le tevzi` defteridir ki ber-vech-i atf zikr olunur hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâziye'l-ahâr li-sene semân ve sittin ve mi`e ve elf.

Kaza-i Yüregir

gurûş

800

Nâhiye-i Cânibi's-şehr

gurûş

400

Nefs-i mahallat-ı Adana

gurûş

5210

Bâlâda tastîr olunan meblağ-ı mezkûrdan nefsi-i şehr-i mahallatına isâbet eden yalnız beşbinikiyüzon gurûşun ‘ale't-ta`dîl cümle ittifaklarıyla müfredâd defteridir ki beyân olunur hürrire fi't-târihi'l-mezbûr

Mahalle-i

Neccerân

gurûş

201

Mahalle-i

Ağâmehmed

gurûş

89

Mahalle-i

Harabbağçe

gurûş

39

Mahalle-i

Halhal

gurûş

31

Mahalle-i

Kasbbekir

gurûş

86

Mahalle-i

Kuruköprü

gurûş

201

Mahalle-i

Yarbaşı

gurûş

110

Mahalle-i

Serracan

gurûş

43

Mahalle-i

Baytimur

gurûş

31

Mahalle-i

Sarıyakub

gurûş

96

Mahalle-i

Bâb-ı Tarsus

gurûş

201

Mahalle-i

Çınarlı

gurûş

105

Mahalle-i

ÇukurMescid

gurûş

101

Mahalle-i

Sugediği

gurûş

60

Mahalle-i

Yurtan

gurûş

81

Mahalle-i

Hamamkurbı

gurûş

101

Mahalle-i

Kayalıbağ

gurûş

115

Mahalle-i

Sufubağçe

gurûş

145

Mahalle-i

Mestanzade

gurûş

60

Mahalle-i

Paşanebi

gurûş

51

Mahalle-i Saclıhamid gurûş 56	Mahalle-i Hacıhamid gurûş 68	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 59	Mahalle-i Dürmuşfakiyye gurûş 56
Mahalle-i AkçaMescid gurûş 51	Mahalle-i Cami-i cedid gurûş 51	Mahalle-i Emirler gurûş 51	Mahalle-i Debbağan gurûş 48
Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 81	Mahalle-i Alidede gurûş 61	Mahalle-i Kantârân gurûş 67	Mahalle-i Karasoku gurûş 167
Mahalle-i Eskihamam gurûş 290	Mahalle-i Taşçıkan gurûş 101	Mahalle-i Mermerli gurûş 185	Mahalle-i Hamamkurbı gurûş 161
Mahalle-i Handan gurûş 114	Mahalle-i Hocavezir gurûş 81	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 51	Mahalle-i Dervişpâşâ gurûş 34
	Mahalle-i Tekkekurbı gurûş 61	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 12	Mahalle-i Zımmiyyân gurûş 468
Mahalle-i Bağçeciyan gurûş 760			
Yekun----- gurûş 5210	Yalnız beşbinikiyüzon gurûşdır		

B. 50 S. 34

‘An ‘aslı Harput ahalisinden olub. bi’l-müsâfıreten medine-i Adana’da ‘Abdülkerim Ağâ hânında mümekkin iken târih-i kitabdan yirmi gün mukaddem firâr ve ğaybet eden.terk eylediği ber-mûcib defter-i müfredat eşyâ-yı mevcûdesi. Neccârân mahallesi sukkânından işbu sâhibu’l-kitâb Sarı Velizâde demekle ‘arif ‘Osman Ağâ bin Hasan nâm kimesne. dindar ve müstekım ve tama’dan ‘âri ve her vechle layık olduğu zeyl-i vesikâdan mestûru’l-esâmi-yi müslimin meclis-i şer‘a haber vermeleriyle ğâ’ib-i mesfûrun mevcûdesini ber-mûcib defter-i müfredât zabt ve zuhûrına tevkıf-ı hıfz ve zuhûrında mesfûr Melyik zımmiye li-ecli’t-teslim kıbel-i şer‘den merkûm ‘Osmân Ağâ’yı hâkim-i mevkı’-i sadr-ı kitâb tuba lehu ve hüsn-i me‘ab Efendi hazretleri kayyum nasb ve ta’yîn edüb merkûm dahî hizmet-i merâmını edâya müte‘ahhid olmağın bi-hazihi’l-vesika ketb-i tahrîr yedine vaz’ ve i’tâ olundu hürrire fi’l-yevmi’l-‘aşar min şehr-i recebül’-ferd li-sene semân ve sittin ve mi’e ve elf

Şuhûdu'l _____ -hâl

Hacı 'Osmân Efendi Kâtib, 'Abdullah Efendi Kâtib, es-Seyyid Hüseyin vekil-i da'vâ, es-Seyyid Hüseyin: Ahmed ser-muhziran

B. 51 S. 34

Medine-i Adana mahallâtından Yurtan mahallesi sükkânından işbu hâfîzu'l-kitâb Seyyid 'Abdurrahman bin Musa nâm kimesne meclis-i hâtır-ı lâzîmu't-tevkirde yine mahalle-i mezbûr sakinlerinden olup zâtı zeyl-i vesikadan muharrer mestûru'l-esâmi kimesneler ta'rifleriyle ma'rûfe olan Emine binti Mahmûd nâm hâtun ile li-ebeveyn kız kârindâşı Hatice binti'l-mezbûr Mahmûd tarafından vekil-i şer'îsi ve zevcî Hasan bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrir-i kelâm idüb işbu vekil-i merkûm Hasan'ın zevcesi ve müvekkilesi mezbûre Hatice ile işbu hâzıra-i bi'l-meclis mersûme Emine nâm hâtunlar hâlâ zevcem olan Ümmügülsüm nâm hatun ile li-ebeveyn kız kârindâşları olup bâbâları müteveffâ-yı mezbûrdan ırs-ı şer'îyle muntekile olan mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafından 'Osmân Çelebi ve bir tarafından Pâtar oğlu İbrahim Beşe ve tarafeyni tarik-i 'âmm ile mahdûd bir bâb menzil derûnında yûbnâ iki aded odaları li-ecli't-taksîm bey'a tâlib olmalarıyla tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem işbu mezbûre Emine zevce-i evvel müteveffî Mustafa bin Mehmed nâm kimesne beni vekil etmekle vekilan-ı mezbûrân ile hâzır olduklarımız halde müslimin mahzarında beynlerimizde müzâ'vid ve rağbât-ı inkita'ından sonra ma'ruz-ı zikr odanın birini işbu merkûm Hasan'a doksanbuçuk gurûşa bey' ve semenini 'ala kader-i hisesihim beynimizde ba'de'l-iktisâm birisi dahi her kırksekiz gurûşa üzerinde karârdâd olmağla meblağ-ı mezbûrın onaltı gurûşu zevcem mezbûre Ümmügülsüm sülûs hissesine takas ve mukâseme ve otuziki gurûş sülûsân hisselerini taraflarına edâ ve teslîm eylemek üzere işbu vekil-i mezbûr Hasan ile müteveffâ-yı mezbûr Mustafa bana el-bey' ve't-temlik edüb bendahî iştirâ ve kabûl ve temlik edüb ol-vechle mülküm olmağla şimdi mezbûre Emine zabtuma muhâlefet eder su'al olunub takrîr-i tahrîr ve kasr-ı yedine tenbih olunmak matlûbumdur dedikte ğıbbe's-su'al ve'l-inkâr müdde-i-yi mezbûrdan dâ'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ihrârdan Seyyid Hüseyin bin Mehmed ve Bekir bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şahade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakika işbu mezbûre Emine zevce-i evvel müteveffâ-yı mezbûr Mustafa beni ve mezbûr Hatice zevcî işbu Hüseyin târih-i mezkûrda menzil-i mezbûrdan hisselerini ahz bey'a bizim hisselerimizde vekîl ta'yîn etmeleriyle vekîlân-ı merkûmân ise menzil-i mezkûrî kırksekiz gurûşa bey' ve temlik ve müdde-i-yi mezbûr ise iştirâ ve temlik eyledikten sonra zevcesi Ümmügülsüm hissesi onaltı gurûşî takâs ve makbûle olmağın bizler bu hususa şahidleriz ve şehâdet ederiz deyü herbirleri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye ve şehâdetleri ba'de't-tezkiye makbûle olmağla bu vechle menzil-i mezbûrdan mezbûretân Emine ve Hatice'nin kasr-ı yedine

tenbih-i şer'î-i birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis fi şehr-i receb li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Abdullah Efendi Kâtib, Mehmed bin Mehmed, Ebubekir bin Mustafa. Seyyid Hüseyin bin Mehmed ve gayruhum.

B. 52 S. 35

Budur ki İşbû sâl-ı meymenet iştimâlinde Eyâlet-i Adana Vâlisi vezir-i âsaf nezir devletlû Mustafa Pâşâ yessarallahu ve mâ yeşâ hazretleri mukaddem şeref nevâmelerinde ber mu'tâd-ı kadim verilegelen kudumiye üçbinbeşyüz gurûş ve dâ'ire-i 'âliyelerine üç günlük zahire behâ bin gurûş harc-ı bâb beşyüz gurûş ve hutbe emiri getiren silahşör hazret-i şehr-i yârî Ahmed Beğ Efendiye mukaddem deftere mevzu' bin gurûşdan fazla binbeşyüz gurûş ve mehterbâşı Ağa'ya üçyüz gurûş ebnâ-yı selâm İbrahim Ağa'ya rûziye yetmişiki gurûş ve Za'im Ağa'ya rûziye yüz gurûşdır mumâ ileyh hazretlerine hâric ez defter verilen rûziye yüzbeş gurûş bâş Çukadar Ağa'ya yüzyetmiş gurûş vilâyet tarafından orduya gönderilen Tüfenkçibaşıya elli altı gurûş koyun emiri getiren Tatara ve hizmet otuz gurûş Divân Efendisine buyruldu hizmeti ikiyüzelli gurûş Mısır-ı Kâhire'den asitâne-i 'aliyye'ye şerif eden hazinedâr-ı hazret-i şehriyârı Ağa'ya menzil bârgiri ücreti yüzelli gurûş konakçıya elli gurûş zahireciye elli gurûş ve üç günlük zahire için buyruldu getiren Ağa'ya yüz gurûş ücret vekil-i fukarâ yüz gurûş harc-ı defter-i imzâ beşyüz gurûş harc-ı bâb-ı mahkeme yüzelli gurûş kalemiye yirmibeş gurûş tevzi'ât defter-i akabinde vezir-i müşârûn ileyh hazretleri 'uhde-i 'âliyelerine ta'yin ve tahsîs kılınan i'vâz altmışsekiz senesine mahsûb imdâd-ı hazeriyeleri taksid-i sânisî üçbinüçyüzyetmişbeş gurûş ile tahsiliye bin gurûş sa'detlû Kethuda Beğ hazretlerine ikiyüzelli gurûş buyruldu getiren Ağa'ya hizmeti ikiyüzelli gurûş masârıf-ı serây ber-mucib defter-i müfredât vekil-i şehr mukaddem deftere mevzu' üçbinbeşyüz gurûşdan fazla ve zimmiyyân dört mahalleden kabz eylediği yüzyetmiş gurûşdan hâric bindört yüzseksen gurûş hazeriye emiri getiren Çukâdâra üçyüz gurûş icâre-i mahkeme elli gurûş harc-ı defter-i imzâ beşyüz gurûş ve harc-ı bâb-ı mahkeme yüzelli gurûş ve kalemiye yirmi gurûş ki min haysül'l-mecmu' iki defterden müctemi' olan yalnız onaltı bin yüz gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve ahâlî ma'rifetleri ve ma'rifeti's-şer'le 'ale't-ta'dil 'âmiyye-i tevzi'ât defteridir ki ber-vech-i atî zikr olındî fi'l-yevmi's-sâni min şehr-i recebül'ferd li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Kaza-i Yüregir	Nâhiye-i cânibi's-şehr	Kaza-i Sarıçam	Kaza-i Karakışla
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
1780	890	350	500
Kaza-i Dindarlı	Nefs-i mahallat-ı		
gurûş	Adana		
700	gurûş		
	11620		

Bâlâda tastir olunân meblağ-ı mezkûr onaltıbin yüz gurûşdan ber-mu'tad-ı kadîm 'ale'l- infirât terkîm olunduğu vech üzere kaza ve nevâhiye dörtbindört yüzseksen gurûş bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve ahâlî ma'rifetleri ve ma'rifeti's-şer'le ikrâr olunub onbirbinaltıyüz yirmi gurûş nefsi-i şehr-i mahallâtına bâkî kalmağla meblağ-ı bâkî-yi mezkûrın cümle mahallâta 'ale't-ta'dîl tevzi'at defterimiz olub ber-vech-i ati zikr olunur.

Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Neccerân	Kuruköprü	Bâb-ı Tarsus	Hamamkurbi
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
448	448	448	430
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Ağâmehmed	Yarbaşı	Çınarlı	Kayalıbağ
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
195	256	224	272
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Harabbağçe	Serracan	ÇukurMescid	Sufibağçe
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
80	93	224	260
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Halhal	Baytimur	Sugediği	Mestanzade
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
65 buçuk	65 buçuk	136	168
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Kasbbekir	Sarıyakub	Yurtan	Paşanebi
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
186	198	184	120

Mahalle-i Saclıhamid gurûş 115	Mahalle-i Hacıhamid gurûş 160	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 135 buçuk	Mahalle-i Durmuşfakiyye gurûş 120
Mahalle-i AkçaMescid gurûş 112	Mahalle-i Cami-i cedid gurûş 112	Mahalle-i Emirler gurûş 112	Mahalle-i Debbağan gurûş 103
Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 183 buçuk	Mahalle-i Alidede gurûş 230	Mahalle-i Kantârân gurûş 165	Mahalle-i Karasoku gurûş 320
	<u>50</u> 180		
Mahalle-i Eskihamam gurûş 616	Mahalle-i Taşçıkan gurûş 240	Mahalle-i Mermerli gurûş 417 buçuk	Mahalle-i Hamamkurbı gurûş 371
Mahalle-i Handan gurûş 273	Mahalle-i Hocavezir gurûş 177 buçuk	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 102 buçuk	Mahalle-i Dervîşpâşâ gurûş 82
Mahalle-i Ansafzâde gurûş 128	Mahalle-i Tekkekurbi gurûş 132	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 27	Mahalle-i Şeyhzâde gurûş 60 buçuk
Mahalle-i Zımmiyyân gurûş 1015	Mahalle-i Bağçeciyan gurûş 1660		
Yekun-----			
gurûş 11620	Yalnız onbirbinaltıyüzyirmi gurûşdır		

B. 53 S. 36

Medine-i Adana'da vaki' Bozoğlu hanının mutasarrıfı olub medine-i mezbûrede Kuruköprü mahallesinde Yusuf Efendi ibni 'Ali ve Ahmed Beşe ibni Süleyman ve Seyyid Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelâm edüb Erzincan ahalisinden olub hân-ı merkûmda kâ'in bir bâb odada müşâhereten müste'cerim olan Zartak veled-i Tami zimmi müddet-i vâfireden berû diyâr-ı ahara firâr ve gaybet ve oda-i mezkûra kuffil-i mukflil kaldığı hân-ı merkûm ahalisinden 'Ali bin 'Osmân ve 'Acer bin Hasse ve kefare taifesinden Hacer veled-i Agob ve Artak veled-i Enis nâm kimesneler meclis-i şer'a gelib ber-vech-i muharrer haber vermeleriyle ğâib-i mezbûrın odası feth ve derunında mevcûd eşya-i ma'lumesi kendi zuhûr edince hıfz içün ma'rifeti's-şer'le tahrir ve yed-i emine vaz' olunmak matlubumuzdur dedikde savb-ı şer'-i enverde kâtibu'l-Hacı 'Osmân Efendiye irsâl olunub oldahî zeyl-i hüccetde isimleri mastûr-ı müslimîn huzurlarında hân-ı merkûmda ğâib-i mesfûrun odası feth ve derunında ancak elli batman penpesi ve üç aded çırcını bulunub zikr olunan ol-mikdâr penpe ile çırcırları ğâib-i mesfûr zuhûr edince hıfz içün diyânet ve istikâmet ile mevsûk bâ'isü'l-kitâb es Seyyid el Hac Veliyyüddin bin nâm kimesneye 'arz ve teslim oldahî ber-vech-i muharrer bi-tariki'l-emâne ahz ve kabz eylediğini kâtib-i merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân ba's olunân ümenâ'-i şer'le yine meclis-i şer'a hibe-i inhâ ve takrîr etmeğin mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min şehri recebu'l-ferd sene semân ve sittîn ve nü'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Da'lı Beşe ibni Ahmed, Da'lı bin Hacı Süleyman, Şeyh Yusuf Efendi İmâm, el-Hacı Müslim mütevellî-yi Neccârân, Karındâşı Hacı İsa Ağa, Ferhânzâde Şeyh Hüseyin Efendi

B. 54 S. 37

Kara Hacı Hüseyinzâde el-Hac Mustafa 'Ağâ'nın

Medine-i Adana mahallatından Eskihamam mahallesi sükkânından iken deyni terekesinden ezyed olduğu halde bundan akdem fevt olan ve Dergeli oğlu demekle ma'ruf Mustafa Beşe bin Hasan'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zeyneb binti 'Abdullah nâm hatun ile sulbiye-i kebire oğlu Hasan ve sağır oğlu Halil ve sağire kızı Fatma nâm kimesnelere münhasıra olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra verese-i merkûmûndan merkûm Hasan ile vâlidesi mezbûre Zeyneb kendi nefislerinden asâleten ve mezbûre Zeyneb sağırân-ı mezbûranın kıbel-i şer'den mansûbe bâ-hüccet-i şer'iyeye vasileri olmağla veseyâte meclis-i şer'-i şerif-i enverde işbu sâhibu haze'l-kitâb el-Hac Mustafa Ağa bin el-Hac Hüseyin mahzarında herbiri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb merkûm el-Hac Mustafa Ağâ'nın mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde bundan akdem iştirâ ve kabz eylediği ve veznî beynlerinde ma'lûm kahve

behâsından yediyüzirmi gurûş hakkı olub kable'l-ahz fevt olub merkûm el-Hac Mustafa Ağa meblağ-ı mezbûrî işbu meclis-i şer' de bizim muvâcehemiz vech-i şer'î üzere ba'de'l-isâbet mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrın ma'rifet-i şer'le sâ'ir duyûn-ı müsbitesi ber-mûceb-i defter-i kassâm binyüzdört gurûşa bâliğ olub surûret-i deyn-i müsbitesiçün ma'rifet-i şer'le bi'z-zarûre semen-i misilleriyle âhara bey'olundukda terekesi kıymetleri üçyüzyetmişdört gurûşa baliğ ve semen-i merkûmeden el-Hac Mustafa Ağa'ya ma'rifet-i şer'le ğurâmâdan ikiyüzkırkbeş gurûş isâbet etmekle murisimiz müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden olub sâhibu's-şehr nahîyesinde kâyin Karaaynalı mezra'asında bir tarafından el-Hac Hasan oğlu tarlası ve bir tarafından Belhan oğlu el-Hac Ahmed bağı ve bir tarafından Danececi el-Hac Ahmed Beşe bağı ile mahdûd bir kıt'a kürdî mülk bağı ma'rifet-i şer'le müzâyede olundukda rağabât-i nâs inkitâ'ından sonra ikiyüzkırkbeş gurûşada merkûm el-Hac Mustafa Ağa üzerinde karârdâd ve bir akçe ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr etmeyüb ve semen-i merkûm bağ-ı mahdûd-ı mezkûrın semen-i misli ettiği sikât ahabârlarıyla zâhir ve mütehakkık olmağla biz bağ-ı mahdûd-ı mezkûrî bi'l-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik tarafeynden icâb kabûl-i hâvî bey'-i bāt-ı sahih-i şer'î merkûm el-Hac Mustafa Ağa'ya ikiyüzkırkbeş gurûşa bi'l-asâle ve bi'l-vesâye bey'-i sahih-i şer'î bey' ve temlik ve teslim oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr ikiyüzkırkbeş gurûş bi-hasebi's-şer'-i ğuremâdan hissesine isâbet eden ikiyüzkırkbeş gurûşa takas ve mahsûb oldahî mukasa'a ve kabûl edüb ol-vechle bağ-ı mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hac Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olub bizim ve sağırân-ı mezbûrânın vechen mine'l-vucûh kat'ân 'alaka ve medhalimiz kalmamış dedikde ğıbbe't-tasdıqı's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sâbi' âşar min şehr-i recbu'l-ferd li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

es-Seyyid Hüseyin Nabi' Hacı Mustafa, el-Hac Ahmed Belcanzâde. Zabıacı el-Hac Ahmed Beşe. es-Seyyid el-Hac Hüseyin Ser-muhzırân, Mehmed Efendi Kâtibağazâde. el-Hac 'Osmân Efendi Kâtib. İbrahim Nabi' merkûm ve ğayruhum.

B. 55 S. 38

Medine-i Adana da vâki' Balcıyân esnafının Mi'marbaşı olan Befûs veled-i Aslan ve Yekitbaşları Merkez veled-i Ezikiye ve ihtiyarlarından Mustafa bin Hasan ve Envaz veled-i 'Ariz nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde bâ'isü hâze'l-kitab Desticiyân esnâfından Usta Mehmed bin Mustafa ve 'Abdurrahman Beşe bin Mehmed ve Hüseyin bin nâm kimesneler

mahzarlarında herbiri üzerine da`vâ ve takrir-i kelâm edüb işbu Desticiyân esnafı bizim esnafımız mülhakâtından olub ve biz esnafımızın Mi`marbaşılık umurına beynimizde masrûfemiz olan meblağ-ı ma`lûmu'l-mikdârdan Desticiyân esnafının behâmlarına yüz gurûş isâbet etmekle esnâf-ı merkûm bize mülhik olduğu ecilden meblağ-ı mezbûrî merkûmundan taleb ederiz su`al olunub takrirleri tahrir ve aliverilmesi matlubumuzdur dediklerinde gıbbe's-su`al merkûmûn cevâblarında biz esnâf-ı mezkûreye kadîmen mülhak olmayub ve esnaf-ı mezkûruna varide olan tekâlifeden bize hisse tahmil edegeldükleri hususun olmayub buana değin bir akçe veregeldiğimiz olmadığından mâ`âda esnâfı mezkûrunun Mi`marbaşılık hususuna masrûfları olan meblağı'l-mikdâre emrimiz dahî yoktur deyü herbiri def'le makbûle edecek gıbbe'l-istintâk ola müdde'ıyyûn-ı merkûmundan ber-vech-i muharrer da`vâlarına mutâbık beyyine taleb olundukda bi'd-def`at mehil-i şer'i murûr eyleyub ityân-ı beyyineden izhâr olunmağın vâki' merkûm biz Bâlcıyân esnafına mülhâk olmayub esnâf-ı mezkûre Yaşfe esnâfı olub kadimden umûr ve hususalarımızı Yaşfe ru`yet ederiz deyü def`-ı mezkûrlarına mutâbık zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi-yi müsliminden cem'-i `afır ve cem'-i keşir meclis-i şer'a gelüb herbiri `ala tarikiş-şehâdete Bâlcıyân esnafı muvâhecelerinde haber vermegin mûcibince müdde'ıyyûn-ı merkûmdan Desteciyan esnafından merkûmundan hisse mutalebesiyle bi-vech-i şer'i mu`arazadan men'-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fil'yevmi'l-hâmis min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf

Şuhûdu'l_____ -hâl

`Ali Beşe ibni Mehmed, el-Hac Selim bin `Abdullah, Sa`dullah Beşe bin İshak, Muharru'l-`ayân `Ansefzâde `Osmân Ağa, Muharru'l-müderrişin Mercanzâde Hüseyin Efendi

B. 56 S. 38

Medine-i Adana mahallâtından Zımmiyyân mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan `Abdülkadir bin `Abdülkadir nâm müteveffanın sulb-i sağır oğlu `Abdülkadir'in kıbel-i şer'den mansûbe bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyye-i mansûbesi ve vâlidesi işbu râfi'u'l-vesika Hasnemâ binti `Abdullah nâm hatun meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelam edüb vasiyyesi olduğum işbu sağır `Abdülkadir zevcim müteveffâ-yı mezbûrun firâşından hâsıla ve bundan mütevellide ve hâlâ bi-hakkı'l-hıdane hicr ve terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyaç ile muhtâç olmağla sağır-i mezbûrun bâbâsı müteveffâ-yı mezbûr `Abdülkadir'den irs-ı şer'iyle intikâl eden emvâl-i mevrûsesinden kadr-ı ma`rûf nafaka ve kisve bâhâ farz ve takdir olmak bi'l-vesâye ve bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikte hâl-i minvâl-i muharrer üzre olduğu zeyl-i vesikada muharrerü'l esâmi-yi müslimin ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve müttehakkık olmağla

hâkim-i mevkî-ı sadr-ı kitab tûba lehu ve hüsn-i me'âb Efendi hazretleri dahi sağır-i mezbûrun nafaka ve kisvesiçün tarih-i kitabdan beher yevmi onar akçe farz ve takdir edüb meblağ-ı ma'rûz-ı mezkûr sağır-i mezbûrun nafaka ve kisvesine harc ve sarfa ve vakt-i zaruretde istidâneye veledi'z-zafer bâbâsı müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikâl eden mâl-ı mevrûsesine rucu'a validesi ve hazanesi mezbûre Hasnemâye izn-i birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi't-tâsi' aşar min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

el-Hac 'Abdurrahman ibni İbrahim, es-Seyyid İbrahim bin Hazer, es-Seyyid 'Abdurrahman Ağa ibni Süleyman, es-Seyyid Hüseyin Ağa.....

B. 57 S. 39

Karşı el-Hac 'Ali Ağâ'nın Dindarlı ahalisi ile muhasebe hücceti

Husûs-ı atî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr için savb-ı şer'-i enverden bi't-taleb irsâl olunân bâb Nâibi Mevlâna Süleyman Efendî medine-i Adana'da Serrâcân mahallesinde Çukadâr 'Ali Ağâ'nın sakin oldığı menzile varûb zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî-yi müslîmin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde medine-i mezbûra muzâfâtında Dindârî nâhiyesi mukâta'asına ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olan dergâh-ı âli Yeniçeri Ocağı Hasegilerinden fahru'l-akrân el-Hac 'Ali Ağâ bin el-Hac Hüseyin Çavuş Ağâ ve müştereki olub yine mukâta'a-i mezbûre ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olan mezbûr el-Hac 'Ali Ağâ'nın sulb-i kebir oğlu Hasan Ağâ nâm kimesneler meclis-i mak'ud-ı mezkûr mukâta'a-i mezbûr ra'âyâlarının umûr ve hususlarını ru'yete cümle ma'rifeti ile Boy Beği nasb ve ta'yîn olunan Kara Hüseyin bin İbrâhim nâm ile mukâta'a-i mezbûr cemâ'atlerinden ve Develi cemâ'atinden es-Seyyid 'Abdullah bin Ahmed ve es-Seyyid Mollâ İsmail bin el-Hac Veliyyüddin ve Emirmelikli cemâ'atından es-Seyyid Ahmed bin Hasan ve Sadağâlî cemâ'atından Kara Hasan bin Hasan ve Karkalî cemâ'atından el-Hac İlyas oğlu es-Seyyid İsmail ve Can 'Ömer ve Apân Beşe ve Musa Seyyidî cemâ'atından Kocaoglan oğlu es-Seyyid İbrâhim bin 'Ali ve Nasuh oğlu Mustafa ve Karayusuflu cemâ'atından es-Seyyid Muhsin bin es-Seyyid Hasan ve Ahmed bin Fibâr ve es-Seyyid Musa bin el-Hac Veli ve Görgülü cemâ'atından Hamza Beşe bin Hasan ve İbrahim Beşe bin Koca ve Çiçekli cemâ'atından Mustafa Süleyman ve el-Hac 'Ali oğlu 'Ali ve Eflak cemâ'atından Hatib İbrâhim Efendi ve Kara 'Abdullah ve Selimli cemâ'atından es-Seyyid Hasan Çelebi Murâd ve Halilbeğli cemâ'atından es-Seyyid İbrahim bin Hasan ve 'Arbeli cemâ'atından Ebubekir ve Mehmed ibni 'Ali ve Bulduk cemâ'atından üçer Mustafa Beşe bin Musa ve sâ'ir re'âyâ mukâta'a-i mezkûreden müsecceli'l-esâmî kimesneler mahzarlarında

üzerlerine herbirî da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bâ-berât-ı 'alişân mutasarrîf olduğumuz mukâta'a-i mezbûra re'âyâları olan merkûmun ile binyüzaltmışdört ve altmışbeş senelerine mahsûb olmak üzere bundan akdem mukâta'a-i mezbûra re'âyâsının hesaplarını ru'yına bâ-emr-i 'alî mevâlî ta'yîn olan Sis Kâdısı Hasan Efendi huzurunda cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hesâbımızı ru'yet olundukda Kadı-yı merkûm Hasan Efendinin imzâsıyla mumzî ve hatmiyle mahtûm ve tarih-i merkûm ile mevrûh işbu kıt'a-i hüccet nâtik olduğu vech üzere zimmetlerinde ba'de külli hesâb [ikibin] gurûş ki cem'an iki kıt'a hüccet-i şer'iyye [derûnunda asl-ı mâl mukâta'a-i mezbûrada bâkî kezâlik ba'de külli hesâb ikibin gurûş ki cem'an iki kıt'a] onbinsekizyüzonüçbuçuk gurûş ve yine binyüzaltmışbeş senesine mahsûb olmak üzere nâhiye-i merkûm Nâ'ibi es-Seyyid Mehmed Efendi huzurunda hesâbımız ru'yet ve Kadı-yı merkûmun imzâsıyla mumzî ve hatmiyle mahtûm ve binaltmışaltı senesini tarihiyle mevrûh işbu kıt'a hüccet-i şer'iyye derûnunda asl-ı mâl mukâta'a-i mezbûrada bâkî kezâlik ba'de külli hesâb ikibin gurûş ki cem'an iki kıt'a hüccet-i şer'iyye muceblerince onikibinsekizyüzonüç gurûş hakkımız olub ve meblâğ-ı mecmu'-ı mezkûrun sekizbinyediyüzseksen gurûşî bize def' ve teslim bizler dahî ahz ve kabz edüb ma'ada dörtbinotuzüç gurûş zimmetlerinde hakkımız bâkî kalmağla meblâğ-ı bâkî-yi mezbûrî ahâlî mukâta'a-i mezbûrunda taleb eylediğimizde edâdan imtinâ' edrler su'âl olunub takrirleri tahrir ve [.....] ve meblâğ-ı bâkî-yi mezbûr dörtbinotuzüç gurûşun aliverilmesi matlubumuzdur dediklerinde re'âyâ-yı mukâta'a-i mezbûr ahâlîlerinden merkûmân cevâblarında fi'l-hakika işbu iki kıt'a hüccet-i şer'iyye muceblerince ba'de külli hesâb sene-i mezbûrada mahsûb olmak üzere mâl-ı mukâta'a-i mezbûradan meblâğ-ı bâkî-yi mezbûr dörtbinotuzüç gurûş merkûmân el-Hac 'Ali Ağa ve oğlu Hasan Ağa'ya deynimizde edâsı lâzım gelen deynimizdir deyü herbiri ber-vech-i muharrer ikrâr ve i'tirâf etmeğın meblâğ-ı bâkî-yi dörtbinotuzüç gurûş müdde'ıyyân-ı merkûmana edâ ve teslime ahâlî-yi mukâta'a-i mezbûrada merkûmâna tenbih eylediğini Mevlâna-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's olunan imnâ-yı şer'le yine meclis-i şer'a gelüb herbiri 'alâ vuku'a inhâ ve takrîr itmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sâlisu 'şar min şehr-i şa'bân lisene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Hasan Ağâ bin Mehemed Ağâ, Mehmed Çavuş Salyânecî, Ebu's-su'ûd Efendi, es-Seyyid 'Abdurrahman Karacazâde, Çeşdimzâde Hasan Ağâ, İsmail Efendi ibni Yusuf, es-Seyyid Hasan Ağâ Alaybegizâde, Mehmed Ağâ Üsküflüzâde, Belnân Ağâ bin Bektâş Ağâ, Peltak el-Hâc Mustafa Ağâ

B. 58 S. 40

Husûs-ı atîl-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr için savb-ı şer'i enverden bi't-taleb irsâl olunân bâb Nâ'ibimiz Mevlâna Süleyman Efendî medine-i Adana'da Serrâcân mahallesinde Çukadâr 'Ali Ağa'nın sakin oldığı menzile varûb zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî-yi müslîmin huzurlarında akd-ı meclis-i şer'-i nebevî eyledikde medine-i mezbûre muzâfâtında Dindârlı nâhiyesi mukâta'asına ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olan dergâh-ı 'âli Yeniçeri Ocağı Hasegilerinden fahru'l-akrân el-Hac 'Ali Ağa bin el-Hac Hüseyin Çavuş Ağa ve müştereki olub yine mukâta'a-i mezbûra ber-vech-i mâlikâne Mutasarrıf olan mezbûr el-Hac 'Ali Ağa'nın sulb-i kebir oğlu Hasan Ağa nâm kimesneler meclis-i mak'ud-ı mezkûrede mukâta'a-i mezbûr ra'âyâlarının umûr ve hususlarını ru'yete cümle ma'rifeti ile Boy Beği nasb ve ta'yîn olunan Kara Hüseyin bin İbrâhim nâm ile mukâta'a-i mezbûr cemâ'atlerinden ve Develi cemâ'atinden es-Seyyid 'Abdullah bin Ahmed ve es-Seyyid Mollâ İsmail bin el-Hac Veliyyüddin ve Emirmelikli cemâ'atından es-Seyyid Ahmed bin Hasan ve Sadağalı cemâ'atından Kara Hasan bin Hasan ve Karkalı cemâ'atından el-Hac İlyas oğlu es-Seyyid İsmail ve Can 'Ömer ve Apân Beşe ve Musa Seyyidli cemâ'atından Kocaoğlu oğlu es-Seyyid İbrâhim bin 'Ali ve Nasuh oğlu Mustafa ve Karayusuflu cemâ'atından es-Seyyid Muhsin bin es-Seyyid Hasan ve Ahmed bin Fibâr ve es-Seyyid Musa bin el-Hac Veli ve Görgülü cemâ'atından Hamza Beşe bin Hasan ve İbrahim Beşe bin Koca ve Çiçekli cemâ'atından Mustafa bin Süleyman ve el-Hac 'Ali oğlu 'Ali ve Eflak cemâ'atından Hatib İbrâhim Efendi ve Kara 'Abdullah ve Selimli cemâ'atından es-Seyyid Hasan bin Murâd ve Halilbeğli cemâ'atından es-Seyyid İbrahim bin Hasan ve 'Arbeli cemâ'atından Ebubekir ve Mehmed ibni 'Ali ve Bulduk cemâ'atından üçer Mustafa Beşe bin Musa ve sâ'ir re'âyâ mukâta'a-i mezkûreden müseccel-i esâmî kimesneler mahzalarında herbirî üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bâ-berât-ı şerif-i 'alışân mutasarrıf olduğumuz mukâta'a-i mezbûra re'âyâlarının rüsûmlerine mazrûbe mühürlü ve nişânlü bir kıt'a suret-i defter-i cedîd-i hâkânî mucebince senevî üzerlerine edâsı lâzımgelen asl-ı mâl-ı mîrî altıbinsekizyüelli gurûş ve mâl-ı kalemiyesi altıyüzseksenbeş gurûş ki cem'an yedibinbeşyüzotuzbeş gurûş mâl-ı mukayyedleri olub cümle ma'rifeti ve ma'rifeti's-şer'iyeye hesâbımız ru'yed olunub ziyâde teslimâtları zuhûr eder ise makbûzâtımız ba'de'z-zımm meblağ-ı mecmu'-ı mezkûrda binyüzaltmışyedi senesine mahsûb olmak üzere harc-ı rüsûmden makbûzâtımız binyüzyirmidört gurûş ve mâl-ı 'avârızadan binüçyüzaltmış gurûş derûn-ı şehirde sâkin re'âyadan üçyüzyetmiş gurûş ve Tarsus parakesinden yüz gurûş ve Koyuncu karyesi re'âyâsının mâl-ı maktû'alarından yediyüz gurûş ve Karadayı re'âyâsının mâl-ı maktû'alarından üçyüz gurûş ve el-Hac Musa re'âyâsının mâl-ı maktû'alarından yüz gurûş ve perâkende re'âyâdan harc ve rüsûm kırkaltı gurûş ki cem'an makbûzâtımız dörtbinbeşyüz gurûşa bâliğ olub ve mâl-ı mîrî kalemiyesi olan meblağ-ı

mezbûr ferânhâde olundukda üçbinotuzbeş gurûş zimmetlerinde edâsı bekâya-yı sahîhaları kalmağla su'al olunub takrirleri tahrîr ve hesâblarını ru'yet ve meblağ-ı bâki-yi mezbûr üçbinotuzbeş gurûşun aliverilmesi matlubumuzdur dediklerinde gibbe's-su'al re'âyâ [yazılışında takdim tehir yapılmış] -yı merkûmûndan cevâblarında fi'l-hakika bizler bi'd-def'ât beynimizde hesâbımız ru'yet ve ziyâde teslimâtımız zuhûr etmeyüb dörtbinbeşyüz gurûşa bâliğ olub mâ'adâsı olan üçbinotuzbeş gurûş mâl-ı mukâta'a-i mezbûradan zimmetimizde edâsı lazım deynimizdir deyü herbiri ber-vech-i muharrer ikrâr ve i'tirâf etmeğın mucibince meblağ-ı bâki-yi mezbûr üçbinotuzbeş gurûşî merkûmana edâ ve teslime ahâli-yi mukâta'a-i mezbûre re'âyâları olan merkûmun tenbih-i şer'î eylediğini Mevlâna-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's olunan imnâ-yı şer'le yine meclis-i şer'a gelüb 'alâ vuku'a [herbiri] inhâ ve takrîr itmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb olındı hürrire fi'l-yevmi's-sâlisu 'aşar min şehr-i şa'bân lisene semân ve sittin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

.....Hasan Ağa bin Ahmed Ağa, İsmail Efendi ibni Yusuf, es-Seyyid Hasan Alaybeğizâde, Alemdâr Durmuş Beşe bin Süleyman, Mehmed Ağa Üsküflüzâde, Belnân Ağa bin Bektâş, Peltek el-Hâc Mustafa Ağa, Süleyman bin Mehmed Çavuş Ağa, Hasan Ağa bin Mehmed Ağa, Ebu's-su'ûd Efendi, el-Hac Mehmed bin Mehmed Tellizâde, es-Seyyid Abdurrahman Karacazâde, el-Hâc İbrahim bin Hasan Ağa

B. 59 S. 41

Medine-i Adana mahallâtından Cami'-i Cedid mahallesi sükkanından Fethullah Efendi İbni Nu'man Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkırde yine medine-i mezbûre mahallâtından Eskihamam mahalleside sâkine olub 'Alidede mahallesi sükkanından Halil ve 'Ali ibni Mustafa nâm sağıraya bâ hüccet-i şer'iyeye vasiyyeleri olan işbu rafi'u'l-vesika Fatma binti Hacı Mehmet nâm hatun tarafından husûs-ı ati'z-zikrî ru'yete vekil olub vekaleti zât-ı mezbûresi bi'l-mu'arrefeti's-şer'iyeye ârifân olan Ahmet Efendi ibni Halil ve Mustafa bin Mehmet nâm kimesneler şehâdetleriyle sabit ve subût-ı vekâlet-i hükm-i şer'î lâhık olan Ahmed Ağa bin Hacı Mehmet nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm edüb bundan akdem Şehzade mahallesinde sâkin iken fevt olan 'ammizâdem Zeliha binti Ahmed nam hatunun verasesi zevce-yi müteveffî Hacı Mehmet nam kimesne ile bi'l-'usveti'n-nebiyye bana intikâl eder iken ben diyâr-ı âhârda bulunduğum hasebiyle tereke-i müteveffîye-i mezbûrdan İlyas Ağa zokağında vâki' bir taraftan Sarı Veli oğlu 'Osmân tarlası ve bir taraftan Yurtzâde bağçesi ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd mülk bağçesinde nısf hisse-i irsesine kâni' olmayub zevc-i mezbûr Hacı

Mehmet bağçe-i mezkûri cemk-ı sağırân-ı mezbûranın babası mütevefâ-yı mezbûr Mustafa'ya bey' ve temlik etmekle hâlâ sağırân-ı merkûmânın yedlerinde olmağın bi'l-ırsı's-şer'i hisse-i mefrûhum olan nısf bağçe taleb ve da'vâ eylediğimde beynimize muslihûn-ı müslimûn tavassuta edüb yüz gürüş mukabelesinde inşâ-i 'akd-i sulh eylediklerinde bendahî es-sulh-ı hayr-ı fahrası üzere sulh-ı mezkûrî ba'de'l-kabûl bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr yüz gürüşu meclis-i sulhda işbu vekil-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilten ahz ve kabz edüb mâ'adâdan sağırân-ı mezbûrânın zimmetlerini ibrâ-yı 'âmm ve kât'i't-tera' ile ibrâ ve iskât-ı hak eyledim deyü vekil-i merkûm muvâcehesinde tâbi'an ikrar ve iğtiraf etmekle el-mevle'l-merkûm ve vecâhen ve şifâhen tasdik etmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fî'l-yevmî'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri şa'bân li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____ -hâl

Hüseyin Efendi Mercânzâde, Hacı Selim müteveli-yi Neccârân. es-Seyyid Hüseyin vekil-i da'vâ. el-Hac 'Osmân Efendi Kâtib, 'Abdulkadir Mîralay-ı Adana. İsmail Efendi kâtib, 'Abdullah Efendi Kâtib ve gayruhum.

B. 60 S. 42

Budur ki İşbu sâl-ı meymenet iştimâlde sürre-i hümayun mevhibet-makrûn emîni ve refâkâtında olan hüccâc-ı zevî'l-ibtihâc Adana'dan himâye varınca emnen ve sâlimen isalı bâbında şeref-vurûd eden emr-i şerîf-i 'âlişana imtisâlen Adana Vâlisi vezîr-i mükerrerem devletlû Mustafa Pâşâ hazretleri tarafından mu'ayyenelerine ta'yin buyrulan Baş Ağalarına ber-mû'tâd-ı kadîm verilegelen beşyüz gürüş ve sâbıkân mukayyed irsâlini Defterdâr Pâşâ bâ-fermân-ı 'âli matlûben devlet-i 'aliyye'ye esnâ-yı 'azimetlerinde Adana'da müddet-i ikâmelerinde masârîfât-ı rûziyelerine verilen sekizyüz gürüş hutbe emîri getiren Emir Beğ için Ağalardan istidâne olunan binikiyüzelli gürüşdan müstecillen verilmesi muktezî olan ikiyüzelli gürüş Menzilceye taksit-i sânisine mahsûb olmak üzere bin gürüş menzile verilmesi için vilâyet tarafından Vezir-i müşârun ileyh hazretleri hazinesine verilen beşyüz gürüş mahallât defterlerinde 'imtina' u'l-husûl olan bekâyâ-yı tefrika-i mahallât yediyüzonbirbuçuk gürüş şehir vekili Seyyid Hüseyin Çelebi ücreti yüz gürüş Sekbânlardan güzeşte bir aylık 'ulûfeleri yine ramazan aylığı 'ulûfesi ikiyüz gürüş Pâşâ Efendilerin aylığına yapılacak hayme masârîfî ikiyüz gürüş Pâşâ Efendilerin asitâne-i 'aliyye'ye 'arz getiren Çukadârlarına iki def'a verilen beşyüz gürüş 'adâlet emri getiren Tâtâra otuz gürüş eşkiyâ emrî getiren Tâtâra verilen elli gürüş Kethudâ Beğ'e verilen elli gürüş Salyâne Tahsildârı Memiş Ağaya elli gürüş Memiş Ağa ve Hasar Mehmet Ağa konâğı icâresi ikiyüz gürüş imdâd-ı hazeriyeden Mütesellim-i sâbık Pîr Mehmet Ağa 'nın inkâr eylediği üçyüzbeş gürüş Ahmet Pâşâ

vakfında Keçecilere deyn-i 'atfık kırkbeş gurûş Zâ'im Ağa'ya verilen rûziye yüzdoksan gurûş def'a Zâ'im-i merkûmûn konâk icâresi on gurûş Dervîş pâşâzade konağına iki günlük rûziye onaltı gurûş sekbân için buyrıldı getiren Çukadâra hizmeti on gurûş sürre emri getiren Ağaya hizmeti otuz gurûş Mehterbâşıya üçyüz gurûşdan fazla verilen yirmibeş gurûş Pâşâ Efendilerin atları çayıra gittikde Yedekçiye verilen yedi gurûş Mülâ'ib Çâvuşuna verilen akçe icâresi yirmi gurûş Sürre emri getiren Konya Bâş Ağasına iki günlük ta'yinat masarısı elliikibuçuk gurûş ba'zı masarîfât için alınan akçeye verilen mu'âmele yirmi gurûş sürre-i hümâyunî Bekçilerine onbeş gurûş Şehr Vekilinin serâya eylediği masârîfat-ı mutasarrıfesi üçyüzseksenaltıbuçuk gurûş âsitâneye gönderilecek adama verilecek harc-ı râh yüzelli gurûş tahsildâriye beşyüz gurûş Kethudâ Beğ'ine yüz gurûş harc-ı i'lâmat ve harc-ı defter-i imzâ beşyüz gurûş harc-ı bâb-ı mahkeme elli gurûş kelemiye onbeş gurûş ahzâriye onbirbuçuk gurûş ki min haysü'l-mecmu' yalnız yedibinaltıyüz gurûşa bâliğ olmağla bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yan ve ahâlî ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'-i 'âli 'ale'l-hesâb cümleye tevzi'olunan defterlerdirki ber-vech-i âti zikr olunur hürriye fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ısrîn min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kaza-i Kara'isali	Nahiye-i Dindarlî	Kaza-i Sarıçam	Kaza-i Karakışlak
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
260	400	200	300
Kaza-i Yüreğir	Nefs-i Şehr-i Mahallat	Nahiye-i Canibi's-şehr	
gurûş	gurûş	gurûş	
1050	4865	565	

Bâlâda tastir olunan kazâ ve nevâhiye 'ale'l-hesâb ifrâz olunan ikibinvediyüzotuzbeş gurûşdan karye-i mahâllâtına yalnız dörtbinsekizyüzaltmışbeş gurûş isâbet etmekle mahallât-ı mezkûrânın müfredât defteridir ki zikr olunur.

Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i Bab-ı	Mahalle-i
Neccerân	Kuruköprü	Tarsus	Hamamkurbı
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
192	192	192	144
040bakâyâ		035bakâyâ	100bakâyâ

Mahalle-i Ağa Mehmed gurûş 90	Mahalle-i Yarbaşı gurûş 110	Mahalle-i Çınarlı gurûş 100 020 bakâyâ	Mahalle-i Kayaalıbağ gurûş 137 176 buçuk
Mahalle-i Harabbağçe gurûş 36 43 buçuk	Mahalle-i Serracan gurûş 50	Mahalle-i ÇukurMescid gurûş 95	Mahalle-i Sufibağçe gurûş 132 050 buçuk
Mahalle-i Halhal gurûş 30	Mahalle-i Baytimur gurûş 30	Mahalle-i Sugediği gurûş 60	Mahalle-i Mestanzade gurûş 55
Mahalle-i Kasbbekir gurûş 85	Mahalle-i Sariyakub gurûş 100	Mahalle-i Yurtan gurûş 90 42 buçuk	Mahalle-i Paşanebi gurûş 50 10
Mahalle-i Sacıhamid gurûş 50 20 buçuk	Mahalle-i Hacıhamid gurûş 70	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 50	Mahalle-i Durmuşfakiyye gurûş 55
Mahalle-i AkçaMescid gurûş 45	Mahalle-iCami-i Cedid gurûş 50	Mahalle-i Emirler gurûş 50 10 bakâyâ	Mahalle-i Debbağan gurûş 46 07 buçuk
Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 76 98 buçuk	Mahalle-i Alidede gurûş 60	Mahalle-i Kantârân gurûş 70	Mahalle-i Karasoku gurûş 170

Mahalle-i Eskihamam gurûş 280	Mahalle-i Taşçıkan gurûş 100	Mahalle-i Mermerli gurûş 180	Mahalle-i Hamamkurbi gurûş 160
Mahalle-i Handan gurûş 120	Mahalle-i Hocavezir gurûş 73 6 bakâyâ	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 44 12 buçuk	Mahalle-i Dervîşpâşâ gurûş 40
Mahalle-i Ansafzâde gurûş 50 20 buçuk	Mahalle-i Tekkekurbı gurûş 55	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 10	Mahalle-i Zımmiyyân gurûş 440 176 buçuk
Bağçeciyan gurûş 500 36 bakâyâ			
Yekun----- gurûş 4865 1292 bakâyâ hüm			

B. 61 S. 44

Fî'l-asl Malatya ahâlisinden olub medîne-i Adana'da Yusuf Ağa hânında müsâfîren temekkün Kuyumcu Kirkor veled-i Kariz nam zımmî tarafından husûs-ı atî'l-beyânda vekil olduğu Süleyman bin 'Abdullah ve 'Ali bin Mehmet nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Vartan veled-i 'Arab oğlu Simon nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu hâmilu's-sefer Meyrik veled-i Ferâbet nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb Malatya yaylağı setûrında dâhilinde vâki' bir tarafından müşteri-yi mesfûr-ı müvekkil Meyrik zımmî mülki ve bir tarafında Tavacioğlu mülki ve bir tarafdan Kıyâbeci mülki ve bir tarafdan el-Hac Mansur mülki ile mahdud eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire-i müştemil bir kıt'a mülk bağçesini tarafından icab kabûl-ı hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer' ile mesfur Meyrik zımmiyye bey' ve temlik ve mahallinde zabt ve tasarrufa tarafından merkûmî teslim eyledikde ol-dahî ber-vechi muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı merkûm kırk gurûş müşterî-yi mesfur Meyrik zımmi yedinden bi'l-

vekâle tamâmen ahz ve kabz eyledim fi mâ ba'd bağçe-i mahdud-ı mezkûr müşteri-yi mesfûr Meyrik zimmiyyenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olub müvekkilem mesfûr Kariz zimminin vechen mine'l-vucûh ve sebeben ve'l-esbâb kat'an 'alaka bağı kalmadı keyfe [mâ] yeşâ ve tuhtâr mülkiyet üzere Mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şevvâlî'l-mükerem li-sene seman ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Adana Muhzırbaş , Mehmet Beşe bin Ebûbekir, 'Ali bin Hazer

B. 62 S. 44

Deli 'Ayşe'nin hücreti

Medine-i Adana'da Kasabebûbekir mahallesi sâkinelerinden olub zâtî ta'rif-i şer'î ile ma'rufe 'Ayşe binti 'Osmân nâm hâturn meclis-i şer'-i şerif-i enverde yine mahalle-i mezbûr sükkânından iken bundan akdem fevt olan A'mirinnâs nâm müteveffânın hisse-i vârisi.bâ'is hâze'l-kitâb 'Ammi Beşe bin Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb târih-i kitabdan onbir sene mukaddem mahalle-i mezkûrada vâki kible 'Ayşe hâturn ve şarkan mezkûr A'mirinnâs Beşe ve şimâlen tarîk-i 'âmm ve tarîk-i râbî'i Behzad Karî mülki ile mahdud ve iki bâb tahtâni beyt ve havlu-yı müştemil vâlidem müteveffîyeden bana intikâl olan mülk menzîlimî merkûm müteveffâ A'mirinnâs Beşe'ye kırkbeş gurûş semen-i ma'lume ile bey' ve teslim ve temlik ve kabz-ı semen etdiğimden dört sene sonra menzil-i mahdud-ı mezkûr-ı. hîn-i sabâvetimde noksân-ı fâhiş ile bey' etmişdim deyü da'vâ haddinde olduğumda beynimize muslihûn-ı müslimûn tavassuta edüb tekrar on gurûş ve iki seki göze üzerine beynimizi inşâ-i 'akd-i sulh eylediklerinde sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr iki seki göze müteveffâ-yı mezbûr A'mirinnâs Beşe yedinden ahz edüb menzil-i mezkûr da'vâsından zimmetini ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ ve iskât-ı hak eylediği müş'ir-ı muhzır-ı müsliminde yedinî ibrâ etmeğin dahî verub târih-i kitâba gelinceğe değin sukût etmişdim el-yevm bey' ve sulh ve sukûtuma nâdime olmam ile vâris-i merkûm 'Ayşe Beşe işbu mezbûrdan su'al olunub takrîr-i tahrîr ve kasr-ı yedine tenbih olunmak matlûbumdur dedikde müdde'iyye-i mezbûrûnın ber-minvâl-i muharrer takrîr-i meşruhasından müteveffâ-yı mezbûrunhasren verâseti merkûm 'Ayşe Beşe'ye şer'an su'al iktizâ etmemekle bu vech-e müdde'iyye-i mezbûre bi vech-i şer'-i muârâzadan men'-ı birle hin'l-vesîka bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi't-tâsi 'aşar min şevvâl li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____ -hâl

Topacık Mehmet Beşe. Melik el-Hac Mustafa Ağa. Hanezâde es-Seyyid İbrâhim Ağa.
Odabaşı Mehmet Ağa. es-Seyyid Mustafa Ağa

B. 63 S. 45

Sarraf Arteyun zımmının hücceti.

Medine-i Adana'da Halhal mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Buzrâd demekle ma'rûf el-Hac 'Ali Ağa bin Hüseyin bin 'Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi 'Ayşe binti İbrâhim nâm hâtun ile sulb-i kebîr oğlu es-Seyyid Mehmed Ağa'ya ve sulbiye-i kebîr kızı Şerife nâm hâtuna münhasıra ve tashîh-i meselesi yirmidört sehmden olub sehâm-ı mezbûradan üç sehmi mezbûraya ve ondört sehmi oğlu merkûmeye ve yedi sehmi kızı mezbûreye isâbeti lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldıktan sonra verese-i merkûmandan mezbûre Şerife hatunun zevci ve tarafından husus-ı ati'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-mârifeti's-şer'iyye 'ârifan es-Seyyid Mehmet bin 'Abdulkâdir ve es-Seyyid Musa bin Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan Dervîş pâşâzâde es-Seyyid Hüseyin Beğ nâm kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde işbu hâmilî'r-rakîm Sarraf Arteyun nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb zevcem müvekkilem mezbûrenin babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hac 'Ali Ağa'nın karındaşı olub bundan akdem fevt olan el-Hâc Hasan Ağa ile hayatlarında müşterek olmak üzere mesfûr Sarraf Arteyun zımmî zimmetinde binsekizyüz gurûş hakları olub meblağ-ı mezbûrın nisfî olan dokuzyüz gurûşu müvekkilem mezbûre Şerife'nin babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hac 'Ali Ağa kibel-i ahad fevt olmağla meblağ-ı mezbûr mecmû-ı mezkûrın nisfî olan dokuzyüz gurûşdan müvekkilem mezbûrenin ber-mûcib tashîh-i merkûme hissesine ikiyüzaltmışikibuçuk gurûş isâbet etmekle meblağ-ı merkûm ikiyüzaltmışikibuçuk gurûşî mesfur Sarraf Arteyun zımmiden bi'l-vekâle taleb eylediğimde vermede ta'llül eder su'al olunub aliverilmesi bi'l-vekâle matlûbundur dedikde gıbbe's-su'al mesfûr Sarraf Arteyun cevâbında müvekkile-i mezbûrenin babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hac 'Ali Ağa'ya müşterek olan binsekizyüz gurûşun nisfî olan dokuzyüz gurûş deyni olduğunî ikrâr lâkin meblağ-ı mezbûr dokuzyüz gurûşdan müvekkile-i mezbûre Şerife hâtunun ber-mûcib tashîh-i merkûm hisse-i irsiyye-i şer'iyyesi olan ikiyüzaltmışikibuçuk gurûşî müvekkile-i mezbûre Şerife hâtuna ve beşyüzyirmi gurûşî merkûm es-Seyyid Mehmed Ağa'ya bi't-tamâm ve'l-kemâl edâ ve teslîm ve her biri yedimden ahz ve kabz edüb ve her biri kabzlarını müş'ar yedime mumzî ve mahtûm halâs temessük i'tâ edüb meblağ-ı mezbûra ve bi'l-cümle husus-ı mezbûre müteallıka 'amme-i da'vâdan her biri benim zimmetimî ibrâ-yı 'amm ile ibrâ ve iskât eylemişdir deyü def ile mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm sarraf Arteyundan def-i meşrûhına mütalebe

beyyine taleb olundukda udûl-ı ihrâr-ı ricâl-i müsliminde medine-i mezbûra ahalisinden Ahmet Beşe bin el-Hac Mehmed ve es-Seyyid Süleyman bin el-Hac Kâsım nâm kimesneler li-asli's-şehâde meclis-i şer'a hâzıran olub. ısr'e'l-istişhâd fi'l-hakîka müvekkile-i mezbûre Şerife hatunun babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hac 'Ali Ağa'nın işbu mesfûr Arteyun zimmî zimmetinde müşrik binsekizyüz gurûşun nısfı olan dokuzyüz gurûşdan ber-mûcib tashîh-i merkûm hisse-i irsiyye-i şer'iyyesi olan ikiyüzaltmışikibuçuk gurûşî mesfûr Arteyun zimmî yedinden tamâmen ahz ve kabz edüb mâ'adâya ve bi'l-cümle husus-ı mezbûra müte'allıka 'âmme-i da'vâdan mesfûrun zimmetini ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ ve iskat eyledim deyü bizim huzurumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi bizler bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyü her birileri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mucebince-i vekîl-i müdde'iyye-i merkûm es-Seyyid merkûm Hüseyin Beğ meblağ-ı mezbûrdan hisse-i mütâlebesiyle ber-vechi şer'î mu'ârazadan men'-i birle mâ-veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-ısrin min şehr-i şevvâl li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Kethüdâ-yı Çukadâr es-Seyyid Hüseyin Ağa, Menzilcî Kadir Beşe, Kâtib İsmail Efendi, Kara Yusuf Beşe, Yiğitbaşı Serdâr Mehmed Ağa, Ser-muhzırân Ahmed bin 'Abdullah Beşe, 'Ansafzâde 'Osmân Ağa, Muharru'l-müderrişin Mercânzâde Hüseyin Efendi

B. 64 S. 46

Taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeden hüccâc-ı zevi'l-ibtihâca bâ-fermân-ı 'ali Cervedeci ta'yîn olunan dergâh-ı 'âli Kapucubaşlarından olub bundan akdem Şâm-ı şerîfde fevt olan sâbikan yeni şehr muhsili Ahmed Ağâ'nın etbâ'ından olub asitâneye 'avdet eylediklerinde esnâ-yı râhîde kendi peşteville bi-kâzâillâhi teâlâ kendi ilini mecrûh ve mecrûhen ve medine-yi Adana'da Hacıtosun hânına bi-nüzûl ve misâfîren sâkin iken bundan akdem fevt Diyârbekirli Kahveci 'Ali nâm müteveffânın zâhirde vârisi ma'rûf ve ma'rûfesi olmayup hîn-i vefâtında yanında mevcûd bulunan terekesi cânib-i beytû'l-mâle 'âid olmağla medine-i Adana'da sâye-i endâz-ı iclâli olan vezir-i âsâf nezîr-i re'fet-i 'itîyâd devletlü Mustafa Pâşâ hazretlerinin taraf-ı bah's-şerîfelerinden beytû'l-mâle 'âmme-i emîne ta'yin buyurulan Tüfenkçibâşı 'Osmân Ağa ma'rifeti ve ma'rifeti's-şer'le terekesi tahrîr ve sevk-i sultâniyede semen-i misilleriyle bey'-i min yezîd olunan muhallefât defteridir ki zikr olunur hürrire fi-gurre zi'l-ka'de li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Simli kılıç	Simli derne-harbî	Çuka köhne	Şanlı heğbe	Şetûcefet
kıymet 1	kıymet 1 1	şalvar 1	1	1
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
10	10 buçuk	2	1	5 buçuk
Köhne dolha	Köhne 'entârî	Silah	Fenîr kahve ibrik	Yerg üziği cefet
1	1	1	1 1	1
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
1	1	2	2	3
İr mile minder	Don gömlek	Cübbe köhne	Filinta tüfenk	Müteveffâ-yı
1 1	1 1	kürk 1	1	mezbûrun üzerinde
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	nukûd-ı mevcûd
3	2	3	5	gurûş
				60 buçuk

Yekûn

gurûş

125 buçuk

Mine'l

-ihracât

Techîz tekfin

Resm-i 'adî

Nâzirîyye

Kâtibiyye

gurûş

gurûş

gurûş

gurûş

15

12 buçuk

2 buçuk

2 buçuk

Çukadâriyye

Ihzâriyye

Cerâceye-i mûcib

Kâtibiyye delâliye

gurûş

gurûş

vazife

gurûş

2 buçuk

2

gurûş

2

10

Yekûn

gurûş

49 buçuk

Sahîhu'l

-bâki

gurûş

76

Yalnız yetmişaltı gurûşdır.

B. 65 S. 47

Budur ki 'an-aslı evlib kasabası ahâlisinden olub misâfireten medine-i Adana'da Cârso hânında sâkin iken fevt olan Mustafa bin nâm kimesnenin zâhirde vâris-i ma'rûfî olmayub cânib-i beytû'l-mâle 'âid olmağla Eyâleti Adana Vâlisi vezîri âsâf nezîr devletlü 'inâyetlü Mustafa Pâşâ yessirallahu yürîd ve mâ hazretleri kıbel-i 'âliyelerinden emin-i beytû'l-mâl olan 'izzetlü

‘Osmân Ağa ma‘rifetiyle tahrîr olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vechi âti zikr olunur hürrire fi‘l-yevmi‘l-hâdî ve‘l-‘ışrîn min saferü‘l-hayr li-sene tis‘a ve sittin ve mi‘e ve elf.

Sabûn batman	Cedid harar ‘aded 1 gurûş 1 buçuk	Def‘a çuvâl ‘aded 1 gurûş 1 buçuk	Derûnlerinde siyâh cizme	Kırmızı bener
Boralcısı tob	Cedîdât torba ‘aded 6 gurûş 1 buçuk	Cedîd heğbe ‘aded 1 gurûş buçuk	Cedîd gömlek ‘aded 3 gurûş 3	Siyâh katır re‘s 1 gurûş 38
Merkeb re‘s 1 gurûş 27	Nukûd-ı ecnâs-ı denânîr ve beyâz gurûş 92	Te‘mûr mîzân ve melyûsât müsta‘mel gurûş 4		
Yekûn gurûş 489 buçuk	Yalnız dörtyüzseksendokuz buçuk gurûşdır.			
Mine‘l	-ihracât			
Techîz tekfîn gurûş 12	Hammâliye ve delâliye ve kintâriye gurûş 2 buçuk	Oda icâresi gurûş 11	Harc-ı mahkeme gurûş 55	
Hudâmiye ve kâtibiye gurûş 15	Beytû‘l-emînî eminesi gurûş 11	Deyn-i sebt gurûş 6		
Sahihu‘l-bâkî gurûş 377				

B. 66 S. 48

Budur ki Medine-i Adana mahallâtından Hamamkurbu sükkânından iken bundan akdem fevt olan Mehmet Beşe bin ‘Abdullah Beğ zâhirde zevce-i menkûhe-i metrukesi Cennet binti ‘Ömer nâm hâtûndan gayrı vâris-i ma‘rûfesi olmayub rubu‘u zevce-i mezbûre Cennet nâm hâtûna ve sülüs-i erbâ‘î bi-hasbi‘ş-şer‘ ve‘l-kânûn cânib-i beytû‘l-mâle ‘âid olmağla Yeniçeri ocağı tarafından beytû‘l-mâl-ı mezkûrun kabzına me‘mûr Adana Serdârî Salitzâde el-Hac Mustafa Ağa ma‘rifeti ve ma‘rifeti‘ş-şer‘le sevk-i sultâniyede bey‘-ı tezyîd ile müzâdeye ve ragbât-ı nâs

inkitâ ile furuht olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ve ber-vechi âti zikr olunur hürrire fi'l-
yevmi'l-hâmis aşar min şehri-i saferü'l-hayr li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Mahalle-i mezbûrede vâki beyne'l-ahâli ve'l-cirân	Kebir leğen	Sağir leğen	Heğbe	Tencere
ma'lûme'l-hudûd bir bâb tahtâni beyt ve bir mikdâr	aded	aded	aded	aded
havlu-yı müstemil menzîl semenî	6	1	1	2
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
40	5 buçuk	1	1	2
		para 15		para 32

Sahan tenâyiri	Hamam leğeni	Ğazğan	Def'a tencere	Tâbe yorgan
aded 2	aded 2	aded 2	aded 2	aded 1
gurûş para	gurûş para	gurûş para	gurûş para	para
2 7	2 14	5 2	1 buçuk 5	31

Def'a tencere ma'a	İki ğazgan bir	İki çuval ma'a	Tencere	Köhne kürk ve iki
ibrik	yasdık bir döşek	dakik	aded 17	sarık bir don
aded 2	aded 2	gurûş	gurûş para	gurûş para
gurûş para	gurûş	5	2 buçuk 6	2 buçuk 5
2 15	32			

Köhne cefşer	Ekmek tahtası	Bulgur ma'a	Tarhana	Tahta semmim
köhne kavuk	2	zenbil	para	2
gurûş para	para	para	35	para
1 10	23	35		10

Def'a döşek	Def'a yorgan	Def'a minder	Nakd	Balta zâhâ ve
1	ma'a yasdık	ma'a yasdık	gurûş para	şam'adan
gurûş	gurûş para	gurûş para	4 30	para
2	1 buçuk 10	1 10		52

Cem'an yekûn

gurûş

122 buçuk

Mine'l

-ihracât

Mihri mü'eccel zevce-i	Tellâliye hammâliye	Resm-i kismet	Nâzirîyye
mezbûr Cennet	gurûş para	gurûş	gurûş
gurûş	2 10	15	2
15			

Kâtibiyye	Çukadâriyye	İhzâriyye	Çavûşân Serdâr Ağâ
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
5 buçuk	5 buçuk	2	4
Yekûn			
gurûş para			
52 10			
Sahîhu'l			-bâkî
	gurûş para		
	81 10		
Hisse-i zevce-i mezbûr Cennet		Hisse-i beytû'l-mâl	
gurûş para		gurûş para	
20 12		60 28	
<u>10</u>		<u>30</u>	
10 12		30 28	

B. 67 S. 49

Adana Kâdısı 'Arabzâde'nin 'azlıcûn sâdır olan emirdir.

A'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efzalî'l-füzalâi'l-müteverri'in yenbû'u'l-fezâil ve't-ta'yin keşşafu'l-müşkilâtî't-diniyye helâli'l-mufazzlâtî'l-yakine miftâhu kunûzu'l-hakayık misbâh-ı demûzi'd-dekâyıku'l-mahfûf bi-sunûfi'l-avâtîfî'l-meklî'l-a'la bi'l-fi'l Anâdolu Kazaskeri olan Mevlânâ Şeyh Mehmet Sa'id edâmallâhu te'âlâ fezâiluhu tevki'ü refi'ü hümâyûn vâsıl moluncak ma'lûm olaki Adana ahalisi. sudde-i sa'âdetime 'arzûhâl edüb hâlâ Adana Kâdısı olan 'Arabzâde Mustafa nâm Kâdî belde-i Adana'ya icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye için ta'yin buyuruldukda binyüzaltmışyedi senesi zi'l-ka'desi gurrelerinden Adana'ya duhûlinden onbir ay tamâmına kadar mevâdd-ı müteferrika ile üçeryüz beşeryüz biner gurûş aldığının nihâyeti olmadığından mâ'âdâ onbir ay zarfında hüccet-i 'aliyye'ye ebedî istimrârdan vârid olan i'ânet-i menzil onbin gurûş iki taksit ile Adana Vâlilerine yâhut hümâyûn-ı şevket-makrûn ta'yin ve tahsis kılınan altıbinyediyüzelli gurûş min haysu'l-mecmu' beher sene vilâyetimizde vârid olan onaltıbinyediyüzelli gurûşdan mâ'âdâ ruhemâli'l-fukârâ refâh-ı hâl-ı fukârâicûn taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeden bir nesne matlûb buyurulmuş değil iken ol onbir ay tarıkında Adana ve nevâhiyesi fukârâsına vilâyetden ferîk-i fukârâ olan kimesneler ile celb-i mâl için ittifâk ve ahkâm-ı şer'iyyeyi vesile zulm kılıb fukârâ-yı zu'afâ üzerine bilâ-fermân salyâne tevzi' ve taksim ve cem' ve tahsil ederek vilâyetimizin derûn ve bîrûn harâb virâkında ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildürüb evliyâbda istid'â-yı 'inâyet etmeleriyle hâlâ Adana Kâdısı Arabzâde Mustafa

nâm Kâdî'nın ahvâli tefehhûs ve su'âl olundukda ceridede isimleri mestûr on nefer kimesneler Kâdî-yı mezbûrın ferîk-i fukârâ olan kimesneler ile celb-i mâl içün ittifâk ve bilâ-fermân salyâne tevzi' ve cem' ve tahsil ettiğinden mâ'adâ yedimizde olan defterimizde tahrir ettiğimiz üzere bi-gayr-ı hakkın her birimizden mebâlîğ ve akçe ahz etdi deyû sû-i hâlini ihbâr edüb lâkin kazâ-yı mezbûr vüzerâ-yı 'azzâm münâsıbından 'ulema ve a'yân ve eşrâf-ı kesire bir belde 'azîm iken sıdk-ı mukâllelinî nâtık yedlerinde vâlisinden farz ve ahalisinden mahzar olmadığı ecilden kavlı-i mücerredlerine i'timâd ve hakiki hâle itlâkı mümkün olmamağla tarafının hallerine merhameten bakıyye-i müddet-i 'örfiyyesi olan sekiz ay zamânını nâ'ib ile zabt etmek üzere meşakkatî arz olunduğın sen ki mevlânâyı mûmâ ileyhsin i'lâm eylediğin ecilden i'lâmın mucibince amel olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki sâdır olan emrim ve i'lâmın mucibince tarafının hallerine merhameten Kâdî-yı merkûmın bakıyye-i müddet-i 'örfiyyesi olan sekiz ay zamânını nâ'ib ile zabt edüb hilâf-ı emr-i şerîf vaz' ve hareketden beğâyet ve hazer etmek üzere tarafından tenbih-i müş'âr Kâdî-yı mezbûra mektub tahrîr ve irsâl eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren sâh-ı şevvâli'l-mükerrerrem sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 68 S. 50

Fermân-ı 'alî mücebince Adana Kâdisını azline Kadî'asker mektubudur.

'İzzet-me'ab şerî'at nisâb Adana Kâdisı Mevlânâ Mustafa Efendiye'l-mükerrerrem.

Tahiyyet vâfiye imlâğıyla inhâ olunur ki ahâli-yi vilâyetden cem'-i ğafîr şikâyet ve 'azlin iltimas etmeleriyle tefahhûs ve su'âl olunmak bâbında fermân-ı 'âlî sâdır ve tefahhûs ve su'âl olunub ihbarları i'lâm olduğu üzere 'azlin iktizâ etmeğın hâline merhameten bakıyye-i müddetini Nâ'ib ile zabt etmek üzere şikâyetin arz olunmağla işbu sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf zi'l-ka'desi gurrelerinden beriğ'e işâk ma'rifetî İbrâhim Efendi Nâ'ib nasb ve ta'yîn olunmuştur lede'l-husûl gerektir ki gurre-i merkûmeden mûmâ ileyhi sendahî beriğ'e inâye edüb bir tarafa râhî olasın ve's-selâm.

el-fakîr Şeyh Mehmet sa'idu'l-Kâdî

bi-askeri Anadolu

B. 69 S. 50

Zabt Mürâselesidir.

‘İzzet-meâb şerî’ât nısâb ‘işâk ma‘rifeti Mevlânâ İbrâhîm Efendiye’l-mükerrerem.

Tahiyyet vâfiye imlâğıyla inhâ olunur ki hâlâ Adana Kâdısı Mustafa Efendiden ahâli-yi vilâyetden cem‘-i ğafır şikâyet ve ‘azlin iltimas etmeleriyle tefahhûs ve su‘âl olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî sâdır ve tefahhûs ve su‘âl olunub ihbarları i‘lâm olunduğî sûretde ‘azli iktizâ etmeğin hâline merhamen bakıyye-i müddetini Na‘ib ile zabt etmek üzere müşkâk-ı arz olunmakla işbu sene semân ve sittin ve mi‘e ve elf zi’l-ka‘deti’ş-şerifesi gurrelerinden kazâ-yı mezbûrın umûruna beni size tefvîz ve sipâriş olunmuşdur gerektir ki ğurre-i merkûmeden kazâ-i mezbûra bi’n-nebeviyye mutasarrıf olub beyne’l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer‘-i ‘aliyyeden sa‘y-ı cemil eylesin ve’s-selâm.

el-fakîr Şeyh Mehmet sa‘idu’l-Kâdi

bi-askeri Anadolu

B. 70 S. 50

Medine-i Adana mahallâtından Ağamehmed sükkânından Mehmet bin Süleymân Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Cansızoglu demekle ma‘rûf Molla Mustafa ve karındaşı Mehmed ibni Ahmed nâm kimesneler bi’t-tav‘is-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb ‘akd-i atî sudûruna değin mülk-i silk-i sarf-ı sahihimde münsellik olub mahalle-i mezbûrda vâki‘ bir tarafı Musa Bâliğ oğlu Hacı ‘Osman Ağa menzili ve bir tarafı Seyyid Mustafa Çelebi menzili ve bir tarafı hâs ve ba‘zen kendi menzirim ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb fevkânî ve bir bâb tahtânî beyt ve bir mikdâr havlu ve bir orta ve kenif ve havlu kapısı müşterek mülk menzilimi bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile el-yevm semeni misli olan ikiyûzon gurûşa işbu müşteriyân-ı mezbûrân Molla Mustafa ve karındaşı Mehmed’e bey‘ ve teslîm ve temlîk edib ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük edüb semen-i mübeyyi‘ olan ikiyûzon gurûş müşteriyân-ı merkûmân yedinden bi’t-tamam ve’l-kemâl ahz ve kabz semen eyledim fimâ ba‘d menzil-i mezkûrede vechen min’el-vucûh ve sebeben mine’l-esbâb benim ‘alaka ve hakk-ı sarfım yokdur keyfe mâ yeşâ‘ ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde mevle’l-merkûm ve ‘âlî tasdik ve şifâhen tahkik eylemeğin mâ veka‘a bi’t-taleb ketb olundu hürrire fi’l-yevmi’l-sâlis ve’l-‘ışrîn min şehr-i cemâziye’l-âhar li-sene tis‘a ve sittin ve mi‘e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

İsmâîl Beşe, Mola İbrahim Kayseriyelî oğlu Hüseyin, Halifezâde `Ali Beşe, Şeyhzâde Mehmet Ağa, Melik Hacı Mustafa Ağa, Orûb oğlu Mustafa, Hacı Mehmet, Kel Ebubekir oğlu `Abdullah, Ebussuud Efendî

B. 71 S. 51

Hasan Beşe'nin mübâyî'a hücceti

Medine-i Adana'da `Alidede mahallesi mütemekkinlerinden Tarus veledi Arteyin nâm zimmî ile zevcesi olub zeyl-i sahîhada muharrerü'l-esâmi-yi müslimîn ma`rifetleriyle ma`rûfe Marim binti Derâhir nâm Nasrâniye meclis-i şer`-i hâtır-ı lâzımü't-tevkırde işbu râfi`u'l-kitab Hasan Beşe bin `Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde her birleri bi't-tav`i's-sâf ve'r-rızâ ikrâr-ı sahîh-i mer`î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer`î eylediği akd-i âti sudûruna değin silk-i mülk-i sahihimizde münsellik ve zabt-ı tasarrufumuzda münzabıt ve münsecim olan mahalle-i merkûmede vâki` kible.menzili ve şarkan tarîk-i hâs ve tarafeyn-i âharı tarîk-i `âmm ile mahdûd üç bâb tahtânî beyt ve bir örtme ve samanlık ve bir bâb deynin ve bir bâb değirmen ve havlu-yı müştemil ber-vechi iştirâk mülk-i müşterâmız olan menzilizimizi mecmû`u't-tevâbi` ve'l-levâhık ve kâffe'l-mu`âfik ve'l-murâfik tarafından icab ve kabûl-ı hâvî ve şurût-ı müfside-i muhtileden `ârî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ve el-yevm beşbindörtüz gurûşa müşteri-yi merkûm Hasan Beşe'ye bundan akdem bey` ve teslim ve temlik eylediğimizde ol-dahî ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve ahz ve kabz etdikden sonra semen-i meblağ olan meblağ-ı mezbûrî müşter-yi merkûm yedinden tamamen ahz ve kabz edüb menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Hasan Beşe'nin mülk-i müşterâsî ve hakk-ı sarfî olmuşken ba`zı `ârıza-i infîâl hesabıyla merkûm Hasan Beşe'den ta`zir ve ğayr-ı da`vâdan sudûrına olmuşduk el-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ğayr dahî olmayub da`vâ-yı mezkûrdan her birlerimiz fâriğ ve nâdim olub beynihimâda menzil-i mahdûd-ı mezkûra müte`allik cereyan eden `âmme-i da`vâ ve kâffe-i iman muhâsemâtdan min-küllil-mevcûde merkûm Hasan Beşe'nin zimmetinî ibrâ ve iskât-ı hâk eyledik menzil-i mahdûd-ı mezkûrda vechen mine'l-vucûh ve sebeben mine'l-esbâb alaka ve medhalimiz kalmadı keyfe mâ yeşâ` ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediklerinde müşterân-ı merkûmânın ber-minvâl-i muharrer ikrâr-ı meşruhalarinî el-merkûm vecâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk eylemeğin hine'l-vesîka bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sâmin min-şehr-i zi'l-hiceti's-şerife li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-_____ -hâl

Seyyid Hacı Musa 'Alemdâr, es-Seyyid Ali Çelebi Oturakçı, Molla Halil Çelebi, 'Aşracı Ali 'Ömer Efendi bin Mustafa Çelebi, Yenerlî Veli Beşe, Elvan oğlu Ali Çelebi, Derviş Beşe Seyyid Mehmed Çelebi, Yahnicî İsmail Beşe, Derkerî Mehmed Beşe

B. 72 S. 52

Adana Kadısı 'Arabzâde Mustafa Efendinin itkâsı emridir.

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-eklâm hâlâ Adana Kâdısı olan 'Arabzâde Mevlâna Mustafa zîde fazluhu tevki'ü refi'ü hümayûn vâsıl oluncak ma'lûm olaki bundan akdem şikâyetin zuhûr ve bu taraftan bâ-hümâyûn-ı 'âli Nâ'ib ta'yin olunub ba'dehu hakkında hüsn-i selûngi müş'îr iki def'a Muhzır ve Adana Vâlisi olan düstûr-ı mükerrerem müş'îr-i mufahhâm nizâmü'l-'âlem vezirîm Seyyid Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu tarafından mekâtib ve ahâr Kazalardan dahî 'arzlar gelüb hüsn-i selûngi nümâyân olmakla bâkiye-i müddetin tamâm oluncaya değin kazâ-i mezbûrî bi-nefse zabt etmek için fermân-ı 'âliye muhtâc olduğun a'lemu'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn hâlâ Anadolu Kazaskeri olan Mevlâna Şeyh Mehmed Sa'id edemallahu te'âla failehum i'lâm eylemiş Mevlâna-yı müşârun ileyhî i'lâmı mucebince zabt eylemen emrim olmuşdur buyurdum ki sâdır olan emrîm üzere mevlânâ-yı müşârun ileyhî i'lâmı mucebince bakıyye-i müddetin tamam oluncayadeğîn kazâ-i mezbûrî bi-nefs zabt eyleyüb mazmûn emri şerîfimle 'âmîl olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timât kılasın tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min zi'l-hiceti's-şerife sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mahrûse-i

Kostantınıyye

B. 73 S. 52

Oldur ki Adana'da Kayalıbağ mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffîye olan Teslime binti Sefer nâm hâtunun vârisi zevci Mehmed Beşe bin Hasan ile li-eb karındâşı kızları Ümmühân ve Zeliha binti Ebubekir nâm kimesnelere şer'an i'zârı zâhîr ve mütehakkık oldukdan sonra tereke-i müteveffîyedir ki ber-vech-i tahmîn tahrîr olunan defteridir ki zikr olunur hürrire gurre min muharremu'l-harâm li-sene 169.

Mahalle-i mezbûrede ahâlî ma'lûme'l-hudûd menzil bahâsî	beyne'l- üç bâb	Sim önlük kuşak 1 gurûş 4	Köhne kürk hatâbî 1 gurûş 2 buçuk	Köhne cedîd çuka 1 gurûş 3
300				
Cenşân 1 gurûş 3 buçuk	Def'a perde 1 gurûş buçuk	Mile yüzölçü yorgan 3 gurûş 5	Def'a yorgan 3 gurûş 5	Mile mak'ad 2 gurûş 4
Döşek 3 gurûş 6	Köhne yasdık 5 gurûş 4	Köhne minder 3 gurûş 2	Köhne kilim 2 gurûş 4	Anise 5 gurûş 1
Mısr bakraç 2 gurûş 3	Yük perde 1 gurûş 2	Müntezi boğça 1 gurûş 1	Yorgan yüzü 3 gurûş 3	Köhne ezâr 1 gurûş 1
Hurda boğça hurda bahasî gurûş 1	Uçgur mün'îş 2 gurûş 2	Tila mile 1 gurûş 3		Kır barğır re's 1 gurûş 20
Tektür yaylağında üst harâbe menzil bahâsî gurûş 5	Karslı oğlu Yusuf Beşe gurûş 15	Hacı Cafer oğlu kölesinde gurûş 10	Tecmelethâne gurûş 5	
Yekûn gurûş 437				
Mine'l _____ -ihracât				
Techiz tekfin gurûş 50	Resm-i kıymet gurûş 13	Kâtibiyye Çukadâriyye gurûş 4	Muhzırıyye gurûş 2	
Sahihu'l _____ -bâki				
Hisse-i li-zevci'l-mezbûr gurûş 113 buçuk	Hisse-i binti ahi'l-mezbûre gurûş 91 buçuk	Hisse-i ahi'l-mezbûr gurûş 91 buçuk		

B. 74 S. 53

Medine-i Adana'da Halhâl mahallesi sükkânından el-Hac Hasan nâm kimesne meclis-i şer'î-i hâtır-ı lâzımu't-tevkîrde şöyle takrîr-i kelâm ederki sülbiye-i kebîre kızım Ümmügülsüm nâm hâtunun zevci olan Molla Veli bin el-Hac İbrahim nâm kimesne bir senedir firâr ve gaybet edüb zevcesi mezbûre Ümmügülsüm ve firâşından hâsıl sülbiye-i sağır oğlu Hüseyin'e nafaka ve kisve ve me'ûnet-i sükânâya eşeddi ihtiyâc ile muhtâc olmağla kendi malına infâk ve me'ûnet-i sükânâ ve kisvesini ru'yet eylemek üzere yevm-i mikdâr kifâye-i nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak murâdıdır diyerek zeyl-i sahîfede muharreru'l-esâmi-yi müslimîn ihbârlarıyla bâlâ-yı kitâb-ı müstetâbî terşih ve tezyîn eden hâkim-i hâsım mevki'-i sadr-ı kitâb tubâ lehu ve hüsn-i meâb Efendi hazretleri mezbûre Ümmügülsüm ve sağır-i mezbûr için târih-i kitâbdan yevmi onbeş sağı akçe nafaka ve kisve ve me'ûnet-i sükânâ behâ farz ve takdîr edüb harc ve sarf.rucû'a merkûm el-Hac Hasan'a kibel-i şer'îden izin verildikde oldahî ba'de'l-kabûl ve murâsemeni edâya müte'ahhid olmağın hıfzuhuma li'l-mukâl hîni'l-vesika bi't-taleb ketb olundu hürrire fi evâil-i muharremu'l-harâm li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-_____ -hâl

es-Seyyid Hüseyin Çelebi, es-Seyyid Mehmed Çelebi, İmâm-ı mahalle-i mezbûr Molla Yusuf, Ser-muhzırân Ahmed

B. 75 S. 53

Medine-i Adana mahallâtından Harabbağçe mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Kapucu Hüseyin Beşe bin 'Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi 'Ayşe binti Mehmed nâm hâtûn ile sulbiye-i kebîr oğlu Hüseyin ile ve sülbiye-i kebîre kızı Hatice nâm kimesnelere şer'an inhisârı tahkikından sonra her birleri isâle meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde râfi'u haze'l-kitâb es-Seyyid İsmail Efendi ibni el-Hac 'Ali nâm kimesne mahzarında bi't-tav'îs-sâf şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Beşe'den ırsen intikâl eden mahalle-i mezbûrde vâkî kible Namazcı Fehirmân Ahmed Beşe menzili ve şarkân Firâs Molla Mustafa menzili ve şimâlen Hüseyinzâde ve 'Ali menzili ve garben tarık-ı hâs ile mahdûd bir bâb tahtâni bir bâb menzilizimi bey'-ı bât-ı sahîh-i şer'î ile el-yevm semen-i misli olan altmışbeş gurûşa müşteri-yi merkûm İsmail Efendi'ye bey' ve teslim oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük edüb ve semen-i olan meblağ-ı mezbûr altmışbeş gurûş müşteri-yi merkûm yedinden 'ala kaderi hisesihim tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz-ı semen eyledik fi mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûm mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır keyfemâ yeşâ ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediklerinde mevle'l-

merkûm vecâhen tasdik ve şifâhen tahkîk etmekle mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min şehr-i muharremu'l-harâm li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l _____-hâl

es-Seyyid Mustafa Beşe bin Mehmed Beşe, Firâş Molla Mustafa, es-Seyyid Halil bin 'Abdullatif, es-Seyyid Mustafa bin 'Ali, Debbâğ ve gayruhum.

B. 76 S. 54

Husûs-ı atîl-beyânın mahallinde ketb ve fasl-ı hasmı için bi't-taleb kâbel-i şer'den me'zûnen irsâl olunân kâtib 'Abdullah Efendî medine-i Adana mahallâtından Tekkekurbu mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Habib bin 'Ali nâm müteveffânın menziline varub zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi-yi müslimîn ile eylediği akd-i meclis-i şer'-i kavîmde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi işbu râfi'ati'l-vesika Gürcü kızı demekle meşhûre Hatice binti 'Abdullah nâm hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede müteveffâ-yı mezbûrın kız karındâşı Elif binti İbrâhim nâm hâtun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem mahalle-i mezbûrede vâkı' kıbleden Öküz oğlu Mustafa yeri ve garben Meryem hâtun yeri ve iki tarafı arz-ı hâli-yi müstemîl 'arsası Ramazan oğlu vakfı olub ma'mûrı kendi mülkim olmak üzere taksîm için izn-i mütevellî ile muhdevâ ve menzil binâ ve ihdâs eyledim idi şimdi mezbûre Elif karındâşım müteveffâ-yı sabînin mülkidir deyü tasarrufuma mümâna'at eder su'al olunub takrîr-i tahrîr ve kasr-ı yedine tenbih olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-su'âl ve 'akıbe'l-inkâr işbu müdde'iyye-i mezbûre Hatice hâtundan ber-vechi muharrer da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-ı ihrâr-ı ricâl-i müslimînden es-Seyyid 'Abdulkâdir bin Musa ve Mehmet Beşe bin 'Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâdete meclis-i ma'kûd-ı mezkûra hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-hakîka tarih-i kitabdan iki sene mukaddem işbu müdde'iyye-i mezbûre Hatice menzil-i mezkûr izn-i mütevellî ile kendi malından nefsiçün menzil binâ eyledi bizler bu husûsa bu veche şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyü her birleri edâ ve şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri makbûle olmağın mûcibince menzil-i mezkûrdan mezbûre Elif hâtunun kasr-ı yedine tenbih eylediğini kâtib-i merkûm 'Abdullah Efendi ile ve imnâ-i şer'den ma'ân irsâl olunan 'Ali Beğ meclis-i şer'a gelib 'alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmekle mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehr-i muharremü'l-harâm li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Muhzır es-Seyyid Hüseyin Çelebi, Ebubekir bin Mehmed, Hasan Beşe ibni 'Osmân, el-Hac Mehmed bin Süleymân, 'Osmân Beşe ibni Süleymân

B. 77 S. 54

Medine-i Adana mahallâtından Hamamkurbu mahallesi sâkinlerinden olub zât-ı zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi-yi müslimîn ta'rifleriyle ma'rûfe Fatma binti Musâ nâm hâtûn meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkirde işbu rafî'u'l-kitâb yine mahalle-i mezbûr İmamı Salih bin Hasan kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem fevt olan zevcem Mehmet bin 'Abdullah nâm kimesne hâl-i hayâtında clliyyedi senesinde mahalle-i mezbûrede vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-hayrân ma'lûme'l-hudûd bir bâb tahtânî menzilinî evvelâ kendi nefesine ba'de vefâte zevcelerim Havvâ ve Fatma'ya ba'de vefâtuhâ mahalle-i mezbûra Mescidinde olanlara vakf-ı şart edüb el-yevm nevbet-i tasarruf benim iken İmâm-ı merkûm Salih tasarrufuma mümâna'at eder su'âl olunub takrir-i tahrîr ve kasr-ı yedine tenbih-i şer'î olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-su'âl İmâm-ı merkûm cevâbında vâkf-ı merkûm menzil-i mezkûrî ba'de vefâte zevceteyn-i mezkûre tenbih-i şart eylediğini ikrâr lâkin meşrûtuha olan Fatma müdde'îyye-i mezbûre olduğunî inkâr edilmek müdde'îyye-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhâl ityân-ı nebiyyeden kemâl-i aczini izhâr edüb menzil-i mevkûf-ı mezkûrede olan tasarrufinî ber-mûcib şart-ı vâkıf İmam-ı merkûm Sâlihe fâriğa olub vâkıf-ı merkûmun rûhını âtik evkât.dan du'â-yı hayr ile yâd eylesün deyü meclis-i şer'de tâbi'an ikrâr ve i'tirâf etmekle gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min şehr-i saferu'l-hayr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Abdullah Efendi Kâtib, Mehmed bin Veli merkûm, Muharre'l-'ulemâ Mercanzâde Hüseyin Efendi, Seyyid Hüseyin vekîl-i davâ'î Adana, Ahmed ser-Muhzırân

B. 78 S. 55

Defter oldur ki.

İşbu binyüzaltmışdokuz senesine mahsûb hâlâ Eyâlet-i Adana Vâlisi vezir-i şecâ'at semir Şehsuvârzâde devletlü 'mâyetlü es-Seyyid Mustafa Pâşâ yessirallâhu mâ yurîd ve mâ yeşâ' hazretlerine Eyâlet-i merkûmeden bâ-fermân-ı 'âli ta'yîn ve tahsîs kılınan imdâd-ı hazeriyyesinin taksîd-i evvelisi üçbinüçyüzyetmişbeş gurûş ile sa'âdetlü Kethudâ-yı muhteremlerine ikiyüzelli gurûş ibrâ-yı hazeriyye fermânı getiren Ağa'ya hizmeti üçyüz gurûş ve buyruldu getiren Ağa'ya

hizmeti ikiyüzelli gurûş ber-dâb-ı kadîm Vezîr-i müşârun ileyh hazretlerine tahsiliyye bin gurûş ve menzil akçesi tahsiliyyesi beşyüz gurûş ve hânât akçesi tahsiliyyesi beşyüz gurûş ve altmışsekiz senesine mahsûb Adana menzilin taksîd-i sânisî beşbin gurûş.vâki' cümle ma'rifeti ve ma'rifeti's-şer'le alınan 'ale'l-hisâb ber-mûcib defter ikibindörtüz gurûş ve ber-mûcib şehir vekilinin eylediği masârif-ı vilâyet yüzseksensekiz gurûş ile eşkıyâ fermânı getiren Tâtâra verdiği hizmet yirmi gurûş ve bayrak fermânı getiren Tâtâra verdiği otuz gurûş ve Mehterbâşı Ağa'ya verdiği hizmet yüzotuzbeş gurûş ve akçe tahsildârı Memiş Ağa'ya verdiği otuz gurûş ve Şakkabâşı Ağa murûretde eylediği masârif dokuz gurûş ve Bekir Beğ'den istidâne eylediği akçe noksânı yedi gurûş ve Tâtâr Ağa'lar sâkin olduğu konak kirâsı otuz gurûş ve Sekbânlar vereceği zi'l-ka'de ve zi'l-hicce aylıkları ulûfeleri ikiyüz gurûş ve umûr-ı vilâyet için Mehmed 'Ali'den istidâne eylediği ikiyüzelli gurûş ve mahkeme kirâsı yüz gurûş ve Cizyedârdan vilâyet için istidâne eylediği koza bahâsı yüz gurûş ve kasabalara deyn-i atîk dörtüzelli gurûş ve Muvâcib Çâvuşî Ağa 'Osmân Ağa'ya akçe murâbahâsı altmış gurûşa vilâyet için Hasan Efendiden istidâne eylediği elli gurûş ve hutbe emiri getiren Selhuşûr Şehriyârî Beğ hazretleriçün istidâne eylediği bin gurûş ve ehl-i zimmetden istidâne eylediği üçyüzelli gurûş ve serâye-i garîb Haseği Mehmed Ağa'nın kirâ ve yenin kirâsı yüz gurûş ve ocaklıdan istidâne eylediği üçyüzelli gurûş ve ber-mûcib defter Hacı 'Ali yediyle sirâye olunan masârif-ı cedîd beşyüzotuzikibuçuk gurûş ve devlâye-i menh akçesi otuzüç gurûş Ağacı Kara İsmâilin verdiği mecmu' Ağacı bir seneden ikiyüz gurûş mukaddemâ deftere idhâl olunub fazla iddi'â eylediği ber-mûcib defter üçyüzyirmi gurûş ve mukaddemâ olunân 'ale'l-hesâb defterden küsür kalıb pusula üzerine vaz' olunan akçeden mâ'adâ mümteni'ü'l-husûl olan beşyüzaltmışüç gurûş ve şehir vekillerine ücret ikiyüz gurûş ve bermu'tâd-ı kadîm harc-ı defter-i imzâ bin gurûş ve hânât-ı defterden harc-ı defter beşyüz nâ'ibiyye yüz ve hudâmiye ve nâtırıyye yüzelli gurûş kâtib kalemiyyesi otuz gurûş ahzârıyye yirmi gurûş ki min haysu'l-mecmu' yirmibindörtüzseksenüç gurûşa bâlîğ olmağın bi'l-cümle 'ulemâ ve sulehâ ve a'yân ve ahâlî ma'rifetleri ve ma'rifet's-şer'le olunan 'âyine salyânesidir ki ber-vechî hürriye fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehir-i muharrem li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Nefs-i şehir-i Mahallat	Hânât	Kaza-i Yüregir	Nahiye-i Cânibi's-şehir
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
10865	5000	1872	936
		30 küsür	15 küsür

Kaza-i Kara'isali	Kaza-i Dindarlî	Kaza-i Sarıhamam	Kaza-i Karakışlak
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
260	700	350	500
		650 kûsür	
Yekûn-----			
gurûş			
20483 Yalnız yirmibindördtyüzseksenüç gurûşdır			

Ber-vech-i muharrer şehre isâbet eden onbinsekizyüzaltmışbeş gurûş ber-vech-i ta'dîl ve't-tesvîye mahalleye ve gerek Bağçeciyanâ tevzi'deferidir ki ber-vech-i atî zikr olunur.

Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Neccerân	Kuruköprü	Bâb-ı Tarsus	Ağamehmed
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
420	400	420	190
			008 kûsür
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Yarbaşı	Hamamkurbı	Çınarlı	Kayalıbağ
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
350	318	230	200
	30 kûsür	13 kûsür	50 kûsür
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Harabbağçe	Serracan	ÇukurMescid	Sufıbağçe
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
70	120	230	250
30 kûsür			10 kûsür
Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i	Mahalle-i
Halhal	Baytimur	Sugediği	Mestanzade
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
60	60	120	120

Mahalle-i Kasbbekir gurûş 188	Mahalle-i Sarıyakub gurûş 196	Mahalle-i Yurtan gurûş 170 20 kûsür	Mahalle-i Paşanebi gurûş 110
Mahalle-i Sacıhamid gurûş 100	Mahalle-i Hacıhamid gurûş 150	Mahalle-i Hacıfakiyye gurûş 120	Mahalle-i Durmüşfakiyye gurûş 120
Mahalle-i AkçaMescid gurûş 100	Mahalle-iCami-i Cedid gurûş 100	Mahalle-i Emirler gurûş 130 20 kûsür	Mahalle-i Debbağan gurûş 93
Mahalle-i Şeyhmustafa gurûş 173 buçuk 15 kûsür	Mahalle-i `Alidede gurûş 170	Mahalle-i Kantârân gurûş 161	Mahalle-i Karasoku gurûş 320
Mahalle-i Eskihamam gurûş 620	Mahalle-i Taşçıkan gurûş 230	Mahalle-i Mermerli gurûş 397	Mahalle-i Hamamkurbı gurûş 221
Mahalle-i Handan gurûş 230	Mahalle-i Hocavezir gurûş 162 buçuk 13 kûsür	Mahalle-i Sucuzâde gurûş 90	Mahalle-i Dervişpâşâ gurûş 70
Mahalle-i `Ansefzâde gurûş 120	Mahalle-i Tekkekurbı gurûş 120	Mahalle-i Eskiçarşı gurûş 20	Mahalle-i Şeyhzâde gurûş 60

Mahalle-i	Mahalle-i
Zımmiyyân	Bağçeciyân
gurûş	gurûş
915	1560
	60 kûsür
Yekûn	
gurûş	
10865	Yalnız onbinsekizyüzaltmışbeş gurûşdur

B. 79 S. 56

Niğde ahâlisinden olub Medine-i Adana'da Hoca Ağazâde hânında mümekkin ve bundan akdem vilâyetine gidüb vefât eden 'Osmân Çelebi nâm kimesnenin zâhirde vâris-i ma'rûfî olmayub hân-ı mezkûrda sâkin olduğu odasında bulunan eşyâsından emîn-i beytü'l-mâl 'Osmân Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûruht olunub hâsıl olan nukûtdur ki ber-vech-i âtî zikr olunur hürrire fi 23 saferu'l-hayr sene 1169

Celfedâr kâşî ve	Terâzî		Tencere ma'a	Leğen
'alât	para		kabak 1	para
para	25		para	80
140			82	
Bezîrgân	Mile döşek ve		Köhne kahve ibrîği	
para	köhne yasdık		para	
80	para		60	
	51			
Yekûn	-----			
gurûş				
554	Yalnız beşyüzellidört paradır.			
Mine'l	-----		-ihrâcât	
Resm-i beytü'l-mâl	Kâtibiyye	Çukadâriyye	Deyn-i beyt-i oda kirası	
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	
2	1	1	4	
Hizmet-i Emîn-i beytü'l-				
mâl				
gurûş	para			
1	14			

Sahîhu'l

-bâki

gurûş

4 buçuk

B. 80 S. 57

Medine-i Adana mahallâtından Serrâcân mahallesi sâkinelerinden Fatma binti Süleyman Efendi nâm hâtun tarafından bey'-i âtf'z-zikr-i ikrâra vekîl olub vekâletî zât-ı mezbûreye bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân olan Mustafa Efendi bin Hüseyin Efendi ve Seyyid Mehmed Ağa bin Hasan Çavuş nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve subût-ı vekâletine hükmi-şer'î lâhık olan Kınazade demekle ma'rûf es-Seyyid İbrahim Ağa bin Hasan Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımu't-tevkırde müvekkile-i mezbûrenin sadriye-i kebîre kızı Şerife binti Mustafa Ağa nâm hâtun tarafından tasdikâ-i vekîl-i müseccelî ve zevc-i dâhilî işbu râfiu'l-kitâb Seyyid 'Ali bin Hacı Hamid nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb müvekkilem merkûme Fatma hâtun kızı mezbûre Şerife ile ma'an sâkine oldukları zevcesi müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Ağa'dan müntakile mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan merkûm Mustafa Ağa menzilleri ve iki taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî üç oda ve iki sofa ve iki zir-zemin ve bir harîne odası ve kenîf ve bir mikdâr havlu-yı müstemil bir bâb menzilden bi'l-fariziyye's-şer'iyye isâbet eden semen-i hissesini târih-i kitâb günü tarafeynden icâb kabûl-ı havî şurût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile el-yevm semen-i misli ile yalnız yûzyirmi gurûşa kızı mezbûre Şerife'ye bey' ve teslim ve temlik edüb mezbûre Şerife dahî iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük etmekle semeni olan meblağ-ı mezkûr yûzyirmi gurûş müşteri-yi merkûme yedinden tamâmen ahz ve kabz etmeğin fi-mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan semen-i hisse mezbûre Şerife hâtunun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır keyfe mâyeşâ' ve tuhtar mutasarrıfe olsun deyu ikrâr ve takrîrini merkûm Seyyid 'Ali Ağa bi'l-vekâle tasdik etmeğle mâ-veka'a bi't-taleb ketb olundu hürriye fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i rebî'u'l-âhar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l

-hâl

'Ali Efendi, Hâvidli oğlu Ahmed, Bayâslı 'Ali, Seyyid İbrâhim Ağa Kayâzâde İsmâil Efendi, Bekrecizâde Mustafa Efendi, 'Ömer Ağa Emir 'Alizâde, 'Ali Efendi Nakşibendi

B. 81 S. 57

Budur ki

Medine-i Adana mahallâtından Serrâcân mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffîye olan Fatma binti Süleymân Efendi nâm hâtunun verâset-i Sadariye kızı Şerife binti

Mustafa Ağa nâm hâtûn ile li-ebeveyn karındâşı es-Seyyid Sa'di Efendiye ve kız karındâşları Ümmügülsüm ve Rukiyye nâm hâtûnlara inhisârî lede's-şer' tahkikından sonra li-asli't-taksîm taleb-i verese ile tahrîr olunân tereke-i mütevefiyye-i mezbûre ber-vech-i âti zikr olunur hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i rebiu'l-âhar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mahalle-i mezbûrede vâki' ve'l- Yârbaşî mahallesinde olan hâne Dâkâdî Seyyid Ali zimmetinde cerân ma'lûme'l-hudûd ve sâkine odalarından hisse-i müteveffi - karz akçesi ki techiz tekfîn vasi oldukları menzilden semen-i ye-i merkûmeye ikrâr olunan dört olmağla vasi-yi mücbârî 'Osman hisse-i mezbûre 'aded oda semenî Efendiye teslim olunmuştur

gurûş

150

gurûş

160

gurûş

70

Yekûn -----

gurûş

380

Mine'l

-ihracât

Techiz tekfîn

ber-mücib

Ber-mücib

resm-i

Nâzirîyye

Kâtibiyye

zimmet

kısmet-i 'adî

gurûş

gurûş

gurûş

gurûş

rubu'

1 buçuk

2 çeyrek

70

1

1

Çukadâriyye

İhzâriyye

gurûş

gurûş

2 buçuk

10

Sahihu'l

-bâkî

gurûş

293 buçuk

Hisse-i bintü'l-mezbûre

Hisse-i ahi'l-mezbûr

Hisse-i uhtü'l-mezkûre

Hisse-i uhtü'l-merkûm

Şerife

Sa'di Efendi

Ümmügülsüm

Rukiyye

gurûş

gurûş

gurûş

gurûş

146 buçuk

72 buçuk

36 buçuk

36 buçuk

B. 82 S. 58

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olunmağın kibel-i şer'-den me'zûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Efendi Medine-i Adana mahallâtından Mestânzâde mahallesi sâkinelerinden olub zât-ı zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî kimesneler tâ'rifleriyle ma'rûfe Emine bint-i Halil nâm hâtûnun menziline varub 'akd eylediği meclis-i şer'-i kavîmde mezbûre Emine hâtûn yine medine-i mezbûr mahallâtından Sofubağçe mahallesinde sâkine olub kezâlik zâfi bi't-

ta'rif-i ş-şer'i ma'rûfe olan hâletesi kızı işbu sâhibetü'l-kitâb Hatice binti Ahmed nâm hâtûn mahzârında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mutasarrîfe olduğum mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan merkûme Hatice hâtun ve bir taraftan Solak 'Ali oğlu mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarik-i 'âmm ile mahdûd üç bâb vakf dükkânlarını mürurânem ve kurûs-ı a'vâm ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i turâb olub gille-i vakfda müsâ'ade olmağla müceddiden ta'mîre iktidârım olmadığından gayr-ı dekâkin-i mezkûreler mezbûre Hatice hâtunun mülk-i hâne odalarına mülâhık olmağın dekâkin-i mezkûreleri enkâz-ı mevcûdeleriyle müceddiden ta'mîr ve harc eylediği ziyâde masârifâtını cânib-i vakf-ı mezkûre teberra' edüb ancak sükûfları üzerine kendi hâliyle mülki olmak üzere nefsiçün üç bâb oda binâ ve inşâ edüb senevi beher odaya altmış sa' akçe cânib-i vakf-ı mezkûre icâre vermek üzere müte'âhhide ve mültezime olmağla husûs-ı mezkûr cânib-i vakfa enfa' ve evlâ olmağın bendahî tevliyetim hasebiyle merkûme Hatice hâtûna ber-vech-i muharrer dekâkin-i mevkûfe-i mezkûreleri [enkâz-ı mevcûdeleriyle] müceddiden binâ ve sükûfları üzerine üç bâb oda inşâsına izin verdim su'âl olunub takrîr-i tahrîr velâyil-istihkâm kîbe'l-i şer'den dahî izin verilmek matlûbumdur dedikde gıbbe'l-istintâk merkûme Hatice hâtûn cevâbında ber-vech-i muharrer dekâkin-i mevkûfe-i mezkûreleri enkâz-ı mevcûdeleriyle müceddiden ta'mîr ve ziyâde harc eylediği fazla masârifât taraf-ı vakfa teberra' ancak sükûfları üzerine mâliyle mülkü olmak üzere nefsiçün üç bâb oda binâ ve inşâ ve senevî cânib-i vakf-ı mezkûre beher odaya altmış sağ akçe icâre vermeğe müte'âhide ve mültezime olduğu mukirre ve mu'terefe olmağla mevlânâ-yı mûma ileyh dahî dekâkin-i mevkûfe-i mezkûreleri müceddiden ta'mîre ve sükûfları üzere üç bâb oda ve binâ inşâyâ merkûme Hatice hâtûna izn-i şer'î birle ta'mîrât-ı mezkûrât ba'de'l-itmâm ve'l-ikmâl evvelen dekâkin-i mezkûrelerin vakfiyetini ibkâsına ve sâniyen inşâ eylediği odaların mülkiyetine hükm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i müberran-i mer'î eylediğini mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's olunan ebnâ-yı şer'le gelüb meclis-i şer'a inhâ ve ebnâ etmeğın mâ-veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehr-i şa'bânî'l-muazzam li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____ -hâl

Tefsiri Mehmed Efendi, Molla Beşe bin Mehmed, el-Hac 'Ali 'Alemdâr Berberî Hasanzâde, Seyyid Mehmed Ağa bin Hasan Çâvûş, Seyyid Mustafa, Seyyid Mehmed Ağa bin İbrâhim Süleyman Ağa Hazar Ağazâde, Seyyid Hafız 'Osmân Efendi bin Habib, Hacı 'Abdurrahman Efendi, Seyyid Memed Helvacı oğlu, 'Ömer Beşe bin Mustafa, Ahmed Ağa bin Mehmed, Seyyid Hasan bin İsmâ'il Beşe, 'Abdullah Efendi Kâtib, Ahmed Beşe ser-Muhzırân

B. 83 S. 59

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîrî iltimâs olunmağın kibel-i şer'-i şerifden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Efendi medine-i Adana mahallâtından Mestânzâde mahallesi sâkinlerinden olub zât-ı zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî-yi müslîmin tâ'rifleriyle ma'rûfe Emine bint-i Halil nâm hâtûnun menziline varub 'akd eylediği meclis-i şer'-i kavîmde mezbûre Emine hâtûn yine medine-i mezbûre mahallâtından Sofubağçe mahallesinde sâkinelerinin zâtî bi't-ta'rifi'ş-şer'î ma'rûfe olan hâletesi kızı işbu sâhibu'l-kitâb Hatice binti Ahmed nâm hâtûn mahzârında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem müteveffîye olan vâlidem Ümmügülsüm binti Behrâm Çavûş nâm sâhibetü'l-hayrın ırs-ı şer'le mülk ve hakkı olub "hasbetullâhu's-samed ve taleben li-merzâtı rabbehu'l-ehad" mülkünden ikrâr ve gillesini evvelâ kendi nefesine ba'de vefâte mustakillen bana ba'de vefâtı evlâd-ı evlâd-ı evlâdına vakf ve şart eylediği mahalle-i Sofubağçede vâki' bir taraftan vakf-ı mezbûr mülhakâtından meşrûtum olan dükkânlar ve bir taraftan Solak 'Ali oğlu menzili ve tarafeyni mezbûre Hatice hâtûnun hân-ı odalarıyla mahdûd dört bâb hân odaları mürûr-ı dühûr ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i turâb olub hân-ı mezkûrun nısfına mülkiyet üzere mutasarrîfe olan mezbûre Hatice hâtûnun mahalle-i Mestanzâdede vâki' bir taraftan Petükoğlu vakfı ve bir taraftan Râbi'a hâtûn menzili ve bir taraftan 'Osmân Çavuş hânı ve taraf-ı râbi'ı meşrûtum olan vakf-ı menzirim ile mahdûd üç bâb tahtânî oda ve bir sofa ve kenif ve bir mikdâr havlu-yı müştemil mülk menzilinî min cehdî'l-kıymet ve'l-icâre ve'r-ra'iyyet vakf-ı mezkûrdan ezîd ve evlâ ve enfa' olmağla mezbûre Hatice hâtûn menzil-i mezkûr meşrûtum olan sâlifü'z-zikr odalar ile istibdâle tâlibe ve râğibe olub istibdâl-i mezkûr min külli'l-vechde cânib-i vakfa evlâ ve enfa' olduğu ecilde istibdâl murâdıdır deyü her birleri istibdâle olduklarında istibdâl-i mezkûr taraf-ı vakfa evlâ olduğunu şikâyet-i sahîhe'l-kelimât haber verdiklerine binâen Kâtib mûmâ ileyh dahî vakfa evlâ ve enfa' olduğu vech üzere istibdâlî tecviz eden eimme-i fukahâ-i kirâm rahimehumullahu te'âlâ ilâ yevmi'l-kıyâme hazerât-ı akvâl-i şerifeleri üzere istibdâline izin birle evvelâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrun vakfiyetine ve sâniyen nısf-ı hâne-i mezkûrun mülkiyetine hükm-i mahkem-i şer'î ve kazâ-i mübrem-i mer'î eylediğini mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's olunan ebnâ-i şer'le gelüb meclis-i şer'a inhâ ve takrîr etmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb ve tahrîr olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşer min şehri-i şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şühûdu'l _____-hâl

Tefsîrî Mehmed Efendi, Molla Beşe bin Mehmed, Hacı 'Ali Ağa bin Berberî Hasanzâde, Seyyid Mehmed Ağa bin Hasan, Seyyid Mustafa Ağa, Seyyid Mehmed Ağa bin İbrâhim, Süleyman Ağa Hazar Ağazâde, Seyyid Hafız 'Osmân Efendi bin Habib, 'Ali bin Şehrîstânî,

İsmâil Efendi Kâtib, Seyyid Hasan bin İsmâ'il Beşe, Ahmed Ağa bin Mehmed, 'Ömer Beşe bin Mustafa, Seyyid Mehmed Helvâcızâde, el-Hac 'Abdurrahman Ağa

B. 84 S. 60

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîrî iltimâs olunmağın kibel-i şer'-i şerifden me'zûnen irsâl olunan kâtib Mehmed Efendi Medine-i Adana mahallâtından Mestânzâde mahallesi sâkinelerinden olup zât-ı zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî-yi müslîmin tâ'rifleriyle ma'rûfe olan işbu sâhibu'l-kitâb Emine bint-i Halil nâm hâtûnun menziline varub 'akd eylediği meclis-i şer'-i kavîmde mezbûre Emine hâtûn yine medine-i mezbûre mahallâtından Sofubağçe mahallesi sâkinelerinin zâtî ta'rifî's-şer'î ile ma'rûfe olan hâletesi kızı Hatice binti Ahmed nâm hâtûn mahzârında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem vâlidem Ümmügülsüm binti Behrâm Çavûş nâm sâhubetü'l-hayrın ırs-ı şer'le mülk ve hakkı olup "hasbetallâhu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad" mülkünden ikrâr ve gillesini evvelâ kendi nefisine ba'de vefâte mustakillen bana ba'de vefât evlâd-ı evlâd-ı evlâdına vakf ve şart eylediği mahalle-i Sofubağçe'de vâki' bir taraftan vakf-ı mezbûr mülhakâtından meşrûtum olan dekâkinler ve bir taraftan Solak 'Ali oğlu menzili ve tarafeyni mezbûre Hatice hâtûnun hân odalarıyla mahdûd dört bâb hân odaları mürûr-ı dühûr ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i turâb olup hân-ı mezkûrun nısfına mülkiyet üzere mutasarrıfe olan mezbûre Hatice hâtûnun mahalle-i Mestanzâde'de vâki' bir taraftan Petükoğlu vakfı ve bir taraftan Râbi'a hâtun menzili ve bir taraftan 'Osmân Çavuş hânı ve taraf-ı râbi'ı meşrûtum olan vakf menzilim ile mahdûd üç bâb tahtânî oda ve bir sofa ve kenif ve bir mikdâr havlu-yı müştemil mülk menzilime min cehdi'l-kıymet ve'l-icâre ve'r-ra'yyet ve'l-icâr vakf-ı mezkûrdan ezid ve evlâ ve enfa' olmağla mezbûre Hatice hâtûn menzil-i mezkûr meşrûtum olan sâlifü'z-zikr odalar ile istibdâle tâlibe ve râğibe olup istibdâl-i mezkûr min külli'l-vechde cânib-i vakfa evlâ ve enfa' olduğu ecilde istibdâl murâdımdır deyü her birleri istibdâle tâlibân olduklarında istibdâl-i mezkûr taraf-ı vakfa evlâ olduğunu şikâyet-i sahîhe'l-kelimât haber verdiklerine binâen Kâtib mûmâ ileyh dahî vakfa evlâ ve enfa' olduğu vech üzere istibdâlî tecviz eden eimme-i fukahâ-i kirâm rahimehumullahu te'âlâ ilâ yevmi'l-kıyâme hazerât-ı akvâl-i şerifeleri üzere istibdâline izin birle evvelâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrın vakfiyetine ve sâniyen nısf-ı hâne-i mezkûrın mülkiyetine hükm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i mübrem-i mer'î eylediğini mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an ba's olunan ebnâ-i şer'le gelüb meclis-i şer'a inhâ ve takrîr etmeğın mâ veka'a bi't-taleb ketb ve tahrîr olundu hürrire fî'l-yevm's-sânî 'aşer min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____ -hâl

Tefsîrî Seyyid Mehmed Efendi, Molla Beşe bin Mehmed, Hacı 'Ali Ağa bin Berberî Hasan, Seyyid Mehmed Ağa bin Hasan Çavuş, Seyyid Mehmed Ağa bin İbrâhim Ağa, Süleyman Ağa Hazar Ağazâde, Seyyid Hafız 'Osmân Efendi bin Habib, 'Ali bin Şehristânî, Ahmed Ağa bin Mehmed, 'Ömer Beşe bin Mustafa, Seyyid Memed Helvâcızâde, Hacı 'Abdurrahman Ağa 'Alemdâr, Seyyid Hasan bin İsmail Ağa, Kalaycı Mehmed bin 'Osmân, İsmâil Efendi Kâtib, Hacı Hasan bin Mehmed, Ahmed ser-Muhzırân ve gayruhum.

B. 85 S. 61

Sugediği mahallesinde Hacı 'Ali'nin vakfiyesidir.

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdetü'l-kebîrû'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâm 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is-i bâdî budûr ki medine-i Adana mahallâtından Sugediği mahallesi sükkânından el-Hac 'Ali bin 'Abdurrâzık nâm kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde li-eclî't-tescîl ve'l-emru'l-itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Hafız Musa Efendi ibni el-Hac Ahmed nâm kimesne mahzarında şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mülk-i silk-i sarf-ı sahihimde münselik olub mahalle-i mezbûrede vâki' kible Mescid-i şerife şurûta vakf menzil ve garben tarik-ı 'âmm ve şarkan Mescid-i şerif ve şimâlen yine tarik-i hâs ile mahdûd bir bâb tahtâni beyt ve bir örtme ve bir mikdar havlu-yı müstemil mülk-i menzîlimî "hasbeten lillahi te'ala ve taleben li-merzâtî rabbehu'l-ehad" vakf-ı sahih-i şer' ile vakf ve habs-ı sarîh-i mer'î ile habs edüb şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki evvela kendim hayatda oldukça sakın ve mutasarrıf ve mütevellî olan ve ba'de'l-inkırâz mahallen taht-ı nikahımda olan zevce-i menkûhem Fatma binti 'Abdullah nâm hâturn sakine ve mutasarrıfe ve mütevellîye ve lehu ba'de'l-inkırâz mahalle-i mezbûrda Selim Beg'in binâ ve ihyâ eylediği Mescid-i şerîfnde her kim İmâm olur ise menzîl-i mezkûrın ta'mîr ve terkîmden fazla gillesine mutasarrıf olub rûhumî hayr du'â ile yâd eyleyeler deyû fâriğân mine's-şivâgil menzîl-i mahdûd-ı mezkûrî mütevellî-yi mekûma teslim ol dahî sâ'ir mütevellîler gıbi kabz ve tesellüm ve temellük eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk's-şer'î vâkıf-ı mezbûr cânib-i vifâkdan semt-i şikâkâ 'âzim olub vakf-ı 'âkâr hazret-i İmâm-ı A'zâm ve hümâm-ı efhâm katında sahih lâkin gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrda benim için rucû'a mesâ'-ı şer'î olmağla vakıfın rucû' ve kemâ fi'l-evvel mülkine istirdâd ve hüküm taleb ederim dedikde mütevellî-yi mezkûm dahî kendüye lâzım ve mahâlî-i mülâyim cevâb-ı bâ-sevâba 'âzim olub vakfiyet-i 'âkâr hazret-i İmâm-ı A'zam ve hümâm-ı efham katında lüzumdan 'âri ise İmâmeyni'l-hümâmeyn katında sıhhat-i lüzumdan müfârekat itmemeyle sahih ve lâzım olmağla onların kavî-i şerifleri üzere vakf-

ı mezkûrın sıhhatine hüküm taleb ederüm deyü hâkim-i hâsım-ı mevkı'-ı sadr-ı kitâb tuba lehu ve husn-i me'âb Efendi hazretleri huzurunda müterâfı'an vasl-ı hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh dahî canibin deliline nazar ve mennâ'an li'l-hayr olmaktan hazer ve mücânebet edüb İmâmeyni'l-hümâmeyn kavı-i şerifleri üzere menzil-i mezkûrun evvelâ vakfiyete ve sâniyen şurût ve kuyudının sıhhat ve lüzumuna hükm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i mübrem-i mer'î edüb min bâ'd vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım olub nakz be nâkiza mecal-i muhâl oldu ve icrâyü'l-vâkıf 'ale'l-hayri'l-kerîm cerâ zâlik hürrire fi'l-yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min şehr-i rebî'u'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Ahmed Efendi ibni 'Abdullah Efendi, es-Seyyid Mustafa Efendi bin İbrahim, Molla Mehmed bin el-Hac Ahmed, es-Seyyid Mustafa Efendi bin Süleyman, Muharre's-sulh Şeyh Mevsali Efendi, Molla Mustafa bin Musa, Mehmed Efendi Kâtib, Mehmed Efendi Kâtib 'Ağazâde, ser-Muhzırân Ahmed Beşe, Mehmed bin Hacı Mehmed.

B. 86 S. 62

Medine-i Adana mahallâtından Taşçıkan mahallesi sükkânından Seyyid Süleyman bin 'Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımu't-tevkirde yine mahalle-i mezbûrede sâkin işbu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm edüb işbu merkûm Mehmed'in olan sâkin ve mutasarrıf olduğu mahalle-i mezbûrede vâkı' beyne'l-ahali ve'l-icrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb menzile târih-i kitâbdan ondört sene mukaddem mülkiyet üzere mutasarrıf olan üveğ bâbâm Bektâş nâm kimesne Kara Mehmed nâm kimesneye bey'eder oldukda vâlidem Fatma hâtûn bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyyem olmağla benim için bâ-berât-ı 'âli mutasarrıf olduğum Tımârın mahsulünden yüzon gurûşa iştirâ ve temlik edüb iki sene sâkine ve mutasarrıf oldukdan sonra vâlidem merkûm Fatma fevt olub sağır bulunmam ile mezbûre Bektâş tekrâr işbu merkûm Kara Mehmed'e bey' etmekle menzil-i mezkûr târih-i esbâk ile mülk-i müşterâm olmağın su'âl olunub takrir-i tahrîr ve menzil-i mezkûrdan kasr-ı yedine tenbîh-i şer'î olmak matlûbumdur dedikde, ğıbbe's-su'âl merkûm Mehmed cevâbında ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûrî bâyi'-i mezbûr Bektâş nâm kimesneden semen-i mezkûra ile iştirâ ve sâkîn olduğunu ikrâr lakin müdde-i-yi mezbûr Süleyman bundan akdem altmışdört tarihiyle menzil-i mezkûrî ber-vech-i muharrer da'vâ eyledikde beynimize müslihûn tavassuta edüb on gurûş bedel-i sulh ile da'vâ-yı mezkûre, mu'arazadan men'le mukabele ve târih-i mezkûre ile mevrûhı mumzî ve mahtûm ibrâz eylediği hüccet-i şer'iyeye tahrîrine muvâfık olmağın eserü'l-istintâk ve'l-inkâr vâzı'-ı mezbûrdan beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine esnâsında tekrâr beynlerine müslihûn tavassut edüb es-sulh-ı akd terfî'u't-terâ' ve havâs üzere on gurûş bedel ile

dahî inşâ-i 'akd-i sulh ola ba'de'l-inkâr bu def'a yalnız on gurûş bedel-i sulh ile olub menzil-i mezkûre da'vâsından merkûm Mehmed'in zimmetini ibrâ-yı 'âmın ile ibrâ ve iskât-ı hak eyledim fîmâ ba'd menzil-i mezkûrda alaka ve medhalim yoktur keyfema yeşâ' mutasarrıf olun deyü tâbi'an ikrâr ve i'tirâf etmeğin hıfzen li'l-mukâl hinde'l-vesika bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışrûn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

'Abdullah Efendi Kâtib, Süleyman bin Süleyman, Dede Beşe bin Veli, Ebubekir Beşe bin 'Ali, Deli Hasan Ağa ibni Ebubekir, Beşe bin İbrahim, Hasan Beşe bin Hüseyin

B. 87 S. 62

Medine-i Adana mahallâtından Mestânzâde mahallesi sâkinelerinden Ümmühan binti Mehmed nâm hâturn meclis-i şer'-i şerif-i enverde râfi' u'l-vesika 'Ayşe binti Mehmed nâm hâturn mahzarında bi't-tav'is-sâf ikrâr-ı tām ve takrîr-i kelâm mûrisim müteveffâ Danyal nâm kimesneden muntekil olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan tarik-i hâs ve bir taraftan İmâm'a meşrûta vakf-ı menzîl ve bir taraftan Kilecizâde menzili ve bir taraftan Karafakiyye menzili ile mahdûd bir bâb tahtâni beyt ve bir örtme ve bir mikdâr havlu ve kenif-i müstemil mülk menzilimi bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile semen-i misli olan yüzon gurûşa bey' ve teslim ve temlik edüb oldahî müşteri-yi merkûm 'Ayşe hâturn ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük edüb semen-i bey'i olan meblağ-ı mezbûr yüzon gurûş müşteri-yi merkûm 'Ayşe hatûn benden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz semen eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûme 'Ayşe hâturnun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olub menzil-i mezkûrede vechen mine'l-vucûh ve sebeben mine'l-esbâb benim 'alâka ve medhalim yokdur keyfemâ yeşâ' ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde mevl'e'l-merkûm vecâhen tasdik ve şifâhen tahkik etmeğin hıfzen li'l-mukâl hinde'l-vesika bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışrûn min şehr-i cemâziye'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Habib bin İbrahim, Mahmûd Beşe bin Mustafa, Molla İbrahim, Molla Halil, Ebubekir Efendi, Mehmed Efendi Kâtib

B. 88 S. 63

Oldur ki 'An aslı 'Anteb ahalisinden iken bundan akdem medine-i Adana'da Ğazğanlı oğlu hânında misârifeten sâkin iken fevt olan Çolak oğlu bin 'Abdullah nâm müteveffânın zâhirde vâris-ı ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi beytü'l-mâle 'âid ve râci' olmağla hâlâ Eyâlet-i Adana Vâlisi vezir-i rûşen zamir devletlü 'inâyetlü Şehsuvârzâde es-Seyyid Mustafa Pâşâ yessirallahu mâ yürîd vemâ yeşâ' hazretleri tarafından ta'yîn olunan Tüfenkçibaşları olan 'Osmân Ağa ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrûn muhallelâtı sevk-i sultâniyede rağbât-ı nâs inkıtâ'ından furuht ve hâsıl olan nukûd-ı defter-i mumzî taraf-ı beytü'l-mâle teslim olunan defterdir ki zikr olunur fî 23 min cemâziye'l-evvel sene 169

Köhne kilim cerfir	Köhne sarık	Siyah 'ayna	Bez don şalvar	Siyah tüfenin	
kiymet 1	kiymet 1	kiymet 1	kiymet 1 1	kundaklı	
para	para	para	para	kiymet 1	
190	25	25	30	para	
				230	
Beshar	günler	Mile yorgan	Kaftân	Minder yasdık	Çalah tezğahı
tencere		kiymet 1	kiymet	kiymet 1 1	kiymet 1
kiymet 1 1 1		para	para	para	para
para		141	35	28	170
210					
Ham bez tob	Beyaz iplik	Nigdeli Seyyid			
kiymet 28	kiymet 4	Ebubekir zimme-			
para	para	tinde			
1224	412	para			
		500			
Yekûn-----					
para					
3220					
Mine'l-----ihrâcât					
Techîz tekfin ber-	Resm-i 'adî	Beytü'l-mâl	Kâtibiyye	Delâliye ve kâtibe	
mûcib kiymet	para	Çukadârına	Çukadâriyye	para	
para	400	hizmeti	para	100	
600		para	120		
		200			
Yekûnu'l-ihrâcât					
Sahîhu'l-----bâkî					
para					
2200					
Yalnız ikibinikiyüz para					

B. 89 S. 63

Medine-i Adana Serdârı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hâletzâde el-Hac Mustafa Ağa nâm kimesne meclis-i hâtır-ı lazımü't-tevkîrde yine medine-i mezbûre mahallâtından Hamamkurbu mahallesi Mescidi İmâmı işbu râfi'ü'l-kitâb Mola Salih nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem mahalle-i mezbûr sükkânından iken bilâ vâris-i ma'rûf fevt olub terekesi cânib-i beytü'l-mâle âid olan Mehmed Beşe bin 'Abdullah'ın mülhekâtından olub mahalle-i mezbûrede vâki Ramazan oğlu evkâf-ı mülhekâtından icâre-i zemîn ile Mutasarrıf olduğı vakf-ı 'arsa üzerine mebnâ bir tarafdân Hüseyin Efendi sokrası ve bir tarafdân müteveffâ-yı mezbûrûn mescîd-i mezkûr İmâmına meşrûta vakf-ı dâm ve bir tarafdân keزالik müteveffâ-yı mezbûrûn hizmetinde olan sofâya mevhûbesi olan dâm ve taraf-ı râbi'i. Uzun Mehmed Beşe menzili ile mahdûd bir mikdâr havlû-yı müştemil. mülk bir bâb menzil-i 'askeri beytü'l-mâl kabze me'mûrım hesâbıyla sevk-i sultâniyede bey'-i min yezid müzâyede olunub rağbât-ı nâs inkita'ından sonra elli gurûşa merkûm Salih üzerinde karârdâd olmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûrı tarafdân icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfside-i muhtileden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Molla Salih'e karârdâdesi olan elli gurûşa bey' ve teslim ve temlik edüb oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük etmeğle semeni olan meblağ-ı mezkûr elli gurûşî müşteri-yi merkûm Salih yedinden cânib-i beytü'l-mâl içün me'mûrım hesâbıyla tamâmen ve kâmilten ahz ve kabz eyledim fî mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Molla Salih mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır keyfemâ yeşâ' ve tuhtâr mutasarrıf olsun dedikde ğıbbe't-tasdîkı's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürriye fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar min şehr-i rebî'u'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Seyyid Mehmed Çelebi, Seyyid Mustafa 'Alemdâr, el-Hac Mehmed Efendi, el-Hac Hasan 'Alemdâr, Seyyid Hüseyin vekil-i da'vâ, Süleyman Hazar Ağazâde, Kara İsmail Beşe, Mehmed müteveli-yi mahalle-i merkûm

B. 90 S. 64

Şehr vekili el-Hac 'Ali'nin vakfiyesidir.

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdetü'l-kebîrû'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâm 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-âl ve hayru'l-eshâb emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbda tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâ-verâ budûr ki medine-i Adana mahallâtından Serrâcan mahallesi sükkânından el-Hac 'Ali bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lazımü't-tevkîrde li-ecli't-tescîl ve'l-emru'l-

itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği vekil-i müsecceli es-Seyyid Hüseyin Çelebi ibni Mehmed nâm kimesne mahzarında şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mülk-i sîlk-i sarf-ı sahihimde olub mahalle-i mezbûrede vâki' kible tarik-ı hâs ve ğarben yine tarik-ı hâs ve şarkan Tankır oğlu Ahmed menzili ve şimâlen tarik-ı 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî ve tahtânî beyt ve bir bâb sağır tahtânî beyt ve on sofa ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve kenif ve bir miktâr havlu-yı müstemil mülk menzili 'hasbeten lillahi te'âla ve taleben li-merzâti rabbehu'l-'âla" vakf-ı sahih-i şer'î ile vakf ve habs-ı sarîh-i mer'î ile habs edüb şöyle şart ve ta'yîn eyledimki evvela kendim hayatda oldukça sakın ve mutasarrıf ve mütevellî olam ve ba'de vefâte evlâd-ı evlâd-ı evlâdım batnen ba'de batn ve karnen ba'de karn ve neslen ba'de nesl menzil-i mezkûrede sakın ve mutasarrıf ve mütevellî olalar ve ba'de'l-inkırâz ne'uzu bi'llah 'an kahru'l-'ibâh mahalle-i mezbûrenin 'avârız ve sâyir vârid olan tekâlifine ba'de't-ta'mîr ve't-terkîm fazla gillesini harc ve sarf edüb rûhumî hayr du'â ile yâd eyleyeler deyû fâriğân 'ani's-şivâgil menzil-i mahdûd-ı mezkûr-ı mütevellî-yi mekûma teslim ol dahî sâ'ir evkâf-ı mütevelliler gibi kabz ve tesellüm ve temellük eyledi dedikde gibbe't-tasdîk's-şer'î vâkıf-ı mezbûr cânib-i vîfâkdan semt-i şikâkâ 'âzîm olub vakf-ı 'âkâr hazret-i İmâm-ı 'Azam ve hümâm-ı efhâm katında sahih lakin ğayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan benim için rucu'a mesâ'-ı şer'î olmağla vakıfdan rucu' ve kâffeyi'l-evvel mülkime istirdâde hüküm taleb iderüm didikde mütevellî-yi merkûm dahi kendüye lâzım ve mahall mülâyim cevâb-ı bâ-sevâbâ 'âzîm olub vakfiyet-i 'âkâr hazret-i İmâm-ı 'Azam ve hümâm-ı efhâm katında lüzûmundan 'ârî ise İmâmeyni'l-hümâmeyn kavli-i şerifleri üzere sıhhat-i lüzûmdan müfârekât etmemekle onların sahih ve lâzım olmağla onların kavli-i şerifleri üzere vakf-ı mezkûrun sıhhat-i hüküm taleb iderüm deyû hakim-i hâsım-ı mevkî'ı sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-i me'âb Efendî huzurunda müterâfi'an ve fasl-ı hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh dahî cânibinde deliline nazâr ve mennâ'an li'l-hayr olmakdan hazer ve mücânebet edüb İmâmeyni'l-hümâmeyn kavli-i şerifleri üzere menzil-i mezkûrın evvela vakfiyetine ve sâniyen şurût ve kuyûdının sıhhat ve luzumuna hüküm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i mübrem edüb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lâzım olub nakz ve nakyîza mecâl-i muhâl oldu ve icrâyi'l-vâkıf 'ale'l-hayri'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrîre fi gurre cemâziye'l-ahâr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

es-Seyyid Hüseyin ser-Muhzırân, Sarı Üseyid oğlu Ahmed Beşe, Mehmed ahi mezbûr, Tatar oğlu Hüseyin, 'Ali bin Mehmed Beşe, Kalaycı Mehmed Beşe bin 'Ali, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibni Ebubekir, 'Abdullah Efendi Kâtib, Eskihamam mütevellî el-Hac Mehmed bin Mehmed, Molla Mehmed bin Hasan Efendi, Hüseyin Beşe bin Mehmed Beşe, Hafız Ahmed Halife ve gayruhum.

B. 91 S. 65

Budur ki

Medine-i İzmir ahâlisinden olub ticâret tarikiyle medine-i Adana'da vâki Ramazan oğlu evkâfindan Çarşı hanı demekle ma'rûf hân-ı kebîrde mümekkin iken mürd olan Balta nâm zımmının zahirde vâris-i ma'rûfı olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle âyid olmağla medine-i mezbûrede zînet-i efzâ-yı iclâl olan vezir-i mükerrerrem sa'detlü devletlü Seyyid Mustafa Pâşâ yessirallahu mâ yürid ve mâ yeşâ taraf-ı per-şereflerinden beytü'l-mâl kabzına me'mûr Osmân Ağa bin Muslihuddin nâm kimesne ma'rifeti ve ma'rifeti's-şer'le sevk-i sultânide bey-i min yezid ile muzâyede ve rağbet-i nâs inkita'ıyla furuht olunan tereke-i mürd-i mesfûrdur ki ber-vech-i atf zikr olunur hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l evvel li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Sâbun baha		Çopar	Feringi kahve	Çuka zira'	Bâvezha
'aded 30		baha 1	baha 37	baha 198	baha 4
gurûş		gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
1680		144	18 buçuk	396	17
İlik batman	Şem'i 'asil	Tüfenk	Kebir abyene	Sağır aybene	Dore at
baha 2	baha 15	baha 2	baha 2	baha 4	re's 1
gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	gurûş	gurûş
4	11	8	5	2	60 buçuk
Dor bağır	Destâr	Cedîd	bez Beyaz bez	Sim değme	Def'a çuka
re's 1	baha 1	gömlek	baha 22	baha 1	zira'
gurûş	gurûş	baha 8	gurûş	gurûş	baha 2
6 buçuk	2 buçuk	gurûş	22	6 buçuk	gurûş
		17 buçuk			6 buçuk
Edân nehâsiye	Yasdık	Peşt ve 'akıb		Boyama	Cedîd gömlek
baha 10	baha 4	1		baha 7	baha 3
gurûş	gurûş	gurûş		gurûş	gurûş
10	3 buçuk	7 buçuk		7	4
Yorgan ve	Köhne 'entârî	Def'a gömlek	Köhne şâl	Köhne nebiş	
minder	köhne kilim	ve don	kaftan	baha 1	
baha 3	baha 2	gurûş	baha 1	gurûş	
gurûş	gurûş	2 buçuk	gurûş	4 buçuk	
5 buçuk	2 buçuk		3		

Köhne cedîd kürk baha 1 gurûş 1	Def'a gömlek baha 2 gurûş 3	Köhne kaftan baha 1 gurûş 4	Köhne seccâde baha 1 gurûş 2 buçuk	Şal beniş baha 1 gurûş 10 buçuk	Kırmızı kapu ve beniş baha 1 gurûş 18
Başlık baha 1 gurûş 3	Süsme cedîd baha 4 gurûş 1	Köhne beniş baha 1 gurûş 3	Beyaz `entâri. gömlek, şilte gurûş 3	Firengi mum deste baha 3 gurûş 1	Bir kutu derû- nında fincan baha 7 gurûş 1 buçuk
mercân metkâl baha 200 gurûş 15					

Yekûn

gurûş rubu'

2751

1

Yalnız ikibinyediyüzellibir gurûş bir rubu'dır.

İşbu bâlâ-yı defterde mesfûr olan eşyâdan başka mesfûr Balta zımmînin ber-mûcib defter ba'zı temessükâtla bakâlânda ve sa'ir zımmî defter-i mazrû'atıdır. Kezâlik emîn-i merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahsîl ve emîn-i merkûm ahz ve kabz etmekle işbu mahalle kayd olundu.

Derzimmet Gürkim gurûş 13	Derzimmet Sagır Ali gurûş 8	mihr-i zımmî gurûş 11	Derzimmet Serkiz gurûş 49	Derzimmet Kirkor gurûş 88	Beğli Def'a sabun kınar baha 1 gurûş 88
Derzimmet Molla Mehmed gurûş 50	Derzimmet Mustafa Beşe gurûş 5	Derzimmet Serkiz zımmî gurûş 7	diğer oğlu gurûş 31	Derzimmet Kebir oğlu gurûş 14	Derzimmet Manas oğlu gurûş 14
Derzimmet Bakâl oğlu gurûş 5	Derzimmet oğlu gurûş 26	Çubuk Ali ve Mehmed gurûş 50	Kara Ömer gurûş 12 buçuk	Seyyid Bayraktar gurûş 47	Ali gurûş 47

Derzimet Ahmed gurüş 8	Derzimet Bakâl oğlu gurüş 63	diğer	Derzimet Zirkilî Mehemed Beşe gurüş 37 buçuk	Derzimet Kozacı İbrahim gurüş 30	Derzimet Kavuklu Ali gurüş 11 buçuk
Derzimet Dikuk oğlu gurüş 8	Derzimet Kirakus zımmî gurüş 10		Derzimet Bedrûs gurüş 6	Derzimet Hacı Osman gurüş 1	Derzimet Manas oğlu gurüş 10
Derzimet Hafız gurüş 39 buçuk	Derzimet Hakalmaz gurüş 13		Derzimet San`ullah gurüş 34	Derzimet diğer Dükik oğlu gurüş 37	Derzimet diğer Dükik oğlu gurüş 15 buçuk
Derzimet oğlu gurüş 28	Kır Derzimet zımmî gurüş 15	Derûs	Derzimet Hasan Beşe gurüş 8	Derzimet Arabgirli zımmî gurüş 7 buçuk	Derzimet Hacı Hasan oğlu gurüş 1 buçuk
Derzimet diğer Kirkor gurüş 27	Derzimet oğlu Agob gurüş 4	Barak	Derzimet Göle gurüş rubu 37 1	Derzimet Ali Beşe gurüş 11	Derzimet Ammi Kayserilî Ağâ Mehmed gurüş 20
Yekûn gurüş rubu 1115 1	Yalnız binyüzonbeş bir rubu"dır.				
Cem'an	yekûn				
	gurüş				
	3866				
	Yalnız üçbinsekizyüzaltmışaltı gurüşdür.				

B. 92 S. 66

Eskihamam mahallesinde hirâr-ı menzil ve vakf hüccetleri

Medine-i Adana'da Eskihamam mahallesi ahalilerinin taraflarından tekâlif ve sâ'ir umûr ve hususların ru'yete bâ-hüccet-i şer'iyeye mütevellî olan bâ'is-i hâze'l-kitâb el-Hac Mehmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzimu't-tevkırde bundan akdem mahalle-i mezkûre sâkinelerinden iken müteveffîye olan 'Ayşe binti el-Hac Hüseyin nâm müteveffân hâtunun min ciheti'l-'usveti'n-nebiyye vârislerî olub menzil-i ati'z-zikre bi'l-verâse vâzî'u'l-yed olan Süleyman ve 'Ali ibni Mustafa mahzarlarında üzerlerine bi't-tevliye şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb işbu

merkûman Süleyman ve ‘Ali ve ğâyib ‘ani’l-belde Veli ve ‘Abdullah nâm kimesnelerin mûrisleri olan müteveffîye-i mezbûre ‘Ayşe’nin vâlidesi Muslime nâm hâtun hâl-i hayâtında ve küll-i ‘akl ve sıhhatinde mahalle-i mezbûrede vâki kible Kebirli oğlu ve ba’zen Seyyid Mahmûd Ağa ve iki tarafı Molla ‘Ali oğlu menzilleri ve taraf-ı râbî-i tarık-ı ‘âmm ile mahdûd iki bâb tahtâni beyt ve bir mikdâr havlû-yı müştemil mülk menzîlini “hasbetallahu's-samed ve taleben li-merzâti rabbehu'l-ehad” vakf-ı sahih-i mü’ebbed ve habs-ı sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edüb şöyle şart etmiştir ki vakf-ı mezkûrın tevliyet ve tasarrufu evvela kendi nefisine ve ba’de vefâtıha kızı mezbûre ‘Ayşe ile vefâtıha mutasarrıf olup oldahi müteveffîye oldukda menzil-i mahdûd-ı mezkûr mahalle-i mezbûr mütevellisi ma’rifetiyle icâre verülüb ğillesi mahalle fukarâsına vârid olan tekâlifine imdâd ve i’ânet oluna deyü şart edüb tescil-i şer’î ve teslim ile l-mütevellî olup ile l-vefât herbirleri vakfiyet üzere mutasarrıf olup fevt olmalarıyla ber-vech-i meşrûtiyet vakf-ı mahdûd-ı mezkûrın tevliyet-i tasarrufu mahalle-i mezkûr fukarâsına intikâl edüb bi’t-tevliye menzil-i mahdûd-ı mezkûrî zabt murâd eylediğimde vâkife-i merkûmun vakfiye-i ma’mûl bihâsını ihrâc etmeyüb mûriseleri müteveffâ-i mezbûre ‘Ayşe ye vâlidesi müteveffâ-yı mezbûreden muntekîll mülk-i mûriseleri olmak za’amiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûrî reddeden imtina’ eder sû’âl olunub takrirleri tahrîr ve takrirlerine tenbih olunmak bi’l-kavliye murâdımdır dedikte ğıbbe’s-su’âl vâris-i merkûman Süleyman ve ‘Ali herbirleri cevâblarında menzil-i mahdûd-ı mezkûrî fi’l-hakika Müslime nâm hâtunun vakfı olup mûrisimiz ile l-vefât vakfiyet üzere mutasarrıf ve derûnunda sâkin iken asl-ı vakfiye-i müteveffâ-i mezbûreden su’âl itdirilmesi bifezâillahi te’âla sebte derûnunda mahfûz iken sebt ile ma’an ihrâk-ı bi’l-menâr oldu benim vefâtımdan sonra nevbet-i tasarruf mahalle-i mezkûr fukarasınıdır deyü hayatında ikrâr ve i’tirâf etmişdi ber-vech-i muharrer vakfiye-i ma’mûl bihâ ihrâk olup menzil-i mahdûd-ı mezkûr ‘an asl Müslime hâtunun vakfidır bizim vechen mine’l-vucûh ‘alâka ve medhalimiz olmayub nevbet-i tasarruf mahalle-i mezkûr fukarasınıdır deyü herbirleri tâli’an ikrâr ve i’tirâf ettiklerinde bermûcib şart-ı vâkif ve bâ-kararu huma menzil-i mahdûd-ı mezkûrî mütevellî-yi merkûme teslimi tenbih-i birle mâ veka’a bi’t-taleb ketb olundu hürrire fi evâsıt-ı şehr-i cemâziye’l-ahar li-sene tis’a ve sittîn ve mi’e ve elf

Şuhûdu'l_____ -hâl

es-Seyyid Mahmud Ağa bin Süleyman Çavuş, Hasan bin ‘Osmân, Süleyman Çelebi, Mehmed bin el-Hac Mehmed, ‘Abdullah Efendi Kâtib, el-Hac ‘Ali Kethudâyerî, ser-Muhzırân ve gayruhum.

B. 93 S. 66

Defter oldur ki Diyârbekir ahâlisinden olub medine-i Adana'da duyûnu terekesinden ezyed olduğu halde firâr ve ğaybet eden İsmail nâm kimesnenin sofada vâki hânında ve odasında mevcûd bulunan eşyasının defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur hürrire fî ğurre cemâziye'l-ahir sene 1169

Menkiş Kürk	Meşşe	Tahta sanduk	Beştahte	Kabu
aded	para	3	2	aded
10	2	para	para	1
para		30	40	para
40				5
Sabun kolı	Derhed			
para	para			
2	40			
Köhne yorgan	Köhne	minder		
para	yasdık	para		
40		40		
Yekûn				
gurûş				
17 buçuk	Yalnız onyedibuçuk gurûşdır.			

B. 94 S. 67

Elhamdulillahi'l-vâkıfu 'alâ külli hâl 'alimül-gaybî ve's-şehâdetül-kebîru'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâm 'alâ Muhammedi'l-be'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ 'alihi ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is-i bâdi budür ki medine-i Adana mahallâtından Cami-i Cedid mahallesi sâkinelerinden Mü'mine binti Mustafa Ağa nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerif ihdâ ve muhaffel din-i münîf-i Muhammed'in li-ecli't-tescîl ve'l-emru'l-itmâm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği es-Seyyid 'Ali Çelebi ibni Hanefî nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mülk-i silk-i sarf-ı sahihimde münselik olub mahalle-i mezbûrede vâki kible Havutlu oğlu Mehmed Ağa odası ve şarkan 'Abdurrahman Beşe menzili ğarben yine Havutlu kızı Fatma menzili ve şimâlen bir mikyes 'Ali Ağa menzili ile mahdûd bir bâb fevkâni ve tahtâni beyt ve bir miktâr havlu-yı müştemil ve havlu-yı müştemil mülk menzirim "hasbeten lillahi te'âla ve taleben li-merzâti rabbehu'l-'âla" vakf-ı sahih-i şer'î ile vakf ve habs-ı sarîh-i mer'î ile habs eyledi ki evvela kendim hayatda oldukça menzil-i mezkûrda sakine ve mutasarrıfe ve mütevellîye olam ve ba'de vefâtuha

karındâşım Âbdu'rrahman Âgâ'nın sulb-i oğlu Ahmed ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batn ve karnen ba'de karn zekûrânân ve ünâsen Âla's-seviyye sakin ve mutasarrıf ve mütevellî olalar ve ba'de'l-inkırâz merkûm Ahmed'in karındâşı Yahya nâm kimesne sakin ve mutasarrıf ve mütevellî ola ve ba'de vefâte merkûm Yahya'nın evlâd-ı evlâd-ı evlâdı sakin ve mutasarrıf ve mütevellî ola ve ba'de'l-inkırâz ne'uzu billah Âan akhere'l-kıyâz mahalle-i mezbûrede merhûm Ramazan oğlu binâ eylediği câmi'-i cedidde her kim İmâm olmuş ise ba'de't-ta'mîr ve't-terkîm fazla gillesine mutasarrıf ve mütevellî olub rûhumu hayr du'â ile yâd eyleyeler deyû fâriğân mine's-şivâgil menzil-i mahdûd-ı mezkûr-ı müvevelli-yi mekûma teslim ol dahî sâ'ir evkâf-ı mütevelliler gibi kabz ve tesellüm eyledi dedikde gibbe't-tasdîk's-şer'î vâkife-i mezbûre cânib-i vifâkdan semt-i şikâkâ Âazîm olub vakfiyet-i Âakâr hazret-i İmâm-ı Âzam ve hümâm-ı efhâm katında sahih lakin ğayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan benim için rucu'a mesâ'-ı şer'î olmağla vakıfıdan rucu' ve kemâ fi'l-evvel mülkime istirdâd hüküm taleb iderüm didikde mütevellî-yi merkûm kendüye lâzım ve mahalle mülâyim cevâb-ı bâ-sevâbâ Âazîm olub vakfiyet-i Âakâr hazret-i İmâm-ı Âzam katında lüzûmundan Âarî ise İmâmeyni'l-hümâmeyn hazretleri katında sıhhat ve lüzûmdan müfârekât etmemekle onların kavî-i şerifleri üzere vakf-ı mezkûrun sıhhatine hüküm taleb iderüm deyû hakim-i hâsım-ı mevkı'ı sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-i me'âb Efendî ve fasl-ı hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh dahî cânibinde deliline nazâr ve mennâ'ân li'l-hayr olmakdan hazer ve mücânebet edüb İmâmeyni'l-hümâmeyn kavî-i şerifleri üzere menzil-i mezkûrun evvela vakfiyetine ve sâniyen şurût ve kuyûdının sıhhat ve luzumuna hükûm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i mübrem-i mer'î edüb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lâzım olub nakz ve nakyîza mecâl-i mahâl minmen beddelehu mâ semi'ahu fe innemâ ismu Âale'l-lezine yübeddilunehu innallahe semi'un Âalim ve icrâyî'l-vâkıf Âale'l-hayri'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' Âaşar min şehri cemâziye'l-ahâr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf..

Şühûdu'l_____ -hâl

ÂAbdullah Efendi Kâtib, Mehmed Efendi Kâtib, Elmâlîzâde Molla ÂAbdu'rrahim, es-Seyyid

ÂAli Çelebi ibin Hacı Hamza, Molla Ahmed., Molla Mehmed bin Hüseyin Efendi

B. 95 S. 68

Tarsuslu Mir'alay Seyyid Ahmed Âgâ'nın

Medine-i Adana mahallâtından Pâşânebî mahallesi sükkânından Mehmed bin ÂAli kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzimu't-tevkirde Tarsus sancâğı Alay Beğisi işbu hafız-ı hâze'l-kitâb Seyyid Ahmed Âgâ bin Seyyid Mehmed Âgâ nâm kimesne mahzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb sancâğı mezbûre Koşmaz nâhiyesinde bâ-berât-ı Âali mutasarrıf olduğum

kırkbeşbinüçyüzseksenbir akçe ze'âmetimi bundan akdem altmışüç-altmışbeş senelerinde fuzûlî zabt ve hâsıl olan 'âşâr-ı şer'îyye ve rûsûmât-ı örfiyesini ahz ve kabz etmekle su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve seneyn-i mezkûrede ze'âmet-i mezbûremden cüz'î ve külli ahz ve kabz eylediği mahsulâtının red ve tesellimine tenbih-i şer'î olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-su'âl merkûm Ahmed Ağa cevâbında ze'âmet-i mezkûrî ellidokuz senesinde sancâğ-ı mezkûr Alay Beğisi maktûl İsmâ'il Sivas sahrâsının hasmı nâ mevcut Mehmed ismine berât etdürüb Seydi Tımârı iken Mirâlây-ı mezbûr altmışüç senesinde medine-i mezbûr Beylerbeğisi olan 'Abdurrahmân Pâşâ merhum katl edüb bi'l-cümle mutasarrıf olduğu Tımarları mahsulâtını sene-i mezbûrede ahz ve kabz etmekle işbu mezbûr Mehmed maktûl-ı mezbûrun akrabâsı olmağla bertakribiyle berât-ı mezkûr eline getirüb ismine muvâfık olduğunda zabt ederim sevdâsıyla oldukda sanca-ı mezbûr Melâzimlerinden Seyyid 'Osmân nâm kimesne ze'âmet-i mezkûrun keyfiyeti bervechi muharrer asitâne-i 'âliyyeye inhâ ve istid'âsıyla üzerine berât etdürüb sâbıkan Adana Vâlisi vezir-i mükerrrem Mustafa Pâşâ hazretleri huzûrunda murâfa'a-i şer' olunduklarında ze'âmet-i mezbûr maktûl-ı mezbûr sahrâ-yı mezkûrede tevcih etdirdiği seferde işbu mezbûr Mehmed sancâğı altında nâ mevcûd olduğu tâbi'an ikrâr ve vezir-i hazret-i müşârun ileyh bervechi muharrer der-'âliyyeye i'lâm etmekle mucebince ze'âmet-i mezbûr merkûm Seyyid 'Osmân ibkâ ve yedine müceddiden berât-ı 'âlî i'tâ buyurulmağla ze'âmet-i mezkûrede olan 'âlâkâsı olmadığından gayr-ı seneyn-i mezkûreteynde dahî fariğ hibe olmağın altmışdört senesini mahsulâtını sadr-ı esbâk Ahmed Pâşâ merhûm ve altmışbeş senesini mahsulâtını müşârun ileyh Mustafa Pâşâ hazretleri zabt etmekle zimmetimde bir habbesi yoktur deyû def'le mukâbele eyledikde eserul-istintâk mudde'i-yi mezbûr Mehmed altmışüç senesini gayr-ı mîrân merhûmun zabt eylediğini ikrâr mâ'âdâ-yı inkâr etmeğin tahrîr da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı nebiyyeden kemâl-i 'acziyi izhâr ile tâlib-i tahlif olmağın merkûm Seyyid Ahmed Ağa'ya husus-ı mezkûr def'-ı meşrûhâsı üzere olduğuna yemîn teklif oldukda 'âlâ vakfi'l-mes'ul hilfu billâhi teâle'l-'âlâ etmeğin mücebiyle mudde'i-yi merkûm Mehmed bi vech-i şer'î mu'ârâzâdan men birle mâ-veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'âşer min şehr-i zî'l-hicce li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf :

Şuhûdu'l_____ -hâl

Ahmed ser-Muhzırân, 'Abdullah Efendi Kâtib, Seyyid Hüseyin vekil-i Adana, 'Abdülkâdir Beşe Menzîlcî, Seyyid Sâ'dî Efendi Şeyhzâde, Muharreru'l-ulemâ Hüseyin Efendi Mercanzâde

B. 96 S. 68

Medine-i Târsûs Alaybeğisi işbû râfiu'l-kitâb Seyyid Ahmed Ağa bin Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzimu't-tevkirde medine-i Adana mahallâtından Pâşânebi mahalles-i sükkânından Mehmed bin 'Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edub işbû mezbûr Mehmed sâbikan sancağ-ı mezkûr Alaybeğisi olan maktûl 'Arab oğlu İsmâ'il nâm kimesne nâm-ı müteveffânın akrabâsı olub maktûl-ı mezbûr hayâtında ellidokuz târihinde sancağımız ile Sivas sahrâsında iken sancağ-ı mezkûrde Koşmûz nâhiyesinde kırkbeşbinüçyüzseksenbir akçe. ze'âmetini hasmı nâ-mevcûd Mehmed ismine berât etdürüb Seyyid Tımâri iken katl olundukda ber-takribiyle berât-ı mezkûr işbû mezbûr Mehmed'in eline getirüb ismine muvâfık olduğundan ze'âmet-i mezkûrı zabt ederim sevdâsıyla iken sancâğ-ı mezkûr Mülâzımlarından Seyyid 'Osmân nâm kimesne ze'âmet-i mezkûrun keyfiyetini ber-vech-i muharrer olub ol-vechle mahlûl olduğu asitâne-i 'aliyyeye istid'â-yı inâyetle üzerine berât etdirüb sâbikan Adana Vâlisi vezir-i mükerrer Mustafa Pâşâ hazretleri huzûrunda murâfa'a-i şer' olduklarında ze'âmet-i mezkûr maktûl-ı mezbûrun tevcihi vaktinde işbû mezbûr sahrâ-yı mezbûrede sancâğı altında nâ-mevcûd olduğunu tâbi'ân ikrâr etmeğle hazret-i muşârun ileyh dahî ikrârını der-'âliyyeye i'lâm etmeğin mûcibince seferde mahlûl olan ze'âmet ve tımâr hazerde evvelâ melâzimine verilmek hilâf-ı kânûn olmağla mekûm Seyyid 'Osmân'a ze'âmet-i mezkûr ibkâ ve yedine berât-ı 'âli i'tâ olunmuşken işbû mezbûr Mehmed bundan sonra mütebeyyine olmayub benî ihrâr kasdıyla sâbikan Adana Beğlerbeğisi Mehmed Pâşâ ve ba'de Süleyman Pâşâ hazerâtına iki def'a hilâf-ı inhâ isteği ile üçyüzellibeş gurûş bânâ se'âya etmekle bi't-tariki'z-zamân meblağ-ı mezbûrî taleb ederüm su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve mûcib-i şer'isi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında müdde-i-yi merkûmun takrîr-i meşrûhâsı üzere mîr-i mirân müşârun ileyhâ hazerâtına iki def'a ıstika ile müdde'isi olan ol-mikdâr meblağı ihrâr eylediğini ba'de'l-akrân yine ıstikâdan hâlf olmâm deyû iddi'â-yı beyhudesinde ısrârını i'tirâf etmekle mûcibiyle meblağ-ı mezbûr üçyüzellibeş gurûş 'âlâ-tariki'z-zamân müdde-i-yi merkûm Seyyid Ahmed Ağa'ya edâ ve teslîme hâkim-i şer'î birle mâ-veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'âşer min zi'l-hıcceti's-şerife li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Muharre'l-'ulemâ Hüseyin Efendi Mercanzâde, 'Abdulkâdir Beşe Menzîlcî, Seyyid Hüseyin vekil-i Adana, 'Abdullah Efendi Kâtib, Seyyid Hacı Hüseyin birâder, Ahmed ser-Muhzırân

B. 97 S. 69

Medine-i Adana'da Yurtân mahallesi sükkânından Halil bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımu't-tevkirde yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden olup Murâdin demekle 'ârîf bâ'is-i hâze'l-kitâb İbrâhim Beşe bin Murâdin nâm kimesne muvâcehesinde bi't-tav'îs-sâf ve'r-rızâ şöyle ikrâr ve i'tirâf eylediği akd-i atî sudûrına silk-i mülk-i sahihimde münselik ve taht-ı tasarrufumda münzabıt ve münsecim olan mahalle-i mezkûrede vâki kible tarîk-i 'âmm ve şarkân Çekdimzâde ve şimâlen Sefer Ağâzâde ve taraf-ı râbî'i Hatice hatun mülkleri ile mahdûd iki bâb tahtâni beyt ve bir kenif ve bir mikdâr havlu-yı muhtavî bâbâm müteveffâ Mustafa'dan bana ırsen intikâl eden mülk-i mûrisim olan menzilimi bi'l-cümle't-tevâbi ve'l-levâhık dükkâne'l-münâfi ve'l-murâfık tarafından icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfside-i mubtileden 'ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer'î el-yevm semen-i misli olan altmışiki gurûşa işbu müşteri-yi merkûm İbrahim Beşe'ye bey ve teslim ve temlik eyledikde ol-dahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semen-i misli olan meblağ-ı mezbûrî müşteri-yi merkûm yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz semen eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûm İbrahim Beşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır "keyfemâ yeşâ" ve tuhtâr" mülkiyet üzere olsun benim vechen mine'l-vucûh ve sebeben mine'l-esbâb 'alâka ve medhalim kalmadı dedikde kavî-i mezbûrın ber-minvâl-i muharrer ikrâr-ı meşrûhını el-müteveli'l-merkûm vechen tasdik ve şifâhen tahkîk etmeğin hini'l-vesika bi't-taleb ketb olundu hürriye fî evâil-i cemâziye'l-ahâr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-_____ hâl

Erkili el-Hac Mustafa, el-Hac 'Ömer, Hazar Ağâzâde Süleymân Ağa, Hüseyin Çelebi karındâşı Ca'fer Ağa, Feyzullah Beşe, Kayzibterzâde Ahmed Beşe, Muhzır 'Ali Göle, Dede Efendi Kâbeti, Me'mûr Çelebi 'Abdullah, 'Abdurrahman Çelebi, İbrikçi Ahmed Beşe, es-Seyyid el-Hac Mustafa Ağa bin Hasan Çavûş ve gayruhum.

B. 98 S. 70

Elhamdulillahi'l-vâkifu 'alâ külli hâl 'alimü'l-gaybî ve's-şehâdetü'l-kebîru'l-müte'âl ve's-selevâtü ve's-selâm 'alâ Muhammedi'l-meb'us li-beyânî'l-harâm ve'l-helâl ve 'alâ alihî ve eshâbihi hayru'l-eshâb ve hayru'l-âl emmâ ba'd işbû küttâb-ı sıhhat nisâbda tahrîr ve inşâsına bâ'is-i bâdi budûr ki medine-i Adana mahallâtından Eskihamam mahallesi sâkinelerinden olup meclis-i şer'a huzûr-ı müte'azzire ve mahrûze sâhibetü'l-hayrât ve tâlibetü's-sadâkât Kamile binti 'Ali nâm hâatun tarafından vakf-ı atî'z-zikrî takrîre vekîli olub vekâleti 'Ali bin Ahmed Efendi ve es-Seyyid Mustafa bin 'Abdümüğir şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan

Mehmed Efendi ibni Abdulhalil nâm kimesne meclis-i şer'î-i şerîf-i ihdâ ve mahfîl-i din-i münîf mahdında li-eclî't-tescîl ve'l-emru'l-itmâm mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği el-Hac Mustafa Efendi ibni İbrahim Ağa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mülk-i silk-i sarf-ı sahihesinde müvekkilem mezbûre Kamile hâtunun mülki olup mahalle-i mezbûrede vâki kible Sârî kızı Zeliha menzili ve şarkân Mehmed Çelebi menzili ve şimâlen Sana'zâde 'Ali Ağa menzili ve taraf-ı râbi'î Kocaoğlan menzili ile mahdûd bir bâb.fevkâni beyt ve bir bâb tahtâni beyt ve bir örtme ve bir mikdâr havlu-yı müştemîl ve havlû kapısı şetren menzilinî "hasbetullahi te'âla ve taleben li-merzâti rabbihi'l-'ala" vakf-ı sahih-i şer'î ile vakf ve habs-ı sarîh-i mer'î ile habs eylediki evvelâ müvekkilem hayatda oldukça sâkine ve mutasarrîf ve mütevellîye ola ve ba'de vefâtühâ Sadriye kızı Zeliha binti 'Abdullah nâm hâtun sâkine ve mutasarrîfe ve mütevellîye ola ve ba'de vefâtühâ evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrânân ve ünâsan 'ale's-seviyye sâkin ve mutasarrîf ve mütevellî ola ve ba'de'l-inkırâz ne'ûzü billâh 'an akhere'l-kıyâz menzil-i mahdûd-ı mezkûrın ba'de't-ta'mîr ve't-terkîm nısf gîllesinden mahalle-i mezbûreye vâride olan tekâlifine verile ve nısf-ı ahârı merhûm Ramazan oğlu bina eylediği cami'-i 'atıkada her kim İmâm olur ise gîllesine mutasarrîf ve mütevellî olup müvekkilemin ruhûnu hayr du'a ile yâd eyleyeler deyü fârîğân 'anî's-şivâğıl menzil-i mahdûd-ı mezkûr-ı mütevellî-yi merkûma teslim ol dahî sâyir evkâf mütevellîleri gibi kabz ve tesellüm eyledi dedikde gibbe't-tasdîkî's-şer'î vâkıfe-i mezbûre cânib-i vifâkdan semt-i şikâka 'âzîm vakf-ı 'akar hazret-i İmâm-ı 'Azam ve hümâm-ı efhâm katında sahih lakin gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan rucu'a mesâ'-ı şer'î olmağla vakıfdan rucu' ve kemâ fi'l-evvel mülkime istirdâd hüküm taleb iderüm didikde mütevellî-yi merkûm dahî kendüye lâzım ve mahalle-i mülâyim cevâb-ı bâ-sevâbâ 'âzîm vakf-ı 'âkâr hazret-i İmâm-ı 'Azam ve hümâm-ı efhâm katında lüzûmdan 'ârî ise İmâmeyni'l-hümâmeyn hazretleri katında sıhhat-i lüzûmdan müfârekât etmemekle onların kavî-i şerifleri üzere vakf-ı mezkûrun sıhhatine hüküm taleb iderüm deyü hakim-i hâsım-ı mevkı'ı sadr-ı kitâb tubâ lehû ve hüsn-i me'âb Efendî hazretleri huzırında müterâfî'an ve fasl-ı hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh dahî cânibinin deliline nazâr ve mennâ'an li'l-hayr olmakdan hazer ve mücânebet edüb İmâmeyni'l-hümâmeyn kavî-i şerifleri üzere menzil-i mezkûrın evvela vakfiyetine ve sâniyen şurût ve kuyûdının sıhhat ve luzumuna hükm-i mahkeme-i şer'î ve kazâ-i mübrem-i mer'î edüb min ba'd vakf-ı mezbûr sahih ve lâzım olup nakz ve nakyîzına mecâl-i muhâl oldu ve icrâyî'l-vâkıf 'ale'l-hayri'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehri cemâziye'l-ahâr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

İbrahim Beşe.. İbrahim, Şeyh Hafız Efendi, Seyyid Mustafa bin ‘Abdulmuğır, Mustafa bin Mustafa, Sarı Velizâde Hasan Beşe, Büderzâde Mehmed Beşe, ‘Abdullah Efendi Kâtib, Me’mûr Çelebi Hacı Süleymân, Halil bin Ebubekir, Bereketli Seyyid Mehmed, Süleyman Fakıyyezâde

B. 99 S. 71

Muhzır ‘Ali'nin hücceti

Medine-i Adana mahallâtından Sofübağçe mahallesi sükkânından râfî’u hâze'l-kitâb Muhzır ‘Ali bin ‘Abdullah nâm kimesne meclis-i şer’-i şerîfî enverde yine medine-i merkûm mahallâtından Serrâcân mahallesi mütemekkinlerinden Kozâcı Agob veled-i Bâzûs nâm zımmî muvâcehesinde üzerine şöyle da’vâ ve takrîr-i kelâm edüb târih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem işbu mesfûr Agob zımmîye altı kintâr koza Mahmud Pâşâ canibinde ref’ ve teslim ve beher kintârı yirmibeş gurûşa olmak üzere bey’edüb semen-i mübeyyi’ olan meblağ-ı mezbûr yüzyirmi gurûş zimmetinde kalmağla şimdi meblağ-ı mezbûrî taleb ederim su’âl olunub takrîr-i tahrîr ve aliverilmek matlubumdur dedikde gıbbe's-su’âl ve akıbe'l-inkâr edecek işbu müdde’i-yi mezbûr mahzar-ı ‘aliyyeden ber-vech-i muharrer da’vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ‘udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müsliminden Mehmed bin ‘Ali ve İbrahim bin ‘Ali nâm kimesneler li-aslı’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub istişhâd olundukda fi’l-hakika işbu müdde’i-yi mezbûr muhzır ‘Ali tarih-i kitâbdan sekizsene mukaddem esir-i mesfûr Agob zımmîye elli kintâr Mahmud Pâşâ hanında beher kintârı yirmibeşer gurûşa olmak üzere bizim huzurumuzda bey’ ve tesellüm eyledi bizler bu hususa bu veche şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyü herbirleri edâ ve şehâdet-i şer’iyye eylediginde ba’de’t-ta’dîl ve’t-terkîm şehâdetleri makbûle olmağın mucibince meblağ-ı mezbûr yüzyirmi gurûş koza behâsını müdde’i-yi mezbûr Muhzır ‘Ali’ye edâ ve teslim mesfûr Agob zımmîye ba’de’t-tenbîh-i şer’i mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu hürrire fi’l-yevmi’l-‘ışrin min şehr-i muharremu’l-haram li-sene tis’a ve sittîn ve mi’e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Ser-Muhzır Ahmed Ağa, el-Hac Mehmed Emin, Anabolî Hasan Ağa, Ahmed Ağa Miralay-ı Adana hâlâ

B. 100 S. 71

A'ca Emir oğlunun hücceti

Medine-i Adana mahallâtından Eskiçarşı sâkinelerinden Esine binti Seyyid Mehmed nâm hâtûn tarafından da'vâyı'z-zükre vekîl olub vekâleti zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân olan Seyyid Hasan bin Mahmud ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'i olan Tâtâr el-Hac Mehmed bin Salih nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkırde mahalle-i Câmi'-i Cedid sükkânından müdde'iyye-i mezbûrenin libeb kebîr karındâşı Pâşâ nâm kimesne mahzarında üzerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem babaları A'ca Emin demekle meşhûr merkûm Seyyid Mehmed fevt oldukda müvekkilem mezbûre sağire bulunmağla metrûkâtından hisse-i mefrûzası olan ber-mûcib defter-i kassam bindokuzyüzsekseneydi buçuk gurûş kendiye verilmeyib işbu merkûmun yedinde kalmağla yedinde olan defter-i kassam mucbince müvekkilem mezbûrenin hisse-i mefrûzasını bi'l-vekâle taleb ederim su'âl olunub takrîr-i tahrîr ve meblağ-ı mezbûrun edâsına tenbih-i şer'i olunmak bi'l-vekâle matlubumdur dedikde gibbe's-su'âl merkûm Pâşâ cevâbında babamız merkûm Seyyid Mehmed'in hin-i vefâtında nukûd ve eşya altıbinaltıyüzaltmışdokuz gurûş muhalledâtından gayrı ezâ-yı harâcat bâkî kalan üçbinikiyüzaltmışdokuz gurûşdan müdde'iyye-i mezbûre Esine hissesine dörtyüzsekiz gurûş icâb edüb küsürî bâ-temessûkât-ı müteferrikât tereke eylediği zimemden iktizâ eylediği defter-i mezkûrede mukayyed olunmağın zuhûr eden nukuddan beşyüz gurûş bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyyesi ve hâletesi Ümmügülsüm nâm hâtuna bâ-ma'rifet-i şer'iyye ve Nâzır bin Mehmed ma'rifetiyle def' ve teslîm eylediğinden gayr-ı mümkün'l-husûl olan temessûkâtından dokuzyüzelliiki gurûşluk temessûkât-ı müteferrikât taleb ve rızâsıyla vasiyye-i merkûm teslîm edüb min haysül'l-mecmû' müdde'iyye-i mezbûrenin hisse-i mefrûzası olan bindokuzyüzsekseneydi buçuk gurûşdan bindöryüzelliiki gurûş vasiyye-i mezbûre Ümmügülsüme teslim eyledim hissesi olan meblağ-ı mezbûrdan bâkî kalan beşyüzotuzdört buçuk gurûş mümteni'u'l-husûl olan zümme-i müteveffâda kaldı deyü def'le mukâbele eyledikde gibbe'l-istintâk bi-asl-ı mezbûr Mehmed vasiyye-i mezbûre Ümmügülsümün nukuddan beşyüz gurûş kabz eylediğine müvekkilesi Esine'nin hakkı olduğunu ikrâr mâ'adâyı inkâr etmeğın râfi'-ı mezbûredn def'-ı meşruhasına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ihrâr-ı hâl-i müsîliminden Hafız Hasan Efendi bin Yusuf ve Halil Beşe bin Hüseyin ve Hacı Mehmed bin Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-hakika müdde'iyye-i mezbûre Esine'nin bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyyesi Ümmügülsüm nukûd-ı müteveffâdan beşyüz gurûş kabz eyledikten sonra dokuzyüzelliiki gurûşluk zimme-i temessûkât ahz ve kabz eyledi bizler bu hususa bu veche üzere şahidleriz ve şehâdet edrüz deyü herbirleri edâ ve şehâdet-i şer'iyye edüb ba'de't-ta'dîl ve't-terkîn şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle hissesinden

bakıyye kalan meblağ-ı mezbûr mümteni' u'l-husûl olan zimem-i bakâyasından iktiza edüb karındâşı merkûm Mehmed'den mutâlebesi ğayr-ı meşru' olmağın bi vech-i şer'i mu'ârazadan men'-i birle mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi't-tasi' aşar min cemâziye'l-ahir li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Abdullah Efendi. Mehmed Efendi Ağâzâde. Nakibu's-Seyyid Sa'id Mehmed Efendi

B. 101 S. 72

Medine-i Adana mahallatından Kantâran mahallesi sükkânından Tâtâr Mehmed Ağa ibni Salih nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde Serrâcan mahallesi sâkinlerinden bâ'is-i hâze'l-kitâb Şahir Mehmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında bi't-tav'is-sâf ve'r-rızâ şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm ederki mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Muhsıra ve bir taraftan Bağcı oğlu menzili ve bir taraftan Hâncî Havz oğlu menzili ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd ve bir bâb fevkânî oda ve bir örtme ve bir kenif ve bir mikdâr havlu-yı müstemil mülk menzilimi bi'l-cümle't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffe'l-münâfi' ve'l-murâfik firâkından icâr-ı kabûl-i ârî şurût-ı müfide-i muhtileden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile el-yevm semeni üçyüzkırk gurûşa müşteri-yi merkûm Şahin Mehmed'e bey' ve teslim ve temlik eyledim oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i bey'-i olan meblağ-ı mezbûr üçyüzkırk gurûşî müşteri yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ve kabz semen eyledim fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûmun Şahin Mehmed'in mülk-i müşterâsî ve hakk-ı sarfidır benim vechen mine'l-vucûh ve sebeben mine'l-esbâb âlâka ve medhalim bâkî kalmadı keyfemâ yeşâ ve tuhtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde mukkır-ı mezbûrın minvâl-i muharrer ikrâr-ı meşrûhîn el-mevle'l-mezbûr vechen tahkîk ve şifâhen tasdik etmeğın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sâmin aşar min şehri'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Halil Beşe, Orbalı oğlu Ali Beğ, Üskûbî Mehmed Ağa, Çavuş Mehmed Beğ, Halil Ağa karındâşı Mehmed Çelebi, Kara Ali Efendizâde Haracı Ali Beğ, Arbacı Salih Beşe, Otarakçı Hüseyin Beşe, Tefsîrî Mehmed Efendi

B. 102 S. 73

Medine-i Adana mahallâtından Pâşânebi mahallesi İmâmı Hendizâde demekle ma'rûf Ahmed Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde Haffâk Mollâ Mustafa bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb 'akd-i ati sudûruna değin mahalle-i Ağâmehmed de Seyyid 'Ali nâm kimesneden iştirâ eylediğim menzil kible Kel Ebubekir oğlu 'Ali Beşe menzili ve şarkan Mollâ Hüseyin menzili ve şimâlen 'Alâyeneli 'Osmân Efendi menzili ve garben tarik-i hâs ile mahdûd bir bâb fevkânî ve tahtani beyt ve bir sofâ ve kenif ve bir mikdâr havlu-yı müştemil mülk menzilimi bey'-i bât-ı sahih-i şer' ile el-yevm semen-i misli olan dörtyüzelli gurûşa işbu müşteri-yi merkûm Haffâk Molla Mustafa ya bey' ve teslim edüb oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semen-i bey' olan meblağ-ı mezbûr dörtyüzelli gurûş işbu müşteri-yi merkûm Haffâk Molla Mustafa yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz semen eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûm Haffâk Molla Mustafa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır "keyfemâ yeşâ" ve tuhtâr" mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkî's-şer'i mâ veka'a bi't-taleb ketb ve tahrîr olundu hürrire fi'l-yevmi'l-'ısrîn min şehri cemâziye'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Derviş Haffâk Molla Ahmed, Kerdânî oğlu Hacı Hasan Ağâ, Kel Ebubekir oğlu Ali Beşe, Kenşir Yahya Çelebi, es-Seyyid İbrahim bin., el-Hac Mehmed Çevikzâde, Bıyık Halil Beşe Dehinzâde İsmail 'Alemdar, Lâp İsmail Beşe, Kenşker oğlu 'Abdülhalim, Mehmed Efendi Ağâzâde, 'Abdullah Efendi Kâtib, es-Seyyid Ahmed Keskîszâde

B. 103 S. 73

Medine-i Adana mahallâtından Yurthân mahallesi sükkânından Ömer bin el-Hac Süleyman ve kız karındâşı Rukiyye binti el-mezbûr Hacı Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde râfi'ü haze'l-kitâb 'Osmân Beşe bin Mevsali nâm kimesne mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb 'akd-i ati sudûruna değin mülk-i silk-i sarf-ı sahihemizde münselik olub mahalle-i mezbûrede kible Hacı Süleyman menzili bir taraftan Emine hâtun menzili ve bir taraftan Ebubekir menzili ve bir tarafı Sofacı 'Ömer Beşe menzili ile mahdûd üç bâb tahtani beyt ve bir mikdâr havlu ve kenif-i müştemil mülk menzilimizi mahmele't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kaffe'l-münâfi' ve'l-murâfik tarafımdan icâb kabûl-i hâvî şurût-ı müfside-i muhtileden 'ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer' ile el-yevm semen-i misli olan yüzseksen gurûşa işbu müşteri-yi merkûm 'Osmân Beşe'ye bey' ve teslim ve temlik oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semen-i bey' olan meblağ-ı mezbûr yüzseksen

gurûşî müşteri-yi merkûm ‘Osmân Beşe yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz ve semen eyledik fimâ ba’d menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır vechen mine’l-vucûh ve sebeben mine’l-esbâb bizim ‘alâka ve medhalimiz yokdur “keyfemâ yeşâ” ve tuhtâr” mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdıkı’ş-şer’i mâ veka’a bi’t-taleb ketb olundu hürrire fi’l-yevmi’l-‘ısrîn min şehr-i cemâziye’l-ahar li-sene tis’a ve sittîn ve mi’e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Emir İbrahim, Emir Hüseyin, Ahmed Efendi, Kel Ebubekir, Ebubekir Molla Hasan, el-Hac Mehmed Ağa sofacı ‘Ömer Çelebi, Sanurzâde el-Hac Mustafa Ağâ, İbrahim Beşe

B. 104 S. 74

Medine-i Adana mahallâtından Taşçıkan mahallesi sâkinelerinden olub zâtları ta’rif-i şer’iyye ile ma’rûfe ‘Ayşe binti Mehmed ve Fatma binti ‘Osmân nâm hâatunlar meclis-i şer’i şerif-i enverde mahalle-i mezbûre ahalisinden hafız-ı haze’l-kitâb ‘Ömer oğlu demekle ma’rûf Seyyid ‘Ali bin Mehmed nâm kimesne huzurunda her birleri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mahalle-i mezbûrede vâki kible tarık-i hâs ve garben Tarsuslu menzili ve şarkan Kara Mehmed menzili ve şimâlen Eğni kızı Fatma hâatun menzili ile mahdûd bir bâb fevkâni ve bir bâb tahtâni ve bir mikdâr havlu-yı müstemil menzil bâ-hüccet vasiyye-i mansubesi olduğumuz sağırân-ı mezbûran Ebubekir ve Mehmed ibni Zil nâm sağıraların ‘ammisi olub duyun-ı terekkesinden ezyed olduğu halde vefât eden Kebâbcı oğlu Mehmed Beşe’nin tesniyesini olmasıyla ancak menzil behâsı deyne vefâ etmeğle vasâye işbu müşteri-yi merkûm Seyyid ‘Ali’ye menzil-i mezkûr el-yevm semen-i misli olan yüzonbeş gurûşa bey’ ve teslim oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm edüb semen-i mübeyyi’ olan yüzonbeş gurûşî müşteri-yi merkûm yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eyledik fimâ ba’d menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûmun mülk-i müşterâsıdır “keyfemâ yeşâ” ve tuhtâr” mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe’t-tasdıkı’ş-şer’i mâ veka’a bi’t-taleb ketb olundu hürrire fi’l-yevmi’l-‘ısrîn min şehr-i cemâziye’l-ahar li-sene tis’a ve sittîn ve mi’e ve elf.

Şuhûdu'l_____ -hâl

Hacı Mehmed, Mehmed Beşe, Tarsuslî Mustafa Beşe, ‘Ömer Efendi, Zeynel, Kara Ahmed

B. 105 S. 74

Hâlâ medine-i Adana'da sâye-nişâyin devletlü 'inâyetlü Efendimiz hazretlerinin hizmet-i İmâmetlerinde olan faziletli Mehmed Efendi ba'de't-tahiyye'l-vâfiye inhâ ve muhyânemiz budur ki medine-i mezbûrede müddet-i zabtımız kâlil kalub inşallahu te'âla asitâne-i 'âsideye 'azinemiz muhakkık olmağla medine-i mezbûrenin umûr-ı şer'iyyesi tarafımızdan size tefvîz ve sipâriş olunmuşdur gerekdir ki beyne'l-ahali icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye edüb ahâra müdahale etdirmeyesiz ve's-selâm fî 23 min cemâziye'l-ahar sene 169

mine'l-Fakir Mustafa el-Kadî

medine-i Adana

B. 106 S. 74

Medine-i Adana'da vâki' Hubbâzân esnâfî Şeyhî el-Hac Halil Beşe bin 'Abdullah ve Kassâbân esnâfî Şeyhî diğer Halil Beşe bin Hüseyin ve Hiref-i Bakâlândan Bâzâr Bâşî Mehmed Beşe bin Haydar ve Hiref-i 'Attârân Şeyhî el-Hac Mustafa bin Hüseyin diğer. Seyyid Feyzullah Beşe bin Halil nâm kimesneler ve sâ'ir ceride-i şer'iyyede mektûbu'l-esâmî ahâlileri meclis-i hâtir-i lâzımu't-tevkîrde hâlâ medine-i mezbûrede.iclâl olan vezîr-i 'arimu'n-nazâr sa'âdetlü devletlü Şehsuvârzâde Seyyid Mustafa paşa yessirallahu mâ yürid vemâ yeşâ hazretleri Kethudâ-yı 'âli.'umdetü'l-emâcid ve'l-ekâbir işbu râfi'u'l-kitâb sa'âdetlü Hüseyin Ağâ mahzarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb târih-i kitâbdan on ay mukaddem Vezir-i müşârun ileyh hazretleri dâmet ve ikbâl ve sa'âdet ve'l-iclâl ile sâye-i endâz-ı iclâl buyurdıkları altmışsekiz senesi receb-i şerîf guresinden işbu târihe gelince on şehir-i kâmile zarfında dâ'ire-i 'aliyyelerine verdiklerimiz nân-ı 'azîz ve lahm ve revgân-ı sâf ve pirinç ve sa'ir eşyâ-yı mütenevvi'a ve semenlerinde müctemi' olan hukûk-ı şer'iyyelerimizi tamâmen ve kâmilen Vezîr-i müşârun ileyhe etba'-ı e'immeme-i 'aliyye. taraf-ı müşîrânelerinden Ağâ-yı mûmâ [ileyh] yedinden herbirlerimiz ahz ve kabz edüb istifâ-yı hak eyledik şuhûd-ı mezkûrede on aylık muhâsebelerimizden taraf-ı 'aliyyelerine bir akçe ve bir habbe alacak hakkımız kalmadı bi't-tav'i's-sâf. ve'l-cezâ Hiref-i mezkûrât ahâlilerinden herbirleri ikrâr ve i'tirâf etmeleriyle gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundî hurrîre fî gurre cemâziye'l-ulâ sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

B. 107 S. 75**Seyyid 'Osman 'ın menzil hücceti**

Medine-i Adana mahallâtından Kasabebubekir mahallesi sükkânından Kürt Şeyhi demekle ma'rûf es-Seyyid Mehmed Çelebi nâm kimesne ile sulb-i kebîr oğlu es-Seyyid Mahmud bin es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerif-i enverde râfi'u haze'l-kitâb es-Seyyid

‘Osmân Çelebi bin Seyyid Mehmed mahzarında bi’t-tav‘i’s-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb ‘akd-i ati sudûruna deġin mülk-i silk-i sarf-ı sahihemizde münselik olub mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan Kürt el-Hac Hasan menzili ve bir taraftan Seyyid Veli menzili ve bir tarafı tarik-i ‘âmm ve bir tarafı Çarık İbrahim Beşe menzili ile mahdûd beş bâb tahtani beyt ve bir mikdâr havlu ve eşcâr ve kenif-i müstemil müşterek menzilimizi bey‘i bât-ı sahil-i şer‘î ile el-yevm semen-i misli üçyüzotuz gurûşa işbu müşteri-yi merkûm Seyyid ‘Osmân Çelebi’ye bey’ ve teslim ve temlik oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semen-i mübeyyi olan meblaġ-ı mezbûr üçyüzotuz gurûşî müşteri-yi merkûm Seyyid ‘Osmân Çelebi’den bi’t-tamâmen ve’l-kemâl ahz ve kabz eyledik fîmâ ba’d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda vechen mine’l-vucûh ve sebeben mine’l-esbâb ‘alâka ve medhalimiz yokdur “keyfemâ yeşâ ve tuhtâr” mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîk-ı şer‘î mâ veka’a bi’t-taleb ketb ve tahrir olundu hürrire fî’l-yevmi’s-sâlis ve’l-ışrîn min şehr-i cemâziye’l-ahar li-sene tis’a ve sittîn ve mi’e ve elf.

Şuhûdu’l_____ -hâl

..... Molla Hasan, Hasan Beşe, Cereci Mehmed Beşe, Molla Mustafa ‘Abdullah Efendi Kâtib, es-Seyyid Molla Mehmed, Kâtib Mehmed Efendi

B. 108 S. 76

Husus-ı âti’l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîr ve takvîm-i iltimâs olunmaġın bu fakîr, kulları medine-i Adana’da Eyâlet-i Adana Vâlilerine mahsûs serây derûnuna varub zeyl-i vesikada muharreru’l-esâmî-yi müslîmin huzurlarında ‘akd-i meclis-i şer‘-i şerif eyledikde medine-i mezbûre ahalisinden işbu sâhibu’l-kitâb Battal Mehmed Aġa bin İbrahim Aġa meclis-i ma’kûd-ı mezkûrede medine-i mezbûrede hâlâ me’zûn bilâ feten faziletli Halil ve müderriseyn-i kirâmdan Mercânzâde Hüseyin Efendi ve Vâ‘izzâde Fazlullah Efendi ve Karslî el-Hac ‘Ali Aġa ve Sâletzâde el-Hac Mustafa Aġa ve Çopûrzâde Mustafa Aġa medine-i mezbûre fukarasının ‘âmme-i umûrlarını ru’yete cümle ma’rifeti ve ma’rifet-i şer‘le şehir Kethudâsı nasb ve ta’yîn olunan es-Seyyid Hüseyin Aġa bin Mehmed ve sâyir mazbûta’l-esâmîhim ġafîr ve cem‘-i kesîr mahzârlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb Eyâlet-i merkûme Vâlileri vuzerâ Efendilerimiz ‘izzet ve sa’âdet ile teşrif eylediklerinde işbu mu’âyene olunan serây zabk olub Kethudâ Beġ ve sâyir gark Ağaları sakin olacak mahal olmayub kırk-elli konâk şehir derununa mahallata tevzi ve taksîm olunub ol-vechle itbâ‘-ı kirâmları bi’l-huzûr ve bi’l-cümle ahâlî-i mahallat-ı mutazarrır olmakdan nâşi mahallat fukarâlarını konâk şakkından halas etmek için işbu serây derûnuna ve sâyir münâsib olan mahallere müceddiden Kethudâ Beġ’e ve Gark Ağâlarına ve Tüfenkçi ve Mataracıbaşlarına kifâyet mikdârı müceddiden fevkânî ve tahtânî binâ ve itmâm ile bi’l-cümle

masarufını cümle ma'rifî ve ma'rifet-i şer'le edâ ederüz deyû bana emir etmeleriyle ben dahî emri mezkûrlarına binâen ba'de'l-binâ ve'l-itmâm masarûfım ma'rifet-i şer'le keşf ve tahmîn-i sahih ile tahmîn ve takvîm olunmak matlubumdur dedikde gıbbe't-tasdîkı's-şer'i serây-ı mezkûr derûnunda Kethudâ Beğlere mahsûs fevkâni beş bâb oda ve ortasında bir sofa ve iki divânhane ve tahtında üç hezân üzerinde bir ahur ve bir seyis odası ve bir küb yeri ve bir kenif ikibin gurûş ve garbında birbirine muttasıl fevkâni ve tahtâni oniki bâb etbâ' odaları üçyüzelli gurûşa ve hâric serâyda kible tarafında âtik degirmen yerinde Tüfenkçibaşılara mahsûs fevkâni ve tahtâni dört bâb ve def'a tahtâni iki bâb oda ve bir şehşin ve bir matbah ve iki küb yeri ve bir ahur ve kenif ve bir mikdâr havlu duvarî beşyüzelli gurûşa ve yine mahalle-i merkûmda Mataracıbaşılara mahsûs fevkâni iki bâb oda ve tahtâni bir bâb oda ve bir matbah ve bir küb yeri ve bir kenif ve bir mikdâr havlu duvarî dörtyüzonbir gurûşla cem'an üçbinüçyüzonbir gurûş ile mevcûde gelir deyû husûs-ı mezbûra vakf-ı tâmi olan bitefrîz-i müslîmin ba'de'l-ihbâr müslîmun-ı mezkûrın dahî ber-vech-i muharrer icma' ve ittifâk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdi aşar min zi'l-hicce's-şerife li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Âlemdâr Ebubekir Ağa, Yiğitbaşı Mehmed Ağa, Melik el-Hac Mustafa Ağa, es-Seyyid Süleyman Efendi, Serdâr-ı esbâk es-Seyyid Hüseyin Ağa, Müderrisin-i kirâmdan Vâ'izzâde Şuâyb Efendi, Âlemdâr es-Seyyid İbrahim Ağa, Nakibu'l-esrâf es-Seyyid Sa'id Mehmed Efendi, Çekdemzâde İsmail Beğ, Ca'fer oğlu Hüseyin Beşe, Fakıyye oğlu Mustafa Ağa, Keremticer oğlu Mehmed Beşe, Bölükbaşî İbrahim Ağa, Karabaşlı Ömer Beşe ve gayruhum.

B. 109 S. 77

Husûs-ı atiyi'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi't-taleb kibel-i şer'den me'zûnen irsâl olunan Kâtib Abdullah Efendi ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi-yi müslîmin ile Şeyhzâde mahallesinde Süklüm oğlu demekle ma'rûf es-Seyyid Mehmed nâm kimesnenin menziline eylediği âkd-i meclis-i şer'-i kavîmde mezbûr Süklüm oğlu Seyyid Mehmed meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede yine mahalle-i mezbûre ahâlisinden hafız-ı haze'l-kitâb Molla Mustafa bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb işbu mezbûr Molla Mustafa'nın duvarı ile benim müşterek duvarım altında çirkab kuyusu olub mataradan müctemi' olan mâ'i-yi kuyuya akıtmakdan beni men' eder su'âl olunub takrîr-i tahrîr mu'ârazası men' olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-su'âl mezbûr Molla Mustafa cevâbında kuyu kadimin benim mülkim olub ve üzerinde olan duvâr dahî mülkim olduğu müş'ir pencерem vârid deyû def'le mukâbele sadedinde olmağla fi'l-hakika duvâr-ı mezkûrın altında olan kuyu-yı mezbûr

Molla Mustafa'nın mülki olduğına merkûmun menzili tarafında penceresi olmağla müdde-i-yi merkûm Süklüm oğlu Seyyid Mehmedin merkûm Molla Mustafa'nın mülki olan kuyuya sû-yı akıtırım deyü da'vâsı lağv Kâtib-i merkûm 'Abdullah Efendi ve ümenâ-i şer' gelüb meclis-i şer'a 'ala vuku'a inhâ ve ihbâr etmeğin haze'l-vesika bi't-taleb ketb olundu hürrire fi cemâziye'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Muhzır Mehmed, es-Seyyid Hasan Çelebi, es-Seyyid Molla Mehmed. el-Hac Mustafa Ağâ bin Serdengeçdi

B. 110 S. 77

Medine-i Adana mahallâtından Kantâran mahallesi sükkânından Kasab Halil Ağâ ve sulbi oğlu Mehmed Ağâ ve zevcesi Emine binti 'Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerif-i enverde Payaslı oğlu demekle ma'rûf İbrâhim Ağâ bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb 'akd-i ati sudûruna değin mülk-i silk-i sarf-ı sahihemizde münselik olub mahalle-i zimmiyanda vâki' bir taraftan Emir 'Ali menzili bir taraftan Şahin oğlu menzili ve bir taraftan Sofu-yı Sâbık 'Ali menzili ve bir taraftan Çadırcı oğlu menzili ile mahdûd üç bâb fevkâni ve tahtani beyt ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havlu-yı müştemil mülk menzilimizi bi'l-cümle't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kaffe'l-münâfi' ve'l-murâfik tarafından icâb kabûl-i hâvî şurût-i müfside-i muhtileden 'ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile el-yevm semen-i misli üçyüzon gurûşa işbu müşteri-yi merkûm Payaslı oğlu İbrahim Ağâ'ya bey' ve teslim ve temlik oldahî ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük edüb semen-i mübeyyi' olan meblağ-ı mezbûr üçyüzon gurûşî müşteri-yi merkûm yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz semen eyledik fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır "keyfemâ yeşâ' ve tuhtâr" mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdık'ş-şer'î mâ veka'a bi't-taleb ketb olundu hürrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışrîn min şehr-i cemâziye'l-ahar li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l _____-hâl

Hüseyin Çelebi, 'Ali Çelebi, Hacı Musa, Veli Çelebi, Süleyman Efendi. Tokatlı İbrahim Efendi

B. 111 S. 80**Bâ hatm-i kebîr Süleyman paşa.**

Şerî'at-şî'âr Adana Kâdî'sı faziletli Efendi zîde fazlulu ve kıvetu'l emâsil ve'l-akrân Mütesellim ve Kethudâ yeri ve Yeniçeri Serdârı ve A'yan-ı Vilâyet İş Erleri zîde kadruhum inhâ olunurki Adana mîrî serâyının ba'zı yerleri harâb ta'mîr-i terhîme muhtâc olduğundan başka gelen velâtın derûn-ı bîrûn halkına birkaç konak müceddiden ta'mîr olmak ahalinin matlubu olmakdan nâşî mahallât derûnunda olan konakların ba'zıları serâ-yı mîrîde ve karbında olmak cümleye evlâ ve enfa' olmak hasebiyle serâ-yı mezkûrın ta'mîr ve terhîmi ve müceddiden olacak konakların binâsı için cümle ma'rifetle keşf olunan akçe her neise Mütesellim mumâ ileyh ma'rifetiyle yerlû yeründen cem' ve tahsîl ve bir gün evvel tekmi line sa'y-ı ihtimâm olunmak bâbında işbu buyruldu tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi te'âla vusulinde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere husûs-ı mezkûr Tüfenkçi konâğı ve sâ'irleri gereği gibi dikkat ve ihtimâm edüb husûs-ı mezkûrda ihmâl ve müsâmahadan mü'ebbed ihtidâr ve ictinâb eyleyüb mûcib buyruldu ile âmil ola deyû.

fi 12 L sene 1167

B. 112 S. 80

Emîrû'l-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehhâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihtişâmû'l-muhtâs bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beğlerbeğisi Rüşvânzâde Seyyid Süleyman Pâşâ dâmet me'âliye ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fazl ve'l-eklâm Mevlâna Adana Kâdî'sı zîde fazlulu tevki'ü refi'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lum olaki Adana a'yânından Mercânzâde Hüseyin zîde 'ilmuhu ile Dergâh-ı Selâm Yeniçerileri Hasegilerinden Pekt Bâşı Mehmed zîde mecdehu zimmetlerinde hocagan divân-ı humâyundan sâbikan Cebeciler Kâtibi olan ve Hudamî Ebubekir zîde mecdehudan bundan akdem iltizâm eyledikleri ba'zı mukâta'at-ı mîriyenin işbu altmışyedi senesinî mâlî olmak üzere bir kıt'a memhûr deyn temessükleri nâtık olduğu vechle birbirlerinin kefâletiyle olan binbeşyüz gurûşî henüz irsâl etmemeleriyle meblağ-ı mezkûr mîrî-yi mukata'a-i mâli olub ve herbiri kendi ve hissesinden mâ'ada ahârın hisse-i deynine dahî keffl oldukları temessüklerinde musarrih olmağla mantuk temessüklerinin vüzera bilâ te'hîr her kankısından (hangisinden) olur ise tekmi len tahsîl ve eğer gayb ve firâr ederler ise mukâta'aları zabt ve müş'ar edenlerden tahsîl ve tekmi l ve mûmâ ileyh Ebubekir zîde mecdehunun verân-ı edebesine teslim etdirilmek fermânım olmağın işbu emr-i 'âlîşânım isdâr ve hümayiş ta'yin olunan Çukadâr Mehmed zîde kadruhu ile irsâl olunmağla vusûlünde meblağ-ı mezbûr mâl-ı mukâta'a olmağla siz ki mîr-i mîrân ve mevlânâ-yı mumâ ileyhâsız Mercânzâde ve Hasegi Mehmed'in her kankısı (hangisi) mevcûd bulunur ise emânete ve

kefâleti zimmetlerinde icâb eden mâl-ı mukâta'a memhûr deyn-i temessükleri mucebince tamamen tahsîl ve eğer ğayb ve firâr ederler ise mukâta'aları zabt edenlerden tahsîl ve tekmi'l ve mûmâ ileyh Hudâmi Ebubekir zîde mecdehunın tarafından kabza me'mûr-ı edebesine teslim etdirmeye ihtimam eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celili's-şân vâcibu'l-ittibâğ ve lâzımu'l-intisâlimin mazmûn itâ'at-makrûniyla âmil olub hılâfıyla vaz' ve hareketinden beğâyet-i ihtirâr icinâb eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar zi'l-ka'de li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye

B. 113 S. 81

Emîrû'l-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehhâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihtişâmû'l-muhtâs bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beglerbeğisi Rüşvânzâde Seyyid Süleyman Pâşâ dâmet me'âliye ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fazl ve'l-eklâm Mevlâna Adana Kâdısı zîde fazluhu ve kıvetü'l-emâsil bu def'a dersa'âdetden bu husûsa me'mûr Çukadar Mehmed zîde kadruhu tevki'u refi'u hümayun vâsıl oluncak ma'lum oluna bundan akdem Adana ahalisinin a'yânları ile beynlerinde naguh eden munâza'aya binâen sâdır olan emr-i 'âlişânım ile mukdemâ Mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşlarından Hüseyin dâme mecdehu ma'rifeti ve ma'rifeti's-şer'le ve cümle ma'rifetiyle a'yân-ı merkûmenin ahz ve 'atâlarının hesabı ru'yet olundukda zimmetlerinde zâhir olan hukuk-ı 'ibâdın istirdâd ve tahsîl ve ashâbına redd ve teslimine mesâ'ine-i mülûkânem ezrâni buyrulmak mukâbele-i ahâli-yi velâyet hüsn-i rızalarıyla a'yân zimmetlerinde olan alacaklarından cânib-i mîrîye teberru' eyledikleri onbeşbin gürüşin yirmibeş kisesi mikdârı a'yân-ı mezbûreden tahsil ve Adana kal'asında tevzi ve hıfz olunmuş olduğu ve meblağ-ı merkûm el-yevm kal'a-i merkûmede mevcûd olub ve zikr olunan teberru' akçesinin ikibinbeşyüz gürüşü 'Abdurrahman ve Hasegi Mehmed'in zimmetlerine geçtiği haber verilmekle imdi mevcûd olan mesbûkî'z-zikr akçe ve kezaik merkûmânın zimmetlerinde olan akçe bu esnâda nakden redd-i 'aliyyeme gelmesi fermânım olmağın siz ki mîr-i mîrân ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhâsız meblağ-ı mezkûr işbu emr-i celili'l-kadrim ile varan Mübâşiredir ğasb-ı teslim ve kusûr-ı mezkûr dahî bilâ tahyîr tahsîl ve teslim ve der 'aliyyem irsâl ve sened olmak üzere işbu emr-i 'âlişânımı ba'de't-teshîl zuhûrına hüccet-i şer'iyeye etdirdüb ahâli yedlerinden hıfz ve ibkâ ve sen ki Mübâşir-i merkûmsın işbu emr-i şerifimle inşallahu te'âla ol tarafa vardığında kal'ada müveddi' ve mevcûd olan sâbıkû'z-zikr onbeşbin gürüşünü der-'akb tamâmen ahz ve teslim hâzine-i âmirem eylemem için yanına istishâb ve ihmâl-i umûr gele der-'aliyyem 'avd ve iyâb ve sene'at ve şitâb eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle

vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celili's-şân vâcibu'l-ittibâğ ve lâzımu'l-intisâlimin mazmûn itâ'at-makrûnıyla âmil olub hılâfından ihtirârıyla siz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar zi'l-ka'de li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 114 S. 82

Şerîf-i 'âlî-şân sultân-ı 'irâ-yı cihân-ı hâkânî.

Kara'isâli'da Kazlıdağ yaylağında İbrahim Beğ câmi'-i şerifinde vazife-i müfide ile Müderris olan Resul oğlu es-Seyyid Halil fevt olub yeri hâli ve mahlûl olmağla yerine işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân Şehriyârı Şeyh 'Ali her vechle lâhık ve mahâl ve müstehık olmağın mezbûrın mahlûlünden tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek ricâsına istid'â-yı inâyet etmeğın mücebince mezbûre sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Şeyh 'Ali varûb zikr olunan câmi'-i şerifde müteveffî mahlûlünden yerine Müderris olub hizmet-i lâzimesini mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazife-i müfidesine mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı devletimiçün du'âya mudâvemet göstere olbâbda taraf-ı ahardan bervechle mâni' ve mezâhim ve mu'âriz olmayub 'alâ dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahrîren fi evâhir-i cemâziyel evvel sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 115 S. 82

Şeri'at-şî'âr Adana Kâdısı Efendi zîde fazluhu 'Abdüsselam inhâ olunur ki zîr-i hükümetinizde vâkı' dergâh-ı 'ali Yeniçerileri Serdârı olan kıvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasegi mütekâ'idlerinden Karslî Hacı 'Ali Ağa zîde kadriye Serdârlığı kemâ-kân ibkâ ve mukarrer olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki mumâ ileyh Serdârlık umûrında kemâ fi'l-evvel kıyâm etdürüb ahârı müdahale etdirmeyesiz ol tarafda vâkı'-i 'atik Serdengeçdi Ağâları ve Yeniçeri ihtiyarları ve Cebeci ve Topçu ve Toparabacısı ve Kuloğulları ve Ğilmân-ı 'Acem cümlesi sizî üzerlerine kemâ fi'l-evvel Serdâr ve Zâbit bilub sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareket etmeyüb itâ'at ve inkâd üzere olalar ve tavayıf-i mezbûrından bila vâris ma'rûf fevt olanların muhallelât-ı metrûkatlarında ma'rifet-i şer'le ahz ve kabz etdürüb ma'rifet-i şer'le sevk-i sultanide furuht ve hâsıl olan nukudın mumzî ve mahtûm mefrûdat defteriyle cânib-i beytû'l-mâle irsâl ve isâl etdirdesiz ve sen ki Serdâr-ı mumâ ileyhsin ol havâlide vâkı' mûkim ve misâfir zuhûr eden erâzık ve eşhâsı zabt ve rabtlarına ve sükkân-ı

beldenin emn ve selâmetlerine bâ'is 'isnât-ı mebrûre-i vücuda getürmeğe mecd-i sâ'yî olub mucib mektubla 'âmil olasin tahrîren evâsıt-ı li-şehr-i muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

B. 116 S. 83

Vech-i tahrîr hurûf budûr ki Adana Kazâsının Muhzırbaşılığı berât-ı şerif-i 'âlişâne ile üzerimde olmağın işbu binyüzaltmışsekiz senesi muharremu'l-harâmın gurrelerinden zabt etmek üzere tarafımızdan işbu bâ'isu't-temessük kıdvetül-emâsil ve'l-akrân 'izzetlu Ahmed ve Hüseyin Ağa zîde kadruhumaya sene-i sâbık üzere der-'uhde ve iltizâm olunub ve bedel-iltizâmî olan meblağ-ı mezbûrî tamâmen ahz ve kabz olunub zabt ve rabtiçün işbu temessük ketb ve tahrîr olunub yedine vaz' olundu mîrân ki Kazâ-i mezbûrın Muhzırbaşısı olub hâsıl olan rusûmat ve mahsûlâtı kânun-ı kadîm ve seneyn-i sâbık üzere ahz ve kabz edüb yalnız bir sene tamâmına değin zabt ve rabtına tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir ferd mâni' ve vâfi' olmayalar tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr.

İbrahim Çukadâr-ı Adana

B. 117 S. 83

Mütesellim için emr-i 'âli.

Emîrül-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihtişâmı'l-muhtâs bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beğlerbeğisi Rüşvânzâde Seyyid Süleyman Pâşâ dâmet me'âliye ve kıdvetül-kudât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fazl ve'l-eklâm Mevlâna Adana Kâdî'sı zîde fazluhu ve kıvetül-emâcid ve'l-a'yân der-sa'âdetimden bu husûsa Mübâşir ta'yîn olunan Gedikli 'Ali zîde mecdehu tevkî'u refî'u hümayun vâsıl oluncak ma'lum ola ki Tarsûs Sancağı ahalisi divân-ı hümayuna 'arzuhal edüb sâbıkân Tokat Voyvodası el-Hac 'Ali zîde mecdehu ile Köse Mehmed'in iştirâken mâlikâne-i 'uhdelerinde olan livâ-i mezkûrun mukâta'ası altmışaltı senesine mahsûben yed ve ahzdan mûma ileyh el-Hac 'Ali zîde mecdehu tarafından mütekallen zabtî fermânım olundukda sene-i mezbûre hitâmî bulmadıkça Mehmed'in derûn-ı mukâta'aya duhûli mücib ihtilâli olmakdan nâşî ol-tarafa varmayub eğer varırsa ahz ve Adana kal'asına kal'abend olundukdan sonra keyfiyetini 'arz ve i'lâm olunması verilen zabt-ı emr-i şerifimde musarrih iken mezbûr Mehmed mukata'a-i merkûmeyi altmışyedi senesinde 'ale'l-istiklâli zabt etmek üzere bundan akdem ber-tarıkiyla ısdâr etdirdiği emr-i şerifi ile zimmetinde olan mâl-ı mîrîyi vermemek için asitâne-i sa'âdetimden firâr ve pişdâr iken muğayir fermân-ı mütenassıf senede derûn-ı mukâta'aya duhûl ve mülhakâtından öteden berû ahâlisi şekâvet ile me'lûfâ olan nâhiye-i İlvanlı nâm savb-ı cebele varûb ahâli-yi mezbûreyi yânına

istishâb ve anlar ile istizhâr ve sâ'ir fukarâyî ihtirâz ve nizâm-ı mukata'ayı dahî ilgâ-yı ihtilâl birle mâl-ı mîrîyi ta'til ve ibtâl edüb emr-i şerîfim ile mukata'a-i mezbûre ahâlisinden mutâlebesi mecmû' olan seferiye ve kudûmiye ve zahîre bahâ ile muğayir fermân altıbin yüzelli gurûş tahsîl ve Tarsus serâyında vâki Bağçeciyân zımmileri fukarâsından dahî biğayr-i hakk dörtbinkırtıbuçuk gurûş cizye ahz ve kûsûrât ile ekserimizi min ğayr-i men' tecrîm ve nice 'arz-ı tekdîr ve ihrâr ve ta'zîm ve Yeniçeri ocağının 'atîk Serdengeçdi Ağalarından altmışiki cemâ'atının Serdârı Ahmed'i ve Seyyid Musa'yı ve Bekdeli nâm karye sâkinlerinden Veli Kethudâ oğlu Mehmed'i ve Halil oğlu İbrahim'in birâdesi ki nefer kimesnelerin bi-ğayr-ı hakk katl etmekle bu misillü ta'dîyatın nihâyeti olmamağın tasallutu üzerimizden def' olunmak için mârından mukdemce müte'addid 'arûz ve muhzır ile ahvâlleri der-'aliyyeye i'lâm ve tazallüm ve istîrhâm etdiklerinde meskût-ı 'anh kalûb lakin merkûmun mezâlim ve ta'dîyatı yevmen fe yevmen mezdâd ve mezdâd ve tâkatımız resîde hadd-ı nefâr olduğunu bu def'a getirdiğimiz iki kıt'a 'arz ve bir kıt'a muhzırımız nâtik olmağın taraf-ı devlet-i 'aliyyeden hâssa Gedikli 'Ali Mübâşir ta'yîn ve sen ki Adana Beğlerbeğisi mîr-i mîrân mûmâ ileyhsin muvâcehede mürâfî-i şer' etdirülüb bi-ğayr-ı hakk irâde ettiği dâme-i mahfûzanın mücib-i şer'isi icrâ ve zimmetinde sâbit ve müte'addid olan hukûk-ı 'iyâd dahî Mübâşir ma'rifetiyle bilâ noksan istirdâd ve tahsîl ve eshâb-ı hukûka tamâmen teslîm ve merkûmun zâhir ve müşâhid olan mezâlimi 'alâ vukû'ihâ der-sa'âdetime tahrîr ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını istid'â-yı 'inâyet etmeleriyle hazine-i 'âmiremde mahfûz divân-ı hümayunum kuyudâtına mürâca'at olundukda mezbûr Mehmed'in te'addisi bu esnâda 'arz ve Muhzırlar ile inhâ ve şurût-ı mâlikâne muktezâsınca refî-i 'ale'l-umûm ahâli tarafından istid'a olundukda isti'lâm-ı hakikat-i hâl için işbu altmışyedi senesini cemâziye'l-evvelinde mü'ekked emr-i şerîfim sâdır olduğî ve bâş muhâsibiyye defterlerine nazar olundukda mukata'a-i mezbûre hazariye tertibine dâhil olmadığın ecilden mâ'an ber tertîb ve hılaf-ı şurût gerek hazariye ve gerek memnû'atdan olan kudûmiye ve zahîre bahâ mutâlebesiyle ahâli-yi mukata'a rencide etdirilmemek üzere tevâriha-i muhtelifle ile divân-ı hümayunum ve mâliye taraflarından verilen evâmîr-i 'aliyyede muceblerince altmışaltı senesinde mufasssal ve meşrûh bir kıt'a ve ba'zı tafsilat ile merkûmun mezâlimi-yi istiknâhını mazmûn bu hâlede bir kıt'a emr-i şerîfim verildiği der-kenâr olmağla istid'âları üzere Mübâşir ma'rifetiyle sen ki mîr-i mîrân mûmâ ileyhsin muvâcehede mürâfî-i şer' ve ihkâk-ı hakk etdirdikten sonra keyfiyeti 'alâ vukû'ihâ sûret-i sicillâtı ile der-sa'âdetime tahrîr ve i'lâm olunmak için emr-i şerîfim verilmek bâbında iftihârul-emrâd ve'l-ekâbir bi'l-fi'l baş Defterdârım 'Abdullah Nâ'îlî nâm dâme ilmuhu telhîs etmekle telhîsi mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan işbu emrim üzere 'amel edüb ve dahî sen ki mîr-i mîrân mûmâ ileyhsin merkûm Köse Mehmed'i Mübâşir mûmâ ileyh ma'rifetiyle huzûrında mürâfî-i

şer' eyleyüb ihkâk etdirdikden sonra keyfiyeti 'ala vukû'ihâ sûret-i sicillâtıyla tahrîr edüb der-
sa'âdetime 'arz ve i'lâm eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timât kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-
sânî min zi'l-hicce li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 118 S. 84

Emîrû'l-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehhâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâmu'l-muhtâs bi-
mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beğlerbeğisi Rüşvânzâde Seyyid Süleyman Pâşâ dâmet
me'âliye ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-eklâm Mevlâna Adana Kâdısı zîde
fazluhu tevki'u refi'u humâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki kıdvetü'n-nüvâbi'l-müteşerri'in
Kasvân Kazâsı Nâ'ibi Molla Ömer zîde 'ilmuhu. sudde-i sa'âdetime mektûb gönderib Tarsûs
mukâta'asının mâlikâne-i Mutasarrıfı kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân el-Hac 'Ali zîde mecdehu
tarafından yüzaltmışaltı senesine mahsûben mukâta'a-i mezbûre mâlının bakâyâsı tahsîl ve sebeb-
i tahrîr-i ahkâmîyle havâle olunan mahallere Mütessellim için ber-vech-i emânet bâ-fermân-ı 'âlî
Voyvodası olan Seyyid Ebubekir zîde kadr meclis-i şer'a varub emîn-i mûmâ ileyh mukâta'a
mâlının tahsîlinde iken mukâta'a-i mezbûrenin nısf aharına mâlikâne-i Mutasarrıf olan Köse
Mehmed Ağa demekle ma'rûf kimesne altmışyedi senesini mârtından dört ay mukaddem işbu
sene-i mübâreke-i muharremî guresinde Tarsus Livâsından dağ Nâhiyeleri olan İlvanlı ve
Gökçeli Nâhiyelerine nüzûl ve ahâlinesi ifsâd ve kifâyâ-yı mezkûr mâlının ibtâlîne bâ'is ve bâd
olmağla ahaliden su'âl-i sıhhat üzere der-'aliyyeye i'lâm edivir deyü iltimas ve keyfiyet-i mezbûre
minvâl-i muharrer üzere olduğunu cemm-i 'afır ve cem'-i kesîr huzûr-ı şer'inde haber verdiklerine
bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden siz ki Adana Beğlerbeğisi ve Adana Kâdısı mûmâ ileyhâsız
mezbûr Köse Mehmed'in hılâf-ı şurût mâlikâne i'lâmında tahrîr olunduğı vechle fukârâ-yı
râ'iyete ve ahâli-yi memlekete bugüne zulüm ve te'addiye cesâretî ve ik'amıdır mahallinde
ma'rifet-i şer'le bi-'arz.erbâb-ı vukûfdan geregi gibi tefehhus ve su'âl ve hakikat-i hâlî kezb ve
vurûğdan 'ârî i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i
şerifimle vusûl buldukda bû bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel-i zimmî senki mîr-i mîrân ve
Mevlâna-yı mûmâ ileyhasız mezbûr Köse Mehmed'in hılâf-ı şurût-ı mâlikâne hareket ve mâl-ı
mîrînin muktîline bâ'is ve i'llet ile fukârâ-yı ra'iyet ve ahâli-yi memlekete bu güne zulüm ve
te'addiye cesâreti ve ik'amıdır mahallinde ma'rifet-i şer'le bi-'arz.erbâb-ı vukûfdan geregi gibi
tefehhüs ve su'âl ve hakikat-i hâlî kezb ve vurûğdan 'ârî vechle keyfiyeti der-'aliyyeme 'arz ve

i'lâm eyleyüb mazmûn emr-i şerifimle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fî evâ'il cemâziye'l-evveli li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince Sadrâzâm mektûbî dahî sâdır olmuştur.

be-makâm-ı Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 119 S. 85

Kıvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Adana Kâdısı ve Tarsus Kazâsı Na'ibi zîde fazluhumâ tevki'ü refi'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lûm olaki Adana'da vâkı' Nakşibendî Tekkesi Şeyhliği ile medine-i Tarsusda vâkı' yine Nakşibendîye tarıkında Mencek zâviyesinin nisf zâviyedarlığına berât-ı şerifimle mutasarrıf olan Şeyh Mehmed bin eş-Şeyh Tuhûr sağır olduğundan mezbûre 'akl ve rüşd gelinceğedeğin bu tarıkda terbiye olunmak üzere meks için sağır-i mezbûr tarafından gerek Adana'da ve gerek Tarsus'da olan nisf zâviyedarlık emrini bi'l-vekâle ru'yet eylemek üzere sağır-ı mezbûrun 'ammisi kıdvetü's-sulha's-sâlikin Şeyh 'Aşûr zîde salâhu ta'yîn olunub irsâl olunmağla mûmâ ileyh Şeyh 'Aşûr sağır-i mezbûr tarafından bi'l-vekâle zâviyetin-i mezbûreteyn umârlarını ru'yet etmek için emr-i şerif-i 'âlişânım verilmek ricâsına Ebu Eyyûb Ensari 'aleyhi rahimehu ilbârı karbında vâkı' Nakşibendi tekkesi Şeyhi kıdvetü's-sulha's-sâlikin Mevlâna eş-Şeyh 'Abdullah zîde salâha 'arz etmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbında sâdır olan fermân-ı celilî'l-kadrim mücebince 'amel dahî sizki Mevlâna-yı mûmâ ileyhâsız ber-vech-i muharrer gerek Adana'da ve gerek Tarsus'da olan zâviyeteyn-i mezbûreteyn umûrlarını sağır-ı mezbûr tarafından 'ammisi mûmâ ileyhe bi'l-vekâle ru'yet etdirilüb ahârı bir dürlü müdahale ettirmeyüb mazmûn emr-i şerifimle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılâsız tahrîren fî evâhir-i şehri zi'l-ka'de sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

be-makâm-ı Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 120 S. 86

Mezbûr Kösedan Şeyh İbrahim Ağâ'nın akçesi tahsili için verilen emr-i şerîftir.

Kıvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Adana ve Tarsus Kâdıları zîde fazluhumâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Adana Mütessellimi bu husûs için Mübâşir ta'yîn olunan el-Hac Mustafa zîde mecdehumâ tevki'ü refi'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lûm olaki Tarsus ve Kovancı mukâta'asının iştirâken mâlikâne-i Mutasarrıfı olub hâlâ Voyvodası olan Köse Mehmed mâl ve kalemiyesini tamâmen edâ eylemek şartıyla binyüzaltmışyedi senesini yed ve ahadden 'alel istiklâl zabtını bundan akdem isdâr edemediğî emr-i 'âlişânım kendiye tefvîz etdirdikde sene-i

merkûmenin teslîm-i harbına ‘âmirem olunacak peşîn ve kalemiyesi için Şeyh İbrâhim zîde mecededen bâ-temessük istidâne eylediği dokuzbin gurûşdan mütecâviz akçeyi henüz edâ kılmayub ve mûmâ ileyh Şeyh İbrahim tarafından gönderilen edâsı müddet-i mirîde beyhûde tevkîf ve güne gün cevır ve ezîd edüb ğadr sevdâsında olduğu mezbûr Köse'nin gerek mâl-ı mîrî ve gerek bertarîkıyla ihtilâs etdiği hukûk-ı ‘ibâdî edâda bu vechle mûmâtale eylemek öteden berü ‘âdet-i müstemiresi idiği ve bir dürlü akçe vermeğe niyeti olmadığı ihbâr-ı sıkât ile rütbe-i tahkik-i resîde olmağın senki Mütesellim-i mûmâ ileyhsin merkûmî Adana'ya ihzâr ve habs ve tamâmen ve kâmilten edâ eyledikçe sebîl-i tahliye olunmak vechle mûmâ ileyh Şeyh İbrahim'in ber-mûcib temessük ile hakkını bilâ kusûr mâl ve eşyâsından ve serî'an tahsîlî kâbul olan bakâyâ-yı sahîh senden Mübâşir-i mûmâ ileyh ma‘rifetiyle hemen bir kaç günün zarfında tekmîlen tahsîl. olunan alacağı birle mûmâ ileyhe verileceğini dahî kendüye tefhîm edüb herne tarikla ve nevechle olur ise olsun mîrî ve kalemiye için altmış akçe olmakla sînesine ihmâm-ı ‘azîm eylemek fermânım olmağın işbu emr-i celilî'l-kadrim ısdâr ve irsâl olunmağla vusûlünde merkûmun henüz dergah-ı mu‘allâm Yeniçerileri havâlâtını dahî virmeğe ve seneyn-i mezbûreden dahî zimmet-i kesîresi olduğu ve el-yevm yanında mevcûd mübâliğ ve ifrası variken ‘âdet-i müstemiresi üzere akl ve balığ râ‘iyyesiyle ketm üzere idiği haber verilmekten nâşî evvel emirde ketm ve ihtilâs eylediği akçe ve eşyâ herne ise zâhire ihrâç ve inkârından izrâr ider ise şimdiedek mukâta‘adan makbûzâtı neye bâliğ olduğu eshâb-ı vukûfdan tefehhus birle isâh ve ta‘allûl ve mumâtilesine bivech mine'l-vucûh havâle sem‘-i i‘tibâr eylemeyerek nukûd-ı mevcûdesinden ve mâl ve eşyâsına ve bakâyâ-yı sahîhasının seri‘an kâbil-i tahsîl olanlarından mûmâ ileyh Şeyh İbrahim'in sene-i merkûme mîrî ve kalemiyesi için verdiği akçe herne ise iki gün tarafından tekmîlen tahsîl eyledikten sonra havâlâtı dahî tahsîl Salyânecisine teslîm-i ihmâm eylesesin ve siz ki Kâdılarsız sizler dahî mûcib emr-i ‘âlişânım üzere mûmâ ileyhin alacağının tahsîline ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bû bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilî's-şân vâcibu'l-ımtisâl ve lâzımu'l-itâ‘ımın mazmûn itâ‘at-makrûnıyla ‘âmil olub hılâfından ğâye'l-ğâye ihtirâr ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timât kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis muharrem sene semân ve sittîn ve mi‘e ve elf.

Mûcebince Sadr-ı a‘zam mektubu dahî sâdır olmuştur.

Kostantıniyye'l

Mahrûse

B. 121 S. 88

Sadr-ı azam mektubu.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Adana a'yânından el-Hac 'Ali Ağa zîde mecdehu ba'de's-selâm inhâ olnur Adana Eyâleti bu esnada 'avâtîf-i 'aliyye-i mülûkâneden Van muhâfızî vezir-i mükerrerem Şehsuvarzâde 'izzetlû Mustafa Pâşâ hazretlerine tevcih ve ihsân olundığına binâen müşârûn ileyhî Eyâlet-i mezbûreye duhûline degin bu def'a Eyâlet-i mezbûreye hâcet bâ-fermân-ı 'âlî sen Mütessellim nasb ve ta'yîn olunub olbâbda sâdır olan emr-i â'lî müşârûn ileyhî Kapı Kethudâsı tarafına teslîm olunmuşdır ancak Eyâlet-i mezbûrenin etrâf ve eknâfî 'aşâyîr Türkmen ve Ekrâd ve Cevlânğâh sâyîr eşkiyâ-yı şekâvet mu'tâd olub ve tahsîs-i murâsenâları vakt-ı 'avdet kâfile-i hüccâc-ı müslimîn se'âdeti münhâc olundığına binâen Eyâlet-i mezbûrenin geregi gibi hıfz ve hırâseti ve tarîk-ı mesâlikinin eşkiyâ ve haramzâdeden te'mîn ve vikâyeti senden matlûb olmağla Mütessellimin emr-i şerifine tenbih-i te'kid olduğu vechle hareket ve müşârûn ileyhî Eyâlet-i mezbûreye dâhil oluncayadek Eyâlet-i mezbûrede olan tark ve mesâyik-i eşkiyâ ve haramzâdeden tathîre vakt ve kâfile-i hüccâc-ı müslimîn ve sâyîr ebnâ-i sebîlî şer ve mazarrat-ı eşkiyadan yakına bezl ve sa'y ve kudret eylemek içün mektûb tathîr ve Tâtârlarından 'Ali Tâtâr ile irsâl olunmuşdır inşallahu te'âla vusûlünde Eyâlet-i mezbûrenin zabt ve rabtı ve derûn ve hudûdında olan tark ve sâlikîen eşkiyâ ve harâmzâdeden te'mîn ve tathîrî senden temrite matlûb idüğü ma'lûmun oldıkda ber-minvâl-i muharrer müşârûn ileyhî oltarafa vârid oluncayadek muktezâ-yı me'mûriyetin üzere harekete vakt ve mübâderet ile gerek kâfile-i hüccâc sa'âdet-i minhâcî ve gerek sâyîr ebnâ-yı sebîl kayd ve mazarrat-ı kıtâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ-yı mel'anet-i refikden te'mîn ve vikâyete ziyâde sarf ve sa'y ve kudret hılâfindan hazer ve mucânebet eyleyesin ve's-selâm.

Sadrâzam Mustafa

B. 122 S. 88

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-ke'lâm Adana Kâdisî Mevlâna zîde fazlhu tevkî'u refî'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm olaki Kazâ-i mezbûre mahallâtından ÇukurMescid mahallesinde vâkıf Mescid-i Hacı Mahmud demekle ma'rûf Mescid-i şerifin cemâ'atî kesîr olub meceddiden münîr vaz' olunub câmi'-i şerif olmağa her vechle mahâl ve münâsib olmağın eshâb-ı hayrâtdan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn nâm sâhibu'l-hayr ke'id-i etîb mâl ile Mescid-i mezbûre meceddiden münîr vaz' etmek içün izn-i hümâyûn ricâsına istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden izn-i hümâyûnum ezrânî kılub buyurdum ki emr-i şerîfim vardıkda göresiz Mescid-i mezkûr e'imme-i Hanefiyyeden rızvânullahu te'âla 'aleyhim ecma'inin tecvîz gördükleri yerde ise kendi atîb mâlî ile müceddiden münîr vaz' edüb câmi'-i şerif oldıkda berât-ı

şerîfimle hatib nasb ve münîr olındıktan sonra evkât-ı sâde ve'îdî olunub devâm-ı 'ömr-ı divânımıçün du'âya müdâvemet göstere bu bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâili cemâziye'l-evvelî sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 123 S. 89

Adana'da Çukurmescid mahallesinde vâkı' Hacı Mahmud binâ eylediği Mescid-i şerife müceddiden münîr vaz' olunub câmi'-i şerif olmağın hatib nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağın erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân şehr-i yârı Mevlâna Şeyh Mehmed her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağın ber-vech-i hasbî tevcih olunub yedine müceddiden berât-ı şerifem verilmek bâbında 'inâyet taleb etmekde mücebince mezbûre ber-vech-i muharrer sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mevlânâ-yı mezbûr Şeyh Mehmed varub zikr olunan câmi'-i şerifde hatib olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı devletimiçün du'âya müdâvemet göstere olbâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâili cemâziye'l-evvel sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 124 S. 89

el-Hac 'Ali Ağâ'nın mütesellimlik emri.

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Adana Eyâletinde vâkı' Kuzât ve Nuvâb zîde fazlhum tevkî'u refî'u hümayun vâsıl oluncak ma'lûm olaki Adana Eyâleti 'avârif-i sine-i mülükânemden sâbıkan Van Muhafızı olan düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i mufahham nizâm-ı vezîrim Şehsuvârzâde Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu işbu sene-i mübâreke muharremu'l-haramının onikinci gününden tevcih olunub müşârun ileyh. mansıbına gelinceyedek tarafından zabt-ı memleket ve himâyet ve siyânet-i ahâlî ve ra'ıyyete kâdir Adana sâkinlerinden kıdvatü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hac 'Ali zîde kadruhu Mütesellim nasb ve ta'yin olunmakla târih-i merkûmdan Mütesellimlik mezbûr mûmâ ileyhe zabt ve tarafına 'âid olanı ahz ve kabz etdirilmek içün emr-i şerifim verilmek rızâsına müşârun ileyhin Kapu Kethudâsı olub hâlâ mîr-i ahîr-i evvelim olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Hacı Mehmed Sadık dâme mecdehu 'arzuhalîyle istid'â-yı inâyet etmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdır buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan emr-i

şerifim mûcebince `amel edüb dahî sizki mûmâ ileyhimsiz târih-i merkûmdan Mûtesellimlik mezbûrî mûmâ ileyhe zabt ve tarafına `âyid olanî ahz ve kabz etdirüb Mûtesllimliği umûrına ahardan bir ferdi dahl ve taârruz etdirmeyüb mazmûn emr-i şerifimle `âmil olası şöyle bilesiz `alâmet-i şerife i`timâd kılasız tahrîren fî evâsîti muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

fî 27 min muharrem sene 1168

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 125 S. 90

Hazeriye emri.

Mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm mâ`denü'l-fazl ve'l-keâm Adana Eyâletinde vâkı` Kâdılar zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-ekrân A`yân-ı Vilâyet zîde kadruhum tevkı`u refi`u hümayun vâsıl oluncak ma`lûm olaki Adana Eyâleti işbu binyüzaltmışsekiz senesini muharreminin onikinci gününden sâbikan Van Vâlisi düstûr-ı mûkerrem müşir-i mufahham nizâmu'l-`âlem vezîrim Şehsuvârzâde Mustafa Pâşâ edâmallahu te`âla iclâlehu bi-hatt-ı hümayun şevket-makrûn tevcih olındığı divân-ı hümayunumdan Eyâlet ve Elviye defterlerinde mukayyed ve Eyâlet-i merkûmede vâkı` Kazâlardan senede iki taksîd ile Eyâlet Mutasarrıflarına tertîb ve ta`yîn olunan imdâd-ı hazeriyyeden tahvîl-i tarihine düşüb kıstu'l-yevm hesabı üzere hissesine isâbet eden hazeriyesi şurûfî mûcebince tahsîl ve taraflarından ahz ve kabz itdirilmesiçün hazeriye şurûfî mûcebince emr-i şerif sudûrınî müşârun ileyhın Kapı Kethudâsı olub hâlâ rikâb-ı hümayunımda mîr-i ahîr-i evvelim olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hac Mehmed Sadık dâme mecdehu `arzuhalîyle istid`â ve divân-ı humâyunımda mahfûz olan imdâd-ı hazeriye tertîbin defterlerine mürâca`at olundıkda Eyâlet-i Adana'da vâkı` Kazâlardan Eyâlet Mutasarrıfıçün senede iki taksîd ile onüçbinbeşyüz gırüş imdâd-ı hazeriye tertîb ve tesvîye konıldığı ve imdâd-ı hazeriyede re`s-i sene gurre-i muharrem i`tibâr olunmağla `azl ve vukû`ında halef ve selef herkes tevcih-i târihden kıstu'l-yevm hesabı üzere hissesine isâbet edeni ahz ve kabz eylemek hazeriye şurûtında oldığı mukayyed bulunmakla hazeriyede re`s-i sene gurre-i muharrem i`tibâr olındığını görür altmışsekiz senesinin hazeriye-i mezkûresinden tevcih târihî muktezâsınca ancak oniki günlüğü selefının ve mâ`adâsıdır ber-müşârun ileyhın tahvîlî târihine düşüb tarafına `ârî ve icâb ve iktizâ etmekle şurûfî mûcebince halef ve selef mahallinde ma`rifet-i şer`le muhâsebeleri görölüb sene-i mezbûre hazeriyyesinden selefının tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesabı üzere hissesine isâbet iden hazeriyesi selefî ahz ve kabz etmiş ise selefinden veyâhud ahâli-yi re`âya zimmetlerinde kâlmış ise ahâli ve re`âyadan bir senede mûkerrerr hazeriye alınmakdan tehâşî

olunarak tevcih edenlerden tahsîl ve tarafına edâ ve teslim etdirilmesiçün şurûti mücebince emr-i şerîfîm tahrîrî bâbında iftihârul-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fâsl re'isü'l-küttâbım olan el-Hac Âbdî dâme mecdehu i'lâm olunmağın i'lâmî mücebince âmel olunmak emrim olmuştur buyûrdum ki hükm-i şerîfîmle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve re'isü'l-küttâbım mûmâ ileyhın i'lâmî mücebince âmel dahî şurûti mücebince halef ve selef mahallinde ma'rifet-i şer'le muhâsebeleri görölüb sene-i mezbûre hazeriyesinden selefinin tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesâbî üzere hissesine isâbet iden oniki günlük hazeriyeden mâ'adâ hâlâ mütereffî vezîr-i müşârun ileyhın tahvîlî târihine düşüb hissesine isâbet iden selefî ahz ve kabz etmiş ise selefinden veyâhud ahâlî zimmetlerinde kâlmış ise ahâlî ve re'âyadan bir senede mükerrer hazeriye alınmakdan tehâşî olunarak tevcih edenlerden tahsîl ve tarafına edâ ve teslim etdirölüb mazmûn emr-i şerîfîmle âmil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kulasız tahrîren fî evâsîti muharremu'l-harâm li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 126 S. 91

Emîrül-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehâm zevî'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihtişâmı'l-muhtâs bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beglerbeğisi Rüşvânzâde Süleyman Pâşâ dâme ikbâlehu tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki ser-'abd mansûramdan Bozca ada kal'ası muhâfazasında olan dergâh-ı mu'allem Yeniçerilerinin müstehak oldukları altmışbeş senesinin mevâhib ve zahîre termestân çuka bahâlarıçün on kıt'a sebep-i tahrîr-i ahkâmı muceblerince uhdende olan Adana Eyâleti mukâta'asının altmışyedi senesinin malından havâle ve ta'yîn olunan yedibinbeşyüz gurûşın 'acâleten ve müsârî'aten kabzına me'mûr salyâne-i habsine edâ ve teslim ve mahallinde irsâl ve tesyîr etdirmek fermânım olub te'kid ve isti'câl için işbu emr-i şerîf-i âlişânım isdâr olunmağla imdî vusûlinde kat'an tâhyîr ve tevkî' ruhsatı ve cevâz göstermeksizin meblağ-ı mezbûr kuyûd-ı muvâcehelerine tahsîs kılınmış akçeden olmağla zinhar ve zinhar te'hîr ve tevkîf etmeksizin Salyânecisi ol-tarafa vardığı gibi sebep-i ahkâmî müceblerince tamâmen ve kâmilan edâ ve teslim ve mahalline irsâl ve tesyîrine bezl ve sa'y ve kudret eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilî's-şân

vâcibu'l-ittiba' ve lâzımu'l-ımtisâlimin mazmûn ita'at-makrûnıyla olub hılâfindan ihtirâr eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer receb sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantınıyye'

Mahrûse

B. 127 S. 92

Defter oldur ki binyüzaltmışyedi senesinde Adana'da olan mukâta'ât mâlından ve 'avârız mâlından ve gerek mâl-ı kışlâk mâlından Salyâneci Çavuşlarından 'izzetlü 'Osmân Çavuş Ağâ'ya bâ-fermân-ı 'âlî ve bâ-buyrıldı havâle buyûrılan onbeş kese akçenin defteridir ki zikr olunur.

yekûn	gurûş	7500
gurûş		
580	Mukâta'a-i Melâzi	
120	Mukâta'a-i Eskikilise	
030	Mukâta'a-i Şam Alanı	
400	Mukâta'a-i Kâfırkıran ma'a Karaçalılık	
...250.....	Mukâta'a-i Çoğûn	
1380		
080	Mukâta'a-i Kızılca 'Ali	
023	Mukâta'a-i Çobanbüki	
055	Mukâta'a-i Tokmak	
110	Mukâta'a-i Narlıca	
...102.....	Mukâta'a-i İbrahimlik	
1755		
150	Mukâta'a-i Tahmis Kahve	
030	Mukâta'a-i Keşf-i eski basir	
012 buçuk	Hisse-i Şâhi eski basir	
...004.....	Hisse-i Tımar Başbilmez	
1951 buçuk		
018	Mezra'a-i Gümrük	
019	Mukâta'a-i İncevıran	
470	Mukâta'a-i Gargun ma'a Sipahizâde	
250	Mukâta'a-i Hacı Hasanlı 'Aşirkovan	
060	Mukâta'a-i Şem-i hâne	
...850.....	Mukâta'a-i Beratalı Süleyman Ağâ'dan matlub olan mukâta'a	
3623 buçuk		

0246 buçuk	Mukâta'a-i Külahlı ma'a kübli
1430	Mâl-ı 'avârız Çavuş Ağâ'ya teslim
1500	Mâl-ı kışlâk Sarıhamam
...0700.....	Mâl-ı kışlâk Kara'ayâlî
Cem'an yekûn	
gurûş	
7500	Yalnız yedibinbeşyüz gurûşdır.

Bâlâda zikr olunan mâl-ı mukâta'a'nın mâllarını bi't-tamâm Battal Mehmed Ağâ'dan ahz olunub yedine işbu tahvîl verilmişdir vakt-i cânibinde ibrâz oluna.

'Osman Çavuş

Salyânecî Sâbikan

B. 128 S. 93

Hasegi Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'nın Ağâ mektubu.

Şeri'at şî'âr Adana Kâdısı Efendi zîde fazluhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki zîr-i hükümetinizde vâkı' dergâh-ı 'âlî Yeniçerileri Serdârı olan ref' olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasegi mütekâ'idlerinden Mehmed Ağâ zîde kadruhu Serdâr ve Zâbit nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşallahu te'âla vusûlinde gereği gibi mûmâ ileyh Serdârlık umûrında kıyâm ide aharî müdâhale etdirmeyesiz ol-tarafda vâkı' dergâh-ı 'âlî Yeniçerileri ve Cebeci ve Topçu ve Toparabacı ve Kul Oğulları ve Gilmân-ı 'Acemî cümlesi üzerine Serdâr ve Zâbit bilûb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareket olunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâyık-ı mezbûrundan bi-lâ vâris mevrusı fevt olanların muhallefât-ı metrukâtlarına mûmâ ileyh ahz ve kabz etdirüb ma'rifet-i şer'le sevk-ı sultân furuht ve hâsıl olan nıkûdîn mumzî ve mahtûm müfredât defterlerine cânib-i beytü'l-mâle irsâl ve isâl edüb ve sen ki Serdâr-ı mûmâ ileyhsin ol makûlede vâkı' mukîm ve misâfir zuhûr eden erâzil ve iştihâtının zabt ve rabtlarına ve meskân-ı beldenin emn ve rahatlarına bâ'is hiznât-ı mustahsine-i merûre vucûda.getürmeğe mecdde ve sâ'y olub mûcib mektûb ile 'âmil olası tahrîren fî evâhir şehri saferu'l-hayr sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

kayd 8 fî min seferu'l-hayr sene 168

Mustafa Ağâ Yeniçeriyân-ı

Derğâh-ı 'âlî

B. 129 S. 93**Hazeriye fermânı.**

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Adana Eyâletinde vâkı' Kuzât ve Nuvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân A'yân-ı Vilâyet zîde kadruhum tevki'ü refi'ü humâyun vâsıl oluncak ma'lûm ola ki binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb Eyâlet-i Adana'dan ber-mu'tâd-ı kadîm tahsîl olunagelen onüçbinbeşyüz gurûş imdâd-ı hazeriyesinden iki taksid ile tevzi ve tasîm ve hâlâ Adana Beğlerbeğisi emiru'l-ümerâ'il-kirâm Rüşvanzâde Süleyman dâme ikbâlehu tarafından kabza me'mûr ve edâ ve teslim olunmak fermânım olunmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu te'âla vusûlünde fermânım olduğu üzere mîr-i mîrân mûmâ ileyhın Eyâlet-i mezbûrede mu'in olan ol mikdâr hazeriyesi ibtidâ-i mahremden şurût-ı hazeriye üzere senede iki taksîd ve behr tasîdî vakt ve zamânıyla cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslim etdirüb 'avk ve te'hîr ve mikdâr-ı mu'yineden ziyâde bir akçe idhâl ve tevzi'inden ğâyetü'l-ğâye itkâ ve ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn ita'at-makrûniyle âmil olub hılâfından bekâyet tevki mûmâ ileyhasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı zi'l-ka'de sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mucebince Sadrazâm mektûbı dahî sâdır olmuşdur.

B. 130 S. 94

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Adana Mütessellimi el-Hac 'Ali zîde mecddehu tevki'ü refi'ü humâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki bu def'a âzîm-i beytü'l-haram olan Hüccâc-ı müslimîn ve emn-i sürrenin Şâm-ı şerîfden bu tarafa hünkâm-ı nükûl ve 'avdetleri olub ve Hüccâc-ı müslimîn emn-i bâl refâh-ı hâl ile iyâb ve murûrları aksâ-yı merâm-ı şehânem olmağla velât ve Zâbitân ve hükkâm şimdiden ihtiyâten hem-hudûdlarıyla haberleşerek taraflarından kadr-ı kifâye adamlar ve bayrâklar âmâde ve tehiyye ve ta'yîn olunub hüccâc-ı müslimîn re's-i sudûrın vusûlünde kendülerini istikbâl ve nihâyet-i hudûd ve istikbâdan tantif ve tathîri sâlimen isâlleri husûsına sa'y-ı behimâl olunmak fermânım olunmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur dâhil-i hükûmetinde olan yolların vucûd-ı eşkiyâdan tantîf ve tathîri ve ebnâ-i sebîlinin ve hüccâc-ı müsliminin emn ve selâmet ile murûr ve 'ubûrları mültezim-i mülûkânem olduğına binâen husûs-ı mezbûr fermânım Karaman Vâlisine ve 'Aziz Beğine ve efrâd-ı zevi'l-kadriye Hassâ-yı Voyvodası ve Payâs mütevellisine başka başka evâmir-i şerîfemle tenbih ve

te'kid olındığı mâ'lûmen oldıkda şimdiden hâzır ve amâde olub hem-hudûdın olan Karaman Vâlisi ve sâyir mûmâ ileyhim ile haberleşerek hüccâc-ı müslimîn hudûdına tekârrüb eyledikde kadr-ı kifâye bayrâklar ve adamlar irsâl ve dâhil-i Eyâletinde bulunan kıt'a-i tarik eşkiyâsını dahî haber olunan mahalde tiyaklandırıp ahz ve i'dâm ile yolları ve hudûd-ı eşkiyâdan tathîr ederek hüccâc-ı müslimini vakt ve zamanla re's-i hudûdından istikbâl ve muhafaza ederek sâlimen ve âminen nihâyet-i hudûdına isâl ve emvârlarıyla bezl ve sa'y ve iktidâr ve bu vesile ile zemîn-i memleketine ve terfîye kılub ebnâ-yı sebîl ve ra'îyyete ihtimâm-ı tâm ve sâ'y-ı kelâm eylesesin havze-i hükûmetinin eşkiyadan te'min ve tathîr ve bi'l-husûs hüccâc-ı müslimînin sefâ-yı hâl ile murûrları idüğü ifâde ve tefhîm olunmuşken ma'zallahu te'âla rehâvet ve tekâsîlin sebebiyle dâhil-i hudûdında bir ferd zarâr ve ziyân isâbet eylemek ihtimâli olur ise vâki' olan zarâr ve ziyân ta'zîm ve tahsîl olındığından hakkından gelmek mu'arrerdir anâ göre tasriyet ve intibâh üzere hareket ve ser-mu kusûr ve rehâvetden hazer ve mucânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdır buyurdım ki vusûl budukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn-ı münîf ita'at makrûniyla âmil olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahrîren fi evâil şehri-i saferü'l-hayr sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mücebince Sadr-ı a'zam mektûbı dahî sâdir.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 131 S. 95

Medine-i Adana mahallâtından Sarıyakub mahallesinde vâkı' merhûm İbrizâ Çelebi nâm sâhibu'l-hayr binâ eylediği mekteb-i şerifede yevmî bir akçe vazife ile Mu'allim-i sibyan olan erbâb-ı istihkâkdann işbu râfi'u tevkî'u refi'u's-şân-ı hâkanî es-Seyyid 'Abdussettâr Halife bi'l-fi'l mutasarrıf olub lakin bî berât olmağla der-sa'adetinden yedine müceddiden berât-ı şerîf-i âlişân verilmek Kâdısı Mevlâna şeyh el-Hac Mehmed zîde fazluhu 'arz etmeğin vech-i meşrûh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayun sa'adetsmakrûnı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm es-Seyyid 'Abdussettâr halife varub zikr olunan Mu'allimhânede Mu'allim-i sibyan olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî bir akçe vazifeyle mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan hiç ferd mâni' ve mudâhelem olmayûb aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahrîren fi evâil-i cemâziye'l-ahar li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 132 S. 95

Kıvetü'l-emâcid ve'l-a`yân Adana Mütessellimi el-Hac `Ali zîde mecdehu tevki`u refi`u hümâyun vâsıl oluncak ma`lûm olaki bu `âmm-ı hayru'l-encâmda Şam-ı şerifden. gelecek hüccâc Sâkıdbaşılar ve emîn-i sürrenin hem-hududlarıyla haberleşerek hudûdından istikbâl ve teşvine`aları ve mezîd emn-i rahât ile emrâr ve kasîrleri husûsî eğerce birkaç gün mukaddem sukkâ ve sâyır lâzım gelenlere evâmîr-i şerifemle tenbih-i akîd olmuştur lakin bu sene güzîşte senelere hâs olunmayub kemâl-i basîret ve ihtiyât üzere hareket ile hüccâc-ı müsliminin emnen ve sâlimen bu taraflara sevk ve isâllerî husûsına fermân-ı sâlifeden bir kaç kât ziyâde akdâm ve ihtimâm mâlâ kelâm olunmak matlûb-ı mülûkânem olunmağın te`kiden ve ihtimâmen hassaten işbu emr-i hümâyunim dahî şeref-yafte-i sudûr olub ile irsâl olunmuştur bu keyfiyet Karamân vâlisine ve ikrâr-ı zevi'l-kadriye Voyvodasına ve Piyas kâ'im-i makâm mevliyesine ve `Aziz Beğine ve Beylâk ve Kara Murat hânî Zâbitlarına ve Antalya Vovodasına başka başka evâmîr-i şerifemle tenbih-i akîd olunduğı ma`lûmun olundıkda bu husûs tahmîl-i i`tinâ ve vakt-i vedide rûz-i basîret olarak hâzır ve amâde durûb hüccâc-ı müslimîn ve sâ`ir mûmâ ileyhim re`s-i hudûdına geldiklerinde derhâl kadar-ı kifâye olmalarıyla istikbâl ve kendülerini cem`-i mutahhir..... fevka'l-ğâye muhafaza ve muhârese ederek safâ-yı bâl derğâh-ı hâl ile nihâyet hudûdına teşvi` ve isâl. ve ile hudûdınî imrâr ve tecâvüz etdirdiğı hüccet ahz edüb mu`accelen der`aliyyeme irsâl eylesin hüccâc-ı müslimîn mezîd-i emn-i refâh ile murûrlarî mültezim-i şâhânem idiğı ifade ve tenbih olunmuşken ma`âzallahu te`âla a`mâz ve tekâsilesinden nâşî hüccâc-ı müslimîn dâhîl-i hudûdında ve helâle-i zâyi` olur ise senden bilâ tereddüd tanzim ve tahsîl ve senin mu`telif nefsi vuku`î zemi-yi mesmû` olmak lâzım gelür ise ona bedel bilâ emân senki dahî cezân tertîb olub ona göre itmâm-ı kârî hakir ve mulâhaza birle emr-i hümâyunum üzere `amel ve hareket olunmağın hizmet-i matlûbeye terk.ve râhat edüb zinhâr kusûr ve tevâniden gâyetü'l-ğâye. ihtirâr ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı `alışânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ` ve lâzimu'l-imtisâlin mazmûn itâ`at-makrunıyla `âmil olub hılâfından nevbet-i ihtirâr ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz `alâmet-i şerife i`timâd kılasız tahrîren fî evâil-i safer sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

Kostantıniyye'l

Mahrûse

B. 133 S. 96

Hâlâ Adana Mütessellimi izzetlü Battal Ağâ ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki bu esnâda ba'zı husûsânem-i devlet-i 'aliyye ye Çukadar gönderilmek lâzım gelüb bir mikdâr akçenin lüzûm ve iktzâsı olmakdan nâşî imdi bin gurûş kendin ve gerek sâ'ir mahalden istikrâz edüb 'acâleten göndermeniz için işbu varaka terkîm ve irsâl olunmuşdır bimennihî te'âla vusûlinde vech-i meşrûh üzere bin gurûş birgün bile tedârik..... Çukadârıyla irsâl edüb bilâ hesâbına mahsûb olmak için işbu varakamî hıfz edesiz husûs-ı mezkûrede ve beldede ğadr ve ğallet etdirmeyesiz ve's-selâm.

Süleyman mîr-i mîrân-ı Adana

Mütessellim-i merkûmın paşa-yı müşârun ileyh tarafından ber mûcib şer'-i şerîfle verilmek üzere gönderdiği kendî. tabiri üzere

gurûş

691

B. 134 S. 96

Dustûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânud-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânus-seâdete ve'l-iclâli'l-hukûk bi-sunûf-ı 'avâtıfı'l-meliku'l-a'lâ Haleb Vâlisi vezîr Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve akzâ-yı kuzâtı'l-müslimîn evlâ-yı velâti'l-muvaddin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'u i'lâmu's-şerife ve'd-dîn vârisu 'ulûmu'l-enbiya-i ve'l-mürselini'l-muhtas bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlâna Haleb Kâdisi zîde fezâ'iluhu ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-aklâm Sis ve Adana ve Anteb ve Mar'aş ve Hassa-i Mansûr ve Malatya ve Gürün ve Darende ve Divriğ ve Tarsus ve Peyâs ve Bolak ve Antakya ve Zabantı Kâdıları ve Nâibleri zîde fazluhum tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lûm olaki İstanbûl ve tevâbi'-i Ermeniyân Patriği Agob râhib divân-ı hümâyunuma memhûr 'arzuhâl edüb Patrikliğine.dâhîl murahasalıklardan Sis ve Adana ve Haleb ve tevâbi'-i Ermeni Ketegosluğuna mutasarrıf olub Kabâsil nâm Râhib zıkr olunan murahaslığı mülhakâtından Sis ve Adana ve Haleb ve Anteb ve Mar'aş ve Hassa-i Mansûr ve Malatya ve Gürün ve Darende ve Divriğ ve Tarsus ve Peyâs ve Bolak ve Antakya ve Zabantı.Kazâlarında ve Nevâhilerinde sâkin Ermeni re'âyasının işlerini icrâ ve ayinleri umûrın rû'yet için tarafından mikdâr üzere ta'yîn eylediği ruhbanlarına müdâhale olunmak iktizâ etmez iken akrabâsından ve sâ'irlerden ba'zî zimmîler mesfûrın tarafından ta'yîn iken ruhbanların zabtına mûmânî'at ve mahsûlat ve rusûmatına kadr murâd eylediklerin bildirüb husûs-ı mezkûr için mukaddemâ zabtıçün verilüb emr-i 'âlişân

virende olub cedîd berât-ı 'âlî şurûti ve kadîmden olageldiği vech üzere ancak murahhaslığı kavâyı'ından olan mahallerde sâkin Ermeni re'âyasının âynileri üzere umûrların ru'yet ve mahsûlat ve rusûmatın cem' ve tahsîl ve fukarâ-yı ra'îyyeti himâyet ve siyânet eylemek şartıyla ta'yîn eylediği ruhban ve adamlarının zabt ve tasarruflarına muğâyir. şurût-ı berât ve emr-i hümâyûn müdâhalî olunmayub gerek kendüsin ve gerek ruhbanlarına mudâhale ve mumâni'at etdirilmemek bâbında zabtıçün emr-i şerîfine ricâ eylediği ecilden hazine-i 'âmirende mahfûz olan Piskopos mukâta'ası defterlerine nazâr olundukda Sis ve Adana ve Haleb ve tevâbi'i murahhasaltığı İstanbûl Ermeni Patriği olan emîne dâhil yedibinikiyüz akçe yed-i peşkeş ile miğâ'il-i râhibin üzerinde hareket edenlerin müdâhaleleri men' ve def' ve gine Ketegosluk-ı mezbûr kadimden olunageldiği üzere yedinde olan cedid berât-ı 'âlişânım mücebince zabt itdirilmek için binyüz kırkbeş senesi rebî'u'l-evvelinin onbeşinci gününde emr-i şerîfim verildikde derkenâr olunmağla imdi derkenârî mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olunan emrim üzere 'amel edüb. dahi râhib-i mesfûrın Ketegosluğına tâbi' zikr olunan mahallerde sâkin Ermeni re'âyasının anîleri icrâsı için tarafından ta'yîn eylediği ruhbanlarına müdâhale ve ta'arruz etdirilmemek üzere mukaddimâ verilüb emr-i şerif ve yedinde olan berât-ı 'âlişânım şurûti mücebince 'amel olunub kadimden olageldiği vech üzere zabt ve rabt mahsûlat ve rusûmatın ahz ve kabzına hulâf-ı şurût berât-ı 'âlişân olvechile mudâhil ve te'arruz eden mesfûrların teâddilerine men' ve def' eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kulasız tahrîren fî'l-yevmi's-sânî cemâziye'l-ahar li-sene seb'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 135 S. 98

Voyvadasına ve Peyâs-ı mütevellî Kâ'im-i makâmına ve 'Aziz Begine ve Beylak ve Kara Murat hânî Zâbitlarına ve Antakya Voyvadasına başka başka evâmîr-i şerîfemle tenbih ve te'kid olundığı ma'lûmın oldıkda sendahî hem-hudûdın olan Karaman Vâlisî ve sâ'ir mûmâ ileyhim ile haberleşerek hüccâc-ı müslimîn ve Sâkıdbaşılar ve emîn-i sürre hudûdına takarrüb eyledikçe kadar-ı kifâye bayraklar ve adamlar irsâl ve re's-i hudûdında istikbâl ve muhâfaza ve hırâset ederek sâlimen ve emnen nihâyet-i hudûdına teşyî' ve isâllerine bezl ve fevr sa'y-ı behemâl ve bu vesile ile te'min-i memlekete ve terfîe kılûb ebnâ'i sebîl ve ra'îyyete cedd-i tâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm eyleyesiz şöyleki ma'âzen billahi te'âla rehâvet ve tekâsülün sebebî ile dâhil-i hudûdında merkûmlara ve ebnâ'-i sebîle ve bir ferde zarar ve ziyân isâbet etmek ihtimâli olur ise vâkı' olan

zarar ve ziyân tazmîn ve tahsîl ile iktifâ olunmayub bilâ emân hakkınızdan gelinmek mukarrerdir anâ göre kemâl-i teysirât ve intibâh üzere hareket ve ser-mu kusûr ve rehâvetde hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-ımtisâlimin mazmûn itâ'at-makrunıyla ‘âmil olub hilâfindan ğâyetü'l-ğâye ihtirâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fî evâil-i rebî'u'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mûcebince Sadr-ı a'zam mektûbı dahî sâdır olmuştur.

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 136 S. 98

Hükmü budur ki

Medine-i Adana'da vâkı' merhûm Ramazan oğlu binâ eylediği câmi'-i şerîfede yevmî iki akçe vazifesî olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkanî 'Abdullah Halife berât-ı şerîfemle mutasarrıf iken icâbından Mehmed nâm kimesne fevt oldu deyü 'arzuhal mûcebince onun yerine berât etdirüb mezbûr 'Abdullah Halife hâlâ hayatda olub ğadr-ı külli olduğunu cem'-i 'asîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer' de haber vermeleriyle cihet-i mezkûrda vazife-i mersûmesiyle mezbûr Mehmed'in ref'inden sâhib ola mezbûr 'Abdullah Halife'ye kemâ fî'l-evvel ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında Kâdîsî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğin mûcebince hareket edüb bu berât-ı hümayun sa'âdet-makrûnı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm 'Abdullah Halife varub zikr olunan Câmi'-i şerîfede kemâ fî'l-evvel mu'arref olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî iki akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda ref' olunan merkûm Mehmed ve taraf-ı ahardan ferd mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâil-i saferu'l-hayr li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 137 S. 99

Hutbe ve sikke emridir.

Dustûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânu'd-devlete ve'l-ikbâl müşîrû erkânus-seâdete ve'l-iclâli'l-mahfûfün bi-sunûf-ı 'arâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi

Vezirim Şehsuvârzâde es-Seyyid Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Eyâlet-i Adana'da vâki' Kuzât ve Nuvâb zîde fazluhu tevki'u refi'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki birâder ve'l-ekherim Hüdâvendigâr-ı sâbık Sultan Mahmud hân eskenallahu te'âla fi 'izzî ve'l-cenân bu halâlinde bi-irâdetillahi te'âla gelşefserâ-yı bekâya nakl ve rihlet eylemen hasebiyle hazret.müceb.celet zâta 'ani't-teşbih ve'l-mesâlik meyâmına târbîdât-ı ezliye ve eyyâmına tevfikât lem yezliyesiyle ahvâl-i sa'âdete ihtimâl-i mülûkâne ve cebhe-i amâl bi-hüccet-i nevâl hasrolunmada lâmi' ve sâtî' olan envâr-ı kâbiliyete der-şâd ve eşkâ-i isti'dâ ve mâd-ı rızâ ve muktezâsınca nevbet-i hilâfet ve bimennet-i ? refâkat zât-ı mekârim ayât-ı mülûkânem bi'l-irs resîde ve vâsıl olub emr-i vâcibu't-tescîl saltanat ve seyâlim nazm-ı kerîm innâ ce'alnâke halîfeten fi'l-'arz zîb ve zînetî ile mezyin ve tâc ber-ibtihâc-ı devlet ve ikbâl-i ferhunde hâlemhâ ? hükm-i beyne'n-nâs bi'l-'adl 'unvânıyla mu'annûn olmağla ittifâk-ı erâ-yı vüzerâ-yı 'azzâm ve ecmâ'-ı 'ulemâ-yı kirâm ve inkiyâd-ı cümle-i havâss ve 'avâm ile işbu sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf şehr-i saferu'l-hayrının yirmisekizinci mübârek cum'ada serîr-i saltanat mesîr-i cihânbanîye bi'l-istihkâk-ı şeref ve ikbâl-i sa'âdet ve iclâl ile cülûs ve ve'n-nâs-i kerâmet iktibâs ve ce'alnâkum halâlif fi'l-'arz kâmet ve'l-ehemmet hasrûvânem isâl ve ilbâs olunub hutbe ve sikkeme nâm-ı şerîfîm ile müstes'ad ve müşerref olmağla bu mevhibe-i 'azmî 'utbe-i kübrâ-yı tehyinenin cümle memâlik-i mahrûsemde husûsen Eyâlet-i mezbûrede i'lân ve işâ'atıün işbu emr-i şerîfîm müşerref-yafte-i sudûr olub hasseten Selhaşûrlarımdan kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân Ahmed zîde mecdehu ile irsâl olunmuşdur inşallahu te'âla vusûlinde muhâkemede sicillâta sebt ve vech-i meşrûh üzere serîr-i saltanat ve cihândârî ve taht-ı 'âlî-tahtında güşûr-ı settânî üzere culûs-ı hümâyun meymenet mâ nevsîm vâkı' oldığı medine-i Adana ve Eyâlet-i mezbûrede vâkı' sâ'ir Kazâlarda cümleye i'lân ve işâ'at ve kal'a ve telmelerde ? tavbil etdirüb envâ'-i şenlik ve şârmâniyeler etdirmeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûniyle 'âmil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i saferu'l-hayr sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Ba'de fi rebî'u'l-evvel fi 22 yevmü'l-cum'a sene 1168

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 138 S. 100

Nişân-ı Şerif-i 'âlişân-ı sâmi mekân-ı sultân-ı cihângân-ı hakânî oldur ki ,

Medine-i Adana'da vâkı Kuru Köprü Medresesi demekle ma'rûf Medrese-i hasbî olduğu ecılden kimesne râğbet etmeyüb metrûk ve mahlûl kâlub talebesi tahsîl-i 'ilm-i şerîf için bir Müderrise muhtâc olmağla 'ulemâdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkânî Mevlâna es-Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla medrese-i mezbûrın Müderrisliği hasbî kendüye tevcih olunub yedine müceddiden berât-ı şerîf-i 'âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet etmeğın mezbûra vech-i meşrûh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayun ve sa'âdet-makrûnı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mevlânâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu vârub zıkr olunan Medresenin Müderrisi olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan ferd mâni' ve mezâhim olmayub asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bile 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-ahâr li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 139 S. 100

Medine-i Adana'da Keçeli ve Kaya Hamza nâm sâhibu'l-hayrın binâ ve ta'mîr eylediği Medrese metrûk ve mahlûl kâlub talebesi tedrîs eder bir Müderrise muhtâc olmağla 'ulemâdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkânî Mevlâna es-Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla Medrese-i mezkûrın Müderrisliği ber-vech-i hasbî kendüye tevcih olunub yedine müceddiden berât-ı şerîf-i 'âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet etmeğın mezbûra vech-i meşrûh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mevlânâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu vârub Medrese-i mezkûrın Müderrisi olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra ber-vech-i hasbî utasarrıf olub vâkıfın rûhî ve deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan ferd mâni' ve mezâhim olmayub asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bile 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-ahâr li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 140 S. 101

Dustûr-ı mükerremûn müşîrûn-ı mufahhâmûn nizâmu'l-âlem müdebbirûn-ı umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimûn-ı mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhidun-ı bünyânu'd-devlete ve'l-ikbâl müşîrûn-ı erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûf-ı 'arâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Üsküdârdan Anadolu'nın sağ kolunun mûntehâsına vârinca vâkı' olan yerlerin Vâlîleri vüzerâ-yı 'azzâm edâmallahu te'âla iclâlehum ve 'azamu'l-ümerâ'il-kirâm râci'ul-küberâ'il-fehhâm ulu'l-kadr ve'l-ihirâm eshâbu'l-ferdi'l-ihîşâmûl-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Elviye Mutasarrıfları dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn evlâ-yı velâti'l-muvahhidin ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râyi'adan i'lâmu's-şerife ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbiya'i ve'l-murselînu'l-muhtassûn bimezîdi 'inâyetü'l-meliku'l-mu'in mevlâ-yı 'azzâm zîdet fezâ'iluhum ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kâdılar ve Nâ'ibleri zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsîl ve'l-akrân Mütessellimler ve Voyvodalar ve sâ'ir A'yân ve Menzîlciler zîde kadruhum tevkî'u refî'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lum olaki işbu binyüzaltmışsekiz senesi saferu'l-hayrın yirmisekizinci günü devlet u ikbâl ve yemn u ihlâl ile culûs-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnım vâkı' olmağdan nâşî evâmir-i şerifem umûr-ı mühimme fuhhatının etrâf ve eknâfe gönderilen ulakların ve gereği mukaddemâ me'mûriyet ile taşralarda bulunub 'avdet eden.zehâb ve abâblarının murûr ve nüzûl eyledikleri menâzilde bir dürlü cefâ olunmayub ve bir dakika dahî anlandırılmayub yedlerinde olan ahkâm-ı şerî'a müceblerince der-akb tevânânen menzîl bârgirlerine sevâr-ı vucûb me'mûrlarına irsâl ve imrâr etdirilmeyüb ve menzillerde tevânânen olunmak vechle mestûfî menzîl-i bârkerleri mevcûd bulunub murûr ve 'ubûr edenlerin te'hîr ve tevkîfî ile ma'âzallahu te'âla ta'tîl-i umûr-ı mühimmeye bâ'is olındıktan itkâ-yı tâm ve menzillerin nizâmı husûsına ihtimâm olunmak fermânım olınmağın işbu emr-i 'âlî şânım ısdâr ve Sadr-ı a'zam Tâtârlarından Ahmed ile irsâl olunmağla vusûlünde mazmûn-ı münîfî ile 'amel ve hareket ve hilâfından beğâyet-i tevkî ve mücânebet eyleyesiz şöyle ki ma'âzallahu te'âla bir menzilde ulak bekleyüb bârgir verilmediği ve umûr-ı mühimme ta'tîle kıldığı haber verilir ise ol menzilin Menzîlcisi ve Hükkâm ve Zâbıtânî bilâ emhâl te'dîb ve tenkîl olınacakları muhakkaktır anâ göre hareket olınmanız bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuşdır buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-ımtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûnıyla 'âmil olub hilâfından ihtirâr eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fî yevmi's-sâbî' işrîn safer li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 141 S. 102

Dindarlı Voyvodası es-Seyyid Hacı Mehmed Emin Ağâ'nın kal'a imamı içân emr-i 'âli.

Emîrül-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehhâm zevî'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihtişâmü'l-muhtâs bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beglerbeğisi dâme ikbâlehu mefâhîru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fazâ'il Adana ve Dindârlı veve Kadîlarî zîde fazluhum tevki'ü refi'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lum olaki Adana Kâdısı Mevlâna yemni Mehmed zîde fazluhu divân-ı hümayuna 'arz gönderib Adana civârında vâkı' kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin zîde şeref-siyâdetenin ber-vechi mâlikâne 'uhdesinde olan Dindarlı tevâbi' mukâta'ası mâlikâne şerâyıtından olan Sersebît şurûfî muktezâsınca zabt ve rabt olunmak üzere mukaddimâ emr-i şerif-i 'âlişânım sâdır olmağla muğâyir-i şurût tekâlif-i şâkka talebiyle ahâlî ve re'âyasî rencide olunmak icâb etmeziken bundan akdem yüzellidört senesinde sadr-ı esbak Vezîrim 'Ali Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehunın zahîre bahâlarî nâmiyle medine-i Adana'nın re's-i a'yânından olan 'Abdurrahim nâm kimesnenin ahâlî-yi mukâta'a tarafında mâlikâne Mutasarrıfî mûmâ ileyh yedinden müğâyir emr-i 'âlişânı cebren ve tegallüben ahz eylediği bin gurûş bu def'a mahallinde lede't-terâfu' mûvâcehesinde şer'an sâbitdir ve yine hükm-i şer'î lâhuk oldıgmî müş'ir i'lâm etmekle mâlikâne Mutasarrıfî mûmâ ileyh Seyyid el-Hac Mehmed Emin zîde şeref-siyâdetenin husûs-ı mezbûrda merkûm Seyyid 'Abdurrahman zimmetinde şer'an sâbit olan bin gurûş alâcağı ma'rifet-i şer' ve senki mîr-i mîrân mûmâ ileyh sin ma'rifetinle bâ-yı hâl tamâmen tahsîl olunub birdürlü 'inâd ve muhâlefet etdirilmemen üzere emr-i şerifim verilmek bâbında iftihârü'l-imrâd ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Bâş Defterdârım Mehmed dâme 'ilmuhu telhîs etmekle imdi telhîsî mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifim vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edüb vech-i meşrûh üzere mâlikâne Mutasarrıfî mûmâ ileyh Seyyid Mehmed Emin zîde şeref-siyâdetenin husûs-ı mezbûrdan merkûm Seyyid 'Abdurrahim'in zimmetinde şer'an sâbit olan bin gurûş alâcağı ma'rifet-i şer'le senki mîr-i mîrân mûmâ ileyh sin ma'rifetinle bâ-yı hâl tamâmen tahsîl ve edâ etdirdüb birdürlü 'inâd ve muhâlefet etdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi' 'işrîn şa'bân li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye

B. 142 S. 103

Mukâta'a-i İbrahimlik der-'uhde 'Ali Ağâ fi 18 zi'l-hicce sene 1167

gurûş mâl-ı maktû'

102 Yalnız yüziki gurûşdır

Vech-i meşrûh üzere binyüzaltmışyedi senesine mahsûben olmak üzere Adana Eyâletinde vâkı' İbrahimlik mukâta'asının maktû'-ı mülevvenî olan sa'âdetlû Sadr-ı a'zam İslâm Ağâsî el-Hac 'Ali Ağânın Çukadârî 'Ali Ağâ yedinden yalnız yüziki gurûş ahz ve kabz eyledim yedine işbu tezkîre verilmiştir vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna.

Fi 18 zi'l-hicce sene 1168

'Osman Çâvuş Yeniçeri

B. 143 S. 103

'An mâl-ı mukâta'a mülâzî der-'uhde Çukadârî 'Ali Ağâ sene 1167

Çukadâr 'Ali Ağâ

gurûş

217 Yalnız ikiyüzonyedi gurûşdır

Vech-i meşrûh üzere

İşbu binyüzaltmışyedi senesinin mukâta'a-i melâzîyenin mâl-ı mîrînî tâmâmen Çukadâr 'Ali Ağâ yedinden aldım ve yedine işbu tezkîre verilmiştir tarafımızdan ve taraf-ı ahardan mani'olunmaya

Fi 15 zi'l-ka'de sene 1168

'Osman Çâvuş Ağâ

B. 144 S. 103

Şeri'at-şi'âr Adana Kâdîsı Efendi zîde fazluhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki zîr-i hükûmetinizde vâkı' dergâh-ı 'âlî Yeniçerileri Serdârı Hasegî tekâ'üdî Mehmed Ağâ'nın yedinde mevcûd olan ibkâ mektûbî ref' olunub yerine üslub-ı sâbık üzere kıvettü'l-emâsil ve'l-akrân Hasegi Hacı 'Ali Ağâ zîde kadruhu Serdâr ve Zâbit nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşallah te'âla vusûlünde gerekdir ki mûmâ ileyh Serdârlık umûrında kıyâm etdirüb aharın müdâhale etdirmeyesiz ol-tarafda vâkı' dergâh-ı 'âlî Yeniçerileri ve Cebecî ve Tobcî ve Tobarabacısı ve Kuloğullarî ve Ğilmân-ı 'Acemî cümlesi senî üzerlerine Serdâr ve Zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâyif-ı mezbûrından bilâ vâris ma'rûf fevt olanların muhallefât-ı metrûkâtların mûmâ

ileyh ahz ve kabz etdirub ma`rifet-i şer`le sevk-i sultâniyede furûht ve hâsıl olan nukûdın mumzî ve mahtûm müfredât defteriyle cânib-i beytû'l-mâle irsâl ve îsâl etdirdesiz ve senki Serdâr-ı mûmâ ileyhsin ol-havâlide vâkı` mukîm ve müsâfir zuhûr eden erâzil ve eşhâsî zabt ve râbılarına ve sükkân-ı beldenin emn ve selâmetlerine bâ`is hizmât-ı müstahsine-i mebrûre vucûda getürmege mecdâ ve sâ`y olub mûcib mektûbla `âmil olasin tahrîren fî 'l-evâ`il cemâziye'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

Mustafa Ağâ-yı Yeniçeriyân

Derğâh-ı `âlf

B. 145 S. 104

Dustûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-`âlem müdebbiru umûru cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re`yi's-sâ`ib mûmehhidu bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidüerkânü's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfün bi-sunûf-ı `avâtıfı'l-meliku'l-a`lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te`âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma`denü'l-fazl ve'l-ikelâm Eyâlet-i Adana'da vâkı` Mevlâna Kâdisî zîde fazluhu tevkî`u refî`u hümâyun vâsıl oluncak ma`lum olaki İstanbul'da Vâlide hânî tüccârından kıdvetu'l-emâsıl ve'l-akrân Hacı Halil zîde kadruhû ser ve sa`âdetime `arzuhal edüb işbu sene-i mübârekede sürre emînî ile Hacc-ı şerifeden `avdet ve Eyâlet-i Adana'da vâkı` Çâkıt hânî nâm mahalle nüzûlünde leylen hân-ı mezbûr kapusunda yüzotuzbeş tob hazine mermi ve bir tob hendî çitî ve beş tob sahân bezî lifâfeden `ibâret olan bezrenin kâtır yûkî sirkat olunub ve sirkat edenler mahalle-i mezbûr ahâîilerinden olmalarıyla mûmâ ileyh dahî ol vakitde Adana Mütessellimi bulunan nâm kimesne vârub keyfiyeti ifâde ve tazallum-ı hâl eyledikde Mütessellim-i mezbûr mezanne olan kimesnelerden onbeş onaltı nefer kimesneleri ahz edüb lakin merkûm refiklarından gerüye kalmak kâ`il olmadıgından Mütessellim-i mezkûr bana yolundan kâlma keyd-i ba`de eşyâ-yı mesrûkayı tasîl edüb sanâ irsâl ederim bu anâ değin henüz bir haberi zuhûr etmeyub mağdûr olduğunu bildürüb eşyâ-yı mesrûkayı Mütessellim-i mezkûr tahsîl etmiş ise andan istirdâd ve eğer henüz tahsîl olunmamış ise senki müşârun ileyhsin ma`rifetinle sâriklarî `Ali ibni Halil zuhûra getirilüb eşyâ-yı mesrûka şer`le tahsîl ve bilâ kusûr kendüye veyâhud tarafından vekiline aliverilmen içün hükm-i hümâyunum rızâ eylediği ecilden vech-i meşruh üzere şer`le giderilmek emrim olmuşdır buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilî'l(ş-şâni'l)-kadrim mücebince `amel dahî eşyâ-yı mesrûkayı Mütessellim-i mezkûr sâriklardan tahsîl etmiş ise andan istirdâd ve eğer henüz tahsîl olunmamış ise senki müşârun ileyhsin ma`rifetinle sâriklarî `Ali ibni Halil zuhûra getirilüb eşyâ-yı mesrûkayı ma`rifet-i şer`le bâ-yı hâl bi't-tamâm tahsîl ve bi-kusûr kendüye

veyâhud tarafından vekiline edâ ve teslîm etdürüb hâvet ve ta'cirden ziyâde hazer ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kulasız tahrîren fî evâ'il rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 146 S. 105

Dustûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı mufahhâmûn nizâmû'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeħhidu bünyânû'd-devlete ve'l-ikbâl müşîrû erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûfî 'avâtıfû'l-meliku'l-a'lâ Üsküdârdan Anadolunun sağ kolunun nihâyetine vârinca vâkı' olan yerlerin Vâlilerî ve muhâfız-ı vüzerâ-yı 'azzâm edâmallahu te'âla iclâlehu ve 'azamu'l-ümerâ'î'l-kirâm râci'u'l-küberâ'î'l-fehhâm ûlû'l-kadr ve'l-ihtirâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmû'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Elviye Mutasarrıfları dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtû'l-müslimîn Evlâ-yı velâtî'l-muvahhidîn ma'âdenü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbîya'i ve'l-murselîni'l-muhtassûn bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ-yı kerâmim zîdet fezâ'iluhum ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Kâdılar ve Nâ'ibler zîde fazluhum mefâhiru'l-emâsîl ve'l-akrân Mütessellimler ve Voyvodalar ve emnen ve yerlü ağvâtî ? ve mütevelliler sâ'ir A'yân-ı Vilâyet zîde kadruhum tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki taht-ı.âli taht-ı 'Osmânî ve erike-i saltanat cihân-bânî üzre cülûs-ı hümâyun vukû'unda 'umûmen bervât ve ahkâm-ı tecdîd ve tebdîl olunagelmekle binâ-i 'aliyye işbu binyüzaltmışsekiz senesini saferû'l-hayrın yirmisekizinci günî devlet ve ikbâl ve ibtihâl ve iclâl ile bi'l-istivrâs vâkı' olan cülûs-ı mümennit-i me'nûs-i pâdişâhânem sebebî ile mecmû' bervât ve ahkâm-ı şerifenin tecdîd ve tebdillerî iktizâ eylemegin memâlik-i mahrûse'l-mesâlik hasrûvânemde vâkı'a mâlikâne ve mukâta'a ve ocaklık vechlerî zabt ve ta'rif olunan mîr-i mukâta'at ve maktû'at ve karân ? ve muzâri'an ve kezâlik başka berât ile zabt olunagelen tevâbi'lerinin ve tenfûr-ı islâmiye muhâfazalarından olan piyâde ve suvârî birlüklerimin ve ba'zı emvâl-i mîrîyyeden ve mahsûl-ı evkâtdan olmak üzere 'ulûfât ve vezâyif ve cerâyâye mutasarrıf olanların ve'l-hâsıl divân ve mâliye ve nişân ve 'askerî bervâtıyle dirlik ve cuhâta mutasarrıf olanların merhûm cennet mekân Hüdâvendigâr-ı sâbık karındâşım Sultân Mahmud Hân cennet-i âli. sârih-i seccâlî'l-ğufrân hazretlerinin tuğra-yı hümâyuna mu'annûn olan bervât ve ahkâm-ı şerife herneise bir kıt'ası gerûye kalmamak şartıyla ber-muktezâ-yı kânûn-ı kadîm vakt-i yesirde mecmû'-ı tecdîd ve tebdîl olunmak içün siz ki vüzerâ-i müşâr ve mîr-i mîrân ve mevâlî ve kuzât mûmâ ileyhim ve sâ'irlerî siz taht-ı Eyâlet-i elviyede ve kazâlarında ba'zen eshâb-ı bervâtın herbir neferî başka başka yol

harcî çekmemek ve meşâk-ı seferiyye ihtiyârları mubtile-yi ta'yîb ve muhît olmamak için herbir kazâda nemikdâr bervât ve ahkâm eshâbî var ise cümlesi meclis-i şer' de bir veyâhud iki gâyetî üç nefer kimesneye intihâb ve tevkîl ve yedlerinde olan bervât ve ahkâmî ma'rifet-i şer' le 'alel infirâd defter eyledikten sonra ber-mûcib defter vekîlî nasb olunan kimesnelere tevzî ve teslim olunub herbir kazâdan siyâk-ı meşrûh üzere tecdîd-i bervât için birer ikişer gâyetî üçer nefer adamdan ziyâdesinin senin murûrlarına ruhsât gösterilmekden mücânebet olunmak fermânım olunmagın işbu emr-i celîlî's-şânım isdâr ve ile irsâl olunmağla imdî vusûlünde taht-ı hükûmetinizde bulunanlara ber-vech-i muharrer taraflarından intihâb olunan birer veyâ ikişer gâyetî üçer nefer adamlar bervât ve ahkâmın 'alel infirâd defterleri ile huzûr-ı şer' de teslim ve. tahsildârına irsâl ve tesbît ve bu vechle tahdîd ve tebdîl etdirilmesine ihtimâm ve dikkât ve şöyle ki bu uslûb-ı 'ibâdullahı masârıfıdan ve mütâbî'at-ı seferiyyeden siyânet-i mumtinede ihtiyâr olunmuş olmağla mefhûm-ı emr-i 'âlî şânî cümleye i'lân-ı işâ'at ve bervech-i muharrer bir 'adve-yi kibrûye ? kılmamak vechle zamân-ı yesîre cümlesi tecdîd ve tebdîl olunmak için her kazâdan birer yâ ikişer üçer nefer vekillerin irsâl ve isâle müsâri'at ve gâyetî üçer nefer. ziyâdın murûrına ruhsât gösterilmekde begâyettevakki' ve mubâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûnıyla 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden ihmîrâr eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılarsız.

Mütâbikun li aslihi'l-'âlî nemmaka'l- fakir ileyhi 'azze şanühu Mehmed Mu'nizâde el-mevle'l-hilâfe bi-medîne-i Mihalic gufire lehuma.

B. 147 S. 106

Dustûrûn-ı mükerrremûn müşîrûn-i mufahhâmûn nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamûl-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeahidu bünyânû'd-devlete ve'l-ikbâl müşîrûn-ı erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûfî 'arâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ kolî yemîn ve yesârıyla nihâyetine vârinca vâkı' vezîr-i ızâm edâmallahu te'âla iclâlehum ve a'zamu'l-ümerâ'î'l-kirâm efâhimu'l-küberâ'î'l-fehhâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmu'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn evlâ-yı velâti'l-muvahhidîn ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfî'û i'lâmu's-şerife ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbîya'i ve'l-murselinu'l-muhtassûn bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-yi meham zîdet fezâ'iluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-cümle Zâbitân ve A'yân-ı Vilâyet zîde kadruhum tevkî'u refî'u humâyun

vâsıl oluncak ma'lum olaki irâde-i 'aliyye ezliye ve müşîti bî 'illet lem yezliyesiyle taht-ı 'âlî ve taht-ı 'Osmânî ve mesned-i hilâfet cihân-bânîye culûs-ı mûmennit me'nis-i hasrûvânem vâkı' olup ancak tensîk-ı umûr-ı bilâd ve tanzîm-i hâl-i ibâd-ı lâzime-i zimmet ve ilâ nihmet-i mülûkânem olmak hasebiyle fukarâ ve zu'afâ ve 'âmme-i ahâlî ve berâyâ zıll-ı zalîl 'adâlet şahânemde mütelebbis libâs-ı emn ve asâyiş olup sunûf-ı mütâ'ib ve meşâk ve vucûh-ı mesâ'ib ve mezâlimu'l-ibtâkdan herkes emîn ve müsterîh olduğu halde yerlülerinde kıyâm ve medâr-ı intişâları olan zırâ'at ve hırâset ve kâr u kesbleriyle iştikâl ve mudâvemet eylemeleri ve 'ibâdullahın ve sıyânetleri maksûd ve mültezîm ve bu irâde-i hayriyenin celveger ? munassa-i zuhûr olmasî esbâbına mübâşeret ehem ve elzem olduğuna binâen mahallinde şer'le fasl ve hasmî lâzım gelen husûslariçün erbâb-ı mesâlih in'âye-i nefis ve vucûh ve kendülerini ilkâ-i kerdâye masârîf bâ ma'dûd alunmayub mahallinde faslî mümkün olmayub bu tarafa i'lâmî muktezî olan umûr-ı müşkileden mâ'adâ yol harcî ve meşâk-ı yedine çekmemek için umûr-ı cizîyeye dâ'ir olan husûslar şer'-i şerîfe ve kânûn-ı münîfe tatbîk olunarak mahallinde hakk ve 'adl üzere görülmek ve tahdîd bervât ve ahkâmî husûsî dahî mâliyyeden sâdır olan evâmir-i şerîfem mantûklarınca beher kazâdan tecdîdi-yi muktezî nemikdâr bervât ve ahkâm-ı eshâb varise meclis-i şer'de bir veyâhud iki nihâyet üç nefer kimesneyî beyinlerinde ihtiyar ve tevkîl ve bu tarafa tesyîr eylemek ve kezaik eşkiyâ ve haramzâde taraflarından ahâlî ve fukarâya ve ebnâ-yı sebîle bir güne ta'addî ve hasârat etdürülmeyüb zuhûr eden yaramazların lâzım gelen te'dibât-ı müşrû'aları infâz ve icrâ ile bi'l-ittifâk te'mîn ve tanidîk-ı memlekete ve tatmîn ve terfiye-i ahâlî ve ra'iiyyete gereği gibi ihtimâm ve dikkat ve bu vech üzere ahâlî ve zu'afâ metâ'ib-i seferiyyeden ve masârîf-ı beyhûdeden ve mezâlim-i meşakkatden hemânet ve ziyânet zımnında icrâ-yı merâsim 'adl ve dâr ve ezâliye-i rusûm cevri ü bidâr olunub fukâranın tahsîl-i esbâb emn ve rahatlarıyle taraf-ı hümâyunum için cümlelerin isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyelerine.ve tevâk olunmak murâd-ı hümâyun-ı şehni şahânem olunmağın imdi işbu misâl-i vâcibu'l-ımtisâlim ile her konakların taht-ı kazâ ve hükûmetine vâsıl olur ise birer sûret sicillâta sebt ve ba'de'l-yevm umûr-ı külliyyeden mahallinde fasl ve hasmî nâ-mümkün olup der-'aliyyeme i'lâmı muhtâc olan mevâd-ı müşkileden mâ'adâ umûr-ı cüziyyeden olan husûslar şer'-i şerîfe ve kânûn-ı münîfe tatbîkan kimesneye hilâf-ı şer' ve kânun-ı 'avd ve te'addî olunmayarak kemâl-i hakk ve mu'addel üzere mahallerinde [ber-vech-i meşrûh mâliyyeden sâdır olan] rû'yet ve fasl ve hasm olunub ve bu bahâne ile huddâm-ı şer'-i kavîm taraflarından mürâselât ve hüccâc ve i'lâmlardan hilâf-ı kânûn ziyâde akçe mutâlebe olunmayub ve bervât-ı ahkâm tahdîd için mezâhime ile eshâbı gelmeyüb ber-vech-i meşrûh mâliyyeden sâdır olan evâmir-i şerîfem müceblerince yol masârîfından ve mehâk ve meşâk-ı seferiyyeden ezâd ve mâsun olmak üzere beher kazâdan tecdîdi

muktezî ne-mikdâr bervât ve ahkâm vâir ise eshâbî taraflarından meclis-i şer' de birer veyahûd iki nihâyet üç nefer kimesne intihâb ve vekîl nasb ve ahkâmî ve bervâtlarını ma'rifet-i şer'le ta'yîn olunan vekîle teslim ve bu tarafa sevk ve tesyîr olunub ziyâdesinin me'mûrlarına aslân ve kat'an cevâz ve ruhsât gösterülmeyüb ve dâhil-i hükûmetinizde 'ibâdullaha ve ebnâ'-i sebîle eşkıya ve haramzâde taraflarından bu veche mine'l-vucûh te'addî ve hasârat etdirilmeyüb zuhûr eden hasarât ve yaramazların def'-i mazarratları ve tavgîh ve goşmalları ? der-'aliyyeme 'arz ve i'lâna hâcet goymayub vâli-yi velâyet ma'rifetleriyle haklarından şer'an lâzım gelen goşmâl ve te'diblerî derhâl mahallinde icrâ ve infâz birle def' ve ref' zulme-i haşerât sarf-ı mechûd eyleğe ve zamân-ı saltanat 'adâlet-i iktirânemde herkes müreffeh'e'l-hâl ve mutma'inne'l-bâl dest-i netâvel-i zulme ? beykânededen vucûh ile masûn ve mahrûsu'l-hâl olmasına ve vûzerâ' ve mîr-i mîrân dahil ta'yîn olan hazerîyye ve havâslarına ve vâridât-ı mu'înelerine ferâğat ile hilâf-ı şer'-i şerife ve muğâyir kânûn-ı münîfine zulm ve i'tisâfdan itkâ ve tahbîne ve hakde-i hükûmetinizî gereği gibi zabt ve muhafazaya ve'l-hâsıl ferd-i vâhide mikdâr-ı zerre zulm ve te'addî ve gâdr ve tasaddî olunmamak hilâfına bi'l-ittifâk ve'l-irtihâl bezl-i cehd ve mikned ve nesâr ve sa'y ve kudret ederek emr-i şerîfimin mazmûn-ı şefkat mersûmî mecmu'-ı nâs olan mahallerde i'lân ve işâ'at olunub bi't-tahbîs eğer bu emr-i humâyûnumun ser-mu hilâfî zuhûr eylemek ihtimâlî olur ise diyâli bu yanınıza 'ibâret li's-sâ'irîn ? her birinizin hâl ve şânına göre lâzım gelen cezâ bilâ tevkîf tertîb ve imzâ ile lâzıme-i 'uhde-i mülûkânem icrâsına aslâ ihmâl ve imhâl olunmaya onâ göre nihâyet-kârî fikr ve mulâhaza ve murâd-ı humâyûnuma hilâf-ı harekât ve hüccetü'l-'akıbetinden herbiriniz 'inâyetu'l-ğâye itkâ ve hazer ederek emâta-i mezâlim ve ta'diyâne ve tensîk ve tanzîm-i nizâm memlekete ve tahsîl-i emn ve asâyiş fukâra ve zu'afâyâ cedd-i tâm ve bu vechle taraf-ı humâyûnum için cümlelerin da'vât-ı hayriyelerî istihlâyına ihtimâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm olunub zinhâr ve zinhâr hilâfından begâyet tehâşî ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-ımtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûnıyla 'âmil olub hilâfindn begâyet-i tevkî ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren evâil rebî'u'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Kayd ve vasl olınâ ve kayd fî 12 min cemâziye'l-evvel sene 1168

B. 148 S. 108

Vech-i tahrîr hurûf olunur ki

İstibha-i Eyâlet-i Adana ve `Alâ'yye ve İçil ve Sis ve tevâbi` mukâta'ası işbu bin-yüzaltmışsekiz senesine mahsûben `uhdemizde olub zamân-ı zabtî mârtî ibtidâsından olmağla işbu sene-i mezbûr mârtî ibtidâsından şubâtî gâyetine gelince zabt ve rabt eylemek üzere tâlib olan işbu hâfîzû't-temessûk Hacı `Alizâde Hasan Ağâ'ya der-`uhde tefvîz olunmağın gerekdir ki Ağâ-yı mûmâ ileyh dahî vârub sene-i mezbûr martî ibtidâsından şubâtî gâyetine gelince zabt ve rabt ve şurût-ı berât-ı celilî'ş-şân mûcebince zikr olunan Eyâlet ve Elviyede gerek sâkin ve mûkim murûr ve `ubûr eden ecnâs-ı güzenin sene-i sâbıkî ve olageldiği üzere lâzım gelen resm-i istincaların ahz ve kabz eyleyüb ol-bâbda zabt ve rabtına taraf-ı ahardan bir ferd ve hiç. ahât mûmânî`at eylememen içün yedine işbu temessûk i`tâ olundî tahrîren fi't-tarih-i mezbûr.

Seyyid Mustafa Mültezim

ve Mukâta'at-ı mezbûr

B. 149 S. 109

Medine-i Adana'da vâki` Musa Bâli oğlû el-Hac Mustafa nâm sâhibu'l-hayrın evkâfının tevliyet-i derûn-ı vakfiye-i ma'mûl bihâsında olan zükûrun ekber ve erşedine nasb ve ta'yîn eylediği mukayyed olub vâkıf-ı mezbûr el-Hac Mustafa hîn-i vefâtında evlâd-ı zükûrundan işbu râfî'u tevkî'u refî'u'ş-şân-ı hâkânî `Osmân sağîr bulunmağla evlâd-ı ünâsından Fatma kebîre bulunduğundan tevliyet-i mezbûreyî hilâf-ı şârt-ı vâkıf zabt ve tasarrûf üzere iken mezbûr `Osmân bâliğ ve reşîd olub şârt-ı vâkıf üzere tevliyet-i mezkûreyî üzerine berât etdirüb bi-tasarruf mutasarrıf ve umûr-ı vakfî ru'yet üzere iken merkûm Fatma tevliyet-i mezkûreyî mezbûr `Osman'ın ref'inden ber-tarîkla kebîr üzerine berât eylediği gibi gâdr eyledikden `arî merkûm Fatma nisâ tâifesinden olub umûr-ı vakfî ru'yete iktidârî olmayub ve mezbûr `Osmân âkil ve bâliğ ve reşîd. oldukda vechen umûr-ı vakfî rü'yete kâdîr olduğu medine-i mezbûr ahâlisinden mesn ve ihtâr-ı bi-garaz-ı müslimînden cem-i ta'yir ve cem-i kesîr meclis-i şer'de haber vermeleriyle tevliyet-i mezkûr merkûme Fatma'nın ref'inden ber-mûcib şârt-ı vâkıf mutasarrıf olmak üzere mezbûr `Osmân kemâ fi'l-evvel ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında Kâdî-yı mevlânâ Mustafa zîde fazluhu `arz etmeğın `arzî mucebince sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa`âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr `Osmân vârub vakf-ı mezkûrın kemâ fi'l-evvel ber-vech-i meşrûta mütevellisî olub hizmet-i lâzimesî mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra vazife-i nefsinesiyile mutasarrıf olub vâkıfın ruhî ve devâm-ı `ömr-i devletimçün du`âya

mudâvemet göstere şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i’timad kılalar tahrîren fi evâsıt-ı şehîr-i rebî’u’l-evvel sene semân ve sittîn ve mi’e ve elf.

Kostantuniyye

Vasl olınâ ve kayd fi 14 min cemâziye’l-evvel sene 168

B. 150 S. 109

Mâl-ı hazeriyye Sancağ-ı Tarsûs ‘an taksîd-i evvelî sene 1168

gurûş

843 Yalnız sekizyüzkırkûç gurûşdır

Bâ’is-i tahrîr halâs budur ki.

İşbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûben hâlâ Eyâlet-i Adana Vâlisî vezir-i ‘asâf devletlü ‘inâyetlü veliyyü’n-na’îm Efendim hazretlerine Eyâlet-i merkûmeden bâ-fermân-ı ‘âlî ta’yîn ve tahsis kılınan imdâd-ı hazeriyyesinin taksîd-i evvelisinden olmak üzere Adana mahkemesinden ihrâc olunan mumzî ve mahtûm pûsula mantûkınca nefsi Tarsûs Sancağı sehmine isâbet eden hazeriyyenin ahz ve kabzına me’mûr olduğum hasebiyle bâlâda zikr olunan sancâğ-ı mezkûr hazeriyyesini yalnız sekizyüzkırkûç gurûş ‘Alemdâr es-Seyyid el-Hac Ağâ yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eylediğim ecilden berâyâ-ı halâs merkûmun yedine işbu tezkîre verildi.

fi 23 sene 1168

fi mine’l-fakîr bin Mehmed

Mütesellim-i Adana

B. 151 S. 110

Bâ hatm-i kebîr Adana Vâlisi es-Seyyid el-Hac Mustafa paşa hazretleri.

Şeri’at-şî’ar Adana Kâdîsî Efendî zîde fazluhu ve kıdvetü’l-‘ulemâ’î’l-mübtebahhirîn faziletlü Müftî Efendî zîde ‘ilmuhu ve mefâhıru’l-emâsil ve’l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçerî Serdârî ve A’yân-ı Vilâyet ve İş Erlerî zîde kadruhum inhâ olunur ki bâlâdan takdîr-i hazret sâb-ı kadîr işbu Vân-ı sa’d iftirânda ‘avâtif-i ‘aliyye-i hasruvâneye avârif-i tenbiye-i mülûkâneden Eyâlet-i Adana tarafımıza tevcih ve ‘inâyet ve ihsân buyrulub ‘aynât-ı kâmile-i cenâb bâriye itkâ ve i’nesâd ? yemn-i ikbâl hazret-cihândârîye tevessül ve istinâd birle mahrûse-i Vân şâmhîde’l-erenlerinden nuhzet ve hareket ve cây-ı hükümetimize ‘uzlet olunub bi-‘inâtey yârî ve bi-derka-i tevfi’k-i hemedânî ile mahmiye-i Adana’ya murâsaletе değin rü’yet-i umûr-ı bilâd ve ‘ibâd için bir Mütesellim nasb ve ta’yîn kılınmağın olunması lâzime-i hâlden olmağla hâlâ Adana a’yânından kıvetü’l-emâcid ve’l-a’yân ‘izzetlü el-Hac ‘Ali Ağâ zîde mecdehu tarafımızdan Mütesellim nasb ve

ta'yîn kılınmağın Ağâ-yı mûmâ ileyh herbiriniz i'ânet ve tarafımızdan Mütessellim bilüb vâkı' olan umûr-ı bilâd ve husûs-ı 'ibâd ve sâ'ir rû'yetî şer' ve kânûn ile mu'tâd olan mevâdlardan hemzebân murâfâ'at olunarak bezyerâ-yı husullerine mübâderet ile tathîr-i bilâd ve te'mîn-i 'ibâd ve refâh-ı ebnâ-i sebîl ve emn-i asâyiş-i re'âyâ ve berâyâda mezîd-i sarf ihtimam-ı dikkat ile hareket ve Eyâlet-i merkûmede tarafımıza 'âyd ve râci' olagelen rûsûmât ve mahsûlât ve kânûn-ı asliyesî ve kıstû'l-yevm hesâbî herneki mu'tâd vâkı' olur ise Mütessellimimiz mûmâ ileyh tarafından ma'rifet-i şer'le ahz ve kabz etdirsesiz ve senki Mütessellim-i mûmâ ileyh el-Hac 'Ali Ağâ zîde mecdesin sendahî zâtında mezkûr olan sıdk-ı vefâ ve istikâmetinde meşhûr olduğın üzere evkât-ı sâ'ireye kabz etmeyüb umûr ve husûsını şer'-i şerife tatbîk ve kıbel-i şer'a murâcâ'at ve re'âyâ ve berâyâyı ve ebnâ-yı sebîlî himâyet ederek umûr-ı lâzımende sarf-ı miknet eylemen bâbında işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ve bâş Çukadârımız 'Abdullah Ağâ zîde kadruhu ile irsâl olunmuşdır inşallahu te'âla vusûlünde gereği gibi vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve hilâfından beğâyet-i tevkî ve mücânebet eyleyeler deyi.

fi 25 sene 1168

kayd fi 14 min cemâziye'l-evvelî

B. 152 S. 111

Şeyhli karyesinin mu'âf emridir.

Emîrû'l-umerâi'l-kirâm kebîru'l-küberâi'l-fehhâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibu'l-'iz ve'l-ihîşâmû'l-muhtâs bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Adana Beğlerbeğisi dâme ikbâlehu ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîlâm Adana ve Kâdısı zîde fazluhum tevkî'u refî'u hümayun vâsıl oluncak ma'lum olaki Adana'da vâkı' Şeyh Kibâd ve hâlifesi evlâdları divân-ı hümayunuma arzuhâl edüb Adana Kazâsında Yediçinâr nâm karyede medfûn Şeyh Kibâd kuddusi sırrehu'l-'azizin evladlarından ve halîfesi evladlarından olup bunlar 'avârız-ı divâniye ve tekâlif-i şâkadan mu'âfeler olup ebâ 'an ceddi hilâf-ı şer'-i şerîf rencide olundukları yoğiken şimdi Dindârî Voyvodları ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'îfesi tekâlif mutâlebesiyle rencideden hâlî olmamalarıyla hilâf-ı şer' ve mugâyir kânun ve defter vâkı' olan teâddilerî men' için emr-i şerîfîm verilmek ricâsıyla istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfûz olan mevkûfat defterlerine nazar olundukda Adana kazasına tâbi Yediçinâr nâm karyede medfûn katbu'l-'ârifîn Şeyh Kibâd'ın dört nefer evlâd-ı evlâdları ve zâviyede olan on nefer dervişânî 'uzlet edüb kendi zâviyelerinde sâkin olup 'avârız hânesine dâhil-i tekâlif olunmak icâb eder emlak ve arâzilerî. yoğiken binyirmiiki senesinde muharrer Ebubekir ol itirâfî tahrîr eyledikde mezbûrlar fukâradan olup 'avârız divânından mu'âf olmak üzere bir kı'ta sûret-i mektûb verüb ol zamandan

berü mu'âf olmalarıyla Adana Kâdisının i'lâm-ı mücebince binyüziki şevvâlinde tahrîr olunub evâmîr-i 'aliyye verilmeğin binyüziki ve binyüzonaltı târihlerinde sûret verildiği ve Şeyh-i mezbûrın evlâd ve dervîşânî hîn-i mu'âflarında yedlerinde mevcûd bulunan emlâk ve arâzîlerini [mâ'âda sonradan aharın bi'l-fi'l Bâş Defterdârım Nâil 'Abdullah dâme 'ilmuhu telhîs-i zabt ve zırâ'atları terğîse bunlardan | 'avâriz ve tekâlîf icâb eder emlâk ve 'arazisî zabt ve zırâ'atları terğîs bunlardan 'avâriz ve tekâlîf mutâlebe olunması hılâf-ı şurût olduğu derkenârî ve şurûtî mucebince emr-i şerîfim verilmek bâbında iftihârul-umerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Bâş Defterdârım Nâil 'Abdullah dâme 'ilmuhu telhîs etmekle imdî telhîs mucebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edüb dahî Şeyh-i mezkûrın evlâdî ve zâviyesinde sâkin dervîşânın mu'âfiyetleri vech-i meşrûh üzere hazine-i 'âmirem defterlerinde mukayyed olmağla göresiz Şeyh-i mezbûrın evlâdî ve dervîşânî hîn-i mu'âfiyetlerinde yollarında mevcûd bulunan emlâk ve arâzîlerinden mâ'adâ sonradan aharın avâriz ve tekâlîf icâb eder emlâk zabt ve zırâ'atları terğîse. bunlardan 'avâriz ve tekâlîf mutâlebe olunması hılâf-ı şurûta olmağla hılâf-ı şurût ve muğâyir emr-i 'âlîşân mezbûrları rencide ve remîde etdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'l-îşrin cemâziye'l-evvel li-sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 153 S. 112

Medine-i Adana mahallâtından Neccârân mahallesinde vâkı' Süleyman nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği Mescid-i şerîfede ber-vech-i hasbî İmâm olan 'Abdülcelîl fevt olub yerî hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan karındâşî işbu râfî'u tevki'u refî'u's-şân-ı hâkanî 'Ali Halife her vechle lâyük ve mahâl ve müstehak olmağın cihet-i mezkûre müteveffî-yi karındâşî mahlûlünden tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında yedinde olan müteveffîye karındâşî berâtî mücebince istid'â-yı 'inâyet etmeğin tevcih edüb bu berât-ı hümayun-ı se'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr 'Ali halîfe varub zikr olunan Mescid-i şerîfede müteveffî-yi karındâşî yerine İmâm olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-vechî hasbî mutasarrîf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan bir ferd mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bilüb 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı saferu'l-hayr li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Kayd fi 15 cemâziye'l-evvel sene 1168

B. 154 S. 113

Medine-i Adana'da Neccârân mahallesinde vâkı' Emir Halil nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği Mescid-i şerifede yevmî nim akçe ile İmâm olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân 'Ali Halife bi'l-fi'l berât-ı şerîfemle mutasarrıf olup lâkin taht-ı 'âlî taht-ı 'Osmânî üzere cülûs-i hümâyun-ı sa'âdet-makrûnım vâkı' olmağla dersi'âdetimden yedine müceddiden berât-ı şerîf-i 'âlîşânım verilmek bâbında yedinde olan 'atîk berâtî mucebince istid'â-yı 'inâyet etmeğin sadaka edüb bu berât-ı hümâyuni-yi 'izzet-makrûnî vedim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm 'Ali Halife vârub zikr olunan Mescid-i şerîfede kemâ-kân İmâm olup hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî nim akçe vazifesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan ferd mâni' ve mezâhim olmayub aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâ'il-i rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantîniyye

B. 155 S. 113

Medine-i Adana'da vâkı' merhûm Ramazan oğlı evkâfından Kıratâ' mezra'asının vazife-i müfidesiyle cibâyet erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân Şehriyârî Mehmed Halife'nin bâbâsî İbrahimin üzerinde iken fevt oldıkda mahlûlinden fevt-i mezbûrın mütevellisî Hacî Mehmed oğlı Hamza'ya 'arz edüb ba'de't-tevcîh mezbûr Hamza dahî ebnâ'ından es-Seyyid Ahmed'e kasr-ı yed edüb mezbûr Mehmed'e ğadr-ı küllî eylediğinden ref'inden pederî nân parasî kendüye ibkâ olundıkda mezbûr es-Seyyid Ahmed günâ-gün hîle ve har'a ile yine cibâyet olup istihbâr olundıkda hüsn ve ihtiyâr kimesneler minvâl-i muharrere üzere olduğınî meclis-i şer' de haber vermeleriyle cibâyet-i mezkûre es-Seyyid Ahmed ref'inden Mehmed Halife bin İbrahim kemâ-kân ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında Kâdîsî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğin mucebince mezbûre ber-vech-i muharrer sadaka edüb bu berât-ı hümâyun-ı 'izzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Mehmed Halife vârub zikr olunan mezra'anın ref'olunan mezbûrın yerine kemâ fi'l-evvel cibâyetî olup hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-mûcib şart-ı vâkıf vazife-i mu'niyesinî mutasarrıf olup vâkıfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda ref' olunan merkûm Seyyid Ahmed ve taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhiri rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantîniyye

B. 156 S. 114**Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'nın ihtisâb temessüki.**

Vech-i tahrîr hurûf budur ki berât-ı şerîf-i âlişân ile ber-vech-i mâlikâne mutasarıf olduğumuz Adana ihtisâbî ve bâh-ı bâzâr ve temğâ ve resm-i 'ubûr-ı cîsr ve mahsûl-ı bâzâr rışne-i penye ve sâ'ir tevâbi'î ve levâhikî mukâta'asî işbu binyüzaltmışsekiz senesini martî ibtidâsından bir sene tamâmına değin ber-vech-i iltizâm sene-i sâbıkî üzere zabtî ber-vech-i iştirâk el-Hac Ebubekir Ağâ ve Yiğitbaşı Hasegî Mehmed Ağâ ya iltizâm ve tefvîz olunmağla bundan akdem sene-i mezbûre için mültezim ismî açık yazılûb adamımız Veli yedine verilen temessükî bir dürlû rızâmız ve cidden ve kat'an iznimiz olmayan kimesnelere vermen üzere olduğundan temessük-i mezbûr ibtâl olunub Mültezim ismî mahalle-yi aharın hattıyla olduğına binâen dahî 'amel ve i'tibâr câ'iz olmamağla fesh ve nesh olduğu cihetden işbu zabt temessükî tahrîr ve mûmâ ileyhûmânın yedlerine verilmiştir gerekidir ki bâlâda zikr olundığı vech üzere mukaddem ismi-yi mahallî açık verilûb bu def'a fesh ve nesh ve ibtâl olunan temessûke kat'an 'amel ve i'tibâr olunmayub inşallahu te'âla sene-i mezbûrede mukâta'a-i merkûme-yi mûmâ ileyhâ zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rûsûmâtî olageldiği üzere ahz ve kabz eyleyûb taraf-ı ahardan müdâhale olunmaya tahrîren fi'l-yevmi's-sâni min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mehmed Hâşim

Muhasebe-i Evvel Sâbıkan

B. 157 S. 114**Kara'isâlî kazâsının temessüki.**

Vech-i tahrîr hurûf budur ki berât-ı âlişân ber-vech-i mâlikâne mutasarıf olduğumuz Adana Sancağında vâkı' mahsûl-ı cemâ'at kazâ-i Kara'isâlû ma'a Sipâhizâdegân ve mahsûl-ı cemâ'at Nâhiye-i Hâcılû ve yine Kazâ-i mezbûre tâbi' mezra'a-i Menkine ve mezra'a-i Kamuşlû ve Kervân serây ve Bayrâmlûca ve sâ'ir mezra'a mukâta'asî bi'l-cümle't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve zikr olunan Kara'isâlû Kazâsının 'avâriz ve bedel-i nezlî ve sâbıkû'z-zikr Hâcılû Nâhiyesinin kezalik 'avâriz ve bedel-i nezlî başka başka verilen emr ve defterler mûceblerince cem' ve tahsîlî işbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûben yine merkûm mârât ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabt eylemek üzere sene-i sâbıkî üzere ber-vech-i iltizâm ismi-yi zabtî ber-vech-i iştirâk el-Hac Ebubekir Ağâ ve Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'ya tefvîz ve iltizâm olunub onlar dahî tefvîz ve iltizâm etmeleriyle bundan akdem sene-i merkûm için mültezim ismi-yi mahallî açık yazulub. adamımız Veli yedine verilen temessükî bir dürlû rızâmız ve cidden ve kat'an iznümüz olmayan kimesnelere vermek üzere olduğundan temessük-i mezbûr ibtâl olunub mültezim ismî mahalle-yi

aharın hattıyla olduğına binâen dahî 'amel ve i'tibâr câ'iz olmamağla fesh ve nesh ve ibtâl olduğu cihetden işbu zabt temessükî tahrîr ve mûmâ ileyhumânın yedlerine verilmiştir gerek ki bâlâda zikr olundığı vech üzere mukaddemâ ismi-yi mahallî açık verilüb bu def'a fesh ve nesh ve ibtâl olunan temessûke kat'an 'amel ve i'tibâr olunmayub inşallahu te'âla sene-i merkûmede mukâta'a-i mezkûre-yi mûmâ ileyhumâ şurût-ı hatt-ı hümayun-ı sa'âdet-mâkrûn mücebince sersebit üzere zabt ve seneyn-i sâbıkda vâkı'olageldiği üzere bi'l- cümle mahsûlât ve rûsûmât ve 'â'idâtî ahz ve kabz ve yedine verilen iki kıt'a emr ve defter-i hâkânî müceblerince gerek Kara'isâli Kazâsının 'avâriz ve bedel-i nezlî ve gerek Hâcîlû Nâhiyesinin 'avâriz ve bedel-i nezlî yerlî yerinden cem' ve tahsîl eyleyüb taraf-ı ahardan müdâhale olunmaya tahrîren fî'l-yevmî's-sâni min şehr-i cemâziye'l-ulâ li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mehmed Hâşim

Muhasebe-i evvel Sâhukan

B. 158 S. 115

Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'nın istinca temessûki.

Bâ'is-i tahrîr hurûf oldur ki.

İstince-i Eyâlet-i Adana ve Sis ve Tarsûs ve 'Alâ'iyye ve İçil ve tevâbi'î mukâta'asının rubu' hissesi ber-vech-i mâlikâne 'uhdemizde olub zamân-ı zabtî mârt ibtidâsından olmağla binyüzaltmışsekiz senesini mârtî ibtidâsından zabt etmen üzere rubu' hisse mukâta'a-i merkûmenin zabt temessükî bundan akdem Kayserilî Molla Şeyhzâde Mustafa Ağâ nâm kimesneye verilmiştir lakin merkûm ziyâde tam'andan nâşi mukâta'a-i merkûmenin iltizâmını iz'âf-ı muz'âf ziyâdesiyle rızamız olmayan kimesneye vereceği tarafımıza ihbâr olunub merkûm Mustafa Ağâ'nın tarafımıza teslim eylediği şeynin redd ve merkûme teslim ve rubu' hisse mukâta'a-i merkûm sene-i mezbûre mahsûben merkûmenin üzerinden ref' olunub yedine verdiğimiz temessuk herkimin yedinde zuhûr ider ise cidden ve kat'an 'amel ve i'tibâr olunmamak şartla işbu binyüzaltmışsekiz senesi mârtî ibtidâsından zabt eylemek üzere rubu' hisse mukâta'a-i merkûm işbu hâfîzût-temessûk kıvetü'l-emâsîl ve'l-ekrân Hâsegî Mehmed Ağâ zîde kadruhuya der'uhde ve tefvîz olunmağın gerekdir ki mûmâ ileyh Mehmed Ağâ dahî rubu' hisse mukâta'a-i merkûmeyî binyüzaltmışsekiz senesini mârtî ibtidâsından sene-i merkûme şubâtî garbına değin zabt ve rabt ve şurût-ı berât-ı celili's-şân mucebince zikr olunan Eyâlet ve Elviyede gerek sâkin ve gerek mûmekkin ve gerek murûr ve 'ubûr eden ecnâs-ı Kâfirenin üzerlerine edâsî lâzım gelen rûsûn-ı istincaların ve cizye-i dağlî ? vâkı' olan 'â'idâd ve ibrâdâtın sene-i sâbık ve olageldiği üzere ahz ve kabz eyleyüb olbâbda zabt ve rabtına gerek bu def'a üzerinden ref'

olunan Talasî Mustafa Ağâ tarafından ve gerek taraf-ı ahardan hiç ahar mâni ve mezâhim olmayub ve işbu temessükümüzden mâ`adâ herkimin yedinde temessükümüz zuhûr eder ise vechen mine'l-vucûh kat'an amel ve i'tibâr olunmamak için mûmâ ileyhe Hâseği Mehmed Ağânın yedine işbu zabt temessükî verildi.

fi 8 Câ sene 1168

Hacı Mehmed Mühürdâr-ı tevki'i

B. 159 S. 115

Vech-i tahrîr hurûf budur ki

Merhûm Ramazan oğlî evkâfın mezra`alarından İkyâl-ı kayd ve Bersefâl mezra`alarını işbu binyüzaltmışsekiz senesinde işbu darend-i temessük Malatyalîzâde se`âdetli el-Hac Hasan Ağâ hazretlerine yediyüzyirmî gurûşa iltizâm edüb oldahî iltizâm ve kabûl eyledikten sonra bedel-i iltizâm olan meblağ-ı mezbûrî altmışyedi senesine mahsûb.masar ve recec ulûfe edâ eyledikten sonra işbu zabtiçün yedine temessük verilmişdir gerekdir ki ber-vech-i meşrûh üzere mezra`a-i mezbûrların sene-i mezbûre mârtî ibtidâsından şubâtî tamâmına gelinceye kadar zabt ve tasarruf edüb hâsıl olan i`şârâtî tefsîr edüb tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir ferd mâni ve mezâhim olmayalar.

'Ali Kâ'im-i makâm-ı

Mütevelli

B. 160 S. 116

Kasr-ı vuku`u'l-mart fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-`işrîn min şehri cemâziye'l-evvelî li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

el-Hac 'Ali Ağâ'ya Ağâ mektubu ibkâsı.

Şeri`at şî'ar Adana Kâdisî Efendî zîde fazluhu ba`de's-selâm inhâ olunur ki zir-i hükümetinizde vâkı` dergâh-ı 'âlî Yeniçerilerî Serdârî olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-ekrân Hâseği tekâ`üdü Karslî Hacı 'Ali Ağâ zîde kadriye Serdârlığı kemâ-kân ibkâ ve mukarrer olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşaallahu te`âla vusûlünde gerekdir ki mûmâ ileyh Serdârlığı umûrında kıyâm etdirüb aharı müdâhale etdirmeyesiz oltarafda vâkı` dergâh-ı 'âlî Yeniçerilerî ve Cebecî ve Tobcî ve Tobarabacısı ve Kuloğulları ve Ğilmân-i 'Acemî cümlesî üzerlerine Serdâr ve kemâ fi'l-evvel Zâbit bilüb sözünden taşra ve re`iyinden hâric vaz` ve hareketde bulunmayub itâ`at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâyif -i mezbûrından bilâ vâris ma`rûf fevt olanların muhallefât-ı metrukâtların mûmâ ileyh ahz ve kabz etdirub ma`rifet-i şer'le sevk-i sultâniyede furûht ve hâsıl olan nukûdın mumzî ve mahtûm müfredât defteriyle cânib-i beytül-mâle irsâl ve isâl

etdiresiz ve senki Serdâr-ı mûmâ ileyhsin ol-havâlide vâkı' mukîm ve müsâfir zuhûr eden erâzil ve eşhâsî zabt ve rabtlarına ve sûkkân-ı beldenin emn ve selâmetlerine bâ'is hiznât-ı müstahsine-i mebrûrre vucûda getürmege mecdde ve sâ'î olub mûcib mektûbla 'âmil olasız tahrîren fî 'l-evâ'il şehri-i cemâziye'l-ahar sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

kayd fî ğurre cemâziye'l-ahar sene 168

*el-Hac 'Ali Ağâ-yı
Yeniçeriyân Dergah-ı 'âlî*

B. 161 S. 117

Bâ hatm-i kebir Şehsuvârzâde Seyyid Mustafa paşa hazretleri.

Şerî'at şî'âr hâlâ Adana Kâdisî 'izzetlû Efendî zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Mütesellimimiz 'izzetlû Mehmed Ağâ zîde mecdehu ve mefâhuru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçerî Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İş[er]lerî zîde kadruhum inhâ olunur ki bu hilâl-i yümn-i iştîmâlde 'avâtuf-ı 'aliyye-i hasrûvâne ve 'avârik-ı seniyye-i mülûkâneden Eyâlet-i Adana tarafımıza tevcih ve 'inâyet-i ihsân olunub bederka-i tevfiik hazret-i na'imur-refik ile câ-yı hükümetimize 'azîmet ederek mashûbe's-selâm ? Mehmed halebi's-şehbâya vusûlimiz müyessir olub 'avn ve 'inâyet bârî ve herbir takdîr hazret-i hemedânî birle cenderuz zarfında mukarr-i hükümetimiz olan medine-i mezbûre vurûdumuz muzammim olmağla nuzûl oluncak serây-ı kadîmin ber-mu'tâd-ı kadîm iktizâ eden ta'mîr ve terhîmî ve dõşemesî ve sâ'ir iktizâ eden levâzımâtî sene-i sâbık mu'tâd-ı kadîm olageldiğî minvâl üzere bu def'a dahî ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetle ve ta'yîn olunan. 'izzetlû Mehterbâşımız ma'rifetiyle bir'an akdem ve bir sâ'ât mukaddem hâzır ve i'târ ? olunması bâbında işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ve kıdvetü'l-akrân Muhtâr Bâşımız Memed Ağâ zîde kadruhu ile irsâl olunmuşdır inşallahu te'âla vusûlinde gerekdir ki ve câ-yı meşrûh üzere ber-mu'tâd-ı kadîm nuzûl oluncak serâyın gerek dõşemesî ve gerek ta'mîr ve terhîm ve iktizâ eden sâ'ir levâzımatlarî Mubâşir-i merkûm ma'rifetiyle ve cümle ma'rifetiyle tekmiil ve amâde etdirilüb muğâyir-i mu'tâd hareket ve mûcânebet eyleyüb mûceb buyrıldî ile 'ameli hılâfindan tevkî ve mûcânebet ve tehâşî eyleyesiz deyü.

fî 25 Câ sene 1168

kayd fî ğurre cemâziye'l-ahar sene 168

B. 162 S . 117

Adana'da vâki` Durmuşfakiyye mahallesi Mescid-i şerîfî ve vakfından olmak üzere yevmî bir akçe vazife ile Mescid-i mezbûrede İmâm olan işbu râfî'u tevki'u refî'u's-şân-ı hâkanî Mehmed bin `Ali her vechle sâlih ve muktedî ve iktidâra selâhiyetî zâhir ve bir dürlü hilâf-ı şer'-i mûcebî `azlî yogken icânibden eş-Şeyh `Osman nâm kimesne hilâf-ı inhâ târik-i hizmet ve iktidâre selâhiyeti yokdur deyü ber-takrib ile üzerine berât itdirilüb mezkûr Mehmed zîde selâhuhuya ğadr-ı külli eylediğini medine-i mezbûre ahâlisinden Hasan ve ihtiyâr-ı bi-ğarâz kimesnelerden cem-i ğafir meclis-i şer'-de `ala tarîkî's-şehâdete haber vermeleriyle İmâmet-i mezbûre vazife-i mersûmesiyle merkûm `Osman'ın refinde hâcet-i evvel mezkûr Mehmed zîde salahuva tevcih ve ibkâ ve yedine berât-ı şerîf-i `âlişânım verilmek bâbında `inâyet ricâ etmeğin Adana Kâdisı zîde fazluhu `arz etmeğin mûcebince mezbûrun hizmet-i mezbûrede isti'da ve istihtâmî. .... dahî menfûr cemâ'at ve edâ-yı hizmete iktidârı yogise. .... edâ-yı hizmet eylemek şartıyla fermanndan ibkâ olunmak fermânım olmağın mezîd-i `inâyet-pâdişâhanem huzûra getürüb binyüzaltmışsekiz senesi rebî'u'l-evvelinin onbirinci günü tarihiyle mevruh verilen re's-i hümayunum mûcebince bu berât-ı hümayunumî verdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed zîde salahu varub ref' olunan mezbûr yerine mescid-i mezbûrede kemâ-kân İmâm olub hizmet-i lâzimesi bi'n-nefs edâ eyledikten sonra tâyin olunan yevmî bir akçe vazifesî ve vakf-ı mezbûr mahsûlinden mütevellisî olanlarından ola ve mutasarrıf ola şöyle bileler `alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmî'l-hâmis `aşar rebî'u'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 163 S . 118

Şeri'at şi'âr Adana Kâdisî `izzetlû Efendî zîde fazluhu ve kıdvetü'l-'ulemâ el-mütebahhirin me'zûn bi'l-iftâ faziletlû Efendî ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-'a'yân Adana'da Mütessellimimiz olan `izzetlû Mehmed Ağâ zîde mecdehu ve mefâhıru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyeri ve Yeniçeri Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerleri inhâ olunur ki hâlâ kalemiz ve hükümetimiz dâhilinde vâki` ba'zı husûsın husûl-i temşîti bu def'a bâ-fermân-ı `âlî tarafımıza ihâle ve tefvîz olunmağla sâdir olan emr-i `âlişânın tenfiz ve icrâsına deyin hasbe'l-iktizâ bu havâfilerde ikâmetimiz lâzım gelmeyle imdî islâfımız Adana Vâlileri bâ-fermân-ı `âlî bu havâlilere me'mûr oldukda me'mûriyetleri hizmetedek Adana'dan ve gerek Nevâhilerinden verilegelen ecnâs ve câbirî verilegeldiği üzere sene-i sâbıkaya kıyâs ile bu def'a dahî sûret-i sicillâtdan ihrâc olunub ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetî ve ta'yîn olunan Mübâşir ma'rifetiyle bir'an akdem ve bir sâ'at

mukaddem ikâmetimiz olan mukırra îsâl ve tesyîr olunmasına dikkat-i tâm ve sa`-yı ihtimâm eylemeniz bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyruldî tahrîr ve isdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Selâm Ağamız el-Hac İbrahim Ağâ zîde kadruhu ile irsâl olunmuştur inşallahu te`âla vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sene-i sâbıklarda islâfımız Adana ve Vâlilerine me'mûriyetleri itmâmınadek verilegelen ecnâs ve hâyırî minvâl-i meşrûh üzere bu def`a yerlû yerinden cem` ve tahsîl ve `acelete.ikâmemiz olan mahalle îsâl ve tesyîr eyleysiz ma`âza billahi te`âla bu bâbda bir dürlû ihmâl ve tekâsî ve rehâvet ile me'mûriyetimizin `adem-i temşiyetine bâ`is olunmak lâzım gelir ise bir dürlû i`zâr-ı behîvedeniz sem`-i kabûl olunmayub mu`âtteb ve mu`âkkab olacaklarınızi mu`ayyin bilüb müceb buyruldî ile `amel-i hilâfından tevkî ve mücânebet olunmak deyû.

fi 3 C sene 168

B. 164 S. 119

Sucuzâde mahallesinde vâkı` Ceryecî hânî müstâcirî Seyyid İbrahim inhâ olunur ki bâ`isü'l-mürâsele mahalle-i mezbûre mütevellisî el-Hac Fakıyye ve sâ`ir ahâlîleri bâ-serhim ? meclis-i şer`a gelüb taht-ı icârında olan hân-ı mezkûrın gîllesinden mahalle-i mezkûreye vâride olan tekâlifâta elli gurûş ifrâr ve `uhde-i kadîmden berû verile gelüb işbu sene-i mübârekesinin edâda te`annî eylediği meclis-i şer`a ibnâ ve meblağ-ı mezkûrın tahsîlî iltimâs itmeleriyle husûs-ı mezkûr vâkı`-ı hâl olduğınî sikât-ı müslimîn meclis-i şer`de ihbâr etmeleriyle meblağ-ı mezkûr elli gurûş mahalle-i mezkûr ahâlîleri tarafına edâ ve teslîm etmekîçün kibel-i şer`den işbu murâsele tahrîr ve irsâl olundî vusûlünde meblağ-ı ma`ruf-ı mezkûr hân-ı mezkûr gîllesinden mahalle-i mezkûr ahâlîleri tekâlifâta vermegiziçün edâ ve teslîm edüb müceb murâsele ile `amel idesiz.

fi 4 min muharremu'l-harâm sene 168

B. 165 S. 119

Şer`at şî`âr Adana Kâdîsî `izzetlû Efendî hazretleri ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mutesellimimiz `izzetlû Mehmed Ağâ inhâ olunur ki Hacı Sahhal'in iddi`â eylediği hakk-ı `arzuhalî mücebince şer`an sâbit ve zâhir olmuş ise ta`yîn olunan Mübâşir ma`rifetiyle mezbûre `Ayşe'den tahsîl ve tamâmen teslîm olındığı tarafımıza i`lâm olunmak deyû.

fi 5 C sene 168

B. 166 S. 119

Devletlû 'inâyetlû merhametlû Efendim sultânım herbirlerî sa' olsun 'arzuhâl-i kullarî budur ki bundan akdem pederim merhûm olub altun ve beyâr akçe beşbin gurûş nukûd ve sâ'ir eşyâ bana irsen intikâl olmuş iken analığım 'Ayşe hâtundan def'atle taleb eylediğimde edâdan imtinâ' eylediğinde bundan akdemce Adana'da Kâdîsî faziletlû Efendî huzûrında murâfî'-i şer' olub şuhûd-ı 'udûl ile beşbin gurûş mezbûrenin zimmetinde oldıgı şer'an sâbit ve zâhîr olub ve tahsîlî için hâlâ İmâm onda mahbûs olub lakin ehlinin ve birâderinin 'avnleriyle hakkımı vermeyüb bana ğadr-ı küllî etmeleriyle merâhim-i 'aliyyelerinden merhûdır ki Mübâşir kavillerî buyurulub mezbûre 'Ayşe'den ve 'avnelerinden hakkım tahsîl olunmak bâbında Mütessellim Ağâ kullarına hitâben bir kıt'a buyrıldı-yı 'aliyye isdâr sadaka ve ihsân buyurulmak bâbında bâkî-yi merhâmet Efendim sultanımındır.

*'Ali bende**fî 7 min cemâziye'l-ahir sene 168***B. 167 S. 120****Tornacı Hüseyin Ağâ'nın Ağâ mektubu.**

Kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Tornacibâşî tekâ'üdî Hüseyin Ağâ zîde mecdehu inhâ olunur ki sen ocâğın emekdâr ve gergezâr hızmât-ı lâzime-i 'uhdesinden gelmeğe sâhib iktidâr-ı Zâbitândan olub mahal ve mustehak oldıgın ecilden işbu sâl-ı meymenet iştîmâlde 'avâtif-i 'aliyye Hüdâvendîğârından medine-i Adana Yeniçerî Zâbitısına tevcih ve tefvîz-i 'inâyet olunmağın işbu mektub tahrir ve irsâl olundî inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki medine-i merkûmeyî gereğî gibi hıfz ve hırâset ve zabt u rabt-ı neferât ile tanzîm-i bilâd ve terfiye-i hâl-i 'ibâde bezl-i mechûd ve sarf-ı miknet-i piştîmâr eylesesin ve medine-i mezbûrede olan Ocâk İhtiyârları ve bi'l-cümle Yeniçerî ve Cebecî ve Tobcû ve Tobarabacısı ve Kûloğulları ve Ğılmân-ı 'Acemî cümlesi seni üzerlerine Ağâ ve Zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzre olalar ve tavâyif-i merkûmundan bilâvâris ma'ruf fevt olanların muhallelât ve metrukâtların izn-i şer'le Zâbit bilüb sevk-i sultâniyede furuht ve hâsıl olan nukâdînî mumzî ve mahtûm müfredât defterleriyle cânib-i beytül-mâle irsâl ve isâl eylesesin ve cümle umûrînî dâ'imâ kavâ'id-i ahkâm-ı şer'-i şerif ve kânûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk itmende sermû ve inhirâf etmeyüb sükkân-ı vilâyetin emn ve selâmetlerine bâ'is-i hıdmât-ı mustahsine-i mebrûre vucûda getürmeğe cedd ve sa'y-ı ihtimâm iderek dâ'imâ devâm-ı 'ömr-i devlet ve kuvâm-ı kızz ve şevket-i hazret-i Şehriyâriçün du'â-yı hayra meşğûl olub mûcib

mektûbla 'âmil olasin tahrîren fî evâsıt-ı şehri cemâziye'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

*el-Hac Mehmed Ağa-yı
Yeniçeriyân Dergah-ı 'âlî*

Kayd fî 7 cemâziye'l-ahar sene 1168

B. 168 S. 121

Bâ hatm-i kebîr Adana Vâlisi es-Seyyid Hacı Mustafa paşa

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergah-ı 'âlî Yeniçerî ocâğı Tornacılarından olub hâle Adana Serdârî olan 'izzetlû Hüseyin Ağâ zîde mecdehu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Adana'da ocâğı mezbur Yeniçerî Serdengeçdî Ağâları ve 'alemdârân ve mütekâ'üdân ve sâ'ir ihtiyârlarisiz inhâ olunur kî bu hilâl-i te'mîn iştimâlinde kalur ve hükmetimiz olan Eyâlet-i Adana'da vâkî Timûrkapû nâm mahalden yaylağâ varunca yemîn ve yesârlarında olan 'aşâ'ir ve kabâ'ilin ve göçebe tâyifesinin bir kaç senede bir şekâvet ve hıyânetleri mezdâd ve 'ibâdullah ve ebnâ-i sebîle şer-i mazarratları ceddeden birûn ve kıyasdan efzûn olduğına binâen şerr ve mazarratları 'ibâdullah üzerinden men' ve def' olunması ve müceddiden hüsn-i nizâma ifrâğ bâbında tarafımıza hitâben şerefneçîş vurûd eden evâmîr-i 'âlîşân mücebince tenfîz ve icrâsına mübâderet olunması lâzime-i umûr-ı Pâdişâhiden olub 'avn-ı 'inâyet bârîdir herbir tevîk hazret-i Hemedânî ile 'aşâir ve kabâilin üzerlerine ber-mûcib umûr-ı 'âlî temşît husûsına ve ru'yet olunmasına kıyâm olunmağla imdî sizler ki mûmâ ileyhasız sâdır olan emr-i 'âlî mücebince mukyitimize me'mûr olunca tavâıf-ı 'askeriyeden Adana'da sâkin ve Kazâsında metevef ? olan zümre-i Yeniçerîyândan rukûb ve nuzûle kâdir herne mikdâr Serdengeçdî Ağâları ve 'alemdâr mukâ'adan ve neferât-ı Yeniçerî varise 'ale'l-'umûm Serdâr bayrağı altında mevcûden kâlkûb müfîmire yârîğî yevm-i ahad vusûl ve vâkî olan hudemât-ı Pâdişâhide bezl ve vucûd eylemelerin bâbında divân-ı Adanadan işbu buyrıldı tahrîr ve isdâren ile irsâl olunmuşdır inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere Adana'da mevcûd herne mikdâr Yeniçerî Serdengeçdî Ağâlar ve 'alemdârlar ve mütekâ'üdân neferât varise rekûb-ı nuzûle kâdir ve harb-i kıtâlde mâhir-i muslih ve mürettib suvârî ve piyâde 'askerinizi bayrağınız altında mevcûden tarafımıza lehûka ? -i akdâm ve ihtimâm edüb bu husûs evkât-ı sâ'ire kıyas ile imtihâl ve musâmeha veyâhud tam'-ı hâm ? Süvârisiyle himâyet ve siyânet ve vaktiyle 'adem vurûtdan ibtâl-i umûra bâ'is hareketimiz zuhûr ider ise Ağâdâr-ı beyhûdenize i'tibâr olunmayub eşedd-i 'ikâb ile mu'âtab olacağınız muhakkak bilüb mûcib buyrıldı ile 'âmil ve hilâfından tevki ve mucânebet eyleyesiz deyü.

Fi 9 C sene 1168

Tarih-i merkûmdan bir gün sonra bâ-hatmî hâvî isti'câlî mü'eyyed bir kıt'a buyrıldı sâdır oldığı mahalle kayd olındı

fî 11 min cemâziye'l-ahir sene 168

B. 169 S. 122

Sebeb-i tahrîr hurûf budur ki işbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb a'râb-ı şu'arâb-i şerr ecilden ihrâc beyti-yi rebî'îne tâbî' ma'a Eyâlet-i Rakka-i Haleb muhassallığı aklâmından a'râb-ı beni-yi rebî'a ve a'râb-ı ka'beyn ve a'râb-ı sa'terlû ve medhullû veai'râb-ı ka'beyn-i Adana ve fersak re'yâlarından rusûm-ı mîrîlerî ile sene-i mezkûre muharremî gûrresinden zî'l-hiccesî gâyetine dek zabt etmek üzere işbu darende-i tezkire-i divân kıvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hayrullah Mehmed Ağâ zîde karuhuya tarafımızdan der'uhde olunub iltizâm olunmağla mâl-ı iltizâmın tarafımıza edâsı için verdüğü memhûr temessük hıfz olunub zabtı için işbu divân tezkiresi verilmiştir imdî gerekdir ki cemâ'at-ı mezkûre re'âyâlarından sene-i mezkûre mahsûb rusûmat-ı mîrîlerin cem' ve tahsîl ve mu'tâd üzere mukâta'a-i mezbûrenin rusûm-i mîrîlerini ahz ve kabz eyleyüb zabtına tarafımızdan ve taraf-ı ahardan dahl ve ta'arruz olunmaya.

Fî gurre sene 1168

Medine-i Halebi'l-marûse

Mehmed Muhassal-ı Haleb

B. 170 S. 122

Ramazan oğlu vakfının Mehmed Ağâ ve 'Ansâfzâde 'Osman Ağâ'ya verilen buyruldu.

Mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ medine-i Adana'da merhûm Ramazan oğlu evkâfî nâzirî olan Mehmed Ağâ ve Ğanîsâfzâde 'Osmân Ağâ zîde kadruhuma inhâ olunur ki bundan akdem berât-ı şerîf-i 'âlişân vefk-ı (vakf-ı) mezkûrın mütevellîsî olan el-Hac Mehmed fevt olub yerî hâlî ve tevliyet-i mezkûr mahlûl oldukda evlâd-ı vâkıfdan Seyyid Mehmed Beğ ve Hüseyin bin Nâmân kimesneler ecdâd-ı vakfına mütevellî olmak ricâsiyle cânib-i devlet-i 'aliyyeye bundan akdem i'lâm ile 'azîmet eylediklerinde berât-ı 'âlişânlarî ricâsiyle der-devlet-i 'aliyyeden vurûd idinceyedek vakf-ı mezkûrın umûrını rû'yet olunması lâzime-i hâlden olduğına binâen sizler ki mûmâ ileyhâsız umûr-ı vakfın rû'yeti için işbu sene-i mezbûre muharremu'l-harâmî gûrresinden yedinize verilen Mürâsele-i şer'î mücebince vakf-ı mezkûrın dekâkin ve meskufât ve ücerâtî ma'rifetiniz ile cem' ve ahâli-yi mürtezikanın vazâyıfı teslîm edüb vâkı' olan mahlûlât ve tecdîd-i temessükât oldukda mütevellinin zuhûrnadek umûr-ı vakfî rû'yet eylemek hasebiyle [.....] fîmâ ba'd dahî vakf-ı mezkûrın receb-i şerîf gûrresinden meskufât ve dekâkin icârâtî cem' ve ahâli-yi

müterakkanın vazifelerin edâ ve teslim eylemeniz bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldı tahrîr ve isdâr ve yedlerinize i'tâ kılınmıştır inşallahu te'âla bundan böyle dahî ber-mûcib Mürâsele-i şer'îyye zabt ve rabt edüb mûcib buyrıldı ile 'âmil ve hılâfından tehâfî ve mucânebet eyleyesiz deyû.

kayd kî 12 min cemâziye'l-ahir sene 168

Fî 11 C sene 168

B. 171 S. 123

Şerîf-i 'âlî-şân sultân-ı 'irâ-yı tavâ-yı cihân-şitâyi hükmü.

Memâlik-i mahrûsemde vâkı' ehl-i zimmetden Yahudi ve Nasârânın şer'an ru'uslerine mazrûye olan cizyeleri beytül-mâl-i müslimînin usûl-i emvâl-i meşru'asından olmağla mezheb-i Hanefiyye üzere a'lâ ve evsât ve edna i'tibâriyle sene-i sâbık cizyeleri cibâyetine receb-i şerîf gûrresinden mübâşeret olunmuşdı lakin mülâzim-ı dergâh-ı 'ubûnetim olan kapûm kullarının kıst mevâcibleri fî'l-asl cizye ve 'avâız peşinleri ile mukâta'at taksitlerinden verilügelüb ve mart ayının şuhûr-ı 'arabiyye içinde beher sene onbir gün ilerüye gitdiğinden nâşi mârtî mukâta'âtdan kıst mevâcibini için receb ibtidâlarından tahsiline mübâşeret olunagelen taksit akçenin onbir ay mukaddem tedâhül kalmış ile alınmak iktizâ edüb ve hatta mukaddem keşâde evrâk-ı cizyenin gurre-i muharremden ilerüye çekilmesine illet-i mûcib için mukâta'at taksidini tedâhülden muhlîs-i mîrîyesi iken buanadek pezyirâ-yı ? nizâm olmadığına binâen mukâta'at-ı mîrîyye za'f-ı târî ? ve cesâreti-yi 'âmme-i cânib-i mîrî olmağla altmışdokuz senesi cizyesinin keşâd evrâkı iki ay ilerüye çekildiği sûrette bimennihi te'âla sâbıkî üzere peşinlerinden mâ'adâ mukâta'at taksitânına bezl-i cizye mallarından mâh-ı recebde taksit-i evvel tahsîlî mümkün olmağla altmışsekiz senesini kıstın-i mevâcibî cizye başları ve taksit-i ulâ.ru'yet ve tekmil altmışdokuz senesini içinde gelecek ruşn-i mûcibî dahî kezalik cizye taksiti ile verilüb mukâta'at taksitâtî sâlifü'z-zikr altmışdokuz senesini cemâlinde ihrâc olunacak nezr mevâcibinden iletmek üzere vakt-i merkûm te'hîr olmağla fîmâ ba'd mukâta'at taksitâtî senesi senesine olub tedâhülde külliyyen halâs-ı derhâ bulacağî zâhir ve bâhir olmağla binyüzaltmışdokuz senesi cizyesinin cibâyetine işbu binyüzaltmışsekiz senesini cemâziye'l-evvelisî gûrresinden mübâderet olunmak üzere hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûnım sâdır olmağla binyüzaltmışdokuz senesine mahsûb olmak üzere Adana ve Sis ve Tarsûs ve İçil ile Sancaklarında ve tevâbi'inde sâkin ve mümekkin ve mürûr ve 'ubûr iden ahâlî-yi zimmet keferi ve Yahud ve Erâmine-i 'Acem tâ'ifelerinin şer'an üzerlerine edâsî lâzım gelen yüzaltmışdokuz senesini cizyeleri işbu binyüzaltmışsekiz cemâziye'l-evvelisî gûrresinden cibâyet eylemek üzere dörtüzyirmiiki a'lâ ve üçbindörtüzyirmi evsat ve altıyüzseksenüç ednâ evrâkı ki esnâf-ı selâse i'tibâriyle cem'an dörtbinbeşyüzymibeş evrâk ile

Cizyedâr-ı sâbık işbu râfî'ü tevki'ü refî'ü's-şân-ı hâkânî kıvettü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid Mehmed zîde kadruhuya der-'uhde ve tefvîz işbu berât-ı âlişân-ı mu'addelet gâ'yâtı verdim ve buyurdum ki Cizyedâr-ı mûmâ ileyh vârub işbu binyüzaltmışsekiz senesini cemâziye'l-ulâ gûresinden hâkimu'l-vakt muvâhecesinde mîrî-yi mühr ile memhûr cizye evrâkî boğçasının mîrilerî kat' ve evrâkda olan mühr ile tatbîk olundukdan sonra bir kise-i vaz' ve Vilâyet Kâdisî mühr bilüb dersa'âdetime irsâl ve kalem-i mezbûra tâbî' her belde ve karyede sâkin ve mevcûd yerlû ve yabancî ve murûr ve 'ubûr eden ehl-i zimmet keferi ve Yahud ve Erâmine-i 'Acem tâ'îfelerî ve emred ve murâhık hükmüne vâsıl olub şer'an cizyeye mustehak olan gûlâmlarî gün gibi ta'yîd ve ihtimâm ile siz [mahbûb ve zâhiri'l-kînâ] tefahhus olunub bir ferdî hâric ve kâ'asız kılmamak şartıyla vech-i şer'î üzere ahâlisî yedine esnâf-ı selâsenin kankı (hangi) sınıfından 'add ve i'tibâr olunur ise hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûnımla verilen nizâm-ı cedid mücebince fakîr mukmilinden ednâ i'tibâriyle bir zer-i mahbûb ve vasatî'l-hâl olanlardan evsât i'tibâriyle iki zer-i mahbûb ve zâhiru'l-kînâ-i mükesser olanlardan a'lâ i'tibâriyle dört zer-i mahbûb alınub zer-i mahbûb tedârikinde 'acz ve 'usretî zâhir olanlardan zer-i mahbûb hesâbî üzere a'lâdan onbir gurûş ve evsatından beşbuçuk gurûş ve ednâdan ikibuçuk gurûş bir rubu' olmak üzere ecnâs-ı nukûddan ne güne akçe getürirler ise hâlisü'l-'iyâr ve nâm-ı elvezen olanları râyic oldığı vech üzere müdevvir-i cedid İstanbûl altûnî dörtyüz kırk akçeye zer-i mahbûb ile rencerlî Mısır altûnî üçyüzotuz akçeye Tafralû Mısır altûnî üçyüzonbeş akçeye ve Tafralû sağ pârenin her kırk 'adedî bir gurûş hesâbıyla alınıb cizyelerî bu vechle cibâyet ve tahsîl ve şurût-ı mukirrer-i mezkûreye kemâl-i ihtimâm ve i'tidâl üzere kırâ'at olunub hadd-ı tecâvûz ve te'addî ile sebîl-i sadâkat ve tarîk-i istikâmetden 'udûl idenlerin şer'an müstehak oldukları cezâları terbit oluna ve ehl-i zimmet Keferenin herbirine mîr-i mührî memhûr-ı eşkâ ile birer kâğıd verülüb ve 'amâl-i cizyeye tevzî' eylediği evrâkın a'lasından oniki ve evsâtından dokuz ve ednâsından altı pâre ma'îşet ve bundan mâ'adâ herbir varakdan birer pâre ve her cizye muhâsebecisî ve kâtiblerine ücret-i kitâbet ta'yîn olunmağla müctemi' olan ehl-i mâl cizyeden hîn-i muhâsebede zimmetlerine mahsûb olmak ve memâlik-i mahrûsenin vâkî' evkâf karyelerinde sâkin ehl-i zimmetden selâtîn-i 'azzâm vuzerâ-yı kirâm ve mîr-i mirân ve sâyirlerinin havâs ve ocaklıklarına ve Voyvodalıklara dâhil ve bâ'zı esbâba bina'en defterden ifrâz ve tavattu' olanlar gerek Râhib ve Patrik ve Kissîs ve bir tarîkle ellerinde berât olub tercumanlık ve müsellemlilik ve mu'âfiyet iddi'asında olanlar bi'l-cümle ref' olunmağla mâdâmki iktisâb ve 'amele kâdir olmayub iktisâbdan. mâni' olur zamânda defterât ve kılıç veyâhud ekser 'ammından marîz olmaklık gibi a'zâr-ı sahihasî olmayub sâ'ir ehl-i zimmetden istinsâ olunmayub cümlesinden vech-i şer' üzere tahammûl ve istihkâklarına göre. yed-i vahidden esnâf-ı selâse i'tibâriyle cizyelerî cibâyet ve cizyeye müstehak olmayan sabî ve

zâhiru'l-ğına olmayub pîr-i fâni ve 'amel-i mâlda olub ber-vechle kâr-ı kesb-i iktidâr olmayanlardan hilâf-ı şer'-i şerîf üzere cizye taleb olunmaya ve ehl-i zimmetin ayende ve revende ve vakfa edâya kudretî olanlardan mâ'adâsından mâl-ı cizyeyî dört taksît ile cem' ve tahsîl eyleyüb Cizyedârlar dahî taksît-i şurûtî üzere vakt-i zamânla cizye-i 'âmireden teslim eylemeden ve mâl-ı cizye nasben ve ictihâd-ı icâblarından vâridât-ı şer'îyyeden ve ehl-i zimmet sukût-ı cizyeyî müstelzim olur 'özürden sâlim iken zân ve safârâna müstehak oldukları cizyelerin vermen için bu vech-i 'özür ibrâdan ictirâ veyâhud bir tarîk ile ebâ ve berîrde ihtifâ yâhud a'lâya müstehak iken evsât ve evsata müstehak iken ednâ cizyesin vermeğe tasaddî iden olur ise cizye-i şer'îyyelerin imtinâ' eyledikleriçün ol makûlelerin rakabesi üzereine mazrûye olan cizyeleri iletдикden sonra şer'an 'ikâb ile icâb eden cezâları tertib ola ve ahâli-yi vilâyetden ba'zı zi kudret kimesnelerin bâğ ve bâğçe ve çiftlik ve değirmân ve mandıralarında çobân ve ter oğlânî nâmiyle ve sâyire-i hâne ile ehl-i zimmetî istishâb ve cizyelerin virdirmeyüb bugüne harekete cesâret edenler bâ'is-i hazelân-ı id olur 'ukûbât-ı şedîde ile mülâkab olacakları muhakkak ve mukarrer bilüb selâmet-i halleriçün kemâl-i intibâh üzere hareket eyleyeler ve Cizyedârlar birbirlerinin mükâta'alarına dâhil olmayan re'âyâya hîle ile hufyete evrâk gönderüb tevzî' olundığı şer'an sâbit oldukda verdiği kâğıtlar gîrû kendüye red ve akçesi bi't-tamâm tahsîl ve ehl-i Cizyedârına teslim ve tahammüllerine göre evrâkları mukâyesesine dâhil oldukları Cizyedâr tarafından verdirölüb ber-vechle te'allül ve muhâlefet etdirilmeye ve ba'zı re'âyâ sâkin olduğu kasaba ve Kazâsında mün'im ve metmûl a'lâ veyâhud evsata tahammül iken a'lâ ve evsat cizyesine vermemek için civârlarında vâki' ahir kazâ Cizyedârlarından hîle ile evsat veyahud ednâ kâğıdı alüb mîriye ğadr etmek ihtimâllerî olur ise evvel asılların ahâlisî beyinde mülk ve emlâkine nazar olunub esnâf-ı selâsenin kankî (hangi) sınıfın ğayd ve i'tibâr olunur ise vech-i şer'î üzere istihkâklarına göre evrâkları verilüb lakin bu bahâne ile re'âyâ fukârâsına ğadr ve tecâvüz eylemeyeler ve herbir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyeleri cibâyet olunmak muktezi iken ba'zı mahallât ve kazânın Kocabâşları kendü cizyeler.....[dâr yedinden evrâkları verilüb] cizyeleri cibâyet oluna tahfîf için tobdan evrâk alıb re'âyâya istihkâklarına göre tevzî' olunmayub mâlî herneise neseblerinde hesâb ve hilâf-ı şer'-i şerîf 'alâ elviye tevzî' olundığı sem'-i hümâyuna ilkâ olunmağla bu bid'at-ı kerîhe dahî men' olunub herbir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre Cizyedâr yedinden evrâkları verilüb cizyeleri cibâyet oluna hâsıl-ı kelâm hilâf-ı şurût-ı berât bir ferdî hâric kağıtsız kalmâmak üzere herbirine 'alâ vech-i şer'î tahammül ve istihkaklarına göre evrâkları verilüb cizye-i şer'îyyelerine cibâyet eyledikden sonra kasaba ve kazâ üzerlerine tobdan evrâk tarh ve tevzî' eylemekden ğâyetü'l-ğâye ihtirâr ve ictinâb oluna hülâsa-i kelâm şurût-ı berâtta ziyâde bir akçe alındığı veyâhud tobdan evrâk tarh ve tahmîl olundığı haberî alunur ise

bilâ-imhâl bu güne harekete cesâret edenlerin cezâlarî tertîb olındığı mukarrer ve muhakkak bileler ve cibâyetine me'mûr 'âmilleri dahî çâre-i hakdan 'udûl eylemeyüb kemâl-i istikâmet ile hareket ve hilâf-ı şurût-ı berât-ı 'âlişân re'âyâ fukarâsından başka ma'îşet ve zahîre ve kâtibe ve sarâfiye ve kolcî akçesi nâmiyle bir habbe taleb etmeyeler ve kezalik Kuzât ve Nuvâb dahî harc-ı mahkeme nâmiyle re'âyâdan ve 'amel-i cizyeden kalîl ve kesîr min ba'd bir nesne mutâlebe eylemeyeler şöyle ki Kâdılar ve Cizyedârlar celb-i mâl sevdâsiyle re'âyâyâ zulüm ve te'addî ederler ise sirren ve 'alenen tecessüs ve tefehhüs olunub izdiyâd aldıkları zâhir olur ise kayd ve niyet ile asitânem ihzâr ve şer'an mahkeme haklarından gelinüb anâ göre işbu berât-ı 'âlişânımın şurûtî murâât olunub Kâdılar ve Voyvodalar ve Kazâ Zâbitları ve sâ'ir sukkân-ı vilâyet bi'l-ittifâk cizye cibâyetî husûsında Cizyedâra i'ânet ve muhâlefet idenler olur ise haklarından gelmek üzere rûsm ve resimleri ile derse'âdetime 'arz ve i'lâm eyleyeler ve herbir neferin cizye mâlîni edâ eylediği ma'lûm olmak için Cizyedârlar başka deefter tûtûb kasabada olanları mahallesiyile ve kazâda olanları karyesiyile ve murûr ve 'ubûr edenleri sîmâ ve resimleriyle 'ale'l-esâmî defter ve cizye muhâsebesî kalemine teslim eylemek üzere der-devletmedâr götüreler ve Cizyedârlar me'mûr olduğu Kazâ ve Nevâyiye tevzî' eylediği evrâkî min ba'd kolcılar mühürlemeyüb eşkâlsiz kağıt vermeyüb hîn-i iktizâda def '-ı istibâh için tatbîk olındıkda mutâbîk olmak üzere cizye kalemine hıfz olunan mühürleriyle mühürleyeler ve işbu berât-ı 'âlişânımda ta'yîn ve tasrîh olunan şurût ve kubûrın tenfîz ve icrâsına herbirleri gereği gibi ihtimâm-ı tâm eyleyüb hilâfiyle vaz' ve hareketden bekâyet ictirâr ve ictinâb eyleyelr şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılarlar. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittî ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 172 S. 125

Cizyeye müte'allık emirdir.

Mefâhıru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l- kelâm Adana ve tevâbi'inde vâkî Kazâların Kâdılarî zîde fazluhum tevki'u refi'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lûm olaki binyüzaltmışdokuz senesine mahsûben Adana ve tevâbi'î cizyesinî cibâyetine me'mûr kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân zîde mecdehu divân-ı hümâyunuma 'arzuhal edüb bundan akdem seneyn-i sâbıkalarda cizye-i merkûm cibâyetine me'mûr olanlar ve dilediği gibi tahsîl ve mâl-ı mîrîsî çıkdıktan sonra mübâlig-ı zâhire hâsıl idgeldiklerinde bir ferdî hâric ve kâ'idsız kalmamak şartıyla tahammül ve istihkâklarına göre evrâklarını verilüb cizyeleri mâla-yı berât-ı 'âlişân şurûtî mucebince tahsîlinde müsâhama ve nemikdâr evrâk verir ise verdiği evrâkın ekserî ednâ olmak

üzere hayr edüb Kazâ ve Kasabalarda sâkin re'âyânın Kocabâşları defteri mücebince evrâk alûb ve Cizyedârân dahî ziyâde tahsîl eylediği akçeyî tevzi'a-yı evrâkdan olan müsâmahasına nakz idegelüb lakin bu sene-i mübâreke cizyeler berât-ı şurûtî üzere tahmîl olunmak üzere olmağla Cizyedârlar dahî re'âyâyî gereği gibi tasîl ve bir ferdî hâric ve kâ'idsiz kılmamak şartıyla tahammül ve istihkâklarına göre evrâkların tevzi' eylemesi iktizâ ve ehl-i zimmet re'âyânın kefare-i cizyeden ityân ve mâl ve hâblarının ? selâmetî istihkâklarına göre cizye-i şer'iyyelerin edâ eylemelerine tevfik etmekle Kasaba ve Kazâda sâkin ve mütemekkin ve murûr ve 'ubûr eden ehl-i zimmetin seneyn-i sâbıkalarda hayr üzere olub yedinde bulunan evrâka i'tibâr olunmayub bir ferdî hâric ve kâ'idsiz kâlmayub ve bir neferî ketm ve ezâ olunmamak şartıyla gereği gibi tefehhus olunarak tahammül ve istihkâklarına göre evrâkları tevzi' ve şöyle ki Kasaba veyâhud bir Karyede olan re'âyâ'nın mecmû'î a'lâyâ müstehak ise a'lâ ve evsata müstehak ise evsat ve ednâya müstehak ise ednâ verilüb. ke'l-evvel mukâyese-i vechle onda bir a'lâ ve bir ednâ ve sekiz evsat alıruz deyü kimesneye te'allül ve muhâlefet etdirilmeyüb ba'zı ahâli-yi Vilâyetde zî kudret kimesne re'âyâyı istihâb ve cizyelerin vech-i meşrûh üzere tahsiline mâni' olurlar ise haklarından gelinüb umûr cizyeye kimesneye dahl ve te'arruz etdirilmeyüb hulâsa-i kelâm ehl-i zimmet siyâk-ı vech üzere cizyelerin edâ etmeyüb veyâhud kendüyî ihnâ ile evrâksız olanların sez'â lâzım gelen cizyeleri tertîb ve mâl-ı cizyeden harc-ı mahkeme nâmî ve sâyir bahâne ile kalîl ve kesîr bir akçe talep etdirilmeyüb hulâf-ı şurûta berât-ı 'âlîşân kimesneye te'addî ve tecâvûz etdirmemek bâbında emr-i şerîfîm ricâ eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfûz olan harâc muhâsebesî defterlerine nazar olundıkda kalem-i mezbûre tâbî her belde ve karyede sâkin ve mevcûd yerlû ve yabancî ve murûr ve 'ubûr iden ehl-i zimmet Kefere Yehud ve Erâmine-i 'Acem tâ'ifeleri ve umûr ve murâhuk hükmüne dâhil olub şer'an cizyeye müstehak olan 'adamları gereği gibi takyid ve ihtimâm ile tefehhus olunub bir fedî hâric kâ'idsiz kâlmâmak şartıyla vech-i şer'î üzere ahâlisî yedinde esnâf-ı selâsenin kankı (hangi) sınıfından 'aded ve i'tiyâr olunur ise fakîr-i mukmilenin ednâ ve evsatu'l-hâl olanlarına zâhiru'l-fenâ mükesser olanlarına a'lâ olmak 'ale'l-veres evrâkları verilüb cizyeleri mâlî cânib-i mîrîçün cem' ve tahsîl olunmak ve mâl-ı cizye nasben ve ictihâden icâb eden vâridâd-ı şer'iyyeden olub ehl-i zimmet sukût-ı cizyeyî müstelzim olduğundan nâm-ı zel ve sığâr ile müstehak oldukları cizyeleri virmemek için buveche ğadr-ı ibrâdan ictirâ veyâhud ber- tarîkiyle ibrâ ve bir yerde ihkâ veyâhud a'lâyâ müstehak iken evsat ve evsata müstehak iken ednâ cizyesi virmeye tasdik ider olur ise cizye-i şer'iyyelerinden imtinâ eylediklerinde ol makûlelerin gerek ric'asî üzerine mazrûye olan cizyeleri aldıktan sonra eşedd-i 'ikâb ile icâb eden cezâları tertib oluna ve ahâli-yi vilâyetde ba'zı zî kudret kimesnelerin bâğ ve bâğçe ve çiftlik ve değirmân mandıralarında çobân ve ter oğlanî ve sâyir bahâne ile ehl-i zimmetî istishâb ve cizye

verdirmeyüb bu güne harekete cesâret edenler bâ'is hazelân-ı cbed olur hukûbât-ı şedîde ile mu'âneb olacaklarî mukarrer ve muhakkak bilüb selâmet-i hâllerîçün kemâl-i intibâh üzere hareket eyleyeler ve 'amâl-i cizyeden Kâdî ve Nuvâb harc-ı mahkeme nâmiyle kalîl ve kesîr min ba'd nesne mutâlebe eylemeyeler ve berât-ı 'âlişânımın şurûtî murâ'âs olunub Kâdîlar ve Voyvodalar ve sâ'ir sükkân-ı vilâyet bi'l-ittifâk cizye-i hakânî husûsında cizyedârlara i'ânet ve muhâlefet iderî olur ise haklarından gelinmek üzere isim ve rûsûmleriyle derse'âdetime 'arz eyleyeler ve herbir neferin cizye mâlinî edâ eylediği ma'lûm olmak için Cizyedârlar başka defter tutüb Kasabada olanlar mahallesiyile ve murûr ve 'ubûr idenleri isim ve rûsmiyle 'ale'l-esâmî defter eyleyeler deyü şurût-ı müfîd oldığı derkenâr olundıkda imdî şurûtî mücebince 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vârdıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel edüb dahî Cizyedârların ilhâd-ı yedinde olan berât-ı 'âlişânım.mücebince cizyeleri mâlların edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şurût berât-ı 'âlişân ziyâde mutâlebesiyile re'âyâ fukarâsını rencide ve te'addî itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmî'l-hâmis min cemâziye'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 173 S. 127

Erbâb-ı tımârın sıbyânî cebeliyesi emri.

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdeni'l-fezâ'il ve'l-keâm Adana Eyâletinde vâkî Kazâların Kâdîları zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsîl ve'l-akrân Adana Cizyedârî es-Seyyid 'Ömer ve Eyâlet-i mezkûr Alây Begleri ve Çerîbaşları zîde kadruhum tevkrî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lûm ola ki ze'âmet ve erbâb-ı tımârın sıbyân ve mütekâ'üdenin onsekiz buçuk ve bir rubu' neferâtî ve Tarsûs Sancağının dokuz neferleri ve İçil Sancağının onyedî neferleri ve 'Alâyiye Sancağının üç neferleri ki zikr olunan Sancakların mecmû'î kırkyedi buçuk ve bir rubu' neferleri olub beher neferinden kırkar gurûşdan binyüzaltmışsekiz senesine mahsûben iktizâ eden bindokuzyüzon gurûş mâl bedeliyeleri senki Cizyedâr-ı mûmâ ileyhasın ma'rifetinle tahsîl olunmak fermânım olub ber-vech-i meşrûh üzere 'uhdene kayd olunmağla imdî işbu emr-i şerîf-i 'âlişânımla hazine-i 'âmiremden ihrâc ve îrsâl olunan memhûr ve mumzî defter mücibince binyüzaltmışsekiz senesine mahsûben ve ze'âmet ve erbâb-ı tımârın sıbyân ve mütekâ'üdenin üzerlerine edâsî lâzım gelen ol-mikdâr mâl bedeliyeleri kendülerinden ve kendüleri mevcûd olmadıkları hâlde ze'âmet ve tımârlarınî zabt eden Voyvoda ve Subâşılardan ve onlar dahî mevcûd olmadıkları sûrette karyeleri mahsûllerinden za'âmet ve erbâb-ı tımâra 'â'id olan a'sâr-ı şer'iyyelerinden ma'rifet-i şer'le mîriçün cem' ve tahsîl ve hazine-i 'âmirem ve sebt-i tahrîr-i

ahkâmî ile havâle olunan mahallere edâ ve teslim eylemende mezîd-i ihtimâm ve dikkat eyleyesin sizki Hâslar ve Alâýbegleri ve Çeribaşlırsız fermânım oldığı üzere Eyâlet-i mezkûrede vâkı' ze'âmet ve erbâb-ı tımârın sıbyân ve mütেকâ'üdenin binyüzaltmışsekiz senesine mahsûben üzerlerine edâsî lâzım gelen beher neferinden kırkar gurûşdan ol-mikdâr cebelû bedeliyeleri akçesi Cizyedâr-ı mûmâ ileyh ma'rifetiyle mîriçün yerlülerinden cem' ve tahsîl ve ahz ve kabz etdirülüb muğâyir emr-i 'âlişânım vaz' ve hareketde beğâyet ısdâr ve ictinâb eyleysiz deyü binyüzaltmışsekiz senesini saferinin onüçüncü günü emr-i şerif verildiği bâş muhâsebeden derkenâr olmağla imdî derkenâr mücebine tahrîr olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edüb dahî sene-i mezbûra masûb olmak üzere Eyâlet-i mezkûrede vâkı' ze'âmet ve erbâb-ı tımârın sıbyân ve mütেকâ'üdenin üzerlerine edâsî lâzım gelen beher neferden kırkâr gurûşdan ol-mikdâr cebelû bedeliyesî akçesi yerlû yerinden mîriçün cem' ve tahsîl etdirülüb muğâyir emr-i 'âlişân kimesneye vaz' ve hareket etdirmeyesiz şöyle bile 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-sânî ve'-ı'şrîn cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 174 S. 128

Sûret-i hümayundur ki mahallinde 'aynıyla nakl olunmuştur.

Dustûrûn-ı mükerreremûn müşîrûn-i mufahhâmûn nizâmû'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeħhidu bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşîrûn-ı erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfün bi-sunûf-ı 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Anadolî ve Karaman ve Sivâs ve Haleb ve Rakka ve Erzurum ve Diyârbekir ve İdin ve İçil Vâlîleri vüzerâ-yı 'azzâmım edâmallahu te'âla iclâlehum ve 'azamu'l-ümerâ'î'l-kirâm efâhimu'l-küberâ'î'l-fehhâm ülü'l-kadr ve'l-ihtirâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmû'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Mar'âş Beğlerbeğisi ve Kayseriyye ve Ankara Sancâkları Mutasarrıfları dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn ula-yı velâti'l-muvahhidîn ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'û i'lâmu's-şerife ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbiyâ'i ve'l-murselini'l-muhtassûn bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Malâtıya ve Yeniil ve Türkmân-ı Haleb ve tevâbi'î Kâdîlârının. perâkende re'âyâsı bulunân mahallerin Kâdîlârî mevâlî-yi kirâm zîde fazluhum ve mefâhiru'l-kudâd ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Yeniil ve re'âyâ-yı mezkûr bulunan mahallerin Kâdîlârî ve Nâ'ibleri zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâcid ve'l-a'yân Yeniil ve Tokât ve Kankırı (Çankırı) Voyvodaları zîde mecdehum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Silifke ve Nevşehir ve Saruhan ve ve Mutesellimlerî Voyvoda ve Kethudaları ve Yeniçeri Serdârları ve A'yân-ı Vilâyet ve

İşerleri zîde karuhum tevki'ü refi'ü hümâyûn vâsıl oluncak ma'lum olaki Üsküdârda vâki' merhûm ve mefkûrlehâ 'atik Vâlide Sultân tâbet serâhâ evkâfından olan Yenîl ve Türkmân-ı Haleb ve tevâbi'i hâsları ve re'âyâları mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min külli'l-vucûh sersebit olub Voyvodalarından ğayrî serfurûr-ı ğıll ve te'arruz eylememek için mukaddemâ hatt-ı hümâyûn ile ma'nûn sersebit nâme-i hümâyûn sâdır ve mazmûnında vakfın ibâ'an cer defterde mukayyed ra'yyet ve ra'aiyyetî oğullarından olanlar bivech-i sibâh ve Yeniçerîlik Ağâsında olmamak üzere tasrîh olunduğı mukayyed olub velhâsıl mezbûr re'âyâları tekâlif-i 'örefiyye ve şâkkadan mu'âf ve müsellemler iken hâsıl-ı mezbûre tâbi' mâbeyni't-temrîn Adana sancağında Yüreğir Kazâsında sâkin Kuzî Gözlî ve Değîrân-ı Cenberî oğlu 'Osmân ve Çiğdemli ve Kozan ve Menteş ve Haymelü Benâm diğerk Bektâş ve Cum'alı 'Osmân Benâm-ı diğerk Seyfullah ve Gürdilü ve cemelü ? 'Ömer oğlu Kazık İbrahim Kethudâ ve Katmalü ve Gencelü biyâdî ve hass-ı mezbûra tâbi' Ekinciyan mukâta'asî aklâmından Câ'iz'ânîlû ? Can Ahmed oğlu ve Sarî 'Ömerlû ve Bâlcaylû Kışlâkciyan nâm cemâ'atler ile hass-ı mezbûre tâbi' Şâm ve Tırâblussâm ve 'Ayıntâb ve Haleb ve Mar'aş ve Tarsûs ve Tokâd ve İdin ve sâ'ir sancâklarda ve Rum ilinde sâkin cemâ'at ve re'âyâları seferler takrîn ile bir kaç seneden berû vârid olan evâmir-i 'aliyyede mu'af ve ğayr-i mu'af tekâlîfe dâhillerdir deyü tekâlîfe-i 'örfiye ve şâ'ika-i imdâd-ı hazeriye ve seferiye mutâlebesî ve mekâri-yi vech-i iştirâsî teklîfi ile tazyîk olunduklarından herbirî 'aşiretlerini terk ve vârub âhir Kasaba ve Kazâ ve.mümeKKin olduklarından mâl-ı hâssın tahsîlinde 'usret çekilüb ve hass-ı mezbûrın mâlî vâkife müşârun ileyhın câmi'-i şerîf ve 'imâret-i 'âmire ve dâru'-ş-şifâyede-i ma'mûreleri masârîfi ile her beyne's-şerîfeyn ve heybeb-i ? hümâyûn akçesine merbût iken bu misüllü perîşânlıkları giderek bi'l-küllîye mâl-ı vakfın ta'tiline bâdî olmağla hâss-ı mezbûre re'âyâlarının bulundukları mahallerde kadîm-i 'aşiretleri derûnına nakl ve bu sükkâneliğün bundan akdem müşîdir evâmir-i 'âliyye sâdır olmuşken herbirî birer a'yân ve müteğallibe-i asitânedan ba'zıları dahî Vâlilere levnedâd olub ve ba'zıları Yeniçeri ve Sipâhî ve Tobçî ve Cebecî ve sâyir 'askerîlerin iddi'â ve ba'zıları dahî bizler ehl-i san'at olduk on seneden mütecâviz mümeKKinleriz deyü te'allül ve ba'zıları dahî hilâf-ı vaz'-ı senâdat iddi'â ve bu vechle mâl-ı harmiyenin edâdan nükûl ve ibâ etmeleriyle şerefsudûr olan evâmir-i 'aliyyenin icrâsı imkânda olmayub ve tahsîs-i mukâta'a-i merkûmenin mücessem ve hâsıllar 'işâyirinden Adana şerkipâre-i parâkendesinden Çiğdemli ve Karagündüzlü cemâ'atinin senevî hâsılları onbeşbin gurûşa bâliğ iken el-yevm parâkende olmaları hasebiyle ancak ikibinbeşyüz gurûş mikdârî hasılları olub bu siyâk üzere evkâf-ı mezbûre mukâta'aları parâkende olunmak bu hâlet-i sâ'ir re'âyâ ya dahî sâ'irî ve bi'l-küllîye parâkende olmalarına bârî olmağla hâss-ı mezbûre re'âyâsının nizâm hasları ve beher sene harem-i şerîfe akçesini mazbût olan emvâlin tahsîli ile haremiyenin

def-i hizmetlerini fukarâ üzerlerinden vucûh-ı mezâlimin indifâgî ehemmi-i umûr-ı devlet-i 'aliyyeden olduğına binâ'en bu makûle hâss-ı mezbûrın.deFTERde mukayyed ra'îyyet ve ra'îyyetî oğullarından kadîmi-yi cemâ'at ve 'aşiretlerini terk edüb varub âhar Kasaba ve Kazâ ve çiftliklerde mümekkin olan re'âyâ-yı mîr-i 'aşiretleri ve cemâ'at ihtiyârları ve Kethudâ Emirî ve işbu emr-i şerîfimle bu husûsa mahsûsen Mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhu ma'rifetle bulundukları yerlerden kaldırılıb kadîm-i cemâ'atleri derûnuna nakl ve iskân eylemek murâd eyledikte Vâliler ve Mütessellimler ve Yeniçeri Serdârları ve sâ'ir askerî Zâbitları ve A'yân-ı Vilâyet ve çiftlik eshâbî sâhib çıkmayub ve re'âyâ dahî tecmi ile bizim defterimizde ismimiz bukadar deyü mukâta'ât Voyvodalarınî hilâf-ı kânûn def ve men' râ'îyyesiyle iskândan ebâ ve nükûl eylemeyüb ve sahîh memhûrlar bi'l-fi'l sefere eşir ? Yeniçeri ve sahîh Kûloğlı ve sâ'ir askerî mekûlesinden olmayan re'âyâ tâyifesini Yeniçeri ve sâ'ir askerlik iddi'âsıyla ve sahîhi'n-neseb sîrât-ı kirâmdan olduklarına İstanbul fukahâsından yedlerinde mâ'mûl bir temessük ve hüccetleri dahî olmayanlar siyâret da'vâsıyla bir dürlü te'allül eylemeyüb ve çiftlik ortakcısıdır deyü takriz ederler ise cümlesinin iddi'aları ber-vechle işgâ olunmayub ve re'âyâ-yı vakf-ı şerîf hâlâ oturdıkları yerlerden müdâmeke ? hâne-i 'avârıza kayd olmayalar ve bizler sâkin olalı onbeş-yirmi sene ve dahî ziyâde mürûr eyledi deyü zamân iğtibârıyla kat'an ğalet ve bahâne etdirilmeyüb mukaddem ve mu'ahhar târihiyle emri ibrâz ederler ise dahî 'amel ve i'tibâr olunmayub Mübâşir-i mûmâ ileyh ve mîr 'aşiretleri ve cemâ'at Kethudâları ve İhtiyârları ma'rifetiyle 'alâ eyyi hâl her vefkî mahallerde bulunurlar ise kâldırılıb kadîmi-yi cemâ'atleri derûnuna bilâ te'allül nakl ve iskân etdirilüb bu bâbda bir ferd 'inâd ve muhâlefet etdirilmeyüb ve hass-ı mezbûr re'âyâları imdâd-ı seferiye ve hazeriye ve sâ'ir tekâlif-i 'örfiyye ve şâkadan min küllil vucûh mu'âf ve müslim olmalarıçün mahsûsen hatt-ı hümayun şevket-makrûn ile işbu emr-i şerîf maktûl kılınmağla fîma ba'd üzerlerine edâsî lâzım gelen rûsûm ra'îyyetlerin kânûn-ı defter mücebince Voyvodaları olanlar edâ ve teslim ve cümle umûrlarında Voyvodalarına mürâca'atî takdîm eylediklerinden sonra Haleb ve Erzurum ve Anadolu ve Rakka ve Sis ve Karaman ve Adana ve İdin Vâlileri ve Mar'aş ve Kankın (Çankırı)ve Silifke ve Ankara ve Sarıhân ve sayir Eyâlet ve elviye Mutasarrıfları ve Mütessellimleri adamlarından ve muknîş câniblerinden mu'âf ve ğayr-ı mu'âf ve ihlallerden deyü hâss-ı mezbûr re'âyâsından imdâd-ı seferiye ve hazeriye ve tekâlif-i 'örfiye ve şâkka taleb olunmayub bu vechle hass-ı mezbûrın Voyvodaları ma'rifetiyle gereği gibi nizâmî verilüb hass-ı merkûm re'âyâları kendülerine mahsûs yaylak ve kışlaklarında yaylayub ve kışlayub aharın rûsümlü kışlak ve yaylaklarına bilâ müceb gitmeyüb ve eğer tahsibi'l-iktizâ aharın defter-i cedîd-i hâkâniyede rûsûmî kendüye hâsıl yâzımlı yaylak ve kışlaklarına davârlarıyla çıkûb yaylayüb ve kışlarlar ise oldukunda kânûn üzere

rüsümleriyle sâhib-i 'arza edâ edüb bu siyâk üzere Vâliler ve sâyir chl-i 'örf tâyifesini taraflarından bir kimesne re'âyâ-yı vuku'anın opcıkları ve obaları içine vârmayub ve rüsüm-i yaylak ve kışlak ve hilâf-ı kânun ve merviyet ve sâ'ir bahâne ve 'illet ile bir akçe ve bir celeb taleb ve re'âyâyı vefkî rencide ve remîde eylemeyüb ve mâbeyni't-tehrîn mukâta'asî defter-i cedîd-i hâkânide rüsüm-i hâsıl kayd olmayan kışlağa davârlarıyla çıkûb otundan ve suyundan intifâ edenler kânûn üzere tahammüllerine göre rüsüm-i kışlaklarını Mutasarrıflarına edâ etdikden sonra mugâyir kânûn ziyâde talebiyle ta'ciz olunmayub hass-ı mezbûr re'âyâları her hâlde himâye ve siyânet olunmak ve işbu fermân-ı 'âlişân-ı mazmûn-ı münîfi ile inşallah düstûr'l-'amel tutulmak üzere birer sûretî muhâkemede sicillât-ı deftere kayd ve sebt ve dâ'imâ ifnâz ve icrâsına mübâredet ve hilâfından bekâyet-i itkâ ve mücânebet oluna şöyle ki mugâyir emr-i 'âlişân harekete cesâret eden olur ise isim ve rüsümleriyle der-devletmedâra i'lâm ve bu makûlelerin bilâ emân-ı muhkem haklarından gelineceği herkese işâ'a ve ifhâm ve siz dahî bu husûsın fermân olundığı vechle icrâ ve temşitine ikdâm ve zinhâr ve zinhâr zerre kadar hilâfından itkâ-i tâm olunmak için mukaddemâ emr-i şerîf sâdır olmuşiken şimdî mazmûn emr-i şerîfe muhâlefet-i hareket olunmağla mücebince müceddiden 'amel olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrûnî hass-ı mezbûr Voyvodasî istid'â ve divân-ı hümayunda mahfûz kuyudât-ı ahkâm mürâca'at olundukda elliüç senesini evsât-ı şevvâlinde ber-vech-i meşrûh hatt-ı hümayûn ile mezîn emr-i şerîf verildiği mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mücebince 'amel olunmak bâbında yüzaltmışaltı senesinde hudâvendigâr-ı sâbık merhûm ve.sultân Mahmud hân tâb-ı sirâyet zamânında hatt-ı hümayun ile ma'nûn divân-ı hümayun tarafından verilen emr-i şerîf hazine-i 'amiremde mahfûz haremeyn-i şerifeyn muhâsebesinde mestûr olmağla işbu binyüzaltmışsekiz senesini saferu'l-hayrın yirmisekizinci günî devlet-i iyâl ve sa'âdet-i iclâl-ı birle taht-ı 'âli-cennet-i 'Osmânî üzere cûlûs-ı hümayun. sa'âdet-makrûnım için tecdîdi-yi muktezî olmağla imdî hilâfına emir verilmemiş ise tecdîd olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânın sâdır olmuşdır buyurdum ki hükm-i şerîfimle Mübâşir vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere mukaddemâ verilüb ve hâlâ vârid olan işbu emr-i 'âlişânının mazmûn-ı münîfi birle 'âmil olub hilâfına kat'an rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmîs 'aşar min rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fi 17 min cemâziye'l-ahir sene 1168

Kostantiniyye

B. 175 S. 131**Bâ hatm-i kebîr es-Seyyid el-Hac Mustafa paşa hazretleri.**

Hâlâ medine-i Adana'da sencâde-i neşîn şerî'at-i ğurrâ 'izzetlû faziletlû Efendi hazretleri ve kıdvetü'l-'ulemâ el-mütebahhirîn faziletlû Müftî Efendî zîde 'ilmuhu ve fezâ'il-i desâr-ı Müderrisin-i kirâm Efendiler ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyeri ve Yeniçeri Serdârî vekîlî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerî zîde kadruhum inhâ olunur Eyâlet-i dustûrânemiz dâhilinde vâki' Timûr kapudan yaylağa vârinca 'aşâ'ir ve kabâ'il göçebe tâyifesinden şekâvet-i pişe olanlarınî ted'ib-i ğüstimâl ve tanzîm ve tensîfî bâbında tarafımıza hitâben şerefbağş-sudûr olunan bercelîlî's-şân mücebince tenfîz ve icrâsın rü'yet ve eşkıyâ-yı mezkûrların üzerlerine hareket olunub 'avn-ı 'inâyet bârî ve inkâs-ı siyânet cihândârân ile herbirlerinin bir vefk-i me'mûl-i pâdişâhî husûl-i temşîfî hasbe'l-iktizâ-i cendereden bu havâlilerde meks ve ikâmetimiz lâzime-i hâlden olmağla gerek dâ'ire-i vezîrânemizde ve gerek mu'yinemizde mevcûd olan tavâ'if-i 'askeriyemizin rûzmire iktizâ eden ecnâs-ı zehâyirin tedârikinde ve cesbe-i hassete ordumuza nakl ve tesyirinde Mütessellimimiz olan Ahmed Ağâ'nın 'adem-i ihtimâmî olub idâre-i umûrunda 'aczi berirâr olduğına binâ'en mûmâ ileyh Mehmed (Ahmed) Ağâ'yî Mütessellimlikden 'azl ve yerine ber-umûr dîde vekâr-ı umûrdan bir Mütessellim nasb ve ta'yîn olunmak lâzime-i umûr-ı cesîmeden olmağla hâlâ Adana a'yânında olub Yeniçeri ocağî Hasegilerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Ağâ zîde mecdehu tarafımızdan Mütessellim nasb ve ta'yîn ve ol tarafa irsâl olunmağla imdî sizlerki mûmâ ileyhâsız Ağâ'yı mûmâ ileyhi tarafımızdan Mütessellim bilûb vâki' olan umûre-i bilâd ve husûs-ı 'ibâd ve sâ'ir umûr-ı lâzimesinden rü'yetî ma'rifet-i şer' ve kânûn ile husûl-i pezyirlerine i'ânîyet ve muzâheret birle te'âvvün-i vifâk ve himreyân-ı murâfeât ve emn-i âsâyiş-i re'âyâ ve bir irâde-i mezîd-i ihtimâm-ı dikkat ve tarafımıza 'âyid ve râci' olagelen rusûmât ve mahsûlâtî herne ki mu'tâd vâki' olur ise Mütessellimimiz mûmâ ileyh tarafından ahz ve kabz itdirdesiz ve senki mûmâ ileyh Mehmed Ağâ zîde mecdehu sen dahî umûr ve husûsî şer'-i şerîfe tatbîk ve kibel-i şer'a mürâca'at ve re'âyâ ve berâyâyı himâyet ve siyânet itdirin umûr-ı lâzimende sarf-ı yektet eylemek bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuştur inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve hilâfında tevkî ve mücânebet olunmak deyû.

Fî 21 C sene 168

B. 176 S. 132

Mefâhiru'l-kuzât ve hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Adana Eyâletinde vâki' Kuzât ve Nuvâb zîde fazluhum tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lûm olaki hâlâ Adana Vâlisî düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem Şehsuvârzâde Mustafa Pâşâ edâmallahu

te'âla iclâlehu tarafından Eyâlet-i mezkûreye Mutesellim nasb olunan el-Hac Ahmed nâm kimesnenin zabt-ı rabtî memlekete 'adem-i iktidârî nümâyân olmamağla 'azl ve yerine sâbikan kebân ma'denî emînî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Pir Mehmed zîde kadruhu Mutesellim nasb ve ta'yin olmağla Mutesellimlik mezbûr Mutesellim-i cedîd mûmâ ileyh zabt ve tarafına 'âyid olan ahz ve iktiza itdirilmek için emr-i şerîfim verilmek rızâsına müşârun ileyh Kapû Kethudâsı olub mîr-i ahîr-i küllî olan mefâhiru'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hac Mehmed Sâdik dâme mecdehu 'arzuhâlîleri istid'â-yı 'inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdır buyurdum ki..... vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan emr-i şerîfim mücebince 'amel edüb dahî sizki Mübâşir-i ileyhimsiz Mutesellimliği mezbûr Mutesellim-i cedîd mûmâ ileyhim zabta ve tarafına 'âyid olan ahz ve kabz itdirüb Mutesellimlik umûrına selef-i mezbûrî ve aharî bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirmeyesiz mazmûn emr-i şerîfimle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâ'il-i saferu'l-hayr sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Fi 7 min saferu'l-hayr sene 168

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 177 S. 132

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Adana Eyâletinde vâkî Kuzât ve Nuvâb zîde fazluhu tevki'ü refi'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lum olaki istihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ mîr-i ahîr-ı evvelim olan el-Hac Mehmed Salih dâme mecdehu sende-i se'âdetime 'arzuhâl edüb Adana Eyâletî altmışyedî senesinî cemâziye'l-ahiresinin yirmisekizinci gününde emîru'l-ümerâî'l-kirâm Rüşvânzâde Süleyman dâme ikbâlehuye ve ba'dehu işbu binyüzaltmışsekiz senesi muharreminin onüçüncü gününde mûmâ ileyhin Kapû Kethudâsı oldığı düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmu'l-'âlem vezîrim Şehsuvârzâde Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehuye tevcih olundığı divân-ı hümayunumda mahfûz olan Eyâlet ve Elviye defterlerinden ihrâc ve Eyâlet-i mezbûrede vâkî Kazâlardan senede iki taksit ile ve Vâlilere tertîb ve ta'yîn olunan hazeriyeden altmışsekiz senesine mahsûben vezîrim müşârun ileyhin tahvîlî tarihine koşub kıstu'l-yevm hisâbî üzere hissesine isâbet idenî selefî mîr-i mîrân mûmâ ileyh Rüşvânzâde Süleymân dâme ikbâlehunun Mutesellimî muğâyir-i şurût ahz ve kabz eyledüğün bildirib hazeriyeye-i şurûtiyye mücebince mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb sene-i mezbûre mahsûben mu'in olan hazeriyeye ve 'â'idât-ı sâyireden vezîr-i müşârun ileyhin tahvîlî târihine koşub kıstu'l-yevm hisâbî üzere hissesine isâbet edeni selefî mîr-i mîrân mûmâ ileyhin Mutesellimî merkûmeden tahsîl ve vezîr-i müşârun ileyh tarafından ahz ve kabz. olunan hakziyet-

i hâl 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını istihâm ve tertîb defterlerî görüldükde Adana Eyâletinde kıyâs ile inhâdan Eyâlet Mutasarrıfıçün senede iki taksît ile onüçbinbeşyüz gurûş imdâd ile bin nefer taslî hazeriyede re's sene ğurre-i muharrem i'tibâr olunmağla. baş tevcihî tarihinden kıstu'l-yevm hesâbî üzere hisselerine isâbet edenî ahz ve kabz eylemerî şurût-ı hazeriyeden olduğı dahî divân-ı hümâyunumda kaleminden ihrâc olunmağla bu sûretde hazeriyede re's sene-i ğurre-i muharrem i'tibâr olunduğına göre tevcih târihlerî muktezâsî üzere altmışsekiz senesi hazeriyesinin taksît olandan oniki günlüğü selef-i mîr-i mîrân mûmâ ileyhî ve mâ'adâsî vezîrim müşârun ileyhî tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesâbî üzere hissesine icâb ve iktizâ itmekle şurûtî mücebince mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb sene-i mezbûre hazeriyesinden mîr-i mîrân mûmâ ileyhî tahvîlî târihine düşen oniki günlüğü selefinden mâ'adâ vezîrim müşârun ileyhî tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesâbî üzere hissesine isâbet edenî selefîyyenin Mütesellimî ahz ve kabz etmiş ise eden veyahûd ve ahâlî zimmetinde kâlmış ise bir senede ahâlî ve re'âyâdan mükerrer hazerîye alınmağdan tehâşî olunarak tevcih edenlerden [tahsîl]-i şurût mücebince emr-i şerîfim tahrîrî bâbında iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l re'su'l-küttâbım olan el-Hac 'Abdî dâme mecduhu i'lâm etmeğın i'lâmî mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükmi-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emir üzere 'amel dahî mûmâ ileyhî i'lâmî mücebince ber-vech-i muharrem re's sene-i ğurre-i muharreme i'tibâr olunduğına göre tevcih târihleri muktezâsınca altmışsekiz senesini hazeriyesinin taksît olandan ancak oniki günlüğü selefî mîr-i mîrân mûmâ ileyhî mâ'adâsî vezîr-i müşârun ileyhî tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesâbî üzere hissesine icâb ve iktizâ itmekle şurût mücebince mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb sene-i mezbûre hazeriyesinden mîr-i mîrân mûmâ ileyhî tahvîlî târihine düşüb oniki günlük hazeriyeden mâ'adâ vezîrim müşârun ileyhî tahvîlî târihine düşüb kıstu'l-yevm hesâbî üzere hissesine isâbet eden selefî mîr-i mîrân mûmâ ileyhî Mütesellimî ahz ve kabz itmiş ise veyahud ahâlî zimmetinde kâlmış ise bir senede ahâlî ve re'âyâdan mükerrer hazerîye alınmakdan tehâşî olunarak tevcih edenlerden tahsîl ve vezîr-i müşârun ileyhî tarafından kabza me'mûre ahz ve kabz edüb mazmûn emr-i şerîfimle 'âmil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıtı şehr-i saferu'l-hayr li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantınıyye'l

Mahrûse

B. 178 S. 133

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân Adana Mutesellimî zîde mecdehu tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lûm olaki edâ-yı farîza hüccâc-ı şerîfinde bu def'a 'avdet üzere olan hüccâc-ı müslimîn ve sikâbaşılar sürre emînin kemâl-i emn-i bâl ve refâh-ı hâl ile imrârları akzâ-yı merâm-ı mülükâne eylediği cenderuz mukaddem sikâ ve sâ'ir iktizâ edenlere başka başka emr-i şerîfim eğerce tenbih-i ekîd olmuş idî ancak husûs-ı mezbûrede ezmân-ı sâbıkadan ezîd bu sene-i mübârekede ihtimâm ve dikkat emr-i hümâyunum olunmağın te'kîden ve ihtimâmen mahsûsen işbu emr-i şerîfim dahî isdâr ve 'amel ve hareket.mûmâ ileyhimin mezd-i emn ve selâmet ile murûrları muktezî.

Fi 21 C sene 1168

B. 179 S. 134

Bâ'is tezkire budur ki

İşbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb olmak üzere Adana Eyâletî imdâd-ı hazeriyesî mâlından bundan akdem Eyâlet-i mezkûre Mutasarrıfî Rüşvânzâde devletlû Süleyman Pâşâ Efendimizin sarf-ı 'âlilerine bâ'is emr-i 'âlî icâb iden oniki günlük bi-hesâb yevmi'l-kıst yalnız dört yüzelli gurûş kabzına me'mûriyetim hasebiyle şehir vekîlî Seyyid Huseyin Çelebî yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eylediğimi müş'ir işbu tahvîl ihtâ olundî hurrîre fi şehir-i rebî'u'l-ahir sene 1168

Mehmed Battâl Mutesellim-i

Eyâlet-i Adana-i sâbık

B. 180 S. 134

Mâl-ı hazeriye Sancâğ-ı Adana

gurûş

2890

Yalnız ikibinsekizyüzdoksan gurûşdır.

Vech-i meşrûh üzere işbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb Adana sancağının mu'în olan imdâd-ı hazeriyesî tahsîline bâ-fermân-ı 'âlî me'mûr olduğum hasebiyle bâlâda zâkr olunan meblağ-ı mezbûr ikibinsekizyüzdoksan gurûş sene-i mezkûr hazeriyesinin taksît-i evvelisî olmak üzere şehir vekîlî Seyyid Hüseyin Çelebî yediden tamâmen ahz ve kabz etmeğın olundığını şa'ir işbu tahvîl verildi.

Fi 25 C sene 168

Mehmed Battâl Mutesellim-i

Eyâlet-i Adana-i sâbık

B. 181 S. 134

Kazâ-i Sarıçâm-ı hazeriye

gurûş

45

Yalnız kırbeş gurûşdır.

Sarıçâm kazâsî hazeriyesinden Ahmed Çelebî karyesinden olmak üzere yalnız kırkbeş gurûş şehir vekîlî yedîyle tarafımıza teslim olunmuştur.

Fi 19 C sene 168

*Mehmed Battâl Mütessellim-i**Eyâlet-i Adana-i sâbık***B. 182 S. 134**

Hâlâ medine-i Adana'da sencâde-i neşyîn şerî'at-i ğurrâ izzetlû faziletlû Efendî hazretleri ve kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Mütessellimimiz izzetlû Hâsegî Mehmed Ağâ zîde mecdehu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân A'yân-ı Vilâyet ve İşerleri zîde kadruhum inhâ olunur ki bu def'a bâ-fermân-ı âli Eyâletimiz dâhilinde olan 'aşâ'ir ve kabâil ve göçebe tâyifesinden şekâvet-i pîşe olanların te'dîb koşmâları ve tanzîm ve tensîfi için üzerlerine hareket olunub 'avn-ı inâyet bârfi ve yemn-i ikbâl-i hazret-i cihândârî ile temşît-i husûline rû'yet ve mubâderet olunmağla mukyîtimizde mevcûd olan tavâ'if-i askeriye ile vâki olan hizmetde bez-i vücûd eylemek için derûn-ı Adana'da olan Piyâde civârında olan fukarâtdan müceddiden bin nefer-i müslih ve müretteb tüfenkendâz Piyâde tedârik ve üzerlerine a'mâl-i askere kâdar bir mu'temed-i 'aliyye mucerrebu'l-etvâr bir kimesne ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetle intihâb edüb Başbuğ nasb ve ta'yîn ve iki gün zarfında tekmîlen tamâmen tarafımıza irsâl ve îsâl herbiriniz vakt-i tâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm eyleyüb evkât-ı sâ'ireye kıyâs ile imhâl ve tekâsil olunmamak bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuştur inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere müceddiden bin nefer-i müslih ve mürettib tüfenkendâz Piyâde ve Süvârî ve Tayyârân ve cümle ma'rifetle üzerlerine mu'teber-i ve 'aliyye amâl-i asker-i kâdir-i kimesne Başbuğ ta'yîn ve 'acâlete tarafımıza irsâl ve tesyîr eyleyüb müceb buyruldî ile âmil hilâfından tevkî ve mücânebet olunmak deyû.

Fi 21 C sene 168

Kayd fî 22 cemâziye'l-ahir sene 168

B. 183 S. 135

Medine-i Adana mahallâtından Kayâlîbâğ mahallesinde vâki' eshâb-ı hayrâtından Veli Halife nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği Mescid-i şerifede yevmî nim akçe vazife ile İmâm olan Halil fevt olub yerî hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkanî el-Hac Ahmed Halife her vechle lâıyk ve mustehak olmağla müteveffâ-yı mezbûrın mahlûlinden tevcîh olunub yedine berât-ı şerif-i 'âlişânım verilmek bâbında Kâdisî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayunı verdim ve buyurdum ki merkûm el-Hac Ahmed Halife vârub zıkr olunan Mescid-i şerifede müteveffâ-yı mezbûrın yerine İmâm olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî nim akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vâkıfenin rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahar ve ferd mâni' ve mezâhim olmayub aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâ'il-i rebî'u'l-evvel li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantınıyye

B. 184 S. 135

Adana muzâfâtından Dindârî Kazâsına tâbî' Hâcılı Berâklı Nâhiyesinde vâki' halkına hân vakfî eriklî ve sofû.....nâm mezra'alarda Zâviyedâr olan 'Osmân Halife kendî hüsn-i rızâsiyle erbâbından işbu râfî'u tevkî'u refî'u hümayun Şehriyârî Şeyh Seyyid Mehmede fâriğ ve kasr-ı yed ve yedinde olan berâtınî verüb mezbûr her vechile lâıyk ve mahâl ve müstehak olmağla mezbûrın kasr-ı yedinden tevcîh olunub yedine berât-ı şerifem verilmek bâbında Kâdisî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğın mücebince mezbûra ber-vech-i muharrer sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı 'izzetmakrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr es-Seyyid Şeyh Mehmed vârub zıkr olunan mezra'aların fâriğ-i mezbûr yerine Zâviyedârî olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra hâsıl olan 'aşar mahsûline mutasarrıf olub vâkıfenin rûhî ve devâm-ı 'ömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere bu bâbda taraf-ı ahardan bir ferd dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i rebî'u'l-ahir li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantınıyye

B. 185 S. 136**Bâ hatm-i kebîr buyruldu-yı Vâli-yi Adana.**

Hâlâ medine-i Adana'da sencâde-i neşyîn şer'at gurrâ izzetlû faziletlû Efendî hazretleri zîde fazluhu ve kıdvetu'l-'ulemâ ve'l-mütebahhirîn faziletlû Efendî zîde sulehâ ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyeri ve Yeniçeri Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerleri zîde kadruhum inhâ olunur ki hasbe'l-iktizâ me'mûriyetimiz ile muğırr-ı hükümetimiz olan medine-i Adana'ya 'avdetlerde 'avn-ı 'inâyet hazret-i rabbu'l-'izzet ile yevm-i pençenbi cây-ı hükümetimize iclâs olmayânî mazmûn ve muğırr olmağla islâmımız Adana Vâlileri olan vezir-i 'azam hazerât-ı hîn teşriflerinde ber-mu'tad-ı kadîm ahâlî memleketinden verilegelen üç günlük ta'yinâtımız ser-mû def'aten ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetî ve ta'yîn ve hâkân-ı mübâşir ma'rifetiyle yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve teslim kılâr olunmasına akdem ve gayret olunması bânında divân-ı Adana'dan işbu buyruldu tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuşdur inşallahu te'âla vusûlünde gereği gibi vech-i meşrûh üzere islâmımız Adana Vâlileri olan vüzerâ-yı 'azam karındaşlarımız hazerâtlarına verilegelen üçer günlük mu'tad zahîre kemâ-kân yerlû yerinden tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslimi edüb mücib buyrulduyla 'amel ve hareketden tevkî' ve mücânebet olunmak deyü.

Fi 7 min C sene 1168

B. 186 S. 136**Koyun emri.**

Dustûrûn-ı mükerrremûn müşîrûn-ı mufahhâmûn nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânud-devlete ve'l-ikbâl müşîrû erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûf-ı 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Üsküdârdan Anadolu'nun sağ koliyle Adana'ya vârinca vâkı' olan vezir-i 'izâm edâmallahu te'âla iclâlehum ve e'azimu'l-ümerâ'il-kirâm efâhimu'l-küberâ'il-fehhâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmu'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn evlâ-yı velâdeti'l-muvahhidîn me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'û-i ilâmu's-şerife ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbîya'i ve'l-murselîni'l-muhtassûn bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'in mevâlî-yi meham zîdet fezâ'iluhum ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kuzât ve Nuvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Mutesellimler ve Kethudâlarî ve Yeniçeri Serdârları ve havâs ve evkâf Zâbitları ve ze'âmet ve tımâr Seyyidbaşları ve Bâcedâr ve sâ'ir Zâbitân ve A'yân-ı Vilâyet zîde kadruhum tevkî'u refî'u hümâyun vâsil ma'lum olaki Adana'da ve vilâyet-i Anadolu'da vâkı' Bilâd ve Kasabât ve Kazâda sâkin fukâra-yı

ra'yyet ve sâ'ir erbâb-ı ticâret ve karîz.ve kabâ'il-i ricâlî yerlerinde bulunan ağnâmî furûht için kendü hâhişleriyle peyderpey asitâne-i sa'âdetime getürüb Kasâbbaşılar tarafından ve taraf-ı ahardan ta'arruz ve mudâhale olunmaksızın kendüler furûht ve bâ-husûs mukaddimâ sâdır olan emr-i şerîfimle bi'l-cümle ağnâm getürenler ve bildikleri kimesnelere bilâ firâğ bey' ile intifâ'ı siyâr vucûhile kesb ve kâr eylediklerî cümlelerin ma'lûmu olub el-hâle hazihi yalnız Rum ilî cânibinden gelen ağnâm İstanbulda olan 'ibâdullahı vefâ etmeyüb Anadolu taraflarında zımmi-yi kesret üzere ağnâm tevâridî muktezî olduğundan nâşî mukırr-ı saltanatda sâkin olanların emr-i mu'âşilerinde ârıza ve vucûh-ı zarûret ve ihtiyâcın def' olunması merâm-ı hümayunum olub ve Anadolu câniblerinde gelen ağnâmdan çâşenî tûtulmasını men'-i küllî ile men' olunmağla gemilerde ve mütemer ve mu'âberelerde asitâne-i sa'âdetime koyun getürenlerden mu'tâd ve muğâyir 'ala tarîki'l-bedi'akçe mutâlebe olunmâmak ve bu makûle bey' için ağnâm getürenler sâbıkî misüllü ağnâmlar ile emnen ve sâlimen bu cânibe tesyîr ve imrâre bezl-i iktidâr olunmak fermânım olunmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi sizki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve sâ'ir mûmâ ileyhimsiz ber-vech-i meşrûh Türkmân ve Celeb tâ'ifesinden ve sâ'irlerinin getürdüklerî koyunları rızâlarıyla verdüklerî kendülere bey' ve behâlar sağ akçeden tamâmen eshâbına teslim olunmak ve Kasâbbaşılar ve sâ'irleri tarafından câşî tûtulmayub vechen mine'l-vucûh cevır ve te'addî olunmamak ve behâları ber-vech-i teşyîn sağ akçe verilmek üzere ve bu cânibinde tenbihî lâzım gelenlere muhkem-i tenbih olundığı ma'lûmunuz oldukda siz dahî koyun getürenlerden murûr-ı 'ubûr eylediklerî gecelerde mu'tâd ve muğâyir 'alâ bedi' akçe mutâlebe ve kendülerî bir dürlü rencide ve remîde olunmâması husûslarını iktizâ edenlere mahkeme-i tenbih ve te'kid ve Kazâlarınızda olan Türkmân ve Celeb tâ'ifelerini ve sâ'ir eshâb-ı ağnâmî getürdüb Kasâbbaşılar ve sâ'ir taraflarından câşenî tutulmayacağını cümlesine ifâde ve takrîr ve inşallahu te'âla getüreceklerî koyunlarının bir 'adedî sâtılmamak ve girüye dönmek üzere her kimesne rızâlarıyla istediklerî kimesnelere bilâ câşenî bey' etmelerî için hâcete ihtimâm oldığı ve koyun sâhibleri bu siyâk üzere getürdüklerî ağnâmdan me'mûlinden ziyâde ve fâ'ide edeceklerini inhâ ve tesyîr eylediklerî asitâne-i sa'âdetime kesret üzere ve koyun nakline cümle'î teşvîk ve terğîb ve eshâb-ı 'ağnâmın mevcûd olan koyunların bir gün mukaddem yola çıkardüb i'ânâet ve muzâheret ederek emniyet ve selâmet birle 'acâlete ve musâre'ate bu günlere sevk ve testîre dikkat ve mikdâr-ı zerre tehâdan ve tekâsilden mukayyet.ve mucânebet eyleyesiz bu husûs asitâne-i sa'âdetimde olan 'ibâdullahın def'-i zarûret ve hem koyun eshâbının kesb-i menfe'atlerine vesîle bir 'illet olmağla koyun getürenlerin ser-muvâzerede ve remîde ve esnâr-ı râhinde mikdâr-ı zerre te'addî ve rencide olunmalarına kat'an rızâ-yı şerîfem yo'iken şöyle fermânım şerîfeme muğâyir hareket ile esnâ-i râhîde helâk mu'tâd akçe mutâlebe veyâhud ahar

vechle te'addî ve vukû'î ve'l-hâsıl vucûh-ı ta'diyâtiyle rencide olanlar.haber verilmek lâzım gelür ise ol-makûle neferin muhkem haklarından gelineceği bi-eşhâbdır ona göre herbiriniz mezîd ihtimâm üzere hareket ve keyfiyet cümleye i'lân ve işâ'at ve fermân-ı âlişânının mazmûn münîfinî icrâya sarf-ı mezîd-i kudret ve miknet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i fermân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûniyle âmil olub hilâfından hazer ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîren fî evâ'il cemâziyel evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Mûcebince sadr-ı âzam mektûbî dahî sâdır olmuştur. *Fi ğurre receb*

B. 187 S. 138

Kudûmiye buyruldu.

Hâlâ medine-i Adana'da sencâde-i neşyîn şerî'at ğarrâ izzetlû faziletlû Efendî hazretleri ve kıdvetu'l-ulemâ el-mütebahhîrîn faziletlû Müftî Efendî zîde 'ilmuhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçerî Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerleri zîde kadruhum inhâ olunur ki vilâyetimiz Adana Vâlîleri olan vüzerâ-yı âzzâm karındâşlarımız hazerâtî Hüseyin teşriflerinde ber-mu'tâd-ı kadîm taraflarına verilegelen kudûmiyeleri seneyn-i sâbık mu'tâd-ı kadîm üzere ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetle tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve kabza me'mûre edâ ve teslim olunması bâbında divân-ı Adanadan işbu buyruldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuştur inşallahu te'âla gerekdir ki vech-i meşrûh üzere islâfımız vüzerâ-yı âzzâm karındâşlarımıza verilegelen kudûmiyemizi seneyn-i sâbık mu'tâd-ı kadîm üzere tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve tahsîl olub ma'rûf buyruldî ile âmil ve hilâfından tevkî ve mücânebet olunmak deyû.

Kayd fî ğurre receb

Fi 14 C sene 1168

B. 188 S. 138

Şerî'at şî'ar hâlâ Adana Kâdisî izzetlû faziletlû Efendî hazretleri zîde fazluhu ve kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa ta'yîn olunan Piyâde Tüfenkçî Bâşımız Osmân Ağâ zîde kadruhu inhâ olunur ki öteden berû medine-i Adana'da mütevettin olan ğahyâ ve gerek ahâlî-yi mümekketeden bilâ vâris fevt olanların beytü'l-mâlî Adana Vâlîleri taraflarından zabt olunageldiğine binâen fîmâ ba'd.bugüne fevt olan ve gerek ğahyâ ve gerek ahâlî-yi mümekketeden bilâ vâris olanların iktizâ eden beytü'l-mâlî ma'rifet-i şer' ve Tüfenkçibaşımız

mûmâ ileyh ma'rifetle defter ve taraf-ı şer' den imzâ ve tarafımızdan zabt olunmak için vukû'î üzere i'lâm olunmak bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ve mûmâ ileyh yedine i'tâ olunmuşdır inşallahu te'âla vech-i meşrûh üzere 'amel ve hilâfından mucânebet oluna sen bu husûsa ta'yin olunan mûmâ ileyh 'Osmân Ağâsın husûs-ı vukû'a me'mûriyetin hasebiyle bu güne bilâ vâris beytû'l-mâlin hîn ve vuku'ında cânib-i şer'a ihbâr ve iktizâ eden beytû'l-mâlî ma'rifet-i şer' ve ma'rifetin ile defter ve imzâ ve tarafımızdan zat olunmak için vukû'î üzere i'lâm olunub husûs-ı mezkûrda hilâf-ı rızâ ve muğâyir mu'tâd-ı kadîm hareketden ziyâde heder ve mucânebet edüb mûcib buyrıldî ile 'amil olunmak deyû.

Fi 14 C sene 1168

B. 189 S. 139

Taksid-i sâni imdâdiye buyruldu.

Hâlâ medine-i Adana'da sencâde-i neşin şer'at-ı ğarrâ faziletli Efendî hazretleri ve kıdvetu'l-ulemâ el-mütebahhîrîn faziletli Müftî Efendî ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçerî Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerleri zîde kadruhum inhâ olunur ki işbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb bâ-fermân-ı 'âli Eyâlet-i Adana'dan tarafımıza 'utbe-i 'amîme tâcdârî olan imdâd-ı hazeriyemizin taksît-i sâni vakt-i hulûl itmekle ber-mu'tâd-ı kadîm tarafımıza ta'yin olan taksît-i sânimiz.ise ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetle sûret-i sicillâtda ihrâc ve tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve kabza me'mûre edâ ve teslim olunması bâbında divândan işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuşdır inşallahu te'âla gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sene-i mezbûre mahsûben Eyâlet-i mezkûrun imdâd-ı hazerîye ve taksît-i sâni mâlini ber-mûcib sûret-i sicillâtta yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve teslim olunub mûcib buyrıldî ile 'amel ve hilâfından mucânebet olunmak deyû.

Kayd vasl fi 3 receb sene 1168

Fi 3 B sene 168

B. 190 S. 139

Medine-i Adana mahallâtından Hamamkurbî mahallesinde vâki' eshâb-ı hayrâtdan Hacı Mustafa nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği Mescid-i şerifede İmâm olmayub nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağın erbâb-ı istihkâkdan muhtâr-ı cemâ'at işbu râfi'u tevkî'u refi'u's-şân şehr-i yârî Hüseyin Halife her vechle lâyük ve mahal ve mustehak olmağla ber-vech-i hasbî tevcîh olunub yedine berât-ı şerifim verilmek bâbında Kâdisi Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğın mezbûre sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûni verdim ve buyurdum

ki ba'de'l-yevm mezbûr vârub zikr olunan Mescid-i şerifede İmâm olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddi kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfenin rûhî ve devâm-ı 'ömr ve deletimçün du'âya mudâvemet göstere bu bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 191 S. 140

'Umdetu's-sâdâtü'l-kirâm hâlâ Adana ve Dindarlî Kazâlarında Kâ'im-i makâm-ı nakîbu'l-eşrâf olan es-Seyyid Sa'id Mehmed Efendi dâme mükremen ve muhteremen hubbu't-tahiyye'l-behiyye münhâdir ki Kazâ-i mezkûrelerde Kâ'im-i makâmlik kemâ-kân cenâb-ı siyâdet-me'ab ve şerâfet-nisâbınıza sipâriş ve tefvîz ve ibkâ olunmuşdır gerekidir ki eşrâf-ı kirâm zevî'l-ihtirâm igrâr ve ikrâm ve mukaddemâ verilen tavsiye mektubunda mektûba şurût ve kuyûda kemâ yenbağî murâât ile yenbağî belîğ ve ihtimâm-ı tâm eyleyûb mutahhir şenâ-at-ı 'uzmâ-yı cenâb-ı resûl-i ekrem sallallahu te'âla 'aleyhi vesellem nâ'il-i inâyet-i kübrâ-yı hudâvend-i mu'azzam ve mükerrerem olası ve's-selâm fî evâsıt cemâziye'l-evvel li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

el-Fakir es-Seyyid Mehmed Rıza

en-Nakibu Eşrâfî'l-Memâlikî'l-'Osmânî

B. 192 S. 140

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ Adana Serdârî olan serturnâ-yı Hüseyin Ağâ zîde kadruhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân medine-i Adana'da sâkin dergâh-ı 'âlî Yeniçerî Serdengeçdi Ağâlarî ve 'Alemdârlarî ve sâ'ir ocâk ihtiyârlarî inhâ olunur ki ötedenberû. şekâvetde bulunan ve mütemâdiye-i fesâd ve şekâvet ile firûzân olan Baharlî cemâ'atî saklarında bu esnâda tarafımıza hitâben şeref-bahş sudûr eden emr-i celili's-şân mücebince cemâ'at-ı mezbûrın eşkiyâlarının ihzârlarî bâbında tarafımızdan Mübâşir ta'yîn olundukda zâtlarında mütemerkûz olan hibâset ve şekâvetlerin ibrâz ve emr-i 'âlişâna 'adem-i itâ-at ve 'isyân-ı küllî ile izhâr-ı şekâvet ve bulundıklarî mahallerin zâr-ı merğiyet üzere oldukların tarafımıza i'lâm ve inhâ olunmağla eşkiyâ-i mezbûrların ber-mûcib emr-i 'âlî te'dibât-ı lâyıklarî beher hâl icrâ ve tenkiz-ı emr-i 'âlî vâcibe zimmetimiz olduğına binâen cemâ'at-ı mezkûrî 'avn-ı inâyet-bârî ve infâs-ı sâ'ibe hazret-i cihândârî ile oldukları mahalden herne tarikî olur ise ahz ve ihzârlarına 'azm-i nefis olunmağla sizler ki mûmâ ileyhim Ağâyân ve 'Alemdâran zîde kadruhumsız cümleliz ve bi'l-cümle Piyâde ve Süvârî Yeniçerî olanlar hâzır ve amâde olub vakt-i hareketde cümlesî

mukayyetde mevcûd ve hidmât-i pâdişâhânede bezl-i vucûd eylemeri içün cümleye tenbih ve te'kid eylemeyeleriniz bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldı tahrîr ve isdâr kılınmışdır inşallahu te'âla vech-i meşrûh üzere gerek ağvât ve gerek 'alemdârân ve gerek neferâtından bir kimesne gerüye kalmamak üzere tenbih ve te'kid eyleyûb mûcib buyrıldı ile 'âmil hilâfından tevki ve mucânebet olunmak deyû.

Fi 13 B sene 168

B. 193 S. 141

Dustûrûn-ı mûkerremûn müşîrûn-i mufahhâmûn nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidu bünyânû'd-devlete ve'l-ikbâl müşîrûn-ı erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûf-ı 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Üsküdârdan Anadolunun sağ kolı yemîn ve yesâriyle nihâyetine vârinca vâkı' olan vüzerâ-yı 'azâm edâmallahu te'âla iclâlehum ve e'âzimu'l-ümerâ'il-kirâm efâhimu'l-küberâ'il-fehhâm ulu'l-kadr-i ve'l-ihtirâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmu'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyetü'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn evlâ-yı velâdeti'l-muvahhidîn me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'û-i i'lâmu's-şeri'a ve'd-din vârisû 'ulûmu'l-enbîya'i ve'l-murselîni'l-muhtassûn bimezîdi meliki'l-mu'în mevâlî-yi fehhâm zîdet fezâ'iluhum ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Kâdîlar zîdet fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Mütessellimler ve Voyvodalar ve sâ'ir Zâbitan zîde kadruhum tevki'u refi'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lum olaki memâlik-i mahrûsete'l-mesâyil pâdişâhanemde olan kâffe-i 'ibâdullah mezâlim ve ta'diyâtdan vârisete ve meskûn ve zill-i zalîl hayrûvânemde 'ale'd-devâm emn veistirâhate. olmaları maksadârâ-yı me'reb-i mülûkânem olmağla yemîn ve ikbâl ile vâkı' olan culûs-ı hümâyûn-ı sa'âdet-merhûnem hilâlinde re'b-i kadîm ve duyûn-ı kadîm müstedîm üzere 'adâletî mütezammin isdâr ve taraf taraf irsâl olunan evâmîr-i 'aliyyemî ba'zı eshâb-ı cîl ve müfsidîn cây-gîr zamîr-i hiyâset sa'yirlerî üzere şiddet ve hadd ta'yîn ibkâ' ve icrâya vesile ittihâz edüb mukaddemâ şer'le fasl ve hasm olmuş istimâ'i-yi memnû'âtından olan bence de'âvi-yi 'atikaya tasaddî ve bir dürlü aslî ve faslî olmayân günen gün murûr da'vâlar ile ehl-i 'arz makûlelerine îsâl-ı envâ'-ı hasâret ve te'addî ve ba'zı işden dahî bence anâ zîb ve müftereyât muğterbât ile memlû peydâ etdiklerî 'arûz ve muhâzır-ı mezbûra ile 'arz etdiklerî kimesnelerden mecr ve ahz-ı sâr ve intikâm-ı kasd-ı bâtıla ile der-devlet-i 'aliyyeye 'azline tahiyyî eylediklerî ve bu makûle mel'ânetlerini tezvîc ve ibkâ'a tavgîf ve mukaddemâ olmak za'amî ile Vâlimiz ve Mütessellimimiz ve Kâdî ve Voyvodamız ta'yinde 'azl ve tebdîl olacaktır diyerek bence dürlü erâcîf ile beyne'l-ahâlî ilkâ-yi müfâsid ve ihtilâfî ve idâre-i menzil ve umûr-ı vilâyet mutasarrıfları

müsellilû tekâlif değil belki cizye ve `avârız ve nezl ve cebelû ve mukâta`at-ı mîriye mâllarî ve hatta imdâd-ı hazeriye ve seferiye akçeleri ve havâss ve evkâf ve ze`âmet ve tımâr mahsullerî dahî fimâ ba`d bi'l-küllîye ref` ve `afv ve itkâm olmuştur deyü bu güne müsteb`id zevîl-`ukûl olan müstehîlîl-vuku` havâdis-i kâzibemî avâm-ı kâlhûmvâm sem`alarına ilkâ ve `akl ve şu`ûrdan bi-behre olanlar dahî birbirlerine nakl ile tezvîc ve ifşâ ve mûcib mu`tal-ı emvâl ve nizâm-ı bilâd ve umûr-ı `ibâda mevrûs ihtilâlî olacak bence kelimât ile ifsâd ve ahâlî ve ra`iyyete ihtâr eyledikleri ve bu makûle harekât nâ merzîyeleri her `ibadullahî bi-râhat ve huzûr ve hükûm-i velât ve hükâmın rû`yet umûr-ı `ibâda bâzvî ? iktidârlarına irâs-ı `acz ve futûr etdirildikten gayrı nizâm-ı memleketin ihlâlîne ve emvâl-i mîriye ve umûr-ı mühimmenin iznihlâlîne ve ibtâlîne bârî olub `alel-husûs beytül-mâl-ı müsliminin nasben ve ictihâden ve irâdat-ı meşrû`asında olan cizye-i şer`iyyenin ve cizye-i `âmirenin `â`idâd-ı makûlesinden olan `avârız ve nezl ve cebelû ve mukâta`at misûllilû emvâl-i mîriyenin ve ber-mûcib kânûn ve. ....havâss ve evkâf ve ze`âmet ve tımâr taraflarına müteveccih olan i`şâr-ı şer`iyye ve sâ`ir mahsûlât ve rûsûmâtın iznihlâlîlerine bâ`is olduğı sem`-i hümâyunuma resîde olmağla bu makûle harekât nâ-merzîyeye bir dürlü rızâ-yı beyn iktizâ-yı mülûkânem olmadığına binâen sâdır olan fermân-ı `âlişânım mücebince hukûk-ı sarîha ve mesâlih-i sahiha erbâbına ta`arruz olunmâmak şartıyla ancak mukaddemâ şer`le fasl ve hasm olunmağla istimâ`î memnû`âtdan olan de`âvi-yi `atıkaya tasaddî edenler ve `arûz ve muhâzır mezvire ile ba`zı şirret ve da`vâlar ile der-devletmedârıma `azimet sadrında olan erbâb-ı cîl ve tezvîr men`-i ekîd ile men` ve tahzîr ve mûker ve hadd-i ba`yârından ehl-i `arz makûleleri ve sâ`ir `ibâdullah irâha ve te`mîn olunmak ve cizye-i `âmirenin dârivât-ı mukırreresinden olan cizye-i şer`iyye ve `âvârız deyü ebne ve nezl ve cebelû mukâta`at mâllarî ve sâ`ir cezevî ve küllî emvâl-i mîriye şerâyit-i mer`iyyeleri ve mahsûlât-ı havâss ve evkâf ve ze`âmet ve benârın dahî kânûn ve defter mûciblerince bir akçesine kesr getirilmeyerek vakt ve zamânıyla yerlû yerinden bilâ noksân cem` ve kabzına me`mûr olanlara edâ ve teslim etdirilûb Zâbit nizâmlarına sermû halel-i nezretine cevârkirsiz.ve sefûr-ı İslâmiye muhafızlarından olan kapûm kullarî muvâcebâtına ve sâ`ir masârif-ı mühimmeye sebep-i tahrîr-i ahkâmî ile havâle ve ta`yîn ve asitâne-i sa`âdetimde ihrâc-ı muzammim olan muvâcebe tertîb ve tahsîs olunan emvâl-i mîriye ve taksît akçeleri dahî bir dürlü te`hîre ve gerüye kalmayarak evvel bi-evvel tekmiilen tahsîl olunmak ve hüsn-i nizâm üzere idâresî kâffe-i a`yân ve ahâlî ve ra`iyyetlere müterettibe-i `uhde-i ihtimâmlarî olan menzîl ve sâ`ir umûr-ı mühimme-i mîriyye ve rû`yet ve tesviye ve temşît etdirilmek ve fimâ ba`d bu misûllî ekâzîb ve erâcif ile zinhâr ve zinhâr nizâm-ı bilâd ve umûr-ı `ibâd ser-mû ilkâ-yı ihtilâl ve ta`tîl-i emvâl etdirilmeyüb eğer yerleri olur ise bilâ tevkîf ahz ve muhkem-i küşmâl ve te`dîb birle emsâllerî tahvîf ve terhîb için cümle muhzirinde kira`at ve

mazmûn-ı efhâm ve i'lân ve işâ'at olundukdan sonra muhâkemet-i sicil olunmak üzere tenbîhât ve te'kidât ve tahrîrât ve tehdîdât-ı hâvî divân-ı hümayunum tarafından emr-i şerîfim tahrîrî bâbında iftihârul-imrâd ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Bâş Defterdârım olan 'Abdullah Na'îlî dâme 'ilmuhu i'lâm etmeğin i'lâmî mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fermânım vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-intisâlimin mazmûn itâ'at-makrûniyla 'âmil olub hilâfından begâyet-i ihtirâz ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz şer'a i'timâd kılasız tahrîren fî evâ'il şehr-i cemâziye'l-evvel sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantîniyye'l

Mahrûse

Mûcibince sadr-ı 'azam mektûbî dahî sâdır olunmuştur.

Fi 14 min receb sene 1168

B. 194 S. 143

Başıboş levendât için emr-i 'âli .

Dustûr-ı mükerrem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânû'd-devleti'd-devle ve'l-ikbâl müşîrû erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûf-ı 'avâtıfû'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Şehsuvârzâde Vezirim el-Hac Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve e'âzimu'l-ümerâ'il-kirâm efâhimu'l-küberâ'il-fehhâm ulu'l-kadr-i ve'l-ihtirâm eshâbu'l-'iz ve'l-ihtişâmu'l-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Eyâlet-i mezbûrede vâki' mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Sancâk Voyvodalarî ve sâ'ir Zâbitan zîde kadruhum tevkî'u refî'u hümayun vâsıl oluncak ma'lum olaki etrâf ve ektâf emdeş eden ebnâ-i sebîlin ve fukara-yı ra'îyyetin emn ve râhatlarıçün başıboş levendât tâ'ifesinin ve sâ'ir kıtâ' tarîkın bir mahalde zuhûrında herkes kendüye semt ve münâsib olan mahallerin Hükâm ve Zâbitânıyla haberleşüb bi'l-ittifâk hareket ederek ahz ve istiyâ halleri ile mazhar-ı memleket ve tahsîl-i emniyet ve râhis ve ebnâ'-i sebîl ve ra'îyyet için bundan mukaddem sâdır olan evâmîr-i şerîfem etrâf ve'n-nihâye ba's ve neşr olunmuşken yine bu esnâda başıboş levendât ve kıtâ'-ı tarîk eşkiyâsının 'ibâdullaha teslita ve mazarratlarî münkatı' ve zâ'il olmayub. rûz be rû'üz eşyâlarî şekâvet-i pişekân olan mazlûmîn dem-i bedem divân-ı hümayunuma ref'a-i ref'a istikâ ve etrâfdan asitaneye âmedşod edenler deyü keyfiyetî tekrîr ve inhâ etmeleriyle bu hâlet-i tehyic gâzab-ı mülûkâmen bâ'is olmuştur imdî işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde bu vakt-ı evkât-ı uhrâya kıyâs etmeyüb fimâ ba'd kemâl-i basîret ve intibâh üzere hareket ve herkes hazine-i hükûmetiyle

etrâf ve inhâsına deynde rûz-ı nazârat ve dikkat ve hazine-i Eyâletin dâhilinde herne mahalde bâşiboş serserî gezen levndât ve kıtâ-ı tarîk eşkıyâsı oldığı haber olunur ise kat'an emân ve ziyân verilmeyüb senki vezîr-i müşârun ileyhsin hükümetin dâhilinde olan bir Yarân ve Zâbitân ile bi'l-ittifâk ahz ve ele getürilmelerine mezîd-i sa'y ve dikkat ve kam' istiğsâllerile mekrûz yânlarından ebnâ-i sebîlin ve sekene ve ahâlinin te'mîn ve tahlîsine ve tanzîf ve tathîrine fevka'l-ğâye ikdâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm eyleyesiz ba'de'l-yevm nehtâb ve kıtâ-ı tarîk eşkıyâsından bir şâkî ve mütezammum zuhûr eder ise eczâd-ı izâmum ervâh-ı tayyibelerî hakkıçün tekâsil ve rehâvet edenler körpeyân-ı hayât ve necâtlarını nice ğazab işbâr-ı mülûkânemden bir dürlü tahlîs edemezler anâ göre intibâh üzere hareket ve bu keyfîyet ve tashîh-i Eyâletin dâhilinde olan berberân ve hükkânın ve sâ'ir Zâbitânın ma'lumları olmak için herbirine başka başka işbu emr-i şerîfimin mumzî ve mahtûm ve birer sûretinî irsâl buyrıldıyla gelene ise te'kîd ve cümlesinî ikâz ve tenbih ile 'ale'd-devâm ve bu ğâ'ile-i hâ'ilenin men' ve indifâ'ına ve emr-i şerîfimin mazmûn-ı münifî üzere 'amel ve harekete sa'y ve dikkat ve ser-mû hilâfından ğâyetü'l-ğâye ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fehhân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlî mazmûn itâ'at-makrûnıyla 'âmil olub hilâfından beğâyet-i ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâ'il recebü'l-ferd sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf. **Kostantınıyye**

Mûcibince sadr-ı 'azam mektûbî dahî sâdır olunmuştur

B. 195 S. 144

Begos zımminin Mi'marbaşılık buyrıldı.

Şerî'at şî'ar Adana Kâdisî faziletlü Efendî hazretlerî medine-i Adana'da ehl-i zimmet tâ'ifesinden olub derûn-ı i'lâmda mezkûr olan Yâpûciyân sınıfın Mi'mârbaşısı olan Evhân nâm mesfûr kendî hâlinde olmayub dâ'imâ hiyânet ve hibâset ile bunca güne ta'addî eylediğinden başka sınıf-ı merkûmun bağıyir-i hakk üçyüzdoksan gurûş akçelerin akl ve belîğ edüb bu vechle hiyânetî zâhir ve bedîdâr olduğundan mesfûrî te'dîb ve ta'zîr zımmında ahz ve hâlâ mahbûb olmağla sınıf-ı merkûm ilticâ ve iltimâsları üzere mesfûrî Mi'mârbaşılıktan 'azl ve yerine yine esnâf-ı merkûmun her vechle mu'temed ve emniyet kerdelerî olan Befûs nâm zimmi Mi'mârbaşî nasb ve ta'yîn hizmet-i me'mûresinde sadâkat ile mustahdem olunmasıçün tenbih-i şer'î ve te'kîd-i kavî olundukdan sonra fîmâ ba'd hizmet-i merkûmede 'azlinî mûcib hiyânetî oldukca 'azl olunmayub ve selefî olan mahbûs mesfûrdan mubânet ile akl eylediği meblağ-ı merkûmî ma'rifet-i şer'le kendüden tamâmen tahsîl ve ba'de'l-yevm şencâk umûrına müdâhale ve vaz'-ı

yed eylememesiçün bin gurûş nezre kat' ve istihkâm olunması bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldı ve isdâr kılındı inşallahu te'âla vusûlünde vech-i muharrer üzere selef-i mesfûrın zimmetinde zuhûr eden ol mikdâr meblağî ma'rifet-i şer'le ba'de't-tahsil umûrına vaz'-ı yed eylemesiçün bin gurûş nezre kat' ve istihkâm verildikten sonra sınıf-ı merkûmun ilticâ ve iltimaslarî ile Mi'mârbaşı olan. mesfûrun hiyânetî zâhir olmadıkça 'azl olunmamasıçün tenbih-i şer'î olunub mücib buyrıldı ile 'âmil olunmak deyû.

Kayd fî 5 min şa'han

Fi gurre Ş sene 1168

B. 196 S. 145

Dustûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşîrû erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfûn bi-sunûfî 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-kelâm Mevlâna Adana Kâdisi zîde fazluhum tevkı'u refi'u hümâyun vâsıl oluncaki ma'lum olaki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim zîde kadruhum divân-ı hümâyuna 'arzuhal edib Adana a'yânından Resul oğlu Seyyid Halil'in mukaddemâ ahâlî ile beynlerinde vâki' olan nizâ'ları mukâbilî taraf-ı mîriye teberra' eylediklerî akçe merkûm Halil'den tehâsil olunmak üzere ayân-ı asitaneye. remide olundukda sadr-ı Anadolu Çukadârî ve Mübâşir ta'yîn ve mîriye teberra' olunan akçeden der-kesire üçyüz gurûş mukâbilî cümle muvâcehesiyle hânesi mezâd olundukda ol-mikdâr gurûşa merkûmun üzerine karâr edûb yedine tehliyet üzere hüccet-i şer'iyye verilip meblağ-ı mezbûr Mübâşir ma'rifetiyle teslim ve tahsil olundukdan sonra Hacı Ahmed nâm kimesne zuhûr ve hâne-i merkûmun bir mikdârî.ise.ve hâne'i zabt ederim akçe..... deyû ğadra ta'addî etmekle merkûmun hân-ı mezbûra müte'allik da'vâsı mahallinde istimâ' olmayub asitâne-i sa'âdetimde görülmek üzere emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mücibince emr-i şerîfim verilmek bâbında iftihârul-emâcid ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş Defterdârım 'Abdullah Nâ'ilî dâme 'ilmuhu. 'arz etmeğin.mücibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle bu husûsa Mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Baş Defterdârım Çukadârlarından Selim zîde kadruhu vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edûb dahî vech-i meşrûh üzere merkûm Hacı Ahmed'in hâne-i merkûme müte'alik da'vâsı mahallinde istimâ' etmeyub asitâne-i sa'âdetimde görülmek üzere asitâne-i sa'âdetime

havâle eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar rebî'u'l-ahîr li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantîniyye'l

Mahrûse

Kayd fi Ş sene 1168

B. 197 S. 145

Surre-i hümâyûn emridir.

Dustûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşîrû erkânü's-seâdete ve'l-iclâli'l-mahfûfün bi-sunûf-ı 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Valisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlâna Adana'ya varıncaya kadar yol üzerinde vâkı' Kâdılar zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçeri Serdârlarî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşçerleri tevki'u refi'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lum olaki haremeyn-i şerifeyn ahâlisine beher sene irsâl olunagelen sürre-i hümâyûn. mevhibet makrûn işbu sene-i mübâreke'l-hayr hazine-i âmiremden takdir olacak sürre emini nasb ve ta'yin olan Hocagân-ı devlet-i 'aliyyemden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Feyzullah zîde mecdehuya teslim olunub ol sunûf-ı meymenet iştimâle tesyîr ve irsâl olunmağla sürre-i hümâyûnum ile emîn-i mûmâ ileyhînin murâfakâtında olan hüccâc-ı zevî'l-ibtihâcî yollarda ve menâzillerde ve gecelerde ve ebnâ-i nüzülde ve rihletde muhârâsa ve muhafazalarına tekayyüd ve ihtimâm olunmak ehemmi-i mehamû'l-enâmü'l-efhâm emri-i hümâyûnum olunmağın sürre-i hümâyûnum ile emîn-i mûmâ ileyhim ve refâkatinde olan hüccâc-ı zevî'l-ibtihâcî Konya'ya. vusûlünde hâlen Karaman Vâlisî düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmu'l-'âlem vezîrim Mustafa Paşa edemallahu iclâlehunun Kethüdâsı Konya'dan alub yolda ve menâzil ve merâhilde muhafaza ve muharese ederek Adana'ya götürüb senki vezîr-i müşârun ileyhsin senin dahi Kethüdân ile geriye göndermen sana teslim ve yedinde temessük ve hîn-i şer'iyye cümle şer'iyye olub hüccet-i şer'iyye olub der-devlet-medârıma irsâl eylemen mufassal ve meşrûh emri-i şerîfim me'mûr olunmak hasebiyle imdi senki vezîr-i müşârun ileyhsin vech-i meşrûh üzere sürre-i şerîfim Adana'ya varub sana teslim olundukda tarafından dahî tekmîl ve müretteb ve sulh-ı tâm ıslâh olmaların ile Kethüdâ Beğî kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân zîde mecdehu surre-i şerîfim alub gerek Adana'da ve gerek himâye varınca yol üzerinde vâkı' Kazâlarda bulunan Piyâde ve Silâhdâr ve dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri ve harb-i harbe maslâh tüfenk-endâz ile aralarinî dahî kazâ be-kazâ ihrâc ve sürre-i hümâyûnumun ve emîn mûmâ

ileyhin ve refâkatinde olan hüccâc-ı müslimînin Adana'da himâye vârinca yollarda ve menâzil ve merâhalinde muhâfazalarına mukayyed ederek ve nüzûl eylediği mahallerde gicelerde emniyet hâsıl olur vechle bekleyüb ihtimâm-ı tâm olunarak emnen ve sâlimen himâye getürüb hemen sancâ-ı Mütessellimî dahî Şâm-ı şerife getirmek üzere Mütessellim mûmâ ileyhe teslim ve yedine Mütessellimîni müş'ir temessük ve cânib-i şer'den hüccet alüb der-sa'âdetime irsâl ve girü 'avdet ve ric'at velakin bu takrî'ible re'âyâ ve berâyâyâ ve sukkâ-i vilâyete bir dürlü zûlm ve te'addî olunmakdan beğâyet haber eylemek üzere mahkeme tenbih ve te'kid eyleyesiz bu sene-i mübâreke sâ'ir senelere kıyâs olunmayub surre-i şerîfenin muhâfazasına ihtimâm lâzım ve mühim olmağla şöyleki ğayâd-ı 'ibadullahu te'âla yollarda ve gerek menâzillerde vechen mine'l-vucûh zarar ve kezend erişmek ihtimâlî olur ise bir dürlü ğadr ve 'illet irâdına kâdir olmayüb eşedd-i 'ukûbete giriftâr olacağınız zâhir ve aşikâre olmağla anâ göre takyîd ve ihtimâm ve ber-mivâl-i meşrûh mestûfî ve tâmu's-salâh ? olmalarını ve her Kazâda bulunan Piyâde-i selcedâr ve Yeniçeri harb-ı harbe kâdir tüfenk inzârlarını ihrâc eyleyerek menâzilde ve gerek yollarda sürre-i hümayunum kemâl-i takyîd ile muhâfaza ederek getürüb Mütessellim mûmâ ileyhe teslim etdirüb zinhâr ve zinhâr mikdâr-ı zerre tehâdan ve taksîrden beğâyet-i ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdır buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerf-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittiba' ve lâzımu'l-intisâlimin mazmûn itâ'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâ'il-i şehri receb sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

Kayd fî 18 min şa'ban sene 1168

B. 198 S. 146

Medine-i Adana mahallâtından Tarsûs kapûsî. karbında vâki' merhûm 'Abdurrazık Efendî binâ eylediği câmi'-i şerifede vazife-i mufide ile İmâm olan 'Abdulgaffâr fevt olub yerî hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan Çelebi oğlu işbu râfî'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkânî Dede es-Seyyid Yusuf Halife her vechle lâyük ve mahal ve mustehak olmağla tevcih-i yedine berât-ı şerifem verilmek bâbında Kâdisî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğin sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm es-Seyyid Yusuf Halife vârub zikr olunan camî'-i şerifede müteveffî bâbâsî yerine İmâm olub hizmet-i lâzimesini mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazife-i mufidesiyle mutasarıf

olub vâkıfenin rûhî ve devâm-ı ʿömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler ʿalâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i rebî'u'l-ahar li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Kayd fi 22 şa'ban

B. 199 S. 147

Çün ri'âyet ve ikrâm-ı zümre-i zü'emâ, sipah ve himâyet ve ihtirâm-ı fırka-i ashâb-ı ʿizz ve câh-ı şeyme-i kerime Selahattin-i ʿâlileri ve ʿadet-i hüsn-i havâkın sa'âdet ve destgâhdır binân'ala zâlik orta boylu ʿalâ gözlü açık kaşlı râfi'u tevkî'u refî'u's-şân-ı hâkanî kıdvetü'l-emâsî ve'l-akrân ʿOsman zîde kadruhu sâde-i sa'âdetime ʿarzuhal edib Adana Sancağında Yüreğir Nâhiyesinde mezra'a-i Büyük Gülhavîr ve ğayriden kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmete mutasarrıf dergâh-ı Mu'allam Mutasarrıflarından babası Mehmed fevt oldukda ancak ze'âmeti İbrahim Kaftâniyi sadr-ı ʿâlîye tevcîh olundukdan sonra husûs-ı mezbûr bundan akdem bâ-fermân-ı ʿâlî takriz olundukda bu müteveffâ-yı mezbûrun sahîh sulb-i oğlu olduğu ma'lûmunuz deyü hâliyen Mütferrikabaşı olan ʿAli zîde medehu haber verdiğiinden mâ'âdâ dergah-ı Mu'allam Mütferrikalarından ʿAli Kahvecibaşı ʿOsman ve Zenne Hasan dergah-ı Mu'allam Çavuşlarından babası fevtinden ve mezkûr Kaftânî İbrahimin ref'inden merhameten kânûndan zîyâdesiyle el-Hac ʿAbdî dâme ilmuhunun i'lâmî mûcibince buna tevcîh ve berât-ı şerîf ile üzerinde olub ze'âmete bir türlü dahl olunmak icâb etmeziken bunun müteveffâ-yı mezbûrun oğlumudur değildir deyü tekrâr su'âl için bâ-fermân-ı ʿâlî me'mûr olan Diyarbekir Vâlisî vezirim İbrahim paşa edemallahu te'âla iclâlehu tarafından irsâl olunan umûrları Çemişgezek Kâdisından ve sâbık ve lâhık ʿAlay Beglerimizden olan ʿarz ve livâ-i mezbûrun zü'âmâ ve erbâb-ı tımârından Muhzır müceblerince mezbûr ʿOsman müteveffâ-yı mezbûrun oğlu olub karındâşı oğlu olduğu inhâ eylemişler vezîr-i müşârun ileyhe mektûbiyle inhâ ve i'lâm etmekle ze'âmet-i mezkûr bunun ref'inden mezbûr İbrahim Kaftânî'nin cânibinin ve Niğde Sancaklarında ʿAlâm nâm karyenin Mutasarrıfı olduğu tımarına ilhâkan ibkâ ve dergâh-ı Mu'allam Mütferrikalığı gereği ilhâkiyla berât ve Cûlûs-ı hümayunum için berâtın tecdîd ve gadr ve mukaddemâ i'lâm veren Çemişgezek Kâdisi Mevlâna Seyyid Mustafa zîde fazluhu hâlâ ʿarzında nihmet eylediği üzere vezîr-i müşârun ileyhi tarafından ta'yîn olunan mübâşirimizi nâ-ma'lûm adamarından edib ber müteveffânın kârındaşı oğludur deyü haber verüb elinde i'lâm ile deyü ibrâm etmeleriyle bervechle halas olamadığından binaen ʿarz eylediğini tahrîr ve beyân edüb lakin bu müteveffâ-yı mezbûrun sulb-i oğlu olduğuna asl-ı karyesi Tarık ahâlisinden sekiz nefer kimesnelerin nefsi-i Çemişgezekde kendi

huzurunda haber verdiklerini Mevlâna-yı mûmâ ileyh 'Ömer katında tasrîh ve 'ayân eylediğinden mâ'âdâ civârında vâkî Eğin Kazâsının Kâdisi Mevlâna Seyyid Mustafa dahî hatmî mutâbık 'arzında ve bu müteveffâ-yı mezbûrun sulb-i sahîh oğlu olduğunî Tarik ahâlisî haber vermişlerdir deyü yedinde olan mevlâ-yı mûmâ ileyh 'arzlârî mücebince ze'âmet-i mezbûr mezkûr İbrahim Kaftânî'nin ref'inden kendüye ibkâ olunmak bâbında 'inâyet ricâsî ve hâlâ sâdır olan fermân-ı 'âlişân mücebince husûs-ı mezbûr bu tarikde dahî isti'câr olundukda mezbûr 'Osman li-eclî'l-ihbâr meclis-i şer'a getirdiği babasının karyesinden olan sâbıkul-beyân Tarik nâm karye ahâlisinden Mehmed bin 'Osman ve Ahmed bin Mustafa ve Molla Mehmed bin Hüseyin ve Hasan bin 'Ali diğer 'Ali bin 'Abdurrahman ve Kayzerân bin Hasan ve 'Ali bin İbrahim ve 'Osman bin Ahmed ve Ahmed bin Hasan ve Mehmed bin Hüseyin ve Mehmed bin Salih ve Hasan bin 'Ali nâmûn ondört neref kimesneler ile civârında olan karyeler ahâlisinden dahi Mustafa bin Mehmed ve 'Osman bin bin Mustafa ve Halil bin 'Alim ve el-Hac 'Ali bin 'Ali nâmân dört nefer kimesneler ile cen'an onsekiz kimesneler işbu mezbûr 'Osman müteveffâ-yı mezbûr müteveffâ Mehmed'in sahîh sulb-i oğludur deyü haber verdiklerinden gayrı işbu altmışsekiz senesi rebi'u'l-ahirinin onikinci günü kısmet-i 'askeriye mahkemesinin hükm-i hatmî mücebince hasm-ı şer' olan emîn-i beytül-mâl muvâcehesinde mezbûr 'Osman müteveffâ-yı merkûmun sahîh sulb-i oğlu olduğuna şahâdet-i şer'iyye ile hükm-i şer'î lâhik olduğu ma'lûm olmağla ze'âmet-i mezkûr baban fevtinden ve mezbûr Kaftânî İbrâhimin ref'inden kemâ-kân kendüye tevcîh ve ibkâ olunmak bâbında mezkûr 'Osman'ın istid'â-yı 'inâyet eylediğinde a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn hâlâ Rum îli Kazaskerî olan Mevlâna Feyzullah edemallahu kıdvetü'l-kuzât i'lâm etmeğle Sancağında sâkin olub Alay Begisî bayrağı altında sefere eşmek şartıyla mâ'rû'z-zikr mezra'a Büyük Gülhavir ve gayrından kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmetine babası müteveffâ-yı müteveffî Mehmed'in fevtinden ve İbrahim Kaftânî sadr-ı alî'nin mûmâ ileyh 'Osman zîde kadruhuya ibkâ ve tevcîh olunmak için sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf şa'bâ'nın sekizinci günü tarihîyle hükm-i şerîfim verildikten sonra zikr olunan kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmetine ve min mesrûh üzere merkûman 'Osman veled-i müteferrika Mehmed zîde mecdehuuya ibkâ ve tevcîh olunub verdiği zikr olunur.

Ba'de'l-yevm Mehmed zîde kadruhu tasarruf kılub şöyleki vazâyif-i hizmet-i mîrûne-i merkûme ve sâ'ir meşkût-ı 'asâkire mutasarrıfıdır ber-mûcib defter-i hâkânî mer'î ve mû'eddi kıla ve ze'âmeti halkı dahi mûmâ ileyhi üzerlerine mübâşir bilüb Subaşılğa müte'allık umûrda

mürâca`atı mûmâ ileyhe ideler ol-bâbda ikrâd-ı emrimdem sahh-ı ahz ve vechen mülki ve mürâfî-i ve mülhim olmayub ber-vech-i dahl ve ta`arruz kılmayalar şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timad kılalar.

Mahrâse-i

Kostantiniyye

Tubbika asluhu'l-hatîr harrare el-fakîr ileyhi `izz-i şân `Arabzâde `Ali Rıza. bi-mahkeme-i Mahmud Paşa bi-Kostantiniyye ğuffire lehuma.

B. 200 S. 148

Dustûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahhâm nizâmu'l-`âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re`yi's-sâ'ib mûmehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşîrû erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-mahfûfün bi-sunûf-ı `avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te`âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm me`âdenü'l-fazl ve'l-keîâm Yüreğir ve Kâdîlarî zîde fazluhum tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma`lum olaki zü'amadan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân `Osman zîde kadruhu sudde-i sa`âdetime `arzuhal edib Adana Sancağında Yüreğir Nâhiyesinde mezra'a-i Büyük Gülhavar ve ğayriden kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze`âmet babası mutasarrıfe Mehmed'in fevtinden ve İbrahim Kaftânî sadr-ı `âliyenin ref'inde altmışsekiz senesişâ'bâ'nın sekizinci gününde kendüye ibkâ ve tevcih ve hâlâ berât-ı şerifemle üzerlerinde olan `atık bildirib ze`âmet-i mezbûr defter-i hâkânî verdiren evrâk-ı berât-ı şerifem mücebince tarafından on sene zabt ve vâkî` evrak mahsûlat ve rûsûmâtî kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirülüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve muğayir berat ref' olunub mezkûr tarafından ve taraf-ı ahardan bir türlü dahl ve ta`arruz etdirmemen bâbında emr-i şerîfim îsâl ve defter-i `âmiremde mahfûz ruznamçe-i hümâyunuma müraca`at olundukda ze`âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere tarih-i mezbûrdan merkûm ibn-i `Osman verese-i mezbûr Mehmed ibkâ ve tevcih ve hâlâ berât-ı şerifemle üzerinde olduĝi mestûr ve mukayyed berâtın defter-i hâkânî mücebince `amel olunmak emrim olunmuşdır buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere `amel dahî ze`âmet-i mezkûrî defter-i hâkânî verdiren olan berât-ı şerîfim mücebince mûmâ ileyhin tarafından on sene zabt ve vâkî` olan mahsûlât ve rûsûmâtî kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı kânûn ve defter-i hâkânî ve berâtına muğâyir ref' olunan mezkûr tarafından ve ahardan bir ferdî bir türlü dahl ve ta`arrûz etdirmeyesiz ve dahl olunub şimdiyedegin berâtî mücebince tahrîr tarihine düşen mahsûlâtına ve rûsûmâtına merzûh bir senesini altmışaltı ba`de't-tesvîn hükm edüb

vâkıfın ruhî ve devâm-ı ʿömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere şöyle bilüb ʿalâmet-i şerîfime i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir şa'bani'l-mu'azzam li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 203 S. 150

Berat.

Adana'da vâki' merhûm Ramazan oğlu Pîrî Mehmed Pâşâ veled-i Halil Beğ evkâfından olmak üzere vazife-i münife ile Kazlî dağ cibâyetine Mutasarrıf olan İbrahim kıdvetü'l-kudât mahlûfından Hamza Beğ tevcih-i hümayun lakin vakf-ı mezkûrın vakfiye-i ma'mûl bihâsında olan her cihete tasarrufî hilâf-ı şart ve ʿarz olunmağın mezbûr Hamza Beğ cibâne-i mezkûrncâ kendî hüsn-i rızasıyla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'u tevkî'u refî'uş-şân Şehriyârî es-Seyyid Ahmed'e haber edüb ve yedinde olan berâtî dahî teslim edib merkûm bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mutasarrıflar iken İbrahimin oğlu Mehmed nâm kimesne ber takrîb ile berâd edib sâhibu'l-evvel mezbûr es-Seyyid Ahmed'e ğadr-ı küllî etmeğın ref'inden gerû mezbûra kemâ-kân ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında yedinde olan ʿatîk berâtî mûcibince mezbûra ber-vech-i muharrer sadaka edib divân-ı hümayun-ı sa'âdet makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr es-Seyyid Ahmed Halife vârub zıkr olunan vakf-ı mezbûrın-ı muharrer ref'inden kemâ fi'l-evvel câbî olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazife-i müfidesine üslûb-ı sâbık yedinde mutasarrıf olub vâkıfenin devâm-ı ʿömr-i deletimçün du'âya mudâvemet göstere bu bâbda ref' olunan mezbûr Mehmed taraf-ı ahardan ber-vech dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler ʿalâmet-i şerîfime i'timâd kılalar tahrîren evâhir recebu'l-mücerreb li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Fî 26 kayd ve vusûlî ramazan sene 1168

Kostantiniyye

B. 204 S. 150

Şeriat me'âb hâlâ Adana Nâ'ibî olan zîde ilmuhi inhâ olunur ki ve kıdvetü'l-emâcidin faziletlü Müftî Efendî ve sâ'ir ʿulemâ Efendiler zîde ilmuhi ve'l-a'yân ve mefâhıru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçerî Serdârî ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerlerî zîde kadruhum inhâ olunur ki bu sene-imübârekeden ve idâremiz halkına iktizâ eden ruzmerre ta'yînâtına sarf olunamak içün akçemiz ile olmak şartıyla ve mikdâr-ı kıl şa'irîn şimdiki hâle mübâya'a olman lâbid ve endesi olmağın imâlî sizki mûmâ ileyhâmız zîde kadruhumsuz buyruldumuz vusûlünde ma'rifet-i şer' ve

bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve beldenin ma'rifetleriyle şa'ir-i merkûmun tez elden mübâya'a ve cemâ'ate mübâderet olunmak için iktizâ eden mahalleri defter-i varaka-i şuhûdın imzâ ve mübâya'asına me'mûr kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhuya teslim olunmak bâbında verilen Adanadan işbu buyruldu tahrîr ve isdâr ile îsâl olunmuştur gerekdir ki vusûlünde.vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve hilafına rıza göstermemek deyü.

fî 9 L sene 1168

B. 205 S. 151

Medine-i Adana sevkında vâkı' hudâdan harbının Şeyhî olan işbu râfî'u tevki'u refî'u's-şân Şehriyârî şeyh Mehmed bi'l-fi'l berât-ı şerifemle mutasarrıf olup lakin hizmet-i mezkûre zemesinden Kalenciyân ve Bıçakçıyân tâ'ifelerinin 'ala tarîk-i erkân vâki' olan umûrları Şeyh ma'rifetiyle görölüb taraf-ı ahardan müdâhale olunmak iktizâ etmez iken Zerkirân hizmetî şeyhî muharrer yedinde olan berâtında tahrîr ve tasrîh ve gelûr ise mudâhaleden hâlî olmamağla fîmâ ba'd tâ'ife-i mezkûrın umûrları mezbûrın ma'rifetiyle görölme üzere mevsûku'l-kelâm bî-takrîz kimesneler dahî meclis-i şer' de haber vermeleriyle ber-vech-i muharrer mezbûra kemâ fi'l-evvel tevcih ve ibkâ ve Zerkirân Şeyhî tarafından müdâhale olunmamak üzere yedine berât-ı cedidem verilme bâbında Kâdisî Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğin mûcibince mezbûra sadaka edüb bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Şeyh Mehmed vârub Hudâdan ve Kalenciyân ve Bıçakçıyân sarrafetlerinin Şeyhî olup hizmet-i lâzimesini mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra üslûb-i sâbık üzere Mutasarrıf olup devâm-ı deletimçün du'âyâ mudâvemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerifime i'timâd kılalar tahrîren fi evâhir recebu'r-mücerreb li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Kayd fî 16 min şevval sene 1168

B. 206 S. 151

Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'nın Konya kal'asına kal'abend emri.

Kıdvetü'l-kuzât vel'-hukkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm Mevlâna Adana Kâdisî zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Adana'da Yeniçeri Zâbiti olan Tornacıbaşı tekâ'üdî Hüseyin zîde mecdehu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân ocâk ihtiyârları zîde ve Yeniçeri Ağâları ve 'Alemdârları ve Konya kal'ası Dizdârî zîde kadruhum tevki'u refî'u hümayun vâsıl oluncak ma'lûm olaki memâlik-i mahrûsemde vâkî' emsâr ve 'adâyinde Yeniçeri Zâbiti olan ocakdan yârim mühürlü mektûb ile nasb olunmak kânun-ı kadîm ve re'b-i müsteyiden iken medine-i Adana sükkânından

hâsegî tekâ'üdî Mehmed nâm Yeniçerî kendî hâlinde olmayub hilâf-ı kânun ocâkdan bilâ mektûb medine-i mezbûranın Yeniçerî Zâbitlığı dâ'iyesinde olduğı ocâğ-ı mezbûrın kânun-ı kadîminin ihtilâlî nizâmına bâ'is ve bâdî olur harekâta cesâretî der-'aliyyeye inhâ ve ihbâr olunmağla hâlâ medine-i mezbûrede Yeniçerî Zâbitî olan mûmâ ileyh Hüseyin zîde mecdehu ma'rifet-i şer' ve ocâkdan ta'yîn olunan Mübâşir ve cümle ma'rifetiyle zâbitlık umûrına kıyâm ve istihdâm olundukdan sonra mezbûr Mehmed 'ibretü'l-ğaye salâh-ı hâlî zâhir oluncayadegin Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle Konya kal'asına irsâl ve kal'abend ve keyfiyetî der-'aliyyeme 'arz ve i'lâm olunmak fermânım olmağla irsâl olunmuşdır imdî sâdır olan emr-i şerifim mücebince ma'rifet-i şer' ve Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle kânûn üzere ocâk mektûbıyla senki mûmâ ileyh Hüseyin zîde mecdehusiz medine-i mezbûrede Zâbitlık senden kıyâm-ı derviyet-i umûr me'mûra ki ihtimâm ve bilâ-sened Zâbitlık sevdâsında olan mezbûr Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle ahz ve Konya kal'asına irsâl ve kal'abend ve keyfiyetî der-'aliyyeme 'arz ve i'lâm ve siz ki sâ'ir ocâk ihtiyârları zîde kadruhumsiz mezbûr Mehmed'in ahzına ve kal'a-i merkûmeye irsâl olunmasına Mübâşir-i merkûma her vechle mu'âvenet ve muzâheret ve senki Dizdâr-ı merkûmsın vusûlinde merkûmî mahkeme-i habs ve kal'abend eyleyüb bilâ emr-i 'âlî ber tarikla itlâfından hazer eylesiz deyü iftihâru'l-imrâd ve'l-ekâbir bi'l-fi'l dergah-ı mu'alâm Yeniçerileri Ağâsî el-Hac Mehmed Ağâ dâme 'ilmuhu tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at-makrûnıyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i ramazan sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

Kayd fî 18 şevvâl sene 1168

B. 207 S. 153

Yiğitbaşı Mehmed Ağâ'nın Konya kal'asına kal'abendi için Ağâ mektubu.

Şer'at-şî'âr Adana Kâdisî Efendi zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân medine-i mezbûrede Yeniçerî Zâbitî olan Tornâcîbaşî tekâ'üdî Hüseyin Ağâ zîde mecdehu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân medine-i mezbûrede olan ocak ihtiyârları ve Serdengeçdî Ağâları ve 'Alemdârân zîde kadruhum ve kıdvetü's-sikât ve'l-müstehfizîn Konya kal'asî Dizdârî zîde hıfzuhu inhâ olunur ki bi'l-cümle memâlik-i mahrûsemde vâki' Kuzât ve Nevâhiler kalâ' ve şehristânda Yeniçerî Zâbitî olan ocakdan yârim mühürlü mektûb ile nasb olunmak kânûn-ı kadîm ve dâb-ı mestûr-ı

müstedim Pâdişâhâne eylediği cümlelerin ma'lûmu ocâğ-ı 'âmirenin kavâ'id-i erkân müstahsinesinden iken medine-i Adana sükkânından ve zer-mühre-i Yeniçeriyân'dan Hâsegi tekâ'üdfi Mehmed Ağâ nâm kimesne kendi zimmetinde olmayub hilâf-ı kânûn ocâkdan bilâ mektûb medine-i mezbûrın Yeniçerî Zâbitliği umûrına ta'arruz ve ocâkdan bilâ me'zân Zâbitlik dâ'inesinde olduğu dergâh-ı 'âli Yeniçerileri ocâğının kânûn-ı kadîme-i mergûbesi ihtilâl ve iznihlâlîne bâ'is-i bâdi bir hâlet olduğu der-'aliyyeye inhâ ve ihbâr olunmağla ocâkdan hâlâ medine-i mezbûre Yeniçerî Zâbiti olan es-Seyyid Hüseyin Ağâ zîde mecdehu ma'rifet-i şer'le ve ocâkdan Mübâşir ve cümle ma'rifetle Zâbitliği umûrına kıyâm ve istihdâm olunduktan sonra mezbûr Mehmed Ağâ nâm kimesne 'ibretü'l-ğâye salâh-ı hâlî zâhir oluncaya değin Konya kal'asına Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle irsâl ve kal'abend olunub keyfiyeti der-'aliyyeye 'arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı celilî's-şân sâdir olmağla mücibince işbu mektûb tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölümün eskidârî Mustafa Çavûş Mübâşir ta'yîn ve irsâl olundî inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki sâdir olan fermân-ı celilî's-şân mücibince ma'rifet-i şer'le ve Mübâşir-i merkûm ma'rifetî ve cümle ma'rifetleriyle kânûn-ı yâd-ı sâbık üzere ocâk mektubuyla mûmâ ileyh Hüseyin Ağâ zîde mecdehu medine-i mezbûrede Zâbitlik umûrına kıyâm ve istihdâm eyleyüb ocâkdan bilâ sened Zâbitlik Ağâsından olan mezbûrî Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle Konya kal'asına irsâl ve kal'abend ve keyfiyeti der-'aliyyeye 'arz ve i'lâm olunub ve senki hâlâ medine-i mezbûre Yeniçerî Zâbiti Hüseyin Ağâ zîde mecdehu ve sâ'ir ocâk eşyârları zîde kadruhumusuz mezbûr Mehmed Ağâ nâm kimesnenin kal'a-i merkûmeye irsâl ve zindân-ı bend olunmasına Mübâşir-i merkûm hervechle mu'avenet ve mutâheret eyleyüb ve senki Dizdâr-ı merkûmsın ve revm eden mezbûr-ı Dizdâr olduğın kal'a-i merkûmede muhkem-i habs ve kal'abend olunub bilâ emr-i 'âli ve mücebine bilâ mektûb ber-tarîkla itlâkından hazer etmesiçün emr-i 'âli ve müceb mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fi evâ'il şehr-i ramazan sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf

el-Hac Ahmed Ağâ-yı

Yeniçeriyân-ı dergâh-ı 'âli

Evâsıt-ı ramazan-ı şerifinde zabt etmek üzere Ağâ
mektûbî dahî sâdir olmuştur kayd fi 18 şevval

B. 208 S. 154

Vech-i tahrîr hurûf oldur ki

Hâlâ Adana'da vâki' ber-vech-i mâlikâne berât-ı 'âlişân ile mutasarrıf olduğın memlehe-i Ağcadeniz ve Gül-i mülk ve tevâbi'ahâ mukâta'asınî işbu binyüzaltmışsekiz senesinî mârt

ibtidâsından sene-i merkûme şubâtı gâyetine gelinceyedegin dâre`ide temessük kıvvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ dergâh-ı `âlî Gediklilerinden `izzetlû el-Hac `Ali Ağâ'ya sene-i sâbık üzere der-`uhde ve iltizâm olunub merkûm dahî iltizâmî kabûl ve bedel-i iltizâmî olan meblağ-ı mezbûrî tamâmen tarafımıza teslim eylemek şartıyla işbu temessük yedine verildi Ağâ-yı mûmâ ileyh mukâta`a-i mezbûrî sene-i sâbıkî üzere zabt edib tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir ferd zabt ve tasarrufına dahl ve ta`arruz eylememek üzere işbu zabt temessükî ketb ve yedine i`tâ olındî tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr.

İbrahim Kethudâ-yı

Şehriyârî

İşbu mâh-ı zi'l-ka'de's-şerifenin ikincî günî yevmi'l-ahad cedîd memlehe-i Ağcadeniz vüzerâ-yı meclis-i şer`de evrâk olundığı kayd şod.

Fi 2 zi'l-ka'de sene 1168

B. 209 S. 154

Muhzırbaşılık temessükidir.

Vech-i tahrîr hurûf budur ki Adana Muhzırbaşılığı berât-ı şerîf-i `âlişân ile olmağın işbu binyüzaltmışdokuz sene-i muharrımu'l-harâmı gürresinden sene-i mezbûre zi'l-hiccesi gâyetine gelinceye değin bir sene tamamına değin zabt ve rabt etmek üzere tarafımızdan işbu bâ`isü't-temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid el-Hac Hüseyin ve karındâşı Ahmed Ağâ zîde kadruhu kırk gurûşa der-`uhde ve iltizâm olunub ve bedel-i iltizâmî olan meblağ-ı mezbûrî ber-vech-i peşîn ahz ve kabz edüb zabt ve rabtiçün işbu temessük ketb ve tahrîr olunub yedine vaz` olundu Mîran ki Kazâ-i mezbûrun Muhzırbaşılığından hâsıl üzere rusûmat ve mahsûlatî kânûn-ı kadîm ve seneyn-i sâbık üzere ahz ve kabz edüb zabt ve rabtına bir sene tamamına değin bir ferd mâni` ve mezâhim olmayalar tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr.

İbrahim Çukadâr Beğ

B. 210 S. 155

Şehr Kethüdâsı zâde Hasan Ağâ'nın temessükâtı.

Bâ`is-i hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışyedi senesinde bâ fermân-ı `âlî matlûb buyurılan Adana mîrân-ı harîr mukâta`asının devletlû `inâyetlû Defterdâr Efendilerin kalemiyeleri olmak üzere mâlikâne-i

Mutasarrıfı Hasan Ağâ yedinden yalnız yirmi gurûş kabzına me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ve kâmilan ahz olunub tarafımıza edâ ve teslim olunmağla yedine işbu tahvîl verildi vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna.

Ahmed Çukadâr

Sakk-ı evvel

B. 211 S. 155

Mukâta'a-i Revnefuş hisse-i Sadr-ı 'âlî

der-'uhde Hasan Ağâ

gurûş

64 Yalnız altmışdört gurûşdır

Bâ'is-i hurûf temessük budur ki.

Binyüzellidokuz senesini ve altmış ve altmışbir altmışiki senesinî Revnefuş mukâta'asının kalemiyesî inâyetlû sadr-ı 'âlî Efendimizin hisseleri olmak için hisse-i 'aliyyelerine isâbet eden dört senelik kalemiye altmışdört gurûş kabzına me'mûr olduğım hesâbıyla icâb eden meblağ-ı mezbûrın Hasan Ağâ yedinden tamâmen ahz ve kabz edib gerekdir ki tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir kimesne mâni' olmayub sened olmak için yedine işbu halâs tezkiresî verildi vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna sene 1162

İbrahim Çukadâr Sadr-ı 'âlî

B. 212 S. 155

Vech-i tahrîr hurûf temessük budur ki

İşbu Binyüzaltmış senesine mahsûben bâ fermân-ı 'âlî me'mûr buyrılan Adana mukâta'alarından mîrân-ı harîr mukâta'asının kalemiyesinden devletlû Defterdâr Efendimiz hazretlerinin hisselerine isâbet eden bir senelik kalemiyesî yirmi gurûş mukâta'a-i mezkûr sâhibî olub Ağâ yedinden ahz ve kabz eyledim ma'mûleye me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eylediğim ecilden sened olmak üzere Ağâ-yı merkûm yedine işbu temessük tahvîli verildi.

Mehmed Çukadâr

Defterdâr Efendî

B. 213 S. 155

Mukâta`a-i mîrân-ı harîr

gurûş

20

Kalemiye Sadr-ı `âlî

der-`uhde Behrâm Ağâ

Bâ`is-i hurûf temessûk budur ki.

İşbu binyüzaltmışaltı senesinde mîrân-ı harîr mukâta`asının nısf hissesi Mutasarrıfı Bayram Ağâ mahallinde olmayub müşterikî Hasan Ağâ yedinden Behrâm Ağâ hissesi olmak üzere bâ fermân-ı `âlî matlûb buyrılan `inâyetlû sadr-ı `azam Efendimizin kalemiyelerinden olmak üzere kabzına me`mûr olduğumuz hasebiyle yalnız yirmi gurûş ahz ve kabz olunub işbu temessûk verilmiştir vakt-ı hâcetine ibrâz oluna sene 1166

*Ali Çukadâr**Sadr-ı `âlî*

B. 214 S. 156

Mukâta`a-i Kürhay ve Gümüşlü

Der-uhde Halil ve Hasan Ağâ

gurûş

200 Yalnız ikiyüz gurûşdır

Bâ`is-i hurûf oldur ki.

Binyüzellibeş senesinden altmış senesine gelinceyedegin bâ fermân-ı `âlî matlûb buyrılan Adana mukâta`alarından Yüreğir nâhiyesinde Kürhây ve Gümüşlü mezra`asının devletlû `inâyetlû sadr-ı a`zam Efendimizin hisse-i `aliyyelerî olmak üzere yalnız beş senelik kalemiye ikiyüz gurûş mâlikâne sâhibî Halil ve Hasan Ağâ yedlerinden kabza me`mûr olduğum hasebiyle tamâmen ve kâmilen ahz ve kabz eylediğim ecilden yedlerine işbu halâs tezkiresi verildi vakt-ı hâcetine ibrâz edile.

*Mehmed Çukadâr**Sadr-ı `âlî*

B. 215 S. 156

Mukâta`a-i Kürhay ve Gümüşlü der-`uhde

Halil ve Hasan Ağâ Hassa-i Defterdâr Efendi

Kalemiye

gurûş

100 Yalnız yüz gurûşdır

Bâ'is-i hurûf temessük budur ki.

Binyüzaltmış senesinden ve yetmişbeş senesine varıncayadegin bâ fermân-ı 'âli matlûb buyrılan Adana'da vâki Yüreğir nâhiyesinde Gümüşli Kürhây mezra'asının kalemiyesinden devletlû Defterdâr Efendimizin hisselerine isâbet eden yalnız beş senelik kalemiye yüz gurûş Mültezimî olan Halil ve Hasan Ağâ yedlerinden ahz ve kabza me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ahz ve kabz edüb sened olmak için yedine edâ tezkiresi verildî vakt-ı hâcetine ibrâz oluna.

el-Hac Hüeyin Ağâ

Çukadâr Serdâr-ı 'âli

B. 216 S. 156

Bâ'is-i hurûf oldur ki.

Binyüzaltmışsekiz senesinde bâ fermân-ı 'âli matlûb buyrılan Adana mîrân-ı harîr mukâta'asının devletlû 'inâyetlû Defterdâr Efendimizin kalemiyelerî olmak üzere mâlikâne-i Mutasarrıf Hasan Ağâ yedinden kendî hissesinî on gurûş kabza me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ahz olunub yedine işbu memhûr tezkire verilmişdir vakt-ı hâcetine ibrâz oluna.

fî gurre Ş sene 1168

Mustafa Çukadâr

ve Serdâr

B. 217 S. 156

Bâ'is-i hurûf budur ki.

Binyüzaltmışsekiz senesinde bâ fermân-ı 'âli matlûb buyrılan Adana mîrân-ı harîr mukâta'asının devletlû 'inâyetlû sadr-ı 'âli Efendilerin kalemiyelerî olmak üzere mâlikâne-i Mutasarrıf Hasan Ağâ yedinden yalnız yirmi gurûş kabza me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ahz ve kabz olunub yedine işbu memhûr tezkire verilmişdir vakt-ı hâcetine ibrâz oluna.

fî gurre Ş sene 1168

el-Hac Hüeyin Ağâ

Çukadâr Serdâr-ı 'âli

B. 218 S. 157

Bâ'is-i hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışaltı senesinde bâ fermân-ı 'âli matlûb buyrılan Adana mîrân-ı harîr mukâta'asının devletlû Defterdâr Efendimizin kalemiyelerî olmak üzere mâlikâne-i Mutasarrıf

Hasan Ağâ yedinden yalnız yirmi gurûş kabza me'mûr olduğum hasebiyle tamâmen ahz ve kabz olmağla yedine işbu tahvil verildî tarafımızdan ve taraf-ı ahardan kimesne mudâhale olmayub vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna.

fî 5 C sene 1166

*Hüeyin Çukadâr
ve Serdâr Efendî*

B. 219 S. 157

Mukâta'a-i mîrân-ı harîr
der-'uhde-i şehir Kethudâsî
oğlû Hasan Ağâ
gurûş

20 Yalnız yirmi gurûşdır

Bâ'is-i hurûf temessük budur ki.

İşbu binyüzaltmışaltı senesinin mîrân-ı harîr mukâta'asının nisf hissesi Mutasarrıfî şehir Kethudâsî oğlû Hasan Ağâ yedinden inâyetlû sadr-ı 'azam Efendilerimizin kalemiyelerinden olmak üzere yalnız yirmi gurûş ahz ve kabz olunmağla işbu temessük verilmiştir vakf-ı hâcetinde ibrâz oluna.

fî 11 R sene 1166

Çukadâr Sadr-ı A'zam

B. 220 S. 157

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışaltı senesinde bâ fermân-ı 'âlî matlûb buyrılan Adana mîrân-ı harîr mukâta'asının devletlû Defterdâr Efendimizin kalemiyeleri olmak üzere mâlikâne-i Mutasarrıfî şehir Kethudâsî oğlû Hasan Ağâ yedinden yalnız yirmi gurûş kabza me'mûr olduğum hasebiyle tamâmen ahz ve kabz olunub tarafımıza edâ ve teslîm olunmağla yedine işbu tahvîl verildî vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna.

fî 5 C sene 1166

*Hüeyin Çukadâr
ve Serdâr Efendî*

B. 221 S. 157

Mîrân-ı harîr hisse-i
Behrâm Ağâ ve Eyüb Ağâ
gurûş

40 Yalnız kırk gurûşdır sene 1165

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışbeş senesinde bâ fermân-ı ‘âli tahsîline me‘mûr olduğum **sadr-ı ‘azam** Efendimizin hissesine isâbet eden kalemiye akçelerinden Adana mîrân-ı harîr **mukâta‘**asının iltizâmî olub Ağânın tarafından olmağla isâbet eden kırk gurûş kalemiyesî tamâmen tarafımıza edâ ve teslîm olunmağla altmışbeş senesine mahsûb olmak üzere işbu memhûr tahvîl **tahrîr** olunub yedine verilmişdir tarafımızdan ve taraf-ı ahardan mudâhale ve mu‘âraza olunmaya.

Ali Çukadâr

Sadr-ı a‘zam

B. 222 S. 157

Mukâta‘a-i Kürhay ve Gümüşlî

der-‘uhde Halil ve Hasan Ağâ

Kalemiye

gurûş

200

Yalnız ikiyüz gurûşdır

Bâ‘is-i hurûf-ı temessük budur ki.

Binyüzaltmış senesinden altmışbeş senesine varıncaya bâ fermân-ı ‘âli matlûb buyrılan Adana mukâta‘alarından Gümüşlî ve Kürhây mezra‘asının kalemiyesinden devletlû ‘inâyetlî **sadr-‘azam** Efendilerimizin hisse-i ‘aiyyelerine isâbet eden yalnız beş senelik mâl kalemiyesî ikiyüz gurûş Mültezimî olan Hasan ve Halil Ağâ yedlerinden ahz ve kabza me‘mûr olduğum hasebiyle tamâmen Ağâ-yı mûmâ ileyh yedinden ahz ve kabz edib sened olmak için işbu **edâ** tezkiresi verildi vakt-ı hâcetinde ibrâz oluna.

Mustafa Çukadâr

Sadr-ı ‘âli

B. 223 S. 158

Başıboş levendât emridir.

Dustûr-ı mükerrerrem müşîr-i mufahhâm nizâmi'l-‘âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmi'l-enâm bi'r-re‘yi's-sâ‘ib mümehhidu bünyânî'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânus-seâdeti ve'l-iclâli'l-mahfûfûn bi-sunûf-ı ‘avâtıfu'l-meliku'l-a‘lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te‘âla iclâlehu ve e‘âzimu'l-ümerâ‘i'l-kirâm efâhimu'l-küberâ‘i'l-fehhâm ulu'l-kadr-i ve'l-ihtirâm eshâbu'l-‘iz ve'l-ihtişâmu'l-muhtassûn bi-mezîdi ‘inâyeti'l-meliki'l-

a'lâ Eyâlet-i mezbûrede vâki' Elviye Mutasarrıflarî mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Kâdılar ve Nâ'ibler zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâyerî ve Yeniçeri Serdârlarî ve Havâss ve Evkâf Zâbitlarî ve 'aşâ'ir ve kabâ'il Boy Begleri ve A'yân-ı Vilâyet ve Köy Kethudâları ve sâ'ir İşçerleri zîde kadruhum tevki'u refi'u hümayun vâsil oluncak ma'lum olaki memâlik-i mahrûse-i pâdişâhânemden eşkiyâ nâmının külliye i'dâmî ve arkasına fukara-yı ra'ıyyet ve ebnâ-i sebîl ve sâ'ir 'ibâdullahın istihsâl-i âsâyiş ve istirahatleri murâd-ı hasrûvânem olmakdan nâşi Eyâlet ve ahallerinde nevbütü zuhûr ve ğasb-ı emvâl ve katl-i nüfûsa cerâ'it eden bâşıboş kıtâ'-ı tarîk Levendâtın bulundukları mahalde ahz ve istisâllerî ve şer ve mazarratlarından bilâd-ı 'ibâdın te'mîn ve tathîri husûsına sa'y ve ikdâm olunmak için şimdiyedek ifrâğ-ı inzâr ve tehdîd-i havî müte'addiden evâmîr-i şerîfemle her tarafa tenbîh-i te'kid olunmuşken ihâta bâbında eşkiyâ-yı mezbûra bölük bölük etrâfa inşâr ve masârife eyledikleri fukarâ ve ebnâ-i sebîle hucûm ve katl-i nüfûs ve ğasb-ı emvâle ictisâr üzere oldukları dem-bedem vâsil sâmika-i hümayunum olub bâşıboş Levendât makûlesî ğasb-ı emvâlî kendilere kâr-ı pişe-i ittihâz eylemekden nâşi zecr ve telbiyet ile rahatlıktan ferâğat eylemeyecekleri bi't-tecrûbe ma'lûm ve emn-i memleket ve rahât-ı ebnâ-i sebîl ve ra'ıyyet eşkiyâ-yı mezbûrenin rû-yı 'arzdan kal'-ı palı ? vucûd-ı hibâset âludlarıyla hâsıl olacağı müste'în ve meczûm olduğuna binâen ezmân-ı sâbıkada olduğu gibi kıtâ'-ı tarîk ve katl-i nüfûs ve nehb-i ğârat-i emvâle ictisâr eden bâşıboş Levendât eşkiyâsının damları heder ve malları ahz ve katl edenlere ğanimet olduğu cihetden sizki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve sâ'ir mûmâ ileyhimsiz sûze-i hükûmet ve taht kazâlarıңызda her mahalde bu misüllü şekâvet-pişe vâir ise 'ale'l-ittifâk üzerlerine hucûm ve iktihâm ve kendülerine bilâ tereddüd katl ve malları i'tinâm edenler için su'al ve cevâb vârid ve teveccüh etmeyeceğın ve bundan böyle velât ve hükkâmıdan berî bu husûsi celb-i münfakıyye vesile eylemeyeüb ve bundan bâşıboş Levend katl olunmuş yâhud pisâd ve salâhî olunmuş deyi teftiş ve tefahhüs ile mikdâr-ı zerre cevır ve te'addî ve kavi'î istimâ olunacak olur ise 'azli ile iktifâ olunmayub hakkında gelineceğî mecmu'-ı nâs olan mahallerde münâdilere nidâ etdirilerek Kasâbât ve Kazânın Zâbitân ve 'umûmen ahâlî ve re'âyâ ve sukkânına gereğî gibi ifâde ve efhâm ve herkese ifşâ'at ve i'lân eylemeniz fermânım ve husûs-ı merkûmun murâd-ı hümayun-ı hasrûvânem üzere ittifâk ve icrâsına cümledenizden matlûb-ı mülûkânem olmağla işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdır imdî vusûlünde keyfiyet-i ma'lûmeniz oldukda ber-vech-i muharrer kıtâ'-ı tarîk ve nehb ve ğâret-i emvâl ve kıtâl-i nüfûs ile muzırr-ı 'ibâd ve sâ'-yı bi'l-fesâd olan kıtâ'-ı tarîk bâşıboş Levendât eşkiyâsının damları heder ve malları ğanimet olduğu ve maktûllerin yânlarında bulunan ât ve pisât ve emvâl ve nukûdların ahz ve i'tinâm edenler için min ba'd bir dürlü su'al ve cevâb olmayacağı ve matlûb-ı hümayun-ı

pâdişâhânem ancak re`ûs-i maktû`aları idüğü ve bundan böyle Vilâyet ve hükkâmıdan birî bu husûsı celb-i mütefeyyite ? vesile eylemeyüb sizin karyenizde yâhud karb ve civârınızda bâşıboş Levend katl olunmuş yâhud siz katl eylemişsiz ve katl eylediğiniz kimesne kıtâ`-ı tarik değil idî bi-yi cürm idî ve Pisâd ve salah olunmuş deyü teflîş ve tefehhus ve taraflarından buyrıldı irsâliyle mikdâr-ı zerre cevz ve te`addî ve kavî`-i istimâ` olunacak olur ise. hükkâmın `azilleriyle iktifâ olunmayub haklarından gelinecegin ve ba`de hîn ihâdasından eşkıyâ-yı merkûmeyi katl edenlere nizâ`a kasdî edenlerin da`vâları isfâd-ı istimâ` olunmayacağı kazâ ve hükümetinizde vâki` mecmu`-ı nâs olan mahallerde münâdilere nidâ etdirerek herkese i`lân ve ifşâ`at ve bi'l-cümle Zâbâtân ve `askerî makûlelerine ve `umûmen re`âyâ ve kıtâ`ına geregi gibi ifâde ve efhâm ve hîn-i hâcetinde murâcâ`at olunmak üzere işbu emr-i şerif-i `âlişânımın birer sûretini her Kazânın mahkemelerinde vâki` sa`cile-i mahfûzına kayd ve sebt ve iddi`â ve mestûru'l-`amel tutularak bu keyfiyet. .... cümleye izâh ve beyân olunarak sayfen ve şitâen `ale'd-devâm eşkıyâ-yı mezbûreyi tahbis ve tefehhus ve birden ikiden veyâhud cem`iyyetlerî haber alındığı mahalde tereddüt olunmaksızın birbirleriniz ile ba`de'l-muhâbere `ale'l-ittifâk bilâ tevfiğ üzerlerine hucûm-ı mübâderet ve bi'l-muhârebe tedbîr ve isti`sâllerleriyle te`mîn-i bilâd ve tatbik-ı `âde bezl-i celb-i himmet ve gayret ve firâr eyledikleri sûrette dahî havza-i hükümetinizden hurûc itdiler deyü kat`an artlarından ayrılmayub `ala eyyi hâl mecmû`un ahz ve cez-yi mâylıkların ? tertîb ve icrâ ve şer ve muzırrâtlardan bilâd-ı `ibâd te`mîn ve tahlîsa sarf ve mâhsl-ı ihtimâm-ı üfî ? edüb lakin bu pahâne ile mecr ve icrâ-yı `arz dâ`iyesiyle şekâvetde `alâka ve medhalî olmayan ebnâ-i sebîl ve bî-günâh kimesnelere te`addî ve tecâvüzden ve mikdâr-ı zerre rehâvet ve tekâsile cevâz ve ruhsat göstermekde ve ser-mû hilâfından gâyetü'l-gâye itkâ ve mucânebet olmak bâbında fermân-ı `âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ` ve lâzımu'l-imitsâlimin mazmûn itâ`at-makrûniyle `âmil olub hilâfından beğâyet tehâşî ve mucânebet eyleyesiz şöyle bilesiz `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasız tahrîren fî evâsıtı şehr-i şevvâli'l-mûkerrem li-sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

Vasl ve kayd fî 10 min zılka'de sene 1168

Kostantuniyye

B. 224 S. 160

Mukâta`a-i Kürhây ve Kamışlî

Der`uhde-i Halil ve Hasan Ağâ

Kalemiye

gurûş

100

Yalnız yüz gurûşdır

Bâ'is-i hurûf-ı tezkire budur ki.

Binyüzellibeş senesinden altmış senesine varıncaya değin bâ fermân-ı 'âli matlûb buyrılan Adana mukâta'alarından Yüreğir nâhiyesinde Kürhây ve Kamışlı mezra'asının devletlü 'inâyetlü ve Serdâr-ı Efendi hazretlerinin hisseleri olmak üzere yalnız beş senelik kalemiye yüz gurûş mukâta'a-i merkûm mültezimî Halil Ağâ ve Hasan Ağâ yedlerinden kabza me'mûr olduğım hasebiyle tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eylediğimiz ecilden sened olmak için mûmâ ileyh yedlerine işbu tahvîl verildi vakt-ı hâcetinde ibrâz edile.

Ahmed Çukadâr

Defterdâr Efendi

B. 225 S. 160

Vech-i tahrîr hurûf budur ki.

Binyüzaltmışsekiz senesinde doksânbir gün va'desiyle şa'bân-ı şerifin sekizinci gününden Çukadâr Süleyman Ağâ yedinden mahalle için olmak üzere işbu yüzotuzbeş gurûş aldık te'kidî'l-asl nısf altmışyedi buçuk gurûş ider ahâli-yi mahalle birbirlerine vekîl-i bi'n-nefs ve kefil-i bi'l-mâl olmak üzere vâcibu'l-edâ ve lâzımu'l-kazâ deynimüzden inşallahu te'âla meblağ-ı mezbûrın edâsî müyesser oldukda 'inde's-şuhûd yedlerinde olan temessükü reşk oluna.

B. 226 S. 160

Vech-i tahrîr hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışsekiz senesinde şa'bânın yirminci gününden yüzellibir gün va'desiyle Süleyman Ağâ yedinden tersim-i cahz ve bernâfe-i kürk behâsı yüzon gurûş aldık birbirimize kefil-i bi'l-mâl ve vekîl-i bi'n-nefs olmak üzere aldık mahalle için asl-ı nefis ellibeş gurûş eder edâsî müyesser oldukda yedinde olan temessükü reşk oluna.

B. 227 S. 161

Vech-i tahrîr hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışaltı senesine mahsûb olmak üzere yedimde olan sebt-i tahrîr ahkâmı mücebince ber-vech-i mâlikâne nısf hisseye sulb-ı hâhî ? Mutasarrıf dede 'Abdullah nâm kimesnenin tarafından Mültezimi olan dârende-i temessuki 'izzetlü Yiğitbaşı Mehmed Ağâ

yedinden yalnız ikibinyüzsekiz gurûş bir rubu' mâl-ı havâlâtî merkûm Yiğitbaşı Mehmed Ağâ yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz etdim işbu merkûm Mehmed Ağâ yedine i'ta tahvîli verildi vakt-ı hâcetinde ibrâz edine.

el-Hac Hüseyin Çavuş

Ocağ-ı Yeniçeriyân

B. 228 S. 161

Sâletzâde'nin Ağâ mektubudur.

Şer'at şî'ar Adana Kâdisî Efendi zîde fazluhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki zîr-i hükümetinizde vâki' dergah-ı 'âlî Yeniçerileri Serdârî olan turnâ-yı sâbık es-Seyyid Hüseyin Ağâ ref' olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân onyedî bölüğün Serdengeçdi Ağâsı Mustafa Ağâ zîde kadr Serdâr ve Zâbıt nasb ve ta'yîn olmağla işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki mûmâ ileyh Serdârlık umûrında kıyâm etdirüb ahârın mudâhale etdirmeyesiz ol tarafda vâki' dergâh-ı 'âlî Yeniçerileri ve Cebeci ve Tobcı ve Tobarabacısı ve Kuloğulları ve Gilmân-ı 'Acem cümlesi seni üzerlerine Serdâr ve Zâbıt bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâyıf-ı mezbûrından bilâ vâris ma'rûf fevt olanların mahlûfât-ı metrûkâtların mûmâ ileyh ahz ve kabz etdirüb ma'rifet-i şer'le sevk-i sultânide furuht ve hâsıl olan nukûdın mumzî ve mahtûm nuvât defterleriyle cânib-i beytû'l-mâle irsâl ve îsâl itdirdesiz ve senki Serdâr-ı mûmâ ileyhsin ol havâlide vâki' mûkîm ve misâfir zuhûr eden erâzîl ve eşhâsın zabt ve rabtlarına ve sükkân-ı vilâyetin emn ve selâmetlerine bâ'is hizmât-ı mustahsine-i mebrûre vucûd getirmeğe sâ'î olub mûcib mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fi evâsıt-ı şehri-zî'l-ka'de ve li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

el-Hac Mehmed Ağâ-yı

Yeniçeri Dergah-ı 'âlî

Kayd fi 2 min zî'l-ka'de

İşbu i'lâm-ı şer'îyye mücebince 'amel olunub ahârın bi-vech-i mudâhalesi men' ve def' olunmak deyû.

Fi 23 Za. sene 168

B. 229 S. 162

Ma'rûz-ı 'abd-i dâ'î devletleridir ki.

Taraf-ı 'âliyelerinden ta'yîn buyrılan Mübâşir kulları ma'rifetiyle medine-i Adana civârında

vâki Yüreğir Kazâsına tabi Büyük Gülhavir nâm mezra'a ve ğayrından kırkikibinüçyüzdoksansekiz akçe ze'âmete Mutasarrıf olan derğâh-ı 'âli müteferrikalarından Mehmed fevt olub za'âmî İbrahim Kaftânî-yi sadr-ı 'âliye tevcih ve ba'dehu binyüzaltmışsekiz senesinî şa'ban-ı şerifin sekizinci günî mezbûr İbrahim Kaftânî ref'inden müteveffâ-yı merkûmın oğlu Osman'a tevcih ve berât olmuşken yine merkûm İbrahim mezbûr Osman'ın ref'inden işbu binyüzaltmışsekiz senesinî şevvâl-i şerifin dördüncü günî mezbûr İbrahim tevcih ve berât olub mezra'â-i mezkûr derûnında hınta ve şa'ir ve sâ'ir hubûbat hasâdı ahâli-yi kazâdan su'âl olundukda senve ihtiyâr cem'-i ğayz ve cem'-i kesîr meclis-i şer'de binyüzaltmışsekiz senesinî şevvâl-i şerifin onbeşinci günî hınta ve şa'ir hubûbat hasâdı idrâk olundı deyu herbileri meclis-i şer'de bi't-tevâtür haber vermeleriyle merkûm Osman'ın tevcihî târihine isâbet etmekle mezbûr İbrahim Kaftânî-yi sadr-ı 'âliyenin hınta ve şa'ir hubûbat hasâdında şer'an 'alâka ve medhali olmadığı huzûr-ı 'âlilerine i'lâm olundı bâ fi emr-i fermân-ı sultânım hazretlerindir.

fî 18 min zî'l-ka'de sene 1168

B. 230 S. 162

Mukâta'a-i Adana sene 1168

meblağ

gurûş

40

18

Yalnız onsekiz gurûş kırk akçedir

Bâ'is-i hurûf budur ki.

İşbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb olmak üzere mukâta'a-i mezbûr kalemiyesinden devletlü inâyetlü Defterdâr sakk-ı evvel Veliyyû'n-na'im Efendimiz hazretlerinin hissesine isâbet eden onsekiz gurûş kırk akçe kalemiye akçesinî bâ-fermân-ı 'âli ahz ve kabza me'mûr olduğım ecilden ber-vech-i iltizâm Mutasarrıfı olan karâbet-i zımmî yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eylediğim ecilden makbuzumuz müş'îr yedine işbu tahvîl verildi.

25 Z sene 1168

Mehmed Çukadâr Defterdâr

Sakk-ı evvel

B. 231 S. 163

Hâlâ Adana Nâ'ibi 'izzetlü Efendî zîde 'ilmuhu ve Adana Serdârî sa'âdetlü Mustafa Ağâ ve Tüfenkçibaşımız Osman Ağâ zîde kadruhuma inhâ olunur ki Memâlik-i Mahruse-i Padişâhide vâki Eyâlet ve Elviyelerde bulunan re'ayamızı birkaç seneden berü otağ-ı kadimlerini terk ve diyâr-ı ahara pâşide olub me'vâ-yı kadimlerini ber-mu'tâd-ı kadim vergeldikleri rusûm-ı

ma'îyyetlerî alınmayıb ber-vech cânib-i mîriye gadr etmekden nâşî bundan akdem sâdır-ı mütebâdir oradan evâmîr-i 'aliyyeler müceblerince üzerlerine. Vâlisince alınmayan Malatya re'âyâlarını üç gün zarfında derûn-ı Adana'dan ve otağ-ı kadimlerine nakl ve iskan etdirilüb 'avk ve te'hirden hazer oluna deyü Sultânım.

Fi 27 Z sene 1168

B. 232 S. 163

Devletlü 'inâyetlü ve bu fakir kullarına merhametli Efendim hazretleri sıhhat-i ikbâl ile. sağ olsun 'arzuhâl-i kulları budur ki bu fukara kullarının Malatyalî. olub mukaddemâ Rüşvanzâde Süleyman Paşa devletlünüz Adana'ya mansûb olub bu fukara kullarının dahî re'ayasî bulunub sene-i sâbık verdiğimiz üzere ispençemü zabt edüb aldı cürm deyü almadı benim devletlü 'inâyetlü Efendim Sultânım. Kethudâ Beğ Efendimiz bu fukara kullarından beher sene gelen vezire verirmişsiz bende alırım deyü bu husûs için kaç onbeş fukara mahbûs olub gadr olmağla benim Efendim ğarîb ve ğamm-ı fakir. için gelüb Devletlü 'nâyetlü Efendimizin sâye-i devletinde borç için bir peydâh olurmu deyü bu hâle giriftâr olduk benim efendim fakîru'l-hâl ve kesîru'l-'iyâldir benim efendim bu fukara sene-i sâbık olur badehu gelen karındaşlarınız taleb eddüb bâ'is-i helâkiniz olur benim 'inâyetli efendim 'aziz bâşınız için olsun benim 'inâyetli efendim lûtf ve kerem buyurub bu kulu 'afv ile mu'âmele buyurmanızı ricâ ve niyâz-ı şefâ'at bâbında merâhim-i 'aliye getirdim bâkî emr devletli 'inâyetlü benim hazretlerindir.

Bende

Sellatoni Zimmiyân-ı fukara

B. 233 S. 163

Şeri'at me'âb hâlâ Adana Nâ'ibî olan zîde ilmuhu ve kıdvetü'l-emâsil Adana Dizdârî Hâletzâde Mustafa Ağâ Tüfenkçibâşımız 'Osman Ağâ zîde kadruhuma inhâ olunur ki Diyarbekir re'âyâsı aklâmından olub nefsi-i Nâne Beğde (?) birkaç seneden berü Adana'da derûnunda herbirleri ber-takrib ile tavattun edüb ba'zıları kendülerin ehl-i 'ırz kıyâfetine nakl ve gicelerde nice ef'âl-i şekâvet ve fezâhatı mürettib oldukları ecilden ve bi'l-küllîye muhtel olduğundan başka nice ehl-i 'ırz ve kimesnelerin hâb ve râhatları munkatî' olduğu zâhir ve nümâyân olmağla şeref-bahşâ-yı sudûr iden evâmîr-i celile mücebince üzerlerine 'avâriz kayd olunmayan Nâne Beğ (?) için üçgün zarfında derûn-ı şehirde mekân-ı kadimlerine iskân olunub bulundukları yerde imhâl ve rehâvet misüllü harekâta ruhsat ve cevâz (göstermemek)

bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrulduumuz tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuştur inşaallah te'âla vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunub hilâfından ziyâde tevakkî' ve mücânebet olunmak deyü.

Fi ğurre 1168

B. 234 S. 164

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ Sis Kasabası mukâta'ası Voyvodası zîde kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vâsıl olacak ma'lum olaki Adana sâkinlerinden Seyyid Hasan bin Seyyid Halil nâm kimesne meclis-i şer'a varub babası ve dedesi 'an asl Adana kurbunda vâki' Sis Kasabası sâkinlerinden iken otuz-kırk seneden mütecâviz Adana'da tavattun ve kimesnenin defterde mukayyet ra'yyet ve ra'yyetî oğullarından olmayub müdâhale olunmak icâb (?) etmez iken şeref-pâre (?) re'âyâsındansız deyü resm-i ra'yyet talebiyle merkûma ta'addi ve rencide eylediğin bu tarafa i'lâm olunmağla gerekdir ki ber-minvâl-i muharrer hilâf-i şer' ve muğâyir-i kânûn şeref-pâre (?) re'âyâsındansız deyü bi-vech nesne mütâlebesiyle te'addi ve rencide eylemeyesin deyü iftihârul-havass ve'l-mukarrebîn mu'temedi'l-mülûk ve's-selâtin muhtârul-'izz ve'l-ihtisâm bi'l-fi'l dâru's-sa'âdetim Ağâsı olan Beşir Ağâ dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmaları bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan emrim üzre 'amel dahî mezbûr sahihu'n-neseb sâdâtdan olub eyledüğüne İstanbul Nûkabâsından ma'mûlun bih senedi var ise Ağâ-yı müşârun ileyh tarafından verilen mühürlü mektub mücebince 'amel edüb hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahrîren fî evâ'ili şehr-i şa'bânî'l-mu'azzanm sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye'l

Mahrûse

Mücebince daru's-sa'âdete Ağâ mektubu ve Nakibu'l-eşrâf mektubu vârid olmuştur.

Kayd ve vasl fî tarihi'l-merkûm *sene 1168*

B. 235 S. 164

Mukâta'a-i Adana sene 1168

Hisse-i Kalemiye

gurûş

36 buçuk Yanlız otuzaltı buçuk gurûşdır.

Bâ'is-i tahrîr hurûf budur ki binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb olmak üzere mukâta'a-i mezkûrın kalemiyesinden devletlü inâyetlü veliyü'n-na'im sâhibü'd-devlet Efendimiz hazretlerinin hissesine isâbet eden yalnız otuzaltıbuçuk gurûş ber-vech-i iltizâmî Mutasarrıf-ı karabet-i zimmi yedinden tamâmen ve ahz ve kabz olub bâ fermân-ı âlî ahz ve kabza me'mûr oldıgı ecille makbuzumuzu müş'ir yedine işbu tahvîl verilmiştir.

25 N sene 1168

Emîr-i Çukadâr-ı Sadr-ı 'âlî

B. 236 S. 165

Kalemiye emridir.

Dustûr-ı mükerrerrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehamu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfî avâtufu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki Eyâlet-i Adana ve tevâbi'i mukâta'âtî ve ğayra onsekiz 'aded mîrî mukâta'aların ber-mûcib mu'tâd-ı kadîm iktizâ eden kalemiyelerinden iftihârul-ümerâ'i ve'l-ekâbir müstecî-i cemîli'l-münâfi ve'l-mefâhir hâlâ bi'l-fî'l nâşir-i Defterdârım Mehmed bin Behçet dâme ilmuhunun hissesine isâbet eden harc-ı aklâmın min haysü'l-mecmû' altıbin yüz kıraltıbuçuk gurûş ve yirmi akçelerinin yerlû yerinden mu'accilen tahsîl olub ve teslîm-i muktezî olmağla imdî Mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhu ile işbu emr-i şerîf-i âlişânım vusûlünde kat'an te'hîr ve tevfiğ itdirilmeksizin irsâl olunan imzâlû sûret-i defterde mukâta'a [ve mâlikâne] mutasarrıflarının rusûmlerî ve senelerî ve kalemiye akçelerî tasrih olundıgı üzere ol-mikdâr kalemiye akçelerini Mübâşir-i merkûm ma'rifetle mukâta'a ve mâlikâne Mutasarrıflarının kendilerinden ve kendilerî mevcûd bulunmadıgı hâlde taraflarından zabt eden Voyvoda ve Mültezimlerinden 'alâ eyyi hâl tahsîl ve mubâşir-i merkûma teslîm birle mahalline kayd olunmak için ma'mûl-ı bir olmak üzere memhûr temessük aldırıp meblağ-ı mezbûrî Mübâşir-i merkûm ile der-sa'âdetine irsâl ve Bâş Defterdârım müşârun ileyh tarafına teslîm etdirilmesine bezl-i cel-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ-at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıdan heder eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Kayd ve vasl zi'l-hicce 169

Kostantıniyye

B. 237 S. 165**Hasan Ağâ'nın tevliyet beratıdır.**

Medine-i Adana'da vâki` Hasan Ağâ câmi`-i şerîfî vakfının tevliyetî vâkıfın mezkûr evlâdına meşrûta olup ber-mûcib-i şart vâkıfın mütevellisî olan fevt oldukda kârındâşî erbâb-ı istihkâkdan tevki`u refi`u's-şân şehir-i yârî es-Seyyid Halil zükûr-ı evlâd iken ünsâ-yı evlâtdan Kamile hâtun berât itdirüb hukûk-ı şart vâkıf-ı mezbûra ğadr-ı küllî etmeğin ber-mûcib-i şart vâkıfe-i kâmilenin ref'inden evlâdına meşrûtiye üzere tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında mezbûra ber-vech-i muharrer sadaka edib bu berât-ı hümayûn-ı izzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr es-Seyyid Halil Halife vârub zikr olan Câmi`-i şerîfe vakfiyetinde evlâdiyet-i meşrûtiyet üzere Kâmilenin ref'inden mütevellisî olup hizmet-i lâzimesî mer'î ve mü`eddî kılındıktan sonra vazîfe-i mu`înesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhî ve devâm-ı ʿömr-i devletimiçün du`âya müdâvemet göstere ol-bâbda ref' olan mezbûr ve taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler ʿalâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i recebu'l-mücerreb sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

*Kostantiniyye'l**Mahrûse***B. 238 S. 166**

Hükm oldur ki.

Medine-i Adana'da vâki` merhûm Ramazan oğlu vakfından olmak üzere yevmî ikişer akçe vazifesiyle iki ʿaded hürre-i şerîfede mutasarrıf olan Mustafa fevt olup yerî hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkakdan işbu râfi`u tevki`u refi`u's-şân Şeyh ʿAbdurrahman Halife her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla mezbûrın mahlûlinden tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında ʿinâyet ricâ etmeğin münâhece-i mezbûrın vech-i meşrûh üzere sadaka edib bu berât-ı hümayûn-ı sa`âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Şeyh ʿAbdurrahman Halife vârub zikr olunan vakf-ı mezbûrda müteveffî yerine mahlûlinden iki ʿaded hürre-i şerîfe mutasarrıf olup hizmet-i lâzımelerini mer'î ve mü`eddî kılındıktan sonra yevmî dört akçe vazîfe ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhî ve devâm-ı ʿömr-i devletimiçün du`âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler ʿalâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i recebu'l-mücerreb sene semân ve sittîn ve mi`e ve elf.

*Kostantiniyye'l**Mahrûse*

B. 239 S. 166**Berat**

Adana mahallâtından zimmiyyân mahallesinde. oğlı Câmî kurbında vâkî Kâtib Hasan Efendî Mu'allimhânesinin Mu'allim-i sıbyânî olmayub nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla erbâb-ı istihkakdan işbu râfî'u tevki'u refi'u's-şân şehr-i yârî Abdurrahim Halife her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla vâkıf-ı mezbûrın ta'yîn eylediğı vazife-i mufîde ile tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edib bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Abdurrahman Halife vârub zikr olunan vakf-ı Mu'allimhânenin Mu'allimi-i sıbyânî olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra vazîfe-i mufîdesiyle mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı ömr-i devletimiçün du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîren fi evâil-i zi'l-ka'de sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 240 S. 167

Adana'da vâkî Yârbâşî mahallesinde ahâli-yi mahallenin avârız ve sâyir salyâneleri içün vakf etdikleri menzillerin hâsıl olan nukûdın tevzi ve taksîmiçün mahalle-i mezbûrda Nâzır olmayub bir Nâzıra muhtâc olmağla işbu râfî'u tevki'u refi'u's-şân şehr-i yârî Şeyh Mehmed Halife her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında inâyet taleb etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edib bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Şeyh Mehmed Halife vârub zikr olunan mahalle-i mezbûrlarınızın vakf-ı mezkûrların Nâzırî olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra yevmî iki akçe vazîfesiyle mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı ömr-i devletimiçün du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîren fi evâil-i zi'l-ka'de sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 241 S. 167

Bâ hatm-i kebîr Adana Vâlisî sa'âdetlü devletlü Seyyid Mustafa Pâşâ hazretlerinin Buyruldusudur behiyyetü's-sa'âde Adana Kâdisî Efendî zîde fazluhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-cümle Zâbitan ve A'yân-ı Vilâyet ve İşerlerî zîde kadruhum inhâ olunur ki bu esnâda dâ'iremiz halkına iktizâ eden şa'ir-i ta'niyâtın beher rûz tedârikî husûsî emr-i 'asir olub ve altmışdokuz senesine mahsûben tahsîlî lâzım gelen mâl-ı hazeriyemizin bu hengâmeye tevzi'î ve Salyâne itdirilmesiyle çok ahâlî-yi vilâyetin rû'yet-i mesâlihalarının ta'tiline bâ'is olur mülâhazasıyla bu def'a mâl-ı merkûma mahsûb olmak üzere ber-mu'tâd-ı kadîm verilegelen Adana şa'ir tevzî ve taksîm ve cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le yerlü yerinden cem' ve tedârik ve evvel-i be evvel emîn-i şa'ir tarafına teslim etdirilmesine herbiriniz dikkat-i tâm ve sa'yı mâlâ kelâm itmeleriniz bâbında divân-ı Adana'dan işbu buyrıldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olmuştur inşallahu te'âla vusûlünde vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket edib hilâfından mucânebet eyleyesiz deyü.

Fi 17 M sene 1169

B. 242 S. 168

'Umdetu's-sâdât ve'l-eşrâfu'l-kirâm hâlâ Adana ve Dindarlî Kazâsında Kâ'im-i makâmımız olan es-Seyyid Mehmed Sa'id Efendî şerefullahu'l-meliki'l-'allâm ba'de't-tahiyye'l-behiyye inhâ olunur ki kemâ esbâk kazâ-i mezkûrlarda Kâ'im-i makâmlık tarafımızdan size sipâriş ve ibkâ olunmuştur gerekidir ki sâdât-ı kirâme-i ağrâz ve ikrâm üzerlerine sâbite ve müterettibe-i hukûk-ı şer'iyye mübâşeretiniz ve ma'rifetiniz ile ikâmet ve icrâya sa'y-ı belîğ ve ihtimâm ve ikdâm olunub ahar-ı terkesilden ihrâz eyleyüb şer'i'at-ı şerîfe-i ğarrâya muvâfık ve mutâbık hareket edib dünyâda ve 'ukbâda rusfid ve sa'id ve şefâ'at-ı 'uzmâya mazhar ve nâ'il ve vâsıl-ı 'inâyet-i hudâ ve nerferîd ve vahid olasız ve's-selâm fî evâ'il-i muharremu'l-harâm sene tis'ave sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 6 saferu'l-hayr sene 1169

el-Fakîr es-Seyyid Mehmed Rıza.

'ala Eşrâfî'l-Memâlikî'l-Osmâniye

B. 243 S. 168

Medine-i Adana'da vâki' ehl-i zimmet tâ'ifesinden Yâpuciyân esnâfının Mi'mârbaşî olan İbrahim nâm zimmi dâ'imâ kendi hâlinde olmayub hilâf ile mevkûf ve. ba'de't-ta'yîn zâhir-i vilâyân oldığını birçok kimesne ber meclis-i şer'de haber vermeleriyle ref' olunub yerine umûrında mehâretî olan işbu râfi'u tevki'u refi'u's-şân-ı şehri-yârî Keysir nâm zimmi dahî her

vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla mesfûrın ref'inden tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında Kâdı-yı Mevlâna İbrahim zîde ʿilmuhu ʿarz etmeğın mücebince mesfûra sadaka edib bu berât-ı hümayûn-ı ʿizzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki baʿde'l-yevm mesfûrınız zımmî vârub medine-i mezbûrın idhân defterinden Miʿmârbaşısı olub hizmet-i lâzimesi merʿi ve müʿeddî kılındıktan sonra üslûb-ı sâbık üzere mutasarraf olub devâm-ı ʿömr-i devletimiçün duʿâya müdâvemet göstere ol-bâbda ref' olunan zımmîye taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve taʿarrûz kılmaıalar şöyle bileler ʿalâmet-i şerîfe iʿtimâd kılalar hürrire fî evâil-i muharrem li-sene tisʿa ve sittîn ve mîʿe ve elf.

Kostantuniyye'

Mahrûse

B. 244 S. 168

Sadr-ı ʿâli mektubudur

Şerâyi-i şîʿâr Üsküdârdan Mısıra varub gelince yol üzerinde vâkıʿ Kudât ve Nuvâb Efendilerî zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Aʿyân-ı Vilâyet zîde kadruhum baʿde's-selâm inhâ olunur ki dergâh-ı ʿâlişân Kapucî bâşlarından el-Hac Mustafa Ağâ bu defʿa baʿzı umûrlar ile hâne-i Mısıra meʾmûru's-sefer olunub mûmâ ileyhın ʿacele ve musâriʿaten savb-ı meʾmûriyete vusûlî mühim olmağla imdî bir sonraki taht Kazâsına vârub dâhil olur ise mûmâ ileyhim vaʿzına. Kazâ taraflarından otuzbeş reʿs menzil bârkerî verilüb ʿavk ve teʿhîrden ve ücret talebinden ziyâde cezr ve mücânebe eylemeniz bâbında sâdır olan fermân-ı ʿâlişânım mücebince mektûb tahrîr ve ile irsâl olunmuşdır inşallahu teʿâla vusûlünde mücib emrim üzere ʿamel ve hareket ve hilâfindan ziyâde cezr ve mübâʿadet eyleyesiz ve's-selâm.

Mustafa

B. 245 S. 169

Sâletzâde Mustafa Ağâ'nın Ağâ mektubu

Şeriʿat şîʿar Adana Kâdisî Efendi zîde fazluhu baʿde's-selâm inhâ olunur ki zîr-i hükümetinizde vâkıʿ dergah-ı ʿâli Yeniçerileri Serdârî olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân onyedi bölük-i ʿatîk Serdengeçdi Ağâlarından Mustafa Ağâ zîde kadruhu Serdârlığı kemâ-kân ibkâ ve mukarrer olmağla işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub inşallahu teʿâla vusûlünde gerekür ki mûmâ ileyh Serdârlığı umûrında istihdâm etdirüb ahârin mudâhale etdirmeyesiz olundukda dergâh-ı ʿâli Yeniçerileri ve Cebeci ve Tobcı ve Tobarabacısı ve Kuloğulları ve Gilmân-ı ʿAcem cümlesi seni üzerlerine Serdâr ve Zâbıt bilüb sözünden taşra ve reʿyinden hâric vazʿ ve hareketde bulunmayub

itâ'at ve inkiyâd üzere olalar ve tavâyıf-ı mezbûrından bilâ vâris ma'rûf fevî olanların mahlûfât-ı metrûkâtların mûmâ ileyh ahz ve kabz etdirüb ma'rifet-i şer'le sevk-i sultânide furuht ve hâsıl olan nukûdın mumzî ve mahtûm mevdât defterleriyle cânib-i beytû'l-mâle irsâl ve îsâl itdirdesiz ve senki Serdâr-ı mûmâ ileyhsin ol havâlide vâki' mûkîm ve misâfîr zuhûr eden erâzil ve eşhâsın zabt ve rabtlarına ve sükkân-ı vilâyetin emn ve selâmetlerine bâ'is hizmât-ı mustahsine-i mebrûre vucûd getirmeğe sâ'î olub mûcib mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i saferu'l-hayr li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

İbrahim Ağâ-yı Yeniçeri

Dergâh-ı 'âli

B. 246 S. 169

Surre-i hümâyun emri

Dustûr-ı mûkerrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûf-ı 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Şehsuvârzâde es-Seyyid Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu tevkî'u refî'u hümâyun vâsıl oluncak ma'lum olaki iskât-ı karz hüccetü'l-islâm vüzeyâra ber-vech-i mahzar hazret-i câru'l-enâm 'aliyye-i efdalü's-salavat-i ve's-selâm eden huccâc-ı zevî'l-ibtihâcın Şâm-ı şerîfeden 'avdet ve konullarî vakt-i zamânî olub gerek huccâc-ı müsliminin ve gerek Sekbânbaşımız ve surre emîninin emnen ve sâlimen kemâl-i emn ve refâh ile otâğlarına maksûd ve murâd ve matlûbın pezyerâ-yıvelât-ı vilâyet bulunanların cüzze-i hükûmetlerini harâmzâde ve eşkiyâdan vikâye ve muhâfazalarına.müstenfî olduğına binâen cüzze-i hükûmetinizde haber verilen harâmzâde ve eşkiyâyı hümâyûn-ı şerîfenin eski hükme ri'âyet ile alagötürüb ahz ve i'dâmlarıyla tâbeyn-i memlekete ve tanıdık ve tathir-i tarik ve mesâlike bezl ve sa'y-ı dikkat zımnında mashûben bi'l-emn ve's-selâm sikâlar ve emîn-i surre ve hüccâc-ı müsliminin cüzze-i hükûmetinde nâm eşkiyâdan külliyyen masûn ve mahfûz olmasî matlûb imrâr ve tesyîrlerine ihtimâm ve dikkat olunmak fermânım olunmağın ihtimâmen ve ihtiyaten ve mahsûsen işbu emr-i şerîfîm isdâr ve dergâh-ı mu'allâm Gediklilerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mahmud zîde mecdehu ile irsâl olunmuşdır dâhil-i surre-i hükûmetin nâm eşkiyâdan külliyyen masûn ve mahfûz olmasî matlûb-ı pâdişahanem idiğî ma'lûmun oldukda şimdiden etrâfa dere düz nesîret ve sâyi'a-i keşâ-yı intibâh ve dikkat ile hükûmetin dâhilinde serserî keşt ve kezâr ve 'inâdullaha îsâl-i kezend ve hasâr eden eşkiyâya kat'an emân ve zamân verilmeyüb nehalde bulunur ise 'alâ eyyi hâl ahz ve i'dâmlarıyla mutahhir tanıdık taraf ve memlekete ve kâ'imîn ve

terfiye-i ahâlî ve sâbiley bekâyet-i ihtimâm ve bezl-i iktidâr ve ne`uzu billah karîben hüccâc-ı müslimîn ve sakâlar ve surre emînî re`s-i hudûduna geldiklerinde muhâfazalarına sa`y-ı dikkat olunarak emnen ve sâlimen refâh-ı bâl ve cefâ-yı hâl ile hükümetinde imrâr ve tesyîrlerine kemâl-i akdâm ve matlûb-ı şâhânem eylediği tenbih ve te`kîd olunmuşken ma`âzallahu te`âla kusûr ve tehâvunünden nâşî hudûdun dâhilinde bir ferd zarar ve ziyân ve hüccâc-ı müsliminin ellerine ve cânlarına hasâret ve noksân isâbeti vâkî` olmak lazım gelir ise ğadr ve cevâbın bir dürlü karîn-i sâmi`-i i`tibâr ve istifâ olunub mutahhir-i `azb-ı âteşyâr-ı mülûkânem olacağın mukarrerdir ona göre mütbessirâne hareket ve mikdâr-ı zerre ğaflet ve rehâvetden beğâyet tehâşî ve mucânebet eylemek bâbında fermân-ı `âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ` ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ`at-makrûniyle `âmil olub hilâfından beğâyet ve hazer ve mucânebet eylesiz şöyle bilesiz `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasız tahrîren fî evâhîr-i muharremu'l-harâm li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 24 min saferu'l-hayr sene 1169

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 247 S. 171

Medine-i Adana mahallâtından Şeyh Mustafa mahallesinde Hacı Mustafa nâm sâhibu'l-hayrın müceddiden binâ eylediği mescîd-i şerîfeye İmâm nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühîm olmağla erbâb-ı istihkâkdan muhtâr-ı cemâ`at işbu râfi`u tevki`u refi`u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Halife her vechle lâyük ve mahal ve müstehak olmağla bâni-yi mezbûrın fevt eylediği menzîl ğallesinden olmak üzere yevmî üç akçe vazîfe ile müceddiden tevhî olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında Kâdi-yı Mevlâna Mustafa zîde fazluhu `arz etmeğın mücebince mezbûr ber-vech-i muharrer sadaka edib bu berât-ı hümâyûn-ı `izzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba`de'l-yevm mezbûr es-Seyyid Mehmed Halife vârub zikr olunan mescîd-i şerîfde İmâm olub hizmet-i lâzimesi mer`î ve mü`eddî kılındıktan sonra menzîl-i mezbûr ğallesinden olmak üzere ta`yîn olunan yevmî üç akçe vazîfe ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı `ömr-i devletimiçûn du`âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta`arrûz kılmayalar şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timâd kılalar tahrîren fî evâil-i rebî`u'l-ahir li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 248 S. 171

Dustûr-ı mükerrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânû'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfu 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu tevkî'u refî'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lum olaki sizki Vezîr-i müşârun ileyhsiz 'uhdenizde olan Eyâlet-i Adana ve tevâbi'-i mukâta'atî ve ğayra yirmiiki aded mîrî mukâta'aların ber-mûcib mu'tâd-ı kadîm iktizâ eden kalemiyelerinden dustûr-ı ekrem ve mu'azzam-ı müşîr-i efham ve muharrer-i nizâmu'l-âlem nâzım-ı menâfiz olan hâlâ Serdâr-ı a'zam vezirim şehir vekîl-i mutlak-ı sadâkat âlemim olan Sa'id Mehmed Pâşâ edamallahu te'âla iclâlehu ve. iktidârat ve ikbâlenin hissesine isâbet eden harc-ı aklâmiye min haysû'l-mecmû' onbinyediyüzyedî gurûş ve ondört akçe-i kalemiye akçelerinin yerlû yerinden mu'accilen tedârik ve kefil ve irsâl ve Mütessellimî makbûzu olmağla imdî Mübâşir ta'yîn olunan Sadr-ı a'zam Çukadârlarından 'Ali zîde kadruhu ile işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım vusûlünde kat'an te'hîr ve tevkîf itdirilmeksizin irsâl olunan imzâlû sûret-i defterde mîrî mutasarrıflarının isimleri ve seneleri ve kalemiye akçeleri tasri' olundığı üzere ol-mikdâr kalemiye akçesini Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle sen hissenî tedârik ve kûsûrîni dahî mâlikâne Mutasarrıflarının kendilerinden ve kendisi bulunmadığı taraflarından zabt eden Voyvoda ve Mültezimlerinden 'alâ eyyi hâl tamâmen tahsîl ve mubâşir-i merkûma teslim birle mahalline kayd olunmağın..... ma'mûleye olmak üzere Mübâşirden memhûr temessük aldirib meblağ-ı mezbûrî Mübâşir-i merkûm ile biran evvel der-sa'âdetime irsâl ve sadr-ı a'zam müşârun ileyh tarafına teslim etdirilmesine bezl-i cel-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylemen bâbında cezmâ-i 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki şer'-i şerîfimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr eden işbu emr-i celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ'at-makrûniyle âmil olası söyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız tahrîren fi'l-yevmi's-sânî 'aşar rebî'u'l-evvel sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

Kayd ve kabûl fî min rebî'u'l-evvel sene 169

B. 249 S. 172

Dustûr-ı mükerrem müşîru mufahhâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânû'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfu 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm

Mevlâna Adana Kâdisi zîde fazluhu tevkî'ü refî'ü hümayun vâsıl oluncak ma'lum olakî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Fazlullah zîde kadruhu divân-ı hümayuna 'arzuhal edib Adana'da vâki' Çalım ve tevâbi'i mukâta'asî Mustafa zîde kadruhu ile ber-vech-i iştirâken mâlikâne-i uhdesinde olub mezbûr Mustafa mukâta'a-i merkûmî birkaç seneden berû yed ve ahidden müstekillen tarafından zabt verildiği kaydına iltizâm eylediğine binâen mukâta'a-i mezbûrın iktizâ eden kayzından vakt ve zemânıyla bilâ te'allül edâ eylemesi lâzım iken mecr ve hissesine iktizâ eden kayzî noksân vermek ra'yyesiyle kâh zararım vardır deyû ve kâh bu sene mahsûlî çekirge yedî deyû illet ve bahâne ile günün gün cevri vâriyet ve ğadr murâd etmekle münâvebe şurûfî mücebince mukâta'a-i mezbûrın peşin ve mâlinî hazine-i 'âmireme ve havâlâta ibrâ ve kalemiyesin dahî mahallerine verib ve sene-i sâbıkî üzere müştereken hissesine isâbet eden kayzî teslim ve senesinî aharında mîrî ile hesâbını görüb ibrâ-yı zimmet eylemek şartıyla mukâta'a-i mezbûr münâvebe vechi üzere merkûm Mustafa zîde kadruhunun zabt eylediği müddet mikdârî yed ve ahzdan müstekillen tarafından zabt ve rabt etdirilüb zabt ve rabtına taraf-ı ahardan kimesneye ta'arruz ve müdâhale etdirilmemek içün emri şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin hazine-i 'âmiremde mahfûz olan bâş muhâsebe defterlerine nazar olundıkda Adana'da vâki' mevrâ-i Çalım ve Bağılık ve tevâbi'i mukâta'asî senevî beşyüzsekiz gurûş bir sülûs mâl ile merkûmân Fazlullah ve Mustafa zîde kadruhumânın iştirâken mâlikâne-i 'uhdelerinde olduğu ve münâvebe içün sarâhe-i şurût olmayub lakin bu makûle mukâta'a-i mîriyeye iştirâken mâlikâneye mutasarrıf olanlar hisselerine göre münâvebe tarîkî üzere yed ve ahardan zabt eylemelerini istid'â eylediklerinde mukâta'anın peşinini ve mâlinî hazine-i 'âmirem ve havâlâne ve kalemiyesini dahî mahallerine edâ ve seneyn-i sâbık üzere müştereklerinin hisselerine göre iktizâ eden kâyz-ı müştereklerine teslim ve senesinî aharında mîrî ile hesâbî görüb ibrâ-yı zimmet eylemeleri şartıyla hisselerine göre münâvebe vechi üzere zabt eylemeleri içün evâmiri şerîfem verilegeldiği der-kenâr olundıkda imdî şurûfî mücebince 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edib dahî mukâta'a-i mezbûr merkûmân Fazlullah ve Mustafa zîde kadruhumânın mâlikâne-i 'uhdelerinde olmağla mukâta'a-i mezbûrın peşinî ve mâlinî hazine-i 'âmirem ve havâlâne ve kalemiyesini dahî mahallerine edâ ve seneyn-i sâbık üzere müştereke-yi merkûmun hissesine iktizâ eden kayzî teslim ve senesinî aharında mîrî ile hesâbını görüb ibrâ-yı zimmet eylemek şartıyla müşterekî merkûm Mustafa'nın zabt eylediği müddet mikdârî yed ve ahardan müstekillen münâvebe vechi üzere zabt ve rabt itdirdüb emri 'alışânıma muğâyir taraf-ı ahardan kimesneye dahl ve ta'arruz etdirmeyesiz şöyle

bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi't-tasi' safer li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 6 min rebî'u'l-evvel sene 169

Kostantuniyye

B. 250 S. 173

Tekelî cemâ'ati için emr-i şerîf

Dustûr-ı mükerrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşîru erkânu's-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfî 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fazl ve'l-ikelâm Adana ve Tarsûs ve ve ve Kâdılarî zîde fazluhum tevkî'u refî'u hümayûn vâsıl oluncak ma'lum olaki kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Selhuşlarından es-Seyyid Ahmed zîde mecdehu divân-ı hümayûna 'arzuhal edib İçil Sancâğında Anamur nâhiyesinde bulunan Bozyâzî nâm karye ve gayırdan Mutasarrıf olduğı ze'âmetî mülhekâtından Yörükân ahâlisi cemâ'atî mâlikâne-i şurûtî mücebince viregelinen rusûmlerî ze'âmet-i mezbûr tarafından tahsîl olunmak üzere bâ hatt-ı hümayûn mutasarrıf olduğı ze'âmetine el-hâk ve min külli'l-vucûh ahar tarafından nesne mutâlebesiyle rencide olunmayub Yörükân şurûtî mücebince [edâda kusûrları] yoğken şehir-i Tarsûs Mütessellimlerî sersebit üzere ze'âmetî tarafından zabt olunmak iktizâ edib ve zikr olunan Tekelî cemâ'atî re'âyâları Hasan dağında yaylayub ve Tarsûs sancâğında kışlayub mâ tekaddemden berû zirâ'atleriyle hâsıl eylediklerî tekelerinin işrîn sâhib-i arz olanlara dahî kânûn ve defter mücebince edâda kusûrları yoğken şehir-i Tarsûs Mütessellimlerî tarafından cemâ'at-i mezbûr re'âyâsının resm-i çift ve kışlâk ve hâne-i 'avârız talebiyle muğâyir-i şurût berât-ı 'âlişân rencide ve ahz ve hisbe birkaç seneden berû mübâderet eylediklerî ecilden re'âyâ-yı mezbûrlar parâkende ve perişân oldukların bildirib muğâyir fermân ve hatt-ı hümayûn Tarsûs Mütessellimlerî ve ahar ehl-i örf tâ'îfesi taraflarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğâyir kânûn ve defter mudâhale ve rencide itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim vusûl eyledigi ecilden hazîne-i 'âmiremdem mahfûz olan bâş muhasebe defterlerine nazâr olundukda zamân zabtî mârtî evvelinden olan cemât-i Kara tekeli ma'a mahalle-i Zikriyâlû ? ve tevâbi-i sâkin-i mütevekkât ve parâkende Kûtâhya mukâta'asî ve Bozyâzî ze'âmetî mûmâ ileyh Seyyid Ahmed zîde mecdehunun ber-vech-i maktû 'uhdesinde olan ve mâliye-i ahkâmî kuyûdâtına mürâca'at olundukda derğâh-ı mu'allâm Gediklilerinden es-Seyyid Ahmed zîde mecdehu mukaddemâ derğâh-ı hümayûna 'arzuhal edüb İçil sancâğında vâki berât-ı 'âlişânımla mutasarrıf olduğı Bozyâzî ze'âmetinin.

..... cemâ'at re'âyâları olub mîr defterinden ihrâc ve mukaddemâ havâss-ı hümayûnum tashîh olub ze'âmet. verilib re'âyâ-yı mezbûr konar ve göçer. makûlesinden hoş-şeyîn ? olmağla Yörük. olunub cem'-i tekâlifden mu'âf ve müslim olmağla mûmâ ileyh dahî mâlikâne-i şer' üzere zabt olunmak için emr-i 'âlişân verilen mezbûrlara mudâhale olunmak icâb itmez iken şimdî ze'âmet kayd olunduğuz deyû zahîre-i behâ ve 'âdet-i ağnam rûsûmî ve imdâd-ı hazeriye ve seferiye ve sâ'ir bûnun emsâlî tekâlif talebiyle mîrî tahsildârları ve vâlîleri tarafından Mübâşirler ze'âmet re'âyâları perâkende ve perişân edib ğadr murâd etmeleriyle ze'âmet-i mezbûr re'âyâları aslında Yörük olmağla yedlerine verilen mu'âfiyet şurûtî mûcibince mestûru'l-amel olmak üzere cemî'-i tekâlifden mu'âf ve müslim olub ze'âmet kayd olundî deyû mîrî tahsildârları 'âdet-i ağnam rûsûmî ve erbâb-ı tûmâr ve karâ sâhibleri ve Valiler tarafından Mübâşirler [ze'âmet re'âyâlarını perâkende ve perişân edib] imdâd-ı hazeriye ve sağriye ve zahîre-i behâ ve teftân ? behâ ve bunun emsâlî tekâlif talebiyle rencide etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekle vilâyet-i Anadolu'ya Yörükân mukâta'âsı re'âyâsı konar ve göçer makûlesi olmağla mâlik oldukları mâllarının üzerlerine mâl-ı mîrî tahmîl olunub müfredât üzere ve baş muhâsebe'ye kayd olunmağla 'avârız ve nezl ve menzil ve ihdâ ve hazeriye ve seferiye ve devriye ve zahîre-i behâ ve teftân-ı behâ ve konukları yerlerde ve defter-i hâne-i 'âmiremde hâsıl kayd olunan kışlâk ve yâylak rûsûmünden ğayrî tayrâk-ı ? ba'idî ve sâ'ir tekâlif başka mutâlebe olunmamak üzere mu'af ve müslim olmak şartıyla mahdûden nizâm verilip baş muhâsebe'ye kayd ve mûcebince re'âyâ-yı mezbûrın üzerlerine edâsî lâzım gelen mâl-ı mîrîlerin edâ eylediklerinden sonra tekâlif-i mezkûrlar ile kat'an rencide olmamak üzere mukyûd evâmîr-i 'aliyye verilmekle sersebî ve ma'rifet üzere zabt ve cem' ve tahsîl etdirilib hilâf-ı şurût evâmîr-i 'âlişân müdâhale etdirilmemek üzere otuzsekiz senesine şevvâlinin altıncı günü sâdır olan emr-ı 'âlişân mûcebince tekrâren emr-i şerîf verildiği ve İçil sancâğında Anamur Kazâsında Bozyâzi ve Tekelî karyesi Yörükân re'âyâsı mukaddemâ ze'âmet olub ber-takrîb ile havass-ı hümayûndan tashîh ve mâlikâne olmak üzere konâr ve göçer tâ'ifesinden olduklarından maktû' kayd olunub hâlâ hass kaydî ref' ve yüz kırk bir senesini mârtî ibtidâsından mâlikâne-i şurûtî mûcibince sene-i sâbıkada verdikleri mâlları tahsîl olunmak için mûmâ ileyhe ze'âmet olmak üzere tevcih ve emr-i şerîf verildiği divân-ı hümayûn kuyûdâtından dahî der-kenâr olundukda vech-i meşrûh üzere der-kenârî mûcebince emr-i şerîf verildiği mâliye-i ahkâmî kuyûdâtında mestûr ve mukyûd olmakla der-kenârî vech-i meşrûh üzere bâ-fermân-ı 'âlî bin yüz kırk beş senesini muharreminin yirmiyedinci günü emr-i şerîf verildiği der-kenâr olunmağın imdî cemâ'at-i mezbûre konukları yerlerde defterhâne-i 'âmirede hâsıl kayd olunan kışlâk ve yâylak rûsûmünü edâ eylemeleri mukaddemâ verilen der-kenâr dahî mestûr emr-i şerifinde mezkûr olmağla ondan

mâ'adâ mu'âf olduklarî sâ'ir nesneler mutâlebesiyle rencide olunmâmak için der-kenârî mucibince 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel edib dahî zikr olunan Bozyâzî ve Tekelî cemâ'atî Yörükân re'âyâsî mukaddemâ ze'âmet olub ber-takrîb ile ğarâz-ı hümâyûn tashîh ve mâlikâne olmak üzere konâr göçer tâ'ifesinden olduklarından maktû' kayd olunub hâlâ hâss kaydî ref' ve yüz kırk bir senesinî mârtî ibtidâsından mâlikâne-i şurûtî mücebince sene-i sâbıkada verdiklerî mâllarî tahsîl olunmak için mûmâ ileyhe ze'âmet olmak üzere tevehh ve emr-i şerîf verildikten sonra tevârih-i muhtelif ile evâmîr-i şer'a verildiği hazine-i 'âmîrem defterlerinde kayd olmağla cemâ'at-i mezbûre konuklarî yerlerde defter-i hâne-i 'âmîrede hâsıl kayd olunan kışlak ve yâylak rusûmînî edâ eylemek mukaddimâ verilen emr-i şerîfinde mezkûr olmağla ondan mâ'adâ mu'âf olduklarî sâ'ir nesneler mutâlebesiyle cemâ'at-i mezbûr ahâlîlerin birdürlü rencide ta'cîr etdirmeyüb mukaddimâ ve hâlâ sâdır emr-i 'âlîşânım muğâyir Tarsûs Mütessellimlerî ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesî taraflarından rencide ve dahl ve ta'arruz etdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sânî 'aşr ramazan tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 251 S. 175

'Avârız için buyruldu

Hâlâ medine-i Adana'da mesned-nîş şerî'at pirâ 'izzetlû Efendî zîde fazluhu ve mefâhiru'l-emâsîl ve'l-akrân bi'l-cümle Zâbitân ve sâ'ir 'ayân-ı vilâyet İşerlerî zîde kadruhumusîz inhâ olunur ki seneyn-i sâbık ve ber-mu'tâd-ı kadîm Adana Eyâletinden tahsîl olunagelen hâne-i 'avârız bedel-i nezl mâllarının tahsîlî vaktî hulûl etmekle binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb nefsi-i Adana ve Kazâ ve Nevâhilerinden iktizâ eden mâl-ı merkûmun defterinî ma'rifet-i şer'le ve Mübâşir ma'rifet ve cümle ma'rifetleriyle sicil-i mahfûzadan ihrâc ve tahsiline mübâderet olunmak için divân-ı Adana'ya irsâl olunmak bâbında işbu buyrıldı tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuştur inşallahu te'âla vusûlünde vech-i meşrûh üzere gerek derûn-ı Adana ve Kazâ ve Nevâhiyelerden sinîn-i sâbık ve ber-mu'tâd -ı kadîm tahsîl olunagelen hâne-i 'avârız ve bedel-i nezl mâlının sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere hâneleriyle defterinî sicil-i mahfûzadan ihrâc ve irsâl edib müceb buyrıldı ile 'amel ve hilâfından mucânebet olunmak deyü.

fi 15 Ra sene 1169

Kayd fi 16 rebî'u'l-evvel sene 1169

B. 252 S. 175

Tornacıbaşı Seyyid Hasan Ağâ'nın Ağâ mektubu

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Tornâcî bâşî es-Seyyid Hüseyin Ağâ zîde mecdehu inhâ olunur ki sen ocağın emekdârı ve gergezâ ve hiznât-ı lâzime uhdesinden gelmege sâhib-i iktidâr zâbitâtından oldığın ecilden işbu sâl-ı temyit-i iştîmâlde 'avâtıf-ı 'aliyye-i hudâvendiğâriden medine-i Adana'nın Yeniçeri Zâbitlığı sana tevcih ve tefvîz-i 'inâyet olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundî inşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki kazâ-i merkûmî gereği gibi hıfz ve hirâset ve zabt ve rabt-ı neferât. ve terfiye-i hâl 'ibâd-ı nezl-i mechûr ve sârf-ı mektûb pişmâr eylesin ve kazâ-i mezbûrede olan ocâk ihtiyârları ve Yeniçeri ve onlara tâbi tevâ-yif-i 'askeriye'nin cümlesi seni üzerlerine Ağâ ve Zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâ-yif-ı mezbûrından bilâ vâris ma'rûf fevt olanların mahlûfât ve metrûkâtları izn-i şer'le zabt eyleyüb sevk-i sultânide furuht ve hâsıl olan nukûdın mumzî ve mahtûm müfredât defterleriyle cânib-i beytül-mâle irsâl ve isâl eylesin ve cümle umûrî kî dâ'imâ kavâ'id-i ahkâm-ı şer'î şerîf-i kadîm ve emr-i münîfe tatbîk eylemende sermû inhirâf etmeyüb sükkân-ı vilâyetinin emn ve râhatlarına bâ'is hiznât-ı mustahsine-i mebrûre vücûd getirmege ced ve sâ'î ihtimâm ederek dâ'imâ şevketlû 'azimetlû kerâmetlû pâdişâh-ı 'âlem-penâhî hazretlerine devâm-ı 'ömr-i devlet ve karâmkaz ve şevketleriçün du'â-yı habere meşğûl olub mûcib mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i rebi'u'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 18 min rebi'u'l-evvel sene 1169

İbrahim Ağâ-yı Yeniçeri'yân

Dergâh-ı 'âlî

B. 253 S. 176

Kal'abend olan Kara 'Osman oğlunun asitâneye nakl emridir

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Adanadan Üsküdâra gelince yol üzerlerinde vâki kazâların Kâdılarî zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kethudâlarî ve Yeniçeri Serdâlarî ve A'yân-ı Vilâyet İş erleri zîde kadruhum tevki'u refi'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm olaki sâbikan Saruhân Mütessellimi maktûl Kara 'Osmân oğlunun Adana'dan emr-i 'âlişânımla bundan akdem habs ve tevkîf ve bu def'a İznikmîd kal'asına eşyâlarıyla ma'an nakl ve vaz'î fermânım olan müte'allikâtlarının mevcûd olan davârlarının murûr ve nuzûl olunan menâzilde me'kûlâtı ile ihâlelerinin nakli için iktizâ eden behâ ve ücretleri tekâliflerine takas şartıyla mikdârî tasrîhle Gediklilerden Mübâşir olan Ahmed zîde mecdehunun yedinde memhûr temessük alınarak kazâlar ahâlileri taraflarından verilüb gecelerde yanlarına mestûfî bekçiler ve

yollarda dahî cebelû ta'yin etdirilerek ve bir dürlü zarûret ve muzâyika çekdirmeyerek emnen ve sâlimen merkûmlarî eşyâlarıyla ma'an İznikmîd'e isâl eylemeniz fermânım olmağla işbu emr-i şerîfîm isdâr ve ve ile irsâl olunmağla imdî vusûlünde mazmûn-ı münîfî ile 'amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ'at-makrûn ile 'âmil olub hilâfından hazer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmî'l-hâmîs 'işrîn rebî'u'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Fî 22 min rebî'u'l-ahir sene 1169

Kostantuniyye'l

Mahrûse

B. 254 S. 176

Dustûr-ı mükerrrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeħhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânu's-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfî 'avâtıfı'l-meliku'l-a'lâ hâlâ Adana Vâlisi vezir Mustafa Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fazl ve'l-keâm Mevlâna Adana Kâdisî zîde frazlulu tevki'ü refi'ü hümâyun vâsil oluncak ma'lum olaki maktûl Kara 'Osmân oğlının Adana'da mahbûs-ı müte'allikâtının der-'aliyyeye gelmesi fermânım olan davârlarının yevmî hisselerinden yerü zikr olunan davârların nakliçün bu def'a der-sa'âdetinden Mübâşir ta'yîn olunan der-gâh-ı mu'allâm Gediklilerinden Ahmed zîde mecdehu ol-tarafa varûr ve bâru'z-zikr davârlar mûmâ ileyhe teslim buluncadek iktizâ eden mâkûlâtlarî behâsî ahâlinin tekâlifinden takâs olunmak üzere vilâyet tarafından verilüb eyyâm ve mikdârlarî tasrîhle mahb-ı şer'iyye ve Mübâşir mûmâ ileyhin yedinden dahî memhûr temessük ahz olunmak fermânım olmağla işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve irsâl olunmağla imdî vusûlünde mahbûsların mevcûd davârlarî herne ise yevmiye hisselerinden Mübâşir mûmâ ileyhe teslim gününe gelince mâkûlâtlarına herne sarf olundu ise behâsî tekâlifelerine tamâmen ahâlî taraflarından verdirülüb davârların ru'ûsî ve eyyâm ve behâ-yı mâkûlâtlarî mikdârî tasrîhle hüccet-i şer'iyye ve Mübâşir mûmâ ileyhin yedinden memhûr temessük. herne mikdâr davârlarî vâir ise Mübâşir mûmâ ileyhe teslim etmeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celîlî's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ'at-makrûniyle 'âmil

olasız şöyle bilesiz `alâmet-i şerîfe i`timâd kulasız tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmîs `işrîn rebî`u'l-evvel li-sene tis`a ve sittîn ve mi`e ve elf.

Kayd fî 22 min rebî`u'l-ahir sene 169

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 255 S. 177

Îmâmet berâtıdır

Hüküm oldur ki.

Medine-i Adana'da Hânekurbî mahallesinde vâki` Şeyh İbrahim nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği mescîd-i şerîfde ber-vech-i hasbî `ale'l-iştirâk İmâm olan Hüseyin ve Süleyman mutasarrıflar iken mezbûr Hüseyin fevt olub hissesi mahlûl ve müştereki Süleyman dahî İmâmet-i mezkûre ra`iyyet etmeyüb ol-vechle hizmetleri mu`attal kaldığı ahâlinin meclis-i şer`de haber vermeleriyle ref` olunub yerine erbâb-ı istihkâktan ve `ulemâdan. .... olan işbu râfi`u tevki`u refi`u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mustafa Halife her vechle lâyük ve mahal ve müstehak olmağla mezbûr Süleymanın `adem-i rağbetden ve Hüseyin'in mahlûlinden İmâmet-i mezbûrın müstakillen tevcih olunub yedine berât-ı şerîfem verilmek bâbında Kâdı-yı Mevlâna Mustafa zîde fazluhu `arz etmeğin sadaka edib bu berât-ı hümayûn-ı verdim ve buyurdum ki ba`de'l-yevm merkûm es-Seyyid Mustafa Halife vârub zikr olunan mescîd-i şerîfde ref` olunan mezbûr Süleymanın ve müteveffâ-yı mezbûr Hüseyinin yerlerine müstakillen İmâm olub hizmet-i lâzimalerinî mer`î ve mü`eddî kılındıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı `ömr-i devletimiçün du`âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta`arrûz kılmayalar şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timâd kılalar tahrîren fî evâil-i rebî`u'l-evvel li-sene tis`a ve sittîn ve mi`e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 256 S. 177

Sa`âdetlû ma`rifetlû karyedârî Ekrem Ağâ-yı `âlişân hazretleri bâ-fermân-ı `âlî me`mûr olduğum Kara `Osmân oğlu ve ref`atiyle ma`an eşyâları ta`yîn olunan `alemdâr Ağâ ve yanlarında olan heybeleriyle emnen ve sâlimen Kuzoluk hânına teslim edib tezkire taleb eylemeleriyle yedlerine işbu memhûr tezkire verildi Nâfi Ağâ.

Vusûl-i kayd fî 8 cemâziye'l-evvel sene 1169

.....

B. 257 S. 178

Hüküm oldur ki.

Adana'da vâki' oğrî kazıl ? oğlî binâ eylediği Medrese-i cedidîn ve yine mahalle-i mezbûrede binâ eylediği hücrelerin ve sâ'ir eshâb-ı hayrâtın binâ eyledikleri hücrelerin dahî müderrisî olan erbâb-ı istihkâkdan ve 'ulemâdan işbu râfî'u tevki'u refî'u's-şân şehri-yârî Mevlâna 'Ali zîde 'ilmuhu bi'l-fi'l berât-ı şerîfemle mutasarrıf olub lakin taht-ı 'âlî taht-ı 'osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnım vâki' olmağla der-sa'âdetimden yedine müceddiden berât-ı şerîfem verilmek bâbında yedinde olan 'atîk berâtî mücebince mezbûra sadaka edib bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm Mevlâna-yı mezbûr 'Ali zîde 'ilmuhu vârub kemâ fi'l-evvel zikr olunan medrese-i cedîd ve mecmûrların dahî müderrisî olub hizmet-i lâzimalerinî mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i devletimiçün du'âya müdâvemet göstereler ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi evâil-i zi'l-ka'de li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Fi 28 min rebî'u'l-ahir sene 1169

Kostantiniyye

B. 258 S. 178

'Umdetü's-sâdâtî'l-kirâm es-Seyyid Mehmed Sa'id Efendi dâme şeref sibâk ğıbbe'l-tahiyye'l-vâfiye inhâ olunur ki Adana ve Dindârî Kazâların Kâ'im-i makâmılgî tarafımızdan cenâbınıza tefvîz ve sipâriş ve kemâ-kân ibkâ olunmuşdır gerekdir ki sâdât-ı kirâm zevî'l-ihtirâm ağzâz ? ve'l-kirâm ve tevkîr ve ihrâm ve üzerlerine tenbih ve tertib olan hukûk ve ahkâm ma'rifet-i mübâşeretinizle ikâmete akdâm ve itmâm olunub 'arusiye ve devriye ve tevcîhiye mümdenât-ı sa'ire almayub hüccac-ı hükkâm ve temessükât-ı Kâ'im-i makâm ile bir kimesneye boş sârdırmayub ve hîl ve tesyidî ve mücânebet olunan te'addî def' ve ref' ve bu tarafa sevk ve ihâle oluna ru'yet ve umûr-ı sa'âdetî dahî ahârî tevkîl ile ibtâl ve ta'tîl eylemeyesiz şer'-i şerîfe muvâfık hareket ile mezâhir-i şefâ'at cânib-i hazret-i saltanam ile fazlu't-tahiyye ve's-selâm olaki min ğurre rebî'u'l-ahir li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

B. 259 S. 179

Cebelü emri

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Adana Eyâletinde vâki Kazâların Kâdılarî zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Adana Cizyedârî olan ve Eyâlet-i mezbûr Alay Beğleri ve Cerîbaşları zîde kadruhum tevki'ü refi'ü hümâyun vâsıl olunacak ma'lum olakî Adana Sancağında vâki zü'amâ ve erbâb-ı tımârın sibyan ve mütekâ'adinin onsekizbuçuk ve bir rubu neferleri ve Tarsûs sancağının altı neferleri ve İçil sancağının onaltı neferleri ve 'Alâ'iyye Sancağının üç neferleri ki zikr olunan sancakların mecmû'î kırkûçbuçuk ve bir rubu neferleri olup ve beher neferinden kırkâr gürüşdan binyüzaltmışdokuz senesine mahsûben iktizâ eden binyüzelli gürüş mâl bedeliyeleri senki Cizyedâr-ı mûmâ ileyhsin ma'rifetinle tahsîl olunmak fermânım olup vech-i meşrûh üzere. kayd olunmakla imdî işbu emr-i şerîf-i âlişânımla hazine-i âmiremnden ihrâc ve irsâl olunan memhûr ve mumzî sûret-i defter mûcibince binyüzaltmışdokuz senesine mahsûben zü'amâ ve erbâb-ı tımârın sibyan ve mütekâ'adenin üzerlerine edâsî lâzım gelen ol-mikdâr mâl bedeliyeleri kendilerinden ve kendileri mevcûd olmadıkları hâlde ze'amât ve tımârlarını zabt eden Voyvoda ve Subâşılardan ve onlar dahî mevcûd bulunmadıkları sûrette karyeleri mahsûllerinden zü'amâ ve erbâb-ı tımâra âyid olan a'sâr-ı şer'iyyelerinden ma'rifet-i şer'le mîr için cem' ve tahsîl ve cizye-i âmirem ve sebt-i tahrîr-i ahkâmî ile havâle olunan mahallere edâ ve teslîm eylemekde mezîd-i ihtimâm ve dikkat eylesin ve siz ki Kâdılar ve Alây Beğleri ve Cerîbaşları siz fermânım olduğı üzere Eyâlet-i mezkûrede vâki zü'amâ ve erbâb-ı tımârın sibyan ve mütekâ'adenin binyüzaltmışdokuz senesine mahsûben üzerlerine edâsî lâzım gelen beher neferinden kırk gürüşdan ol-mikdâr cebelü bedeliyeleri akçesi cizyedâr-ı mûmâ ileyh ma'rifetiyle mîr için yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve ahz ve kabz etdirdüb mefâyir-i emr-i âlişânım vaz' ve hareketinden bekâyet imtirâr ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîli's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lâzımu'l-imtisâlin mazmûn itâ'at-makrûniyle âmil olup hilâfindan bekâyet-i imtirâr ve ictinâb eylesiniz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sânî 'aşar safer li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 16 min cemâziye'l-evvel sene 1169

Kostantuniyye

B. 260 S. 180

Hükmî oldur ki.

Adana'da Yurtân mahallesinde Balcı oğlu Mescid-i şerifinde yevmî nim akçe vazifesiyle bundan akdem İmâmî olan Şeyh Mehmed fevf oldukda sulbî oğlu ve erâyikin-i ahardan Mustafa nâm kimesne ber-ta'rifiyle kendî üzerine berât etdirüb ğadr etmekle ref olunub erbâb-ı istihkâkdan müteveffâ-yı mezbûrın sulbî oğlu işbu râfî'u tevki'ü refî'u's-şân şehri-yârî Ahmed Halife her vechle mahâl ve müstehak olmağla bâbâsı mahlûlinden mezbûr Mustafa'nın ref'inden tevcih olunub yedine berât-ı şerifem verilmek bâbında Kâdısı Mevlâna Mustafa zîde fazluhu 'arz etmeğin mücebine mezbûre ber-vech-i muharrer sadaka edib bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Ahmed Halife vârub zikr olunan mescid-i şerifide müteveffâ-yı mezbûrın bâbasî yerine İmâm olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddî kılindakdan sonra yevmî nim akçe vâzifesiyle mutasarrıf olub vâkîfenin rûhî ve devâm-ı 'ömr-i devletimiçün du'aya mudâvemet göstere ol bâbda ref olunub mezbûr ber-vechle mu'arız kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahrîren evâsıt-ı rebi'u'l-ahar li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Kayd fî 2 min cemâziye'l-ahar sene 1169

Kostantuniye

B. 261 S. 180

Menzil içün buyruldu

Hâlâ Adana'da mesned-nîşî şeri'at-ı pîrâ 'izzetlû Efendî zîde fazluhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-cümle Zâbitân ve sâ'ir A'yân-ı Vilâyet ve İşlerî zîde kadruhum inhâ olunur ki Adana menziline mârâtî zamân zabtî ibtidâ-i mârtdan olub ve işbu binyüzaltmışdokuz senesinin duhûl mârâtî karîb ve umûr-ı merkûmun rû'yet nizâmına şimdiden mübâderet ve bir sûrete ifrâğ olunmasî lâbid ve lâzım olmağla gerekdir ki ta'yîn olunan Mübâşir ma'rifet ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet ve ittifâklarıyla umûr-ı mühimme-i merkûmem sûret-i sicillâta ifrâğ ve sıhhat-i hakîkî i'lâm olunmak bâbında divândan işbu buyruldî tahrîr ve isdâr ile irsâl olunmuşdur inşallahu te'âla vusûlünde mûcib buyrıldı ile 'amel ve hilâfından mücânebet eyleyesiz deyü.

Vasl-ı kayd fî 5 min cemâziye'l-ahir sene 1169

fî 3 R sene 1169

B. 262 S. 181

Hasegi Mehmed Ağâ ve Hasan Ağâ'ya ber-vech-i iştirâk ihtisâb temessüki

Vech-i tahrîr hurûf budûr ki.

Ber-vech-i mâlikâne berât-ı 'âlişân ile mutasarrıf olduğumuz Adana ihtisâbî yâc bezârî

temğâ ve resm-i 'ubûr-ı cîs ve mahsûl-i bâzâr reşte-i penbe ve resm-i peşne ve sâ'ir tevâbi' ve levâhık mukâta'asî ve mukâta'a-i mezkûr ile ma'an zabt olunagelen Adana kolluğî işbu binyüzaltmışdokuz senesî mârî ibtidâsında bir sene tamâmına değin seneyn-i sâbıkî üzere ber-vech-i iltizâm zabtî Haseki Mehmed Ağâ ve Hasan Ağâ ve 'Ali Ağâ'ya ilzâm ve tefvîz olunmağla işbu zabt temessükî tahrîr olunmuşdır inşallahu te'âla sene-i mezkûrede mukâta'a-i merkûmeyî şurût-ı hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebince ser-sebît üzere Ağâ-yı merkûm zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmât seneyn-i sâbıkada olageldiği üzere cem' ve tahsîl ve ahz ve kabz edüb tarâf-ı ahardan müdâhale olunmaya tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Mehmed Hâsım-ı

Muhâsebe-i Adana

B. 263 S. 181

Kezalik Kara'isalı mukâta'asının temessüki

Vech-i tahrîr hurûf budûr ki berât-ı şerîf-i 'âlişân ile Mutasarrıf olduğumuz Adana Sancağında mahsûl-ı cemâ'at kazâ-i Kara'isâli ma'a Sipâhizâdegân ve mahsûl-ı cemâ'at nâhiye-i Hâcılı ve yine Kazâ-i mezbûra tâbi' mezra'a-i Menkere ? ve mezra'a-i Kâmişli ve Kâryân ve Bindâllî ? ve Yâdmaluca ve sâ'ir mezâri' mukâta'asî bi'l-cümle tevâbi' ve levâhık ile ve zikr olunan Kara'isâli Kazâsının 'avârız ve bedel-i nezli ve sâbıkuz-zikr Hâcılı Nâhiyesinin dahî kezalik 'avârız bedel-i nezli verilen başka başka umûr-ı defterler müceblerince tahsîlî işbu binaltmışdokuz senesinî mârî ibtidâsından bir sene tamâmına değin seneyn-i sâbıkasî üzere ber-vech-i iltizâm Zabîti Haseki Mehmed Ağâ ve Hasan Ağâ ve 'Ali Ağâ ilzâm ve tefvîz olunmağla işbu zabt temessükî tahrîr olunmuşdır inşallahu te'âla sene-i merkûmede mukâta'a-i mezbûreyî şurût-ı hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebince ser-sebît üzere Ağâ-yı merkûm zabt ve seneyn-i sâbıkada olageldiği üzere mahsûlât ve rusûmât ve 'â'idâtın ahz ve kabz ve yedine iki kıt'a emr ve iki kıt'a defter-i hâkânî müceblerince gerek Kara'isâli Kazâsının 'avârız ve bedel-i nezli ve gerek Hâcılı nâhiyesinin 'avârız ve bedel-i nezli cem' ve tahsîl ve ahz ve kabzî eyleyüb tarâf-ı ahardan müdâhale olunmaya tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 6 min cemâziye'l-ahir sene 1169

Mehmed Hâsım-ı

Muhâsebe-i Adana

B. 264 S. 182

Tarsus mukâta'ası için emr

Dustûr-ı mükerrrem müşîru mufahhâm nizâmu'l-âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemminû mehamu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânus-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfi 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla iclâlehu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Tarsûs mukâta'ası vâki' olan Yerlik Kâdılarî zîde frazlulum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Tarsûs mukâta'sının Voyvoda-i cedîdî zîde mecdehu tevki'ü refi'ü hümayun vâsil oluncak ma'lum olaki Adana Eyâletinde vâki' hassâ-i livâ-i Tarsûs ve tevâbi'i mukâta'si Mutasarrıflarının zûlm ve te'addîlerinden nâşi ahâlisinden bu def'a asitâne-i sa'âdetime gelenlerinin istikâ ve iddîâlarına binâen ve mûcib i'lâm-ı şer'î hasbî's-şurût işbu altmışdokuz senesini ibtidâ-yı mârtundan üzerlerinden ref' ve ba'de'l-müzâyed karâr eden mu'accesiyile hâlâ iştirâken [ve iddîâlarına binâen ber-mûcib] mâlikâne mutasarrıflarî iftihârü'l-emâcid ve'l-ekrâm dergâh-ı mu'allâm Kapucî Başlarından İskemlecî Mustafa ile sâbıkan yaşbâkî kulî olan sadr-ı esbâk Mehmed Pâşâzâde 'Ali dâme mecdehu himâye tevcih olunub lakin mukâta'a-i mezbûra kilîtlü mâl ve mu'accele-i kesîre ile mukayyed mîriyyenin mukâta'a hissesinden olub zabt ve rabtî ve emvâl-i mîriyyesinin cem' ve tahsîlî beher hâl zâbıt nizâmının 'ale'd-devâm. -ı halelden sinâyet olunmasına müteveffik olmağla ahâlisî bu def'a hasbe's-şurût zarûrî istikâlarî isgâ olundığına ihdâr-ı birle bundan sonra dahî hür irâdelerin ibkâ' ve icrâ-i dâ'îye vesilesiyle yine ekid birde yerde istikâ eylemeleri mazmûn olmağla ancak ol-makûle hareket nâ-merziyye ile mukâta'anın nizâmına mikdâr-ı zerre ihtilâlî ilkâ eylemek ihtimalleri olur ise ol-makûle bilâ mûcib olan ve aher istikâllerine bi-vechi'l-vucûda havâle sem'-i i'tibâr olunmayub gerek istikâ ve gerek şakîye tahrik ve iğrâ edenler hür kimseler ise der-'akb Voyvoda tarafından ahz ve mahkeme hakkından gelünub gereği gibi gerşimâl ve te'dîb ile emsâlî terhib ve terğîb ve bu def'a mâlikâne Mutasarrıflarî mûmâ ileyhâ taraflarından Voyvoda nasb olunan zîde mecdehunin her hâliyyede muvâfik-ı şer' ve kânûn olan. ve dâ'imâ cümlesi kendüye inkiyâd ve itâ'at ve şerğit-i hüsn-i mu'âşeretî müstetiren muhâfız ve re'âyet ve a'yânî dahî gerek tahsîl-i emvâl-i mîriyyede ve gerek sâ'ir nizâm-ı mukâta'a dâ'ir-i umûrda Voyvoda mûmâ ileyhe mu'âzarat ve muzâretde ve zuhûr eden şekâvet-pîşelerinin men' ve def'-i mazarratları husûsında dahî cümlesi bi'l-ittifâk mevriyet eyleyib ve'l-hâsıl mukâta'a-i mezbûrenin zâbitâ-i nizâmı ber-tarîkla müttehil olmasına bâ'is olacak hilâfdan itkâ ve ictinâb olunub ma'âzallahu te'âla bu fütühâtın mikdâr-ı zerre hilâfına hareket edenler herkim olur ise olsün eşedd-i 'ikâb ve tekâsil ve gerşimâl olunacağın 'ale'l-umûm karîne-i yakîn eylemeleriçün ba'de't-tescili's-şer'î cümleye i'lân ve işâ'at

ve mahall-i nizâm-ı mezkûr harekete cesâret edenlerin bi'l-ittifâk şer'an lâzım gelen te'dîb-i nizâ icrâ için ism ve şehâdetleriyle der-devlet-medâriye 'arz ve inhâya müsâra'at olunmak üzere mahalline kayd ve ibra-i şerîfem verilmek bâbında iftihârul-imrâr ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Bâş Defterdârım el-Hac Ahmed dâme 'ilmuhu 'arz ve telhîs eylemeğin imdî telhîs mücebince 'amel olunub bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan işbu emr-i 'âlişâniyenin mazmûm itâ'at-makrûniyla 'âmil olub hilâfına bir dürlü rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'i işrîn cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fî 5 min cemâziye'l-ahîr

Kostantiniyye

B. 265 S. 183

İşbu binyüzaltmışdokuz senesî mâh-ı cemâziye'l-aharin dokuzuncu çarşamba günû vakt-i gurûbına sene-i mezkûrın martı duhûl edib onuncu çarşamba gün ibtidâsı mart olmağla kayd şod fî evâ'il-i mart sene 1169

Memâlik-i mahrûsemde vâki' ehl-i zimmetden Yehûd ve Nasâranın şer'an ru'ûslerine mazrûye cizyeleri beytül-mâl-ı müslîmenin usûl-i emvâl-i meşrû'asından olmağla Mezheb-i Hanefîye üzere a'lâ ve evsat ve ednâ i'tibâriyle cibâbet olmak lâzım gelmekle binyüzyetmiş senesinî cibâbetine işbu binyüzaltmışdokuz senesinî cemâziye'l-ulâsî gürresinden mübâşeret olunmak üzere hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûnî sâdır olmağla binyüzyetmiş senesine masûb olmak üzere Adana ve Sis ve Tarsus ve İçil sancaklarında ve tevâbi'inde sâkin ve mûmekkîn ve murûr ve 'ubûr eden ehl-i zimmet Kefere ve Yehûd ve Erâmine-i 'Acem tâ'ifelerinin şer'an üzerlerine edâsî lâzım gelen binyüzyetmiş senesî cizyeleri cibâyetine işbu binyüzaltmışdokuz senesinî cemâziye'l-ulâsî gürresinden mübâşeret eylemek üzere dörtüzyıkkiki a'lâ ve üçbinbeşyüzseksen evsat ve yediyüzüç ednâ ki esnâf-ı selâse i'tibâriyle mübâderet binyediyüzyırmibeş evrâk ile işbu râfi'ân-ı tevki'u refi'u's-şân şehr-i yârî kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Mehmed ve el-Hac Ebubekir zîde mecduhu himâye-i der-uhde ve tefvîz olunub işbu berât-ı 'âlişân-ı mu'addelet-i hâkânî verdim ve buyurdum ki Cizyedârân-ı mûmâ ileyhâ varub cemâziye'l-ulâsî gürresinden hâkimu'l-vakt muvâcehesinde yerî mühr ile memhûr cizye evrâkî boğcasının mühürlerin kat' ve evrâkda olan mühr ile tatbîk olundukdan sonra bir kimesneye vaz' ve Vilâyet Kâdisî mühürleyüb der-sa'âdete irsâl ve kalem-i mezbûra tâbî' her belde ve karyede sâkin ve mevcûd ve yerlû ve yabancî ve murûr ve 'ubûr eden ehl-i zimmet Kefere ve Yehûd ve Erâmine-i 'Acem tâ'ifelerine ve umûr ve murâhık hükmüne dâhil olub şer'an cizyeye müstehak

olan Ğulâmları geregi gibi takyid ve ihtimâm ile tefahhüs olunub bir ferdi hâric ve kâ'idsiz kalmamak şartıyla vech-i şer'î üzere ahâlisi yedinde esnâf-ı selâsenin hangi sınıfından 'add ve i'tibâr olunur ise hatt-ı hümâyun-ı şevket-makrûn ile verilen nizâm-ı cedîd mücebine mukayyed mukmilinden ednâ i'tibârıyla bir zer-i mahbûb ve vasatu'l-hâl olanlardan evsât i'tibârıyla iki zer-i mahbûb zâhiru'l-fenâ-i mükesser olanlardan a'lâ i'tibârıyla dört zer-i mahbûb alınıb zer-i mahbûb tedârikinden 'acz ve 'usreti zâhir olanlardan zer-i mahbûb hasatı üzere a'lâdan onbir gurûş ve evsâtdan beş buçuk gurûş ve ednâdan iki buçuk gurûş bir rubu' olmak üzere ecnâs-ı nukûddan ne güne akçe getirirler ise hâlisü'l-'ıyâr ve nâm-ı elvezen olanları râyic olduğu vech üzere müdevvir-i cedîd İstanbul altûnı dörtyüz kırk akçeye ve zer-i mahbûb ile zebhûlî Mısır altûnı üçyüz otuz akçeye ve tafralı Mısır altûnı üçyüz on beş akçeye ve tafralı sağ pâranın her kırk adedi bir gurûş hesabıyla alınıb cizyeleri bu vechle cibâbet ve tahsîl ve şurût-ı mukirre-i mezkûreye kemâl-i ihtimâm ve i'tidâl üzere murâ'at olunub hadd-i tecâvüz ve te'addi ile sebîl-i sadâkat ve tarîk-i istikâmetde 'udûl edenlerin şer'an müstehak oldukları cezâları tertib-i evveline ve ehl-i zimmet keferesinin herbirine mîr-i mühûr ile memhûr eşkâliyle birer kağıt verülüb ve 'amel-i cizyeye tevzi eylediği evrâkın a'lâsından oniki ve evsâtından dokuz ve ednâsından altı pâre ma'îşet ve bundan mâ'adâ herbir varakada birer pâre ve her cizye-i muhâsebe-i hasbî ve kâtiblerine ücret-i kitâbet ta'yîn olunmağla müctemi' olan asl-ı mâl cizyeden hîn-i muhâsebeden deynlerine mahsûb olmak ve memâlik-i mahrûsede vâki' evkâf karyelerinde sâkin ehl-i zimmetden selâtin-i 'izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve mîr-i mîrân ve sâvirlerin havâs ve ocaklarına ve Voyvoda olanlara dâhil ve ba'zı asitâneye binâen defterden ifrâz ve tavattu' olanların Râhib ve Patrik ve Kissî ve bir tarikle ellerine berât alub tercumânlık ve müsellemlilik ve mu'âfiyet iddi'asında olanlar bi'l-cümle ref' olunmağla mâdâmki iktisab ve 'amele kâdir olub iktisâbda tâbi' olur zâmânda defter ve musallah veyâhud ekser 'âmmında mâriz olunmak gibi a'zâr-ı sahîhası olmaya sâ'ir ehl-i zimmetden ayında. ve def'aten edâyâ kudreti olanlarından mâ'adâsından mâl-ı cizyeyi dört taksît ile cem' ve tahsîl eyleyüb Cizyedâr dahî taksît şurûtiyla vakt-i zamânı ile cizye-i 'âmireye teslim eyleyeler ve mâl-ı cizye nas ve ictihâdlar icâb eden vâridât-ı şer'iyeden olub ehl-i zimmet sukût-ı cizyeyî müstelzim olur 'özürden sâlim iken zan ve safar ile müstahak oldukları cizyeler [ini dört taksît ile cem' ve tahsîl eyleyüb Cizyedârlara] vermemek için bi-vech-'özür ibrâdan icrâz veyâhud bir tarikle ibâdirinde ihtifâ veyâhud a'lâyâ müstehak iken evsat ve evsata müstehak iken ednâ cizyesin vermeğe tasaddî iderî olur ise cizyeye şer'iyelerinden imtina' eyledikleri için olmakûlelerin rakabesi üzerine mazrûbe olan cizyeleri alındıktan sonra eşedd-i 'ikâb ile icâb eden cezâları tertîb oluna ve ahâli-yi vilâyetden ba'zı zî kudret kimesnelerin bağ ve bağçe ve çiftlik ve değirman ve mandıralarında çoban ve ter oğlanı ve sâ'ir bahane ile ehl-

zimmeti istishâb ve cizyelerin verdirmeyüb bu güne harekete cesâret edenler bâ'is-i hezelân-ı ır olur 'ukûbât-ı şedide ile mûkib olacakların muhakkak ve mukarrer bilüb selâmet-i halleriçün kemâl-i intbâh üzere hareket eyleyeler ve Cizyedârlar birbirlerinin munâsebelerine dâhil olmayan re'âyâya sabî ile hufyeten evrâk gönderib tevzi' olunduğı şer'an sâbit oldukda verdiği kâğıdlar geri kendüye redd ve akçesi bi't-tamam tahsîl Cizyedârına teslim ve tahammüllerine göre evrâkları münâbesesini dâhil oldukları Cizyedâr tarafından verilüb ber-vechle te'allül ve muhâlefet etdirilmeye ve ba'zı re'âyâ sâkin olduğu kasaba ve Kazâsında mun'am ve metmül a'lâ veyahud evsata mütehamil iken a'lâ ve evsat cizyesin vermemek için civârlarında vâki' ahar kazâ Cizyedârlarından hile ile evsat veyahud ednâ kâğıdî alub mûriyye 'özür etmek ihtimalleri olur ise ol ahallerin ahâlisî beyinde mülk ve emlâkine nazar olunub esnâf-ı selâsenin gangî (hangi) sınıfına olur ise vech-i meşrûh üzere istihkâklarına göre evrâkları verilip lakin bu pâhâne ile re'âyâ fukarasına ğadr ve tecâvüz olunmaya ve herbir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyeleri cibâyet olunmak muktezî iken ba'zı mahallât ve fukarânın koca yâşıtları kendü cizyelerin tahfîf için tobdan evrâk alıp re'âyâ istihkâklarına göre tevzi' olunmayub mâlî herne ise neseblerinde hesâb ve hilâf-ı şer'-i şerîf 'ale'l-elviye tevzi' olunduğı müstemi'-i hümayuna ilkâ olmakla bu bid'at-ı kerihe dahî men' olunub herbir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre Cizyedârlarından evrâkları verilip cizyeleri cibâyet oluna hâsıl-ı kelâm hilâf-ı şurût-ı berât bir ferdî hâric ve kâğıdsız kâlmamak üzere herbirine 'alâ vechi's-şer'i tahammül ve istihkâklarına göre evrâkları verilüb cizye-i şer'iyeleri cibâyet eyledikten sonra kasaba ve karye üzerine tobdan evrâk tarh ve tevzi' eylemekden ğâyetül-ğâye ihtirâz ve ictinâb oluna hulâsa-i kelâm şurût-ı berâtıdan ziyâde bir akçe ve bir habbe alındığı tobdan tarh ve tahmîl olunduğı haberî alınır ise bilâ imhâl bu güne harekete cesâret edenlerin cezâları terettüb olunacağı mukarrer ve muhakkak bileler ve cibâyete me'mûr 'âmiller dahî çâre-i hakdan 'udûl eylemeyüb kemâl-i istikâmet ile hareket ve hilâf-ı şurût zât-ı 'âlişân re'âyâ fukarâsından başka ma'îşet ve zahire ve kâtibe ve sarrâfiye ve kolcî akçesi nâmıyla bir habbe taleb etmeyeler ve keزالik Kuzzât ve Nüvvâb dahî harc-ı mahkeme nâmıyla re'âyâdan ve 'ummâl-i cizyeden kalîl ve kesîr min ba'd nesne mutâlebe eylemeyeler şöyle ki Kâdılar ve Cizyedârlar celb-i mâl sevdâsıyla re'âyâya zûlm ve ta'addî ederler ise sirren ve 'alenen müttecessis ve mufahhas olunub izdiyâd aldıkları zâhir olur ise kayd ve niyet ile asitâne-i sa'âdetime ihzâr ve şer'an mahkeme haklarından gelünür ona göre işbu berât-ı 'âlişânının meşrûfî murâ'at olunub Kâdılar ve Voyvodalar ve Kazâ Zâbitları ve sâ'ir süknâ-i vilâyet bi'l-ittifâk cizye cibâyeti husûsında Cizyedârlara i'ânet ve muhâlefet edenler olur ise haklarından gelmek üzere isim ve resimleriyle 'arz ve i'lâm eyleyeler ve herbir neferin cizye mâlını edâ eylediğı ma'lûm olmak için Cizyedârlar başka defter tûtub kasabada olanları

mahallesiyle ve kazâda olanları karyesiyle ve murûr ve 'ubûr edenleri ism ve resmleriyle 'ale'l-esâmî defter ve cizye muhâsebesi kalemine teslim eylemek üzere der-devlet-medâriye götüreler ve Cizyedârlar me'mûr olduğı Kazâ ve Nevâhiye tevzi eylediğı evrâki min ba'd Kolcılar mühürleyüb ve eşkâliz kâğıt vermeyüb hîn-i iktizâd ve def-i işbitâh için tatbîk olundukda mutâbık olmak üzere cizye kaleminden hıfz olunan mühürleriyle ve işbu berât-ı 'âlîşânda ta'yîn ve tezvîc olunan şurût ve kuyûdın tefkîd ve icrâsına herbirleri gereği gibi ihtimâm eyleyüb hilâfıyla vaz' ve hareketden beğâyet ihrâr ve ictinâb eyleyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis rebi'u'l-ahir li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kayd fi 10 min cemâziye'l-ahir sene 1169

Kostantuniyye

B. 266 S. 185

Himmet-i mezbûr aharın üzerinde olduğı zâhir olmağla mürâsele verilmeyüb 'amel olunmamak için şerh düşüldü.

Hükmi oldur ki.

Medine-i Adana'da Şeyh Mustafa mahallesinde vâki Keçeci oğlu Medresesinde bundan akdem ber-vechî hasbî Müderrîs olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'u tevkî'u refi'u's-şân-ı hâkanî Mollâ Hüseyin zide 'ilmuhu bi'l-fi'l berât-ı şerifemle mutasarrıfken ahardan ba'zı kimesneler ber-vech-i mudâhale ve mu'ârazadan hâlî olmâmağla ber-vech-i mudâhale edenleri mudâhaleleri ref olunub yedine müceddiden berât-ı şerifem verilmek bâbında yedinde olan 'atik berât mücebince merkûm kemâ-kân ibkâ ve mukarrer kılub bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm Mevlâna merkûm Hüseyin zide 'ilmuhu vârub zikr olunan medresenin kemâ-kân Müderrîsi olub hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfının rûhî ve devâm-ı 'ömr-i devletimiçün du'âya mudâvemet göstere olbâbda ber-vechî mudâhale ve mu'araza eden mezbûrân. ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı şevvâli'l-mükerrem li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantuniyye

B. 267 S. 185

Berât-ı mezbûr senâhate olmağla mürâsele verilmeyüb 'amel olunmamak için şerh düşüldü.

Hükmi oldur ki.

Medine-i Adana'da vâki Keçeci oğlu nâm sâhibu'l-hayrın müceddiden binâ eylediğı Medresesi ve Mescîd-i şerifin mütevellisi olmayub bir mütevellî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve

mühîm olmakla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'ü tevki'ü refî'ü's-şân-ı hâkanî Hüseyin Halife her vechle lâîk ve mahâl ve müstehak olmağla müceddiden ber-vech-i hasbî tevcih olunub yedine berât-ı şerîfîm verilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet etmeğîn vâkî' ise sadaka edüb bu berât-ı hümâyun-ı 'izzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Hüseyin Halife vârub zikr olunan Medresesi ve Mescid-i şerîf evkâflarının mütevellîsî olub hizmet-i lâzîmelerin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrîf olub vâkıfının rûhî ve devâm-ı 'ömr-i devletimiçün du'âya mudâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâsıt-ı zi'l-ka'de li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 268 S. 186

Hükmi oldur ki.

Karaisâlî Kazâsın'da Kazlıdağ yaylağında İbrahim Beğ câmi-i şerîfî civârında ve sâ'ir mevku'ada eshâb-ı hayrların binâ eyledikleri hücre-i cedîdlerin Müderrîsî olmayub nasb ve ta'yîn olunan erbâb-ı istihkâkdan ve 'ulemâdan ve müstehakkından işbu râfî'ü tevki'ü refî'ü's-şân şehir-i yârî Mevlâna 'Ali zîde 'ilmuhu her vechle lâîk ve mahâl ve müstehak olmağla ber-vech-i hasbî tevcih olunub yedine müceddiden berât-ı şerîfîm verilmek bâbında 'inâyet ricâ etmeğîn mezbûre ber-vech-i muharrer sadaka edüb bu berât-ı hümâyun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Mevlâna 'Ali zîde 'ilmuhu vârub zikr olunan hücrelerin Müderrîsî olub hizmet-i lâzîmelerin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrîf olub ve akzânın rûhî ve devâm-ı 'ömr-i devletimiçün du'âya mudâvemet göstere ol-bâbda ahardan ber-vechle dahl ve ta'arrûz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhîr-i zi'l-ka'deti's-şerife li-sene semân ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye

B. 269 S. 186

Vech-i tahrîr hurûf budur ki.

Adana ve Sis ve Tarsûs Sancaklarında vâkî' Kalahân mukâta'asî bâ-berât-ı şerîf-i 'âlîşân ber-vech-i iştirâk Mutasarrîf olub işbu binyüzaltmışdokuz senesinin iltizâmı Adana sâkinlerinden 'izzetlü el-Hac Ahmed ve Hasan Ağâya vech-i iştirâk olmak üzere tâlib ve râğib olub sene-i sâbık üzere altıyüz gurûşa nisf hissemizi itizâm edüb ve bedel-i iltizâmı olan meblâğ-ı mezbûrî tarafımıza tamâmen teslim etmekle işbu memhûr zabt-ı temessükî yedlerine verilmiştir imdî

vech-i meşrûh üzere işbu binyüzaltmışdokuz senesini mârtî ibtidâsından şubâtî gâyetine değin sene-i sâbıklarda olageldiği vech üzere resm-i binân ve resm-i tâpû zemîn-i yûn ve kâcğûn ? ve sâ'irî sene-ı sâbıklarda olageldiği vech üzere zabt ve rabt edüb ve ra'âyâ ihtiyârlarından dahî tarafımıza mektûblarî gelüb mukâta'a iltizâmını mezbûr mûmâ ileyhlere olmak üzere yenâr? atmaları ? ile iltizâmî olmuştur imdî mukaddem ve mu'ahhar temessükümüz zuhûr eder ise min ba'd 'amel olunmaya tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir kimesne mudâhale eylemeyeler.

el-Hac Mehmed Mutasarrıf-ı

Mâlikâne-i mezbûr

B. 270 S. 186

Vech-i muharrer hurûf budur ki.

Adana ve Sis ve Tarsûs Sancaklarında vâki' Kalahân mukâta'asî bâ-berât-ı şerîf-i 'âlişân ber-vech-i iştirâk Mutasarrıf olub işbu binyüzaltmışdokuz senesinin iltizâmı Adana sâkinlerinden 'izzetlü el-Hac Ahmed Ağâ ve Hasan Ağâ'ya vech-i iştirâk olmak üzere tâlib ve râğib olub sene-i sâbık üzere altıyüz gurûşa nısf hissemizi itizâm edüb ve bedel-i iltizâmı olan meblâğ-ı mezbûrî tarafımıza tamâmen teslîm etmekle işbu memhûr zabt-ı temessükî yedlerine verilmiştir imdî vech-i meşrûh üzere binyüzaltmışdokuz senesini mârtî ibtidâsından şubâtî gâyetine değin sene-i sâbıklarda olageldiği vech üzere resm-i binân ve resm-i tâpû zemîn-i yûn ve kâcğûn ? ve sâ'ir tarafımıza mektûblarî gelüb mukâta'a iltizâmını mezbûr mûmâ ileyhlere olmak üzere yenâr? atmaları ? ile iltizâmî olmuştur imdî mukaddem ve mu'ahhar temessükümüz zuhûr eder ise min ba'd 'amel olunmaya tarafımızdan ve taraf-ı ahardan bir kimesne mudâhale eylemeyeler.

el-Hac Mehmed Mutasarrıf-ı

Mâlikâne-i mezbûr

B. 271 S. 187

Çopurzâde Hacı Mustafa Ağâ için Emr-i 'âlî

Dustûr-ı mükerrerem müşîru mufahhâm nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhidu bünyânu'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânû's-seâdete ve'l-iclâlî'l-hukûk bi-sunûfî 'avâtıfu'l-meliku'l-a'lâ Adana Vâlisi Vezirim Pâşâ edâmallahu te'âla ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fazl ve'l-keâm Mevlâna Adana Kâdisî zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Adana'da Yeniçeri Zâbitî olan zîde mecdehu tevkî'u refî'u hümâyûn vâsil oluncak ma'lum olaki derğâh-ı mu'allâm Yeniçeri ocağında beytû'l-mâl emînî olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasekî 'Osmân zîde kadruhu senede sa'âdete 'arzuhal edüb bi'l-cümle memâlik-i mahrûsemde bilâ vâris ma'rûf fevt olan derğâh-ı

mu'allâm Yeniçerileri ve onlara tabi olanların mahlûfât ve metrûkâtı cüz'î ve kâllî bi-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûndan taraf-ı beytû'l-mâle 'âyid ve râci' olub ahardan bir ferdin vaz'-ı yed ve mudâhale eylemesi icâb etmez iken bundan akdem medine-i Adana'da dergâh-ı mu'allâm Yeniçerilerinden onuncî bölüğün 'ayntâblî Hacı 'Osmân Beşe demekle ma'rûf kimesne bi-emrullahu te'âla bilâ vâris ma'rûf fevt olub binbeşyüz re's-i ağnâm ve sâ'ir emvâl ve eşyâ ve nukûdî binbeşyüz gurûşluk cânib-i beytû'l-mâle 'âyid mahlûkât ve metrûkâtını yine. Yeniçeriyândan ber-takrîb ile Çorbacı tekâ'üdî olan Çopur oğlu Hacı Mustafa demekle meşhûr müfsid-i emvâ' tezvirât ve hile-i fâside ile beytû'l-mâl-ı müslime hiyânet ve bî-vech-i şer'-i bilâd sened binyüzaltmış senesinde fuzûlî mâlî beytû'l-mâl-ı mezkûrî ahz ve kabz ve ğadr sevdâsında olduğu müte'addî ve tahrîrât ile mahallinde sahîhân ve mütevâtiren ihbâr olduğu bildürüb ocâkdan Mübâşir ma'rifetiyle mezbûr Çopur oğlu senki Adana Vâlisi vezir-i müşârun ileyhsin huzûrunda meclis-i şer'a ihzâr ve mâl-ı beytû'l-mâl-ı mezkûr ber-mûcib defter-i müfredât zimmetinde şer'an sâbit ve mütehakkık oldukdan sonra bî-kusûr tahsîl ve tekmi'l ve mumzî ve mahtûm müfredât defterleriyle Mübâşir-i merkûm yedine teslim ve taraf-ı beytû'l-mâle îsâl olunub bî-vech şer'î mûmânî'at ve ihdârî zâhir olur ise Mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle mezbûr Çopur oğlu asitâne-i sa'âdetime ihzâr ve bî'n-nefs-i 'askerî Kassâm huzûrunda murâfa'ada icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrîmî istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmağın ile irsâl olundî inşallahu te'âla vusûlünde gerekirdi sâdir olan fermân-ı celilî's-şânım mücebine 'amel ve hareket ve herbirlerin icrâ ve infâzına kemâl-i dikkât ve ihtimâm eyleyüb zimmetinde sâbit olan beytû'l-mâl-ı mezkûrî ber-vech-i muharrer Mübâşir-i merkûm yedine edâ ve teslim eylemek ser-mû te'allül ve muhâlefetî zâhir olur ise mezbûr Çopur oğlu asitâne-i sa'âdetime ihzâr olunmakda mezîd-i ihtimâm etdire deyü iftihârul-umerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağâsî olan İbrahim Ağâ edâm-ı 'alûde ? tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdır buyûrdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan emrim ve Ağâ-yı mûmâ ileyîh tarafından verilen mühürlü mektûb-ı mûcible 'amel ve hareket eyleyüb mazmûn emr-i şerîfîmle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı rebî'u'l-ahir sene seb'a ve sittîn ve mi'e ve elf.

Kostantiniyye'l

Mahrûse

B. 272 S. 188

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Hasegî takâ'üdî Mehmed Ağâ zîde mecdehu inhâ olunurki Sis ocâğının emekdâr ve hizmât 'uhdesinden gelmege sâhib-i iktidâr müşîrlerinden olub sezâvâr-

inâyet oldığın ecilden sakbet eden emn ve meşakkatine hürmet-i 'avâtıf-ı 'âliyye hüdâvendigâriden sana Tornacıbaşılık inâyet ve ihsân olunub lâzım gelen memhûrî verilmek işbu mektûb tahrîr ve irsâl olındı gerekidir ki inşallahu te'âla ocakda Tornacıbaşılık ile terfî-i kadr-i şân ile ihrâz-ı rütbe ve şâyân-ı inâyet olduğında edâ-yı şükrî 'inde dâ'imâ şevkeklü 'azîmetli 'atûfetlü kerâmetlü pâdişâh-ı 'âlem-penâh Efendimiz hazretlerinin devâm-ı 'ömr-i devlet ve kavâm-ı fer-şevketleriçün du'â-yı hayra meşgûl olub mûcib mektûbla 'âmil olasın tahrîren fî evâ'il-i şehri cemâziye'l-ahir li-sene tis'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Kayd fî 16 min cemâziye'l-ahir sene 1169

*İbrahim Ağâ-yı Yeniçeriyân-ı
Dergâh-ı 'âlî*

B. 273 S. 188

Bâ'is-i tezkire budur ki.

Vilâyet-i Adana'da vâki' mukâta'atların altmışsekiz senesine mahsûb olmak üzere iktizâ eden emvâl-i mîrî ve harc-ı aklâmlar inâyetlü Mustafa Efendi hazretlerinin re'y-i 'âliyeler tahsil ve kabzına me'mûr Salyânecî Çâvuşlara edâ ve teslim etmek lazım geldiğine binâen bilâd-ı muharrer. ve Kayrak mukâta'asında sene-i mezbûra mahsûben iktizâ eden yüzondört mâl ve yirmiyük gurûş kalemiyesî mukâta'a tarafından vekîl-i matlûb uzûn Çukadâr Seyyid Mehmed Ağâ tarafından tamâmen ahz ve kabz olunduğu işbu tezkire-i muharrer yedine ibkâ olundu.

Fî 9 Ra sene 1169

B. 274 S. 188

Bâ'is-i tezkire budur ki.

Vilâyet-i Adana'da vâki' mukâta'atların işbu binyüzaltmışsekiz senesine mahsûb iktizâ eden emvâl-i mîrî ve harc-ı aklâmlar inâyetlü Mustafa Efendi hazretlerinin re'y-i 'âliyeler ve mahallerin tahsil ve kabzına me'mûr Salyânecî Çâvuşlara edâ ve teslim olunması iktizâ eylediğine binâen. mukâta'asında sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere lazımlı gelen yüz kırk üç gurûş mâl ve yirmisekiz buçûk gurûş kalemiyesî mezbûr Çukadâr Seyyid Mehmed yedinden tamâmen ahz ve kabza me'mûra edâ ve teslim olunduğunu işbu tahrîr-i tezkire verildi.

Fî 9 Ra sene 1169

B. 275 S. 189

İşbu râfî'u tevki'u refî'u's-şân-ı hâkânî Şeyh 'Ali Halife zide salâhuhu divân-ı hümâyuna 'arzuhal edib Adana'da vâki' Çağfer Pâşâ cami'i vakfının yevmî beş akçe vazife ile İmâm ve

hatibi olan İsmail Halife veledî Kiser ? fevt olmağla mahlûlinden kendüye tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında inâyet ricâ etmekle ancak hitâbet-i pâye-i serîr i'âm-i telhis olundukda hakkında mezid-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüb sâdır olan hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûnım binyüzaltmışdokuz senesi cemâziyel evvelinin beşinci günî târihle mefrûh verilen re's-i hümayunum mücebince bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrûnî verdim ve buyurdum ki merkum Şeyh Ali Halife zîde salâhu vârub müteveffâ-yı mezbûr yedine câmi-i mezbûrede İmâm ve hatib olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî beş akçe vazifesiyle evkâf-ı mezbûr mahlûlinden mütevellisi olanlardan olub mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmî'l-hâmis cemâziye'l-evvel sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf.

Vasl ve kayd 26 min cemâziye'l-evvel sene 1169

Kostantuniyye

B. 276 S 189

Berât-ı şerif-i âlişân hükmî oldur ki.

Adana Harabbağçe mahallesinde vâki Hacı İbrahim Mescid-i şerifinde yevmî bir akçe vazifesiyle İmâmı olan Veli fevf olub yerî hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan sulb-i kebir oğlî işbu râfi'u tevki'u refi'u's-şân şehr-i yârî Musa Halife her vechle lâıyk ve mahâl ve müstehak olmağla bâbâsı mahlûlinden tevcih olunub yedine berât-ı şerifem verilmek bâbında Kâdısı Mevlâna Mustafa zîde fazluhu arz etmeğın mücebince mezbûre ber-vech-i muharrer sadaka edib bu berât-ı hümayun-ı izzet-makrûnî verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm Musa Halife vârub zikr olunan mescid-i şerifinde bâbâsı yerine İmâm olub hizmet-i lâzimesinî mer'î ve mü'eddî kılindakdan sonra yevmî bir akçe vazifesiyle İmâm olub vâkıfın rûhî ve devâm-ı ömr-i devletimiçün du'aya mudâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerife i'timad kılalar tahrîren fi evâ'il-i rebî'u'l-ahar li-sene tis'a ve sittin ve mi'e ve elf

Kayd 27 min cemâziye'l-ahar sene 1169

Kostantuniyye

Sonuç

Osmanlı Devleti döneminin idarî ve sosyal hayatının tesbit edilmesinde ve değerlendirilmesinde en önemli kaynak durumunda olan Şer'iyye Sicilleri gerekli ilgi ve alakayı ülkemizde pek bulamamaktadır. Yapılan çalışmalar, Osmanlı Devletinin mirasçısı olan bizler açısından tatmin edici durumda değildir. Zira diğer devletlerin Şer'iyye Sicillerine verdikleri değer ve kıymetle kıyaslandığında durum daha da iyi anlaşılabacaktır.

Üzerinde çalıştığımız Adana 133 no'lu Şer'iyye Sicili ile, Osmanlı Devletinin her alanda uygulamada eksik etmediği hukukunun varlığını ortaya koymaya çalıştık. Hukukun en önemli uygulayıcısı olan kadıların üzerlerine düşen görevleri nasıl titizlikle yapmaya çalıştıklarını gördük. Zira bu titizliğin arkasında yatan gerçeğin de, İslam hukuku ve İslamın reddetmediği ve bilakis istifade ettiği Örfî hukukun oluşturduğu görülmektedir.

Kadıların bulundukları mahallerdeki konumları, üst makamlardan gelen idarî emirler ve halkın istekleri dorultusunda hem İslamın emirlerini hem de örflerini uygulama alanına koyma noktasındadır. Bunun en belirgin misallerini narah tesbitlerinde kadıların üstlendikleri konum ortaya koymaktadır.

Yukarıda tesbit ettiğimiz konularda daha detaylı bilgi vermek ve değerlendirmelerde bulunmak isterdik. Fakat bizden istenen çalışmanın içeriği sebebiyle bu konudaki çalışmaları bir sonraki merhaleye ve işin uzmanlarına bırakmayı daha uygun gördük.

Bibloğrafya

- 1- Ahmed Akgündüz, Kanunnâmeler, İstanbul 1990
- 2- Ahmed Akgündüz, Şer'îyye Sicilleri, T.D:A:V: yay. . İstanbul 1988
- 3- Abdülaziz Bayındır, İslam Muhakeme Hukuku, İstanbul 1986 . İ.İ:A:V:yay
- 4- Cahit Baltacı, İslam Paleografisi, İstanbul 1989, s. 41 vd
- 5- Davut Dursun, Din Bürokrasisi, İstanbul 1992
- 6- Davut Dursun, Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din, İstanbul 1989
- 7- Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, Komisyon, 1993
- 8- Fahrettin Atar, İslâm Adliye Teşkillatı, Ankara 1991
- 9- Hasan Tahsin Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı Bağımsızlığı, İstanbul 1996
- 10- Halil İnalcık, Osmanlı Hukukuna Giriş "Örfî-Sultanî Hukuk ve Fatih'in Kanunları", A.Ü:S:B:F: Dergisi, Akara 1958
- 11- Halit Ongan, Ankara'nın 1 Numaralı Şer'îyye Sicili, A:Ü:D:ve T:C:F: yay. No.125
- 12- Hasan Tahsin Fendoğlu, Hukuk Tarihimizde Temel Haklar, Konya 1994
- 13- İbrahim Yılmazçelik, "392 numaralı Harput Şer'îyye Sicili'nin tanıtımı ve fihristi" E:Ü:D: 1988
- 14- İbrahim Yılmazçelik, "1840-1850 Yıllarında Harput" Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, Sayı:52
- 15- İslam Ansiklopedisi, Adana Md., C.I, İstanbul 1978
- 16- İsmail Kara, İslamcılarının siyasi görüşleri, İstanbul 1994
- 17- İsmet Kayaoglu, İslam Kurumları Tarihi, İstanbul
- 18- İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, Ankara 1988
- 19- M.Hâdi Altay, Adım Adım Çukurova, Çukurova Turizim Derneği Yay. No1, 1965
- 20- M. Zeki Pakalın, Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İstanbul
- 21- Mustafa Akdağ, Türkiye'nin İktisâdî ve İctimaî Tarihi, İstanbul 1974
- 22- Rıfat Özdemir, "XIX. Yüzyılın ilk yarısında Ankara" Ankara 1986
- 23- T.D.V.İ.A., Adana Md., C.I, İstanbul 1994
- 24- Yusuf Hallaçoğlu, XIV-XVII. yy.'larda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, Ankara 1995
- 25- Yücel Özkaya, XVIII. yy.'da Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı, Ankara 1985

Karma İndeks

A

- ‘Abdulkadir Mîralay-ı Adana, 140
 ‘Abdullah Beğ Miralay-ı sâbık, 108
 ‘Abdullah Efendî Kâtib, 93, 99, 106, 113
 ‘Alidede mahallesi, 123, 139, 153
 ‘Anteb ahalisinden, 171
 ‘arzuḥâl-i kullarî, 234
 ‘âşâr-ı şer’iyye, 180
 ‘örfiyye-i kâmile, 88
 ‘Osmân Efendi el-İmâm-ı mahalle-i
 Sûfibağçe, 122
 ‘ulemâ-i Memâlik-i ‘Osmaniye, 94
 ‘Osmân Efendî Kâtib, 99
 A’ca Mescid mahallesi, 93
 Ağamehmed sükkânından, 152
 Adana Beğlerbeğisi Rüşvânzâde Seyyid
 Süleyman Pâşâ, 193, 194, 196, 198
 Adana Beğlerbeğisi Rüşvânzâde Süleyman
 Pâşâ, 204
 Adana Kâdısı olan ‘Arabzâde Mustafa, 150
 Adana ma’a Kara’isâlî Mutasarrıfî
 ‘Osmânzâde eş-Şeyh el-Hâc Mehmed, 88
 Adana Mütessellimi el-Hac ‘Ali, 207, 209
 Adana Mütessellimi izzetlü Battal Ağâ, 210
 Ahmed Ağâ serdâr-ı Adana sâbıkan, 108
 Ahmed Ser-muhzırân, 106, 126
 Akçamescid mahallesinde, 101
 Ali Beğ mütevellî-yi vakf-ı li-eb Ramazan,
 86
 Anâdolu Kazaskeri olan Mevlânâ Şeyh
 Mehmet Sa’id, 150

Anamur nâhiyesinde, 295

B

- Bâb-ı Tarsûs, 108
 bakıyye-i müddet-i ‘örfiyyesi, 151
 Balcı oğlî Mescid-i şerifinde, 303
 Balcıyân esnafı, 135
 Balcıyân esnafının Mi’marbaşı olan Befûs
 veled-i Aslan, 134
 bey’, 11, 91, 106, 107, 116, 122, 126, 129,
 134, 140, 143, 144, 146, 148, 152, 153,
 156, 163, 169, 170, 172, 174, 182, 184,
 186, 187, 188, 190, 192, 254
 beyyine, 9, 99, 102, 107, 110, 119, 121,
 129, 135, 146, 157, 158, 169, 180, 184,
 185
 bi ‘asker-i Anadolî, 89, 90
 bi-vech-i şer’i mu’arazadan men’-i birle,
 135
 Bozoğlu hanının, 133
 Bozyâzî, 295

C

- Çâkıt hânî, 218
 Cami’-i Cedid mahallesi, 139
 cunûnî, 86
 Cârsu hânında, 147

Ç

Çarşı hanı, 174
 Cervedeci, 146
 Ceryeci hânî, 233
 Cizyedâr, 64, 80, 238, 242, 302, 307
 Çukâdar, 85
 Çukadâr Mehmed, 193
 Çınarlı mahallesi, 90, 119

D

Darende, 56, 210
 def'-i meşrûhına, 145
 Defterdâr Çukadarî Mollâ Mehmed, 86
 Defterdâr Serfedârî Mollâ Mehmed, 86
 dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşlarından
 Hüseyin, 194
 Dergâh-ı Selâm Yeniçerileri Hasegilerinden
 Pekt Bâşı Mehmed, 193
 Desticiyân esnafı, 135
 Dindarlı, 15, 34, 40, 41, 57, 59, 66, 67, 76,
 79, 114, 131, 136, 216
 Diyârbekir ahâlisinden, 178
 Durmuşfakiyye mahallesi, 61, 92, 95, 120,
 232

E

Ekrâd tâifesinden Mehmed, 86
 el-Fakir es-Seyyid Mahmud Salihi, 94
 el-Fakîr Mehmed Salih el-Kâdî, 89, 90
 el-Hac 'Ali Ağa Hasegi Serdâr-ı Adana, 86
 Ermeni Ketegosluğuna, 210

Ermeni re'âyasının, 210

Ermeniyân Patriği Agob, 210

Eskiçarşı sâkinelerinden, 185

Eskihamam mahallesi, 133, 176, 182

es-Seyyid Hüseyîn Çelebi vekîl-i da'avî, 90

Evkâf-ı Halîl müteveli-yi Durmuşfakiyye,
 95

Eyâlet-i Adana, 87, 88, 89, 113, 130, 158,
 171, 190, 203, 207, 213, 218, 223, 224,
 229, 231, 235, 250, 251, 256, 286, 293

Eyâlet-i Şâm, 89

F

fermân-ı 'âlî şânım, 207

fusûl-i erbi'ada, 85

G

Ğazganlı oğlu hânında, 171

gibbe's-su'al, 120, 135, 139, 145

Gökçeli, 198

Gökçeli nahiyesî ihtiyârî Köse Mahmud,
 100

Gülük kal'ası, 87

H

Hacı 'Osmân Efendi Kâtib, 129

Hacı İbrahim Mescid-i şerifinde, 314

Hakân, 96

Haleb, 56, 63, 64, 210, 236, 243

Halhâl mahallesi, 145, 156

Hamamkurbu mahallesi, 148, 158, 172

Hanekurbî mahallesi, 105

Harabbağçe mahallesi, 156

Harput ahalisinden, 33, 39, 128

Hasan Ağâ câmi-i şerîfî, 287

Hasan dağında, 295

hatîb, 202

Hiref-i Hubbâzân Şeyhleri, 85

Hoca Ağazâde hânında, 162

Hubzân, 85

hüccet-i şer'îyye, 94, 110, 121, 133, 135,
137, 139, 169, 176, 185, 194, 262, 263,
299

Hüdâvendigâr-ı sâbık Sultan Mahmud hân,
213

hükm-i mahkeme-i şer'î, 165, 167, 169,
173, 179, 183

hükm-i şer'î, 101, 163, 182, 216, 266

İ

İbrahim Beğ câmi-i şerîfî, 310

İbrahim Çukadâr-ı Adana, 196

ibrâ-yı âmm, 94, 140, 144, 146, 170

icrâ-yı ahkâm-ı şer'î-î 'alî, 89

İlvanlı, 52, 196, 198

İmam Mustafa Efendi, 86

İmâm-ı muhtâr Ebu Hanife Nu'man bin
Sabî'l-Kufî, 109, 111

İmâm-ı sâlis Muhammed bin Hasan eş-
Şeybânî, 109, 111, 113

İmâm-ı sâni Ebû Yusuf bin Ya'kub el-
hemedânî, 109, 111, 87

inşâ-i 'akd-i sulh, 140, 144, 170

İstanbul altünü, 307

İzmir ahâlisinden, 174

K

Ka'im-i makam nâkibü'l-eşrâf, 94

Kantâran mahallesi, 122, 186, 192

Kara'isâli, 114

Karakışla, 15, 114, 131

Karaman, 32, 64, 87, 207, 211, 243, 263

Karaman derbendî Zâbitî 'Alî Ağâ, 87

Kasabebûbekir mahallesi, 144, 189

Kasablık, 85

kasr-ı yedine tenbih, 39, 42, 44, 46, 129,
144, 157, 158

Kasvân Kazâsı Nâ'ibi Molla Ömer, 198

kâtib 'Abdullah Efendî, 90, 157

Kâtib Hasan Efendî Mu'allimhânesinin, 288

Kayalıbağ mahallesi, 102, 116, 154

Kaz'asker-i esbak rûz-namçesinde, 88

Kazâ-i Yüreğir, 96

Kazlıdağ yaylağında, 52, 82, 195, 310

Keçecî oğlî Medresesinde, 309

kefil, 38, 51, 73, 74, 85, 120, 293

kefil-i bi'l-mâl, 281

Kethudâ konâgî, 85

Kürt Şeyhi, 189

Kuruköprü mahallesinde, 103, 107, 133,
214

Kıntazâde mahallesi, 119

L

lede's-şer'i'l-enver, 91, 101, 102, 105, 107,
119, 122, 133, 135, 145

M

- ma'rifet-i şer'le. 85, 100, 102, 123, 127, 134, 137, 162, 171, 175, 190, 195, 198, 203, 204, 206, 207, 216, 218, 220, 222, 225, 230, 231, 232, 242, 248, 251, 261, 272, 282, 289, 291, 297, 302
- Malatya ahâlisinden. 143
- meclis-i şer'. 85, 90, 93, 94, 95, 98, 101, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 116, 118, 119, 121, 123, 126, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 143, 144, 152, 153, 156, 158, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 176, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192
- Medine-i Adana. 90, 92, 93, 95, 98, 100, 101, 105, 107, 109, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 129, 133, 134, 135, 139, 144, 145, 148, 152, 153, 156, 158, 162, 163, 164, 167, 169, 170, 172, 176, 179, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 192, 208, 212, 214, 223, 226, 227, 252, 256, 264, 268, 270, 287, 289, 292, 300, 309
- Mehmed Ağâ Dizdâr-ı Kal'a-i Adana. 86
- Mehterbâşı. 159
- Mencek zâviyesi. 199
- Mestânzâde mahallesi. 164, 166, 167, 170
- Mezra'a-i Gümrik. 205
- Mezrecî konâgî. 85
- Mi'marbaşılık. 135, 261
- mihr-i mü'ccelim. 90, 118
- Mollâ Mahmud bin 'Abdullah. 86
- Molla İbrâhim. 90
- Müderriş. 21, 23, 24, 52, 57, 82, 195
- Muhâla'a hücceti. 90, 94
- muhallefât defterî. 92
- Muharre'l-'ulemâi'l-müderrişin Fazlullah Efendî Va'izzâde. 99
- Muharre'l-a'yân el-Hac 'Ali Ağâ Serdâr-ı Adana. 99
- Muharre'l-imrâr Battal Ağâ Mütessellim-i Adana. 86
- Muharre's-sâdât Rasim Efendî Kâ'im-i makâm-ı. Adana. 86
- Muharru'l-müderrişin Mercanzâde Hüseyin Efendi. 135
- mühtediye. 94
- Muhzır 'Ali Beşe. 86
- Muhzır Alî bin 'Abdullah. 94
- Muhzırbaşî Ahmed. 94
- Mukâta'a-i Beratalı. 205
- Mukâta'a-i Çobanbüki. 205
- Mukâta'a-i Çoğûn. 205
- Mukâta'a-i Eskikilise. 205
- Mukâta'a-i Gargun ma'a Sipahizâde. 205
- Mukâta'a-i Gümrik-i duhân. 89
- Mukâta'a-i Hacı Hasanlı 'Aşirkovan. 205
- Mukâta'a-i Kâfirkıran ma'a Karaçalılık. 205
- Mukâta'a-i Keşf-i eski basir. 205
- Mukâta'a-i Külahlı ma'a kübli. 206
- Mukâta'a-i Kızılca 'Ali. 205
- Mukâta'a-i Melâzî. 205
- Mukâta'a-i Narlıca. 205
- Mukâta'a-i Tahmis Kahve. 205
- Mukâta'a-i Tokmak. 205
- Mukâta'a-i İbrahimlik. 205

Mukâta'a-i İncevîran. 205

Mukâta'a-i Şam Alanı. 205

Mukâta'a-i Şem-i hâne. 205

Mustafa bin 'Abdurrahman el-Kâdî bi-medine-i Adana. 88

müte'ahhid. 85, 88, 128, 156

Mütesellim-i sâbık Pîr Mehmet Ağâ. 116, 140

Mütesellimim Battal Mehmed Ağâ. 87

Mısır altûnı. 307

N

Nafaka hücceti. 121

Nahiye-i canibî's-şehr. 96

Nakşibendî Tekkesi Şeyhliği. 199

Nân-ı Aziz. 85

Nasrâniye. 86, 93, 95, 126, 153

Nâzır. 288

Neccârân mahallesi. 128

Nefs-i Şehr-i Adana Mahallatî. 96

Niğde ahâlisinden. 162

P

Pâşânebî mahallesi. 179, 181, 187

R

Ramazan oğlî Pîrî Mehmed Pâşâ veled-i Halil Beğ evkâfından. 269

Ramazanoğlu mülhakâtından. 124

rüsûmât-ı örfîyesini. 180

S

Sadrazâm. 207

Sadrazam Mustafa. 201

Sarayhan. 15, 114

Sarrafi Arteyun. 42, 145

Sarıyakub mahallesinde. 208

Selim Battâl Mehmed Ağâ. 85

Serdengeçdi Ağâları. 195

Serrâcân mahallesinde. 35, 40, 41, 101, 105, 110, 136, 138

Sûfîbağçe mahallesi. 120, 121

Sugediği mahallesi. 108, 168

Sultân Mahmud Hân. 219

sürre-i hümayun. 140, 263

Ş

Şâm-ı şerifden. 207

şer'î mu'arazadan men-i birle. 120, 121

şerîkî. 85, 88, 122

Şeyh 'Ali. 195, 313

Şeyh 'Aşur. 199

Şeyh Bedreddin vakfî. 268

Şeyh Mehmed bin eş-Şeyh Tuhûr. 199

T

Tarsûs Sancâgî. 100

Tâtâr ücreti. 96

Taşçıkan mahallesi. 169, 188

Tefsîrî Mehmed Efendi. 122, 165, 166

Tekelî cemâ'ati. 295

Tekkekurbu mahallesi, 157
 tenbih-i birle. 124. 177
 tenbih-i şer'-i birle. 106, 130
 tevzi'. 18, 34, 37, 39, 41, 85, 89, 90, 100,
 113, 114, 117, 124, 127, 141, 150, 160,
 190, 194, 207, 239, 241, 255, 307
 Tokat Voyvodası el-Hac 'Ali, 196
 Tüfenkçi Pâşâ konâğı, 85

U

Ulâş kazâsî Ağâsî Tûrzâde Seyyid Ebû
 Bekir Ağâ, 100

V

vakf. 34, 45, 46, 59, 75, 86, 98, 105, 108,
 111, 112, 120, 124, 158, 165, 166, 167,
 168, 170, 172, 173, 176, 177, 178, 182,
 191, 223, 232, 236, 245, 268, 269, 277,
 287, 288

Van muhâfızı vezir-i mükerrem
 Şehsuvarzâde 'izzetlû Mustafa Pâşâ, 201
 vecâhen tasdik ve şifâhen tahkik etmekle,
 157

Y

Yâpuciyân esnâfının, 289
 Yaşfe esnâfı, 135
 Yekitbaşları Merkiz veled-i Ezikâye, 134
 Yörükân ahâlisi cemâ'atî, 295
 Yüregir, 15, 114, 131, 141, 159
 Yurtân mahallesi, 129, 182
 Yusuf Ağâ hânında, 143

Z

zimmî, 93, 95, 107, 261, 286, 289
 Zimmiyyân mahallesi, 135

حبيب

۱- خسته نه ز جباری که کمرش گشته زانو زده و دستش بر آستانه
 ۲- سحر شده و عود اولی از طربت خوانم خانه خاسر و عارف اند
 ۳- عین خسته بخت الکتب سبزه و چشم در طریقی طوفان افرازم و توبه بدم
 ۴- ای بس خسته و ز سر بر او چشم زده ام و لب سبز بر سر بر تو کز آید چو زشت
 ۵- خسته خسته ای و الله و تر مرا زو چشم آید خسته و دست معلوم از زانو
 ۶- خسته خسته ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای
 ۷- خسته خسته ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای
 ۸- خسته خسته ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای
 ۹- خسته خسته ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای
 ۱۰- خسته خسته ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای و زانو زده ای

[illegible][illegible][illegible]

۱۱۴
 ۱۱۳
 ۱۱۲
 ۱۱۱
 ۱۱۰
 ۱۰۹
 ۱۰۸
 ۱۰۷
 ۱۰۶
 ۱۰۵
 ۱۰۴
 ۱۰۳
 ۱۰۲
 ۱۰۱
 ۱۰۰
 ۹۹
 ۹۸
 ۹۷
 ۹۶
 ۹۵
 ۹۴
 ۹۳
 ۹۲
 ۹۱
 ۹۰
 ۸۹
 ۸۸
 ۸۷
 ۸۶
 ۸۵
 ۸۴
 ۸۳
 ۸۲
 ۸۱
 ۸۰
 ۷۹
 ۷۸
 ۷۷
 ۷۶
 ۷۵
 ۷۴
 ۷۳
 ۷۲
 ۷۱
 ۷۰
 ۶۹
 ۶۸
 ۶۷
 ۶۶
 ۶۵
 ۶۴
 ۶۳
 ۶۲
 ۶۱
 ۶۰
 ۵۹
 ۵۸
 ۵۷
 ۵۶
 ۵۵
 ۵۴
 ۵۳
 ۵۲
 ۵۱
 ۵۰
 ۴۹
 ۴۸
 ۴۷
 ۴۶
 ۴۵
 ۴۴
 ۴۳
 ۴۲
 ۴۱
 ۴۰
 ۳۹
 ۳۸
 ۳۷
 ۳۶
 ۳۵
 ۳۴
 ۳۳
 ۳۲
 ۳۱
 ۳۰
 ۲۹
 ۲۸
 ۲۷
 ۲۶
 ۲۵
 ۲۴
 ۲۳
 ۲۲
 ۲۱
 ۲۰
 ۱۹
 ۱۸
 ۱۷
 ۱۶
 ۱۵
 ۱۴
 ۱۳
 ۱۲
 ۱۱
 ۱۰
 ۹
 ۸
 ۷
 ۶
 ۵
 ۴
 ۳
 ۲
 ۱
 ۰

Handwritten notes in the top right corner of page 47.

alergah.

Main body of handwritten text on page 47, starting with 'شربت شادانه'.

Handwritten text below the circular diagram on page 47.

Handwritten text at the bottom right of page 47.

Continuation of handwritten text on page 47, starting with 'علاوة على'.

Main body of handwritten text on page 48, starting with 'دفع الامور'.

Handwritten text at the bottom left of page 48.

